

DEN EUROPÆISKE OMBUDSMAND

ARSBERETNING 2001

<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

DA

DEN EUROPÆISKE OMBUDSMAND

ÅRSBERETNING 2001

*Pat Cox
Formand for Europa-Parlamentet
Rue Wiertz
B - 1047 Bruxelles*

Strasbourg, den 8.04.2002

I overensstemmelse med artikel 195, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 3, stk. 8, i Europa-Parlamentets afgørelse vedrørende ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans erhverv forelægger jeg hermed min beretning for 2001.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jacob Söderman', written in a cursive style.

*Jacob Söderman
Europæisk ombudsmand*

1	FORORD	11
2	KLAGER TIL OMBUDSMANDEN	17
2.1	RETSGRUNDLAGET FOR OMBUDSMANDENS ARBEJDE	17
2.2	DEN EUROPÆISKE OMBUDSMANDS MANDAT	17
2.2.1	“Fejl eller forsømmelser”	18
2.2.2	Kodeksen for god forvaltningsskik	18
2.3	KLAGENS ANTAGELSE TIL BEHANDLING	19
2.4	GRUNDLAG FOR UNDERSØGELSER	21
2.5	ANALYSE AF KLAGERNE	21
2.6	RÅD TIL KLAGEREN OM AT HENVENDE SIG TIL ANDRE ORGANER OG OVERFØRSLER	22
2.7	OMBUDSMANDENS UNDERSØGELSESBEFØJELSER	23
2.7.1	Afhøring af vidner	23
2.7.2	Inspektion af dokumenter	23
2.7.3	Præcisering af Ombudsmandens undersøgelsesbeføjelser	24
2.8	UNDERSØGELSER FORETAGET AF OMBUDSMANDEN OG RESULTATERNE HERAF	25
3	AFGØRELSE EFTER EN UNDERSØGELSE	29
3.1	SAGER, HVOR DER IKKE ER KONSTATET FEJL ELLER FORSØMMELSER	29
3.1.1	Rådet for Den Europæiske Union	29
	INTEGRATION AF SCHENGEN-SEKRETARIATET I GENERALSEKRETARIATET FOR RÅDET	29
	AKTINDSIGT I DOKUMENTER OG OFFENTLIGGØRELSE AF RETSAKTER	32
3.1.2	Europa-Kommissionen	34
	TILBAGEBETALING AF UDGIFTER TIL LÆGEBEHANDLING	34
	PÅSTAND OM FEJLFORTOLKNING AF KOMMISSIONENS FORORDNING (EF) NR. 1370/95	39
	PÅSTAND OM FORSKELSBEHANDLING I STIPENDIEKONTRAKTER FOR FORSKERE: BETALING I EURO I STEDET FOR YEN	44
	PÅSTAND OM SVERIGES OVERTRÆDELSE AF FÆLLESSKABSRETEN I FORBINDELSE MED OPKRÆVNING AF PUNKTAFGIFT – KOMMISSIONENS BEHANDLING AF SAGEN	47
	PÅSTAND OM UREGELMÆSSIGHEDER I GENNEMFØRELSEN AF ET PHARE-PROJEKT	50
3.1.3	Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut	56
	MISLYKKET UDBUD	56
3.1.4	Den Europæiske Investeringsbank	61
	INVESTERINGSBANKENS FINANSIERING AF EN MOTORVEJ I UNGARN	61
3.2	SAGER LØST AF INSTITUTIONEN	68
3.2.1	Europa-Kommissionen	68
	PÅSTAND OM UREGELMÆSSIGHEDER I HÅNDBTERINGEN AF EN PHARE-KONTRAKT	68
	PÅSTAND OM MANGLENDE BETALING AF DELE AF TILSKUD	71
	AFVISNING AF AT BETALE EN KUNSTNER I FORBINDELSE MED OPHAVSRET	74
	KOMMISSIONENS FORSINKEDE BETALING AF PROJEKT OM FOREBYGGELSE AF AIDS	76

KOMMISSIONENS MANGLENDE BETALING	77
FORSINKET BETALING TIL PROJEKTLEDER	78
AFGØRELSE OM IKKE AT TILDELE ET VIDENSKABELIGT LEGAT	81
MANGLENDE DÆKNING FRA EF'S FÆLLES SYGEFORSIKRING EFTER PÅSTAND OM SKILSMISSE	82
FORSINKET BETALING FOR UDFØRT ARBEJDE	84
KRAV OM BETALING AF SIDSTE DEL AF FINANSIERINGEN AF ET PROJEKT UNDER ECOS-OUVERTURE	85
3.2.2 Den Europæiske Investeringsbank	88
INVESTERINGSBANKENS AFSKAFFELSE AF DE SÆRLIGE OMREGNINGSKURSER	88
3.3 MINDELIGE LØSNINGER OPNÅET AF OMBUDSMANDEN	93
ERSTATNING FOR FORSINKET BETALING AF FINANSIEL BISTAND	93
KOMMISSIONEN BETALER SKYLDIGT BELØB FRA 1995	96
3.4 SAGER AFSLUTTET MED EN KRITISK BEMÆRKNING FRA OMBUDSMANDEN	100
3.4.1 Europa-Parlamentet	100
INDDRAGELSE AF ADGANGSKORT Udstedt til tidligere medlemmer af Europa-Parlamentet	100
3.4.2 Rådet for Den Europæiske Union	106
MANGLENDE ADGANG FOR ANSØGERE FRA DE CENTRAL- OG ØSTEUROPEISKE LANDE TIL EN IGANGVÆRENDE UDVÆLGELSESPROCEDURE FOR PRAKTIKANTER	106
3.4.3 Europa-Kommissionen	108
USKYLDSFORMODNING OG PASSENDE RAPPORTER OM PROJEKTREVISION	108
OVERTRÆDELSESPROCEDURE I HENHOLD TIL ARTIKEL 226: MANGLENDE BEGRUNDELSE FOR AFSLUTNINGEN AF SAGSBEHANDLINGEN OG TILSIDESÆTTELSE AF RETTEN TIL AT FORSVARE SIG	116
AFBRUDT FINANSIERING AF UDVIKLINGSPROJEKT	119
OPSIGELSE AF EN EKSPERTS KONTRAKT MED ECHO PÅ GRUND AF FORÆLDEDE HELBREDSUNDERSØGELSER	128
KOMMISSIONENS UNDLADELSE AF AT REGISTRERE EN ARTIKEL 226-KLAGE	132
TILBAGEBETALING AF TOLD	136
MANGLENDE BEGRUNDELSE AF NÆGTET AKTINDSIGT I DOKUMENTER PÅ BAGGRUND AF KOMMISSIONENS BESLUTNING 94/90	142
KOMMISSIONENS BEGRUNDELSERPPLIGT I EN ARTIKEL 226-KLAGE	144
MANGLENDE SVAR PÅ KLAGERENS KLAGE	148
MANGLENDE SKRIFTLIG BEGRUNDELSE	151
DISKRIMINERENDE UDELUKKELSE FRA UDBUDSPROCEDURE	155
PROCEDURER, KOMMISSIONEN SKAL FØLGE VED BEHANDLING AF KLAGER	161
MANGLENDE BETALING AF GODKENDT TILSKUD UNDER ECIP-PROGRAMMET	165
VILDLEDENDE ORDLYD I OFFENTLIGT UDBUD	169
3.4.4 Regionsudvalget	173
MANGLENDE OPLYSNINGER VEDRØRENDE RESERVELISTE	173
BESÆTTELSE AF EN STILLING UDEN AT UNDERRETTE PERSONERNE PÅ RESERVELISTEN FOR DENNE STILLING OM DEN LEDIGE STILLING	177
3.4.5 Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse	180
PÅSTAND OM FORSKELSBEHANDLING I OFFENTLIGGØRELSEN AF EN LEDIG STILLING/PÅSTAND OM URETFÆRDIG OG TILFÆLDIG VURDERING	180
3.4.6 Det Europæiske Arbejds miljøagentur	186
HENSYN TIL ALDER VED INDPLACERING AF LOKALT ANSAT	186
3.5 FORSLAG TIL HENSTILLINGER, DER ER GODKENDT AF INSTITUTIONEN	189
3.5.1 Europa-Parlamentet	189
EUROPA-PARLAMENTET ACCEPTERER AT GIVE ANSØGERE AKTINDSIGT I DERES EGNE RETTEDE EKSAMENSPAPIRER	189

3.5.2	Rådet for Den Europæiske Union	191
	AKTINDSIGT I RÅDETS DOKUMENTER	191
3.5.3	Europa-Kommissionen	198
	SUPPLERENDE FORSIKRINGSDÆKNING FOR LOKALE MEDARBEJDERE	198
	KOMMISSIONENS AFVISNING AF AT GIVE FULD AKTINDSIGT I TO UNDERSØGELSER VEDRØRENDE OVERTRÆDELSESPROCEDURER	206
3.6	SAG AFSLUTTET EFTERFØLGENDE EN SÆRLIG RAPPORT	213
	MISBRUG AF REGLER OM DATABESKYTTELSE – EUROPA-PARLAMENTET VEDTAGER EN BESLUTNING TIL STØTTE FOR OMBUDS- MANDENS HENSTILLING	213
3.7	UNDERSØGELSER PÅ EGET INITIATIV FORETAGET AF OMBUDSMANDEN	213
	FORSINKET BETALING	213
	UNDERSØGELSE PÅ EGET INITIATIV VEDRØRENDE FORVALTNINGEN AF FFC I ISPRA	219
3.8	SÆRLIGE RAPPORTER TIL EUROPA-PARLAMENTET	222
	FORSKELSBEHANDLING PÅ GRUND AF KØN I KOMMISSIONENS REGLER FOR UDSTATIONERING AF NATIONALE TJENESTEMÆND	222
	AKTINDSIGT I RÅDETS DOKUMENTER – ENDNU EN GANG	223
4	FORBINDELSER MED ANDRE AF DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER	227
4.1	EUROPA-PARLAMENTET	227
4.2	EUROPA-KOMMISSIONEN	228
5	FORBINDELSER MED OMBUDSMÆND OG TILSVARENDE ORGANER	231
5.1	FORBINDELSER MED NATIONALE OG REGIONALE OMBUDSMÆND	231
5.2	KONTAKTNETTET	231
5.3	FORBINDELSER MED LOKALE OMBUDSMÆND	231
5.4	SAMARBEJDE MED NATIONALE OMBUDSMÆND I TILTRÆDELSESLANDENE	232
6	PR-AKTIVITETER	237
6.1	ÅRETS HØJDEPUNKTER	237
6.2	KONFERENCER OG MØDER	241
6.3	ANDRE ARRANGEMENTER	256
6.4	KONTAKTER TIL MEDIERNE	260
6.5	ONLINE-KOMMUNIKATION	262
7	BILAG	265
A	STATISTIK	267
B	OMBUDSMANDENS BUDGET	273
C	PERSONALE	276
D	INDEKS OVER AFGØRELSER	280

1 FORORD **Åbenhed og god forvaltningsskik**

I 2001 skete der betydelige fremskridt inden for to områder, der er af afgørende betydning for Ombudsmandens arbejde for europæiske borgere.

For det første vedtog Europa-Parlamentet og Rådet forordningen om aktindsigt i dokumenter som fastsat i EF-traktatens artikel 255. Efter at have fået fremlagt et dårligt første forslag lykkedes det Europa-Parlamentet og Rådet at forhandle sig frem til en langt bedre tekst, og de fortjener at blive lykønsket hermed. Forordningen trådte først i kraft fra december 2001, så det er endnu ikke muligt i praksis at vurdere virkningen af den tilstræbte større åbenhed. Hvis institutionerne i deres anvendelse af forordningen er tro mod princippet om åbenhed, vil borgerne få en langt bedre forståelse af det arbejde, Den Europæiske Unions institutioner udfører. Dette skal i de kommende år stå sin prøve. Lad os håbe det bedste.

Med hensyn til åbenhed vil det ligeledes være vigtigt nøje at følge indvirkningen af reglerne om databeskyttelse på forvaltningen. Hensigten med disse regler er at beskytte borgernes privat- og familieliv. Hvis institutionerne anvender reglerne til andre formål, kan de underminere åbenheden i Den Europæiske Unions forvaltning og udvande den nødvendige beskyttelse af den grundlæggende ret til privat- og familieliv.

Det andet område, hvor europæiske borgere har vundet en sejr, er i forbindelse med principperne om god forvaltningsskik. Den 6. september vedtog Europa-Parlamentet enstemmigt den europæiske kodeks for god forvaltningsskik og opfordrede Europa-Kommissionen til at fremsætte et forslag til en forordning herom. Som svar på et spørgsmål af Roy Perry, MEP, har Europa-Kommissionen endnu afvist at følge denne opfordring. Europa-Parlamentet overvejer derfor bestemt at tage et lovgivningsinitiativ i denne henseende på baggrund af traktatens artikel 192.

Eftersom stort set alle medlemsstater har vedtaget en sådan lovgivning om forvaltningsskik med det formål at fremme forholdet mellem borgere og forvaltning, er det vanskeligt at se, hvilke gyldige grunde Kommissionen kunne have for at antage en så forsigtig holdning til emnet.

Europa-Parlamentet har ligeledes pålagt Den Europæiske Ombudsmand at anvende den europæiske kodeks for god forvaltningsskik i hans undersøgelser om eventuelle fejl eller forsømmelser. I løbet af foråret indledes der derfor en kampagne om dette emne, og kodeksen vil blive anvendt som grundlag for arbejdet med klager og undersøgelser på eget initiativ. Dette vil formentlig fremme borgernes grundlæggende ret til god forvaltning, som er fastlagt i artikel 41 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, som formændene for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen proklamerede ved topmødet i Nice i december 2000.

Chartret om grundlæggende rettigheder bør overholdes

I sidste års beretning beskrev jeg chartret som et stort fremskridt for europæiske borgere. Det er med beklagelse, at jeg nu må konstatere, at de tre institutioner, der proklamerede chartret, med undtagelse af ovennævnte fremskridt, endnu ikke seriøst har anvendt det i praksis. Både Romano PRODI, formand for Europa-Kommissionen, og António VITORINO, kommissær med ansvar for menneskerettigheder, samt Europa-Parlamentets politiske myndigheder har erklæret, at chartret bør overholdes. I praksis er ordene imidlertid endnu ikke fulgt af handling. Europa-Parlamentet og Kommissionen anvender f.eks. stadig de gamle regler om ligebehandling i deres stillingsopslag og ignorerer dermed, at det i henhold til chartret ikke er tilladt at forskelsbehandle på baggrund af alder. Desuden er der tilsyneladende ikke sket fremskridt i institutionernes holdning i løbet af året, selv om vi, inspireret af chartret, indledte en undersøgelse på eget initiativ om tjenestemænds ytringsfrihed og i medfør af chartrets artikel 41 fremsatte et forslag til Kommissionen om som "traktatens vogter" at vedtage en skriftlig forretningsorden. Foranlediget af

Kommissionens magelige fremgangsmåde ved behandlingen af en sag om forskelsbehandling på grund af køn sendte jeg i november en særlig rapport til Europa-Parlamentet, ligesom jeg inspireret af Kommissionens tilsyneladende undladelse af at sikre sine egne medarbejdere ret til forældreorlov indledte en anden undersøgelse på eget initiativ, som der burde komme svar på i februar næste år.

Der har været fremsat mange påstande om, at chartret burde medtages i traktaten eller i en eventuel forfatning for Den Europæiske Union. Den vigtigste opgave er efter min mening, at institutionerne viser, at de holder de løfter, de gav europæiske borgere, da de proklamerede chartret. Der er ingen mening i at give en tekst juridisk status, hvis det ikke er meningen, at den skal overholdes i praksis. Jeg håber derfor, at institutionerne i det kommende år vil vise, at de også i praksis overholder chartret om grundlæggende rettigheder. Dette ville være godt nyt for borgerne og bestemt forbedre forholdet mellem dem og institutionerne.

Sådan udbreder man kendskabet til Ombudsmanden

I år har der ligeledes været kritiske røster om, at den almindelige europæiske borger ikke er bekendt med sin ret til at indgive klager til Den Europæiske Ombudsmand. Det samme gælder borgernes ret til at indgive andragender til Europa-Parlamentet. Over for disse kritikere må jeg gentage, at retten til at indgive klager til Den Europæiske Ombudsmand er begrænset til de aktiviteter, der udøves af Fællesskabets institutioner og organer, og at Ombudsmandens kompetenceområde hverken omfatter de aktiviteter, der udøves af de nationale, regionale eller kommunale forvaltninger i medlemsstaterne eller af private virksomheder eller aktiviteter. Vores mål har derfor været at sikre, at de, der rent faktisk er i kontakt med EU's forvaltning, ved eller i det mindste let kan finde ud af, at de har ret til at indgive klager til Den Europæiske Ombudsmand.

Vi har underrettet borgerne ved at forsyne Kommissionens repræsentationer i medlemsstaterne, Europa-Parlamentets informationskontorer, de nationale og regionale ombudsmandskontorer og tilsvarende organer samt alle EU's informationscentre med vort informationsmateriale og ved at forbinde deres websteder med vores. Ombudsmanden og hans medarbejdere har i løbet af året deltaget i flere konferencer, seminarer og møder i Bruxelles og Strasbourg og i medlemsstaterne, og vi har ved disse lejligheder benyttet os af muligheden for at informere om klageretten og de resultater, vi har opnået. Vi har ligeledes underrettet MEP'erne og disses assistenter, eftersom de møder mange borgere, som kan have problemer med EU's forvaltning.

Vi har formået at nå ud til mange borgere ved at holde Ombudsmandens websted opdateret med friske og nyttige oplysninger, herunder links til alle de websteder, som kan tænkes at være af interesse for borgere, der søger oplysninger om EU. Dette kan ses ved, at et stigende antal af de klager, vi modtager, er indgivet ved hjælp af den elektroniske klageformular på vores websted. Vi har heller ikke forsømt de traditionelle relationer til pressen: Vi har givet en lang række interviews og udsendt 24 pressemeddelelser.

Dette område vil også fremover være genstand for en aktiv indsats. Ombudsmanden noterer sig en vis succes i løbet af året, eftersom det samlede antal klager er stigende. Den Europæiske Ombudsmand blev af Det Europæiske Institut for Offentlig Administration tildelt den prestigefyldte Alexis de Tocqueville Pris og blev af *European Voice* nomineret til titlen som Årets europæer, hvilket sammenholdt med de mange universitetsafhandlinger om Den Europæiske Ombudsmand viser, at budskabet er nået frem til i hvert fald nogle kredse.

Faktisk kender jeg ikke andre ombudsmandsinstitutioner i verden, som gør mere for at oplyse borgerne om deres ret til at klage, og der findes ikke andre institutioner, der skal gøre det i femten medlemslande og på tolv traktatsprog. Desuden er vi allerede begyndt at oplyse ansøgerlandene med henblik på at få deres ombudsmandsinstitutioner med i det

netværk, der forbinder Den Europæiske Ombudsmand og de nationale og regionale ombudsmænd og tilsvarende organer i medlemsstaterne.

Vi vil sætte stor pris på at modtage råd om, hvordan dette kunne gøres bedre. Praktisk hjælp til og samarbejde om dette arbejde vil være endnu mere kærkommen. Krav om en mere populistisk og højrøstet opførsel vil ikke blive imødekommet, eftersom dette vil kunne skade Ombudsmandens profil som en professionel og seriøs aktør i Den Europæiske Union. For at bevare Ombudsmandens muligheder for at opnå gode resultater for borgerne skal han optræde rimeligt og konsekvent på baggrund af en upartisk undersøgelse af kendsgerninger og respekt for loven.

Hurtig behandling af klager

Et af mine vigtigste mål er at være et godt eksempel for offentlige myndigheder ved at behandle borgernes klager så hurtigt som muligt. Vores interne forvaltningsmål er at bekræfte modtagelse af klager inden for en uge, analysere klagerens antagelighed inden for en måned samt afslutte undersøgelserne inden for et år, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, der berettiger en længere undersøgelse.

De sager, hvor det tager mere end en måned at træffe beslutning om klagens antagelighed, er fortrinsvis de sager, hvor Ombudsmanden beslutter at indlede en undersøgelse. Sådanne sager har normalt en længere forberedelsestid, fordi klagerens påstande og beskyldninger skal formuleres præcist, og fordi der i nogle sager er behov for juridisk research. Gennemsnitstiden for en positiv beslutning vedrørende klagens antagelighed var i 1998 over 50 dage. Dette tal blev i 1999 reduceret til 33 dage, til 32 dage i 2000 og var i 2001 igen 33 dage.

Gennemsnitstiden for gennemførelse af en undersøgelse var 289 dage for undersøgelser, der blev afsluttet i 2001, i forhold til 316 dage for sager, der blev afsluttet i 2000. Pr. 31. december 2001 var antallet af sager, der havde været åbne i mere end et år, 31. I ni af disse sager havde undersøgelsen været længere end normalt på grund af sagens kompleksitet, hvilket omfattede et forslag til en henstilling eller en særlig rapport til Europa-Parlamentet. Det reelle efterslæb af sager var pr. denne dato derfor kun 22 i forhold til 35 pr. 31. december 2000. Vi har således forbedret vores arbejdsindsats væsentligt det seneste år, men der er ikke plads til at hvile på laurbærrene, og vi er fast besluttet på at fastholde denne udvikling.

Jacob Söderman

2 KLAGER TIL OMBUDSMANDEN

Den Europæiske Ombudsmands vigtigste opgave er at behandle tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Fællesskabets institutioner og organer, med undtagelse af Domstolen og Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner. Ombudsmanden bliver hovedsagelig opmærksom på mulige tilfælde af fejl eller forsømmelser gennem klager fra EU's borgere. Ombudsmanden har endvidere mulighed for at foretage undersøgelser på eget initiativ.

Enhver EU-borger eller ikke-EU-borger, der bor i en medlemsstat, kan klage til Ombudsmanden. Virksomheder, sammenslutninger eller andre organer med hjemsted i Unionen kan også klage. Klagerne kan enten indsendes direkte til Ombudsmanden eller via et medlem af Europa-Parlamentet.

Klager til Ombudsmanden behandles i offentlighed, medmindre klageren beder om fortrolighed. Det er vigtigt, at Ombudsmanden optræder på en så åben og gennemsigtig måde som muligt, så EU's borgere både kan følge og forstå hans arbejde, og så han fremstår som et godt eksempel for andre.

I 2001 behandlede Ombudsmanden 2179 sager. 1874 af disse var nye klager modtaget i 2001. 1694 af disse kom direkte fra individuelle borgere, 83 kom fra sammenslutninger og 86 fra virksomheder. Fire klager blev sendt fra medlemmer af Europa-Parlamentet. 301 sager blev overført fra 2000. Ombudsmanden iværksatte derudover fire undersøgelser på eget initiativ.

Som nævnt første gang i Ombudsmandens årsberetning for 1995 findes der en aftale mellem Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender og Ombudsmanden om gensidig overførsel af klager og andragender i relevante sager. I løbet af 2001 blev der med klagerens samtykke overført to andragender til Ombudsmanden, så de kunne blive behandlet som klager. Der blev samtidig, med klagerens samtykke, overført ni klager til Europa-Parlamentet, så de kunne blive behandlet som andragender. Endvidere bad Ombudsmanden i 167 tilfælde klageren om i stedet at sende et andragende til Europa-Parlamentet. (Se bilag A, Statistik)

2.1 RETS-GRUNDLAGET FOR OMBUDSMANDENS ARBEJDE

Ombudsmandens arbejde udføres i overensstemmelse med artikel 195 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, Ombudsmandens statut¹ og gennemførelsesbestemmelserne godkendt af Ombudsmanden i henhold til statutens artikel 14. Teksten for gennemførelsesbestemmelserne og Ombudsmandens statut er offentliggjort på alle EU's sprog på Ombudsmandens hjemmeside (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>). Teksterne kan også fås ved henvendelse til Ombudsmandens kontor.

Gennemførelsesbestemmelserne drejer sig om den interne drift af Ombudsmandens kontor. Men for at bestemmelserne skal danne et dokument, der kan forstås af og være nyttigt for borgerne, indeholder de også forskelligt materiale, der drejer sig om andre institutioner og organer, som allerede er indeholdt i Ombudsmandens statut.

2.2 DEN EURO-PÆISKE OMBUDSMANDS MANDAT

Alle klager, der indsendes til Ombudsmanden, registreres, og modtagelsen bekræftes over for klageren. I denne meddelelse informeres klageren om proceduren for behandlingen af hans eller hendes klage, og denne får oplyst navn og telefonnummer på den juridiske medarbejder, der behandler sagen. Det næste skridt er at undersøge, om klagen ligger inden for Ombudsmandens mandat.

¹ Europa-Parlamentets afgørelse 94/262 af 9.3.1994 om Ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv, EFT 1994 L 113, s. 15.

Ombudsmandens mandat, der er fastlagt i EF-traktatens artikel 195, giver denne beføjelse til at modtage klager fra enhver unionsborger eller enhver fysisk eller juridisk person med bopæl eller hjemsted i en medlemsstat over tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Fællesskabets institutioner eller organer, med undtagelse af Domstolen og Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsbeføjelser. En klage ligger derfor uden for mandatet, hvis:

- 1 klageren ikke er en person, der har ret til at klage,
- 2 klagen ikke er rettet imod en EU-institution eller et EU-organ,
- 3 den er rettet imod Domstolen eller Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner, *eller*
- 4 den ikke angår et eventuelt tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Eksempel på en sag, hvor klageren ikke var en person, der har ret til at klage

I maj 1999 indgav A. på vegne af sit firma en klage til Den Europæiske Ombudsmand med en påstand om dårlig forvaltning af et lån fra Den Europæiske Investeringsbank.

Eftersom A. ikke var EU-borger og ikke boede i en af EU's medlemsstater, underrettede Ombudsmanden ham den 29. juni 1999 i en skrivelse om, at han ikke havde beføjelser til at behandle klagen. Ombudsmanden besluttede derfor at undersøge klagerens påstande inden for rammerne af en undersøgelse på eget initiativ i medfør af EF-traktatens artikel 195.

I maj 2001 afsluttede Ombudsmanden sin undersøgelse på eget initiativ og fandt, at undersøgelsen ikke havde afsløret fejl eller forsømmelser fra Den Europæiske Investeringsbanks side. Ombudsmanden afsluttede derfor sagen.

Sag OI/4/99/OV

2.2.1 “Fejl eller forsømmelser”

På grundlag af en anmodning fra Europa-Parlamentet om en klar definition af begrebet fejl eller forsømmelser fastlagde Ombudsmanden følgende definition i årsberetningen for 1997:

Der foreligger fejl eller forsømmelser, når en offentlig myndighed ikke handler i overensstemmelse med en bindende regel eller et bindende princip.

I 1998 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning, hvori denne definition blev hilst velkommen.

I løbet af 1999 fandt der en brevveksling sted mellem Ombudsmanden og Kommissionen, hvoraf det fremgik, at Kommissionen også har tilsluttet sig denne definition.

2.2.2 Kodeksen for god forvaltningsskik

Kodeksens oprindelse

I november 1998 indledte Ombudsmanden en undersøgelse på eget initiativ om eksistensen af og offentlighedens adgang til en kodeks for god forvaltningsskik i Fællesskabets forskellige institutioner og organer for deres ansatte i deres forbindelser med offentligheden. Som led i undersøgelsen på eget initiativ blev 19 fællesskabsinstitutioner og -organer anmodet om at oplyse, om de allerede havde vedtaget eller ville gå ind på at vedtage en sådan kodeks for deres tjenestemænd i deres forbindelser med offentligheden.

Den 28. juli 1999 fremsatte Ombudsmanden forslag om en kodeks for god forvaltningsskik i form af forslag til henstillinger over for Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet. Lignende forslag til henstillinger blev fremsat over for de øvrige institutioner og organer i september 1999.

Retten til god forvaltning i chartret om grundlæggende rettigheder

Den 2. februar 2000 opfordrede Den Europæiske Ombudsmand ved en offentlig høring tilrettelagt af forsamlingen til udarbejdelse af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder til, at retten til god forvaltningsskik skulle medtages som en grundlæggende rettighed i chartret.

Den 7. december 2000 proklamerede formændene for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder på Det Europæiske Råds møde i Nice. I chartret indgår retten til god forvaltning som artikel 41.

Mod en EU-forvaltningslov

Den 6. september 2001 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning, hvori det godkendte en kodeks for god forvaltningsskik, som Den Europæiske Unions institutioner og organer, deres forvaltninger og tjenestemænd skulle overholde i deres forbindelser med offentligheden. Parlamentets beslutning om kodeksen er baseret på Ombudsmandens kodeks af 28. juli 1999 med visse ændringer fremsat af Roy PERRY som ordfører for Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender.

Samtidig med, at Europa-Parlamentet godkendte kodeksen, vedtog det også en beslutning, hvori det opfordrede Den Europæiske Ombudsmand til at anvende kodeksen i sine undersøgelser om fejl eller forsømmelser for at lade borgernes ret til god forvaltning i medfør af artikel 41 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder få gyldighed.

Ombudsmanden vil derfor anvende definitionen af fejl eller forsømmelser på en sådan måde, at reglerne og principperne i kodeksen tages i betragtning.

Efter et forslag, der oprindeligt blev fremsat af Jean-Maurice DEHOUSSE, ordfører for Udvalget om Retlige Anliggender og det Indre Marked, opfordres Europa-Kommissionen i Europa-Parlamentets beslutning af 6. september 2001 til at fremsætte et forslag til en forordning indeholdende kodeksen for god forvaltningsskik på baggrund af artikel 308 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Indarbejdelse af kodeksen i en forordning ville fremhæve over for såvel borgere som tjenestemænd, at de i kodeksen indeholdte regler og principper er bindende. I EF-traktatens artikel 192 fastlægges Europa-Parlamentets ret til om nødvendigt selv at indlede den lovgivningsmæssige procedure.

2.3 KLAGENS ANTAGELSE TIL BEHANDLING

En klage, der ligger inden for Ombudsmandens mandat, skal yderligere opfylde en række andre kriterier for antagelse til behandling, før Ombudsmanden kan indlede en undersøgelse. Disse, der er nævnt i Ombudsmandens statut, er følgende:

- 1 klagen skal indeholde angivelse af klagens indhold og klagerens navn (artikel 2, stk. 3, i statuten)
- 2 Ombudsmanden kan ikke gribe ind i en sag, der er anlagt ved en domstol, eller anfægte, at en retsafgørelse er begrundet (artikel 1, stk. 3)
- 3 klagen skal indgives inden for en frist på to år regnet fra den dato, hvor klageren bliver gjort bekendt med de omstændigheder, der berettiger klagen (artikel 2, stk. 4)

4 der skal forinden være rettet de fornødne administrative henvendelser til de berørte institutioner eller organer (artikel 2, stk. 4)

5 klager, der vedrører arbejdsforholdene mellem Fællesskabets institutioner eller organer og deres tjenestemænd eller øvrige ansatte, kan kun indbringes for Ombudsmanden, hvis de interne administrative ansøgnings- og klagemuligheder er udtømt (artikel 2, stk. 8).

Eksempel på en sag, der ikke kunne antages til behandling, da der ikke var rettet de fornødne administrative henvendelser

I april 2001 skrev et medlem af Europa-Parlamentet til Ombudsmanden og vedlagde en kopi af en skrivelse, som han havde sendt samme dag til generaldirektøren for Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Forskning. Skrivelsen til generaldirektøren vedrørte en tvist om Kommissionens tildeling af en kontrakt. Det pågældende medlem anmodede om Ombudsmandens syn på spørgsmål rejst i skrivelsen til generaldirektøren.

I sit svar anførte Ombudsmanden, at han først burde give sit syn på en tvist vedrørende fællesskabsinstitutioner eller -organer, når han havde gennemført en undersøgelse om et muligt tilfælde af fejl eller forsømmelser, hvor begge parter havde mulighed for at blive hørt.

Derudover fastlægges det i artikel 2, stk. 4, i Ombudsmandens statut, at der, inden en klage indgives, skal være rettet de fornødne administrative henvendelser til de berørte institutioner eller organer. Det pågældende medlems skrivelse til generaldirektøren kunne være en sådan henvendelse, men institutionen skal også have rimelig tid til at svare. Ombudsmanden kunne derfor ikke på dette stadium behandle medlemmets forespørgsel som en klage og afsluttede derfor behandlingen af sagen.

Ombudsmanden underrettede ligeledes medlemmet om, at hvis Kommissionens kommende svar ikke var tilfredsstillende, eller hvis han ikke modtog et svar inden for rimelig tid, kunne han overveje at indgive en klage til Ombudsmanden.

Sag 557/2001/IJH

Eksempel på klager, der ikke kunne antages til behandling på grund af verserende retssag

PERSONALEPOLITIK PÅ DET FÆLLES FORSKNINGSCENTER

Den 22. december 2000 indgav en italiensk advokat på vegne af fem af sine klienter en klage over Europa-Kommissionen til Den Europæiske Ombudsmand. Klagen vedrørte institutionens personalepolitik på Det Fælles Forskningscenter.

Klagen videresendtes til formanden for Europa-Kommissionen til udtalelse. I sin udtalelse henviste Kommissionen til, at klageren havde indgivet en klage om det samme emne til Retten i Første Instans.

Under en telefonsamtale mellem Ombudsmandens tjenestegrene og klageren bekræftede sidstnævnte, at der var indgivet en klage til Retten i Første Instans om de samme forhold, som var gjort gældende i klagen til Ombudsmanden.

I henhold til artikel 195 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab kan Den Europæiske Ombudsmand ikke foretage undersøgelser, når de påståede forhold er eller har været under retslig behandling.

Det er fastsat i artikel 2, stk. 7, i Ombudsmandens statut, at såfremt Ombudsmanden må afslutte sin behandling af en klage på grund af en retssag, henlægges resultaterne af de

undersøgelser, han måtte have foretaget forinden. Ombudsmanden afsluttede derfor sagen.

Sag 95/2001/IP, 138/2001/IP, 139/2001/IP, 140/2001/IP, 141/2001/IP

2.4 GRUNDLAG FOR UNDER-SØGELSER

Ombudsmanden kan behandle klager, der ligger inden for hans mandat, og som opfylder kriterierne for, om klagen kan antages til behandling. EF-traktatens artikel 195 giver ham beføjelse til at "foretage de undersøgelser, som han finder berettigede". I visse tilfælde er der ikke tilstrækkeligt grundlag for, at Ombudsmanden kan indlede en undersøgelse, selv om klagen kan antages til behandling. Hvis Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender allerede har behandlet en klage som et andragende, vil Ombudsmanden normalt vurdere, at der ikke er noget grundlag for, at han indleder en undersøgelse, medmindre der fremlægges nyt bevismateriale.

Eksempel på en sag, hvor der intet grundlag var for en undersøgelse

I september 2001 indgav et italiensk advokatfirma på vegne af et selskab en klage over Det Europæiske Genopbygningsagentur (EAR).

Selskabet deltog i en åben udbudsprocedure organiseret af EAR. EAR aflyste det åbne udbud og benyttede i stedet et udbud efter forhandling. Selskabet blev indbudt til at deltage i udbuddet efter forhandling, men dets bud blev ikke accepteret, selv om det ifølge klageren rent teknisk var i overensstemmelse med proceduren og desuden var det billigste bud.

I sin klage til Ombudsmanden gjorde det italienske advokatfirma gældende, at EAR havde overtrådt fællesskabslovgivningen og handlet i modstrid med gennemsigtighed og god forvaltningsskik. Som grundlag for klagen henviste advokatfirmaet til den vedlagte korrespondance med EAR.

Klagerens korrespondance med EAR viste sig at indeholde to påstande om ulovlig handling fra EAR's side: (i) EAR havde fejlfortolket en af betingelserne i udbuddet, og (ii) EAR burde i overensstemmelse med sin egen fortolkning af retsstillingen have udelukket selskabet fra udbuddet efter forhandling.

I forhold til (i) syntes der ikke at være grundlag for en undersøgelse i medfør af EF-traktatens artikel 195, eftersom klageren ikke havde bevist, at EAR ikke var berettiget til at fortolke udbudsbetingelserne, som det gjorde.

I forhold til (ii) syntes der ikke at være grundlag for en undersøgelse i medfør af EF-traktatens artikel 195, eftersom selskabet, selv om klageren havde ret, tilsyneladende ikke havde lidt noget tab ved ikke at blive udelukket.

Ombudsmanden underrettede ligeledes klageren om, at hans afgørelse ikke berører eventuelle retsmidler, som selskabet kunne benytte sig af.

Sag 1323/2001/IJH

2.5 ANALYSE AF KLAGERNE

Af de 8876 klager, der er registreret, siden Ombudsmanden begyndte sine aktiviteter, stammer 14% fra Frankrig, 16% fra Tyskland, 14% fra Spanien, 8% fra Det Forenede Kongerige og 11% fra Italien. En samlet analyse af klagernes geografiske fordeling i 2001 kan ses i bilag A, Statistik.

I 2001 blev undersøgelserne af, om klagerne ligger inden for mandatet og giver grundlag for at indlede en undersøgelse, afsluttet i 92% af tilfældene. 29% af de undersøgte klager så ud til at ligge inden for Ombudsmandens mandat. Ud af disse opfyldte 313 kriterierne for at kunne blive antaget til behandling, mens 109 ikke syntes at give grundlag for en undersøgelse. Der blev derfor påbegyndt undersøgelser i 204 tilfælde.

De fleste af de klager, der førte til en undersøgelse, var over Europa-Kommissionen (77%). Da Kommissionen er det vigtigste fællesskabsorgan, der træffer beslutninger med direkte virkning for borgerne, er det naturligt, at den er det vigtigste mål for borgernes klager. Der var 16 klager over Europa-Parlamentet og 5 klager over Rådet for Den Europæiske Union.

De vigtigste typer af påståede fejl eller forsømmelser var manglende gennemsigtighed (84 sager), diskrimination (19 sager), utilfredsstillende procedurer eller manglende respekt for retten til at forsvare sig (32 sager), urimeligheder eller magtmisbrug (30 sager), undgåelig forsinkelse (37 sager), forsømmelse (32 sager), manglende opfyldelse af forpligtelser, hvilket vil sige, at Europa-Kommissionen ikke har udfyldt sin rolle som "traktaternes vogter" over for medlemsstaterne (3 sager) samt juridiske fejl (19 sager).

2.6 RÅD TIL KLAGEREN OM AT HENVENDE SIG TIL ANDRE ORGANER OG OVERFØRSLER

Hvis en klage ligger uden for mandatet eller ikke kan antages, forsøger Ombudsmanden altid at rådgive klageren om, hvilken anden institution der kan tage sig af klagen. Er det muligt, overfører Ombudsmanden med klagerens samtykke klagen direkte til et andet kompetent organ, hvis der er grundlag for klagen.

I 2001 blev der rådgivet i 909 sager, hvoraf de fleste drejede sig om fællesskabsret. I 418 sager blev klageren rådet til at indgive klagen til en national eller regional ombudsmand eller et tilsvarende organ. 167 klager blev rådet til at sende et andragende til Europa-Parlamentet, og endvidere blev ni klager med klagerens samtykke overført til Europa-Parlamentet til behandling som andragende, otte sager blev overført til Europa-Kommissionen, og 12 sager blev overført til en national eller regional ombudsmand. I 157 tilfælde var rådet at kontakte Europa-Kommissionen. I dette tal indgår nogle sager, hvor en klage over Kommissionen blev erklæret uantagelig, fordi klageren ikke havde rettet de fornødne administrative henvendelser til Kommissionen. I 167 tilfælde blev klageren rådet til at kontakte andre organer.

Eksempel på en sag, der blev overført til Europa-Kommissionen

SPANSKE MYNDIGHEDERS PÅLÆGGELSE AF INDKOMSTSKAT OVER FOR BORGERE MED LOVLIG BOPÆL I ANDORRA

I november 2001 indgav C. en klage til Den Europæiske Ombudsmand på vegne af rådet for spanske indbyggere i Andorra. Richard Fiter Vilajoana, ombudsmanden i Andorra, havde også fremsendt en kopi af denne skrivelse til Ombudsmanden. Klageren gjorde gældende, at de spanske myndigheder uretmæssigt opkrævede indkomstskat af de spanske borgere, som havde lovlig bopæl i Andorra. Hun klagede også over Kommissionens kompetente tjenestegrenes behandling af dette problem som svar på en forespørgsel fra ombudsmanden i Andorra i maj 2001.

Klagens genstand drejede sig om de nationale myndigheders handlinger. Dette lå ikke inden for Den Europæiske Ombudsmands mandat, hvorfor han var nødsaget til at afvise klagen. Ombudsmanden besluttede imidlertid at overdrage sagen til Kommissionen, da den måske faldt inden for dens mandat, fordi visse EF-direktiver eventuelt var relevante for den retlige vurdering af problemet. Ombudsmanden i Andorra blev også underrettet om denne beslutning.

Sag 1527/2001/JMA

2.7 OMBUDSMANDENS UNDERSØGELSESBEFØJELSER

I 2001 blev Ombudsmandens beføjelse til at afhøre vidner bragt i anvendelse i én sag.

Det hedder i artikel 3, stk. 2, i Ombudsmandens statut:

“Fællesskabets tjenestemænd og øvrige ansatte skal efter anmodning fra Ombudsmanden aflægge vidneforklaring; de udtaler sig på vegne af og efter instrukser fra deres administrationer og har fortsat tavshedspligt”.

2.7.1 Afhøring af vidner

Den generelle procedure, der anvendes i forbindelse med afhøring af vidner, er følgende:

1 Datoen, tidspunktet og stedet for indhentningen af vidneforklaringer aftales mellem Ombudsmandens tjenestegrene og Kommissionens Generalsekretariat, som underretter vidnet/vidnerne herom. Vidneforklaringerne aflægges normalt i Ombudsmandens lokaler i Bruxelles.

2 Hvert vidne afhøres enkeltvis og uden ledsagelse.

3 Arbejdssproget/arbejdssprogene aftales mellem Ombudsmandens tjenestegrene og Kommissionens Generalsekretariat. Såfremt et vidne forinden anmoder herom, benyttes vidnets modersmål som arbejdssprog.

4 Spørgsmålene og svarene optages på bånd og skrives af Ombudsmandens tjenestegrene.

5 Udskriften tilsendes vidnet til underskrivelse. Vidnet kan foreslå sproglige rettelser af svarene. Hvis vidnet ønsker at korrigere eller supplere et svar, anføres det reviderede svar og begrundelsen herfor i et separat dokument, som vedlægges udskriften.

6 Den underskrevne udskrift og eventuelle bilag indgår i Ombudsmandens sagsakt.

Punkt 6 indebærer, at klageren modtager en kopi af den underskrevne udskrift og får mulighed for at fremsætte bemærkninger.

2.7.2 Inspektion af dokumenter

I 2001 blev Ombudsmandens beføjelser til at foretage inspektion af sagsakter og dokumenter i forbindelse med en undersøgelse bragt i anvendelse i tre sager.

Det hedder i artikel 3, stk. 2, i Ombudsmandens statut:

“Fællesskabets institutioner og organer er forpligtet til at give Ombudsmanden de oplysninger, han anmoder om, og give ham adgang til de pågældende dokumenter. De kan kun modsætte sig dette under behørigt begrundet henvisning til deres tavshedspligt.

De giver kun adgang til dokumenter fra en medlemsstat, der er klassificeret som hemmelige i medfør af en lov eller en administrativ bestemmelse, når den pågældende medlemsstat forinden har givet sit samtykke hertil.

De giver adgang til andre dokumenter fra en medlemsstat efter at have underrettet den pågældende medlemsstat herom.”

I Ombudsmandens instruktioner til sine ansatte i forbindelse med inspektion af dokumenter indgår følgende:

Den juridiske medarbejder må ikke underskrive nogen som helst form for tilsagn eller godkendelse, bortset fra en liste over de dokumenter, der er foretaget inspektion af eller taget kopi af. Hvis den pågældende institutions eller organs tjenestegrene fremsætter et sådant forslag, fremsender den juridiske medarbejder en kopi heraf til Ombudsmanden.

Hvis den pågældende institutions eller organs tjenestegrene forsøger at hindre eller skabe urimelige vilkår for inspektionen af dokumenter, skal den juridiske medarbejder informere dem om, at noget sådant betragtes som en nægtelse.

Hvis inspektion af et dokument nægtes, anmoder den juridiske medarbejder den pågældende institutions eller det pågældende organs tjenestegrene om at angive de behørigt begrundede henvisninger til tavshedspligten, der danner grundlag for afgørelsen.

Det første punkt blev tilføjet efter et tilfælde, hvor Kommissionens tjenestegrene var kommet med et forslag om, at Ombudsmandens medarbejdere skulle underskrive et tilsagn med henblik på at friholde Kommissionen for enhver skade, som måtte opstå for tredje-mand ved udlevering af de oplysninger, der var indeholdt i dokumentet.

2.7.3 Præcisering af Ombudsmandens undersøgelsesbeføjelser

I årsberetningen for 1998 foreslog Ombudsmanden, at hans undersøgelsesbeføjelser blev præciseret, både med hensyn til inspektion af dokumenter og afhøring af vidner. Europa-Parlamentet vedtog en beslutning, hvori Udvalget om Institutionelle Anliggender indtrængende blev opfordret til at overveje at ændre artikel 3, stk. 2, i Ombudsmandens statut som foreslået i betænkningen fra Udvalget for Andragender².

Den 6. september 2001 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning om ændring af artikel 3 i Ombudsmandens statut på baggrund af en betænkning fra Udvalget om Konstitutionelle Anliggender (ordfører: Teresa Almeida Garrett) A5-0240/2001.

Den tekst, som Parlamentet vedtog, lyder som følger:

Fællesskabets institutioner og organer er forpligtet til at give Ombudsmanden de oplysninger, han anmoder om, og give ham adgang til at kontrollere og tage kopier af alle dokumenter. Ved "dokument" forstås ethvert indhold uanset medium (skrevet på papir eller opbevaret elektronisk, lyd- eller billedoptagelser, audiovisuelle optagelser).

De giver adgang til alle klassificerede dokumenter fra en medlemsstat efter at have underrettet den pågældende medlemsstat herom.

Er dokumenter klassificeret som "hemmelige" eller "fortrolige", må Ombudsmanden ikke videregive indholdet af dokumenterne, jf. artikel 4.

Fællesskabets tjenestemænd og øvrige ansatte aflægger vidneforklaring efter anmodning fra Ombudsmanden; de er forpligtet til at afgive sande og fuldstændige oplysninger.

I medfør af traktatens artikel 195, stk. 4, har Kommissionen mulighed for at afgive en udtalelse om den reviderede tekst, som også skal godkendes af Rådet, der træffer afgørelse med kvalificeret flertal, før den kan træde i kraft.

I skrivende stund har Kommissionen endnu ikke afgivet en udtalelse.

²

Betænkning fra Udvalget for Andragender om Den Europæiske Ombudsmands årsberetning 1998 (A4-0119/99), ordfører: Laura de Esteban Martín.

2.8 UNDER- SØGELSER FORE- TAGET AF OMBUDS- MANDEN OG RESULTATERNE HERAF

Når Ombudsmanden beslutter at indlede en undersøgelse af en klage, er det første skridt at sende klagen med samtlige bilag til udtalelse hos den fællesskabsinstitution eller det fællesskabsorgan, der klages over. Når udtalelsen er modtaget, sendes den til klageren med anmodning om dennes bemærkninger.

I nogle sager tager institutionen eller organet selv skridt til at løse sagen til klagerens tilfredshed. Hvis udtalelsen og bemærkningerne viser, at dette er tilfældet, afsluttes sagen som "løst af institutionen". I andre sager beslutter klageren at frafalde klagen, og sagen afsluttes af denne årsag.

Hvis sagen hverken løses af institutionen eller frafalder af klageren, fortsætter Ombudsmanden sine undersøgelser. Afslører undersøgelserne ikke noget tilfælde af fejl eller forsømmelser, underrettes klageren og institutionen eller organet om dette, og sagen afsluttes.

Afslører Ombudsmandens undersøgelser et tilfælde af fejl eller forsømmelser, søger han, hvis det er muligt, en mindelig løsning for at fjerne dette og tilfredsstille klageren.

Er en mindelig løsning ikke mulig, eller lykkes det ikke at nå frem til en sådan, afslutter Ombudsmanden enten sagen med en kritisk bemærkning til den pågældende institution eller det pågældende organ, eller han foretager en formel konstatering af fejl eller forsømmelser med forslag til henstillinger.

En kritisk bemærkning vurderes at være relevant i sager, hvor tilfældet af fejl eller forsømmelser ikke synes at have nogen generelle følgevirkninger, og det ikke synes nødvendigt, at Ombudsmanden følger sagen op.

I sager, som kræver en opfølgning fra Ombudsmanden (dvs. mere alvorlige tilfælde af fejl eller forsømmelser, eller sager, der har generelle følgevirkninger), afgiver Ombudsmanden en afgørelse med forslag til henstillinger over for den pågældende institution eller det pågældende organ. Institutionen eller organet fremsætter i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Ombudsmandens statut en detaljeret udtalelse inden tre måneder. Den detaljerede udtalelse kan bestå i en godkendelse af Ombudsmandens afgørelse og en beskrivelse af, hvordan henstillingerne er blevet iværksat.

Hvis en fællesskabsinstitution eller et fællesskabsorgan ikke svarer tilfredsstillende på et forslag til henstilling, kan Ombudsmanden i henhold til artikel 3, stk. 7, sende en rapport til Europa-Parlamentet og til den berørte institution eller det berørte organ. Heri kan han fremsætte henstillinger.

I 2001 indledte Ombudsmanden 208 undersøgelser, 204 i forbindelse med klager og fire på eget initiativ. (Yderligere oplysninger findes i bilag A, Statistik).

80 sager blev løst af institutionen eller organet selv. Heraf var 53 sager, hvor Ombudsmandens indgreb medførte et svar på ubesvaret korrespondance (jf. afsnit 2.9 i årsberetningen for 1998 for yderligere oplysninger om den procedure, der anvendes i sådanne sager). Én sag blev frafaldet af klageren. I 114 sager afslørede Ombudsmandens undersøgelser intet tilfælde af fejl eller forsømmelser.

I 46 sager blev der fremsat en kritisk bemærkning til den berørte institution eller det berørte organ. En mindelig løsning blev opnået i to sager. Der blev udarbejdet 13 forslag til henstillinger til de berørte institutioner og organer i 2001. Institutionerne godkendte 10 forslag til henstillinger i 2001, hvoraf 7 var et forslag til henstilling, der var fremsat i 2000 (sag 367/98/GG, 1372/98/OV, 457/99/IP, 511/99/GG, 610/99/IP, 1000/99/IP og 25/2000/IP). I forbindelse med fire andre forslag til henstillinger, der blev fremsat i 2001, var fristen for den detaljerede udtalelse fra den pågældende institution ikke udløbet ved årets udgang.

I forbindelse med to sager blev forslaget til henstilling fulgt af en særlig rapport til Europa-Parlamentet. Den ene rapport omhandlede klage 242/2000/GG. Den anden vedrørte klage 917/2000/GG (jf. afsnit 3.8).

Den fulde ordlyd af de særlige rapporter er offentliggjort på Ombudsmandens websted på alle EU's sprog.

3 *KLAGEN*

AFGØRELSE EFTER EN UNDERSØGELSE

Den 17. maj 1999 indgav klageren en klage til Ombudsmanden, som blev registreret som nr. 534/99/JMA. Han gjorde gældende, at Rådets beslutning 1999/307/EF af 1. maj 1999 om de nærmere bestemmelser for integration af Schengen-sekretariatet i Generalsekretariatet for Rådet (i det følgende kaldet Rådets beslutning) var vilkårlig og diskriminerende, da integrationen af medarbejderne i artikel 3, litra e), nr. i), blev begrænset til kun at omfatte de personer, som pr. 2. oktober 1997 var ansat i Schengen-sekretariatet. Klageren fremlagde adskillige argumenter til støtte for sin påstand.

3.1 SAGER, HVOR DER IKKE ER KONSTATETER FEJL ELLER FORSØMMELSER

Det fremgik af klagerens oplysninger i skrivelsen, at han ikke tidligere havde rettet administrativ henvendelse til den ansvarlige institution. I overensstemmelse med artikel 2, stk. 4, i Ombudsmandens statut blev klagen erklæret uantagelig, og Ombudsmanden afsluttede behandlingen af sagen.

3.1.1 Rådet for Den Europæiske Union

Klageren fremsendte yderligere oplysninger den 26. maj 1999, som viste, at før beslutningen var blevet vedtaget, havde han faktisk haft en del korrespondance med Rådets Generalsekretariat om, hvorvidt Rådets beslutning var diskriminerende. I lyset af disse nye oplysninger besluttede Ombudsmanden at indlede en ny klage (579/99/JMA) samt en undersøgelse af sagen. De nye oplysninger, som klageren fremsendte, beskrev hans skriftlige korrespondance med flere medlemsstaters Faste Repræsentationer og med Rådets generalsekretær. Klageren fremsendte ligeledes kopier af disse skrivelser.

INTEGRATION AF SCHENGEN-SEKRE- TARIATET I GENE- RALSEKRETARIATET FOR RÅDET

*Afgørelse om klage
579/99/JMA (fortrolig)
over Rådet for Den
Europæiske Union*

Klageren anmodede i det væsentlige om, at Rådet skulle genoverveje sin beslutning om ikke at erklære ham berettiget til integration i Generalsekretariatet for Rådet, selv om han blev ansat i Schengen-sekretariatet efter den 2. oktober 1997.

UNDERSØGELSEN

Rådet for Den Europæiske Unions udtalelse

Rådet erklærede først, at det ikke mente, at klagen lå inden for Den Europæiske Ombudsmands mandat. Rådet forklarede, at det var en beslutning fra Rådet, som ifølge klageren var ulovlig, og at det var en generel retsakt vedtaget af Rådet som lovgivende myndighed, ikke som ansættelsesmyndighed. Rådet påpegede ligeledes, at beslutningens ulovlighed var genstand for flere retssager, som var indbragt for Retten i Første Instans (sag T-164/99 og sag T-166/99).

Institutionen angav, at alle relevante beslutninger, truffet af Rådets Generalsekretariat som ansættelsesmyndighed, efter 1. maj 1999 havde sigtet mod at gennemføre den anfægtede rådsbeslutning af 1. maj 1999. Rådet konkluderede, at det mente, at resultatet af retssagerne var af afgørende betydning for beslutningen om, hvorvidt det var nødvendigt, at Generalsekretariatet for Rådet tog yderligere skridt i denne sag.

Klagerens bemærkninger

Klageren gentog i sine bemærkninger de argumenter, han allerede havde fremført i klagen.

For så vidt angår de sager, der er indbragt for Retten i Første Instans, forklarede klageren, at han havde været klar over, at disse sager var indbragt, og at han faktisk havde haft kontakt med en af sagsøgerne. Han vidste imidlertid ikke, hvilken virkning afgørelserne i de to verserende sager ville få for hans situation.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Den Europæiske Ombudsmands beslutning om at udsætte behandlingen af klagen

Ombudsmandens undersøgelser viste, at der var indbragt to forskellige sager mod Rådet for Den Europæiske Union for Retten i Første Instans (sag T-164/99 og T-166/99). Disse sager var baseret på påstande som dem, der blev fremført i klagen til Den Europæiske Ombudsmand.

Selv om sagsøgerne i sagerne ved Retten i Første Instans og klageren i den sag, der var indbragt for Ombudsmanden, ikke var de samme, havde parterne rejst de samme juridiske spørgsmål. I lyset af disse forhold besluttede Ombudsmanden i januar 2000 at udsætte sine undersøgelser af klagen, indtil Retten i Første Instans havde afsagt dom i de to verserende sager.

Domme afsagt af Retten i Første Instans om de to beslægtede sager

Den 27. juni 2001 afsagde Retten i Første Instans dom i sag T-164/99 og T-166/99.

Sag T-164/99 blev forenet med sag T-37/00 og T-38/00. Disse sager blev indbragt af bl.a. en tjenestemand i Rådet og en ansøger, der havde bestået en ekstern udvælgelsesprøve, som var tilrettelagt af Rådet. Sagsøgerne gjorde gældende, at Rådets beslutning 1999/307/EF af 1. maj 1999 om de nærmere bestemmelser for integration af Schengen-sekretariatet i Generalsekretariatet for Rådet var ulovlig, og at den derfor burde annulleres. De fremlagde følgende begrundelser til støtte for deres påstande: (i) at den var vedtaget i strid med protokollen om integration af Schengen-reglerne i Den Europæiske Union, der er knyttet som bilag til Amsterdam-traktaten (artikel 7: integration af Schengen-sekretariatets funktioner), med visse bestemmelser i tjenestemandsvedtægtens artikel 7, 10, 27 og 29 om ansættelse af tjenestemænd i Fællesskabet via udvælgelsesprøver), med princippet om hierarki og med princippet om forbud mod forskelsbehandling, og (ii) at den var behæftet med en retlig mangel. Efter at have gennemgået parternes argumenter forkastede Retten alle anbringender til støtte for påstandene om annullation og afviste sagen.

Sag T-166/99 var indbragt af tidligere ansatte i Schengen-sekretariatet. De nedlagde ligeledes påstand om annullation af Rådets beslutning 1999/307/EF. Rådet rejste imidlertid en formalitetsindsigelse og anmodede Retten om at afvise sagen uden at tage stilling til sagsøgernes realitetsanbringender. Retten i Første Instans konkluderede, at sagsøgerne ikke kunne betragtes som værende individuelt berørt af den anfægtede beslutning, og afviste derfor sagen.

AFGØRELSEN

1 Ombudsmandens kompetence til behandle klagen

1.1 Ifølge Rådet havde Ombudsmanden ikke kompetence til at behandle klagen, fordi det var en beslutning fra Rådet, som ifølge klageren var ulovlig, og som var en generel retsakt vedtaget af Rådet som lovgivende myndighed, ikke som ansættelsesmyndighed.

1.2 Ombudsmanden påpegede, at han i henhold til EF-traktatens artikel 195 har kompetence til at behandle klager over tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Fællesskabets institutioner eller organer, med undtagelse af Domstolen og Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner. Ombudsmanden mindede om, at den definition af fejl eller forsømmelser, der blev vedtaget ved en beslutning fra Europa-Parlamentet, er, at det foreligger, når en offentlig myndighed ikke handler i overensstemmelse med en bindende regel eller et bindende princip.

I nærværende sag gjorde klageren gældende, at Rådet havde handlet i strid med det generelle princip i Fællesskabsretten, der forbyder vilkårlig forskelsbehandling.

Ombudsmanden mente derfor, at han havde kompetence til at behandle klagen som en påstand om fejl eller forsømmelser.

2 Udvælgelsesdato for integration

2.1 Klageren gjorde gældende, at Rådets beslutning 1999/307/EF af 1. maj 1999 om de nærmere bestemmelser for integration af Schengen-sekretariatet i Generalsekretariatet for Rådet var vilkårlig og diskriminerende, da integrationen af medarbejderne i artikel 3, litra e), nr. i), blev begrænset til kun at omfatte de personer, som pr. 2. oktober 1997 var ansat i Schengen-sekretariatet.

2.2 Rådet forklarede, at alle de beslutninger, som Generalsekretariatet havde taget vedrørende tidligere ansatte i Schengen-sekretariatet, var taget med gennemførelse af Rådets beslutning 1999/307/EF for øje. Rådet påpegede, at beslutningens ulovlighed var genstand for flere retssager, som var indbragt for Retten i Første Instans (sag T-164/99 og T-166/99). Rådet konkluderede derfor, at det mente, at resultatet af retssagerne var af afgørende betydning for behandlingen af klagens genstand.

2.3 Ombudsmandens undersøgelser viste, at der var to verserende sager mod Rådet for Den Europæiske Union for Retten i Første Instans (sag T-164-99 og T-166/99), som omfattede påstande som dem, der blev fremført i klagen til Den Europæiske Ombudsmand.

Selv om sagsøgerne i sagerne ved Retten i Første Instans og klageren i den sag, der var indbragt for Ombudsmanden, ikke var de samme, havde parterne rejst de samme juridiske spørgsmål. I lyset af disse forhold og på baggrund af artikel 2, stk. 7, i Ombudsmandens statut besluttede Ombudsmanden i januar 2000 at udsætte sine undersøgelser af klagen, indtil Retten i Første Instans havde afsagt dom i de to sager.

2.4 Den 27. juni 2001 afsagde Retten i Første Instans dom i sag T-164/99 og T-166/99. I sin dom i sag T-164/99, T-37/00 og T-38/00, behandlede Retten specifikt spørgsmålet om, hvorvidt valget af datoen den 2. oktober 1997, som det tidspunkt, hvor personer skulle være ansat i Schengen-sekretariatet for at blive integreret i Rådets Generalsekretariat, var vilkårligt og diskriminerende. Retten fremsatte følgende bemærkninger:

74. *“Det må konstateres, at den 2. oktober 1997 er datoen for undertegnelsen af Amsterdam-traktaten, som indeholder protokollen. På denne dato blev det således klart, at de ansatte i Schengen-sekretariatet - under forudsætning af, at traktaten senere blev ratificeret - ville blive integreret i Rådets Generalsekretariat efter nærmere bestemmelser, der skulle vedtages af Rådet.*

75. *Under disse omstændigheder kan Rådet derfor ikke lastes for i den selvstændige ansættelsesordning, som blev indført ved beslutning 1999/307, at have fastlagt den gruppe af personer, der kunne integreres, ved at fastsætte den 2. oktober 1997 som begyndelsestidspunkt for den periode, i hvilken disse personer skulle have været ansat i Schengen-sekretariatet. Da Rådet var bemyndiget til - uafhængigt af vedtægten og ordningen for de øvrige ansatte - at fastsætte de nærmere bestemmelser for integrationen under hensyntagen til de personer, der var ansat i Schengen-sekretariatet, var det berettiget til at forebygge en kunstig udvidelse af denne personkreds, efter at integrationen var blevet almindelig kendt den 2. oktober 1997. Valget af datoen den 2. oktober 1997 kan derfor ikke betegnes som vilkårligt.”*

2.5 I lyset af ovenstående dom mener Ombudsmanden ikke, at valget af datoen 2. oktober 1997, som fastlagt i artikel 3, litra e), nr. i), i Rådets beslutning 1999/307/EF, kunne betegnes som vilkårligt og/eller diskriminerende. Ombudsmanden konkluderer derfor, at der ikke syntes at foreligge et tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

På denne baggrund beslutter Den Europæiske Ombudsmand at afslutte behandlingen af sagen.

AKTINDSIGT I DOKUMENTER OG OFFENTLIGGØREL- SE AF RETSAKTER

*Afgørelse om klage
327/2000/PB over
Rådet for Den
Europæiske Union*

KLAGEN

Klageren indgav i marts 2000 en klage over Rådet til Den Europæiske Ombudsmand. Klagen angik Rådets afvisning af klagerens begæring, indgivet i henhold til Rådets afgørelse 93/731, om aktindsigt i dokument 14238/99, (Formandskabets konsoliderede tekst indgivet til arbejdsgruppen om intellektuelle ejendomsrettigheder vedrørende et ændret forslag til et direktiv om harmonisering af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet).

Klagerens oprindelige begæring blev afvist med henvisning til artikel 4, stk. 2 i Rådets afgørelse 93/731 med den begrundelse, at dokumentet indeholdt de nationale delegationers detaljerede holdninger om et spørgsmål, som man var i færd med at drøfte i Rådet; at offentliggørelse af dette dokument kunne skade disse forhandlinger; og at ansøgerens interesse i, at dokumentet blev offentliggjort, ikke vejede tungere end Rådets interesse i, at dets drøftelser forløb effektivt, hvilket i dette tilfælde krævede, at dokumentet forblev fortroligt.

Klageren indsendte en bekræftet begæring, der påpegede, at Rådet allerede havde givet ham aktindsigt i ekspertgruppens arbejdsdokumenter, som i vid udstrækning indeholdt medlemsstaternes detaljerede holdninger. I dokumentet var det desuden holdningen i slutningen af det finske formandskab, der blev beskrevet, uden at muligheden for ændringer i de nationale holdninger under det næste formandskab blev berørt.

Rådet afviste den bekræftede begæring med den begrundelse, at offentliggørelse af dokumentet, i hvilket delegationernes holdninger til visse dele af teksten blev sammenfattet, kunne påvirke de igangværende drøftelser om sagen. Det blev igen hævdet, at man havde foretaget en afvejning af argumenterne.

Rådet henviste desuden til muligheden for at bevilge delvis aktindsigt i dokumentet og udtalte, at denne sag var til behandling ved Domstolen, efter at man havde anket afgørelsen fra Retten i Første Instans.

Klageren nedlagde følgende påstande:

- (i) Rådet burde frigive det pågældende dokument og
- (ii) Rådet burde offentliggøre alle de retsakter, der var under behandling i Rådets forskellige arbejdsgrupper.

UNDERSØGELSEN

Rådets udtalelse

Klagen blev sendt til Rådet til udtalelse. I en skrivelse til Rådet anmodede Ombudsmanden Rådet om sammen med sit svar at indsende en udtalelse om,

- (i) hvorvidt det burde have forklaret, hvordan det var nået frem til den konklusion, at klagerens interesse i, at dokumentet blev offentliggjort, ikke vejede tungere end Rådets overordnede interesse i, at dets drøftelser forløb effektivt, og
- (ii) hvorvidt Rådet i forbindelse med behandlingen af klagerens bekræftede begæring burde have reageret på klagerens argumenter vedrørende begrundelsen for at afvise hans oprindelige begæring.

I sin udtalelse anførte Rådet i det væsentlige følgende.

Hvad angår klagerens første klagepunkt angav Rådet, at det, da den nuværende klage blev indgivet, havde behandlet sin beslutning om at nægte aktindsigt i det pågældende dokument endnu engang. Det konkluderede, at dokumentet nu kunne offentliggøres, eftersom drøftelserne i Rådet havde resulteret i en politisk aftale. Rådet ville derfor stille dokumenterne til rådighed for klageren, som anmodet. På den baggrund vurderede Rådet, at Ombudsmandens to spørgsmål i dennes skrivelse til Rådet ikke længere var relevante.

Hvad angår klagerens andet klagepunkt, bemærkede Rådet først, at denne påstand ikke vedrørte anvendelsen af reglerne om aktindsigt i dokumenter. I stedet vedrørte klagepunktet et politisk spørgsmål snarere end et administrativt spørgsmål og var derfor uden for Ombudsmandens undersøgelsesbeføjelser.

Efter disse indledende bemærkninger om det andet klagepunkt angav Rådet, at Rådets Generalsekretariat, med henblik på at yde bedre information om Rådets arbejde og lette aktindsigten i Rådets dokumenter, offentliggør en liste på Internettet over punkterne på de foreløbige dagsordener for møder i Rådet og dets forberedende organer, i de tilfælde, hvor Rådet træffer afgørelse som lovgivningsorgan. Derudover offentliggør Generalsekretariatet som en del af Rådets fremstød for at forbedre oplysningerne om sit lovgivningsarbejde en månedsoversigt over de retsakter og andre instrumenter, som Rådet har vedtaget, sammen med de erklæringer til mødeprotokollerne, som Rådet har besluttet at offentliggøre. I oversigten angives ligeledes afstemningsresultater og stemmeforklaringer. Oversigten kan findes under "Åbenhed – Rådets retsakter" på Rådets websted (<http://ue.eu.int>).

Klagerens bemærkninger

Klageren syntes ikke at have indsendt nogen bemærkninger.

AFGØRELSEN

1 Afslag på at frigive dokumenterne

1.1 Klageren gjorde gældende, at Rådet med urette havde nægtet ham aktindsigt i et dokument. Ombudsmanden bad Rådet om en udtalelse om klagen, og anmodede om, at Rådet svarede på de to spørgsmål vedrørende dets behandling af klagerens begæring om dokumentet. Efter at klagen var indgivet til Ombudsmanden, besluttede Rådet at bevilge klageren aktindsigt i dokumentet. Rådet mente, at denne nye beslutning betød, at det ikke længere var relevant at svare på de to spørgsmål fra Ombudsmanden.

1.2 Ombudsmanden angav først, at der syntes at være sket en misforståelse med hensyn til Rådets svar på de to spørgsmål fra Ombudsmanden. Det henhører under Ombudsmandens ansvarsområde at undersøge mulige fejl eller forsømmelser i tidligere procedurer eller beslutninger, som er blevet behandlet igen og ændret. Det var derfor forkert af Rådet at konkludere, at Ombudsmandens spørgsmål var irrelevante på baggrund af Rådets beslutning om at bevilge klageren aktindsigt i dokumentet. Eftersom klageren fik aktindsigt i dokumentet og ikke syntes at ønske at gå videre med sagen, besluttede Ombudsmanden at afslutte sine undersøgelser af det første klagepunkt.

2 Offentliggørelse af retsakter, der er under behandling

2.1 Klageren nedlagde påstand om, at Rådet bør offentliggøre alle de retsakter, der er under behandling i Rådets forskellige arbejdsgrupper. Rådet gav en redegørelse for sin offentliggørelsespraksis.

2.2 På baggrund af Rådets redegørelse for sin offentliggørelsespraksis konkluderede Ombudsmanden, at der ikke syntes at være sket nogen fejl eller forsømmelser.

3 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Rådets side. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

3.1.2 Europa-Kommissionen

TILBAGEBETALING AF UDGIFTER TIL LÆGEBEHANDLING

*Afgørelse om klage
1275/99/(OV-MM-
JSA)IJH (fortrolig) over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

I oktober 1999 indgav X en klage vedrørende omstændighederne i forbindelse med sin førtidspensionering fra Kommissionen, Kommissionens afkrævning af visse udgifter til et lægeudvalg og Kommissionens manglende svar på tre skrivelser, som han sendte til den.

Sagens kendsgerninger, som beskrevet i klagen, er følgende:

Klageren arbejdede fra 1964 til 1979 for Kommissionens tjenestegrene i Bruxelles og Luxembourg som tjenestemand på løntrin LA 5. Han led mellem 1965 og 1977 af depressioner, som resulterede i regelmæssigt fravær fra arbejdet. Den 1. marts 1979 blev han afskediget på grund af invaliditet. Den 30. maj 1980 appellerede klageren med henblik på at få sin sygdom anerkendt som en erhvervssygdom. På klagerens anmodning blev et lægeudvalg nedsat for at behandle sagen. Lægeudvalget konkluderede den 23. december 1988, at klagerens sygdom ikke var en erhvervssygdom. På den baggrund traf ansættelsesmyndigheden den 13. januar 1989 en afgørelse. Klageren anfægtede denne afgørelse i en klage i henhold til artikel 90 i tjenstemandsvedtægten. Denne klage samt efterfølgende klager til Retten i Første Instans og til Domstolen blev ikke imødekommet.

Den 3. april 1998, næsten ti år efter ansættelsesmyndighedens endelige afgørelse om, at sygdommen ikke var en erhvervssygdom, vedtog Kommissionen en beslutning om tilbagebetaling mod klageren, i hvilken han blev afkrævet betaling af 149.982 BEF til Kommissionen for honoraret til den lægeekspert, som blev udpeget af klageren, samt halvdelen af udgifterne til den tredje ekspert, der blev indkaldt af det lægeudvalg, der behandlede sagen. Klageren indgav en klage over beslutningen om tilbagebetaling i henhold til artikel 90 i tjenstemandsvedtægten. Kommissionen afviste denne klage i en afgørelse af 4. marts 1999. Beslutningen om tilbagebetaling blev gennemført ved hjælp af fradrag i klagerens pension.

I sin klage til Ombudsmanden fremlagde klageren følgende klagepunkter:

(i) Han var mellem 1965 og 1975 offer for psykologisk chikane fra sin daværende overordnede i Kommissionen. Sygdommen var et resultat af denne psykologiske chikane.

(ii) Eftersom han var ungarsk dissident efter revolutionen i 1956, var han i årene 1960-70 under observation af den ungarske efterretningstjeneste. Hans daværende overordnede i Kommissionen var også kommunistisk agent og havde kontakt med den ungarske efterretningstjeneste.

(iii) Kommissionen svarede ikke på hans skrivelser af 3. marts 1999, 16. marts 1999 og 15. april 1999, som var stilet til (forhenværende) generaldirektør Steffen SMIDT og lederen af GD IX (Personale og Administration), Gilles KAHN. I disse skrivelser fremlagde klageren nye argumenter med henblik på at få Kommissionen til at behandle sagen igen og trække beslutningen om tilbagebetaling tilbage.

På baggrund af disse klagepunkter fremsatte klageren følgende påstande:

(a) Kommissionen burde give ham moralsk og økonomisk rehabilitering ved at anerkende sygdommen som en erhvervssygdom samt genoverveje sin beslutning fra 1979 om at afskedige ham;

(b) Kommissionen burde trække beslutningen om tilbagebetaling tilbage med hensyn til de udgifter, der er forbundet med lægeudvalgets arbejde i 1988.

Den 13. december 1999 oplyste Ombudsmanden klageren om, at han måtte afvise klagepunkt (i) og (ii) ovenfor samt påstand (a) i henhold til artikel 2, stk. 4, i Ombudsmandens statut med den begrundelse, at de påståede kendsgerninger stammer fra årene 1960-1975.

Ombudsmandens undersøgelse vedrørte derfor kun klagepunkt (iii) samt påstand (b) ovenfor.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen i det væsentlige følgende:

Hvad angår klagerens påstand om tilbagebetaling af udgifter til lægeudvalgets arbejde ti år tidligere:

En kontrol udført af Kommissionens lægetjeneste i 1998 viste, at klageren ikke havde betalt de lægeudgifter, som han skyldte i henhold til artikel 23 i reglerne om forsikring af tjenestemænd i EF. Klageren havde appelleret beslutningen om at afkræve ham det pågældende beløb. Hans appel blev afvist i en afgørelse af 4. marts 1999. Kommissionen anså denne afgørelse for at være et passende og fyldestgørende svar på klagerens skrivelse af 3. marts 1999.

Hvad angår klagepunkterne om, at Kommissionen ikke har svaret på klagerens andre skrivelser:

I en skrivelse af 16. marts 1999 stilet til generaldirektøren for Personale og Administration anfægtede klageren afgørelsen af 4. marts 1999 og anmodede om en forlængelse af fristen for at appellere afgørelsen af 4. marts 1999 til Retten i Første Instans. Kommissionen angav, at den ikke havde bemyndigelse til at ændre fristen, og påpegede, at Kommissionens interne personaleforligsmand i en skrivelse af 12. maj 1999 havde oplyst klageren om, at hun ikke kunne gribe ind i denne sag, og havde foreslået, at han kunne appellere til Retten i Første Instans, før fristen udløb den 4. juni 1999.

Ifølge Kommissionen indeholdt skrivelserne af 15. april 1999, der var stilet til Gilles Kahn, og som var vedlagt et brev fra det ungarske forsvarsministerium, ikke nogen oplysninger, der var relevante for spørgsmålet om, hvorvidt klagerens sygdom var erhvervsrelateret. Kommissionen anerkendte, at den ikke havde svaret på hans skrivelse, og rettede op på denne undladelse ved at sende ham et svar den 21. marts 2000.

Kommissionen vedlagde en kopi af sin skrivelse til klageren af 21. marts 2000 i sin udtalelse.

Klagerens bemærkninger

Klageren kritiserede i sine bemærkninger Ombudsmandens beslutning om, at hans første og andet klagepunkt og andet krav skulle afvises. Han fremførte, at Den Europæiske Ombudsmand først blev oprettet for nylig, hvilket betød, at han ikke kunne klage før. Desuden havde man i de seneste år opnået en væsentligt større viden om psykiatriske forhold. Klageren fremkom ligeledes med, hvad han mente var beviser for de påståede pligtforsømmelser i lægetjenesten i forbindelse med lægeundersøgelser mellem 1970 og 1974.

OMBUDSMANDENS FORSØG PÅ AT OPNÅ EN MINDELIG LØSNING

Efter en omhyggelig undersøgelse af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger skrev Ombudsmanden den 26. oktober 2000 til Kommissionen med henblik på at opnå en mindelig løsning på påstanden vedrørende beslutningen om tilbagebetaling.

I forslaget om en mindelig løsning henviste Ombudsmanden til de begrundelser, som Kommissionen havde givet klageren for at afvise hans klage i henhold til artikel 90 over beslutningen om tilbagebetaling. Kommissionen havde anerkendt, at den havde betalt det fulde honorar til eksperterne i lægeudvalget i 1988, og beklagede, at den først ti år senere havde fundet ud af, at disse honorarer skulle have været betalt af klageren. Kommissionen begrundede sin beslutning om at kræve tilbagebetaling med ti års forsinkelse med følgende argumenter:

(i) I henhold til artikel 23 i de relevante bestemmelser, var Kommissionen forpligtet til at kræve honorarerne betalt af klageren.

(ii) Klageren havde appelleret til Retten i Første Instans, og derefter til Domstolen, hvorfor Kommissionen udsatte beslutningen om at kræve honorarerne betalt af klageren.

Hvad angår det første argument, påpegede Ombudsmanden, at artikel 23, stk. 2, afsnit 4, i de relevante bestemmelser giver institutionen en skønsbeføjelse til at betale alle omkostningerne til lægeudvalget selv i tilfælde, hvor lægeudvalgets udtalelse bekræfter ansættelsesmyndighedens udkast til beslutning, som det er tilfældet i denne sag.³

Hvad angår det andet argument, påpegede Ombudsmanden, at Kommissionen ikke syntes at have meddelt klageren, at betalingen af hele honoraret var en midlertidig beslutning, der afventer en endelig afgørelse fra domstolene. Ifølge Kommissionens udtalelse var det først efter at have foretaget en kontrol ti år senere, at Kommissionens lægetjeneste opdagede, at den del af udgifterne, der kunne afkræves af klageren, ikke var blevet afkrævet.

Ombudsmandens foreløbige konklusion var derfor, at Kommissionen ikke havde fremlagt tilstrækkelige begrundelser for sin beslutning af 3. april 1998 om, at udgifterne skulle afkræves klageren ti år senere. Derfor fremlagde han en mindelig løsning for Kommissionen, hvor Kommissionen skulle trække beslutningen om tilbagebetaling tilbage og tilbagebetale de beløb, der var blevet fratrukket klagerens pension.

I sit svar af 21. december 2000 fremlagde Kommissionen nye beviser for, at klageren i en skrivelse af 23. februar 1989 var blevet formelt informeret om, at forvaltningen ikke ville dække alle udgifterne til lægeudvalget. Desuden anså Kommissionen den beslutning om tilbagebetaling, der var vedtaget i april 1998, for at være juridisk og administrativt ubestridelig. Kommissionen erklærede imidlertid, at den var villig til at trække beslutningen om tilbagebetaling tilbage og refundere 149.982 BEF til klageren, udelukkende for at udvise god vilje og uden at skabe præcedens.

Ombudsmanden meddelte klageren, at Kommissionen havde indvilliget i at acceptere en mindelig løsning, som ville tilgodese hans krav om, at indtægtsordren skulle trækkes tilbage. Han fremsendte ligeledes en kopi af Kommissionens svar til klageren. Klageren takkede i sit svar Ombudsmanden for hans arbejde i forbindelse med denne sag, men noterede sig, at Kommissionen havde erklæret, at tilbagebetalingen var et enkeltstående tilfælde, der havde til formål at udvise god vilje. Klageren var ikke enig i denne fremgangsmåde og foreslog, at Ombudsmanden skulle undersøge hans hemmelige fil med henblik på at foretage en mere generel undersøgelse af de kommunistiske aktiviteter i Kommissionen under den kolde krig. Klageren foreslog som alternativ, at Kommissionen skulle betale de 149.982 BEF til Europakollegiet i Brugge, og at han skulle modtage en skriftlig undskyldning underskrevet af formanden for Europa-Kommissionen. Som svar på

³ "I undtagelsestilfælde og ved beslutning taget af ansættelsesmyndigheden efter at have konsulteret den valgte læge kan alle de udgifter, der er nævnt i forgående afsnit, imidlertid betales af institutionen".

endnu en skrivelse fra Ombudsmanden bekræftede klageren, at han ikke ville acceptere den mindelige løsning, selv om han var taknemmelig for Ombudsmandens arbejde og ydelser.

AFGØRELSEN

1 Første og andet klagepunkt samt første påstands antagelighed.

1.1 Klageren gjorde gældende, at han mellem 1965 og 1975 var offer for psykologisk chikane fra sin overordnede i Kommissionen; at hans sygdom skyldtes denne psykologiske chikane; og at hans overordnede i Kommissionen var kommunistisk agent og havde kontakt med den ungarske efterretningstjeneste. Han krævede, at Kommissionen skulle give ham moralsk og økonomisk rehabilitering ved at anerkende sygdommen som en erhvervs sygdom samt genoverveje sin beslutning fra 1979 om at afskedige ham.

1.2 Ombudsmanden oplyste klageren om, at han måtte afvise ovennævnte klagepunkter og påstand i henhold til artikel 2, stk. 4, i Ombudsmandens statut⁴ med den begrundelse, at de påståede kendsgerninger stammer fra årene 1960-1975.

1.3 Klageren fremførte i sine bemærkninger, at Den Europæiske Ombudsmand først blev oprettet for nylig, hvilket betød, at han ikke kunne klage før. Desuden har man i de seneste år opnået en væsentligt større viden om psykiatriske forhold.

1.4 Ombudsmanden anerkender, at institutionen kun har eksisteret siden september 1995. Det er imidlertid tydeligt, at formålet med artikel 2, stk. 4, i Ombudsmandens statut, som er vedtaget af Europa-Parlamentet, er at begrænse påstande, som er baseret på kendsgerninger, som klageren har været bekendt med i mere end to år. Ombudsmanden opretholder sin beslutning om, at ovennævnte klagepunkter og påstand, som er baseret på påståede kendsgerninger fra årene 1960-1975, ikke opfylder betingelserne for behandling i medfør af statuttens artikel 2, stk. 4.

2 Påstand om manglende besvarelse af klagerens skrivelser

2.1 Klageren gjorde gældende, at Kommissionen ikke havde svaret på hans skrivelser af 3. marts 1999, 16. marts 1999 og 15. april 1999.

2.2 Kommissionen erklærede i sin udtalelse, at skrivelsen af 3. marts 1999 blev besvaret af Kommissionens beslutning af 4. marts 1999, der blev modtaget af klageren den 12. marts 1999. Hvad angår skrivelsen af 16. marts 1999, erklærede Kommissionen, at den ikke havde beføjelse til at ændre fristen for retssager, som klageren havde anmodet om, og påpegede, at Kommissionens interne personaleforligsmand i en skrivelse den 12. maj 1999 havde oplyst klageren om, at hun ikke kunne gribe ind i denne sag, og foreslået, at han kunne appellere til Retten i Første Instans før fristens udløb. Klageren anfægtede ikke disse forhold i sine bemærkninger.

2.3 Kommissionen har anerkendt og beklaget sin manglende besvarelse af klagerens skrivelse af 15. april 1999 og har rettet op på denne undladelse med en skrivelse dateret den 21. marts 2000. Under disse omstændigheder er det ikke nødvendigt for Ombudsmanden at fremsætte en kritisk bemærkning.

3 Påstand om, at Kommissionen burde trække beslutningen om tilbagebetaling tilbage.

3.1 Klageren krævede, at Kommissionen skulle trække den beslutning om tilbagebetaling af 149.982 BEF, som i 1998 blev vedtaget med hensyn til udgifter til det lægeudvalg, der

⁴ "Klagen skal indgives inden for en frist på to år regnet fra den dato, hvor klageren bliver gjort bekendt med de omstændigheder, der berettiger klagen, og der skal forinden være rettet de fornødne administrative henvendelser til de berørte institutioner eller organer".

havde undersøgt hans sag ti år tidligere, tilbage. Beslutningen om tilbagebetaling blev gennemført ved at tilbageholde en del af klagerens pension.

3.2 Kommissionen erklærede i sin udtalelse, at en kontrol udført af Kommissionens lægetjeneste i 1998 viste, at klageren ikke havde betalt de lægeudgifter, som han skyldte i henhold til artikel 23 i reglerne om forsikring af tjenestemænd i EF. Klageren havde appelleret beslutningen om at afkræve ham det pågældende beløb. Hans appel blev afvist i en afgørelse af 4. marts 1999. Kommissionen begrundede denne afgørelse med, at den i henhold til artikel 23 i de relevante bestemmelser var forpligtet til at kræve honorarerne betalt af klageren. Kommissionen forklarede, at den ikke havde afkrævet klageren beløbene i 1998, fordi han havde appelleret til Retten i Første Instans og derefter til Domstolen, hvorfor Kommissionen udsatte opkrævningen af honorarerne fra klageren.

3.3 Ombudsmanden påpegede, at artikel 23, stk. 2, afsnit 4, i de relevante bestemmelser giver institutionen en skønsbeføjelse til at betale alle omkostningerne til lægeudvalget selv i tilfælde, hvor lægeudvalgets udtalelse bekræfter ansættelsesmyndighedens udkast til beslutning, som det er tilfældet i denne sag.⁵ Ombudsmanden påpegede ligeledes, at Kommissionen ikke syntes at have meddelt klageren, at betalingen af hele honoraret var en midlertidig beslutning, der afventer en endelig afgørelse fra domstolene.

3.4 På baggrund af ovenstående var Ombudsmandens foreløbige konklusion, at Kommissionen ikke havde fremlagt tilstrækkelige begrundelser for sin beslutning af 3. april 1998 om, at udgifterne skulle afkræves klageren ti år senere. I overensstemmelse med statuttens artikel 3, stk. 5⁶ fremlagde Ombudsmanden derfor en mindelig løsning for Kommissionen, hvor Kommissionen skulle trække beslutningen om tilbagebetaling tilbage og tilbagebetale de beløb, der var blevet fratrukket klagerens pension.

3.5 I sit svar fremlagde Kommissionen nye beviser for, at klageren i en skrivelse af 23. februar 1989 var blevet formelt oplyst om, at forvaltningen ikke ville dække alle udgifterne til lægeudvalget. Desuden anså Kommissionen den beslutning om tilbagebetaling, der var vedtaget i april 1998, for at være juridisk og administrativt ubestridelig. Kommissionen erklærede imidlertid, at den var villig til at trække beslutningen om tilbagebetaling tilbage og refundere 149.982 BEF til klageren, udelukkende for at udvise god vilje og uden at skabe præcedens.

3.6 Klageren ville ikke acceptere Kommissionens fremgangsmåde med at betragte tilbagetrækningen af beslutningen om tilbagebetaling samt tilbagebetalingen som "et enkeltstående tilfælde, der havde til formål at udvise god vilje". Han foreslog, at Ombudsmanden skulle undersøge hans hemmelige fil med henblik på at foretage en mere generel undersøgelse af de kommunistiske aktiviteter i Kommissionen under den kolde krig. Klageren foreslog som alternativ, at Kommissionen skulle betale de 149.982 BEF til Europakollegiet i Brugge, og at han skulle modtage en skriftlig undskyldning underskrevet af formanden for Europa-Kommissionen.

3.7 Ombudsmanden mener ikke, at der er fremlagt nogen begrundelser for at gennemføre en mere generel undersøgelse, som klageren foreslår. Ombudsmanden mener, at Kommissionens tilsagn om at trække beslutningen om tilbagebetaling tilbage og refundere klageren de beløb, der blev fratrukket hans pension, er tilstrækkeligt til at imødekomme den påstand, der var genstand for Ombudsmandens undersøgelse, og bringe eventuelle tilfælde af fejl eller forsømmelser til ophør.

⁵ "I undtagelsestilfælde, og ved beslutning taget af ansættelsesmyndigheden efter at have konsulteret den valgte læge, kan alle de udgifter, der er nævnt i forgående afsnit, imidlertid betales af institutionen".

⁶ "Så vidt muligt forsøger Ombudsmanden sammen med den berørte institution eller det berørte organ at finde en løsning, der kan bringe tilfælde af fejl eller forsømmelser til ophør og imødekomme klagen".

4 Konklusion

Kommissionen har forpligtet sig til at trække sin beslutning om tilbagebetaling tilbage og refundere 149.982 BEF til klageren. Ombudsmandens undersøgelser af denne klage samt ovenstående forpligtelse viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

Note: Den 2. juli 2001 meddelte klageren Ombudsmanden, at Kommissionen havde overført ovennævnte beløb til ham.

PÅSTAND OM FEJLFORTOLKNING AF KOMMISSIONENS FORORDNING (EF) NR. 1370/95

Afgørelse om klage 1298/99/(IJH)BB over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Et fransk advokatfirma indgav i oktober 1999 en klage til Den Europæiske Ombudsmand over Kommissionen på vegne af sin klient C. vedrørende eksportlicenser til svinekød under den ordning, der blev oprettet i Kommissionens forordning (EF) nr. 1370/95⁷, med ændringer. Ifølge klageren havde virksomhed C. den 3. juli 1999 indgivet ansøgninger om tre eksportlicenser til det relevante franske agentur (OFIVAL) til eksport af en vis mængde svinekød til Rusland. OFIVAL udstedte licenserne den 5. juli 1999.

Klageren gjorde gældende, at Kommissionens forordning nr. 1370/95 af 16. juni 1995 om gennemførelsesbestemmelser for ordningen med eksportlicenser inden for svinekødssektoren, med ændringer, uretmæssigt var blevet anvendt på tre eksportlicenser, der blev udstedt til hans klienter den 5. juli 1999.

Den 13. juli 1999 vedtog Kommissionen forordning nr. 1526/99⁸, der fastlægger at:

”Med hensyn til ansøgningerne om eksportlicenser, der blev indgivet indtil den 13. juli 1999 i henhold til forordning (EF) nr. 1370/95 for svinekødssektoren, tages de ansøgninger, der er til behandling, og for hvilke udstedelsen skulle være sket fra den 14. juli og fra den 21. juli 1999 for kategori 1, 2 og 3, der er omhandlet i bilag I til nævnte forordning, ikke til følge.”

Forordning nr. 1526/99 trådte i kraft den 14. juli 1999.

Klageren gjorde gældende, at Kommissionen havde fortolket forordningen på en sådan måde, at den også fandt anvendelse på de tre eksportlicenser, som C. modtog den 5. juli 1999. Dette betød, at C. led et økonomisk tab, da denne mistede både den eksportrestitution, som den ville have modtaget, og 60% af det beløb, som den var forpligtet til at betale som garanti ved ansøgning om licenserne.

Forordning nr. 1370/95, med ændringer, bemyndiger Kommissionen til at ”træffe særforanstaltninger”, der påvirker eksportlicenserne for ”den pågældende uge”. Klageren mente, at ”den pågældende uge” for de tre eksportlicenser, der blev udstedt den 5. juli 1999, var den 5.-11. juli 1999. Klageren gjorde derfor gældende, at eftersom Kommissionen handlede den 13. juli 1999, blev forordningen anvendt på de pågældende tre eksportlicenser med tilbagevirkende kraft, hvilket er i modstrid med almindelige retsgrundsætninger.

Klageren gjorde derfor gældende, at hans klient var berettiget til den eksportrestitution, der tilfaldt de pågældende tre licenser.

⁷ Kommissionens forordning (EF) nr. 1370/95 af 16. juni 1995 om gennemførelsesbestemmelser for ordningen med eksportlicenser inden for svinekødssektoren, EFT L af 17.6.1995, s. 9.

⁸ Kommissionens forordning (EF) Nr. 1526/1999 af 13. juli 1999 om fastlæggelse af, i hvilket omfang ansøgninger om eksportlicenser for svinekødssektoren kan imødekommes, EFT L 178 af 13.7.1999, s. 6.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Klagen videresendtes til Kommissionen. I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Klageren gjorde indvendinger mod følgerne af Kommissionens forordning (EF) nr. 1526/99 af 13. juli 1999 om fastlæggelse af, i hvilket omfang ansøgninger om eksportlicenser for svinekødssektoren kan imødekommes, og gjorde gældende, at Kommissionen havde misforstået og fejlfortolket denne forordning.

Som hovedregel og i henhold til forordning (EØF) nr. 2759/75 om den fælles markedsordning for svinekød afhænger anmodninger om eksportrestitution for sådanne produkter af, om der foreligger en eksportlicens med forudfastlæggelse af restitutionen.

De ordninger, der gælder for anvendelsen af denne ordning (for den periode, hvori de pågældende aktiviteter fandt sted), fastlægges i Kommissionens forordning nr. 1370/95 af 16. juni 1995 med efterfølgende ændringer.

I betragtningerne til forordning nr. 1370/95 forklares det, at *"for at imødegå spekulation i forbindelse med ordningen inden for svinekødssektoren bør de erhvervsdrivende kun kunne anvende ordningen på bestemte betingelser, og eksportlicenserne bør ikke kunne overdrages"*, og at *"der bør endvidere først gives meddelelse om beslutningerne om ansøgningerne om eksportlicens efter en betækningsperiode; en sådan periode skal give Kommissionen mulighed for at vurdere de mængder, der ansøges om, og de tilhørende udgifter samt eventuelt at indføre særforanstaltninger, der bl.a. gælder for de ansøgninger, der er til behandling..."*.

I betragtningerne henvises der også til, at overholdelsen af de mængdemæssige eksportbegrænsninger, som er indgået inden for rammerne af handelsforhandlingerne under Uruguay-runden, skal sikres *"på grundlag af eksportlicenser"*.

I betragtningerne til forordning nr. 1122/96 angives det ligeledes, at *"det er nødvendigt, at der for de øjeblikkeligt udstedte licenser bliver en ventetid, inden restitutionen ydes, således at licenserne i givet fald kan ændres i denne periode under hensyntagen til Kommissionens særforanstaltninger"*.

Hvad angår svine kroppe og grovparteringerne (som C.'s anmodning henførte til), fastlægges restitutionen på baggrund af prisen på svinekød. Restitutionen er høj, hvis priserne er lave, og falder, når priserne stiger.

Beslutninger om eksportrestitution tages generelt af Kommissionen efter høring af den relevante forvaltningskomité. I henhold til artikel 13, stk. 3, sidste afsnit, i ovennævnte forordning nr. 2759/75 må Kommissionen imidlertid til enhver tid, uafhængigt og uden at følge komitéens procedure, ændre de vedtagne beløb.

I nuværende WTO-år er den gennemsnitlige mængde svinekød, som må eksporteres med restitution, ca. 9.000 tons om ugen.

I referenceperioden (medio juni til medio juli 1999) steg prisen på svinekød efter en periode med lave priser. Det var derfor rimeligt at antage, at der ville blive vedtaget en nedsættelse af restitutionen på forvaltningskomitéens møde, der blev afholdt den 13. juli 1999. For at drage fordel af den gunstige kombination med stigende priser og et højt restitutionsniveau sendte svineindustrien følgelig en enorm mængde kød til eksport svarende til ca. 34.000 tons.

Kommissionen kunne ikke acceptere en så voldsom mængde, da den skulle gennemføre budgettet på en forsvarlig måde, og på grund af sine internationale forpligtelser.

Derfor gjorde Kommissionen den 13. juli 1999 brug af sine beføjelser i medfør af artikel 3, stk. 4, i forordning nr. 1370/95 og godkendte forordning nr. 1526/99, som klagerens indsigelse henfører til.

I forordningen, der henviser til, at ”den forestående ændring af restitutionerne for disse produkter har medført, at der er indgivet ansøgninger om eksportlicenser i spekulationsøjemed”, fastlægges det i artikel 1, at ”med hensyn til ansøgningerne om eksportlicenser, der blev indgivet indtil den 13. juli 1999 ..., tages de ansøgninger, der er til behandling, og for hvilke udstedelsen skulle være sket fra den 14. juli og fra den 21. juli 1999 ..., ikke til følge”. Forordningen trådte i kraft den 14. juli 1999.

Klagerens påstand om, at de indsendte certifikater ikke var omfattet af den periode, der blev henvist til i forordning nr. 1526/99, bør ses i sammenhæng med den tidsplan, der er udstukket i forordning nr. 1370/95 med ændringer.

Det blev ikke bestridt, at de ansøgninger, der blev sendt til den kompetente franske myndighed i løbet af weekenden, blev registreret af OFIVAL mandag den 5. juli 1999, og at certifikaterne blev foreløbigt udstedt samme dag.

Det fremgik tydeligt af de fotokopier, som klageren fremsendte, at der i afsnit 22 på certifikatet stod: ”Certifikat udstedt med forbehold af særforanstaltninger i henhold til artikel 3, stk. 4, i forordning (EF) 1370/95”.

I artikel 3, stk. 1, i forordning 1370/95 angives det, at ”ansøgningerne om eksportlicens skal indgives til de kompetente myndigheder fra mandag til onsdag i hver uge”. Artikel 3, stk. 3, fastlægger, at ”eksportlicenserne udstedes mandagen efter den i stk. 1 omhandlede periode, medmindre Kommissionen inden da har truffet en særforanstaltning, jf. stk. 4”. I artikel 7, stk. 1, fastlægges det, at ”hver onsdag fra kl. 13 giver medlemsstaterne pr. telefaks og for den forudgående periode Kommissionen meddelelse om følgende:

(a) de i artikel 1 omhandlede ansøgninger om eksportlicens med forudfastsættelse af restitution, som er indgivet fra mandag til onsdag i den pågældende uge”.

De certifikater, som C. var i besiddelse af, og som blev udstedt i starten af ugen mandag den 5. juli 1999, afventede således hele ugen, indtil oplysningerne fra medlemsstaterne blev fremsendt til Kommissionen, hvilket var planlagt til fredag den 9. juli, og fra det tidspunkt indtil onsdag den følgende uge.

Da oplysningerne var blevet fremsendt, noterede Kommissionen sig den unormalt høje spekulationsprægede mængde ansøgninger, der var indgivet i løbet af den foregående uge, og vedtog derfor tirsdag den 13. juli 1999 forordning nr. 1526/99, som trådte i kraft onsdag den 14. juli og øjensynligt omfattede de certifikater, som C. var i besiddelse af.

Endelig bemærkede Kommissionen, at Nagel bevilgede direktøren for C. et interview den 21. oktober 1999 efter anmodning fra BREIZE EUROPE. I dette interview beskrev virksomheden de problemer, som den var blevet konfronteret med som følge af Kommissionens foranstaltninger. Nagel gav en detaljeret beskrivelse af den situation, som havde ansporet Kommissionen til at iværksætte disse foranstaltninger i juli 1999.

Ved den lejlighed gav C. Nagel, det notat, som var vedlagt klagen som bilag 2, og modtog en kopi af arbejdsdokumentet, som også var vedlagt klagen som bilag 3.

Ud over klagen sendte C.’s advokat den 16. november 1999 endnu en skrivelse til Den Europæiske Ombudsmand, som Ombudsmanden den 20. december 1999 videresendte til Kommissionen.

Klageren angav i denne skrivelse, at indsigelsen også angik behandlingen af de deposita, der var indbetalt i forbindelse med de eksportcertifikater, der var genstand for den primære

klage, og gjorde gældende, at Kommissionen skulle have ophævet disse deposita med tilbagevirkende kraft.

I den forbindelse meddelte Kommissionen, at behandlingen af depositaene var en direkte konsekvens af, at forordning nr. 1526/99 var trådt i kraft, hvilket allerede var forklaret i afsnit 2 i Kommissionens arbejdsdokument, som C. havde vedlagt som bilag til sin klage.

Klagerens bemærkninger

Klageren fremsatte ingen bemærkninger.

AFGØRELSEN

1 Påstand om fejlfortolkning af Kommissionens forordning (EF) nr. 1370/95 med ændringer

1.1 Klageren gjorde gældende, at Kommissionen uretmæssigt havde anvendt Kommissionens forordning nr. 1370/95 af 16. juni 1995 om gennemførelsesbestemmelser for ordningen med eksportlicenser inden for svinekødssektoren med ændringer på tre eksportlicenser, der blev udstedt til hans klient den 5. juli 1999. Forordning nr. 1370/95, med ændringer, bemyndiger Kommissionen til at *"træffe særforanstaltninger"*, der påvirker eksportlicenserne for *"den pågældende uge"*. Klageren mente, at *"den pågældende uge"* for de tre eksportlicenser, der blev udstedt den 5. juli 1999, var den 5.-11. juli 1999. Klageren gjorde derfor gældende, at eftersom Kommissionen handlede den 13. juli 1999, blev forordningen anvendt på de pågældende tre eksportlicenser med tilbagevirkende kraft, hvilket er i modstrid med almindelige retsgrundsætninger.

1.2 I sin udtalelse til Ombudsmanden angav Kommissionen, at i referenceperioden (medio juni til medio juli 1999) steg prisen på svinekød efter en periode med lave priser. Det var derfor rimeligt at antage, at der ville blive vedtaget en nedsættelse af restitutionen på forvaltningskomitéens møde, der blev afholdt den 13. juli 1999. For at drage fordel af den gunstige kombination med stigende priser og et højt restitutionsniveau sendte svineindustrien følgelig en enorm mængde kød til eksport svarende til ca. 34.000 tons. Kommissionen kunne ikke acceptere en så voldsom mængde, da den skulle gennemføre budgettet på en forsvarlig måde, og på grund af sine internationale forpligtelser. Derfor gjorde Kommissionen den 13. juli 1999 brug af sine beføjelser i medfør af artikel 3, stk. 4, i forordning nr. 1370/95 og godkendte forordning nr. 1526/99, som klagerens indsigelse henførte til.

1.3 Ifølge Kommissionen bør klagerens påstand om, at de indsendte certifikater ikke var omfattet af den periode, der blev henvist til i forordning nr. 1526/99, ses i sammenhæng med den tidsplan, der er udstukket i forordning nr. 1370/95 med ændringer. Det blev ikke bestridt, at de ansøgninger, der blev sendt til den kompetente franske myndighed i løbet af weekenden, blev registreret af OFIVAL mandag den 5. juli 1999, og at certifikaterne blev foreløbigt udstedt samme dag.

1.4 Kommissionen fremhævede, at det i betragtningerne til forordning nr. 1370/95 forklares, at *"for at imødegå spekulation i forbindelse med ordningen inden for svinekødssektoren bør de erhvervsdrivende kun kunne anvende ordningen på bestemte betingelser, og eksportlicenserne bør ikke kunne overdrages"*, og at *"der bør endvidere først gives meddelelse om beslutningerne om ansøgningerne om eksportlicens efter en betænkningensperiode; en sådan periode skal give Kommissionen mulighed for at vurdere de mængder, der ansøges om, og de tilhørende udgifter samt eventuelt at indføre særforanstaltninger, der bl.a. gælder for de ansøgninger, der er til behandling..."*. Desuden angives det ligeledes i betragtningerne til forordning nr. 1122/96, at *"det er nødvendigt, at der for de øjeblikkeligt udstedte licenser bliver en ventetid, inden restitutionen ydes, således at*

licenserne i givet fald kan ændres i denne periode under hensyntagen til Kommissionens særforanstaltninger”.

1.5 Ombudsmanden bemærkede, at indholdet af Kommissionens forordning nr. 1370/95⁹ med hensyn til ansøgninger om eksportlicenser i store træk er følgende: I artikel 3, stk. 1, angives det, at *“ansøgningerne om eksportlicens skal indgives til de kompetente myndigheder fra mandag til onsdag i hver uge”*. Artikel 3, stk. 3, fastlægger, at *“eksportlicenserne udstedes mandagen efter den i stk. 1 omhandlede periode,”* (dvs. den efterfølgende uge) *”medmindre Kommissionen inden da har truffet en særforanstaltning, jf. stk. 4”*. I artikel 7, stk. 1 fastlægges det, at *”hver onsdag fra kl. 13 giver medlemsstaterne pr. telefax og for den forudgående periode Kommissionen meddelelse om følgende: (a) de i artikel 1 omhandlede ansøgninger om eksportlicens med forudfastsættelse af restitution, som er indgivet fra mandag til onsdag i den pågældende uge”*.

1.6 På baggrund af en fortolkning af ovennævnte bestemmelser vurderede Kommissionen, at de certifikater, som C. var i besiddelse af, og som blev udstedt i starten af ugen mandag den 5. juli 2000, afventede hele ugen, indtil oplysningerne fra medlemsstaterne blev fremsendt til Kommissionen, hvilket var planlagt til fredag den 9. juli, og fra det tidspunkt indtil onsdag den følgende uge (dvs. den 14. juli 1999). Da oplysningerne var blevet fremsendt, noterede Kommissionen sig den unormalt høje spekulationsprægede mængde ansøgninger, der var indgivet i løbet af den foregående uge, og vedtog derfor tirsdag den 13. juli 1999 forordning nr. 1526/99, som trådte i kraft onsdag den 14. juli 1999 og øjensynligt omfattede de certifikater, som C. var i besiddelse af.

1.7 Ombudsmandens undersøgelser viste, at Kommissionens fortolkning af Kommissionens forordning nr. 1526/99 syntes rimelig. Ombudsmanden fandt derfor ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til klagerens primære klagepunkt. Ombudsmanden vil imidlertid gerne minde om, at Domstolen er højeste myndighed, hvad angår spørgsmål om anvendelse og fortolkning af fællesskabsretten.

2 Påstand om refusion og om ophævelse af depositaene

2.1 Klageren krævede refusion for det økonomiske tab, klienterne havde lidt, da de mistede både den eksportrestitution, som de ville have modtaget, og 60% af det beløb, som de var forpligtet til at betale som garanti ved ansøgning om licenserne. Desuden krævede klageren, at de deposita, som klienterne havde indbetalt, skulle have været ophævet med tilbagevirkende kraft af Kommissionen.

2.2 Ombudsmandens resultater i afgørelsens punkt 1.7 viste, at hverken kravet om refusion eller om ophævelse af depositaene kunne imødekommes.

3 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Europa-Kommissionens side. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

⁹ Ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1122/96 af 21. juni 1996, EFT L 149 af 22.6.1996, s. 17.

PÅSTAND OM FORSKELSBEHANDLING I STIPENDIEKONTRAKTER FOR FORSKERE: BETALING I EURO I STEDET FOR YEN

Afgørelse om klage 1393/99/(IJH)/BB over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Den 9. november 1999 indgav S. en klage til Den Europæiske Ombudsmand på egne vegne og på vegne af 14 andre europæiske forskere, der arbejdede i Japan under et stipendieprogram organiseret af Kommissionen. Ifølge klageren ansøgte forskerne om deres stipendier med udgangspunkt i, at de ville blive betalt i yen. De blev imidlertid med kort varsel tilbudt kontrakter, der angav betaling i euro, hvilke de underskrev. Euroen faldt efterfølgende i værdi i forhold til yen med det resultat, at værdien af stipendierne var mindre end forudset.

Forskernes påstand om forskelsbehandling er begrundet i, at nogle forskere, som arbejder under lignende vilkår, betales i yen og ikke i euro. Forskerne hævder, at Kommissionen er juridisk og moralsk forpligtet til at kompensere dem for deres kurstab.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Klagen videresendtes til Kommissionen. Kommissionen fremsatte følgende bemærkninger:

- 1 Som angivet i en skrivelse af 8. oktober 1999 fra Maurice Bourène, ledende konsulent for videnskab og teknologi i Kommissionens delegation i Japan, til stipendiaterne har Kommissionen fuldt ud opfyldt den indgåede kontrakt. Der er derfor ingen juridisk forpligtelse til at kompensere stipendiaterne.
- 2 Som det imidlertid blev nævnt i ovenstående skrivelse, har Kommissionens tjenestegrene taget behørig højde for konsekvenserne af udsving i euroens vekselkurs over for yen i forbindelse med stipendiaternes indtægter og har således søgt at nå frem til en tilfredsstillende løsning på problemet.
- 3 Den 21. december 1999 besluttede Kommissionen at tildele en supplerende godtgørelse til 33 stipendier svarende til disses økonomiske tab i 1999 (Kommissionens beslutning C (1999) 4774). Kommissionens delegation i Japan var i færd med at udbetale denne godtgørelse.
- 4 I de følgende uger skulle Kommissionen forelægge en kontraktændring for stipendiaterne for at forhindre, at deres indtægter i fremtiden blev påvirket af eventuelle udsving i euroens vekselkurs over for yen.

Klagerens bemærkninger

Klageren fastholdt sin klage. I en e-mail af 16. maj 2000 underrettede han Ombudsmanden om, at Kommissionen rent faktisk havde tildelt en supplerende godtgørelse til stipendiaterne i slutningen af december 1999. Denne godtgørelse dækkede imidlertid ikke hele 1999, men kun året indtil oktober 1999. Klageren påpegede, at Kommissionens tjenestegrene ikke havde informeret om de foreslåede kontraktændringer. I sin e-mail af 18. juni 2000 underrettede klageren Ombudsmanden om, at han den 23. maj 2000 blev kontaktet af Kommissionens tjenestegrene, der oplyste, at GD Forskning i april 2000 havde indledt procedurer for at indhente tilladelse fra de forskellige myndigheder til at udbetale den anden godtgørelse. Der forventes at gå mindst en eller to måneder til processen er tilendebragt og godtgørelsen kommer til udbetaling. Klageren var i tvivl om, hvorvidt Kommission ville udnytte situationen og vente med at udbetale de sidste beløb til november 2000.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter en omhyggelig undersøgelse af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger fremgik det, at der var behov for yderligere undersøgelser. For at kunne foretage yderligere undersøgelser besluttede Ombudsmanden den 10. juli 2000, at han ville anmode Kommissionen om yderligere oplysninger på følgende punkter:

”Ifølge punkt 3 i Kommissionens udtalelse besluttede Kommissionen den 21. december 1999 at udbetale supplerende godtgørelse til klageren og andre forskere i Japan for at kompensere dem for deres kurstab i 1999. Ifølge klageren dækker det udbetalte beløb ikke hele 1999, men kun året indtil oktober 1999. Desuden fremhæver klageren, at den udbetalte godtgørelse ikke dækker de to indledende betalinger for rejsen til og bosættelsen i Japan.

Ifølge punkt 4 i Kommissionens udtalelse vil Kommissionen i nær fremtid foreslå stipendiaterne en kontraktændring for at undgå negative konsekvenser af svingninger i euroens vekselkurs over for yen. Ifølge klageren foreligger der endnu ikke noget forslag til kontraktændring. Klageren mener, at Kommissionen er urimelig forsinket i gennemførelsen heraf.”

Den 21. september underrettede klageren Ombudsmanden om, at forskerne havde modtaget den anden godtgørelse i midten af august 2000 for perioden november 1999 til april 2000. Klageren nævnte, at de ikke vidste, hvornår godtgørelsen for den sidste periode fra maj 2000 til november 2000 ville blive udbetalt.

Kommissionens anden udtalelse

Kommissionen bekræftede, at den havde besluttet at tildele en supplerende godtgørelse til forskerne, udelukkende for den indvirkning, som udsving i euroens vekselkurs over for yen havde på deres normale indtægter, for at forhindre eventuelle negative konsekvenser for deres levestandard og deres kapacitet med hensyn til at gennemføre forskningsprojekter.

Derfor dækker disse godtgørelser kun den faste månedlige ydelse, der betales kvartalsvis i hele kontraktens løbetid, og ikke de ydelser til dækning af rejse- og bosættelsesudgifter, som blev betalt indledningsvis.

Den supplerende godtgørelse, som Kommissionen vedtog den 21. december 1999, svarer til det registrerede økonomiske tab for de tre kvartaler, som afsluttedes i 1999 (fra februar til den 15. november 1999). Den resterende periode af 1999 indgår i det første kvartal af år 2000, der slutter i februar, og det er derfor først efter slutningen af dette kvartal, at tabet kan opgøres.

For år 2000 har Kommissionen allerede den 24. juli besluttet at tildele en supplerende godtgørelse for årets to afsluttede kvartaler, dvs. fra den 15. november 1999 til den 15. maj 2000. Kommissionens delegation i Japan er i færd med at betale denne godtgørelse.

Kommissionen bekræftede, at den, som stipendiaterne gentagne gange havde fået fortalt, vil fortsætte denne fremgangsmåde, indtil kontrakterne udløber. Hvis konsekvenserne af ovennævnte kursudsving fortsætter, tildeles der supplerende godtgørelse for de resterende to kvartaler ved kontraktens udløb.

Da det er nødvendigt og endvidere tilstrækkeligt med en beslutning fra Kommissionen for hver af disse supplerende godtgørelser, er det tilsyneladende ikke nødvendigt med en kontraktændring.

Klagerens bemærkninger

Klageren har tilsyneladende ikke fremsendt sine bemærkninger. Den Europæiske Ombudsmands sekretariat sendte den 20. februar 2001 en e-mail for at forespørge, om klageren havde modtaget godtgørelsen for det resterende kvartal. Sekretariatet modtog intet svar fra klageren.

AFGØRELSEN

1 Påstand om forskelsbehandling i stipendiekontrakter til forskere på grund af betaling i euro i stedet for i yen

1.1 Klagerens påstand om forskelsbehandling er begrundet i, at nogle forskere, som arbejder under lignende vilkår, betales i yen og ikke i euro.

1.2 Ifølge Kommissionen havde dennes tjenestegrene taget behørigt hensyn til konsekvenserne af udsving i euroens vekselkurs over for yen for forskernes indtægter og havde derfor søgt at nå frem til en tilfredsstillende løsning på problemet. Den 21. december 1999 besluttede Kommissionen at tildele en supplerende godtgørelse til 33 stipendiater svarende til disses økonomiske tab i 1999 (Kommissionens beslutning C (1999) 4774).

1.3 I sin anden udtalelse anførte Kommissionen, at den supplerende godtgørelse, som Kommissionen havde vedtaget den 21. december 1999, svarede til det registrerede økonomiske tab for de tre kvartaler, som afsluttedes i 1999 (fra februar til den 15. november 1999). Den resterende periode af 1999 indgik i det første kvartal af år 2000, der slutter i februar, og det var derfor først efter slutningen af dette kvartal, at tabet kunne opgøres. For år 2000 havde Kommissionen allerede den 24. juli besluttet at tildele en supplerende godtgørelse for årets to afsluttede kvartaler, dvs. fra den 15. november 1999 til den 15. maj 2000. Kommissionen underrettede Ombudsmanden om, at Kommissionens delegation i Japan var i færd med at udbetale denne godtgørelse.

1.4 Den Europæiske Ombudsmand bemærker, at Kommissionen har besluttet at betale supplerende godtgørelse til 33 forskere svarende til deres økonomiske tab som følge af udsving i euroens vekselkurs over for yen. Derudover har Kommissionen bekræftet, at hvis konsekvenserne af udsvingene fortsætter, vil der ved kontraktens udløb blive tildelt supplerende godtgørelse for de resterende to kvartaler. Den Europæiske Ombudsmand mener derfor, at der ikke foreligger fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side med hensyn til klagerens påstand.

2 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

**PÅSTAND OM SVE-
RIGES OVERTRÆ-
DELSE AF FÆLLES-
SKABSRETEN I
FORBINDELSE MED
OPKRÆVNING AF
PUNKTAFGIFT –
KOMMISSIONENS
BEHANDLING AF
SAGEN**

*Afgørelse om de fore-
nede klager
1554/99/ME og
227/2000/ME over
Europa-Kommissionen*

KLAGERNE

Klageren i klage 1554/99/ME var formanden for den svenske frihandelsforening "Norrbottnens Frihandelsförening", og han klagede til Den Europæiske Ombudsmand på vegne af foreningen i december 1999. Klageren i klage 227/2000/ME var en statsborger, der var bosiddende i Nordsverige tæt på grænsen til Finland, og han indgav sin klage i februar 2000. Desuden havde klageren i klage 227/2000/ME tætte forbindelser med foreningen "Norrbottnens Frihandelsförening", hvorfor de to klager var indbyrdes forbundet.

Samlet set anførte klagerne i det væsentligste følgende:

Klagerne angav, at Sverige uretmæssigt havde gennemført Rådets direktiv 92/12/EØF om den generelle ordning for punktafgiftspligtige varer, om oplægning og omsætning heraf samt om kontrol hermed. Sverige har dermed konsekvent overtrådt fællesskabslovgivningen ved at opkræve punktafgifter på transport af mineralolie fra Finland til Sverige.

En af klagerne forklarede, at det i Nordsverige var og i årtier havde været almindeligt at importere mineralolie fra Finland til personligt brug. Siden Sverige og Finland tiltrådte Den Europæiske Union er kontrollen med denne handel forøget.

I henhold til artikel 9, stk. 3, i direktiv 92/12/EØF kan medlemsstaterne fastsætte, at punktafgiften forfalder, hvis mineralolien transporteres med en atypisk transportform. Artiklen fastlægger også, at transport i køretøjernes brændstoftanke eller i en egnet reservedunk ikke skal betragtes som en atypisk transportform. Klagerne mente, at de svenske skattemyndigheder opfatter begrebet "atypiske transportformer" som værende alle private transporter af mineralolie. Klagerne mente derimod, at denne bestemmelse skal fortolkes indskrænkende, eftersom det er en undtagelse til det overordnede princip om fri bevægelighed. Klagerne angav, at en privat person, der transporterer mineralolie i egnede reservedunke skal have lov til dette, hvilket efter deres opfattelse var i overensstemmelse med bestemmelserne i direktiv 92/12/EØF.

Foreningen "Norrbottnens Frihandelsförening" havde hjulpet et stort antal mennesker med at appellere til de svenske forvaltningsdomstole i forbindelse med afgørelser fra de svenske skattemyndigheder. Foreningen havde i den forbindelse bedt domstolen om at anmode De Europæiske Fællesskabers Domstol om en præjudiciel afgørelse under henvisning til EF-traktatens artikel 234 (tidligere artikel 177). Dette ønske var aldrig blevet taget med i overvejelserne.

Klagerne henvendte sig til Europa-Kommissionen for at klage over sagen. Klagerne havde også et møde med Kommissionen. De hævdede, at Kommissionen ikke undersøgte sagen. En af klagerne sagde, at dette skyldtes et politisk pres.

Klagerne gjorde gældende, at Kommissionen skulle genoptage sin undersøgelse af sagen og undersøge, om Sverige har overtrådt fællesskabslovgivningen og især direktiv 92/12/EØF.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelser

Klagerne videresendtes til Kommissionen. Kommissionen fremlagde to forskellige udtalelser. Samlet set indeholdt udtalelserne i det væsentligste følgende:

Kommissionen meddelte, at det i 1997 modtog en skrivelse fra foreningen "Norrbottnens Frihandelsförening". Skrivelsen indeholdt oplysninger om systematiske og vilkårlige grænsekontroller, og Kommissionen fortolkede det som om, det kun omhandlede grænsekontrollerne mellem Sverige og Finland. Klagen blev derfor behandlet af GD Det indre

marked. I en skrivelse af 1. september 1998 bad Kommissionen foreningen om at fremsende yderligere oplysninger. Disse oplysninger blev ikke fremsendt inden fristens udløb, hvorfor Kommissionen afsluttede sagsbehandlingen den 7. oktober 1998.

I en skrivelse af 28. september 1998, som blev modtaget af Kommissionen den 13. oktober 1998, fremsendte foreningen yderligere oplysninger med nogle nye informationer om grænsekontrol, men også om de svenske regler om punktafgifter. Oplysningerne motive-rede Kommissionen til at behandle sagen, der blev registreret som en klage. I maj 1999 afholdtes et møde med klagerne. Ifølge Kommissionen var det første gang, klagerne fremlagde mere præcise oplysninger, som gav Kommissionen mulighed for bedre at forstå deres problemer. Kommissionen opfattede ikke klagen som værende i relation til en bestemt regel, men til de metoder, der blev anvendt ved grænsekontrollen, samt omfanget af grænsekontrollen og den systematiske måde, hvorpå den blev udført.

Efter mødet og en analyse af klagen kontaktede Kommissionen de svenske myndigheder for at forklare klagen og sagens enkeltheder. De svenske myndigheder afviste klagens klagepunkter.

Kommissionen anmodede den 19. november 1999 om yderligere oplysninger fra klagerne. Den modtog ikke disse oplysninger, og Kommissionen forklarede i en e-mail til klagerne den 3. januar 2000, at dens forslag til de foranstaltninger, der skulle træffes, ville blive baseret på det materiale, der allerede var til rådighed. Kommissionen var i kontakt med klagerne flere gange, men der blev ikke fremlagt flere væsentlige oplysninger. På grundlag af de oplysninger, Kommissionen havde til rådighed, foreslog GD Det indre marked ikke desto mindre, at der skulle sendes en åbningsskrivelse til Sverige. Kommissionen overvejede at tage en formel beslutning om at sende en sådan skrivelse til Sverige.

Påstanden om, at Kommissionens handlinger udsprang af politiske overvejelser blev afvist af Kommissionen.

Kommissionen forklarede, at det under hele proceduren havde været meget svært at forklare den lovgivningsmæssige situation til klagerne, hvorfor de ikke modtog relevante oplysninger fra klagerne.

Hvad angår de særlige regler om punktafgifter, udtalte Kommissionen, at hovedreglen giver borgerne mulighed for at købe varer i en hvilken som helst medlemsstat og betale punktafgifter i denne medlemsstat. Der er imidlertid visse undtagelser til denne regel. Punktafgifter på mineralolie er en sådan undtagelse, og punktafgiften skal i stedet betales i den medlemsstat, som olien indføres i. Der er én undtagelse til denne regel, og det er transport i køretøjernes brændstoftanke eller i en egnet reservedunk. Sverige kan derfor opkræve punktafgifter, hvis privatpersoner anvender atypiske transportformer som beskrevet i artikel 9, stk. 3, i direktiv 92/12/EØF. Dette var blevet forklaret for klagerne og har været årsagen til Kommissionens beslutning om indtil videre ikke at tage sagen op med Sverige.

Klagers bemærkninger

Udtalelserne blev sendt til de respektive klager, som indsendte separate bemærkninger.

Klagerne fasthold i det væsentlige deres klager. De henviste til begrebet ”atypiske transportformer” og til, at Kommissionen i sin udtalelse angav, at transport i en egnet reservedunk var tilladt. I den forbindelse fremførte klagerne, at direktiv 92/12/EØF ikke nævner antallet af dunke, og at den svenske oversættelse nævner *dunke*. Klagerne påpegede også, at de dunke, der var godkendt til transport i henhold til de nationale regler, ikke nødvendigvis kan betragtes som egnede reservedunke. Hvis dette ikke er tilfældet, ville det være en hindring for den frie bevægelighed og principperne i EF-traktaten.

Klagerne konkluderede, at Kommissionen ikke havde taget alle de relevante kendsgerninger med i sine overvejelser.

En af klagerne erkendte, at der var indledt en undersøgelse imod Sverige. Klageren syntes dog generelt ikke at være tilfredshed med Kommissionens handlinger.

Denne klager fremsatte også et nyt forhold. Det drejede sig om de finske toldmyndigheder, der konfiskerede køretøjer, som var registreret i Sverige, med det argument, at ejeren havde boet fast i Finland i mere end 185 dage. Ifølge foreningen klagede den til Kommissionen på mødet i maj 1999 med indgivelse af en skriftlig klage, men Kommissionen havde ikke reageret på klagen. Da dette var et nyt forhold, der ikke var relateret til Sveriges punktafgifter, faldt det uden for de oprindelige klager, og Ombudsmanden fandt ingen grund til at behandle det inden for rammerne af den nuværende undersøgelse.

Den anden klager konkluderede, at eftersom direktivet synes at være i modstrid med EF-traktaten, anmodede han om, at Kommissionen skulle følge traktaten og ikke direktivet. Desuden bad denne klager om Ombudsmandens råd med hensyn til, hvem han skulle henvende sig til i forbindelse med det faktum, at direktivet ikke er i overensstemmelse med EF-traktaten, i tilfælde af, at Ombudsmanden ikke kunne behandle det spørgsmål. Ombudsmanden oplyste derfor klageren om, at denne kunne sende et andragende til Europa-Parlamentet om denne del af bemærkningerne, og oplyste klageren om adressen.

Anmodning om yderligere oplysninger

Eftersom Ombudsmanden fandt, at Kommissionens udtalelse til klage 1554/99/ME var mere omfattende end udtalelsen til klage 227/2000/ME, blev udtalelsen til klage 1554/99/ME fremsendt til klageren i klage 227/2000/ME til udtalelse. Ombudsmanden synes ikke at have modtaget en sådan udtalelse.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Ombudsmandens tjenestegrene ringede den 3. april 2001 til den ansvarlige tjenestemand i Kommissionen, GD Det indre marked, for at indhente oplysninger om den foreslåede åbningsskrivelse til Sverige. Den ansvarlige tjenestemand oplyste ved den lejlighed Ombudsmanden om, at åbningsskrivelsen var blevet sendt den 13. juni 2000. De svenske myndigheder havde svaret på skrivelsen den 29. august 2000. Desuden havde Kommissionens GD Det indre marked foreslået, at der skulle sendes en begrundet udtalelse til Sverige, hvilket på det tidspunkt afventede godkendelse fra Kommissionen. Den ansvarlige tjenestemand sagde, at klagerne regelmæssigt var blevet informeret pr. telefon og e-mail.

AFGØRELSEN

1 Undersøgelse af Sveriges opkrævning af punktafgifter

1.1 Klagerne gjorde gældende, at Kommissionen ikke havde behandlet klagen vedrørende Sveriges gennemførelse af direktiv 92/12/EØF og vedvarende overtrædelse af fællesskabslovgivningen. En af klagerne anførte, at dette skyldtes et politisk pres. Klagerne angav, at Sverige uretmæssigt havde opkrævet punktafgifter for transport af mineralolie fra Finland til Sverige. Klagerne gjorde gældende, at Kommissionen skulle genoptage sin undersøgelse af sagen og undersøge, om Sverige har overtrådt fællesskabslovgivningen og især direktiv 92/12/EØF.

1.2 Kommissionen afviste klagepunktet om, at Kommissionen ikke havde behandlet klagen på grund af et politisk pres. Kommissionen forklarede, at den rent faktisk havde reageret på skrivelsen fra den ene af klagerne, men at den havde afsluttet behandlingen af

sagen, da den ikke havde modtaget yderligere oplysninger. Yderligere korrespondance fra den klager var blevet registreret som en klage, og Kommissionen havde foreslået at sende en åbningsskrivelse til Sverige. Kommissionen forklarede også de retslige rammer for punktafgifter på mineralolie.

1.3 Ombudsmanden bemærker, at det ligger inden for Kommissionens skønsmæssige beføjelser at træffe afgørelse om at indbringe en sag mod medlemsstaterne i henhold til EF-traktatens artikel 226. Imidlertid har Kommissionen forpligtiget sig at respektere visse administrative garantier i dens behandling af klager vedrørende medlemsstaternes overtrædelse af fællesskabsretten, som det fremgår af dens svar i Ombudsmandens undersøgelse 303/97/PD på eget initiativ (afsluttet den 13. oktober 1997). Der er ikke noget, der tyder på, at Kommissionen i nærværende sag ikke overholdt disse sikkerhedsforanstaltninger.

1.4 Hvad angår klagepunktet om, at Kommissionen ikke behandlede sagen af politiske grunde, blev dette afvist af Kommissionen. Ombudsmanden finder, at den klager, der hævdede dette, ikke har fremlagt nogen beviser til støtte for et sådant klagepunkt.

1.5 Hvad angår klagerens krav om, at Kommissionen skulle genoptage sin undersøgelse, bemærker Ombudsmanden, at Kommissionen indledte en ny undersøgelse af sagen efter at have modtaget skrivelsen af 28. september 1998. Kommissionen afholdt ligeledes et møde med klagerne og fremlagde et forslag om at sende en åbningsskrivelse til Sverige. Kommissionen imødekom derfor klagerens krav. Desuden fik Ombudsmanden oplyst, at åbningsskrivelsen var blevet sendt den 13. juni 2000, at de svenske myndigheder havde svaret den 29. august 2000, og endvidere, at et forslag om at sende en begrundet udtalelse til Sverige afventede godkendelse. Ombudsmanden finder derfor, at der ikke forelå fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side.

2 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af disse klager viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagerne.

PÅSTAND OM UREGELMÆSSIGHEDER I GENNEMFØRELSEN AF ET PHARE-PROJEKT

Afgørelse om klage 634/2000/JMA (fortrolig) over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Klageren er ledelseskonsulent og deltog i 1997-1998 i udviklingen af et Phare-projekt. Han havde arbejdet som konsulent for et konsortium, som fungerede som Phare-kontrahent. Han havde til opgave at forberede studieture og arrangere workshops af kortere varighed.

Klageren indsendte i slutningen af marts 1998 sin timeseddel for det arbejde, han havde udført i forbindelse med Phare i løbet af måneden. Konsortiets gruppeleder nægtede imidlertid at godkende den, og derfor modtog klageren ingen betaling for nogle af de opgaver, han hævdede at have udført i forbindelse med PHARE. Efter klagerens mening var denne situation en konsekvens af, at han havde nægtet at bestikke en højtstående medarbejder i projektforsvaltningsenheden (PMU). Han forklarede, at han i slutningen af marts i forbindelse med sit arbejde i PMU var blevet kaldt til direktørens kontor, hvor han blev bedt om at indvillige i at betale 3.000 USD som betingelse for at udføre en af projektets aktiviteter.

Eftersom konsortiet nægtede at anerkende en del af hans arbejde, skrev klageren til Kommissionen og anmodede den om at anerkende, at det arbejde, der var angivet i hans timeseddel for marts 1998, faldt ind under programmets formål. Han foreslog også, at der skulle indføres antikorrupsionsbestemmelser i fremtidige kontrakter. Efter en række skriftlige udvekslinger med Kommissionens tjenestegrene konkluderede den ansvarlige direktør i GD Udvikling og den ansvarlige for gennemførelsen af Phare-programmet, i en skrivelse til klageren dateret den 27. januar 2000, at Kommissionen ikke var i stand til at bedømme,

hvorvidt alt det pågældende arbejde rent faktisk var udført i forbindelse med det strategiske forvaltningsprogram under Phare.

I sit svar til Kommissionen i februar 2000 gjorde klageren gældende, at nogle af de dokumenter, der var udarbejdet på baggrund af projektet, beviste, at hans timeseddel fra marts 1998 var i overensstemmelse med Phares mission og mål. Kommissionen fremsendte ikke yderligere svar. Klageren mente, at Kommissionens holdning underminerede hans forsøg på at rejse krav over for konsortiet.

Klageren gav i sin klage til Ombudsmanden udtryk for, at Kommissionen skulle have grebet ind med henblik på at sikre, at de timesedler, som konsortiet indsendte, ikke indeholdt falske oplysninger. Han påpegede, at hans henvendelser til konsortiet ikke blev imødekommet. Klageren anmodede også Kommissionen om formelt at anerkende, at det arbejde, der var anført i hans timeseddel for marts 1998, stemte overens med Phare-programmets mål. De aktiviteter, han endnu ikke var blevet betalt for, omfattede planlægning og organisering af en mission i 1998 på anmodning fra projektledelsen samt udarbejdelse af et programdokument.

Eftersom hans påstande om korrupsion i Phares øverste ledelse åbenbart ikke var blevet taget i betragtning, ønskede han også at få oplyst, hvorfor Kommissionen ikke havde reageret på hans forslag om at indføre antikorrupsionsbestemmelser i fremtidige kontrakter, samt hvorfor den genudnævnte PMU-direktøren på trods af anklager om ulovlig bestikkelse.

I sin klage til Ombudsmanden fremlagde klageren i det væsentlige følgende klagepunkter: (i) han var ikke blevet betalt for en del af sit arbejde, og (ii) hans påstande om svindel i forbindelse med forvaltningen af projektet var ikke blevet tilstrækkeligt undersøgt af Kommissionen.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Kommissionen gav først en generel beskrivelse af situationen og henviste derefter til klagerens specifikke anbringender.

Baggrund

Institutionen forklarede, at klageren arbejdede som konsulent i et konsortium, som ydede teknisk bistand til et Phare-projekt. Kontrakten var indgået mellem regeringen i det pågældende land og et konsortium bestående af flere organisationer.

Efter beskyldninger om svindel og dårlig forvaltning mod programmets PMU, som blev fremsat af både klageren og af J., en tidligere gruppeleder, besluttede Kommissionen i december 1998 at indstille programmet og bestille en uafhængig revision for at tage stilling til beskyldningerne.

Revisionen blev udført af et uafhængigt revisionsfirma, og resultatet forelå i slutningen af oktober 1999. Den konkluderede, at de fleste af beskyldningerne, herunder alle de beskyldninger, der drejede sig om svindel, var ubegrundede. Revisorerne fremlagde nogle forvaltningsmæssige og finansielle anbefalinger, som PMU og kontrahenten indvilligede i at gennemføre. Efter denne proces og i lyset af resultaterne blev programaktiviteterne genoptaget.

Et uafhængigt konsortium, som vurderer Den Europæiske Unions Phare-programmer, udarbejdede i marts 2000 en bedømmelsesrapport om programmet. For så vidt angår bedømmelsen af, hvorvidt programmets mål er blevet nået, vurderedes dette i rapporten som værende "yderst tilfredsstillende".

Klagerens individuelle beskyldninger var blevet vurderet særskilt i revisionen. For så vidt angår de aktiviteter, som klageren havde angivet i sin timeseddel for marts 1998, konkluderede revisionen, at disse faldt uden for Phares direkte virkeområde. Kommissionen forklarede imidlertid, at disse aktiviteter var forskellige fra klagerens forberedende arbejde vedrørende den strategiske forvaltningsmission, som tværtimod var en aktivitet under Phare-programmet. For så vidt angår klagerens beskyldninger om bestikkelse og svindel, var de ifølge rapporten ubegrundede.

Kommissionen henviste også til nogle af revisionens konklusioner, der omhandlede opgaver, som klageren havde udført uden for kontrakt. På baggrund af disse konklusioner skulle forholdet med konsortiet revurderes. Selv om konsortiet havde indvilliget i at indgå en midlertidig kontrakt med klageren, besluttede PMU ikke at opretholde sine relationer med klageren.

Klagerens specifikke anbringender

For så vidt angår klagerens første anbringende vedrørende den anfægtede timeseddel, fremhævede Kommissionen, at striden var opstået mellem en konsulent og en kontrahent inden for rammerne af et Phare-program, og Kommissionen kunne ikke gribe ind i sådanne kontraktmæssige tvister. Institutionen forklarede, at den timeseddel, som klageren havde udarbejdet for perioden marts-april 1998, indeholdt to grundlæggende aktiviteter: (i) forberedende arbejde, som var udført for en strategisk forvaltningsmission, og (ii) andre opgaver i forbindelse med workshops og et seminar. Kommissionen havde på klagerens anmodning i en skrivelse af 27. januar 2000 bekræftet, at den strategiske forvaltningsmission rent faktisk var en aktivitet, som blev finansieret af Phare.

Kommissionen forklarede, at konsortiet havde informeret den om, at der eksisterede en intern underleverandørkontrakt, der gjaldt for medlemmerne af konsortiet, og som indeholdt en bestemmelse om, at det kun var udgifter til selve afholdelsen af kurser, der ville blive dækket, dvs. forberedende arbejde var ikke inkluderet. På baggrund af disse forklaringer havde Kommissionen konkluderet, at konsortiets afvisning af at betale for forberedende arbejde udgjorde en kontraktmæssig tvist internt mellem medlemmerne af konsortiet, som institutionen ikke kunne gribe ind i.

Kommissionen påpegede, at ansvaret for udbetalinger i forbindelse med dette Phare-program hvilede på de nationale myndigheder, og ikke på Europa-Kommissionen. Kommissionens tjenestegrene udbad sig imidlertid supplerende oplysninger om timesedlen med henblik på at sikre, at den kun indeholdt aktiviteter, der var relateret til Phare, og at der var overensstemmelse mellem de timesedler, der var indsendt af de forskellige konsulenter.

For så vidt angår beskyldningerne om svindel, forklarede Kommissionen først, at klagerens skrivelse af marts 1999, i hvilken han anbefalede, at man indførte antikorrupsionsbestemmelser i nye Phare-kontrakter, var blevet fremsendt til de tjenestegrene, der er ansvarlige for den økonomiske forvaltning af Phare (SCR). Institutionen forklarede desuden, at den havde til hensigt at vedtage nye regler om kontraktprocedurer i forbindelse med en ny manual til det decentraliserede system til forvaltning af Phare ("Decentralised Implementation System") og indføre en etisk klausul i fremtidige kontrakter.

I lyset af resultaterne fra revisionen, som konkluderede, at beskyldningerne mod PMU var ubegrundede, blev programaktiviteterne genoptaget under den samme PMU-forvaltning. Kommissionen påpegede, at PMU'er er en integreret del af de nationale myndigheder, og at Kommissionen ikke har bemyndigelse til at udpege eller genudnævne nationale tjenestemænd.

Klagerens bemærkninger

Klageren gav et detaljeret svar på Kommissionens udtalelser og gentog sin holdning om det arbejde, han udførte i marts 1998 for Phare-programmet, samt hans påstande om de ulovlige krav, der var blevet fremsat af programmets PMU. Han vedføjede en række dokumenter til støtte for sine påstande og bad om, at disse dokumenter blev behandlet fortroligt.

Klageren fremhævede, at spørgsmålet om manglende betaling for forberedende arbejde, som Kommissionen havde påpeget, skulle løses af kontrahenten og konsulenten. Han insisterede imidlertid på, at institutionen skulle have vidst, hvilke opgaver der skulle udføres inden for rammerne af Phare-programmet, og dermed, hvorvidt de fremsendte timesedler var en korrekt angivelse af det faktiske Phare-arbejde, eller om de var blevet uretmæssigt ændret. Han forklarede, at arbejdsprocedurerne altid havde lignet hinanden, og at det forberedende arbejde var en integreret del af disse procedurer.

For så vidt angår spørgsmålet om svindel, angav klageren, at det ville glæde ham, hvis Kommissionen ville indføre antikorrupsionsbestemmelser i fremtidige kontrakter, hvilket ville have en afskrækkende virkning på ulovlige metoder. Han fastholdt imidlertid sine påstande om svindel i PMU-forvaltningen og mente, at den revision, som blev anvendt til at afvise hans beskyldninger, var en ren hvidvaskning. Efter hans mening havde revisoren valgt at godtage PMU's udlægning uden at undersøge de relevante projektdokumenter og uden at anmode ham om supplerende oplysninger. Han konkluderede, at den kendsgerning, at to separate eksperter, dvs. ham selv og J. (tidligere gruppeleder), havde indgivet uafhængige klager, burde have understøttet deres beskyldninger om upassende adfærd.

AFGØRELSEN

1 Anerkendelse af og betaling for dele af klagerens arbejde

1.1 Klageren havde gjort gældende, at en Phare-kontrahent (konsortiet) ikke havde betalt for dele af det Phare-arbejde, der var anført i hans timeseddel for marts 1998. Eftersom hans henvendelser til kontrahenten ikke blev imødekommet, mente han, at Kommissionen burde have grebet ind med henblik på at sikre, at de timesedler, som kontrahenten indsendte, ikke indeholdt falske oplysninger. Klageren anmodede også Kommissionen om formelt at anerkende, at det arbejde, der var anført i hans timeseddel, stemte overens med Phare-programmets mål.

1.2. Kommissionen havde fremhævet, at problemet udgjorde en kontraktmæssig tvist mellem en Phare-kontrahent og en af dennes konsulenter, og at Kommissionen ikke kunne gribe ind i en sådan situation. Betalingen for det pågældende arbejde var efter Kommissionens mening et internt problem, som skulle løses af medlemmerne af det konsortium, der fungerede som kontrahent for Phare-programmet. Den påpegede, at ansvaret for betalinger under denne decentraliserede kontrakt påhvilede de nationale myndigheder.

Institutionen forklarede endvidere, at i et svar af januar 2000 på en forespørgsel fra klageren havde dens tjenestegrene bekræftet, at nogle af de anfægtede aktiviteter, nemlig den strategiske forvaltningsmission, rent faktisk var en aktivitet, som blev finansieret under Phare.

1.3 Med henblik på at vurdere, om Kommissionen var forpligtet til at gribe ind for at sikre, at programmets timesedler ikke indeholdt falske oplysninger, er det nødvendigt at tage stilling til institutionens beføjelser og forpligtelser inden for rammerne af en kontrakt, som finansieres gennem Phare-programmet.

1.4 I henhold til grundforordningen for Phare-programmet¹⁰ ydes bistanden dels autonomt, dels som samfinansiering med medlemsstater. Denne økonomiske bistand finansieres af Fællesskabets almindelige budget i overensstemmelse med Fællesskabets finansieringsforordning som ændret især ved forordning nr. 610/90¹¹. Ifølge artikel 107, 108, stk. 2, og 109, stk. 2, som fortolket af Fællesskabets domstole, må kontrakter, som finansieres af Phare-programmet, anses for nationale kontrakter, der udelukkende binder modtagerstaten og den pågældende erhvervsdrivende. På den anden side er Kommissionen ansvarlig for finansiering af projekterne og skal derfor sikre en økonomisk styring af de midler, der er bestemt til Phare-projekter¹².

1.5 Den situation, som klageren klager over, har sit udspring i en strid inden for rammerne af en arbejdsrelation mellem en Phare-kontrahent og dennes konsulent eller underleverandør. Det er ikke sandsynligt, at denne type situationer ifølge deres natur påvirker den overordnede finansiering af Phare-programmet eller den økonomiske forvaltning af Phare-relaterede foranstaltninger, og derfor kan de sjældent give anledning til, at Kommissionen griber ind.

Eftersom forbindelserne mellem Phare-kontrahenten, konsortiet og klageren blev etableret på baggrund af en gensidig kontrakt, skal alle tvister om parternes rettigheder og forpligtelser vurderes på grundlag af de aftaleretlige regler.

1.6 Klageren mente, at Kommissionen på trods af tvistens aftaleretlige beskaffenhed skulle have grebet ind. Ombudsmanden bemærkede, at Kommissionen ikke er forpligtet til at mægle i en kontraktmæssig tvist mellem partnerne i en Phare-relateret kontrakt. Ikke desto mindre havde Kommissionen grebet ind ved at anmode kontrahenten om supplerende oplysninger. Grunden til dette blev forklaret med behovet for at sikre, at timesedlen kun indeholdt aktiviteter, der var relateret til Phare, og at der var overensstemmelse mellem de timesedler, der var indsendt af de forskellige konsulenter. Efter at have gennemset dette materiale syntes Kommissionen ikke at have fundet noget, der kunne give anledning til tvivl om indholdet. Ombudsmanden bemærkede, at med henblik på at fastlægge sin holdning vurderede Kommissionen konklusionerne fra en revision, som var blevet gennemført af et uafhængigt revisionsfirma, som var nået til et lignende resultat.

1.7 Klageren anmodede også Kommissionen om formelt at anerkende, at det arbejde, der var anført i hans timeseddel for marts 1998, stemte overens med Phare-programmets mål.

Ombudsmanden bemærkede, at Kommissionen på anmodning fra klageren med en skrivelse fra sine tjenestegrene af januar 2000 bekræftede, at nogle af de aktiviteter, som var angivet i klagerens timeseddel, rent faktisk var aktiviteter, der var finansieret af Phare. For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt noget af det forberedende arbejde skulle have været medtaget og derfor skulle betales, havde Kommissionen fået oplyst fra konsortiet, at kontrahenten havde aftalt med sine konsulenter, at forberedende arbejde ikke skulle inddrages. På den baggrund havde Kommissionen indtaget den holdning, at det anfægtede arbejde var en intern tvist mellem kontrahenten og konsulenten og derfor skulle løses parterne imellem.

¹⁰ Rådets forordning (EØF) nr. 3906/89 af 18. december 1989 om økonomisk bistand til Republikken Ungarn og Folkerepublikken Polen (EFT 1989 L 375, s. 11), ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 2698/90 af 17. september 1990 (EFT 1990 L 257, s. 1), nr. 3800/91 af 23. december 1991 (EFT L 1991 357, s. 10), nr. 2334/92 af 7. august 1992 (EFT 1992 L 227, s. 1), nr. 1764/93 af 30. juni 1993 (EFT 1993 L 162, s. 1), nr. 1366/95 af 12. juni 1995 (EFT 1995 L 133, s. 1), nr. 463/96 af 11. marts 1996 (EFT 1996 L 65, s. 3) og nr. 753/96 af 22.4.1996 (EFT 1996 L 103, s. 5).

¹¹ Finansforordningen af 21. december 1977 vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EFT 1977 L 356, s. 1), som ændret ved Rådets forordning (Euratom, EKSF, EØF), nr. 610/90 af 13. marts 1990 (EFT 1990 L 70, s. 1).

¹² Sag T-231/97 New Europe Consulting og Michael P. Brown mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, Sml. 1999 II, s. 2403, præmis 32, Sag T-185/94 Geotronics SA mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, Sml. 1995 II, s. 2795, præmis 31, og Sag C-395/95 P Geotronics mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, Sml. 1997 I, s. 2271, præmis 12.

1.8 I betragtning af den Phare-relaterede kontrakts og parternes beskaffenhed samt af de anfægtede spørgsmål mente Ombudsmanden, at Kommissionens holdning vedrørende de omstridte opgaver og betalingen for disse, samt de oplysninger, som klageren havde udbedt sig vedrørende disse spørgsmål, ikke syntes at være rimelig. Ombudsmanden konkluderede derfor, at hans undersøgelse ikke havde påvist et tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

2 Undersøgelse af klagerens påstande om svindel

2.1 Klageren havde gjort gældende, at hans påstande om svindel i forbindelse med forvaltningen af Phare-programmet ikke var blevet tilstrækkeligt undersøgt af Kommissionen. Han mente, at den revision af Phare-programmet, som blev udført efter hans henvendelse, var en hvidvaskning, fordi den revisor, som havde udført revision, godtog PMU's historie uden at modsige den. Omfattende fortrolig dokumentation bestående af klagerens bemærkninger blev fremsendt med henblik på at bevise hans påstande om svindel.

Klageren havde også foreslået, at Kommissionen skulle indføre antikorrupsionsbestemmelser i fremtidige Phare-kontrakter.

2.2 Kommissionen havde forklaret, at den efter disse beskyldninger om svindel og dårlig forvaltning i programmets PMU havde besluttet, at et statsautoriseret revisionsfirma skulle udføre en uafhængig revision. Revisionen, som blev offentliggjort i slutningen af oktober 1999, konkluderede, at de fleste af beskyldningerne, herunder alle de beskyldninger, der drejede sig om svindel, var ubegrundede.

Institutionen forklarede desuden, at den havde til hensigt at vedtage nye regler om kontraktprocedurer i forbindelse med en ny manual til det decentraliserede system til forvaltning af Phare ("Decentralised Implementation System") og indføre en etisk klausul i fremtidige kontrakter.

2.3 For så vidt angår det sidste punkt, bemærkede Ombudsmanden, at Kommissionen efter klagerens forslag havde besluttet at indføre en etisk klausul i fremtidige Phare-kontrakter. Klageren glædede sig over dette initiativ, som efter hans mening ville have en afskrækkende virkning på ulovlige metoder. Ombudsmanden understregede, at Kommissionen i december 2000 havde offentliggjort en praktisk vejledning til Phare-, Ispa-, og Sapard-kontraktprocedurer ("Practical Guide to PHARE, Ispa and Sapard contract procedures", som indeholdt en etisk klausul¹³ i punkt 2.4.11. De særlige garantier, der er indeholdt i den klausul, skulle have været gældende for alle Phare-kontrakter fra og med den 1. januar 2001.

Ud fra ovenstående oplysninger bemærkede Ombudsmanden, at Kommissionen havde imødekommet klagerens forslag.

2.4 For så vidt angår klagerens specifikke beskyldninger om svindel, bemærkede Ombudsmanden, at Kommissionen ikke havde reageret på disse. Lige efter at klageren var fremkommet med disse beskyldninger, havde institutionen iværksat foranstaltninger med henblik på at vurdere programmet og havde bestilt en revision hos et uafhængigt revisionsfirma. Revisionen havde især fokuseret på beskyldninger om svindel og havde konkluderet, at programmets forvaltning ikke havde gjort noget forkert.

¹³ Et af de mest relevante afsnit i dette punkt lyder som følger: "Europa-Kommissionen forbeholder sig ret til at suspendere eller annullere finansieringen af projekter, hvis der konstateres svingagtig adfærd i forbindelse med kontraktindgåelsen, eller hvis den kontraherende myndighed ikke træffer alle de nødvendige foranstaltninger for at korrigere en sådan situation. I denne sammenhæng forstås ved svingagtig adfærd ethvert forslag om at give eller indvillige i at give en ulovlig betaling, gave, dusør eller kommission som tilskyndelse til eller belønning for at udføre eller afstå fra at udføre bestemte handlinger i tilknytning til kontraktindgåelsen eller til en kontrakt, der er indgået med den kontraherende myndighed."

Ombudsmanden mente, at Kommissionen i lyset af revisionens konklusioner og de andre tilgængelige oplysninger havde været berettiget til at mene, at det ikke var nødvendigt at foretage sig yderligere på det tidspunkt. Undersøgelsen viste derfor ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side med hensyn til dette aspekt af sagen.

2.5 Efter revisionen og Kommissionens udtalelse havde klageren tilsendt Ombudsmanden dokumenter, som indeholdt yderligere beviser til støtte for klagerens beskyldninger mod personalet i projektforvaltningsenheden. Klageren syntes ikke at have sendt disse dokumenter til Kommissionen og anmodede Ombudsmanden om at behandle dem fortroligt.

2.6 Projektforvaltningsenheden (PMU) er ikke en fællesskabsinstitution eller et fællesskabsorgan, men henhører under de nationale myndigheder. Ombudsmanden har kun beføjelser til at behandle klager vedrørende fejl eller forsømmelser begået af Fællesskabets institutioner og organer. Han har derfor ikke beføjelse til at behandle anbringender, der vedrører de nationale myndigheder.

Eftersom klageren havde indvilliget i, at sagen måtte henvises til andre myndigheder, besluttede Ombudsmanden i lyset af de nye oplysningers beskaffenhed at sende disse oplysninger til Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF). Det var derfor OLAF, der skulle beslutte, hvorvidt det var nødvendigt at foretage sig yderligere i sagen, og oplyse klageren om sagens udvikling.

3 Konklusion

Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Europa-Kommissionens side. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

3.1.3 Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut

MISLYKKET UDBUD

Afgørelse om klage 664/99/BB over Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut

KLAGEN

K. indgav i juni 1999 en klage til Den Europæiske Ombudsmand på vegne af Josupek Oy, StarSoft Oy og TAO-produktio Oy vedrørende behandlingen af licitationstilbud inden for rammerne af *Projekt T-4/ES9612.02.01 Indkøb af software til databasestyring til det estiske skoleadministrationsystem*. Tidsfristen for indsendelse af licitationstilbud blev fastsat til den 8. februar 1999. Klageren gjorde gældende, at han medio marts 1999 havde hørt fra en anden tilbudsgiver, at udvælgelsen allerede havde fundet sted. Klageren kontaktede straks arrangørerne og anmodede om oplysninger om behandlingen af licitationstilbudene. Klageren fik at vide, at behandlingen af licitationstilbudene var blevet overladt til Torino, og at han ville modtage skriftlig underretning om resultatet, så snart bedømmelsen af tilbudene var afsluttet. Den 6. april 1999 skrev klageren på ny til programlederen. Han modtog et svar den 8. april 1999, som bekræftede de oplysninger, som klageren tidligere havde modtaget. Programlederen meddelte samtidig, at hun ikke forstod, hvad klageren havde lagt til grund for sin klage, eftersom al dokumentationen og alle oplysningerne om bedømmelsen af tilbudene stadig var fortrolige. Klageren gjorde gældende, at nogle tilbudsgivere var mere gunstigt stillet med hensyn til bibringelsen af oplysninger, hvorfor der her var tale om diskrimination.

Ifølge de oplysninger, der blev givet til klageren, blev hans licitationstilbud i brev af 22. juni 1999 afvist med den begrundelse, at klageren ikke havde et lokalt partnerskab i Estland (pkt. 4.2.5. i udbudsbetingelserne). Klageren gjorde i sin skrivelse af 6. februar 1999 gældende, at han havde antydnet, at der var blevet indgået en foreløbig samarbejdsaftale med Unikko Software fra Tallinn. Klageren mente, at kravet i udbudsdossieret ikke kunne have betydet, at der skulle etableres en virksomhed i et andet land på så tidligt et tidspunkt i udbudsproceduren. Klageren påpegede, at teksten i pkt. 4.2.5. i udbudsbetingelserne henviste til "kontrahenter" og ikke til "tilbudsgivere". Klageren antydede, at begrundelsen for at afvise hans licitationstilbud var vilkårlig.

Klageren fremsatte følgende påstande om fejl eller forsømmelser:

- mangelfulde oplysninger og diskrimination i forbindelse med udbudsproceduren,
- utilstrækkelig begrundelse,
- unødigt forsinkelse i udbudsproceduren.

Klageren fremsatte følgende krav:

- erstatningskrav,
- erstatningsansvar for den tjenestemand, der ledede udbudsproceduren.

UNDERSØGELSEN

Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstituts udtalelse

Klagen blev fremsendt til Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut. Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut forklarede, at det er et agentur under Den Europæiske Union, som er oprettet med det formål at fremme samarbejdet om og koordineringen af bistanden i forbindelse med en reform af erhvervsuddannelserne i Central- og Østeuropa samt de nye uafhængige stater og Mongoliet og til de lande, som er berettiget til støtte fra MEDA-programmet. Institutet og Europa-Kommissionen i Bruxelles har undertegnet en række konventioner om forvaltning af særlige programmer omfattet af disse konventioner. Modtagerlandet forestod den praktiske forvaltning af udbudsproceduren gennem programforvaltningensheden på vegne af det ansvarlige ministerium.

På den baggrund og i overensstemmelse med PHARE-forordningerne indledte Estlands uddannelsesministerium den 17. november 1998 udbudsprocedure nr. T-4 ES9612.02/ES/9622.02.01 i forbindelse med levering af ”*Software til databasestyring til det estiske skoleadministrationssystem*”.

Institutet gav en detaljeret beskrivelse af de forskellige trin i udbudsproceduren. I alt syv virksomheder ud af otte ansøgere blev opfordret til at afgive bud. I overensstemmelse med PHARE-forordningerne modtog alle de samme udbudsdokumenter (herunder opfordringen til at afgive bud, vejledning til tilbudsgivere, generelle bestemmelser for tilbudsgivere i forbindelse med tildeling af tjenesteydelseskontrakter under PHARE, udkast til kontrakt med bilag, herunder detaljerede udbudsbetingelser samt forskellige oplysninger).

De tekniske bud blev analyseret for at vurdere, om de opfyldte de kriterier, der var angivet i udbudsdossieret. Under denne analyse viste det sig, at der i klagerens bud manglede initialer på udbudsbetingelserne, beskrivelser af de estiske samarbejdspartnere, de estiske eksperters curricula vitae og erklæringer om, at de var til rådighed, beskrivelsen af partnerens virksomhedsprofil samt brugerdokumentationen. Den 8. februar 1999 anmodede bedømmelseskomitéen virksomheden om at afhjælpe disse undladelser inden den 9. februar 1999 kl. 14.00. Virksomheden fremlagde imidlertid ingen CV'er eller rådigheds-erklæringer fra eksperter, underskrevne partnerskabsaftaler eller beskrivelser af partnerens virksomhedsprofil. Komitéen besluttede på det grundlag at afvise hans bud.

Hvad angår Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstituts analyse, angår klagerens indsigelser hovedsageligt begrundelserne for udelukkelsen, bedømmelsesproceduren samt underretning. Eftersom proceduren blev gennemført inden for rammerne af PHARE-forordningerne, overholder den Phare-reglerne om, at klagen skal bedømmes.

Begrundelser for udelukkelse

Ifølge afsnit A (7) og § C 1.2 første afsnit i vejledning til tilbudsgivere, ”Støttestruktur og tjenesteydelser”, og 4.2.5 i udbudsbetingelserne er det af afgørende betydning for dette

projekt, at leverandøren har en lokal partner. Klageren fremlagde ikke en underskrevet aftale, der kunne vise, at der juridisk set eksisterede et partnerskab med en estisk virksomhed, og ej heller en beskrivelse af den lokale partners profil. På anmodning fra bedømmelseskomitéen om at fremlægge oplysninger om disse forhold svarede klageren skriftligt, at *”deres estiske partner eller deres virksomhed i Estland, hvis en sådan bliver etableret, vil etablere de aktiviteter, der er beskrevet i udbudsbetingelserne”*.

Desuden kræves det i artikel 1.3, afsnit 2 i vejledningen til udbudsgivere, at virksomhederne fremlægger de lokale eksperters CV'er. På trods af en udtrykkelig skriftlig forespørgsel fremlagde klageren ikke disse CV'er.

Bedømmelsesprocedure

Bedømmelsen af budene blev foretaget i overensstemmelse med PHARE-forordningerne med de standardformularer og -retningslinier, der er fastlagt for et begrænset udbud. Hvis disse formularer nøje følges, er det ikke muligt at fortolke eller afvige fra PHARE-forordningerne. Desuden indeholder standardformularerne tabeller, som har til formål at muliggøre en klar og overskuelig sammenligning af budene. Pointsystemet med forudbestemt vægtning giver heller ikke mulighed for fortolkning eller manipulation. Når komitémedlemmerne først har udfyldt deres skema, beregnes den samlede bedømmelse automatisk.

Underretning

Klagerens ret til at modtage fuldstændige og detaljerede oplysninger er blevet overholdt på alle udbudsprocedurens trin, hvad angår indhold og timing. I henhold til PHARE-forordningens artikel 3, 9 og 23 var kommunikationen mellem Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut og klageren skriftlig og blev gennemført inden for en rimelig tidsramme. Den anmodning om oplysninger, som klageren afsendte den 6. april 1999, blev besvaret skriftligt af Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut den 8. april 1999. Klageren blev i overensstemmelse med reglerne informeret om, at budet var blevet afvist. Dette blev kommunikeret til klageren ved hjælp af PHARE's standardformular til afviste tilbudsgivere.

I betragtning af ovenstående kendsgerninger og under henvisning til principperne for god forvaltning af offentlige midler og overholdelse af de overordnede principper om gennemsigtighed og ikke-diskriminering mener Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut som ordregivende myndighed i ovennævnte udbud, at PHARE-reglerne og -forordningerne er blevet overholdt i forbindelse med bedømmelsen af den pågældende udbudsprocedure og i særdeleshed i forbindelse med behandlingen af klagerens bud.

Klagerens bemærkninger

Klageren fastholdt sin klage. Klageren forklarede i sine bemærkninger, at han var villig til at indsende CV'er, men at han på grund af den korte tidsfrist havde valgt at spørge lederen programforvaltningsenheden om, hvordan han foretrak, at CV'erne blev indsendt. Lederen af enheden sendte den 10. februar 1999 kl. 13.11 en e-mail, hvori der stod: *”Der er ingen grund til at sende CV'er”*. Derfor indsendte klageren ikke CV'erne.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter en omhyggelig undersøgelse af instituttets udtalelse og klagerens bemærkninger fremgik det, at der var behov for yderligere undersøgelser. Ombudsmanden sendte derfor en anmodning om yderligere oplysninger til instituttet den 21. juli 2000. Ombudsmanden udbad sig instituttets holdning til, hvorvidt klageren var berettiget til at støtte sig til programforvaltningsenhedens leders e-mail fra den 10. februar 1999 kl. 13.11.

Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstituts svar

Hvad angår udvekslingen af e-mails mellem klageren og programforvaltningsenheden om det ovennævnte udbud, anførte Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut følgende:

Bedømmelseskomitéen har bemyndigelse til at afvise ethvert bud, der ikke overholder de krav, der er beskrevet i tilbudsgivernes udbudsdokumenter. Komitéen har imidlertid mulighed for at anmode tilbudsgiverne om at redegøre for dele af deres bud eller fremlægge manglende dokumenter, der udgør et væsentligt element i det fremsendte bud. Dette må imidlertid ikke skade de andre tilbudsgivere. Principperne om ligebehandling og ikke-diskriminering mellem tilbudsgiverne skal derfor overholdes. Tidsfristen for at indsende de manglende dokumenter eller oplysninger bør normalt være kort med henblik på at undgå, at bedømmelsesproceduren forsinkes, hvilket kan være til skade for de andre tilbudsgivere.

Ifølge Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut var den tidsfrist, som komitéen havde fastlagt for fremlæggelse af udbudsdokumenterne, nemlig den 9. februar 1999 kl. 14.00, allerede overskredet, da klageren sendte sin e-mail til lederen af programforvaltningsenheden.

Klageren sendte to e-mails, den 9. februar 1999 kl. 12.28 og den 10. februar kl. 11.43. Han havde imidlertid i begge e-mails undladt at give bedømmelseskomitéen den relevante dokumentation, som man havde anmodet om, herunder især CV'erne. Eftersom bedømmelsen stadig var i gang, var bedømmelseskomitéen nødt til at holde proceduren fortrolig. Derfor kunne lederen af programforvaltningsenheden ikke på dette tidspunkt oplyse klageren om, at han ikke havde fremlagt de relevante dokumenter inden for tidsfristen, hvilket havde medført, at hans bud var blevet afvist.

Set i lyset af ovenstående betragtninger fastholdt Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut, at den e-mail, som lederen af programforvaltningsenheden havde sendt til klageren, var korrekt og i overensstemmelse med den PHARE-forordning, der gjaldt for den pågældende udbudsprocedure.

Klagerens supplerende bemærkninger

Klageren fastholdt i sine bemærkninger til de supplerende oplysninger sin klage. Klageren mente, at Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstituts anmodning om kopier af eksperternes CV'er var unødvendig, eftersom dette ikke fremgik tydeligt af udbudsdossieret.

AFGØRELSEN

1 Mangelfulde oplysninger og diskrimination i forbindelse med udbudsproceduren

1.1 Klageren gjorde gældende, at behandlingen af udbudsproceduren var præget af mangelfulde oplysninger og diskrimination. Ifølge klageren virkede det som om, at nogle tilbudsgivere var mere gunstigt stillet med hensyn til bibringelsen af oplysninger, hvorfor der her var tale om diskrimination.

1.2 Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut fremførte i sin udtalelse, at klagerens ret til at modtage fuldstændige og detaljerede oplysninger var blevet overholdt på alle udbudsprocedurens trin, hvad angår indhold og timing. Den anmodning om oplysninger, som klageren afsendte den 6. april 1999, blev besvaret skriftligt af Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut den 8. april 1999. Klageren blev i overensstemmelse med reglerne informeret om, at budet var blevet afvist. Dette blev kommunikeret til klageren ved hjælp af PHARE's standardformular til afviste tilbudsgivere. Ifølge Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut er de overordnede principper om gennemsigtighed og ikke-diskriminering i forbindelse med klagerens bud blevet overholdt.

1.3 I lyset af Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstituts oplysninger om klagerens påstand syntes der ikke at have foreligget fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

2 Utilstrækkelig begrundelse

2.1 Klageren gjorde gældende, at hans bud var blevet afvist uden tilstrækkelig begrundelse, fordi klageren ikke havde et lokalt partnerskab i Estland. Ifølge klageren havde han i sin skrivelse af 6. februar 1999 antydnet, at der var blevet indgået en foreløbig samarbejdsaftale med Unikko Software fra Tallinn. Klageren mente, at anmodningen om kopier af eksperternes CV'er var unødvendig, eftersom dette ikke fremgik tydeligt af udbudsdossieret. Desuden hævdede klageren, at lederen af programforvaltningsenheden den 10. februar 1999 kl. 13.11 sendte ham en e-mail, hvori der stod: "Der er ingen grund til at sende CV'er". Derfor indsendte klageren ikke CV'erne.

2.2 Ifølge Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut fastlægger afsnit A (7) og § C 1.2 første afsnit i vejledning til tilbudsgivere, "Støttestruktur og tjenesteydelser", og 4.2.5 i udbudsbetingelserne, at det er af afgørende betydning for dette projekt, at leverandøren har en lokal partner. Klageren fremlagde ikke en underskrevet aftale, der kunne vise, at der juridisk set eksisterede et partnerskab med en estisk virksomhed, og ej heller en beskrivelse af den lokale partners profil. På anmodning fra bedømmelseskomitéen om at fremlægge oplysninger om disse forhold svarede klageren skriftligt, at "deres estiske partner eller hans virksomhed i Estland, hvis en sådan bliver etableret, vil etablere de aktiviteter, der er beskrevet i udbudsbetingelserne". Desuden kræves det i artikel 1.3, afsnit 2 i vejledningen til tilbudsgivere, at virksomhederne fremlægger de lokale eksperters CV'er. På trods af en udtrykkelig skriftlig forespørgsel fremlagde klageren ikke disse CV'er. Ifølge Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut var den tidsfrist, som komitéen havde fastlagt for fremlæggelse af udbudsdokumenterne, nemlig den 9. februar 1999 kl. 14.00, allerede overskredet, da klageren sendte sin e-mail til lederen af programforvaltningsenheden.

2.3 Ombudsmanden bemærkede, at punkt 4.2.5 i udbudsbetingelserne fastlagde, at kontrahenten enten skal have en egnet partner i Estland eller påvise, hvordan et sådant partnerskab vil blive etableret. Desuden kræves der i artikel 1.3, stk. 2, i vejledningen til tilbudsgiverne, at tilbudsgiverne fremlægger et standard curriculum vitae for alle medlemmer i gruppen. I denne sag havde bedømmelseskomitéen givet klageren mulighed for at fremsende de påkrævede dokumenter efter, at tidsfristen var udløbet. Da klageren ikke fremsendte noget, konkluderede Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut, at klageren havde undladt at fremlægge oplysninger om det lokale partnerskab i Estland.

2.4 Det fremgik af de oplysninger, som forelå for Ombudsmanden i denne sag, at Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut i sin skrivelse til klageren af 22. juni 1999 og i sin udtalelse havde givet en tilstrækkelig begrundelse for at afvise klagerens bud. Derfor syntes der ikke at have foreligget et tilfælde af fejl eller forsømmelser, for så vidt angår denne påstand.

3 Unødig forsinkelse i udbudsproceduren

3.1 Klageren gjorde gældende, at behandlingen af udbudsproceduren var blevet unødigt forsinket. Tidsfristen for afgivelse af bud var den 8. februar 1999. Programforvaltningsenheden oplyste den 22. juni 1999 klageren om, at hans bud var blevet afvist.

3.2 Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut sagde i sin udtalelse, at i henhold til PHARE-forordningens artikel 3, 9 og 23 var kommunikationen mellem Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut og klageren skriftlig og blev gennemført inden for en rimelig tidsramme.

3.3 Ombudsmanden bemærkede, at det tog Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut fire en halv måned at afslutte udbudsproceduren i forbindelse med *Projekt T-4/ES9612.02.01 Indkøb af software til databasestyring til det estiske skoleadministrationsystem*. Ombudsmanden mente, at i betragtning af procedurens beskaffenhed kunne den tid, der var gået, ikke betragtes som værende uforholdsmæssig lang. Der syntes derfor ikke at have foreligget fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

4 Erstatningskrav og krav om erstatningsansvar for den ansvarlige tjenestemand

På baggrund af ovenstående afgørelser om, at der ikke forelå tilfælde af fejl eller forsømmelser, blev klagerens erstatningskrav samt kravet om erstatningsansvar for den ansvarlige tjenestemand ikke imødekommet.

5 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstituts side. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

3.1.4 Den Europæiske Investeringsbank

INVESTERINGSBANKENS FINANSIERING AF EN MOTORVEJ I UNGARN

Afgørelse om klage 1338/98/ME over Den Europæiske Investeringsbank

KLAGEN

Generalsekretæren for Det Europæiske Miljøkontor indgav i december 1998 en klage til Den Europæiske Ombudsmand på vegne af miljøkontoret. Klagen drejede sig om Den Europæiske Investeringsbank og dens finansiering af den nordlige del af M0-ringvejen (M0-M2-motorvejen) rundt om Budapest i Ungarn. Klageren påstod, at planlægningen og anlægget af motorvejen både var i modstrid med den ungarske forfatning og andre ungarske love samt med Rådets direktiv 85/337/EØF¹⁴.

Klageren oplyste, at den nordlige sektion af M0-ringvejen skulle forbinde M3-motorvejen med hovedvej 11. M0 skulle løbe igennem et næsten ubeboet område tæt på M3 og derefter støde til den nye M2, som også blev finansieret af Banken. Derfra skulle vejen gå gennem en 16 meter høj og 270 meter lang viadukt, som er placeret inden for 250-300 meters afstand af et boligkvarter kaldet Káposztásmegyér II. Boligkvarteret har 500 beboere. Placeringen af udfletning 2, der forbinder den nye M0 med en hovedfærdselsåre mod centrum af Budapest, var planlagt til 150 meter fra en børnehave og 400 meter fra beboelsesejendommene. Trafikken på de to tosporede veje, der førte til hovedfærdselsåren, skal placeres kun 15 meter fra beboelsesejendommene og løber mellem den lokale skole, børnehaven og ejendommene. Udfletning 3 og ringvejen, som forbinder M0 med M2, skal føre gennem et fredet naturområde med *Hippophae rhamnoides*, som er en fredet busk. Der var ikke blevet opført hegn til at beskytte området i forbindelse med anlægsarbejdet.

Klageren sagde, at eksperter havde påpeget visse sundhedsrisici. For eksempel vil den øgede trafik generere nitrogenoxid og partikler i et omfang, der ligger 25-30% højere end i den ungarske luftkvalitet. Støjniveauet forventes at overstige grænserne og nå op på 70-76 dB om dagen og 63-68 dB om natten, mens de godkendte grænseværdier er 65 dB om dagen og 55 dB om natten. Den øgede trafik vil også påvirke luftkvaliteten. Desuden er den nordlige sektion af M0-ringvejen den vindkorridor, som tilfører ren luft til Budapest.

Ifølge klageren skulle offentligheden have været informeret om projektet ved en høring, men eftersom høringen ikke var blevet bekendtgjort korrekt og ikke annonceret i en stor avis, blev ingen af de berørte borgere eller miljøgrupper underrettet. I stedet underskrev ministeren for transport, kommunikation og vandmiljø i december 1997 en kontrakt med UTIBER Ltd. om påbegyndelse af arbejdet. Beboerne blev først underrettet om anlægsarbejdet i foråret 1998, da de opdagede, at arbejdet var gået i gang 250 meter fra deres hjem.

¹⁴ Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, EFT L 175 af 5.7.1985, s. 40.

Klageren meddelte, at Banken havde finansieret anlægsarbejdet med et lån på 46 mio. EUR. Således gjorde klageren i det væsentlige gældende, at Bankens finansiering af den nordlige del af M0-ringvejen rundt om Budapest både var i strid med den ungarske forfatning og andre ungarske love samt Rådets direktiv 85/337/EØF. Klageren gjorde gældende, at man havde skrevet til Banken og anmodet om, at den skulle tilbageholde lånet.

UNDERSØGELSEN

Den Europæiske Investeringsbanks udtalelse

Klagen videresendtes til Den Europæiske Investeringsbank. Banken forklarede i sin udtalelse, at det pågældende lån var en kredit på 72 mio. EUR, der blev bevilget til Republikken Ungarn ved udgangen af 1993 med henblik på at samfinansiere et vejprojekt med anlægget af ca. 35 km af E77 nord for Budapest samt genopbygningen af ca. 350 km af de eksisterende veje. Klagen angik en strækning på 270 meter ud af en 4,3 km lang sektion af omfartsvejen – kendt som fase III (b), hvor vejen fører over en jernbane og en eksisterende lokal vej. Når arbejdet er færdigt, vil fase III (b) aflaste de lokale veje i Budapests nordøstlige kvarter for hård trafikbelastning, og den vil være en direkte forbindelse mellem E77 og motorvejen M3. Fase III (b)-sektionen vil med tiden blive en del af den planlagte og delvist anlagte M0-ringvej i Budapest.

Det Europæiske Råd og de europæiske transportkonferencer på Kreta og i Helsinki har defineret ti korridorer, som hurtigt skal opgraderes og udvikles i Central- og Østeuropa i løbet af førtiltrædelsesperioden. M0-ringvejen i Budapest er en integreret del af ”Kreta-korridor V”. Ungarn ansøgte i 1993 om et lån fra Banken for skulle være med til at finansiere det vejprojekt, som denne klage drejer sig om.

Banken erklærede, at dens udlånsvirksomhed henhører under dens statut, en protokol til EF-traktaten, og er desuden underlagt Fællesskabets politikker samt prioriteterne i de lande, som den opererer i.

I overensstemmelse med Bankens politikker blev projektets indvirkninger på miljøet analyseret, da låneansøgningen blev vurderet i 1993, før låneforslaget blev sendt til Bankens bestyrelse. De dokumenter, som det udøvende organ for projektet, det ungarske Ministerium for Transport, Kommunikation og Vandforvaltning fremlagde, overbeviste Banken om, at selv om Ungarn ikke havde nogen miljølovgivning, der svarede til direktiv 85/337, var indvirkningen af omfartsvejens anlæg og drift på land, vand, luften, landskabet, bebyggede områder og dyreliv blevet grundigt undersøgt, og desuden at projektet omfattede passende foranstaltninger til at reducere og afhjælpe indvirkningen på miljøet (landskabspleje, vildtbeskyttelseshegn, støjbarrierer osv.).

Banken påpegede, at der er grænser for dens ansvar på dette område, og henviste til artikel 16 i Bankens miljøpolitiske erklæring. Det er projektadministratoren, der skal sikre, at projektet overholder de lovgivningsmæssige forpligtelser og standarder, der relaterer sig til miljøet. Banken havde også allerede påpeget over for klageren, at Banken ikke kan kommentere de nationale lovgivningsprocedurer for udstedelse af projekttilladelser og andre tilladelser. Hvis et projekt skal høres i retten, vil dette blive drøftet med projektadministratoren.

Derudover meddelte Banken, at den går helt ind for en aktiv informationspolitik, men at dens rolle som finansiel institution samt dens kommercielle aktiviteter beskaffenhed til en vis grad stiller krav om tilbageholdenhed i forbindelse med specifikke operationer.

Klagerens bemærkninger

Klageren påpegede i sine bemærkninger, at M0-ringvejen ifølge Banken var en del af Helsinki-korridorerne (kaldet ”Kreta-korridor V” af Banken). Klageren sagde imidlertid,

at netop denne del af M0-ringvejen, som er genstand for klagen, ikke var en del af Helsinki-korridorerne.

Hvad angår miljøaspektet, erklærede klageren, at resultaterne af de hidtil gennemførte undersøgelser ifølge uafhængige eksperter er baseret på forkerte beregninger. Der manglede i særdeleshed en fyldestgørende undersøgelse og analyse af den negative virkning på luftkvaliteten og boligkvarterene, som anlægget af den pågældende motorvejssektion ville have.

Klageren kommenterede også Bankens informationsforpligtelser generelt med hensyn til de projekter, den finansierer.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter en omhyggelig undersøgelse af Bankens udtalelse og klagerens bemærkninger fremgik det, at der var behov for yderligere undersøgelser. Ombudsmanden anmodede derfor Banken om at give en mere detaljeret redegørelse for, hvordan den i dette tilfælde undersøgte den nuværende og fremtidige miljølovgivning samt projektadministratorens vurderinger af virkningerne på miljøet. Ombudsmanden anmodede også Banken om at fremlægge de dokumenter, der var indgivet af projektets udøvende organ (Ministeriet for Transport, Kommunikation og Vandforvaltning), som syntes at være de dokumenter, Banken henholdt sig mest til, da den besluttede sig for at bevilge lånet, hvad angår projektets miljøaspekter.

Den Europæiske Investeringsbanks anden udtalelse

Banken erklærede i sin anden udtalelse, at beslutningen om at finansiere det pågældende projekt blev taget af Bankens bestyrelse, efter at Europa-Kommissionen havde fremlagt en positiv udtalelse, i henhold til artikel 21 i Bankens statut. Bestyrelsens beslutninger kræver, at den udøver de omfattende skønsmæssige beføjelser, som er tillagt den ved Bankens statut. Dette ses af, at Bankens bestyrelses afgørelser i henhold til EF-traktatens artikel 237, stk. c, ikke kan ankes, medmindre de omhandler artikel 21 i Bankens statut, hvilket er blevet bekræftet af Retten i Første Instans¹⁵.

Desuden mente Banken, at den indgivne klage og anmodningen om en undersøgelse ikke henhørte under undersøgelser af fejl eller forsømmelser, som de er beskrevet i Den Europæiske Ombudsmands årsberetning for 1997 (afsnit 2.2.1). Banken fandt det derfor ikke passende, at kommentere sagen yderligere.

Endelig forsikrede Banken Ombudsmanden om, at denne ville samarbejde i overensstemmelse med Ombudsmandens institutionelle pligter.

Efter at have modtaget Bankens anden udtalelse, som Ombudsmanden betragtede som et afslag på at samarbejde yderligere i undersøgelsen af klagen, skrev Ombudsmanden igen til Banken og gentog sin anmodning om flere oplysninger. Heri påpegede Ombudsmanden, at hans arbejde ikke er underlagt EF-traktatens artikel 237, men artikel 195. Desuden undersøgte Ombudsmanden mulige fejl eller forsømmelser i forbindelse med den administrative procedure, der gik forud for Bankens afgørelse om at finansiere projektet.

Den Europæiske Investeringsbanks tredje udtalelse

Banken afviste i sin tredje udtalelse, at den havde nægtet at samarbejde i undersøgelsen. Banken ville imidlertid ikke acceptere, at klagen drejede sig om fejl eller forsømmelser i den betydning, der er angivet i EF-traktatens artikel 195, og henviste til definitionen i Ombudsmandens årsberetning for 1997. Ifølge Banken omfatter Ombudsmandens kompe-

¹⁵ T-460/93, *Tête m.fl. mod EIB*, Sml. 1995 II, s. 1257.

tenceområde ikke en vurdering af Bankens udlånspolitik og heller ikke det skøn, som deres ansøgninger omfatter, hvad enten det er i Bankens bestyrelse eller i forbindelse med den evaluering, som Bankens tjenestegrene udfører, eller de forslag, der godkendes af direktionen til fremlæggelse for bestyrelsen. Banken vedlagde også nogle dokumenter, der relaterer sig til klagen, som f.eks. oplysninger fra et nyligt besøg på projektområdet, og håbede, at disse oplysninger ville hjælpe Ombudsmanden til at forstå det pågældende projekts generelle rammer.

Klagerens bemærkninger til den tredje udtalelse

Bankens tredje udtalelse blev sendt til klageren. I sine bemærkninger fastholdt klageren sin klage og fremlagde i det væsentlige følgende: Den nordlige del af M0-motorvejen blev slet ikke nævnt i den ungarske bekendtgørelse, der indeholder de nationale hovedveje, der skal anlægges. Der fandtes ikke nogen dokumentation for, at vejen ville reducere den eksisterende miljøforringelse, som skyldtes den trafik, der krydser Budapests centrum. Desuden erkendte den ungarske trafikminister i august 1999, at han ikke havde nogen data om den forventede virkning på miljøet af den nordlige del af motorvejen.

Klageren henviste også generelt til Bankens udlånspolitik. Klageren angav, at et af de største problemer med Bankens aktiviteter var, at der ikke findes nogen særlig miljøpolitik, som den kan rette sig efter, og desuden at de miljømæssige overvejelser kunne blive prioriteret lavere end økonomiske eller andre overvejelser. Der findes ikke nogen passende juridiske rammer for Banken, som kunne gøre Banken mere ansvarlig over for offentligheden med hensyn til sine lån.

Efter at have gennemset Bankens tredje udtalelse og klagerens bemærkninger mente Ombudsmanden stadig ikke, at Banken havde fremsendt de ønskede oplysninger. Ombudsmanden skrev derfor igen til Banken og erklærede, at det var sidste gang, han ville anmode Banken om oplysningerne. Ombudsmanden orienterede også Banken om, at hvis Banken igen nægtede at samarbejde, ville han blive nødt til at underrette Europa-Parlamentet i henhold til artikel 3, stk. 4, i Ombudsmandens statut.

Den Europæiske Investeringsbanks fjerde udtalelse

I sin fjerde udtalelse bestred Banken ikke Ombudsmandens mandat til at undersøge klagen. Banken mente, at klagen omhandlede en undersøgelse af det skøn, som anvendelsen af Bankens udlånspolitik medfører i Bankens bestyrelses beslutningstagning, hvilket således er i strid med de skønsmæssige afgørelser, der er truffet om et særligt projekt. Disse skønsmæssige afgørelser er underlagt rammerne for Bankens retslige beføjelser samt de overordnede rammer for samme autoritet, som er fastlagt af Domstolens retspraksis, og som kræver, at Banken skal handle i overensstemmelse med grundlæggende retsprincipper. Banken havde forstået det sådan, at Ombudsmandens undersøgelse drejede sig om, hvorvidt Banken havde handlet inden for disse rammer, da den besluttede at finansiere det pågældende projekt.

Hvad angår det projekt, som Banken besluttede at finansiere i 1993, tog Banken hensyn til sin klients, den ungarske regerings, investeringsprioriteter, herunder at modernisere det nationale og internationale vejnet ved at genopbygge de eksisterende veje og anlægge nye, hvilket blandt andet havde til formål at reducere den trafikale overbelastning i byerne og dermed forbedre miljøkvaliteten. Banken anvendte derefter sine sædvanlige kriterier for at vurdere projektets økonomiske, tekniske, miljømæssige og finansielle levedygtighed. Banken vedlagde en liste over alle de dokumenter, der var taget i betragtning i forbindelse med vurderingen af projektet.

Banken henviste igen til, at selv om Ungarn ikke havde en miljølovgivning, der kunne sammenlignes med direktiv 85/337, viste dokumenterne fra Ministeriet for Transport, Kommunikation og Vandforvaltning, at indvirkningen af omfartsvejens anlægning og drift på land, vand, luften, landskabet, bebyggede områder og dyreliv var blevet undersøgt, og

at projektet omfattede passende foranstaltninger til at reducere og afhjælpe indvirkningen på miljøet.

Banken fulgte også op på de miljømæssige spørgsmål efter, at beslutningen om at finansiere projektet var taget. I 1995 indledte Europa-Kommissionen en særlig vurdering af virkninger på miljøet i samarbejde med Banken. Formålet med denne vurdering var at sammenligne kravene i Ungarns og Fællesskabets miljølovgivning, som netop dette vejprojekt var underlagt. Der blev taget stort hensyn til resultaterne og anbefalingerne fra denne undersøgelse i forbindelse med projektets endelige udformning og implementering. Desuden var Bankens udbetaling af lånet betinget af, at man havde modtaget bekræftelse fra de ungarske myndigheder om, at de forskellige projektdele var blevet miljøgodkendt og havde fået tilladelse, hvilket skete i perioden 1993-1996. I forbindelse med fase III og den relevante omfartsvej fik disse miljøtilladelse i juli 1996 og byggetilladelse i september 1996.

Klagerens bemærkninger til den fjerde udtalelse

Ombudsmanden sendte Bankens fjerde udtalelse til klageren med en opfordring til at fremsætte eventuelle bemærkninger. Klageren synes ikke at have fremsendt sådanne bemærkninger.

Inspektion af dokumenter

Efter en omhyggelig undersøgelse af Bankens og klagerens oplysninger fandt Ombudsmanden det nødvendigt at undersøge de dokumenter, der var tilsendt Banken fra Ministeriet for Transport, Kommunikation og Vandforvaltning i Ungarn. Ombudsmanden skrev derfor til Banken og meddelte, at han ønskede at undersøge disse dokumenter. På denne anmodning valgte Banken at sende kopier af dokumenterne til Ombudsmanden. Herefter mente Ombudsmanden, at Banken havde samarbejdet fuldt ud i Ombudsmandens undersøgelse.

AFGØRELSEN

1 Indledende bemærkninger

1.1 Eftersom Den Europæiske Investeringsbank i forbindelse med undersøgelsen først bestred Ombudsmandens mandat til at undersøge påstande, der drejer sig om skønsmæssige beslutninger, finder Ombudsmanden det nødvendigt at fremsætte følgende indledende bemærkninger.

1.2 I henhold til EF-traktatens artikel 195 skal Ombudsmanden foretage undersøgelser enten på eget initiativ eller på grundlag af de klager, der forelægges ham, af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Fællesskabets institutioner eller organer, med undtagelse af Domstolen og Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner. Der er i EF-traktatens artikel 195 ikke angivet andre undtagelser, end dem, der drejer sig om Fællesskabets domstole under udøvelse af deres domstolsfunktioner. Der angives heller ikke nogen undtagelser for Banken.

1.3 Ombudsmandens årsberetning for 1997¹⁶ indeholdt følgende definition af fejl eller forsømmelser: *Der foreligger fejl eller forsømmelser, når en offentlig myndighed ikke handler i overensstemmelse med en bindende regel eller et bindende princip.*

1.4 Den 16. juli 1998 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning, hvori denne definition blev hilst velkommen¹⁷.

¹⁶ Den Europæiske Ombudsmand – Årsberetning 1997, afsnit 2.2.1, EFT C 380 af 7.12.1998, s.14.

¹⁷ EFT C 292 af 21.9.1998, s.168.

1.5 Ombudsmanden bemærkede også i sin årsberetning for 1997, at der er grænser for, hvad der skal betragtes som forsømmelser eller fejl. Ved udførelsen af de administrative opgaver, som de har fået pålagt ved EF-traktaten, kan de forskellige fællesskabsinstitutioner og -organer have beføjelse til at vælge mellem to eller flere mulige fremgangsmåder. Ombudsmanden stiller ikke spørgsmålstejn ved skønmæssige forvaltningsspørgsmål, forudsat at den pågældende institution eller det pågældende organ har holdt sig inden for rammerne af sine retlige beføjelser. Således betyder skønmæssige beføjelser ikke absolutte beføjelser. Den generelle afgrænsning af disse beføjelser foretages i Domstolens retspraksis, der eksempelvis kræver, at forvaltningen handler konsekvent og i god tro, undgår forskelsbehandling, overholder proportionalitetsprincippet, lighedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og respekterer menneskerettighederne og de grundlæggende friheder¹⁸.

2 Bankens finansiering af den nordlige del af M0-motorvejen i Ungarn

2.1 Klageren gjorde gældende, at Den Europæiske Investeringsbanks finansiering af den nordlige del af M0-ringvejen rundt om Budapest både var i strid med den ungarske forfatning og andre ungarske love samt Rådets direktiv 85/337/EØF. Klageren gjorde gældende, at man havde skrevet til Banken og anmodet om, at den skulle tilbageholde lånet.

2.2 Banken forklarede, at den havde anvendt sine sædvanlige kriterier for at vurdere projektets økonomiske, tekniske, miljømæssige og finansielle levedygtighed. Dokumenterne fra Ministeriet for Transport, Kommunikation og Vandforvaltning i Ungarn viste, at indvirkningen af omfartsvejens anlæg og drift på land, vand, luften, landskabet, bebyggede områder og dyreliv var blevet undersøgt. Der blev fulgt op på de miljømæssige aspekter efter, at Banken havde taget beslutningen om at finansiere projektet, og resultaterne blev taget med i overvejelserne i forbindelse med den endelige implementering af projektet.

2.3 For det første er det nødvendigt at fastlægge Bankens ansvar, hvad angår miljømæssige overvejelser, når den yder lån. Ombudsmanden noterer sig, at der ikke er fastlagt nogen regler om dette spørgsmål. Der er imidlertid regler, principper og retningslinjer, som skal tages med i overvejelserne, når dette ansvar fastlægges. Vedtægterne for Den Europæiske Investeringsbank¹⁹ indeholder ikke nogen retningslinjer for miljømæssige overvejelser, men angiver, at bestyrelsen har enebeføjelse til at træffe beslutning om ansøgninger om ydelse af lån, som forelægges den af direktionen (artikel 11 og 21). Banken selv erklærede, at dens udlånsaktiviteter er underlagt Fællesskabets politikker, hvilket er naturligt og logisk. I den henseende er det vigtigt at påpege, at EF-traktatens artikel 174 nævner miljøet som en fællesskabspolitik. Desuden findes der flere afledte retsakter, der omhandler miljøbeskyttelse, hvoraf Rådets direktiv 85/337/EØF²⁰ skal nævnes her.

¹⁸ I denne forbindelse er det relevant at henvise til Europarådets anbefaling nr. R (80) 2, der fastslår, at en forvaltningsmyndighed ved udøvelsen af skønmæssige beføjelser;

1. kun må tilgodese den målsætning, der er opstillet ved tildelingen af disse beføjelser;

2. udviser objektivitet og upartiskhed og kun tager hensyn til de faktorer, der har relevans for den konkrete sag;

3. iagttager lighedsprincippet for at undgå uretfærdig forskelsbehandling;

4. foretager en rimelig afvejning af de uheldige følgevirkninger, en afgørelse kan få for personers rettigheder, friheder eller interesser, i forhold til det formål, der søges tilgodeset;

5. træffer afgørelse inden for en tidsfrist, der kan betegnes som rimelig i det foreliggende tilfælde;

6. håndhæver generelle forvaltningsmæssige retningslinjer på en konsekvent måde og samtidig tager hensyn til de særlige omstændigheder, der kendetegner den konkrete sag.

Se "The Administration and You: a handbook", 1996 s. 362.

¹⁹ Protokol (Nr. A) til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

²⁰ Rådets direktiv 85/337/EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, EFT L 175 af 5.7.1985, s. 40.

2.4 Banken har udsendt en miljøpolitisk erklæring og har offentliggjort miljøretningslinjer på sit websted. Disse dokumenter viser med al tydelighed, at projekters levedygtighed vurderes fra et økonomisk, teknisk, miljømæssigt og finansielt synspunkt; at hensyn til miljøspørgsmål er en integreret del af projektevalueringen i alle sektorer; og at det i evalueringen kontrolleres, at projektet overholder Fællesskabets og/eller den nationale lovgivning. I de lande, der ønsker medlemskab af EU, så som Ungarn, er fællesskabslovgivningen en nærliggende retningslinje.

2.5 Sædvanligvis er grundlaget for den miljømæssige vurdering den vurdering af virkning på miljøet (VVM) og de andre miljøundersøgelser, der er gennemført af eller på vegne af projektadministratoren. Hvis VVM-undersøgelsen eller andre undersøgelser viser, at der er særlig grund til bekymring, vil Banken gennemse de foreslåede reduktionsforanstaltninger og kan, hvis det er nødvendigt, indsætte relevante klausuler i lånekontrakten mellem Banken og låntageren. Ifølge den miljøpolitiske erklæring er der grænser for Bankens rolle og ansvar på miljøområdet. Således er projektadministratoren ansvarlig for, at projektet overholder de juridiske forpligtelser og standarder, der relaterer sig til miljøet, herunder pligten til at foretage en VVM-undersøgelse.

2.6 På denne baggrund konkluderede Ombudsmanden, at det i forbindelse med ydelse af lån synes at være Bankens ansvar at undersøge, om der er foretaget en VVM-undersøgelse eller andre hensigtsmæssige miljøundersøgelser for projektet. Hvad der er hensigtsmæssigt i forbindelse med VVM-undersøgelser eller andre miljøundersøgelser, vil afhænge af situationen, men med hensyn til ansøgerlandene skal der tages hensyn til de relevante krav, der er fastsat i fællesskabslovgivningen.

2.7 I nærværende sag vurderede Banken i 1993 vejprojektets virkning på miljøet. Med hensyn til omfartsvejens virkning på miljøet gav Ministeriet for Transport, Kommunikation og Vandforvaltning Banken et sammendrag af miljøundersøgelserne. Ifølge Banken viste disse dokumenter, at indvirkningen af omfartsvejens anlæg og drift på land, vand, luften, landskabet, bebyggede områder og dyreliv var blevet undersøgt, og at projektet omfattede passende foranstaltninger til at reducere og afhjælpe indvirkningen på miljøet. Klageren gjorde imidlertid især gældende, at der ikke forelå en tilfredsstillende undersøgelse af luftkvaliteten og boligkvartererne. Ombudsmandens gennemsyn af sammendraget af miljøundersøgelsen viste, at undersøgelsen dækkede de ca. 35 km af E77 nord for Budapest, som omfartsvejen er en del af, og at projektets miljøvirkninger, hvad angår planerne fra august 1993, med hensyn til virkningen på land, vand, luften, landskabet, bebyggede områder og dyrelivet blev undersøgt i sammendraget, samt at der var planlagt foranstaltninger til at reducere virkningen på miljøet.

2.8 Ifølge den miljøpolitiske erklæring vil Banken, hvis VVM-undersøgelsen eller andre undersøgelser viser, at der er særlig grund til bekymring, gennemse de foreslåede reduktionsforanstaltninger. Selv om Ombudsmanden konkluderer, at sammendraget af miljøundersøgelsen ikke gav grund til særlig bekymring over miljøet, er dette sammendrag fra august 1993, mens nogle af planerne til godkendelse af nogle af vejprojektets sektioner skulle dokumenteres og færdiggøres i september og oktober 1993. Det bemærkes imidlertid, at en anden detaljeret vurdering af virkninger på miljøet blev gennemført i 1995 på opfordring fra Europa-Kommissionen og Banken. Denne undersøgelse blev foretaget med det formål at sammenligne kravene i de ungarske miljøregler og de EU-miljøregler, der gjaldt for projektet. Der blev taget hensyn til resultaterne og anbefalingerne i forbindelse med projektets endelige udformning og implementering, og Banken gjorde udbetalingen af lånet betinget af, at man havde modtaget bekræftelse fra de ungarske myndigheder om, at de relevante projektdele var blevet miljøgodkendt og havde fået tilladelse. Den i klagen nævnte omfartsvej blev godkendt i juli og september 1996.

2.9 Hvad angår klagerens påstand om, at eksperter havde påpeget nogle risici, bemærker Ombudsmanden, at selv om der foreligger forskellige synspunkter med hensyn til projek-

tets virkninger på miljøet, betyder det ikke automatisk, at Banken er forpligtet til ikke at yde lån, når den optræder som finansieringsinstitution.

2.10 På baggrund af ovenstående resultater mener Ombudsmanden, at det er bevist, at Banken rent faktisk fik bekræftet, at der var foretaget en korrekt VVM-undersøgelse. Desuden sikrede Banken sig også, at der var gennemført en anden undersøgelse, og den gjorde lånet betinget af, at de ungarske myndigheder bekræftede den endelige miljøgodkendelse. Således tog Banken behørigt hensyn til de miljømæssige aspekter, som påkrævet, og Banken synes at have handlet inden for rammerne af sine retslige beføjelser. Ombudsmandens undersøgelser viste derfor ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser.

3 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Den Europæiske Investeringsbanks side. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

3.2 SAGER LØST AF INSTITUTIONEN

3.2.1 Europa-Kommissionen

PÅSTAND OM UREGLMÆSSIGHEDER I HÅNDBLINGEN AF EN PHARE-KONTRAKT

Afgørelse om klage 471/99/ME over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Klageren, der er direktør for Centre for European Policy Studies (CEPS), indgav i april 1999 en klage til Den Europæiske Ombudsmand vedrørende Phare-kontrakt nr. 95-1111.00. Kontrakten drejede sig om tilnærmelse af den rumænske lovgivning og blev indgået mellem Europa-Kommissionen og et konsortium ledet af CEPS i 1995.

Ifølge klageren gennemgik projektet to meget forskellige stadier. I løbet af de første atten måneder havde konsortiet store vanskeligheder med at opfylde sine forpligtelser. Klageren greb derfor direkte ind i projektet i 1997. Der blev indgået forlig om en reduktion i honorarerne på ca. 20%. Den ledende konsulent blev udskiftet, og Kommissionen indvilligede i en forlængelse af projektet i yderligere seks måneder indtil juni 1998 med henblik på at afslutte hovedparten af arbejdet.

Engagementet og kvaliteten blev stærkt forbedret i løbet af den sidste periode, og den rumænske regering roste ved flere lejligheder konsortiet, dets ledende rådgiver samt CEPS. Desværre forvaltede Kommissionen på dette tidspunkt ikke længere projektet på en rationel og rimelig måde. Klageren angav, at CEPS aldrig havde anfægtet Kommissionens rettighed og forpligtelse til at undersøge konsortiets resultater og økonomiske forvaltning. Det største problem i løbet af de sidste femten måneder havde imidlertid været, at CEPS ikke havde modtaget nogen detaljeret dokumentation for, hvorfor og på hvilke punkter Kommissionen var utilfreds med konsortiets arbejde. Klageren havde forsøgt at kontakte Kommissionen flere gange og vedlagde en dagbog over sine kontakter med Kommissionen fra slutningen af 1997 til april 1999, hvilket var en god illustration af Kommissionens opførsel.

På den baggrund gjorde klageren gældende, at (i) Kommissionen ikke havde betalt nogen fakturer, og (ii) Kommissionen ikke havde givet nogen oplysninger om, hvad der var galt, og hvorfor fakturaerne ikke var blevet betalt.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Klagen videresendtes til Kommissionen. Kommissionen forklarede først i sin udtalelse, at Kommissionen inden for rammerne af Fællesskabets "Førtiltrædelsesstrategi" indgik kontrakter med konsulenter med henblik på at bistå og rådgive regeringerne i ansøgerlandene i Central- og Østeuropa i forbindelse med alle spørgsmål omkring tilnærmelse af

deres interne lovgivning til Fællesskabets regelværk. CEPS vandt kontrakten for Rumænien.

Projektet var lige fra starten plaget af en række problemer. Ifølge Kommissionen kunne konsortiets levering af uddannelse og dokumentation til de rumænske myndigheder betragtes som værende acceptabel, mens de rapporter, der blev udarbejdet om forskellige områder i den rumænske lovgivning, var af dårlig kvalitet. Dette medførte i 1997, at CEPS' ansvarsområde blev begrænset, at den ledende rådgiver blev udskiftet, samt at Kommissionens betaling for de ydelser, der var leveret indtil juni 1997, blev nedsat.

Selv om Kommissionen erkendte, at CEPS' arbejde derefter blev forbedret, var det forhold, at de fleste af de indsendte rapporter var af dårlig kvalitet samt det, at andre rapporter var helt uantagelige, stadig det største stridspunkt mellem parterne. Kommissionens vigtigste indvendinger blev beskrevet i en skrivelse af 13. juli 1999 til klageren. Som følge af en særlig revision, der blev udført i 1998, og efter en gennemgribende analyse af alle de indsendte rapporter, havde Kommissionen foreslået en endelig afklaring af de anfægtede fakturaer for perioden mellem juli 1997 og juni 1998. Ifølge Kommissionen var der ingen udestående fakturaer i Kommissionens regnskaber.

Kommissionen afviste klagerens påstand om, at Kommissionen ikke oplyste, hvorfor fakturaerne ikke var blevet betalt, og henviste til den dagbog, der var vedføjet klagen, og revisionen i 1998, hvormed de hævdede, at CEPS hele tiden fuldt ud var klar over sagens kendsgerninger.

Kommissionen konkluderede, at CEPS måske ikke er tilfreds med løsningsforslaget, men at de ved, hvorfor det blev fremsat.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fastholdt klageren sin klage.

Klageren fremsatte en række bemærkninger om Kommissionens opførsel i supplerende skrivelser til Ombudsmanden. Klageren henviste blandt andet til den kendsgerning, at fakturaerne for undervisning aldrig var blevet anfægtet af Kommissionen, men alligevel først blev betalt i juli 1999. Den væsentligste forsinkelse opstod i forbindelse med selve den uafhængige rapport, som Kommissionen tog otte måneder om at foretage små ændringer i, selv om klageren gentagne gange anmodede om teksten.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Af en omhyggelig undersøgelse af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger fremgik det, at der var behov for yderligere undersøgelser. Ombudsmanden anmodede Kommissionen om at fremsende yderligere oplysninger om, (i) hvorfor de dele af rapporten, som Kommissionen ikke havde anfægtet (det arbejde, der udførtes i forbindelse med undervisning og dokumentation), ikke blev betalt på et tidligere tidspunkt, men i stedet blev medtaget i den finansielle revision, (ii) Kommissionen blev anmodet om at forklare den tid, det havde taget at effektuere de to betalinger, (iii) spørgsmålet om renter i forbindelse med forsinkede betalinger blev rejst, og (iv) Kommissionen blev anmodet om at kommentere påstanden om, at der i løbet af otte måneder ikke blev foretaget nogen væsentlige ændringer i den uafhængige rapport.

Kommissionens anden udtalelse

I sin anden udtalelse anførte Kommissionen i det væsentligste følgende:

For så vidt angår de udgifter, der blev afholdt i perioden 1. juli 1997 til 31. marts 1998 (som omfattede undervisningsudgifter), kunne Kommissionen ikke betale pga. en række problemer, som blev beskrevet mere indgående. Kommissionen havde besluttet, at den

finansielle revision skulle omfatte en fuldstændig undersøgelse af kontrakten. For så vidt angår de to betalinger, erkendte Kommissionen, at det havde taget længere tid end sædvanligt at effektuere disse og fremlagde en række begrundelser. Hvad angår spørgsmålet om rente, anførte Kommissionen, at det påhviler kontrahenten at anmode om udbetaling af rente.

Klagerens bemærkninger til den anden udtalelse

Kommissionens anden udtalelse videresendtes til klageren med anmodning om dennes bemærkninger. Klageren synes ikke at have fremsendt sådanne bemærkninger.

Yderligere oplysninger

I maj 2001 oplyste Kommissionen Ombudsmanden, at den efter en række møder med klageren i februar og marts 2001 havde indgået en forligsaftale med klageren den 26. april 2001. Aftalen ville blive udarbejdet i Kommissionen og derefter fremsendt til klageren, således at han kunne underskrive.

Ombudsmanden fremsendte disse oplysninger til klageren med anmodning om dennes bemærkninger. Klageren meddelte derpå Ombudsmanden, at han havde accepteret Kommissionens forlig, og at aftalen blev underskrevet den 15. maj 2001. Som en del af aftalen var klageren forpligtet til ikke at videreføre klagen hos Ombudsmanden. Endelig takkede klageren Ombudsmanden for hans hjælp i denne sag.

AFGØRELSEN

1 Klagerens anbringender vedrørende manglende betaling, manglende oplysninger og den uafhængige rapport

1.1 Klageren gjorde gældende, at Kommissionen ikke havde betalt nogen fakturaer, og at den ikke havde givet oplysninger om, hvad der var galt, eller hvorfor fakturaerne ikke var blevet betalt. Desuden angav klageren, at der ikke var foretaget nogen væsentlige ændringer i den uafhængige rapport i løbet af otte måneder.

1.2 Kommissionen afviste påstandene og forklarede sin holdning både i sin første og anden udtalelse. Den anførte, at fakturaerne var blevet betalt, og at klageren var blevet informeret. Kommissionen fremsatte ingen særlige bemærkninger om den uafhængige rapport.

1.3 I maj 2001 meddelte Kommissionen Ombudsmanden, at den havde indgået en uformel forligsaftale med klageren den 26. april 2001. I juli 2001 meddelte klageren Ombudsmanden, at forligsaftalen var blevet underskrevet den 15. maj 2001. Som en del af aftalen var klageren forpligtet til ikke at videreføre klagen hos Ombudsmanden.

1.4 Ombudsmanden bemærker, at der er indgået forlig mellem Kommissionen og klageren. Sagen synes derfor at være løst.

2 Konklusion

Det fremgik af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger, at Kommissionen havde taget skridt til at løse sagen og derved havde tilfredsstillet klageren. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

PÅSTAND OM MANGLENDE BETA- LING AF DELE AF TILSKUD

*Afgørelse om klage
1364/99/OV over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

D. indgav i november 1999 en klage til Den Europæiske Ombudsmand på vegne af M., et europæisk forskningsinstitut, vedrørende forsinket udbetaling af et tilskud for 1998 på 48.679 EUR. Klageren er generaldirektør for M., som har årlige tilskudskontrakter med Kommissionen (GD IB, Eksterne forbindelser), i forbindelse med sine aktiviteter.

Problemerne startede, da den tredje kontrakt (marts 1998 – marts 1999) blev underskrevet. M. fremlagde i november 1998 sit regnskab for de tidligere kontrakter for GD IB. Finansinspektøren for GD IB reviderede disse regnskaber i januar 1999. Kommissionens revisor var ikke tilfreds med de fremlagte regnskaber, hvorfor overførslen af midlerne til M. blev blokeret, indtil revisionen var afsluttet. Der blev endelig underskrevet en ny kontrakt den 15. juli 1999.

Den endelige revisionsrapport blev meddelt til klageren den 30. september 1999, og den konkluderede, at der skulle udbetales 48.679 EUR til M. (tilbagebetaling fra M. af tilskuddet fra 1996 og 1997 minus tilskuddet for 1998, som stadig ikke var udbetalt), så snart M. godkendte revisionens konklusioner.

M. skrev til GD IB den 8. oktober 1999 og anmodede om, at man ændrede to forhold i revisionen. Kommissionen afviste dette i sin skrivelse af 22. oktober 1999. Derefter accepterede M. Kommissionens holdning i en skrivelse af 22. oktober 1999.

Den 29. oktober 1999 oplyste Kommissionen imidlertid M. om, at beløbet på 48.679 EUR ville blive betalt i to afdrag på henholdsvis 26.879 EUR (betales straks) og 21.800 EUR. Det andet afdrag, der udgjorde omkostningerne til udarbejdelse af en bog/undersøgelse (inden for rammerne af aktiviteterne i 1997), ville først blive udbetalt, når dette arbejde, med frist ultimo 1999, var færdigt.

I sin klage til Ombudsmanden gjorde klageren derfor gældende, at Kommissionens GD IB i overensstemmelse med sin skrivelse af 30. september 1999 skulle betale hele tilskudsbeløbet på 48.679 EUR og ikke kun det første afdrag på 26.879 EUR, som angivet i den efterfølgende skrivelse af 29. oktober 1999.

Klageren fremførte i sine skrivelser af 7. december 1999 og 5. januar 2000 til Ombudsmanden endnu en påstand. Han bemærkede, at på grund af sin klage til Ombudsmanden havde de relevante tjenestegrene i Kommissionen straffet M. ved at nægte at medvirke i flere drøftelser, ikke kun om klagens indhold, men også om arbejdsprogrammet for 2000. Klageren angav også, at bogen/undersøgelsen ville blive afleveret til Kommissionen den 5. januar 2000.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Kommissionen bemærkede i sin udtalelse, at M. siden 1996 havde modtaget et årligt tilskud til dækning af sine omkostninger. Disse udbetalinger blev delt i et forskud og en endelig betaling. Den endelige betaling blev først foretaget, når redegørelserne for modtagerens omkostninger for det pågældende år var kontrolleret. Da man ikke var i stand til at bestemme de nøjagtige omkostninger, som var berettiget til tilskud i 1996 og 1997, fordi klageren ikke havde fremlagt nøjagtige og præcise fortegnelser over omkostningerne, besluttede den finansielle leder i slutningen af 1998 at gennemføre en revision af tilskuddene for 1996 og 1997.

Revisionsrapporten af 20. maj 1999 konkluderede, at Fællesskabets midler var forvaltet dårligt, og fastsatte de beløb, der skulle tilbagebetales (97.928 EUR for 1996 og 37.022 EUR for 1997). Klageren gjorde indsigelse mod disse beløb.

I løbet af juni og juli 1999 blev der afholdt møder mellem klageren, revisionstjenesten og det tidligere GD IB med henblik på at give klageren mulighed for at fremlægge nye oplysninger og yderligere finansielle dokumenter, der kunne retfærdiggøre de opgivne omkostninger, og for at afklare de forhold, der blev nævnt i forbindelse med revisionen. Eftersom klageren ikke var i stand til at fremlægge begrundelser, der kunne bevise de fremsendte finansielle oplysningers korrekthed, blev beløbene for det uberettigede tilskud, der var udbetalt i 1996 (91.794 EUR) og i 1997 (13.460 EUR), fastsat i revisionens endelige konklusioner.

Desuden blev det besluttet at gå forsigtigt frem og kun udbetale en del af tilskuddet for 1998 til M. Tilskudskontrakten for 1999 blev imidlertid underskrevet den 19. juli 1999, og der blev udbetalt et forskud på 80% i juli, så M. kunne fortsætte sine aktiviteter. Hvad angår perspektiverne for 2000, havde Kommissionen i sit foreløbige budgetforslag afsat et beløb på 200.000 EUR til M., hvilket blev bekræftet af Rådet og Europa-Parlamentet. Klagerens anmodning om tilskud ville blive behandlet i overensstemmelse med de normale budgetprocedurer.

Desuden blev det i revisionsrapporten meddelt, at beløbet på 21.800 EUR, der var opgivet for gennemførelse af en undersøgelse som del af aktivitetsprogrammet for 1997, og som stadig ikke var afsluttet i slutningen af 1999, skulle tilbagebetales. Da klageren havde meddelt, at arbejdet næsten var færdigt, greb GD IB ind for at sikre, at dette beløb ikke blev afkrævet straks, og for at bevilge en yderligere udsættelse af undersøgelsen indtil slutningen af 1999.

Revisionens endelige konklusioner og forslaget om at erstatte de ikke-berettigede tilskud fra 1996 og 1997 med tilskuddet for 1998 blev meddelt til klageren den 30. september 1999 efter at have konsulteret finansinspektøren. Da klageren havde bestridt visse forhold i de endelige konklusioner, blev der udvekslet en del korrespondance i oktober 1999.

Hvad angår bogen/undersøgelsen, meddelte Kommissionen i sin skrivelse af 29. november 1999 M., at den ville udbetale de 11.000 EUR, men at de 10.800 EUR først ville blive udbetalt, når arbejdet var færdigt. Kommissionens tjenestegrene mener, at der skal udvises en del forsigtighed, når det drejer sig om udbetaling af hele beløbet for et stykke arbejde, der skulle have været afleveret i slutningen af 1998. Arbejdet blev afleveret til Kommissionen den 5. januar 2000, men efter et gennemsyn viste det sig, at det ikke var i overensstemmelse med kontraktens specifikationer. Derfor kunne Kommissionen ikke udbetale den endelige betaling. Klageren blev meddelt dette i en skrivelse af 19. januar 2000.

Hvad angår den anden påstand, bemærkede Kommissionen, at den aldrig havde straffet M. på grund af M.'s klage til Ombudsmanden. Et møde med klageren blev rent faktisk aflyst i december 1999. Denne beslutning blev truffet med henblik på at respektere den klageprocedure, som klageren havde indledt (klagen var stadig ikke fremsendt til de ansvarlige tjenestegrene). Da klagen var analyseret, kontaktede man igen M. den 4. januar 2000, og der blev afholdt et møde med klageren den 5. januar 2000, dvs. én dag, før den anden klage blev sendt til formanden for Kommissionen. Under dette møde aftalte man at afholde et nyt møde den 13. januar 2000 med henblik på at drøfte aktivitetsprogrammet for 2000. Kommissionen tilføjede, at forslaget til aktivitetsprogrammet for 2000 og aktivitetsrapporten for 1999 først blev officielt afleveret til Kommissionen den 12. januar 2000. Under dette møde bad Kommissionen klageren om at foretage nogle ændringer i aktivitetsprogrammet. Når disse ændringer var modtaget og godkendt, ville Kommissionens tjenestegrene gå videre, i overensstemmelse med de relevante procedurer, og bevilge tilskuddet for 2000.

Klagerens bemærkninger

Klageren bemærkede i sine bemærkninger, at Kommissionen havde krediteret M. for 10.800 EUR, hvilket svarer til det udestående beløb, som skulle udbetales til gennemførelse af undersøgelsen. Klageren takkede Ombudsmanden for hans hjælp i denne sag.

Hvad angår påstanden om, at han skulle være blevet straffet for sin klage til Ombudsmanden, bemærkede klageren i sin skrivelse af 21. januar 2000, at hans forhold til Kommissionens tjenestegrene var væsentligt forbedret siden Ombudsmandens skrivelse af 6. januar 2000. Han angav, at han den 13. januar 2000 kunne fremlægge M.'s arbejdsprogram for år 2000 for lederen af GD Eksterne Forbindelser, og at Kommissionen havde forsikret ham om, at problemerne var ved at være løst.

AFGØRELSEN

1 Påstand om manglende betaling af udestående del af tilskud

1.1 Klageren gjorde gældende, at Kommissionens GD IB i overensstemmelse med sin skrivelse af 30. september 1999 skulle betale hele tilskudsbeløbet på 48.679 EUR og ikke kun det første afdrag på 26.879 EUR, som angivet i den efterfølgende skrivelse af 29. oktober 1999. Klageren gjorde således gældende, at Kommissionen også skulle betale det udestående beløb på 21.800 EUR til dækning af undersøgelsens omkostninger. Kommissionen bemærkede, at den ville udbetale beløbet på 11.000 EUR, men at de 10.800 EUR først ville blive betalt, når arbejdet var færdigt. Efter et gennemsyn viste det sig imidlertid, at det ikke var i overensstemmelse med kontraktens specifikationer. Kommissionen kunne derfor ikke udbetale beløbet.

1.2 Ombudsmanden bemærkede, at det fremgik af Kommissionens udtalelse, at begrundelsen for ikke straks at udbetale beløbet til dækning af undersøgelsens omkostninger var, at klageren ikke havde færdiggjort dette arbejde inden tidsfristens udløb, hvilket oprindeligt var planlagt til slutningen af juli 1999. Efter først at have angivet, at beløbet skulle tilbagebetales, indvilligede Kommissionen endelig i at bevilge klageren en yderligere udsættelse, så arbejdet nu skulle være færdigt inden udgangen af 1999. Arbejdet blev først afleveret til Kommissionen den 5. januar 2000.

1.3 I november 2000 meddelte Kommissionen klageren, at den ville betale den første del på 11.000 EUR. Men eftersom det endelige arbejde ikke var i overensstemmelse med kontraktens specifikationer, nægtede Kommissionen at betale det udestående beløb på 10.800 EUR.

1.4 I maj 2000 meddelte klageren imidlertid Ombudsmanden, at Kommissionen havde betalt de 10.800 EUR og takkede ham for hans hjælp i denne sag. Ombudsmanden vurderede derfor, at Kommissionen havde forsøgt at løse sagen til klagerens tilfredshed, hvad angår denne del af klagen.

2 Påstand om straf på grund af indgivelse af en klage

2.1 Klageren gjorde gældende, at på grund af sin klage til Ombudsmanden havde de relevante tjenestegrene i Kommissionen straffet M. ved at nægte at medvirke i flere drøftelser, ikke kun om klagens indhold, men også om arbejdsprogrammet for 2000.

2.2 Kommissionen meddelte, at den aldrig havde straffet klageren på grund af hans klage til Ombudsmanden. Kommissionen angav, at et møde med klageren var blevet aflyst i december 1999 med henblik på at respektere den klageprocedure, som klageren havde indledt, og eftersom klagen endnu ikke var sendt til de ansvarlige tjenestegrene. Kommissionen afholdt imidlertid møde med klageren den 5. januar 2000 samt den 13. januar 2000 for at drøfte aktivitetsprogrammet for 2000. Desuden oplyste klageren den 21.

januar 2000 Ombudsmanden om, hans forhold til Kommissionens tjenestegrene var væsentligt forbedret siden Ombudsmandens skrivelse af 6. januar 2000 til Romano Prodi.

2.3 På baggrund af ovenstående betragtninger vurderede Ombudsmanden derfor, at Kommissionen havde forsøgt at løse sagen til klagerens tilfredshed, hvad angår denne del af klagen.

3 Konklusion

Det fremgik af Europa-Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger, at Kommissionen havde taget skridt til at løse sagen og derved havde tilfredsstillet klageren. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

AFVISNING AF AT BETALE EN KUNSTNER I FORBINDELSE MED OPHAVSRET

Afgørelse om klage 81/2000/ADB over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Klageren er illustratør. Hun blev anmodet om at tegne otte illustrationer til Europa-Kommissionens Generaldirektorat X, som skulle anvendes i informationsbrochurer om Den Europæiske Union ("*Spørgsmål og svar om EU*"). Disse brochurer blev offentliggjort første gang i 1996. Nogle af dem blev genoptrykt, men klageren blev aldrig informeret eller betalt.

Ifølge klageren var der i den oprindelige ordreformular kun tale om én udgave. Den indeholdt hverken oplysninger om betaling for yderligere udgaver eller overdragelse af ophavsretten til Europa-Kommissionen. Klageren kontaktede derfor Kommissionen for at indgå aftale om yderligere betaling i forbindelse med sin ophavsret til genoptrykkene. Kommissionen nægtede dette, fordi det ikke indgik i den oprindelige aftale.

Klageren indgav derfor en klage til Den Europæiske Ombudsmand vedrørende Kommissionens afvisning af at betale hende for hendes ophavsret til de illustrationer, der var blevet udgivet af Europa-Kommissionens GD X.

UNDERSØGELSEN

Europa-Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse om klagen anførte Europa-Kommissionen i det væsentligste følgende:

Ifølge ordreformulareren blev klageren anmodet om at tegne otte illustrationer til 6.000 FRF pr. stk. Klageren anførte på fakturaen kun, at kunstneren ville bevare ejendomsretten til illustrationerne, som skulle returneres i perfekt stand. Betalingen på 48.000 FRF blev effektueret den 25. oktober 1996. Klageren havde aldrig nævnt, at denne betaling kun angik selve udarbejdelsen af illustrationen og ikke offentliggørelse af den. Kommissionen ville aldrig have betalt for udarbejdelse af værkerne uden at få retten til at offentliggøre dem. Seks af illustrationerne er rent faktisk blevet genoptrykt med en lidt anden tekst. De nye udgaver var næsten identiske med de tidligere udgaver. Klageren blev derfor ikke informeret.

Ikke desto mindre ville Kommissionen på trods af de forskellige fortolkninger kontakte klageren med henblik på at forsøge at opnå en mindelig løsning.

Klagerens bemærkninger

Den Europæiske Ombudsmand videresendte Kommissionens udtalelse til klageren med en opfordring til at fremsætte bemærkninger. Klageren glædede sig i sit svar af 14. juni 2000 over Kommissionens ønske om at opnå en mindelig løsning på sagen.

Ifølge den franske lov om intellektuel ejendomsret har Kommissionen en juridisk forpligtelse over for kunstneren. Forliget kunne naturligvis ikke baseres på den foregående util-

fredsstillende aftale. Det skulle baseres på de beløb, der normalt udbetales for ophavsret til værker, der kopieres på seks millioner brochurer og udsendes i hele Den Europæiske Union.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Klageren meddelte den 16. august 2000 Ombudsmanden, at på trods af Kommissionens løfte af 11. maj 2000 om at kontakte klageren med henblik på at finde en mindelig løsning, var der endnu ikke sket noget. Ombudsmanden kontaktede derfor den 8. september 2000 Kommissionen for at spørge om forsinkelsen. Kommissionen meddelte den 16. november 2000 Ombudsmanden, at forsinkelsen skyldtes, at man havde udskiftet personale i det ansvarlige GD, samt sommerferien. Kommissionen havde i mellemtiden kontaktet klageren. Kommissionen oplyste den 31. januar 2001 Ombudsmanden om sit tilbud om at betale 36.000 FRF til klageren.

Klageren oplyste den 26. marts 2001 Ombudsmanden om, at Kommissionen i sit forslag havde udeladt vigtige kriterier i forbindelse med vurderingen af det beløb, der skulle betales til klageren. Klageren mente, at Kommissionens tilbud var utilstrækkeligt, og foreslog et forlig på 50.000 FRF. Ombudsmanden videresendte disse oplysninger til Europa-Kommissionen.

Klageren meddelte den 15. maj 2001 Ombudsmanden, at hun havde accepteret Kommissionens seneste tilbud på 42.000 FRF med henblik på at få afsluttet tvisten.

AFGØRELSEN

1 Afvisning af at betale klageren i forbindelse med ophavsret

1.1 Klageren indgav en klage til Den Europæiske Ombudsmand over Kommissionens afvisning af at betale hende for hendes ophavsret til de illustrationer, der var blevet udgivet af Europa-Kommissionens GD X.

1.2 Kommissionen erkendte, at der havde været uoverensstemmelse mellem Kommissionens og klagerens fortolkning af den oprindelige kontrakt. Den havde ikke desto mindre til hensigt at finde en mindelig løsning på sagen.

1.3 Ombudsmanden bemærker, at klageren den 11. maj 2001 accepterede det økonomiske forlig, som Kommissionen tilbød.

2 Konklusion

Det fremgår, at Kommissionen havde taget skridt til at løse sagen og derved havde tilfredsstillet klageren. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

Bemærk: Den 31. august 2001 takkede klageren Ombudsmanden og meddelte ham, at Kommissionen havde foretaget den lovede betaling.

KOMMISSIONENS FORSINKEDE BETA- LING AF PROJEKT OM FOREBYGGELSE AF AIDS

*Afgørelse om klage
423/2000/(IJH)JMA
over Europa-
Kommissionen*

KLAGEN

Klageren indgav i januar 2000 en klage til Ombudsmanden, registreret som 52/2000/RI, på vegne af GAP Network. Klageren gjorde gældende, at Kommissionen ikke havde foretaget den sidste udbetaling til hans organisations projekt, som blev finansieret af Fællesskabet ("*Programme of evaluation on HIV/AIDS prevention targeting homosexually active men in the European Union by a Network of European homosexual organisations*").

Klageren forklarede, at GAP Network havde lagt et stort beløb ud med henblik på at afslutte programmet ved udgangen af 1998, hvilket var del af den oprindelige plan. Selv om det fra officiel side blev bekræftet, at klagerens projekt var blevet evalueret positivt, havde Kommissionen endnu ikke betalt de skyldige beløb. På baggrund af de oplysninger, som klageren opgav i sin første e-mail, syntes han ikke tidligere at have rettet nogen administrative henvendelser til den ansvarlige institution. Da det var klart, at der ikke tidligere var rettet administrative henvendelser, hvilket kræves i artikel 2, stk. 4, i Ombudsmandens statut, blev klagen erklæret uantagelig, og Ombudsmanden afsluttede behandlingen af sagen.

Da klageren i marts 2000 fremsendte yderligere oplysninger, som viste, at han havde haft en del korrespondance med Kommissionen vedrørende betalingen af det skyldige beløb, besluttede Ombudsmanden at indlede en ny sag (423/2000/(IJH)JMA) samt en undersøgelse af klagen. Klagerens nye oplysninger beskrev skriftlig korrespondance med de ansvarlige tjenestegrene i Kommissionen og vedlagde kopier af disse skrivelser.

Klageren anmodede i det væsentlige om, at Kommissionen skulle udbetale de skyldige beløb til afslutning af projektet, som var finansieret af institutionen.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Klagen videresendtes til Kommissionen. Kommissionen forklarede først baggrunden for problemet. Den angav, at Kommissionen og GAP Network havde indgået en kontrakt om gennemførelsen af projektet "*Programme of Evaluation of HIV/AIDS Prevention Targeting Homosexually Active Men in the European Union by a Network of European Homosexual Organisations*", som gjaldt fra december 1997 til december 1998. Den finansielle bistand til dette projekt blev bevilget inden for rammerne af Fællesskabets program til forebyggelse af AIDS og visse andre overførbare sygdomme. Kontrakten foreskrev, at GAP Network skulle indsende den endelige projektrapport i midten af marts måned 1999.

Kommissionen var klar over, at den tredje og sidste udbetaling til gennemførelse af projektet, som klageren angav, endnu ikke var foretaget, og beklagede de langtrukne forhandlinger, der var forbundet med afslutningen af denne sag.

Institutionen forklarede, at der i april 1998 samt i februar 1999 blev foretaget en del ændringer i kontrakten. Desuden lå en del af skylden hos Euroskills, det agentur, der var ansvarlig for opfølgning på gennemførelsen af projektet. Kontoret for teknisk bistand, Euroskills, havde indtil slutningen af juli 1999 hjulpet de ansvarlige tjenestegrene i Kommissionen med gennemførelsen af programmet til forebyggelse af AIDS, da der ikke var tilstrækkeligt med ledige ressourcer i Kommissionen til den daglige administrative og tekniske forvaltning af projektfilerne.

Den endelige rapport var dateret marts 1999. Euroskills udbad sig imidlertid yderligere oplysninger fra GAP Network, som straks blev fremsendt. På grund af det store antal projektfiler havde Euroskills ikke været i stand til at behandle den sidste betalingsanmodning, før kontrakten med Kommissionen udløb i slutningen af juli 1999. Dengang overtog

personalet i Direktoratet for folkesundhed det arbejde, der tidligere blev udført af Euroskills.

Kommissionen meddelte, at tjenestegrene skulle bekræfte og godkende de faktiske udgifter på grundlag af dokumentation for at overholde bestemmelserne om finansiel forvaltning. I slutningen af juni 2000 blev der foretaget analyse af den sidste betalingsanmodning, som også vedrørte færdiggørelsen af ændringerne i kontrakten. Eftersom betalingsanmodningen ikke indeholdt tilstrækkelig dokumentation, blev der sendt en skrivelse til GAP Network. Kommissionen modtog i juli 2000 en skrivelse fra GAP Network, der indeholdt dokumentation.

På baggrund af de beviser, som klageren fremsendte, foretog Kommissionen den tredje og endelige betaling til projektet. Institutionen angav, at GAP Network allerede skulle have modtaget den endelige betaling, som Kommissionens tjenestegrene allerede havde foretaget i starten af august 2000.

Klagerens bemærkninger

Klageren sendte i juni 2000 yderligere oplysninger til Ombudsmanden om den seneste udvikling i sagen. Han angav, at Kommissionen havde kontaktet GAP Network i juni, hvor de havde fortalt klageren, at den forsinkede udbetaling skyldtes, at visse formaliteter vedrørende ændringerne i den oprindelige kontrakt skulle afklares. Kommissionens tjenestegrene udbad sig også et antal dokumenter vedrørende projektets økonomiske rapport. Klageren sendte disse dokumenter til Kommissionen i juli 2000 og oplyste Ombudsmanden om dette.

Klageren bekræftede i en e-mail i december 2000, at Kommissionen endelig havde betalt de skyldige beløb, og takkede Ombudsmanden for hans indsats i forbindelse med at finde en løsning på problemet.

AFGØRELSEN

Det fremgik af klagerens oplysninger og Europa-Kommissionens udtalelse, at Kommissionen havde taget skridt til at løse sagen og derved havde tilfredsstillet klageren.

På den baggrund afslutter Den Europæiske Ombudsmand behandlingen af sagen.

KOMMISSIONENS MANGLENDE BETALING

*Afgørelse om klage
469/2000/ME over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

Klageren indgav i marts 2000 en klage til Den Europæiske Ombudsmand med påstand om Europa-Kommissionens manglende betaling i forbindelse med sin datters død. Datteren var tidligere ansat i Kommissionen. Klagerens advokat havde i flere måneder uden held forsøgt at få pengene udbetalt. Klageren krævede: 1) godtgørelse af begravelsesomkostninger, 2) udbetaling af løn og 3) godtgørelse af lægeomkostninger.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Klagen videresendtes til Europa-Kommissionen. Kommissionen meddelte i sin udtalelse, at man havde foretaget betaling i januar, maj og juni 2000, hvorefter sagen blev afsluttet.

Kommissionen forklarede også årsagerne til den manglende betaling. Hvad angår udgifterne til at fragte datterens lig hjem, var fakturaerne blevet fremsendt af klageren den 19. november 1999 og godkendt af lønningsenheden den 8. december 1999. Den 13. december 1999 havde Kommissionen pr. fax udbedt sig yderligere oplysninger vedrørende

klagerens bankkonto. Faxen blev besvaret den 14. december 1999, men der forelå stadig ikke tilstrækkelige oplysninger. Kommissionen sendte den 27. januar 2000 en fax til klageren, som indeholdt bemærkningerne fra generaldirektoratet for budgetanliggender, sammen med en ny formular til finansielle oplysninger, som klageren skulle udfylde. Intet svar blev på disse faxer blev modtaget. Der blev sendt endnu en formular i april 2000. Kommissionen modtog den udfyldte formular fra klageren den 2. maj 2000, og denne fil blev endelig godkendt den 16. maj 2000.

Hvad angår de andre krav, havde der været problemer med at bekræfte klagerens bankkonto og med, at disse udgifter ikke kunne betales, før udgifterne til at fragte liget hjem var betalt.

Klagerens bemærkninger

Klageren meddelte i sine bemærkninger, at han også opfattede sagen som afsluttet. Han takkede Ombudsmanden for at have undersøgt sagen vedrørende datterens død og for hans indblanding i sagen. Klageren medgav, at problemer med banken og andre individer havde forårsaget nogen forsinkelse, men udtrykte sin tvivl om Kommissionens afsendelse af faxer, eftersom han ikke havde et faxnummer.

AFGØRELSEN

1 Kommissionens manglende betaling

Klageren gjorde gældende, at Kommissionen ikke havde foretaget udbetalinger i forbindelse med datterens død, hvorfor han krævede betaling. Kommissionen forklarede årsagerne til forsinkelsen og meddelte, at man siden havde betalt alle pengene. Klageren var enig i, at sagen kunne betragtes om afsluttet, og takkede Ombudsmanden for hans indblanding.

2 Konklusion

Det fremgik af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger, at Kommissionen havde taget skridt til at løse sagen og derved havde tilfredsstillet klageren. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

FORSINKET BETALING TIL PROJEKTLEDER

*Afgørelse om klage
562/2000/PB over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

Klageren fremlagde i april 2000 nogle påstande mod Kommissionen på vegne af IWB (Institut für Wirtschaftswissenschaftliche Bildung Radolfzell e.V). Klageren var projektkoordinator på to EU-finansierede projekter, nemlig et pilotprojekt under LEONARDO DA VINCI, SERVITEC (<http://www.eduvinet.de/servitec>), og et pilotprojekt under SOCRATES (25202-CP-2-97-1-DE-ODL-ODL). Begge projekter omhandlede EU's uddannelsespolitik.

Klageren fremlagde følgende oplysninger om LEONARDO DA VINCI-projektet:

Projektkontrakten blev modtaget fra Kommissionen den 27. april 1998. Kontraktens startdato var fastlagt til den 8. december 1997.

Klageren modtog den 30. juni 1998 det første tilskud til projektet (80.000 EUR), ca. syv måneder efter kontraktens ikrafttræden.

Den 12. august 1999 blev nye formularer til pilotprojekters foreløbige rapporter lagt ud på Internettet. Disse rapporter skulle forelægges inden den 32. august 1999, og de krævede endvidere nye kontrakter som skulle underskrives af hver partner. Det viste sig ikke at være muligt at få de nødvendige kontraktunderskrifter fra projektpartnerne i løbet af

sommerferien. Klageren anmodede derfor om en forlængelse af tidsfristen for indsendelse af den foreløbige rapport. Kommissionen bevilgede en forlængelse til den 31. december 1999.

Klageren indsendte den 19. november 1999 den foreløbige rapport til Kommissionen.

Den 22. december 1999 modtog klageren en bekræftelse af modtagelsen fra Kommissionen. Bekræftelsen meddelte, at de foreløbige rapporter var modtaget den 26. november 1999. Ifølge kontrakten skulle Kommissionen betale det andet tilskud til projektet inden 60 dage efter modtagelse af den foreløbige rapport (her 60.000 EUR).

Efter flere henvendelser oplyste van Neuss fra GD XXII den 9. marts 2000 (dvs. 104 dage efter, at Kommissionen havde modtaget den foreløbige rapport) klageren om, at evalueringen af den foreløbige rapport var afsluttet, og at han havde anmodet om en ny udbetaling af tilskud.

På grund af disse forsinkelser var klageren nødt til at ændre planlagte møder med projektpartnerne, og i ét tilfælde var det nødvendigt at afbestille hotelreservationer, da den bankkredit, der var bevilget til projektet (30.000 EUR), var brugt op.

Yderligere korrespondance med Kommissionen i marts og april 2000 gav ikke noget resultat.

Klageren meddelte, at de i forbindelse med SOCRATES-projektet havde ventet på den sidste udbetaling af tilskud (20.000 EUR) i mere end 1 1/2 år.

Klageren påpegede, at kontrakten med Kommissionen ikke giver mulighed for, at Kommissionen eller projektbudgettet kan dække renteudgifterne til den bankkredit, der var nødvendig på grund af EU's forsinkede betaling. Små og mellemstore virksomheder kan ikke længere lede nogen pilotprojekter under disse betingelser, da de så vil få betalings- og finansieringsproblemer. Desuden hindrer eller blokerer betalingsproblemerne Europa-Parlamentets positive ideer til en europæisk uddannelsespolitik.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Klagen videresendtes til Kommissionen. Kommissionen fremsendte følgende udtalelse.

LEONARDO DA VINCI-projektet blev udvalgt i 1997 og skulle løbe i tre år. Kontrakten blev indgået i april 1998. Det første forskud på Fællesskabets tilskud blev udbetalt i juni 1998: 80.000 EUR, svarende til 40% af det samlede tilskud til projektet.

Fristen for indsendelse af de foreløbige rapporter var 31. august 1999. Kontrahenten anmodede imidlertid om en forlængelse, hvilket Kommissionen bevilgede i sin skrivelse af 15. november 1999, hvorefter fristen blev forlænget til den 31. december 1999. Kontrahenten sendte de yderligere oplysninger den 31. december 1999, nemlig originalkontrakter med to af sine partnere og alle partnernes originale underskrifter på de finansielle opstillinger. Kommissionen modtog denne dokumentation den 7. januar 2000.

Evalueringen af den finansielle del af rapporten fandt sted i februar 2000, hvorefter kontrahenten fik tilsendt en fax med en anbefaling om at få indføjet en tillægsbestemmelse til kontrakten om ændring af kontraktbudgettet, eftersom en budgetpost var overskredet. Evalueringen af rapportens indholdsside blev afsluttet den 8. marts 2000. Den 9. marts 2000 meddelte Leonardo Cell (CLEO) kontrahenten, at evalueringen af den foreløbige rapport var afsluttet, og at evaluatoren havde foreslået, at det andet tilskud skulle betales.

CLEO's kontrakttjeneste anmodede den 20. marts 2000 pr. fax kontrahenten om at bekræfte projektets kontonummer. Berigtigelsen blev modtaget af CLEO den 21. marts,

2000. I mellemtiden havde kontrahenten sendt en ny skrivelse til CLEO den 6. juni 2000, hvori han anmodede om, at tilskuddet blev udbetalt. CLEO oplyste ham den 7. juni 2000 mundtligt om, at man ville betale den 8. juni 2000.

Der gik tre måneder mellem godkendelsen af den foreløbige rapport og betalingen af det andet tilskud. I henhold til bestemmelserne i kontraktens artikel 5 er fristen for betaling af det andet tilskud 60 dage efter, at Kommissionen har godkendt den foreløbige rapport, og ikke 60 dage efter modtagelse af rapporten. Kommissionen erkendte, at der var sket en forsinkelse på 30 dage i denne sag.

Hvad angår SOCRATES-projektet, var forsinkelsen med behandlingen af kontrakten uacceptabel (Kommissionen fremlagde en detaljeret tidsplan for projektet). Kommissionens tjenestegrene beklagede over for klageren og iværksatte foranstaltninger til at fremskynde betalingen, som derefter blev foretaget den 7. juli 2000.

Kommissionens tjenestegrene traf foranstaltninger til at indføre det nødvendige input i det nye projektforsyningssystem, som forhåbentligt ikke vil tillade, at sådanne forsinkelser går ubemærket hen i fremtiden.

Klagerens bemærkninger

Klageren valgte ikke at fremsende bemærkninger. Ombudsmanden kontaktede i januar 2001 klageren for at spørge, om han anså sagen for at være afsluttet. Klageren bekræftede, at han anså sagen for at være afsluttet, og takkede Ombudsmanden for hans indblanding i sagen.

AFGØRELSEN

1 Påstand om forsinket betaling til klageren

1.1 Klageren gjorde gældende, at:

- a) betalingen af den andel del af tilskuddet til Leonardo da Vinci-projektet "Servitec" var forsinket. Ifølge klageren skulle betalingen have været foretaget inden 60 dage efter, at Kommissionen havde modtaget den foreløbige rapport (26. november 1999). På datoen for klagen havde man imidlertid hverken modtaget betalingen eller en forklaring på forsinkelsen.
- b) betaling af det sidste tilskud til et pilotprojekt under Socrates, (25202-CP-2-97-1-DE-ODL-ODL), var forsinket. Ifølge klageren er betalingen 1? år forsinket.

1.2 Kommissionen bekræftede, at betalingerne var forsinket, og tog skridt til at betale klageren. Klageren oplyste Ombudsmanden om, at han anså sagen for at være afsluttet af Kommissionen.

2 Konklusion

Det fremgik af klagerens og Kommissionens oplysninger, at Kommissionen havde taget skridt til at løse sagen. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

**AFGØRELSE OM
IKKE AT TILDELE ET
VIDENSKABELIGT
LEGAT**

*Afgørelse om klage
833/2000/BB over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

I juni 2000 blev der indgivet en klage over Europa-Kommissionens Fælles Forskningscenter (i det følgende benævnt "FFC") i Ispra. FFC accepterede på visse betingelser at tildele klageren et videnskabeligt og teknisk legat. FFC udbad sig nogle dokumenter og helbredsundersøgelser fra klageren. Desuden spurgte FFC klageren, om den angivne ankomstdato passede ham, og hvilke planer han havde med hensyn til indkvartering. I fire måneder forberedte klageren sig på at flytte til Ispra. Klageren blev derefter uden officiel forklaring underrettet om, at FFC ikke kunne tildele ham noget legat.

I sin klage gjorde klageren gældende, at:

- (i) FFC ikke informerede ham om grunden til ikke at tildele ham noget videnskabeligt legat,
- (ii) klageren på FFC's anmodning fremsendte resultatet af en helbredsundersøgelse, som han selv havde betalt for, uden at få udgifterne hertil refunderet af FFC,
- (iii) han havde afholdt nødvendige flytteomkostninger.

UNDERSØGELSEN**Kommissionens udtalelse**

Klagen videresendtes til Kommissionen. I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Den 3. februar 2000 ansøgte klageren om et uddannelseslegat til forskning fra FFC. I en skrivelse af 7. marts 2000 blev klageren underrettet om, at hans ansøgning var godkendt på visse betingelser. Den 14. juni 2000 blev klageren underrettet om, at FFC ikke kunne tildele ham noget legat.

Kommissionen anførte, at klageren blev underrettet om afgørelsen i en skrivelse af 14. juni 2000. Med hensyn til den manglende godtgørelse af de afholdte omkostninger i forbindelse med de krævede helbredsundersøgelser refunderes gebyret for helbredsundersøgelserne kun mod fremvisning af kvitteringerne. Klageren fremsendte først kvitteringerne den 5. juni 2000. FFC's bogholderi udbetalte beløbet efter at have kontrolleret de fremsendte dokumenter. Betalingsordren er dateret den 19. juni 2000.

Med hensyn til flytteomkostningerne anførte Kommissionen, at den ikke kan gøres ansvarlig for en ansøgers beslutning om at flytte, inden han har underskrevet den relevante kontrakt.

Klagerens bemærkninger

Klageren fastholdt sin klage.

Kommissionens supplerende udtalelse

Kommissionen fremsendte uden en anmodning herom fra Ombudsmanden en supplerende udtalelse. Kommissionen anførte, at den efter en yderligere indgående undersøgelse af sagen havde konkluderet, at behandlingen af klagerens legatansøgning ikke havde været tilfredsstillende.

I begyndelsen af 2001 blev bevillinger, der fremmede tildelingen af uddannelseslegater til forskning, frigjort i FFC. Følgelig foreslog ét af kontorerne i FFC's Institut for Anvendt Rumteknologi en legatkontrakt til klageren til underskrivelse den 1. maj 2001.

Kommissionen beklagede klagerens ulejlighed og glædede sig over, at der endelig var fundet en løsning.

Klagerens supplerende bemærkninger

Klageren underrettede Ombudsmanden om, at han var meget tilfreds med resultatet af undersøgelsen. Han anførte, at kontrakten blev underskrevet den 2. maj 2001.

Klageren udtrykte dyb taknemmelighed over for Ombudsmanden.

AFGØRELSEN

1 Afgørelse om ikke at tildele noget videnskabeligt legat

1.1 Klageren hævdede, at FFC ikke informerede ham om grunden til ikke at tildele ham noget videnskabeligt legat. Desuden hævdede klageren, at han ikke havde fået godtgjort sine udgifter til helbredsundersøgelser, og at han havde afholdt unødvendige flytteomkostninger.

1.2 Kommissionen anførte i sin første udtalelse, at klageren modtog et notat dateret 14. juni 2000, og at hans udgifter til helbredsundersøgelser blev refunderet den 19. juni 2000, efter at han havde fremsendt sine kvitteringer til FFC. Desuden fremhævede Kommissionen, at den ikke kan gøres ansvarlig for en ansøgers beslutning om at flytte, inden han har underskrevet den relevante kontrakt.

1.3 I sin supplerende udtalelse beklagede Kommissionen klagerens ulejlighed. Kommissionen underrettede Ombudsmanden om, at klageren var blevet tilbudt et videnskabeligt legat, og at kontrakten skulle underskrives den 1. maj 2001.

1.4 I sine supplerende bemærkninger underrettede klageren Ombudsmanden om, at han var meget tilfreds med resultatet af undersøgelsen. Han anførte, at kontrakten blev underskrevet den 2. maj 2001. Klageren udtrykte dyb taknemmelighed over for Ombudsmanden.

2 Konklusion

På baggrund af Ombudsmandens undersøgelser af klagen, fremgår det af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger, at Kommissionen har taget skridt til at afklare sagen og derved har tilfredsstillet klageren. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

MANGLLENDE DÆKNING FRA EF'S FÆLLES SYGEFOR- SIKRING EFTER PÅSTAND OM SKILSMISSE

*Afgørelse om klage
1139/2000/JMA (fortro-
lig) over Europa-
Kommissionen*

KLAGEN

Klageren, som er født i Afrika, flyttede i 1986 til Luxembourg for at arbejde for X, som er tjenestemand i Kommissionen fra Luxembourg. De blev gift i Afrika i februar 1994, og snart derefter formaliserede de ægteskabet ved myndighederne i Luxembourg. På anmodning fra X til de ansvarlige tjenestegrene i Kommissionen blev hans hustrus socialsikring overtaget af den fælles sygesikringsordning fra juni 1994.

På anmodning fra X erklærede en domstol i første instans i Afrika i marts 1999 hans ægteskab med klageren for ugyldigt. Ved appelsagen et år senere omstødte domstolen imidlertid den første dom og erklærede, at ægteskabet var gyldigt. Tvisten blev på det tidspunkt stadig behandlet af domstolene, eftersom denne sidste dom også var blevet anket.

På baggrund af den første dom skrev X i slutningen af april 1999 til de ansvarlige tjenestegrene i Kommissionen og oplyste dem om sin status samtidig med, at han anmodede om, at hans tidligere hustru skulle udelukkes fra Fællesskabets fælles sygeforsikringsordning. I juni 1999 meddelte Kommissionens tjenestegrene ham, at de havde noteret sig hans

ændrede status, og at hans tidligere hustrus sociale sikringsydelser ville udløbe pr. 1. april 1999. De anmodede imidlertid om yderligere oplysninger om indskrivningen af skilsmis- sen i det relevante register samt beviser for hans ændrede status i Luxembourg. Klageren påpegede, at hun var blevet udelukket fra Fællesskabets fælles sygeforsikrings- ordning, selv om X ikke havde fremlagt flere beviser.

Klageren skrev flere gange til Kommissionen og oplyste tjenestegrenene om ægteskabets status som gyldigt i henhold til de ansvarlige afrikanske domstole. Klageren var på grund af denne situation tvunget til at tegne en personlig forsikring hos den sociale sikringsord- ning i Luxembourg.

I klagen til Ombudsmanden anmodede den advokat, der repræsenterede klageren, om, at Kommissionen skulle

- 1) genoverveje sin beslutning om at udelukke klageren fra den fælles sygeforsikrings- ordning fra juli 1999; og
- 2) erstatte de udgifter, som klageren har pådraget sig i forbindelse med udelukkelsen, og igen give hende alle de lovpligtige rettigheder, som ægteskabet med en tjenestemand i Fællesskabet medfører.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Kommissionen forklarede, at brevet fra X fejlagtigt havde givet tjenestegrenene grund til at tro, at hans ægteskabsstatus var ændret. Derfor begyndte de at ændre i deres arkiver, dog kun foreløbigt, da der stadig manglede nogle dokumenter. X har endnu ikke fremsendt de ønskede dokumenter, hvorfor Kommissionen konkluderede, at klageren stadig skulle betragtes som X's hustru.

På grund af denne situation besluttede Kommissionen igen at give X status som gift og dermed give klageren alle de lovpligtige rettigheder, som ægteskabet med en tjenestemand i Fællesskabet medfører, fra og med 1. april 1999, herunder især hvad angår de sociale sikringsydelser under den fælles sygeforsikringsordning.

Kommissionen besluttede også at godtgøre alle de bidrag, som klageren havde betalt til den sociale sikringsordning i Luxembourg, under forudsætning af, at disse udgifter blev korrekt dokumenteret.

Klagerens bemærkninger

Den advokat, der repræsenterede klageren, skrev i december 2000 til Ombudsmanden og vedlagde en kopi af den ansvarlige appeldomstols dom, som stadfæstede den lavere domstols afgørelse og erklærede ægteskabet for gyldigt. Klageren fremhævede sit ønske om, at Kommissionen fra og med juni 1999 ville give hende alle de lovmæssige rettig- heder, som et ægteskab med en tjenestemand i Fællesskabet medfører.

Klagerens advokat udtrykte i sine bemærkninger til Kommissionens udtalelse tilfredshed med Ombudsmandens vellykkede afklaring af sagen. Hun anførte i sin skrivelse en række spørgsmål, som skulle stilles til Kommissionen, nemlig om institutionen havde fremsendt oplysninger om klagerens ændrede status til (i) Fællesskabets fælles sygeforsikringsord- ning og (ii) til institutionens relevante tjenestegrene; (iii) om den statusændring med tilba- gevirkende kraft ville påvirke X's lovmæssige rettigheder, herunder især med hensyn til betaling af visse ydelser; og (iv) om institutionen overvejede at indlede en disciplinærsag mod X.

Ombudsmanden mente imidlertid, at det ikke var relevant at anmode Kommissionen om kommentarer til klagerens spørgsmål. Hvad angår spørgsmål (i) og (ii) bemærkede Ombudsmanden, at Kommissionen formelt havde indvilliget i igen at give klageren alle de lovmæssige rettigheder, som ægteskabet med en tjenestemand i Fællesskabet medfører, pr. 1. april 1999. Dette var en formel handling fra Kommissionens side, som skulle have været bindende for alle dens tjenestegrene. Hvad angår spørgsmål (iii) og (iv), mente Ombudsmanden, at de afledte nye spørgsmål, som ikke hørte ind under genstanden for denne sag, som beskrevet i den oprindelige klage. Derfor var det ikke hensigtsmæssigt at foretage en undersøgelse af disse spørgsmål. Disse spørgsmål skulle først have været stillet til de ansvarlige tjenestegrene i Kommissionen, hvilket ville være den passende administrative fremgangsmåde i henhold til artikel 2, stk. 4, i Ombudsmandens statut.

AFGØRELSEN

Det fremgik af klagerens oplysninger og Europa-Kommissionens udtalelse, at Kommissionen havde taget skridt til at løse sagen og derved havde tilfredsstillet klageren.

På den baggrund afslutter Den Europæiske Ombudsmand behandlingen af sagen.

FORSINKET BETALING FOR UDFØRT ARBEJDE

Afgørelse om klage 1591/2000/GG over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Europa-Kommissionen gennemførte i 1999 og 2000 en europæisk kampagne, der sigtede mod at øge opmærksomheden omkring "Vold mod kvinder". Kommissionen indgik den 2. december 1999 en aftale med klageren, som var en forening for kvindehjem, hvorefter klageren skulle deltage i den ovennævnte kampagne, idet Kommissionen indvilligede i at betale op til 50.871 EUR af udgifterne. I sin klage, som blev indgivet i december 2000, gjorde klageren gældende, at Kommissionen havde undladt at foretage en endelig betaling på 350.000 ATS.

UNDERSØGELSEN

Klagen videresendtes til Kommissionen til udtalelse.

Kommissionens udtalelse

Kommissionen anførte i sin udtalelse, at den havde udbetalt den første rate på 25.436 EUR den 25. maj 2000. Kommissionen modtog den 17. juli 2000 den endelige rapport og den endelige finansieringsoversigt for aktiviteten samt den sidste betalingsanmodning på 25.435 EUR, som den godkendte den 29. september 2000. Kommissionen hævdede, at betalingen ikke kunne effektueres på det tidspunkt som følge af interne problemer. Den tilføjede imidlertid, at betalingen på 25.435 EUR blev effektueret den 6. februar 2001.

Klagerens bemærkninger

Ombudsmanden har ikke modtaget nogen bemærkninger fra klageren. Klageren meddelte imidlertid Ombudsmanden, at hun allerede havde modtaget den skyldige betaling, og takkede Ombudsmanden for hans indsats.

AFGØRELSEN

1 Manglende betaling af sidste rate

1.1 Klageren gør gældende, at Kommissionen har undladt at betale den sidste rate på 350.000 ATS, som den skylder i henhold til den kontrakt med klageren, som blev indgået i december 1999.

1.2 Kommissionen forklarer i sin udtalelse, at den den 17. juli 2000 modtog den endelige rapport og den endelige finansieringsoversigt for aktiviteten samt den sidste betalingsanmodning på 25.435 EUR, hvilket den godkendte den 29. september 2000. Kommissionen hævder, at betalingen ikke kunne effektueres på det tidspunkt som følge af interne problemer. Den tilføjede imidlertid, at betalingen på 25.435 EUR blev effektueret den 6. februar 2001.

1.3 Det fremgår, at Kommissionen har taget skridt til at løse sagen og derved har tilfredsstillet klageren.

2 Konklusion

Det fremgår af Ombudsmandens undersøgelser af den foreliggende klage, at Kommissionen har taget skridt til at løse sagen og derved har tilfredsstillet klageren. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

KRAV OM BETALING AF SIDSTE DEL AF FINANSIERINGEN AF ET PROJEKT UNDER ECOS-OUVERTURE

Afgørelse om klage 457/2001/OV over Europa-Kommissionen

KLAGEN

I februar 2001 indgav V. en klage til Bob van den Bos, MEP, på vegne af Zutphen kommune (Nederlandene) vedrørende komplikationer i et projekt i Tartu (Estland), som er finansieret af Europa-Kommissionen inden for rammerne af Phare/Ecos-Ouverture-programmerne. Klagen videresendtes til Ombudsmanden den 27. marts 2001. Ifølge klageren var de faktiske omstændigheder følgende:

Det omtalte projekt blev godkendt i december 1995. Projektet er blevet kompliceret af en del forsinkelser. Klageren havde allerede i juni 1997 indgivet en klage til Den Europæiske Ombudsmand med en påstand om fejl eller forsømmelser i projektet (592/97/PD)²¹.

Nærværende klage angår betalinger, som skulle være foretaget af Kommissionen til Ecos-Ouverture-programmet. Det er i sidste ende sidstnævnte, som betaler Zutphen kommune, som er den ledende partner i det omtalte projekt.

Den 7. december modtog klageren en skrivelse fra direktøren for Ecos-Ouverture-programmet, hvoraf det fremgik, at Kommissionen ikke ville betale den sidste del af finansieringen (i alt 2.749 EUR). Grunden hertil var, at det fremgik af en revisionsrapport, som Kommissionen havde bestilt, at klageren havde ændret projektets mål og ikke havde overholdt tidsfristerne.

Klageren var ikke enig i denne afvisning og skrev derfor til Kommissionen (GD Regionalpolitik, Direktorat F) den 19. februar 2001. I skrivelsen bemærker klageren, at projektet opfyldte de kortsigtede mål i projektforslaget. Der kom intet svar på skrivelsen.

Klageren indgav derfor nærværende klage med en påstand om, at Kommissionen burde betale den sidste del af projektet, i alt 2.749 EUR, i overensstemmelse med klagerens skrivelse af 19. februar 2001 til Kommissionen.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Klagen videresendtes til Kommissionen i april 2001. I sin udtalelse redegjorde Kommissionen først for sagens baggrund. Klagen vedrører et projekt ved navn Tartu, som gennemføres under Ecos-Ouverture-energiprogrammet (Energi II-kontrakt) og medfinan-

²¹ Sagen blev afsluttet den 16. april 1999. Ombudsmanden fandt ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser, eftersom Kommissionen havde inddrømmet fejlene i projektet og undskyldt herfor. Kommissionen havde ligeledes anført, at der var taget yderligere skridt for at sikre, at projektet forløb gnidningsløst. Undersøgelsen er tilgængelig på Ombudsmandens websted www.euro-ombudsman.eu.int.

sieres af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU). Det drejer sig om et samarbejdsprojekt mellem byerne Zutphen, Deventer, Dronten (i Nederlandene), Uppsala (Sverige) og Tartu (Estland). Klageren er projektadministrator for dette program. Energi II-kontrakten blev indgået i 1998 mellem Kommissionen og Europæiske Kommuner og Regioners Råd (CEMR) og byrådet i Glasgow (GCC) (ledelsesorganisationerne), som havde indgået en kontrakt med Tartu-projektet, ligeledes i 1998.

Kommissionen påpeger, at dette er den anden klage, der er indgivet om Tartu-projektet med hensyn til en kontrakt, der blev indgået i 1995 mellem ovenstående parter. I den første klage blev Kommissionen beskyldt for fejl eller forsømmelser. Ombudsmanden fandt imidlertid ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Efter at kontrakten blev indgået i 1995, godkendte Kommissionen, at visse energiprojekter, der ønskede at fortsætte (dvs. Energi II-kontrakten), blev forlænget. Tartu var et af de projekter, der blev anmodet om forlængelse på.

I denne (anden) klage hævder klageren, at Europa-Kommissionen ikke har betalt den sidste del af projektet, et beløb på i alt 2.749 EUR. I tilknytning til anmodningen har Kommissionen allerede underrettet klageren detaljeret om grunden til den manglende betaling. De vigtigste elementer i Kommissionens skrivelse af 3. april 2001 er følgende:

Som allerede nævnt ovenfor er Kommissionens kontrakt vedrørende Ecos-Ouverture Energi II-programmet indgået med CEMR og GCC. Disse organer forvalter programmet i henhold til de aftaleretlige regler. Udbetalinger fra Kommissionen sker direkte til disse organer og ikke til de enkelte projektadministratorer. CEMR og GCC skal betale beløbene, herunder det sidste beløb til projektadministratorerne, hvis de afholdte støtteberettigede udgifter berettiger dette.

Som følge deraf kan klageren ikke kræve betaling direkte fra Kommissionen, men skal kræve betaling fra forvaltningsorganerne.

Klagerens bemærkninger

Klageren bemærkede først, at den første klage til Ombudsmanden var behørigt begrundet, da to kommissærer sendte skriftlige undskyldninger.

Klageren anførte, at projektets mål var uændrede, men at udførelsen skulle ændres for at kunne opnå et godt resultat. Kommissionens skrivelse af 3. april 2001 vedrørte den godkendte ændring af projektets titel, men ikke mål eller resultater. Klageren fremhævede ligeledes, at projektet var en succes, og at der var et fremragende samarbejde mellem de lokale myndigheder og befolkningen.

Klageren anførte, at han fra Glasgow var blevet underrettet om, at den sidste del endelig ville blive betalt.

Med hensyn til Kommissionens argument om, at forvaltningen af projektet hørte under CEMR og GCC, og at klageren skulle kræve betaling fra dem og ikke fra Kommissionen, anførte klageren, at dette ikke var i overensstemmelse med virkeligheden: Såvel CEMR som GCC havde anført, at de ikke kunne betale, fordi "Bruxelles" ikke havde stillet tilstrækkelige midler til rådighed. Klageren henviste mere specifikt til en skrivelse af 11. april 2001 fra Ecos-Ouverture, ifølge hvilken den manglende betaling skyldtes en besparelse på 2 mio. EUR fra Kommissionens side på Ecos-Ouverture-kontrakterne. Dette var i modstrid med Kommissionens redegørelse i skrивelsen af 3. april 2001. Både CEMR og GCC havde klaget over situationen til Kommissionen. En tysk kontrahent trak sig endda ud af projektet, fordi det ikke var muligt at samarbejde med Kommissionen.

I en telefonsamtale med Ombudsmandens tjenestegrene den 26. oktober 2001 anførte klageren, at beløbet på 2.749 EUR endelig var blevet betalt den 24. oktober 2001. Klageren var tilfreds med dette konkrete resultat. Han understregede imidlertid, at han

generelt var meget utilfreds med forsinkelserne og hele forvaltningen af programmet fra Kommissionens ansvarlige tjenestegrenes side. Han anførte derfor, at Ombudsmanden burde undersøge, hvordan Kommissionen forvaltede programmet.

AFGØRELSEN

1 Kravet om betaling for den sidste del af projektet

1.1 Klageren gør gældende, at Kommissionen burde betale den sidste del af projektet, i alt 2.749 EUR, i overensstemmelse med klagerens skrivelse af 19. februar 2001 til Kommissionen.

1.2 Kommissionen anførte, at kontrakten med hensyn til Ecos-Ouverture Energi II-programmet var blevet indgået med *Europæiske Kommuner og Regioners Råd* (CEMR) og Glasgows Byråd (GCC), og at det er disse organer, der forvalter programmet og skal betale klageren. Klageren kan ikke gøre krav på direkte udbetalinger fra selve Kommissionen.

1.3 Ombudsmanden bemærker, at inden for rammerne af Ecos-Ouverture-programmerne betales de finansielle bidrag først af Kommissionen til de organer, som Kommissionen har indgået kontrakter med, i tilknytning til indkaldelsen af forslag. Derefter overfører disse organer – som faktisk fungerer som finansieringsinstitutter – beløbene til projektets endelige modtagere. I nærværende tilfælde skulle Kommissionen således betale bidragene til CEMR og GCC, som derefter skulle udbetale beløbene til klageren.

1.4 Af klagerens bemærkninger og telefonsamtalen med Ombudsmandens kontor fremgår det, at klageren den 24. oktober 2001 endelig har modtaget det udestående beløb på 2.749 EUR. Klageren anførte, at han var tilfreds med dette konkrete resultat. Klageren synes således at være tilfreds med klagens behandling.

2 Konklusion

Det fremgår af klagerens bemærkninger, at Kommissionen har taget skridt til at afklare sagen og derved har tilfredsstillet klageren. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

YDERLIGERE BEMÆRKNING

Med hensyn til påstanden i klagerens bemærkninger om, at han generelt var meget utilfreds med forsinkelserne og hele Ecos-Ouverture-programmets organisation fra Kommissionens tjenestegrenes side, videresender Ombudsmanden bemærkningerne til Kommissionen til orientering med henblik på eventuelt yderligere tiltag.

3.2.2 Den Europæiske Investeringsbank

INVESTERINGSBANKENS AFSKAFFELSE AF DE SÆRLIGE OMREGNINGSKURSER

Afgørelse om klage 863/99/ME over Den Europæiske Investeringsbank

KLAGEN

Klageren, som siden 1986 havde været pensioneret fra Den Europæiske Investeringsbank, indgav i juni 1999 en klage til Den Europæiske Ombudsmand over Bankens beslutning om at afskaffe de særlige omregningskurser og udbetale hans pension i euro i stedet for i engelske pund.

Banken havde siden 1982 anvendt en særlig omregningskurs for at tage hensyn til de forskellige leveomkostninger i medlemsstaterne. Ifølge klagen havde Banken besluttet at gå bort fra dette system og indføre et nyt system, der kun gav mulighed for udbetaling i euro. Der blev fastlagt en overgangsperiode på tre år fra den 1. januar 1999 for pensionister. Klageren meddelte, at dette system allerede i det første år havde medført et tab på 14% for de britiske pensionister. Den 1. januar 2001 kunne tabet være oppe på hele 35%.

Klageren angav, at et lignende tillæg afhængigt af bopælsland bliver udbetalt til pensionister fra andre af Fællesskabets institutioner. Der forelå ingen forslag fra andre institutioner om at afskaffe systemet, så det var kun tidligere ansatte i Banken, der blev berørt. Klageren henviste til det såkaldte "Vademecum for EIB pensionholders", hvori der stod, at:

"Hvis man har valgt sit bopælslands valuta, vil pensionen automatisk blive beregnet på grundlag af den særlige omregningskurs, som fastlægges af Det Europæiske Råd, hvor dette er mere gunstigt end gennemsnittet i Bruxelles".

Klageren mente derfor, at Banken var forpligtet til fortsat at godtgøre pensionisterne i overensstemmelse med vademecumet. Klageren havde i seks måneder uden held forsøgt at overbevise Banken om dette.

Klageren gjorde således i det væsentlige gældende, at Banken ensidigt havde besluttet at afskaffe den gamle pensionsordning, selv om alle de andre institutioner fortsat bibeholdt deres godtgørelsesordning. Ifølge klageren medførte dette tab for pensionister, der havde bopæl i Det Forenede Kongerige. Klageren henviste også til bestemmelserne i det såkaldte "Vademecum for EIB Pensionholders".

Klageren krævede, at den beslutning, som resulterede i, at Bankens pensionsudbetalinger blev reduceret, skulle omstødes eller i det mindste suspenderes, indtil man havde fundet en løsning.

UNDERSØGELSEN

Den Europæiske Investeringsbanks udtalelse

Klagen videresendtes til Den Europæiske Investeringsbank. Banken forklarede i sin udtalelse afskaffelsen af de specielle omregningskurser. Først påpegede Banken, at dens personale ikke er embedsmænd, men at de har et kontraktmæssigt ansættelsesforhold til Banken. Dette er blevet anerkendt af Domstolen. Ansættelsesforholdet mellem Banken og dens personale er således underlagt andre retsregler end dem, der er fastlagt i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber. Bankens personalevedtægter indeholder en pensionsordning for personalet. Ordningen er underlagt den forordning om medarbejderpensionsordninger, der er vedtaget af Bankens bestyrelse. Ifølge denne forordning betales pensionsydelse af Banken, og de kan enten udbetales i euro eller i en valuta tilhørende en af medlemsstaterne, hvis modtageren ønsker dette. Hvis ydelserne udbetales i anden valuta end den, som Bankens lønramme udtrykkes i, skal omregningen foregå til samme kurs, som den, der gælder for overførslen af personalets lønninger.

I 1982 indførte Banken en ordning, hvor nuværende medarbejdere var berettiget til at modtage en del af deres løn i en anden valuta end BEF/LUF til en omregningskurs, der var bedre end markedskursen. De særlige omregningskurser anvendtes også til pensioner

under Bankens pensionsordning, hvis modtageren valgte at modtage betaling i sit bopælslands valuta og ikke i BEF/LUF.

De særlige omregningskurser blev beregnet på baggrund af de "vægte", der var fastlagt af Fællesskabets institutioner til omregning af den løn, der blev betalt til de tjenestemænd i Fællesskabet, der arbejdede i andre lande end Belgien og Luxembourg. I 1982 var personalet berettiget til at modtage op til 35% af deres løn i en anden valuta end BEF/LUF. I 1996 blev dette beløb reduceret til 16% af lønnen for overførsel til oprindelsesmedlemsstaten, og op til 35%, hvis man kunne fremlægge dokumentation for berettigede udgifter i en anden medlemsstat.

Pensionister kunne anvende de særlige omregningskurser til hele deres pensionsbeløb, og hver måned blev den mest gunstige af enten markedskursen eller den særlige omregningskurs anvendt. Banken fremhævede, at både for de nuværende medarbejdere og for pensionisterne blev de særlige omregningskurser indført og opretholdt af Banken som en ensidig foranstaltning og blev aldrig indført i Bankens personalevedtægter eller i de forskellige ansættelseskontrakter. De særlige omregningskurser blev nævnt i "Vademecum for EIB Pensionholders", som udelukkende var en informativ og juridisk uforpligtende brochure, som blev uddelt til Bankens ansatte, når de forlod Banken.

Efter samråd med medarbejderrepræsentantgruppen og med pensionistforeningen meddelte Banken i juni 1998, at systemet med særlige omregningskurser ville blive afskaffet pr. 1. januar 1999, når euroen blev indført, da denne også ville blive anvendt som valuta til udbetaling af personalets lønninger. Beslutningen om at anvende euroen som valuta og til udbetaling af lønninger og pension til personalet blev truffet af Bankens bestyrelse i juni 1998. Samtidig besluttede Bankens direktion at afskaffe systemet med særlige omregningskurser, eftersom omregningskurserne for de medlemsstater, der deltog i Den Økonomiske og Monetære Union, skulle fastsættes af Rådet den 31. december 1998 (Rådets forordning (EF) nr. 2866/98). Systemet kunne derfor ikke anvendes på disse valutaer fra den 1. januar 1999. For at sikre ligebehandling og retfærdighed for alle medarbejdere blev de særlige omregningskurser også afskaffet i forbindelse med valutaerne for de medlemsstater, der ikke var del af Den Økonomiske og Monetære Union. Denne beslutning blev godkendt af Bankens bestyrelse i februar 1999. Afskaffelsen af de særlige omregningskurser blev meddelt til både de nuværende medarbejdere og til pensionisterne gennem en bulletin, der blev udleveret til hver enkelt medarbejder og pensionist i juni 1998. Alle pensionister modtog et personligt brev, der beskrev denne beslutnings betydning for hans eller hendes personlige situation.

Med hensyn til pensionisterne besluttede Bankens direktion at nedtrappe fordelene ved de særlige omregningskurser gradvist over tre år. Således blev den særlige omregningskurs anvendt på højst 75% i 1999, 50% i 2000 og 25% i 2001.

Banken understregede, at beslutningen efter dens mening ikke afskaffede den gamle pensionsordning ensidigt, som klageren hævdede, men kun at den ændrede den yderligere fordel, som Banken tilbød. Pensionsordningen og de retsregler, der gælder for den, blev opretholdt uden ændringer.

Derefter meddelte Banken Ombudsmanden, at med hensyn til afskaffelsen af de særlige omregningskurser for løn udbetalt til nuværende medarbejdere i Banken – efter en samrådsprocedure som beskrevet i Bankens personalevedtægter – havde tre medarbejdere i Banken den 31. august 1999 anlagt sag ved Retten i Første Instans. Disse medarbejdere satte dermed spørgsmålstegn ved Bankens beslutnings lovgyldighed. Ifølge Banken kan resultatet af den aktuelle retssag også få betydning for Bankens pensionister, eftersom de særlige omregningskurser for nuværende medarbejdere og for pensionister er indbyrdes forbundet.

Hvad angår situationen for pensionister i særdeleshed, oplyste Banken også Ombudsmanden om, at klageren og andre pensionister fra Det Forenede Kongerige havde

indledt en samrådsprocedure. Der blev nedsat et forligsråd, som beskrevet i artikel 41, stk. 2, i Bankens personalevedtægter, og dette fremlagde sine anbefalinger den 30. juli 1999. Bankens direktion besluttede ikke at vedtage forligsrådets foreslåede foranstaltninger og tilbød i stedet to supplerende ydelser til pensionisterne, nemlig til en vis grad at kompensere dem for den uventede store stigning i visse valutaer uden for euroen, såsom det britiske pund over for euroen, og for det andet at tilbyde et engangsbeløb som social ydelse. De britiske pensionister udtrykte derefter deres skuffelse over direktionens forslag. Der blev imidlertid stadig afholdt drøftelser, hvor man forsøgte at definere de supplerende ydelser, der skulle tilbydes pensionisterne.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger anførte klageren i det væsentligste følgende:

Banken havde tilbudt nogle pensionister, men ikke alle, et fast engangsbeløb som "social" udbetaling. Dette var dog ikke tilstrækkeligt til at kompensere for de tab, pensionisterne havde lidt i løbet af den tre år lange overgangsperiode. Ifølge klageren havde Bankens formand flere gange erklæret, at det ikke var meningen, at afskaffelsen af de særlige omregningskurser skulle reducere pensionisternes indkomst, og at man ikke havde forudset disse konsekvenser.

Klageren fremhævede i øvrigt, at banken havde fremlagt afskaffelsen af de særlige omregningskurser som en uundgåelig ændring, der var fremtvunget af indførelsen af euroen. Klageren mente, at de havde modtaget forkerte oplysninger, eftersom andre institutioner, som kunne forventes at være under det samme pres, reagerede helt anderledes og fortsat udbetaler pensioner med vægning efter bopælsland, hvilket sikrer, at pensionisterne bevarer den samme købekraft som før euroen. Banken burde i det mindste sikre et alternativ til de særlige omregningskurser, som så vidt muligt er på højde med de pensionsordninger, som andre institutioner har indført. Desuden blev kurserne indført for at tage hensyn til forskellene i leveomkostningerne. Leveomkostningerne havde ikke ændret sig den 1. januar 1999.

Bankens pensionsreglement blev ændret den 1. januar 1999. I reglementets artikel 33 står der nu, at ydelserne skal betales i euro, og i artikel 81 angives det, at det "nye" reglement træder i kraft den 1. januar 1999, mens rettighederne for de pensionsmodtagere, der forlod Banken, før det nye reglement trådte i kraft, skal vurderes på baggrund af det reglement, der gjaldt, da de forlod Banken. Banken har således uretmæssigt ladet denne ændring påvirke alle pensionister. Klageren hævdede også, at da bestyrelsen besluttede at ændre reglementet i juni 1998, fortalte Bankens administration ikke bestyrelsen, at den egentlige konsekvens af den foreslåede beslutning ikke var anvendelsen af euroen til pensioner, men afskaffelsen af de særlige omregningskurser.

Da Banken i 1995 og 1996 ændrede ordningen med de særlige omregningskurser, var formålet at tilpasse dem til de regler, der gjaldt for de andre institutioner. Banken udøvede dermed udtrykkeligt sin selvstændighed med henblik på at bringe sig på linje med de andre fællesskabsinstitutioner. Ved at afskaffe de særlige omregningskurser i 1998 fraveg Banken denne tilnærmelsespolitik.

Det er et fælles princip i medlemsstaternes lovgivning, at de ensidige personaleydelse kan blive en rettighed. Hvis en sådan rettighed skal fjernes, skal det ske af rimelige og retfærdige grunde, dvs. der skal være passende begrundelser, høringer, erstatninger og en overgangsperiode.

Klageren hævdede, at Ombudsmandens statut ikke forhindrer Ombudsmanden i at behandle denne klage.

Klageren konkluderede, at årsagerne til klagen var følgende: afskaffelse af pensionsudbetalinger i engelske pund (efter 16 år) den 1. januar 1999; fravigelse af købekraftformlen

med EU-vægte efter 16 år; løftebrud i forhold til ”Vademecum for EIB Pensionholders”; Bankens afvisning af at anerkende forligsrådets beslutning af 30. juli 1999; og diskriminering af Bankens pensionister sammenlignet med pensionisterne fra alle de andre fællesskabsinstitutioner.

Udsættelse af undersøgelsen

Det fremgik af de oplysninger, som forelå for Ombudsmanden, at tre medarbejdere i Banken den 31. august 1999 havde klaget til Retten i Første Instans over Banken i forbindelse med Bankens beslutning om at afskaffe de særlige omregningskurser, sag nr. T-192/99, *Dunnett m.fl. mod Den Europæiske Investeringsbank*.

Ombudsmandens statut²² giver ikke Ombudsmanden mandat til at behandle klager, der har forbindelse til sager ved domstolene eller til domstolenes afgørelser (artikel 1, stk. 3), eller Domstolens eller Retten i Første Instans’ aktiviteter under udøvelse af deres domstolsfunktioner (artikel 2, stk. 2). I det tilfælde, at en klages kendsgerninger er genstand for en igangværende retssag, skal Ombudsmanden afvise klagen eller afslutte sin behandling heraf, idet resultaterne af de undersøgelser, han måtte have foretaget forinden, henlægges (artikel 2, stk. 7).

I betragtning af at klagens kendsgerninger var tæt forbundet med den klage, der er indbragt for Retten i Første Instans, mente Ombudsmanden ikke, at det var muligt at fortsætte undersøgelserne af sagen uden at tage stilling til forhold, som på nuværende tidspunkt fremlægges for Retten i Første Instans. For at undgå en sådan mulighed og med henblik på at respektere ånd og bogstav i de ovennævnte bestemmelser i Ombudsmandens statut besluttede Ombudsmanden den 22. maj 2000 at udsætte undersøgelsen af klagen, indtil den relaterede sag, der var indbragt for Retten i Første Instans, var blevet løst.

Dom afsagt af Retten i Første Instans

Den 6. marts 2001 afsagde Retten i Første Instans sin dom i sag T-192/99²³. Retten i Første Instans fandt, at klagen kunne antages til behandling, hvad angik påstanden om annullering af sagsøgerens lønsedler for januar 1999. Den konkluderede, at Banken havde overtrådt et generelt princip inden for arbejdsretten, da den ikke havde konsulteret medarbejderrepræsentanterne, før den vedtog beslutningen den 1. juni 1998. Retten erklærede derfor, at beslutningen af 11. juni 1998 om at afskaffe ordningen med særlige omregningskurser var ulovlig.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter en omhyggelig undersøgelse af klagens sag og dommen fra Retten i Første Instans i sag T-192/99 viste det sig, at det var nødvendigt at foretage yderligere undersøgelser. Ombudsmanden bad derfor Banken om at underrette ham om de foranstaltninger, som Banken eventuelt ville træffe som reaktion på Rettens dom.

Bankens anden udtalelse

I sit svar på Ombudsmandens anmodning forklarede Banken, at Rettens dom havde annulleret de relevante lønsedler for de tre sagsøgere. De ville derfor blive behandlet, som om beslutningen af juni 1998 om at afskaffe de særlige omregningskurser aldrig var truffet.

Banken havde ikke læst dommen sådan, at den forpligtede Banken til også at lade den gælde for alle de andre berørte medarbejdere og pensionister, men Banken havde ikke desto mindre for at sikre ligebehandling besluttet, at alle medarbejdere, der var berettiget

²² Europa-Parlamentets afgørelse af 9. marts 1994 vedrørende Ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv, EFT L 113 af 4.5.1995, s. 15.

²³ Sag T-192/99, *Dunnett m.fl. mod Den Europæiske Investeringsbank*, Sml. 2001 II, s. 313.

til de særlige omregningskurser, skulle behandles på samme måde, og at dette princip også skulle gælde for pensionister fra januar 1999. De praktiske ordninger, der fulgte af denne beslutning, var ved at blive udarbejdet.

Banken oplyste også Ombudsmanden om, at der allerede blev gennemført omfattende høringer med pensionister, før sagen blev indbragt for Retten i Første Instans. For at tage større hensyn til pensionisternes situation, blev der i øjeblikket afholdt høringer med pensionistforeningen, hvilket forløb tilfredsstillende. Banken forsikrede Ombudsmanden om, at den beslutning, der snart skulle tages i sagen, naturligvis ville blive taget under hensyntagen til Rettens dom og på en måde, som ville sikre, at alle de berørte parter blev behandlet lige.

Klagerens bemærkninger til den anden udtalelse

Klageren fandt det meget tilfredsstillende, at Banken ville tage Rettens dom om de særlige omregningskurser i betragtning for alle medarbejdere og pensionister, og glædede sig over Bankens løfte. Klageren var således tilfreds med hensyn til de allerede udbetalte pensionsydelse, men mente, at Bankens forsikringer om de fremtidige pensionsydelse ikke var præcise nok. Klageren erkendte, at der i øjeblikket blev gennemført høringer med pensionsforeningen, men påpegede, at ikke alle pensionister var medlemmer. Klageren krævede derfor, at en eventuel fremtidig beslutning fra Bankens side skulle anvendes for alle pensionister. Endelig anmodede klageren om en afklaring af, hvorvidt Banken erkendte sit løftes gennemførlighed i sit såkaldte "Vademecum for EIB Pensionholders", og om, at Banken skulle fremsende Rettens dom til alle medarbejdere og pensionister.

AFGØRELSEN

1 Afskaffelsen af de særlige omregningskurser

1.1 Klageren gjorde gældende, at Banken ensidigt havde besluttet at afskaffe den gamle pensionsordning, selv om alle de andre institutioner fortsat bibeholdt deres godtgørelsesordning. Ifølge klageren medførte dette tab for pensionister, der havde bopæl i Det Forenede Kongerige. Klageren henviste også til bestemmelserne i det såkaldte "Vademecum for EIB Pensionholders". Klageren krævede, at den beslutning, som resulterede i, at Bankens pensionsudbetalinger blev reduceret, skulle omstødes eller i det mindste suspenderes, indtil man havde fundet en løsning.

1.2 Da Retten i Første Instans behandlede en sag, som rejste dette juridiske spørgsmål, besluttede Ombudsmanden den 22. maj 2001 at udsætte undersøgelsen af klagen, indtil der var afgivet dom i sagen.

1.3 Den 6. marts 2001 afsagde Retten i Første Instans sin dom i sag T-192/99²⁴. Retten i Første Instans fandt, at klagen kunne antages til behandling, hvad angik påstanden om annullering af sagsøgerens lønsedler for januar 1999. Den konkluderede, at Banken havde overtrådt et generelt princip inden for arbejdsretten, da den ikke havde konsulteret medarbejderrepræsentanterne, før den vedtog beslutningen den 1. juni 1998. Retten erklærede derfor, at beslutningen af 11. juni 1998 om at afskaffe ordningen med særlige omregningskurser var ulovlig.

1.4 Efter Rettens dom erklærede Banken, at dommen annullerede de relevante lønsedler for de tre sagsøgere, og at de ville blive behandlet som om, beslutningen af juni 1998 om at afskaffe de særlige omregningskurser aldrig var blevet truffet. Banken havde for at sikre ligebehandling besluttet, at alle medarbejdere og pensionister, der var berettiget til de særlige omregningskurser, skulle behandles på samme måde, og de praktiske ordninger, der fulgte af Rettens dom, var nu ved at blive udarbejdet. Desuden blev der på det tids-

²⁴ Sag T-192/99, Dunnitt m.fl. mod Den Europæiske Investeringsbank, Sml. 2001 II, s. 313.

punkt afholdt høringer med pensionistforeningen. Banken forsikrede Ombudsmanden om, at den beslutning, der snart skulle tages i sagen, ville blive taget under hensyntagen til Rettens dom og på en måde, som ville sikre, at alle de berørte parter blev behandlet lige.

1.5 Klageren fandt det meget tilfredsstillende, at Banken ville tage Rettens dom om de særlige omregningskurser i betragtning for alle medarbejdere og pensionister, og glædede sig over Bankens løfte. Han udtrykte dog bekymring over Bankens løfter og over, hvorvidt Banken ville lade sin beslutning gælde for alle pensionister.

1.6 Ombudsmanden bemærker, at Retten i Første Instans behandlede spørgsmålet om gyldigheden af Bankens beslutning af 11. juni 1998 om at afskaffe systemet med særlige omregningskurser, og at Retten fandt beslutningen ulovlig. Ombudsmanden bemærker også, at Banken har givet tilsagn om fuldt ud at tage hensyn til Rettens dom. Ombudsmanden forstår det dermed således, at Banken vil træffe en ny beslutning i overensstemmelse med Rettens dom. Ombudsmanden har også fået oplyst fra både Banken og klageren, at der i øjeblikket gennemføres høringer mellem Banken og pensionistforeningen. Ombudsmanden finder derfor, at Banken har imødekommet klagerens krav.

1.7 Hvad angår klagerens bekymringer over Bankens løfter og over, hvorvidt Banken ville lade sin beslutning gælde for alle pensionister, bemærker Ombudsmanden, at Banken anførte, at den ville sikre lige behandling af alle berørte parter.

1.8 Hvad angår klagerens anmodning om en afklaring om, om Banken erkendte sit løftes lovgyldighed i sit såkaldte "Vademecum for EIB Pensionholders", og om, at Banken skulle fremsende Rettens dom til alle medarbejdere og pensionister, finder Ombudsmanden under disse omstændigheder det ikke berettiget at foretage undersøgelser af disse forhold, som blev fremlagt af klageren i sine bemærkninger til Bankens anden udtalelse.

2 Konklusion

Det fremgik af Bankens anden udtalelse og klagerens bemærkninger, at Banken havde taget skridt til at løse sagen og derved havde tilfredsstillet klageren. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.3 MINDELIGE LØSNINGER OPNÅET AF OMBUDS- MANDEN

ERSTATNING FOR FORSINKET BETA- LING AF FINANSIEL BISTAND

*Afgørelse om klage
860/99/(IJH)MM over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

Ifølge klageren (et firma) deltog det i programmet "European Community Investment Partners" (ECIP) i november 1995 og fik tildelt finansiel bistand fra Fællesskabets midler. Den første del af bistanden blev udbetalt af Kommissionen til tiden. Klageren gjorde imidlertid gældende, at den sidst udbetaling først skete to år senere den 15. juni 1998, og at Kommissionen ikke havde givet nogen forklaring på forsinkelsen. Klageren var nødt til at optage et banklån for at dække omkostningerne på grund af den forsinkede udbetaling.

I sin klage til Ombudsmanden af 25. juni 1999 krævede klageren erstatning for den forsinkede udbetaling af det sidste beløb fra Kommissionen. Klageren krævede 13.132 EUR, hvilket svarede til renten på banklånet.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Der blev inden for rammerne af ECIP-programmet tildelt finansiel bistand til klageren i forbindelse med, at denne skulle arrangere et møde mellem de chilenske og argentinske repræsentationer med henblik på at fremme investeringer. På baggrund af klagerens

budgetoverslag indvilligede Kommissionen i at betale ”det laveste af 50% af de faktiske omkostninger eller 92.080 EUR”.

Da klagerens endelige regnskaber afveg væsentlig fra de angivne overslag, begrænsede Kommissionen udbetalingen til i alt 78.541 EUR og anvendte dermed den sædvanlige betalingsformel til alle udgiftsposter. Klageren krævede ikke desto mindre det samlede beløb på 92.080 EUR, da den pågældende formel efter dennes mening kun kunne anvendes til de samlede projektomkostninger, som overskred det oprindelige budget.

Kommissionen mente ikke, at den skyldte yderligere beløb. Efter en lang strid om fortolkningen af kontrakten, især da Kommissionen før havde gjort undtagelser til denne regel, betalte Kommissionen endvidere 13.438 EUR med henblik på at afslutte sagen, idet den fremhævede, at denne udbetaling var et undtagelsestilfælde.

Derfor nægtede Kommissionen at betale klageren de 13.132 EUR i erstatning for den påståede forsinkede udbetaling af det omstridte beløb på 13.438 EUR. Kommissionen anså kravet om yderligere erstatning for at være grundløs.

Klagerens bemærkninger

Klageren uddybede i sine bemærkninger påstanden om forsinket betaling og fremsendte yderligere oplysninger, som i det væsentligste omhandlede følgende:

(i) Klageren fremhævede, at Kommissionen i forbindelse med en tidligere aktion, der fik støtte fra ECIP-programmet, havde indvilliget i at anvende formlen ”det laveste af 35% af de faktiske omkostninger eller 59.366 EUR” og betalte 59.366 EUR inden for en periode på seks måneder. Den anden aktion var baseret på samme kontrakt med Kommissionen med undtagelse af bestemmelsen ”det laveste af 50% af de faktiske omkostninger eller 92.080 EUR”. Eftersom 50% af de faktiske omkostninger beløb sig til 95.392 EUR, var Kommissionen derfor forpligtet til at betale 92.080 EUR. I nærværende sag indvilligede Kommissionen imidlertid kun i at betale 78.541. Klageren udledte derfor af dette, at Kommissionen havde ændret sin procedure uden at underrette ham, og anså det, at Kommissionen havde betalt mindre end 92.080 EUR, som værende i strid med kontrakten. Klageren kritiserede Kommissionens begrundelse, hvori den hævdede, at den før havde gjort undtagelser i sine procedurer.

(ii) Klageren uddybede påstanden om Kommissionens unødige forsinkelse og manglen på en begrundelse for forsinkelsen. Klageren angav, at man den 22. februar 1996 sendte rapporten til Kommissionen som kurerpost. Kommissionen svarede ikke før i december 1996, hvor den udbad sig dokumenterne igen, da de angiveligt var gået tabt. Kommissionen meddelte den 22. oktober 1997 klageren, at den ikke var enig i de fremsendte fakturaer. Det var først der, striden begyndte, og den endte den 3. marts 1998 med, at Kommissionen fremsendte den første ufuldstændige betaling. Klageren modtog den 18. juni 1998 det resterende beløb. Ifølge klageren reagerede Kommissionen ikke i de tyve måneder op til, at den egentlige strid begyndte, og det tog yderligere otte måneder, før Kommissionen betalte det fulde beløb.

OMBUDSMANDENS FORSØG PÅ AT OPNÅ EN MINDELIG LØSNING

Ombudsmandens analyse af de omstridte spørgsmål

Efter en grundig gennemgang af udtalelsen og bemærkningerne fandt Ombudsmanden ikke, at Kommissionen i tilstrækkelig grad havde imødekommet klagerens krav.

I forbindelse med den første påstand om Kommissionens udeblevne reaktion og utilstrækkelige forklaringer mente Ombudsmanden, at forsinkelsen snarere skyldtes institutionens manglende reaktion end striden mellem de to parter.

Ombudsmanden foreløbige konklusion var derfor, at Kommissionens manglende reaktion og forklaringer i løbet af de tyve måneder, omstændighederne taget i betragtning, kunne udgøre et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Den anden påstand om erstatning for den forsinkede udbetaling af bistanden rejste således det vanskelige spørgsmål om, hvorvidt nogle af parterne havde brudt kontrakten. Eftersom dette spørgsmål i sidste instans skulle afgøres af en domstol, som havde domsmyndighed i denne sag, nøjedes Ombudsmanden med at undersøge, om fællesskabsinstitutionen eller -organet havde givet ham en sammenhængende og rimelig redegørelse for retsgrundlaget for sine handlinger. Selv om Kommissionens accepterede klagerens påstand og betalte differencen på 13.438 EUR, var betalingen af dette beløb forsinket i 28 måneder, uden at Kommissionen gav nogen forklaring på dette.

Ombudsmanden foreløbige konklusion var derfor, at Kommissionens beslutning om at nægte at betale renter ved forsinket betaling, omstændighederne taget i betragtning, kunne udgøre et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Muligheden for en mindelig løsning

Ombudsmanden sendte den 7. december 2000 et forslag til en mindelig løsning til Kommissionen. Ombudsmanden opfordrede i sin skrivelse Kommissionen til at overveje at betale klageren et rentebeløb for den forsinkede betaling.

Kommissionen bestred i sit svar af 13. februar 2001 ikke forsinkelsen som sådan, men fremlagde følgende årsager til forsinkelsen:

- (i) Kommissionen havde mistet regnskabet, sandsynligvis i forbindelse med flytningen;
- (ii) kontoret for teknisk bistand havde været forsinket med sin behandling af betalingsanmodningen.

Selv om kontrakten ikke indeholdt nogen bestemmelser vedrørende forsinket betaling, påpegede Kommissionen i sin meddelelse af 10. juni 1997 (SEK (1997) 1205), som blev udvidet til også at omfatte standardfinansieringsaftalerne om ekstern bistand²⁵, som indeholder standardbestemmelser for aftaler under ECIP. Ifølge Kommissionens beregninger udgjorde de skyldige renter 3.541,45 €. Den 3. april 2001 godkendte klageren Kommissionens forslag.

AFGØRELSEN

1 Erstatning for forsinket betaling af den finansielle bistand

1.1 Klageren gjorde i sine bemærkninger gældende, at Kommissionen i tyve måneder ikke reagerede på den rapport om ECIP-aktionen, som klageren havde fremsendt, og at den ikke gav nogen forklaringer på forsinkelsen. Klageren krævede erstatning for forsinkelsen i Kommissionens sidste udbetaling af den finansielle bistand. Klageren var nødt til at optage et banklån for at dække omkostningerne på grund af den forsinkede udbetaling. Klageren krævede derfor 13.132 EUR, hvilket svarede til renten på banklånet.

1.2 Kommissionen hentydede i sin udtalelse kun til denne påstand med begrebet ”lang strid”. Kommissionen mente ikke, at den skyldte yderligere beløb. Kommissionen hævdede, at eftersom der var en stor difference mellem overslagene og de endelige regnskaber, som klageren fremsendte, havde Kommissionen anvendt den sædvanlige formel til hver enkel udgiftspost. Derfor ville Kommissionen kun tilbagebetale et beløb på 78.541 EUR. Derefter fulgte en lang strid med klageren om fortolkningen af kontrakten, især i betragtning af at Kommissionen før havde gjort undtagelser til denne regel. Med henblik

²⁵ Bilag II til de generelle betingelser for finansieringsaftaler, der tildeles af Det Europæiske Fællesskab i forbindelse med bistand til tredjelande, s. 8-9.

på at løse den strid havde Kommissionen undtagelsesvist indvilliget i at betale yderligere 13.438 EUR til klageren, idet den fremhævede, at denne udbetaling var et undtagelses-tilfælde.

1.3 Det fremgik, at Kommissionen ikke havde reageret før december 1996, da den anmodede om at få de dokumenter igen, som klageren allerede havde afleveret den 22. februar 1996. Først den 22. oktober 1997 udtrykte Kommissionen sin utilfredshed med fakturaen. Den rigtige "strid" begyndte først da, og den blev afsluttet otte måneder senere med, at det endelige beløb blev udbetalt. Derfor syntes forsinkelsen snarere at være sket på grund af institutionens manglende reaktion og ikke som følge af striden mellem de to parter. Klageren gjorde yderligere gældende, at Kommissionen ikke havde forklaret sin opførsel.

1.4 I sit forslag til en mindelig løsning foreslog Ombudsmanden i overensstemmelse med statuttens artikel 3, stk. 5., at Kommissionen skulle overveje at betale klageren et rentebeløb for den forsinkede betaling. Kommissionen accepterede i sit svar Ombudsmandens forslag og tilbød at betale 3.541,45 EUR som erstatning for den forsinkede betaling af ECIP-bistanden. Den 3. april 2001 godkendte klageren Kommissionens forslag.

2 Konklusion

Efter Ombudsmandens undersøgelse af klagen er der opnået en mindelig løsning mellem Kommissionen og klageren. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

KOMMISSIONEN BETALER SKYLDIGT BELØB FRA 1995

*Afgørelse om klage
780/2000/GG over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

I 1994 indgik et tysk konsulentfirma repræsenteret af klageren, som er tysk statsborger, en kontrakt med Kommissionen om konsulentytelser inden for rammerne af Force-programmet (projekt D/93B/1/3120/Q-FPC). I henhold til kontrakten var den samlede pris for projektet 88.000 EUR, og det maksimale tilskud fra Fællesskabet var 65.000 EUR. Af kontrakten fremgik det ligeledes, at 80% af tilskuddet fra Fællesskabet skulle betales senest 30 dage efter modtagelsen af den behørigt underskrevne kontrakt. De resterende 20% skulle betales, når Kommissionen havde modtaget og godkendt rapporten og den finansieringsoversigt, som kontrahenten skulle fremsende senest den 14. november 1994.

Klageren hævdede, at Kommissionen ikke havde betalt det sidste afdrag til hendes firma. Hun hævdede desuden, at Kommissionen ikke havde reageret på hendes forespørgsler pr. telefon, fax og anbefalet skrivelse. Klageren anførte, at P. Louis fra Kommissionens tjenestegrene ved et besøg i Kommissionen den 5. november 1999 havde forsikret hende, at beløbet tilsyneladende var betalt, at dette skulle bekræftes elektronisk i Force-filerne, og at hun ville blive underrettet. Klageren hævder imidlertid, at hun efterfølgende kun blev underrettet om, at der ikke var elektronisk adgang til Force-filerne. Hun udbad sig derefter en kopi af indbetalingsblanketten. Hun modtog intet svar.

I sin klage til Ombudsmanden i juni 2000 fremsatte klageren følgende påstande:

Kommissionen burde sende hende en kopi af indbetalingsblanketten.

Kommissionen burde betale det relevante beløb, hvis dette ikke allerede var sket.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Force-programmet blev officielt afsluttet i 1995. Sagsakterne vedrørende dette program var blevet overdraget til S.A. Agenor, Kommissionens kontor for teknisk bistand til

gennemførelse af Leonardo da Vinci-programmet (1995-1999), med henblik på at afslutte de resterende projekter. Da kontoret for teknisk bistand blev lukket i februar 1999, var en række sager, herunder klagerens, imidlertid endnu ikke blevet afsluttet.

Uheldigvis var Kommissionen ikke i besiddelse af de relevante sagsakter, som var blevet forseglet af det belgiske retsvæsen i februar 1999 og endnu ikke var blevet returneret. Kommissionen havde således ikke i øjeblikket adgang til disse sagsakter og kunne derfor ikke efterkomme klagerens forespørgsler.

Den 6. september 2000 havde Kommissionen skrevet til den belgiske undersøgelsesdommer for at få adgang til sagsakterne med klagerens sag. Kommissionen kunne ikke give en egentlig forklaring på, hvad der var sket i den foreliggende sag, før den havde haft adgang til de pågældende sagsakter. Kommissionen havde også skrevet til klageren den 20. oktober 2000 og bedt hende om at sende Kommissionen en kopi af de af hendes egne dokumenter, der var relevante for sagen.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger (som blev fremsendt til Ombudsmanden, efter at klageren havde modtaget Kommissionens skrivelse af 20. oktober 2000) hævdede klageren, at hun allerede indtil flere gange havde givet Kommissionen kopier af sine dokumenter. Hun hævdede også, at hun under sit besøg hos Kommissionen i november 1999 havde konstateret, at Kommissionen var i besiddelse af dokumenterne. De dokumenter, der var relevante for betalingen, skulle under alle omstændigheder være at finde hos den af Kommissionens tjenestegrene, der var ansvarlig for udbetaling af sådanne beløb.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Anmodning om yderligere oplysninger

Efter at have modtaget klagerens bemærkninger mente Ombudsmanden, at han behøvede yderligere oplysninger for at kunne behandle klagen. Han bad derfor Kommissionen oplyse, (1) hvorvidt *alle* de relevante dokumenter på det tidspunkt var i det belgiske retsvæsens besiddelse, og (2) hvorvidt det belgiske retsvæsen havde svaret på dens skrivelse af 6. september 2000, og, hvis dette ikke var tilfældet, hvilke foranstaltninger Kommissionen havde til hensigt at træffe for at behandle klagerens sag.

Kommissionens svar

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Kommissionen havde i mellemtiden udarbejdet en ny kopi af de relevante sagsakter i arkivet hos Generaldirektoratet for Uddannelse og Kultur. Der var ikke fundet beviser på betaling af det relevante beløb dér. Der var heller ingen spor efter nogen betaling fra kontoret for teknisk bistand i Kommissionens interne bogføringssystem. Kommissionens tjenestegrene havde således foretaget en ny vurdering af sagen. Denne vurdering havde imidlertid ikke berettiget nogen afslutning af sagen, og det havde vist sig nødvendigt at udbede sig yderligere oplysninger fra klageren, især om spørgsmål fra Kommissionens revisorer som følge af et kontrolbesøg i forbindelse med et andet Force-projekt, som klageren også havde været koordinator for. Kommissionen havde derfor skrevet til klageren den 29. januar 2001. Sagen ville blive behandlet på baggrund af de supplerende oplysninger, som Kommissionen havde anmodet om. Kommissionens tjenestegrene ville prioritere denne sag.

De belgiske myndigheder havde svaret den 24. januar 2001 og givet Kommissionen adgang til de pågældende sagsakter. Kommissionen var rent faktisk i gang med at kontrollere de oplysninger, den nu var i besiddelse af, og sammenligne dem med oplysningerne i de oprindelige sagsakter.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger understregede klageren, at hun allerede flere gange havde sendt sine dokumenter til P. Louis. Med hensyn til det andet projekt, som Kommissionen havde nævnt (projekt E/92/2/1608), hævdede klageren, at hun aldrig havde modtaget den evalueringsrapport, som Kommissionen havde lovet at sende hende.

Klageren fremsendte en kopi af Kommissionens skrivelse til hende af 29. januar 2001, hvori hun blev bedt om at fremskaffe diverse oplysninger inden 30 dage. Hun påpegede, at fremskaffelsen af disse oplysninger ville medføre en del arbejde på grund af den tid, der allerede var gået. Klageren bad derfor om udsættelse²⁶.

Den 31. marts 2001 underrettede klageren Ombudsmanden om, at hun havde fremskaffet de oplysninger, hun var blevet anmodet om.

OMBUDSMANDENS FORSØG PÅ AT OPNÅ EN MINDELIG LØSNING

Ombudsmandens analyse af de omstridte spørgsmål

Efter en grundig gennemgang af udtalelsen og bemærkningerne samt resultaterne af de yderligere undersøgelser fandt Ombudsmanden, at Kommissionens svar på klagerens påstand var utilstrækkeligt.

Ombudsmanden bemærkede, at i henhold til kontraktens artikel 5.1 skulle de resterende 20% betales senest 60 dage, efter kontrahenten havde fremsendt rapporten og finansieringsoversigten ”med forbehold af godkendelse” fra Kommissionen. Det viste sig, at Kommissionen i nærværende sag endnu ikke var overbevist om, at finansieringsoversigten kunne godkendes. Da klagerens krav om betaling var med forbehold af denne godkendelse, var Kommissionen tilsyneladende endnu ikke forpligtet til at betale et yderligere beløb.

I henhold til kontrakten skulle kontrahenten imidlertid aflevere rapporten og finansieringsoversigten senest den 14. november 1994. Kommissionen havde ikke hævdet, at disse betingelser ikke var blevet opfyldt. Dette betød, at Kommissionen mere end seks år efter denne dato stadig ikke kunne behandle klagerens påstand. Ombudsmanden fandt, at denne forsinkelse var uforholdsmæssig stor, selv i betragtning af behovet for at verificere visse aspekter eller udbede sig yderligere oplysninger. At denne forsinkelse til dels kunne skyldes Agenors manglende behandling af sagen fritog ikke Kommissionen. Ombudsmanden bemærkede endvidere, at selv om Kommissionen indledningsvis havde anført, at den ikke kunne behandle sagen, eftersom de relevante dokumenter var blevet forseglet af det belgiske retsvæsen, havde den i sit svar på Ombudsmandens ønske om yderligere oplysninger anført, at den i mellemtiden havde udarbejdet en ny kopi af de relevante sagsakter i arkivet hos Generaldirektoratet for Uddannelse og Kultur.

Ombudsmandens foreløbige konklusion ud fra disse betragtninger var derfor, at Kommissionens undladelse af at behandle sagen inden for rimelig tid kunne betragtes som et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Muligheden for en mindelig løsning

Ombudsmanden sendte den 10. april 2001 et forslag til en mindelig løsning til Kommissionen. I sin skrivelse foreslog Ombudsmanden, at Kommissionen hurtigst muligt færdiggjorde sin vurdering af klagerens påstand og udbetalte det relevante beløb (i det omfang Kommissionen anerkendte dette).

²⁶ I en telefonsamtale med Ombudsmandens kontor den 26. februar 2001 fik klageren at vide, at alle sådanne forespørgsler skulle rettes til Kommissionen.

I sit svar af 28. juni 2001 underrettede Kommissionen Ombudsmanden om, at det på baggrund af de dokumenter, klageren havde fremsendt, viste sig, at klagerens påstand med hensyn til personaleudgifter var rimelig og afgørende. Ombudsmanden ville blive underrettet, når klageren fik udbetalt det udestående beløb. Den 16. juli 2001 underrettede Kommissionen Ombudsmanden om, at klageren havde fået udbetalt et beløb på 7.403 EUR, og at klageren var blevet underrettet herom.

I sine bemærkninger af 24. august 2001 underrettede klageren Ombudsmanden om, at hun var tilfreds med betalingen fra Kommissionen. Hun mente dog, at Kommissionen skulle betale renter på grund af den forsinkede betaling og de omkostninger, hun havde afholdt i løbet af sagen.

DEN SUPPLERENDE UNDERSØGELSE

Klageren supplerende påstand videresendtes til Kommissionen til udtalelse. Den 12. november 2001 bekræftede Kommissionen, at der skulle betales 7,5% i rente for perioden 27. februar 1995 til 25. juni 2001 (betalingsdatoen). Beløbet på 3.422,62 EUR ville blive udbetalt til klageren.

Den 23. november 2001 underrettede klageren Ombudsmanden om, at det af Kommissionen beregnede beløb var acceptabelt. Hun insisterede imidlertid på, at Kommissionen skulle betale dette beløb inden årets udgang.

AFGØRELSEN

1 Mangelde betaling af det relevante beløb

1.1 Klageren hævdede, at Kommissionen skulle betale det udestående beløb i henhold til den i 1994 indgåede kontrakt mellem et tysk konsulentfirma repræsenteret af klageren og Kommissionen om konsulentytelser inden for rammerne af Force-programmet (projekt D/93B/1/3120/Q-FPC).

1.2 Den 16. juli 2001 underrettede Kommissionen Ombudsmanden om, at klageren havde fået udbetalt et beløb på 7.403 EUR, og at klageren var blevet underrettet herom.

1.3 Klageren underrettede Ombudsmanden om, at hun var tilfreds med Kommissionens betaling.

1.4 Det fremgår af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger, at Kommissionen har taget skridt til at imødekomme denne del af klagen og derved har tilfredsstillet klageren.

2 Skyldig rente

2.1 I sine bemærkninger til Kommissionens svar på Ombudsmandens forslag til en mindelig løsning hævdede klageren, at Kommissionen burde betale renter på grund af den forsinkede betaling og de omkostninger, hun havde afholdt i løbet af sagen.

2.2 Den 12. november 2001 bekræftede Kommissionen, at klageren ville få udbetalt et rentebeløb på 3.422,52 EUR.

2.3 Den 23. november 2001 underrettede klageren Ombudsmanden om, at det af Kommissionen beregnede beløb var acceptabelt. Hun insisterede imidlertid på, at Kommissionen skulle betale dette beløb inden årets udgang.

2.4 Ombudsmanden sætter sin lid til, at Kommissionen hurtigst muligt betaler det relevante beløb.

2.5 Det fremgår således, at Kommissionen har taget skridt til at imødekomme denne del af klagen og derved har tilfredsstillet klageren.

3 Konklusion

Det fremgår af Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser af den foreliggende klage, at Kommissionen har taget skridt til at afklare sagen og derved har tilfredsstillet klageren. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.4 SAGER AFSLUTTET MED EN KRITISK BEMÆRKNING FRA OMBUDS- MANDEN

3.4.1 Europa- Parlamentet

INDDRAGELSE AF ADGANGSKORT UDSTEDT TIL TIDLIGERE MEDLEMMER AF EUROPA-PARLA- MENTET

*Afgørelse om klage
1250/2000/(JSA)IJH
over Europa-
Parlamentet*

KLAGEN

I oktober 2000 klagede en advokat over Europa-Parlamentet på vegne af et medlem af Europa-Parlamentet, Koldo Gorostiaga, og et tidligere medlem af Europa-Parlamentet, Karmelo Landa.

Ifølge klagen opfordrede Koldo Gorostiaga Karmelo Landa til at hjælpe sig med sit arbejde i forbindelse med Europa-Parlamentets første mødeperiode i Strasbourg i oktober 2000. Som tidligere parlamentsmedlem havde Karmelo Landa et adgangskort, som gav ham adgang til Europa-Parlamentets lokaler. Parlamentets Sikkerhedstjeneste havde i juni 2000 kontaktet Karmelo Landa for at aflevere dette adgangskort til ham.

Torsdag den 5. oktober 2000 kom to betjente fra Europa-Parlamentets Sikkerhedstjeneste til Koldo Gorostiagas kontor for at udføre en ordre om at bortvise Karmelo Landa fra Parlamentets lokaler. Sikkerhedsbetjentene sagde, at Europa-Parlamentets formand havde truffet afgørelse herom. De kunne imidlertid ikke fremvise en kopi af denne afgørelse på anmodning. Sikkerhedsbetjentene ringede til Formandens Kabinet. Dette sendte derefter en fax med Præsidiets afgørelse af 14. juli 1997 om at inddrage alle Karmelo Landas rettigheder som tidligere MEP. Denne afgørelse var aldrig blevet meddelt til Karmelo Landa, som indtil dette tidspunkt ikke vidste, at den eksisterede.

Endelig mødte to højtstående EP-tjenestemænd op på Koldo Gorostiagas kontor. De fjernede det adgangskort, som Karmelo Landa som tidligere MEP var i besiddelse af, og hævdede, at dette skete i overensstemmelse med Præsidiets afgørelse af 14. juli 1997. De gav Karmelo Landa et gæsteadgangskort, som gjaldt for den 5. oktober 2000.

På baggrund af ovenstående kendsgerninger gør klageren gældende:

- at Præsidiets afgørelse af 14. juli 1997 er ugyldig af følgende grunde: Den mangler ethvert retsgrundlag, blev hverken underskrevet eller meddelt den vedrørte person; og den blev truffet uden at respektere indsigelsesrettighederne, eftersom Karmelo Landa ikke havde mulighed for at fremsætte mundtlige eller skriftlige bemærkninger;
- Hr. LANDA var berettiget til at opholde sig i Europa-Parlamentets lokaler, og afgørelsen om at bortvise ham den 5. oktober 2000 var ikke underskrevet, gav ingen begrundelse og var ikke blevet korrekt meddelt til ham, eftersom den endog ikke var skriftlig.

Klagerne gør gældende, at:

- Karmelo Landa skal genindsættes i alle sine rettigheder som tidligere MEP,
- de personer, der er ansvarlige for hændelsen, bør sanktioneres for at afskrække andre fra at handle på samme måde fremover.

UNDERSØGELSEN

Europa-Parlamentets udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Europa-Parlamentet i det væsentlige følgende:

Afgørelsen om at inddrage Karmelo Landas adgangskort

På mødet den 16. juli 1997 konkluderede Kvæstorkollegiet, at de regler og procedurer, der galdt for æresmedlemmer, ligeledes burde gælde for tidligere MEP'er, hvis rettigheder og privilegier grundlæggende kan sammenlignes med dem, der tilstår æresmedlemmerne. Artikel 4 i reglerne om æresmedlemmer, som Præsidiets vedtog den 30. november 1988, fastlægger, at et æresmedlems titel og privilegier i tilfælde af misbrug kan inddrages ved formandens afgørelse på forslag af Kvæstorkollegiet efter høring af Præsidiets.

På Præsidiets møde den 17. juli 1997 mindede Richard Balfe som kvæstor om, at de rettigheder, som tidligere MEP'er tilstår, er tiltænkt som en social tjeneste, der ikke på nogen måde bemyndiger dem til at udøve deres politiske aktiviteter i Parlamentet. Antoni Gutiérrez Díaz, næstformand, erklærede, at Karmelo Landa havde optrådt som apologet for mord begået i Baskerlandet i Spanien af en terrororganisation. Josep Verde i Aldea, næstformand, kritiserede Karmelo Landa for at iværksætte antidemokratiske aktiviteter fra Parlamentet. Præsidiets vedtog derefter enstemmigt at inddrage de fordele, som Karmelo Landa nød godt af som tidligere MEP.

I overensstemmelse med almindelig praksis blev protokollen fra Præsidiets møde den 14. juli 1997 sendt til Sikkerhedstjenesten med henblik på gennemførelse. Protokollen blev sandsynligvis ikke direkte videregivet til Karmelo Landa.

Sikkerhedstjenesten inddrog ikke Karmelo Landas adgangskort efter Præsidiets afgørelse, da de ikke havde hans adresse, og de lagde heller ikke mærke til, at han befandt sig i Parlamentets lokaler. Sikkerhedstjenesten lavede en fejl, da de i juni 2000 imødekom Karmelo Landas anmodning om et nyt adgangskort.

Ombudsmandens mandat

I modsætning til, hvad klagerne tilsyneladende tror, har tidligere MEP'er ikke ret til adgang til de tjenester, som Parlamentet tilstår dem. Disse tjenester tilstår dem i forbindelse med udøvelsen af Parlamentets beføjelse til at tilrettelægge den interne organisation.

Fra et juridisk perspektiv er afgørelsen om at inddrage de privilegier, som tidligere MEP'er har, og især afgørelsen om, hvad der udgør misbrug af sådanne privilegier, en af Europa-Parlamentets politiske aktiviteter, som håndteres af et politisk organ i henhold til politiske kriterier.

For så vidt som klagen anfægter, hvorvidt afgørelsen fra 1997 om at inddrage Karmelo Landas privilegier som tidligere MEP er gyldig, ligger det derfor uden for Ombudsmandens mandat.

Gyldigheden af afgørelsen af 14. juli 1997

Fællesskabets domstole anerkender indsigelsesrettighederne som et generelt princip i fællesskabslovgivningen. De gør imidlertid kun retten til at blive hørt gældende i sager, der omfatter et juridisk forhold mellem en fysisk eller juridisk person og den berørte institution. Nærværende sag drejer sig kun om tjenester, som Karmelo Landa ønsker at nyde fordel af.

Karmelo Landa kunne ikke have anfægtet Præsidiets afgørelse i henhold til EF-traktatens artikel 230, da den ikke havde retligt bindende virkninger, som kunne berøre hans interesser gennem en væsentlig ændring af hans retsstilling²⁷.

Desuden kan Præsidiets ikke sammenlignes med et administrativt organ, der udarbejder regler, som skaber rettigheder og pligter. Karmelo Landas interesser blev heller ikke alvorligt krænket, idet han den 5. oktober 2000 var i stand til at komme ind i Europa-Parlamentet og blive der, selv efter hans adgangskort som tidligere MEP blev inddraget.

For så vidt angår begrundelsespligten, gælder EF-traktatens artikel 253, som angives som kilde til denne pligt i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, kun for retsakter, der har retlige virkninger. Ifølge Domstolens faste retspraksis er formålet med begrundelsespligten at give den berørte person mulighed for at fastlægge, hvorvidt afgørelsen er behæftet med en mangel, som kan give mulighed for, at dens lovlighed kan anfægtes, og for at give Domstolen mulighed for at vurdere afgørelsens lovlighed. Eftersom dets afgørelse ikke kunne anfægtes, var Præsidiets ikke forpligtet til at begrunde afgørelsen.

For så vidt angår klagerens argument om, at alle de afgørelser, der er ugunstige for en person, skal underskrives og meddeles til den berørte person, med begrundelser, eksisterer der ikke en sådan generel pligt i fællesskabslovgivningen. Europa-Parlamentets almindelige praksis er, at Præsidiets afgørelser meddeles til MEP'er via protokollerne, som alle medlemmer får en kopi af.

Under alle omstændigheder var Præsidiets afgørelse tilstrækkeligt begrundet, og afgørelsen blev meddelt klagerne den 5. oktober 2000. Klagerne havde derfor ikke længere nogen legitim interesse i dette aspekt af klagen.

Hvis Præsidiets skulle vedtage en lignende afgørelse i dag, ville det, i det mindste politisk set, være forpligtet til at tage hensyn til retten til god forvaltning i artikel 41 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Denne ret omfatter retten for enhver til at blive hørt, inden der træffes en individuel foranstaltning over for ham/hende, samt pligten for forvaltningen til at begrunde sine afgørelser. Charterets forfattere nøjedes imidlertid ikke med at kodificere de eksisterende rettigheder, og Europa-Parlamentet kan ikke kritiseres for ikke at overholde en bestemmelse i 1997, som først blev udarbejdet og proklameret i 2000.

Klagers bemærkninger

Klagers advokat klagede i sine bemærkninger over, at han ikke havde modtaget et svar fra Europa-Parlamentet på sin anmodning om, at hele sagen med det materiale og de dokumenter, der vedrører vedtagelsen af de anfægtede afgørelser, skulle sendes til ham. Han anførte, at det manglende svar er i modstrid med EF-traktatens artikel 255, med Europa-Parlamentets afgørelse af 10. juli 1997 om aktindsigt i Parlamentets dokumenter samt med artikel 171 og 172 i Parlamentets forretningsorden.

Advokaten anfægtede Europa-Parlamentets juridiske argument om, at Ombudsmanden ikke har mandat til at behandle klagen. Han påpegede især, at der i artikel 22 og 25 i Europa-Parlamentets forretningsorden henvises til Præsidiets og kvæstorenes respektive administrative funktioner. Endvidere skal Europa-Parlamentet ifølge advokaten på anmodning anerkende et tidligere MEP som sådan og give ham et identitetskort med de rettigheder, der knytter sig dertil. Dette sikrer, at der ikke sker forskelsbehandling mellem tidligere MEP'er. Inddragelse af et tidligere MEP's adgangskort er en administrativ handling, som Ombudsmanden kan føre tilsyn med.

²⁷ Sag 60/81 *IBM mod Kommissionen*, Sml. 1981, s. 2639, præmis 9.

For så vidt angår hændelserne den 5. oktober 2000, hævdede advokaten, at ingen af klagerne havde gjort sig skyldig i misbrug den morgen, og at udvisningsordren derfor var uforholdsmæssig og udgjorde tilfælde af magtmisbrug.

Advokaten bemærkede også, at det organ, der havde beføjelser til at træffe afgørelse i tilfælde af tidligere MEP'ers misbrug, er formanden på forslag af kvæstorerne efter høring af Præsidiets. Præsidiets havde ikke kompetence til at afgøre sagen alene. Endvidere var der uoverensstemmelse mellem datoerne, eftersom Præsidiets tilsyneladende havde truffet en afgørelse den 14. juli 1997, som tog hensyn til et møde mellem kvæstorerne den 16. juli 1997 samt anbringender, der blev fremsat den 17. juli 1997.

Advokaten gentog også, at afgørelsen ikke var blevet meddelt Landa inden for en rimelig frist, og at han derfor ikke var blevet hørt. Endvidere var begrundelsen for Præsidiets afgørelse vag, usikker og upræcis.

Advokaten konkluderede, at sagen skulle løses ved en mindelig løsning i henhold til artikel 3, stk. 5, i Ombudsmandens statut, hvilket ville føre til, at det tidligere MEP's rettigheder ville blive genetableret, samt til, at formandskabet undskyldte over for klagerne.

AFGØRELSEN

1 Ombudsmandens kompetence til at behandle klagen

1.1 Europa-Parlamentet anfægter Ombudsmandens kompetence til at behandle klagen, for så vidt angår det, at klagen anfægter Præsidiets afgørelse om at inddrage et tidligere MEP's adgangskort. Ifølge Parlamentet har tidligere MEP'er ikke ret til adgang til de tjenester, som Parlamentet tilstår dem i forbindelse med udøvelsen af Parlamentets beføjelse til at tilrettelægge den interne organisation. Fra et juridisk perspektiv er afgørelsen om at inddrage et tidligere MEP's privilegium, og især afgørelsen om, hvad der udgør misbrug af et sådant privilegium, en politisk aktivitet, som håndteres af et politisk organ i henhold til politiske kriterier: Ombudsmanden har derfor ikke kompetence i sagen.

1.2 Ifølge Domstolen bemyndiger beføjelsen til at tilrettelægge den interne organisation institutionerne til at træffe passende foranstaltninger vedrørende deres interne funktion med henblik på at sikre en hensigtsmæssig forretningsgang²⁸. Ombudsmanden mener derfor, at han er kompetent til at behandle klagen, som vedrører et muligt tilfælde af fejl eller forsømmelser i Europa-Parlamentet i forbindelse med udøvelsen af dets beføjelse til at tilrettelægge den interne organisation.

1.3 Ombudsmanden bemærker, at beføjelsen til at tilrettelægge den interne organisation indeholder omfattende skønsmæssige beføjelser, og minder om, at han ikke sætter spørgsmålstegn ved administrative afgørelser, hvis institutionen har handlet inden for rammerne af sine retlige beføjelser.

2 Afgørelsen om at inddrage et tidligere MEP's adgangskort

2.1. Ifølge klagerne er Præsidiets afgørelse om at inddrage et tidligere MEP's adgangskort ugyldig. De hævder, at afgørelsen mangler et retsgrundlag; at den hverken blev underkrevet eller meddelt den vedrørte person; og at den ikke blev truffet af et kompetent organ i Parlamentet. De gør gældende, at det tidligere MEP's rettigheder skal genindsættes.

2.2 Ifølge Parlamentet har tidligere MEP'er ikke ret til adgang til de tjenester, som Parlamentet tilstår dem. Præsidiets kan ikke sammenlignes med et administrativt organ, der udarbejder regler, som skaber rettigheder og pligter. Præsidiets afgørelse om at inddrage

²⁸ Sag C-58/94 Kongeriget Nederlandene mod Rådet for Den Europæiske Union, Sml. 1996 I, s. 2169, præmis 37.

et tidligere MEP's adgangskort har ikke retligt bindende virkninger, som kunne berøre det tidligere MEP's interesser gennem en væsentlig ændring af hans retsstilling.

2.3 Ombudsmanden bemærker, at MEP'ers rolle som demokratisk valgte repræsentanter for medlemsstaternes befolkninger er nedfældet i EF-traktaten og i artikel 39 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. På den anden side er tidligere MEP'ers status kun anerkendt i Parlamentets foranstaltninger i forbindelse med den interne organisation. Disse foranstaltninger giver mulighed for at inddrage et adgangskort i tilfælde af misbrug.

2.4 Ombudsmanden kender ikke til nogen regler eller principper, som kunne forhindre, at Parlamentet anvender almindelige administrative procedurer til at iværksætte de foranstaltninger, det har vedtaget i forbindelse med adgangskort til tidligere MEP'er. De almindelige administrative procedurer omfatter de krav, der beskrives i den næste del af denne afgørelse. De omfatter imidlertid ikke nødvendigvis alle de formaliteter, som er forbundet med en afgørelse vedrørende retlige rettigheder og forpligtelser.

2.5 I Ombudsmandens undersøgelse er der ikke blevet fremlagt beviser på, at Parlamentets retlige beføjelser til som institution at inddrage et tidligere MEP's adgangskort kan drages i tvivl. Ombudsmanden mener ikke, at det i denne sag er nødvendigt eller hensigtsmæssigt at undersøge fordelingen af beføjelser mellem de forskellige organer i Parlamentet eller de præcise datoer, hvor disse organer behandlede sagen.

2.6 Ombudsmandens undersøgelse viste derfor ingen fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af klagen.

3 Retten til at blive hørt og begrundelsespligten

3.1 Klagerne gør gældende, at Præsidiets afgørelse om at inddrage det tidligere MEP's adgangskort blev truffet uden at respektere indsigelsesrettighederne, eftersom han ikke havde mulighed for at fremsætte mundtlige eller skriftlige bemærkninger eller blev informeret om afgørelsen eller begrundelserne for den.

3.2 Ifølge Parlamentet gør Fællesskabets domstole imidlertid kun retten til at blive hørt gældende i sager, der omfatter et juridisk forhold mellem en fysisk eller juridisk person og den berørte institution. Nærværende sag omhandler blot tjenester, som det tidligere MEP ønsker at benytte sig af, og det var ikke muligt at prøve lovligheden af Præsidiets afgørelse i medfør af EF-traktatens artikel 230.

3.3 Ifølge Parlamentet finder begrundelsespligten kun anvendelse i sager, hvor den pågældende afgørelse kan indbringes for Domstolen. Præsidiets afgørelse i nærværende sag kunne ikke indbringes for Domstolen, hvorfor Præsidiets afgørelse ikke havde pligt til at fremlægge en begrundelse. Under alle omstændigheder var Præsidiets afgørelse tilstrækkeligt begrundet, og afgørelsen blev meddelt klagerne den 5. oktober 2000.

3.4 Parlamentet erkendte også, at hvis Præsidiets afgørelse skulle vedtage en lignende afgørelse i dag, ville det, i det mindste politisk set, være forpligtet til at tage hensyn til retten til god forvaltning i artikel 41 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Parlamentet mener imidlertid, at charterets forfattere ikke nøjedes med at kodificere de eksisterende rettigheder, og Europa-Parlamentet kan ikke kritiseres for ikke at overholde en bestemmelse i 1997, som først blev udarbejdet og proklameret i 2000.

3.5 Parlamentets argument synes derfor at være, at charteret om grundlæggende rettigheder kunne være et rent politisk instrument, hvilket ville medføre, at borgerne ikke ville have ret til at blive hørt før en negativ afgørelse eller til at kende begrundelserne for en sådan afgørelse, medmindre de også havde ret til at indbringe afgørelsen for Domstolen.

3.6 Efter Ombudsmandens mening er Parlamentets argument en fejltagtig retlig fortolkning.

3.7 For så vidt angår retten til at blive hørt, har Domstolen fastslået, at “i henhold til et generelt princip om god forvaltningsskik bør en administration, som skal træffe, endog lovlige, foranstaltninger, der alvorligt kan skade de berørte, bortset fra særlige tilfælde, give disse adgang til at fremsætte deres synspunkter”²⁹. Ifølge Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis vedrørende artikel 6 i konventionen er retten til kontradiktion under den administrative procedure vigtigere, og ikke mindre vigtig, i tilfælde, hvor afgørelsen ikke kan gøres til genstand for retlig behandling.

3.8 For så vidt angår begrundelsespligten, er det sandt, at et af formålene med denne pligt er at sætte Fællesskabets domstole i stand til at prøve en afgørelses lovlighed. Dette berettiger imidlertid ikke til at konkludere, at begrundelsespligten kun finder anvendelse, når der er mulighed for retlig behandling. Domstolenes retspraksis anfører også et andet formål med begrundelsespligten, nemlig “således at de berørte kan gøre sig bekendt med begrundelsen for den trufne foranstaltning”³⁰.

3.9 Ombudsmanden mener derfor, at alle borgere har ret til at kende begrundelserne for en administrativ afgørelse, som påvirker deres interesser negativt, og til at blive hørt, før en sådan afgørelse træffes. Parlamentet burde derfor have fortalt det tidligere MEP, hvad han havde gjort forkert, samt givet ham mulighed for at fremlægge sin side af sagen, før det inddrog hans privilegier. Det burde ligeledes straks have oplyst ham om sin begrundede afgørelse. Undladelse heraf udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

4 Klagerens andre påstande og anbringender

4.1 Klagerens advokat hævdede i sine bemærkninger til Parlamentets udtalelse, at ingen af klagerne havde gjort sig skyldig i misbrug om morgenen den 5. oktober 2000, og at bortvisningsordren derfor var uforholdsmæssig og udgjorde tilfælde af magtmisbrug. Han gjorde gældende, at formanden burde undskylde over for klagerne. I den oprindelige klage gjorde advokaten gældende, at de personer, der er ansvarlige for hændelsen, burde sanktioneres for at afskrække andre fra at handle på samme måde fremover.

4.2 Ifølge de beviser, der er fremlagt for Ombudsmanden, synes ingen af klagerne at være blevet bortvist fra Parlamentets lokaler den 5. oktober 2000. Der synes heller ikke at være grundlag for at kritisere Sikkerhedstjenestens eller formandskabets tjenestegrenes adfærd den dag.

4.3 Klagernes advokat klagede i sine bemærkninger til Parlamentets udtalelse over, at han ikke havde modtaget et svar fra Europa-Parlamentet på hans anmodning om, at hele sagen med det materiale og de dokumenter, der vedrører vedtagelsen af de anfægtede afgørelser, skulle sendes til ham.

4.4 Ombudsmanden minder om, at manglende besvarelse af korrespondance kan udgøre et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Ombudsmanden finder det imidlertid hverken nødvendigt eller hensigtsmæssigt at undersøge klagerens nye anbringende inden for rammerne af sin undersøgelse af den nærværende klage. Der kan om nødvendigt indgives en ny klage.

4.5 I sine bemærkninger til Parlamentets udtalelse konkluderede klagernes advokat, at sagen burde løses ved en mindelig løsning i henhold til artikel 3, stk. 5, i Ombudsmandens status, hvilket ville føre til, at det tidligere MEP's rettigheder ville blive genetableret.

4.6 Selv om Ombudsmanden har fundet et tilfælde af fejl eller forsømmelser i punkt 3.9 ovenfor, er der i hans undersøgelse ikke blevet fremlagt beviser på, at Parlamentets retlige

²⁹ Forenede sager 33/79 og 75/79 R. *Kuhner mod Kommissionen*, Sml. 1980, s. 1677, præmis 25. Se også sag 17/74 *Transocean Mariane Paint*, Sml. 1974, s. 1063, præmis 1081: “en person, hvis interesser berøres afgørende af en afgørelse, der træffes af en offentlig myndighed, skal have mulighed for at gøre sit synspunkt gældende”.

³⁰ Se eksempelvis sag 108/81, *Amylum mod Rådet for Den Europæiske Union*, Sml. 1982, s. 3107, præmis 19.

beføjelser til som institution at inddrage et tidligere MEP's adgangskort kan drages i tvivl. Derfor giver det enkelte tilfælde af fejl eller forsømmelser ikke grund til at søge en mindelig løsning, som kunne imødekomme klagen, i henhold til artikel 3, stk. 5, i Ombudsmandens statut.

5 Konklusion

På grundlag af Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser af denne klage var det påkrævet at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

Alle borgere har ret til at kende begrundelserne for en administrativ afgørelse, som påvirker deres interesser negativt, og til at blive hørt, før en sådan afgørelse træffes. Parlamentet burde derfor have fortalt det tidligere MEP, hvad han havde gjort forkert, samt givet ham mulighed for at fremlægge sin side af sagen, før det inddrog hans privilegier. Parlamentet burde ligeledes straks have oplyst ham om sin begrundede afgørelse. Undladelse heraf udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Som anført i punkt 4.6. i afgørelsen var det ikke relevant at søge en mindelig løsning på sagen. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

3.4.2 Rådet for Den Europæiske Union

MANGLLENDE ADGANG FOR ANSØGERE FRA DE CENTRAL- OG ØST-EUROPÆISKE LANDE TIL EN IGANGVÆRENDE UDVÆLGELSESPROCEDURE FOR PRAKTIKANTER

Afgørelse om klage 206/2000/MM over Rådet for Den Europæiske Union

KLAGEN

T., en polsk studerende, indgav i februar 2000 en klage til Den Europæiske Ombudsmand vedrørende Rådets beslutning om at udelukke kandidater fra de central- og østeuropæiske lande fra den igangværende udvælgelsesprocedure for praktikanter i 2000.

UNDERSØGELSEN

Rådets udtalelse

Klagen videresendtes til Rådet.

Rådet henviste i sin udtalelse til de gældende bestemmelser om praktikantophold ved Rådets generalsekretariat. Ifølge disse bestemmelser skal ansøgerne indsende deres ansøgning inden den 30. september for at blive taget i betragtning til en praktikantstilling i tre til fire måneder det efterfølgende år. Hvert år offentliggøres resultatet af udvælgelsesprocessen først på året.

Hvad angår påstanden om forskelsbehandling af ansøgere fra de central- og østeuropæiske lande, gjorde Rådet klart, at både EU's medlemsstater og ansøgerlandene i princippet ville få adgang til praktikantprogrammet i henhold til Rådets interne regler. Ikke desto mindre havde Rådets generalsekretariat en skønsmæssig beføjelse til at organisere sit praktikantprogram. Efter generalsekretariatets mening var programmets hovedformål at gøre det muligt for statsborgere i EU at få professionel erfaring inden for institutionerne. Desuden ville Rådet af sikkerhedsmæssige årsager ikke tilbyde praktikpladser til ansøgere fra ansøgerlandene, eftersom tiltrædelsesforhandlingerne blev gennemført i Rådet. På den baggrund blev ansøgere fra ansøgerlandene kun undtagelsesvist taget i betragtning under de igangværende tiltrædelsesforhandling, og dette krævede en aftale med det pågældende ansøgerlands regering, som garanterede, at alle de sikkerhedsmæssige forhold blev respekteret.

Rådet beklagede, at klageren havde fået et negativt svar, og lovede at oplyse kommende ansøgere hurtigere om resultatet af udvælgelsesprocedurerne.

Klagerens bemærkninger

Klageren fremsatte ingen bemærkninger til Kommissionens udtalelse.

AFGØRELSEN

1 Påstand om diskriminering af ansøgere fra Central- og Østeuropa

1.1 Klageren anså Rådets beslutning om at udelukke ansøgere fra de central- og østeuropæiske lande på grund af det store antal ansøgninger for at være diskriminerende og uretfærdig. Efter hendes opfattelse burde ansøgerens personlige kvalifikationer i stedet tages i betragtning.

1.2 Rådet forklarede i sin udtalelse, at selv om de gældende interne regler i Rådets generalsekretariat fastlægger, at både statsborgere i EU's medlemsstater og i ansøgerlandene har adgang til praktikprogrammet, har generalsekretariatet en vidtgående skønsmæssig beføjelse til at organisere dette program. Rådet påpegede, at tiltrædelsesforhandlingerne blev gennemført i Rådets lokaler. Under tiltrædelsesforhandlinger er det af sikkerhedsmæssige årsager et generelt princip for Rådet kun at vælge praktikanter blandt EU-statsborgere. Ansøgere fra ansøgerlandene tages kun undtagelsesvist i betragtning. I sådanne tilfælde kræves der en aftale med ansøgerlandets regering for at garantere, at alle de sikkerhedsmæssige forhold respekteres.

1.3 Ombudsmanden bemærkede, at i henhold til Rådets interne regler om praktikantophold kan ansøgere både fra EU's medlemsstater og ansøgerlandene ansøge om praktikpladser i Rådet. Rådet tillod i overensstemmelse med disse regler, at ansøgere fra de central- og østeuropæiske lande ansøgte om praktikpladser i 2000.

1.4 Eftersom der blev indgivet flere ansøgninger end forventet (ca. 900 ansøgninger i 2000), besluttede Rådet at gøre brug af sine skønsmæssige beføjelser ved at udelukke ansøgerne fra de central- og østeuropæiske lande fra den igangværende udvælgelsesprocedure.

1.5 God forvaltningsskik kræver, at myndighederne handler konsekvent. At udelukke ansøgninger fra de central- og østeuropæiske lande midt i en igangværende udvælgelsesprocedure var ikke i overensstemmelse med Rådets politik, der sigter mod at udvide praktikantprogrammet til også at omfatte ansøgere fra Central- og Østeuropa. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

1.6 Ombudsmanden mente i øvrigt, at det ikke var passende for Rådet at henvise til sikkerhedsmæssige årsager i denne sag med hensyn til ansøgere fra ansøgerlandene, da denne begrundelse ikke blev meddelt klageren, da hun blev udelukket fra proceduren.

2 Konklusion

På baggrund af Ombudsmandens undersøgelser af denne klage var det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

God forvaltningsskik kræver, at myndighederne handler konsekvent. At udelukke ansøgninger fra de central- og østeuropæiske lande midt i en igangværende udvælgelsesprocedure var ikke i overensstemmelse med Rådets politik, der sigter mod at udvide praktikantprogrammet til også at omfatte ansøgere fra Central- og Østeuropa. Dette udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Da dette aspekt af sagen vedrørte et overstået hændelsesforløb, var det ikke relevant at søge en mindelig løsning. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

3.4.3 Europa-Kommissionen

USKYLDSFORMODNING OG PASSENDE RAPPORTER OM PROJEKTREVISION

Afgørelse om klage 960/98/PB (fortrolig) over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Klageren fremsatte i september 1998 påstande vedrørende en gennemgang af et projekt, der var finansieret af Europa-Kommissionen.

Som følge af undersøgelsens længde og kontekst er det hensigtsmæssigt at redegøre for baggrunden og de vigtigste hændelser.

I 1992 indgik Kommissionen og klagerens organisation en kontrakt vedrørende udvikling af en generator til udnyttelse af vindenergi. Aftaleperioden var 1. januar 1993 til 29. februar 1996.

I marts 1996 meddelte Kommissionen klageren, at det arbejde, klagerens organisation havde udført, var mangelfuldt. I april 1996 meddelte Kommissionen klageren i et svar på en anmodning fra ham, at kontrakten ikke kunne forlænges ud over den dato, der var fastsat i kontrakten.

I april 1996 sendte klageren Kommissionen et udkast til slutrapport om projektet, der var udarbejdet i overensstemmelse med kontrakten. Kommissionen bekræftede modtagelsen heraf og erindrede klageren om, at kontrakten ophørte på den dato, der var fastsat i kontrakten. Tre måneder senere sendte Kommissionen klageren et svar på udkastet til slutrapport.

Den 26. maj 1997 meddelte Kommissionen i en skrivelse klageren, at dens bedrageribekæmpelsesenhed (på daværende tidspunkt UCLAF) ville foretage en revision i klagerens organisations lokaler. Det fremgår, at Kommissionen ligeledes informerede klagen om revisionen telefonisk den 12. maj 1997. Den 26.-28. maj 1997 foretoges en kombineret videnskabelig og teknisk revision i klagerens lokaler.

Den 30. juli 1997 blev revisionsrapporten sendt til klageren, der blev bedt om at forelægge eventuelle bemærkninger. I revisionsrapporten meddeltes det klageren, at Kommissionen som følge af den manglende overholdelse af kontrakten og afgivelse af falske eller ufuldstændige oplysninger havde til hensigt at kræve tilbagebetaling af hele det udbetalte finansielle bidrag. Klageren sendte sine bemærkninger til revisionsrapporten til Kommissionen den 11. september 1997. Han modtog et brev den 21. april 1998, som blandt andet indeholdt en bekræftelse på modtagelse af hans kommentarer af den 11. september 1997.

Problemerne i forbindelse med denne kontrakt medførte, at Kommissionen i april 1998 udelukkede klagerne fra forhandlingerne vedrørende to nye projekter. Det vedtoges ligeledes ikke at nævne 1993-1996-projektet i en kommissionspublikation om forskningsprojekter.

Den 6. juli 1998 underrettede UCLAF Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet om sin mistanke om, at klagerne havde begået uregelmæssigheder i forbindelse med 1993-1996-kontrakten. Det fremgår, at UCLAF nærede mistanke om alvorlige uregelmæssigheder med medskyldige i andre EU-medlemsstater. Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet indledte en undersøgelse af sagen, som blev debatteret hyppigt i den nationale presse såvel som i parlamentet. Sagen gav desuden anledning til en mere generel debat om, hvorvidt medlemsstaten har indført passende bedrageribekæmpelsesforanstaltninger til beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser. Klagerens sag blev i flere avisartikler omtalt som en ny kilde til alvorlige uoverensstemmelser mellem Kommissionen og de nationale myndigheder. Udtalelser fra Kommissionens tjenestemænd bekræftede, at Kommissionens bedrageribekæmpelsesenheder (først UCLAF og senere OLAF) var overbevist om rigtigheden af deres mistanke om uregelmæssigheder fra klagerens organisations side. På et tidspunkt indgik Kommissionen i en direkte dialog med det nationale justitsministerium, som øjensynlig har gennemført nye bestemmelser som følge heraf. Det fremgik endvidere af artikler i pressen, at visse nationale dagblade havde fået adgang til

en fortrolig rapport, som UCLAF havde sendt til Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet.

Den 20. december 1999 fastslog Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, at der ikke var grundlag for retsforfølgelse. Det fremgår, at Statsadvokaten anså, at de finansielle uregelmæssigheder hovedsagelig skyldtes regnskabsmæssige fejl.

Den 5. januar 2000 indgav Kommissionens nye bedrageribekæmpelsesenhed (OLAF) en formel klage til Rigsadvokaten med anmodning om fornyet behandling af Statsadvokatens afgørelse. Anmodningen blev indgivet i overensstemmelse med den fremgangsmåde, der gælder efter national ret. Dagen efter blev OLAF's klage kommenteret i de nationale dagblade. Mindst et dagblad citerede eller henviste til udtalelser fra OLAF-tjenestemænd såvel som til klagen. En OLAF-tjenestemand bekræftede klagen og udtalte at OLAF ikke fandt Statsadvokatens afgørelse korrekt.

Den 13. juni 2000 fastslog Rigsadvokaten, at han ikke fandt nogen begrundelse for at omgøre Statsadvokatens afgørelse. Rigsadvokatens afgørelse er i henhold til national ret endelig.

I midten af 2000 bekræftede OLAF-tjenestemænd over for pressen, at Kommissionen havde til hensigt at følge den oprindelige beslutning om at inddrive EF's finansielle bidrag fra klagerne. Dette ville ske gennem et civilt søgsmål.

Klageren forelagde sin klage for Ombudsmanden næsten samtidig med, at en kollega indgav en lignende klage. Ombudsmanden vedtog at behandle de to klager i en fælles undersøgelse. I september 2000 blev kollegaens klage trukket tilbage. Denne undersøgelse og den endelige afgørelse er stort set uberørt af denne tilbagetrækning.

De undersøgte klagepunkter var følgende:

A) Væsentlige klagepunkter vedrørende Kommissionens konstatering af uregelmæssigheder og manglende opfyldelse af kontraktmæssige forpligtelser:

(i) Kommissionens konklusioner vedrørende manglende opfyldelse af kontraktmæssige forpligtelser og uregelmæssigheder var fejlagtige.

(ii) Kommissionen handlede ukorrekt ved ikke at informere klagerne, inden den indberettede organisationen til Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet i juli 1998.

(iii) Kommissionen overholdt ikke reglerne om tavshedspligt i forbindelse med den rapport, UCLAF sendte til Statsadvokaten. Den manglende sikring af fortroligheden fremgik klart af det faktum, at nationale dagblade fik rapporten i hænde.

(iv) Det forekom ukorrekt, at ansatte i Kommissionens bedrageribekæmpelsesenhed lod sig interviewe af den nationale presse om deres mistanke om uregelmæssigheder fra klagerens og dennes organisations side. Klageren synes at mistænke Kommissionen for at ville skabe et offentligt pres på de nationale anklagere. (Dette fjerde klagepunkt blev forelagt efter indgivelsen af den oprindelige klage, men blev gjort til genstand for en undersøgelse og forelagt Kommissionen til udtalelse).

B) Andre klagepunkter:

(v) Kommissionen havde med urette ikke kommenteret udkastet til slutrapport, som blev forelagt i slutningen af april 1996. Ifølge kontrakten skulle sådanne kommentarer fremsættes inden to måneder.

(vi) Kommissionens revision den 26.-28. maj 1997 var kun annonceret som en *finansiell* kontrol. Det var derfor en fejl, at Kommissionen også foretog en teknisk revision.

(vii) De tjenestemænd, der udførte revisionen i maj 1997, optrådte uhøfligt og fremsatte bl.a. direkte anklager mod klagerens ansatte.

(viii) Kommissionen besvarede ikke klagerens skrivelse af 11. september 1997 inden for en rimelig tidsfrist.

(ix) Kommissionens beslutning fra april 1998 om at udelukke klagerens organisation fra forhandlingerne om nye projekter burde være truffet tidligere. Det faktum, at Kommissionen ikke traf beslutningen på et tidligere tidspunkt, betød, at klagerne brugte tid og energi på forhandlinger om de nye projekter.

(x) Kommissionens beslutning om ikke at omtale det omhandlede projekt i Kommissionens forskningspublikation var ubegrundet.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse(r)

Kommissionen afgav en første udtalelse om klagen og blev senere anmodet om yderligere kommentarer og oplysninger. Der var hovedsageligt tale om at besvare ovennævnte fjerde klagepunkt, som blev fremført, efter den oprindelige klage var indgivet.

Indledningsvis gjorde Kommissionen Ombudsmanden opmærksom på, at den nationale statsadvokat var i færd med at undersøge spørgsmålet om svig fra anklagerens organisations side. Kommissionen antydede, at der kunne være tale om en "sub judice-situation" (dvs. en verserende sag), hvilket kunne indgå i Ombudsmandens overvejelser om klagens antagelighed.

Kommissionens svar på Ombudsmandens anmodning om udtalelser og oplysninger kan sammenfattes som følger (i samme rækkefølge som ovennævnte klagepunkter):

(i) Kommissionen fastholdt, at kontraktbetingelserne ikke var opfyldt, og beskrev i visse detaljer de berørte tekniske spørgsmål. Den fastholdt endvidere, at revisionen i maj 1997 havde vist, at der var afgivet falske eller ufuldstændige oplysninger. Den anså sidstnævnte for et passende grundlag for at henvise sagen til de nationale anklagemyndigheder.

(ii) Kommissionen var i forbindelse med denne pligt til at henvise sager om eventuelle tilfælde af svig til de nationale retsmyndigheder ikke forpligtet til at informere klageren forudgående.

(iii) For så vidt angik lækningen af UCLAF's rapport til den nationale presse, udtalte Kommissionen, at den nøje havde overholdt reglerne om tavshedspligt og derfor ikke kunne gøres ansvarlig. Endvidere var medlemsstatens Faste Repræsentation i Bruxelles, den nationale statsadvokat og klageren selv i besiddelse af rapporten (eller kopier heraf) på det tidspunkt, oplysningerne blev videregivet til pressen.

(iv) De udtalelser, som ansatte i bedrageribekæmpelsesenheden blev citeret for i den nationale presse, var ikke af en sådan karakter, at de kunne skade klagerens ret til forsvar. Endvidere havde de pågældende ansatte ikke informeret offentligheden aktivt, men var blevet kontaktet af journalister og havde besvaret deres spørgsmål.

Vedrørende klagepunkt (v)-(x) anførte Kommissionen følgende:

(v) Under normale omstændigheder ville udkastet til slutrapport have modtaget et udtrykkeligt svar inden for en periode på to måneder, og en manglende besvarelse have udgjort en godkendelse af rapporten. I dette tilfælde bekræftede Kommissionen dog kun modtagelsen af rapporten uden yderligere bemærkninger inden for perioden på to måneder, eftersom den allerede over for klageren havde meddelt, at arbejdet ikke var udført i overensstemmelse med den afsluttede kontakt.

(vi) Efter artikel 5, stk. 1, i kontraktens almindelige bestemmelser havde Kommissionens tjenestegrene ret til at foretage både en teknisk og en finansiel revision under eller efter projektets gennemførelse. Organisationen fik både telefonisk og skriftlig meddelelse om, at der ville blive gennemført en revision og kontrol, foretaget af en revisor og en videnskabelig medarbejder med ansvar for projektet. Klageren bestred ikke denne ret under revisionsbesøget.

(vii) De tjenestemænd, som foretog revisionen, optrådte ikke upassende.

(viii) Kommissionen fandt det ikke oprindeligt nødvendigt at besvare skrivelser af 11. september 1997, eftersom den ikke fandt, at organisationens svar på revisionsrapporten indeholdt nye argumenter.

(ix) To nye projekter var godkendt i den videnskabelige evalueringsfase. Under den efterfølgende evaluering af de finansielle og administrative aspekter rådede Kommissionen på baggrund af den manglende opfyldelse af kontraktmæssige forpligtelser de øvrige kontrahenter til at udelukke eller udsætte indgåelsen af kontrakter med klagerens organisation.

(x) Forskningspublikationen havde til formål at præsentere resultaterne af projekter under det ikke-nukleare energiprogram, der var vellykkede. I betragtning af, at klagerens projekt ikke opfyldte dette krav, var der ingen grund til at omtale projektet i publikationen.

Klagerens bemærkninger

Klagerne fastholdt deres klagepunkter i deres bemærkninger til Kommissionens udtalelser.

AFGØRELSEN

1 Klagepunktet om fejlagtige konklusioner vedrørende kontraktbrud og uregelmæssigheder

1.1 For så vidt angår påstanden om, at Kommissionen fejlagtigt konkluderede, at klagerens organisation ikke havde opfyldt de kontraktmæssige betingelser, skal det fra Ombudsmandens side påpeges, at medens der kan findes fejl og forsømmelser i forbindelse med opfyldelsen af forpligtelser fastlagt i kontrakter, der er indgået af Fællesskabets institutioner eller organer, mener Ombudsmanden, at den undersøgelse, han kan foretage i sådanne sager, nødvendigvis er af begrænset omfang. I særdeleshed er Ombudsmanden af den opfattelse, at det ikke er hans opgave at forsøge at fastslå, om nogen af parterne har gjort sig skyldige i et eventuelt kontraktbrud. Dette spørgsmål henhører udelukkende under en kompetent domstol, som kan påhøre parternes argumenter vedrørende den relevante nationale lovgivning og vurdere modstridende beviser vedrørende de forhold, der er genstand for tvister.

1.2 Ombudsmanden er derfor af den opfattelse, at i sager vedrørende aftaleretlige tvister er det begrundet at begrænse hans undersøgelse til at påvise, om fællesskabsinstitutionen eller fællesskabsorganet har givet ham en sammenhængende og rimelig redegørelse for retsgrundlaget for sine handlinger og for, hvorfor den eller det mener, at vedkommendes opfattelse af den aftaleretlige stilling er berettiget. Hvis det er tilfældet, vil Ombudsmanden konkludere, at hans undersøgelse ikke har afsløret et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Denne konklusion vil ikke berøre parternes ret til at få deres aftaleretlige tvist undersøgt og endeligt afgjort ved en kompetent domstol.

1.3 Kommissionen fastslog, at projektet ikke var gennemført i overensstemmelse med kontrakten under henvisning til specifikke kontraktbestemmelser. Kommissionen mener, at dette blev bekræftet af revisionen på stedet i maj 1997.

1.4 Uden at tage stilling til, hvorvidt der foreligger kontraktbrud, finder Ombudsmanden, at Kommissionen har forelagt en tilstrækkelig sammenhængende redegørelse for, hvorfor

den fandt det påkrævet at træffe de pågældende foranstaltninger. Ombudsmanden fandt derfor, at der ikke forelå et tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

1.5 For så vidt angår påstanden om, at Kommissionen med urette konkluderede, at klageren og klagerens organisation havde begået uregelmæssigheder, er sagen blevet efterforsket på to forskellige niveauer inden for de specialiserede nationale instanser, nærmere bestemt af Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet og af Rigsadvokaten. Begge instanser fandt, at der ikke var grundlag for at indlede retsforfølgning af klageren eller dennes organisation.

1.6 Det faktum, at Kommissionens mistanke om uregelmæssigheder var forkert, indebærer ikke i sig selv, at Kommissionens handlinger udgjorde en fejl eller en forsømmelse. Spørgsmålet er, om Kommissionen foretog tilstrækkeligt omhyggelige undersøgelser, inden den konkluderede, at sagen burde henvises til den nationale anklagemyndighed.

1.7 Ombudsmanden konkluderer, at Kommissionen udviste tilstrækkelig omhu i forbindelse med beslutningen om at henvise spørgsmålet til yderligere efterforskning og endelig afgørelse i sagen. Der kan derfor ikke konstateres fejl og forsømmelser i forbindelse med dette aspekt af sagen.

2 Klagepunktet om Kommissionens indberetning af sagen for Statsadvokaten

2.1 Klageren mener, at Kommissionen burde have underrettet hans organisation, inden den indberettede det for Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet. Kommissionen påpegede, at den ikke var forpligtet til at informere enkeltpersoner inden en sådan indberetning.

2.2 Det fremgår, at Kommissionen ikke har nogen specifik forpligtelse til at informere enkeltpersoner, som den indberetter til en national myndighed med henblik på efterforskning af svig. Ombudsmanden finder således ikke, at Kommissionen handlede i modstrid med bindende bestemmelser eller principper ved at forelægge sin mistanke om uregelmæssigheder for de nationale politimyndigheder uden at give klagerne meddelelse herom. Der kan derfor ikke konstateres fejl og forsømmelser i forbindelse med dette aspekt af klagen.

3 Klagepunktet om Kommissionens manglende overholdelse af tavshedspligten

3.1 Klageren gør gældende, at Kommissionen ikke overholdt reglerne om tavshedspligt i forbindelse med den rapport, som UCLAF sendte til Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet. Kommissionen afviste denne påstand og påpegede, at der ikke var bevis for, at den skulle have videregivet oplysninger.

3.2 Det må anses for et faktum, at flere dagblade rent faktisk kom i besiddelse af rapporten. Det fremgår endvidere, at Kommissionen, Statsadvokaten, medlemslandets Faste Repræsentation i Bruxelles og klageren på daværende tidspunkt var i besiddelse af rapporten.

3.3 God forvaltningsskik kræver, at borgerne kan have tillid til, at Kommissionen overholder reglerne om tavshedspligt om følsomme oplysninger, der vedrører dem, og således træffer alle nødvendige forholdsregler for at sikre denne fortrolighed. I denne sag konkluderer Ombudsmanden, at han ikke har fået forelagt klare beviser for, at lækningen af rapporten skyldes ukorrekte handlinger fra Kommissionens side. Således foreligger der ikke fejl eller forsømmelser, for så vidt angår dette tredje klagepunkt.

4 Klagepunktet om upassende udtalelser til de nationale dagblade

4.1 Klageren har gjort gældende, at det var ukorrekt, at ansatte i Kommissionens bedrageribekæmpelsesenhed lod sig interviewe af de nationale dagblade angående deres

mistanke om uregelmæssigheder fra klagerens og dennes organisations side. Kommissionen har svaret, at dens personales udtalelser til de nationale dagblade ikke var af en sådan art, at de kunne skade klagerens ret til forsvar. Det understreges endvidere, at de ansatte i bedrageribekæmpelsesenheden ikke informerede offentligheden aktivt, men blev kontaktet af journalister og besvarede deres spørgsmål.

4.2 Det fremgår af den dokumentation, som Ombudsmanden har fået forelagt, at ansatte i Kommissionens bedrageribekæmpelsesenhed gentagne gange udtalte sig til den nationale presse om deres overbevisning om, at klageren og dennes organisation havde begået uregelmæssigheder. Klagerens organisation blev nævnt som en ny kilde til Kommissionens generelle utilfredshed med de nationale myndigheders indsats til bekæmpelse af bedrageri og beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser. Det fremgår, at ansatte i Kommissionens bedrageribekæmpelsesenhed antydede over for den nationale presse, at de nationale anklagemyndigheder ofte afstår fra at retsforfølge, selv om den pågældende person klart er skyldig i bedrageri.

4.3 Det grundlæggende spørgsmål er, om de ansatte i Kommissionens bedrageribekæmpelsesenhed således tilsidesatte princippet om, at enhver person anses for uskyldig, indtil hans skyld er bevist. Dette princip kan tilsidesættes af en dommer eller en retsinstant, men også af andre offentlige myndigheder³¹.

4.4 Menneskerettighedsdomstolen har fastslået, at offentlige myndigheder har ret til at informere offentligheden om strafferetlige undersøgelser, men at ifølge uskyldsformodningsprincippet skal dette ske med den nødvendige diskretion og forsigtighed, således at uskyldsformodningen respekteres³².

4.5 I denne sag finder Ombudsmanden ikke, at de ansatte i Kommissionens bedrageribekæmpelsesenhed overholdt dette krav. Kommissionens personale burde udelukkende have informeret pressen om de grundlæggende proceduremæssige skridt, der var taget i sagen. Denne tilbageholdenhed var særlig vigtig i lyset af det faktum, at sagen var henvist til de nationale anklagemyndigheder til endelig behandling. Der er følgelig konstateret et tilfælde af fejl og forsømmelse i forbindelse med dette aspekt af klagen, og Ombudsmanden fremsætter derfor nedenstående kritiske bemærkning.

5 Klagepunktet vedrørende manglende besvarelse af udkastet til slutrapport

5.1 Kommissionen havde med urette ikke kommenteret udkastet til den slutrapport, som blev forelagt i slutningen af april 1996. Kommissionen har udtalt, at den ikke fandt det nødvendigt, eftersom den allerede havde meddelt klagerne, at arbejdet ikke var udført i overensstemmelse med kontrakten, som var ophævet.

5.2 Det må anses for et rimeligt synspunkt, at Kommissionens pligt afhang af, om kontrakten blev overholdt og overhovedet eksisterede. Ombudsmanden henviser derfor til resultatet af undersøgelserne af klagerens første påstand og konkluderer, at Kommissionen ikke har gjort sig skyldig i fejl eller forsømmelser.

6 Utilstrækkelig meddelelse om revisionen

6.1 Klageren har gjort gældende, at Kommissionen begik en fejl ved at foretage en teknisk revision af projektet, eftersom Kommissionen kun havde meddelt, at der ville blive foretaget en finansiell revision. Kommissionen har anført, at den ifølge kontrakten havde ret til at udføre både en teknisk og en finansiell revision under eller efter projektets gennemførelse, og at klageren under alle omstændigheder havde fået telefonisk og skriftlig meddelelse om, at der ville blive gennemført en revision og kontrol, foretaget af

³¹ Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, *Allenet de Ribemont mod Frankrig*, sag 3/1994/450/529, præmis 36.

³² *Ibid*, præmis 38.

en revisor og en videnskabelig medarbejder med ansvar for projektet. Endvidere bestred klageren ikke denne ret under revisionsbesøget.

6.2 Ombudsmandens undersøgelser bekræfter klagerens påstand om, at der i den omhandlede skrivelse kun henvises til en finansiel revision. På baggrund af Kommissionens kontraktmæssige ret til at foretage en teknisk revision mener Ombudsmanden dog ikke, at der foreligger et tilfælde af fejl eller forsømmelse.

7 Klagepunktet om upassende opførsel fra kommissionstjenestemænds side

7.1 Klageren har gjort gældende, at de tjenestemænd, som foretog revisionen i maj 1997, optrådte uhøfligt og bl.a. fremsatte direkte anklager mod klagerens ansatte. Kommissionen afviste disse påstande.

7.2 Princippet om, at tjenestemænd i overensstemmelse med god forvaltningsskik skal opføre sig korrekt har ikke blot til formål at undgå, at enkeltpersoner fornærmes, men kan også i væsentlig grad bidrage til at undgå misforståelser. Kommissionen bør normalt give kontrolinstanser mulighed for at afgøre, om dette princip er overholdt, ved at sikre at revisioner på stedet afsluttes med en protokol, som indeholder en passende redegørelse for revisionens forløb. Hvis ikke der foreligger en sådan protokol, kan det skabe en formodning til fordel for klagerens udlægning af samtalerne under revisionen. Ombudsmanden konkluderer, at det faktum, at Kommissionen ikke har sikret udarbejdelsen af en protokol fra revisionen udgør et tilfælde af fejl og forsømmelse, og fremsætter derfor en kritisk bemærkning forneden.

8 Klagepunktet om manglende besvarelse inden for en rimelig tidsfrist

8.1 Klageren har gjort gældende, at Kommissionen ikke besvarede klagerens skrivelse af 11. september 1997 inden for en rimelig tidsfrist. Kommissionen har svaret, at den ikke umiddelbart fandt det nødvendigt at besvare skrivelse af 11. september 1997, eftersom den ikke fandt, at organisationens svar på revisionsrapporten indeholdt nye argumenter.

8.2 God forvaltningsskik kræver, at Kommissionen besvarer borgernes skrivelser inden for en rimelig tidsfrist. I dette tilfælde besvarede Kommissionen ikke den pågældende skrivelse, fordi den ikke mente, at indholdet krævede et svar. Efter en gennemgang af skrivelser af 11. september 1997 forekommer denne antagelse ikke ubegrundet. Ombudsmanden bemærker endvidere, at Kommissionen på et senere tidspunkt faktisk bekræftede modtagelsen af skrivelser af 11. september 1997. Under disse omstændigheder finder Ombudsmanden, at Kommissionen opfyldte ovennævnte krav. Der er derfor ikke tale om et tilfælde af fejl eller forsømmelse i forbindelse med dette aspekt af klagen.

9 Kommissionens beslutning om at udelukke klageren fra nye projekter

9.1 Klageren har gjort gældende, at Kommissionens beslutning fra april 1998 om at udelukke klagerens organisation fra forhandlingerne om nye projekter burde være truffet tidligere. Kommissionen har afvist påstanden om forsinkelse.

9.2 Det skal for det første bemærkes, at en kontraktmæssig tvist mellem en kontrahent og Kommissionen ikke forpligter sidstnævnte til at afstå fra at indlede nye forhandlinger med kontrahenten. Forvaltningen bør dog være opmærksom på ikke urimeligt at forsinke en afgørelse om at udelukke en potentiel kontrahent, når de relevante kendsgerninger er kendte og er blevet evalueret. I det her omhandlede tilfælde indledte Kommissionen nye kontraktforhandlinger i foråret 1998. Afgørelsen om at udelukke klagerens organisation fra nye kontrakter blev ligeledes truffet i foråret 1998. På denne baggrund mener Ombudsmanden, at Kommissionen handlede uden unødvendig forsinkelse. Derfor foreligger der ikke fejl eller forsømmelser vedrørende dette aspekt af klagen.

10 Afgørelsen om ikke at omtale projektet i forskningspublikationen

10.1 Klageren har gjort gældende, at Kommissionens beslutning om ikke at behandle det omhandlede projekt i Kommissionens forskningspublikation var ubegrundet. Kommissionen svarede, at forskningspublikationen havde til formål at præsentere resultaterne af projekter under det ikke-nukleare energiprogram, der var vellykkede. I betragtning af, at klagerens projekt ikke opfyldte dette krav, var der ingen grund til at omtale projektet i publikationen.

10.2 Kommissionen havde omfattende skønsbeføjelser til at fastlægge retningslinjerne for denne publikation. Kommissionen synes ikke at have overskredet de fastlagte grænser ved udøvelsen af disse beføjelser. Der er således ikke konstateret tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med det tiende klagepunkt.

11 Konklusion

Ombudsmandens undersøgelser af denne klage giver anledning til følgende kritiske bemærkninger:

1 Menneskerettighedsdomstolen har fastslået, at offentlige myndigheder har ret til at informere offentligheden om strafferetlige undersøgelser, men at ifølge uskyldsformodningsprincippet skal dette ske med den nødvendige diskretion og forsigtighed, således at uskyldsformodningen respekteres.

I denne sag finder Ombudsmanden ikke, at de ansatte i Kommissionens bedrageribekæmpelsesenhed overholdt dette krav. Kommissionens personale burde udelukkende have informeret pressen om de grundlæggende proceduremæssige skridt, der var taget i sagen. Denne tilbageholdenhed var særlig vigtig i lyset af det faktum, at sagen var henvist til de nationale anklagemyndigheder til endelig behandling. Der er følgelig konstateret et tilfælde af fejl og forsømmelse i forbindelse med dette aspekt af klagen.

2 Princippet om, at tjenestemænd i overensstemmelse med god forvaltningskik skal opføre sig korrekt har ikke blot til formål at undgå, at enkeltpersoner fornærmes, men kan også i væsentlig grad bidrage til at undgå misforståelser. Kommissionen bør normalt give kontrolinstanserne mulighed for at afgøre, om dette princip er overholdt, ved at sikre at revisioner på stedet afsluttes med en protokol, som indeholder en passende redegørelse for revisionens forløb. Hvis ikke der foreligger en sådan protokol, kan det skabe en formodning til fordel for klagerens udlægning af samtalerne under revisionen. Ombudsmanden konkluderer, at det faktum, at Kommissionen ikke har sikret udarbejdelsen af en protokol fra revisionen, udgør et tilfælde af fejl og forsømmelse.

Eftersom disse aspekter af sagen vedrører afsluttede hændelsesforløb, er det ikke relevant at søge en mindelig løsning. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

Note: Kommissionen svarede den 27. april 2001 på Ombudsmandens kritiske bemærkninger.

Kommissionen meddelte Ombudsmanden, at der var udarbejdet en intern procedurevejledning med henblik på at give konkrete instruktioner til OLAF. Denne vejledning omhandler bl.a. forholdet til medierne. Kommissionen gav desuden udtryk for det synspunkt, at Ombudsmandens første kritiske bemærkning var ubegrundet. I forbindelse med Ombudsmandens anden kritiske bemærkning erklærede Kommissionen, at revisionsprocedurerne i den relevante tjenestegren i Kommissionen var blevet revideret på linje med den bedste internationale praksis, efter at klagen var indgivet. Kommissionen gav eksempler på disse forbedringer.

Klageren svarede den 5. juli 2001 på Ombudsmandens afgørelse. Han udtrykte tilfredshed med, at Ombudsmanden havde kritiseret Kommissionen. Klageren ville imidlertid gerne have haft en offentlig undskyldning fra Kommissionen.

**OVERTRÆDELSSES-
PROCEDURE I HEN-
HOLD TIL ARTIKEL
226: MANGLENDE
BGRUNDELSE FOR
AFSLUTNINGEN AF
SAGSBEHANDLING-
EN OG TILSIDE-
SÆTTELSE AF
RETTE TIL AT
FORSVARE SIG**

*Afgørelse om klage
995/98/OV over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

I september og november 1998 indgav E. en klage til Den Europæiske Ombudsmand på vegne af joint venture-selskabet Macedonian Metro. Klagen vedrørte Europa-Kommissionens undersøgelse og afslutning af en klage, som klageren havde indgivet til Kommissionen den 23. januar 1997 på vegne af joint venture-selskabet Macedonian Metro (nr. 97/4188 SG (97) A/3897). I sin klage til Kommissionen havde E. gjort gældende, at de græske myndigheder havde overtrådt Fællesskabets bestemmelser vedrørende offentlige aftaler med hensyn til deres tildeling af metroprojektet i Thessaloniki til joint venture-selskabet Thessaloniki Metro, en konkurrent til joint venture-selskabet Macedonian Metro.

Ifølge klageren var de faktiske omstændigheder følgende:

I juni 1992 havde det græske ministerium for miljø, zoneinddeling og offentlige bygge- og anlægsarbejder (ΥΠΕΧΩΔΕ) indledt en international udbudsprocedure om tildeling af projektet "Projektering, opførelse, selvfinansiering og udnyttelse af metroen i Thessaloniki". Klageren gjorde gældende, at det tekniske og finansielle bud fra hans konkurrent "Thessaloniki Metro", som i sidste instans blev antaget af den ordregivende myndighed, i alvorlig grad afveg fra de obligatoriske specifikationer og vilkår i udbudsbetingelserne. Den ordregivende myndighed havde derfor tilsidesat princippet om ligebehandling af konkurrenter. Ved afgørelse truffet af ministeren for offentlige bygge- og anlægsarbejder den 29. november 1996 blev forhandlingerne med klageren (indstillet som midlertidig entreprenør) pludselig bragt til ophør, og joint venture-selskabet "Thessaloniki Metro" blev indkaldt til forhandlinger med henblik på indgåelse af den endelige kontrakt.

På baggrund heraf indgav "Macedonian Metro" en klage til Kommissionen den 23. januar 1997 og gjorde gældende, at den procedure, som de græske myndigheder havde fulgt, var i strid med bestemmelserne i direktiv 93/37/EØF og 89/665/EØF samt de grundlæggende principper i EF-traktaten, såsom ikke-forskelsbehandling, gennemsigtighed og proportionalitet. Klageren anmodede derfor Kommissionen om øjeblikkeligt at indlede en overtrædelsesprocedure mod de græske myndigheder.

Senere klagede E. til Ombudsmanden over Kommissionens behandling af sin klage over de græske myndigheder. Hans påstande med hensyn til Kommissionen, som de fremgik af den oprindelige klage og efterfølgende udvekslinger af udtalelser og bemærkninger som led i Ombudsmandens undersøgelse, kan sammenfattes på følgende måde:

1 Ifølge klageren var de tjenestegrene i Kommissionen, som var ansvarlige for sagen (GD XV, GD VII, GD XVI og Den Juridiske Tjeneste), nået til den konklusion, at der klart var tale om en overtrædelse af bestemmelserne i direktiv 93/37/EØF samt en tilsidesættelse af princippet om ligebehandling, og påtænkte derfor at sende en åbningsskrivelse til de græske myndigheder. Da spørgsmålet imidlertid blev behandlet af kommissærkollegiet den 7. april 1998 skete der en markant og ubegrundet holdningsændring. Klageren fandt derfor, at kommissærkollegiet havde besluttet af afslutte sagsbehandlingen ud fra politiske hensyn, som ikke havde noget retsgrundlag og ikke var motiveret af den offentlige interesse, og derfor havde misbrugt og udøvet sin skønsbeføjelse uretmæssigt som led i proceduren i henhold til artikel 226.

2 Ved skrivelse af 30. juli 1998 informerede Kommissionen klageren om, at den havde til hensigt at afslutte sagsbehandlingen, medmindre han kunne fremlægge yderligere oplysninger til påvisning af en klar overtrædelse af EU-bestemmelserne vedrørende offentlige aftaler. Ifølge klageren understregede denne skrivelse, at udbudsbetingelserne var omfangsrige og udformet på en uklar måde, som kunne give anledning til forskellige fortolkninger fra de bydendes side med hensyn til kravene. Det hed imidlertid videre i skrivelserne, at det kun var på grund af procedurens og udbudsbetingelsernes komplekse beskaffenhed, at det ikke kunne gøres gældende, at den ordregivende myndighed ikke havde

muliggjort en virkelig konkurrencepræget procedure, eller at princippet om ligebehandling var blevet tilsidesat. Klageren bemærkede endvidere, at en anden grund, hvorpå Kommissionen baserede sig beslutning om at afslutte sagsbehandlingen, dvs. tilsagnene fra den græske regering med hensyn til dens fremtidige politik, i realiteten betød, at de græske myndigheder kunne undgå konsekvenserne af tidligere overtrædelser ved blot at forpligte sig til at ændre adfærd i fremtiden. Klageren fandt derfor, at de grunde, som Kommissionen anførte til at forklare sin beslutning om at afslutte sagsbehandlingen, var utilstrækkelige og modstridende.

3 Ifølge klageren modtog han Kommissionens skrivelse af 30. juli 1998 den 19. august 1998. Han anfægtede forslaget om at afslutte sagsbehandlingen ved at fremlægge nyt bevismateriale ved brev af 10. september 1998 og sendte yderligere breve den 7. og 21. oktober 1998 og 25. november 1998. Kommissionen havde imidlertid allerede endeligt afsluttet sagen ved sin beslutning nr. H/98/3262 af 27. august 1998. Under disse omstændigheder gjorde klageren gældende, at Kommissionen havde tilsidesat hans ret til at blive hørt, inden sagsbehandlingen blev afsluttet.

4 Klageren gjorde gældende, at han i halvandet år ikke officielt fik meddelt resultatet af sin klage, og fandt, at dette udgjorde en uforholdsmæssig forsinkelse med hensyn til at give ham oplysninger.

UNDERSØGELSEN

Ombudsmanden videresendte klagen til Kommissionen, som sendte sin udtalelse den 9. marts 1999. Den 19. april 1999 fremsatte klageren bemærkninger til Kommissionens udtalelse. Den 24. juni foretog Ombudsmandens tjenestegrene inspektion af Kommissionens dokumenter i forbindelse med sagen i GD XV's lokaler i Bruxelles. Samme dag indhentede de vidneforklaringer fra tre tjenestemænd i GD XV. Den 26. juli 1999 foretog Ombudsmandens tjenestegrene endnu en inspektion af Kommissionens sagsdokumenter i GD XV's lokaler i Bruxelles, hvor de fik udleveret en kopi af sagsakten. Den 14. september 1999 fik klageren udleveret kopier af udskrifterne af vidneforklaringerne fra de tre tjenestemænd den 24. juni 1999. Den 18. og 29. oktober 1999 sendte klageren yderligere bemærkninger vedrørende Kommissionens behandling af sin sag samt bemærkninger til de tre vidneforklaringer. Den 18. november 1999 anmodede Ombudsmanden Kommissionens formand om en supplerende udtalelse om klagerens bemærkninger. Den 3. januar 2000 sendte Kommissionens formand sin udtalelse om klagerens bemærkninger. Den 11. januar 2000 sendte Kommissionen ligeledes de tre vidners udtalelse om klagerens yderligere bemærkninger. Den 12. januar 2000 indhentede Ombudsmanden og hans tjenestegrene vidneforklaringer fra tre tjenestemænd i GD XV. Den 27. marts 2000 sendte klageren sine endelige bemærkninger vedrørende Kommissionens behandling af sin klage. Den 7. juni 2000 sendte Kommissionen sin endelige udtalelse om sagen.

Parternes bevismateriale og oplysninger er angivet nærmere i den fulde ordlyd af afgørelsen, som er tilgængelig på engelsk på Ombudsmandens websted: <http://www.euro-ombudsman.eu.int/decision/en/980995.htm>

AFGØRELSEN

På baggrund af sine undersøgelser af denne klage fremsatte Ombudsmanden følgende kritiske bemærkninger:

1. Ombudsmanden mener, at Kommissionens skrivelse til klageren, hvori denne blev informeret om, at Kommissionen havde afsluttet behandlingen af hans klage, trods sagens komplekse beskaffenhed, naturligvis skal forstås på den måde, at Kommissionen afsluttede sagsbehandlingen, fordi den fandt, at der ikke havde været tale om en overtrædelse af

fællesskabsretten. Resultatet af Ombudsmandens undersøgelser har vist, at dette ikke var grunden til Kommissionens beslutning om at afslutte sagsbehandlingen i forbindelse med Thessaloniki Metro. Det fremgår, at Kommissionen traf en skønsmæssig beslutning om at afslutte sagsbehandlingen, trods beviserne for en mulig overtrædelse. Kommissionen gav derfor ikke klageren en tilstrækkelig begrundelse for sin beslutning om at afslutte behandlingen af klagen. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

2. Ombudsmanden bemærker, at for at en klager kan få mulighed for at fremsætte bemærkninger, skal bl.a. følgende elementer nødvendigvis være til stede:

(i) en tilstrækkelig frist til at udarbejde og fremsætte eventuelle bemærkninger

(ii) tilstrækkelige oplysninger om grundlaget for den påtænkte beslutning om at afslutte sagsbehandlingen, således at klageren kan tage de relevante spørgsmål op i sine bemærkninger.

I den foreliggende sendte Kommissionen en skrivelse umiddelbart inden den almindelige sommerferieperiode, hvori den informerede klageren om den påtænkte afslutning af sagsbehandlingen og opfordrede ham til at fremsende supplerende oplysninger. Ombudsmanden bemærker, at der i Kommissionens skrivelse ikke var fastsat nogen frist for fremsendelsen af sådanne oplysninger, hvorfor der skulle have været mulighed for en rimelig tidsfrist. Hvis Kommissionen ønskede at handle hurtigt, havde det endvidere været hensigtsmæssigt både at fastsætte en frist og at informere klageren via et moderne kommunikationsmiddel i stedet for blot at benytte postvæsenet. Under disse omstændigheder, hvor sagsbehandlingen blev afsluttet blot otte dage efter klagerens modtagelse af Kommissionens skrivelse, fik klageren ikke en tilstrækkelig frist til at fremsætte bemærkninger.

Ombudsmanden minder endvidere om, at Kommissionen ikke gav klageren en tilstrækkelig begrundelse for sin påtænkte beslutning om at afslutte sagsbehandlingen. Kommissionen gav derfor ikke klageren en reel mulighed for at tage alle de relevante spørgsmål op i hans bemærkninger.

På baggrund af ovenstående gav Kommissionen ikke klageren en rimelig mulighed for at blive hørt, inden den afsluttede behandlingen af hans klage. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Da disse aspekter af sagen vedrørte et overstået hændelsesforløb, var det ikke relevant at finde en mindelig løsning, og Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

YDERLIGERE BEMÆRKNINGER

Ombudsmanden bemærkede, at hvis den skrivelse, hvorved Kommissionen informerer en klager om sin beslutning om at afslutte behandlingen af hans klage, blev betragtet som en beslutning rettet til klageren, kunne såvel det forhold, at Kommissionen ikke gav klageren en rimelig mulighed for at blive hørt, inden den afsluttede sagsbehandlingen, som det forhold, at den ikke gav en tilstrækkelig begrundelse for beslutningen, begge udgøre en annullationsgrund i denne sag.

Ombudsmanden havde imidlertid allerede nævnt Domstolens retspraksis, der fastslår, at Kommissionens skønsmæssige til at træffe beslutning om, hvorvidt en overtrædelse skal indbringes for Domstolen, afskærer borgerne fra at kræve, at Kommissionen indtager et bestemt standpunkt, og at anlægge et annullationssøgsmål vedrørende dens afslag på at indlede en procedure³³.

³³ Sag 247/87, *Star Fruit mod Kommissionen*, Sml. 1989, s. 291, sag 87/89, *Sonito mod Kommissionen*, Sml. 1990 I, s. 1981, dom afsagt af Retten i Første Instans i sag T-182/97, *Hubert Ségaud og Monique Ségaud mod Kommissionen*, Sml. 1998 II, s. 271.

Ombudsmanden understregede, at ovennævnte retspraksis ikke forhindrer Kommissionen i at tage skridt til at undgå fremtidige tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med behandlingen af klager på grundlag af artikel 226. Ombudsmanden foreslog specifikt, at Kommissionen overvejede at fastlægge klare procedureregler for behandlingen af sådanne klager, analogt med de gældende regler i forbindelse med konkurrencesager.

I forbindelse med Den Europæiske Ombudsmands undersøgelse på eget initiativ af Kommissionens administrative procedurer ved behandlingen af klager over medlemsstaternes overtrædelse af fællesskabsretten (303/97/PD³⁴) erkendte Kommissionen allerede, at klagerne i tidsrummet forud for et eventuelt sagsanlæg nyder godt af proceduremæssige garantier, som Kommissionen vedvarende har udviklet og forbedret. Kommissionen indvilgede endvidere i at videreføre dette arbejde.

I denne henseende bør Kommissionen navnlig præcisere de proceduremæssige aspekter af den administrative fase forud for en endelig beslutning om at fremsætte den begrundede udtalelse, som afslutter den administrative procedure.

Fastlæggelsen af sådanne regler vil udgøre et vigtigt skridt, således at borgernes ret til god forvaltning, som fastlagt i Den Europæiske Unions Charter om grundlæggende rettigheder, der blev proklameret i Nice den 7. december 2000, kan blive en levende realitet.

KOMMISSIONENS OPFØLGNING AF SAGEN

Den 15. maj 2001 orienterede Kommissionen Ombudsmanden om, hvordan den havde fulgt op på de kritiske og yderligere bemærkninger.

Kommissionen bemærkede, at den fremgangsmåde, som havde givet anledning til kritik, allerede stort set var blevet ændret ved at orientere offentligheden om de nye bestemmelser, som er indeholdt i den forklarende note, som er vedhæftet dens meddelelse af 30. april 1999 "En medlemsstats manglende overholdelse af fællesskabsretten: standardformular til brug ved indgivelse af klage til Europa-Kommissionen" (EFT C 119/1999, s. 5).

Kommissionen meddelte endvidere Ombudsmanden, at dens tjenestegrene for øjeblikket arbejder på en konsolideret udgave af dens interne regler om forvaltning af overtrædelsesproceduren, og så snart denne procedurekodeks er udarbejdet, vil den blive meddelt Ombudsmanden og Europa-Parlamentet og udsendt til offentligheden via Europasiden.

AFBRUDT FINANSIERING AF UDVIKLINGSPROJEKT

*Afgørelse om klage
511/99/GG over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

En tysk fond indgav den 10. maj 1999 en klage til Den Europæiske Ombudsmand vedrørende den måde, hvorpå Europa-Kommissionen havde behandlet en ansøgning om finansiering til et udviklingsprojekt i Chile.

Fonden henvendte sig i 1995 på vegne af Sternenkinder e.V., som er en velfærdsorganisation fra Tyskland ("organisationen"), til Kommissionen med henblik på at modtage samfinansiering til et udviklingsprojekt i Chile (et center for psykisk handicappede børn). Den ansvarlige tjenestemand i Kommissionen påpegede i en håndskrevet kommentar på denne skrivelse, at organisationen (som kun havde eksisteret i et år) endnu ikke var støttestøttet. Han foreslog imidlertid, at organisationen muligvis kunne få tilskud gennem en anden ngo, som opfyldte de relevante kriterier. Klageren indvilligede derefter i at træde til og indsende ansøgningen i sit eget navn. Denne ansøgning blev sendt til Kommissionen i juli 1996. I juni 1997 blev der indgået en aftale mellem Kommissionen og klageren, hvori

³⁴ 303/97/PD, beskrevet i Den Europæiske Ombudsmands årsberetning for 1997, s. 273-277.

Kommissionen indvilligede i at bidrage med 70.443 EUR til dækning af projektets omkostninger. På baggrund af denne aftale begyndte organisationen at implementere projektet.

Kommissionen foretog imidlertid ingen udbetalinger på trods af flere rykkerskrivelser. Klageren henvendte sig derefter til et medlem af Europa-Parlamentet, som skrev til Kommissionen. I sit svar til medlemmet af 17. juni 1998 udtrykte Kommissionen den holdning, at det pågældende beløb ikke kunne frigives, før klageren havde tilbagebetalt forskellige beløb, som Kommissionen havde tildelt [klagerens] Verein der Freunde und Förderer ("foreningen"). Efter at have hørt Kommissionens holdning kontaktede klageren ved flere lejligheder Kommissionen for at få finansieringen frigivet. Kommissionen meddelte imidlertid klageren i en skrivelse af 15. december 1998, at den ikke ville foretage den ønskede udbetaling. Kommissionen bekræftede, at den ikke havde nogen indvendinger mod projektet som sådan. Den mente imidlertid, at den selv havde krav mod klageren, som kunne modregnes i det pågældende beløb. Ifølge Kommissionen stammede disse krav fra aftaler om andre udviklingsprojekter, som den havde indgået med foreningen. Kommissionen mente, at klageren var forpligtet til at betale foreningens gæld, da den syntes at være under likvidation eller allerede at være opløst.

På den baggrund henvendte klageren sig til Den Europæiske Ombudsmand for at få hjælp.

Klageren krævede, at Kommissionen skulle frigive de pågældende midler. Efter klagerens mening havde Kommissionen i juni 1997 afgivet et bindende løfte om at frigive det pågældende beløb. Klageren gjorde ligeledes gældende, at Kommissionen vidste, at klageren kun fungerede som forvalter for organisationen. Klageren mente derfor, at krav mod tredjemand ikke kunne modregnes i det pågældende beløb. I denne forbindelse gjorde klageren gældende, at klageren ikke skulle indtræde i foreningens rettigheder, da dette var en separat juridisk enhed. Klageren gjorde desuden gældende, at Kommissionens afvisning af at betale det aftalte beløb havde bragt organisationen på randen af konkurs, hvilket dermed havde truet videreførelsen af projektet i Chile.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Kommissionen havde krav om tilbagebetaling af et samlet beløb på 210.000 EUR mod Verein der Freunde und Förderer, eftersom de to projekter ikke var tilstrækkeligt dokumenteret af foreningen. Begge projekter blev oprindeligt sendt til Kommissionen af klageren selv, men med den klausul, at foreningen, som endnu ikke var etableret, skulle være ansvarlig for gennemførelsen af disse projekter. Derfor blev støtteaftalen senere indgået med foreningen, og det var den samme person, der handlede på vegne af både klageren og foreningen. Der var udstedt indtægtsordrer mod foreningen i 1995 for de beløb, der skulle indhentes, men man reagerede ikke på dem. Det viste sig, at foreningen ikke havde nogen aktiver. Klageren nægtede selv at acceptere sit ansvar for foreningens økonomiske forpligtelser, på trods af at overskuddet fra dens aktiviteter i overensstemmelse med statutterne regelmæssigt var blevet overført til klageren. Klageren havde oprettet Verein der Freunde und Förderer for at få hjælp til sine aktiviteter. Personalet i og medlemmerne af disse to organisationer var indbyrdes forbundet, og foreningen anvendte samme adresse som klageren, herunder også telefonnummer og logo.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fastholdt klageren sin klage. Klageren gjorde også følgende to nye punkter gældende:

(1) *Kommissionen skulle ikke have ydet støtte til klageren (som kun handlede på organisationens vegne) i 1997, hvis den mente, at den havde et krav mod klageren om tilbagebetaling af visse beløb.*

(2) *Kommissionen burde ikke have ventet i 18 måneder, før den oplyste klageren om årsagerne til, at den ikke havde frigivet de midler, som den havde indvilliget i at betale til klageren.*

Klageren anførte, at det var organisationen, som var ved at gå konkurs, der nu måtte lide under de krav, som Kommissionen hævdede at have mod klageren. Klageren gjorde gældende, at Kommissionen bevidst havde ladet organisationen styre mod afgrunden.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter at have modtaget klagerens bemærkninger til Kommissionens udtalelse, fandt Ombudsmanden, at det ville være hensigtsmæssigt at undersøge de nye klagepunkter, som klageren havde fremlagt, inden for rammerne af den foreliggende undersøgelse. Ombudsmanden skrev derfor den 3. december 1999 til Kommissionen med henblik på at anmode denne om at indsende en udtalelse om klagerens nye klagepunkter.

I sin udtalelse af 3. februar 2000 fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Kommissionen kendte ikke organisationen og havde hverken forhandlet om projektet med den eller bevilget et tilskud til den. Kommissionen havde kun ført forhandlinger med klageren. Kommissionen havde i sit forhold til klageren arbejdet efter det princip, at det faktisk, at parterne havde en tvist om ét projekt, ikke i sig selv udelukkede en videreførelse af det eksisterende samarbejde i andre sager, så længe Kommissionen kunne gå ud fra, at den handlede med en ærlig forretningspartner, som den kunne indgå en acceptabel aftale med. Kommissionen havde først skærpet sin holdning, da det stod klart, at klageren ikke havde levet op til Kommissionens tillid.

Kommissionen havde fra starten ved flere lejligheder nægtet af frigive Chile-tilskuddet, netop fordi der havde været en tydelig forbindelse til de andre projekter. Faktisk havde parterne drøftet de omtvistelige regnskaber siden efteråret 1997. Der blev afholdt et fælles møde den 1. juli 1998. En efterfølgende anmodning om yderligere oplysninger fra klageren var i november 1998 ikke blevet imødekommet til Kommissionens tilfredshed. Kommissionen beklagede, at organisationen var blevet bytte for klagerens forretningsmoral. Kommissionen havde imidlertid hverken formidlet eller støttet organisationens kontakt med klageren.

Klageren gjorde i sine bemærkninger til denne udtalelse gældende, at Kommissionen havde haft kendskab til det forhold, at ansøgningen var indgivet på vegne af organisationen. Klageren mente fortsat, at Kommissionen hverken burde have påtaget sig den pågældende forpligtelse eller frigivet midlerne, eftersom kravene mod foreningen ikke havde noget at gøre med det berørte projekt, og da man havde kendskab til disse krav, da Kommissionen indvilligede i at bevilge tilskud til projektet i Chile. Klageren fastholdt ligeledes, at Kommissionen først skriftligt havde redegjort for sin holdning over for klageren 18 måneder efter, at kontrakten var indgået.

OMBUDSMANDENS FORSØG PÅ AT OPNÅ EN MINDELIG LØSNING

Ombudsmandens analyse af de omstridte spørgsmål

Efter en grundig gennemgang af udtalelsen og bemærkningerne samt resultaterne af de yderligere undersøgelser fandt Ombudsmanden ikke, at Kommissionen i tilstrækkelig grad havde imødekommet klagerens krav.

Ombudsmanden anerkendte, at klagerens første påstand, hvori den fastholdt, at Kommissionen skulle have frigivet de beløb, den havde bevilget, rejste det vanskelige spørgsmål om, hvorvidt klageren var forpligtet til at betale foreningens gæld. Eftersom dette spørgsmål i sidste ende skulle afgøres af en domstol, der havde den fornødne domsmyndighed i sagen, nåede Ombudsmanden til den foreløbige konklusion, at der ikke syntes at have foreligget et tilfælde af fejl eller forsømmelser i denne forbindelse.

Ombudsmanden havde imidlertid en anden holdning til klagerens andet klagepunkt om, at Kommissionen ikke burde have indgået den pågældende aftale, hvis den mente, at den havde et krav mod klageren om tilbagebetaling af visse beløb. Ombudsmanden bemærkede, at alle de forhold, som Kommissionen henholdt sig til for at begrunde sin udtalelse om, at klageren var forpligtet til at betale foreningens gæld til Kommissionen, syntes at være kendt, da kontrakten blev underskrevet i juni 1997. Kommissionen vidste også på det tidspunkt, at klageren nægtede at erkende sit ansvar for denne gæld. Endelig vidste eller burde Kommissionen have vidst, at den finansielle bistand, der blev lovet i aftalen, ikke skulle gavne klageren, men organisationen og dens projekt i Chile.

Ombudsmandens foreløbige konklusion var derfor, at Kommissionens beslutning om at indgå aftalen under omstændighederne kunne udgøre et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

For så vidt angår klagerens påstand om, at Kommissionen ikke skulle have ventet i 18 måneder, før den oplyste klageren om begrundelserne for ikke at frigive de tilskud, som den havde indvilliget i at betale, bemærkede Ombudsmanden, at klageren først syntes at være blevet underrettet skriftligt om disse begrundelser i december 1998. Ombudsmandens foreløbige konklusion var derfor, at den omstændighed, at Kommissionen først redegjorde for sine begrundelser for, at den ikke havde opfyldt den forpligtelse, som den havde påtaget sig næsten et år (eller endnu længere) efter, at den relevante aftale blev indgået, kunne udgøre endnu et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Muligheden for en mindelig løsning

Sternenkinder e.V. sendte den 8. juni 2000 en skrivelse til Ombudsmanden, hvori den forsøgte at beskrive og vurdere omfanget af de skader, den havde lidt som følge af Kommissionens adfærd.

Ombudsmanden sendte den 5. juli 2000 et forslag til en mindelig løsning til Kommissionen. Ombudsmanden opfordrede i denne skrivelse Kommissionen til at overveje at godtgøre de skader, som organisationen havde lidt som følge af Kommissionens afvisning af at frigive det beløb, som den havde indvilliget i at betale til et udviklingsprojekt i Chile i en aftale, som blev indgået med klageren i juni 1997.

Kommissionen meddelte i sit svar af 3. oktober 2000, at organisationen havde anmodet klageren om at optræde som mellemmand på eget initiativ og ikke på opfordring fra Kommissionen. Kommissionen hævdede, at den på tidspunktet for aftalens indgåelse stadig havde antaget, at den ville kunne nå til en forståelse med klageren, og fandt først et år senere ud af, at den var blevet offer for klagerens uærlige forretningsmetoder. Ifølge Kommissionen skyldtes det egentlige problem, at klageren ikke havde overført ”de midler, der var modtaget som erstatning” til organisationen. Kommissionen tilføjede, at den ikke ville acceptere at støtte klagerens uregelmæssigheder med skatteydernes penge og endda forværre den skade, den havde lidt som følge af klageren. Efter Kommissionen mening ville resultatet af Ombudsmanden forslag om ”fuldt ud at godtgøre” organisationen forpligte Kommissionen til at udbetale støtten for anden gang. Kommissionen anså dette for at være uacceptabelt.

Klageren fastholdt i sine bemærkninger klagen og nægtede at have anvendt uærlige forretningsmetoder.

FORSLAGET TIL HENSTILLING

Ombudsmandens skrivelse af 26. oktober 2000

Under disse omstændigheder fremsatte Ombudsmanden et forslag til henstilling over for Kommissionen den 26. oktober 2000 med følgende indhold:

Europa-Kommissionen bør overveje at godtgøre de skader, som organisationen Sternenkinder e.V. har lidt som følge af Kommissionens afvisning af at frigive det beløb, som den havde indvilliget i at betale til et udviklingsprojekt i Chile i en aftale, som blev indgået med klageren i juni 1997.

Kommissionens detaljerede udtalelse

Kommissionen nægtede i sin detaljerede udtalelse af 19. januar 2001 at acceptere Ombudsmandens forslag til henstilling. Den fremlagde følgende yderligere bemærkning, som for nogles vedkommende er så vigtige, at de bør gives her:

Klageren anfører, at det er et tilfælde af fejl eller forsømmelser, at Kommissionen tilbageholder udbetalingen af de midler, der er bevilget til et af hans projekter i Chile, så længe klageren ikke har redegjort for brugen af andre EF-midler, som er forsvundet fra et af hans andre projekter i Brasilien. Klageren nægter at betale sin underleverandør, Verein Sternenkinder, for sit arbejde på Chile-projektet. Den Europæiske Ombudsmand anerkender i princippet, at Kommissionen har et gyldigt krav mod klageren, men overlader håndhævelsen af dette til de relevante domstole.

I løbet af årene havde klageren modtaget EF-støtte til flere udviklingsprojekter, herunder et projekt i Brasilien, som aldrig blev gennemført. Kommissionens forudbetaling på 120.000 EUR var blevet brugt uretmæssigt, og Kommissionen havde gentagne gange anmodet klageren om at redegøre for sin brug af disse penge. Klageren havde nægtet at afgive nogen oplysninger i denne henseende og hævdede, at han ikke var i stand til at gøre dette, da finansieringskontrakten, som var forhandlet af hans egne repræsentanter, var underskrevet af Verein der Freunde und Förderer. Da Kommissionen alligevel insisterede, havde klageren afvist nogen form for ansvar og havde rådet Kommissionen til at sagsøge foreningen, som nu var gået konkurs, efter at Kommissionen havde tømt kontiene for 120.000 DM og 170.000 DM i 1990 og 1991.

Hverken Kommissionen eller klageren havde gjort tilskuddet til projektet i Chile betinget af, at tvisten om projektet i Brasilien blev løst, men der blev uafvendeligt etableret en forbindelse, da klageren senere opfordrede kraftigt til, at tilskuddet blev frigivet uden at give nogen indrømmelser med hensyn til projektet i Brasilien.

Kommissionen havde ikke indledt noget administrativt eller forretningsmæssigt forhold med organisationen og havde heller ikke taget nogen initiativer, hvoraf pligten til at beskytte organisationens økonomiske interesser kunne udledes som en årsag til senere fejl eller forsømmelser. Ombudsmanden var af den mening, at Kommissionen ikke desto mindre skulle betale erstatning til organisationen, eftersom den havde vidst, at hele eller dele af tilskuddet i sidste ende var bestemt for sidstnævnte. Det var imidlertid almindelig praksis for denne slags projekter at anvende underleverandører. Eftersom Kommissionen ikke havde et direkte kontraktforhold med disse underleverandører, behøvede den ikke at betale dem direkte, hvis deres ordregiver og debitor ikke overholdt deres forpligtelser.

I nærværende sag havde organisationen været klagerens underleverandør, og klageren skulle derfor holdes fast på sit løfte om at tage det fulde ansvar for projektet, som var det hans eget, og dermed forpligte sig til at betale underleverandørerne.

Så vidt Kommissionen vidste, havde organisationen ikke på nogen måde forsøgt at få sine krav mod klageren indfriet ad rettens vej.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fastholdt klageren sin klage og fremsatte blandt andet følgende yderligere bemærkninger:

Kommissionen havde fordrejet kendsgerningerne i sin detaljerede udtalelse. Organisationen havde ikke være klagerens underleverandør. For så vidt angik projektet i Brasilien, havde en anklager i Tyskland indledt en undersøgelse af den ansvarlige leder. Denne undersøgelse var imidlertid blevet indstillet. Forbundsrepublikken Tyskland havde i øvrigt indbragt et søgsmål mod lederen. Dette søgsmål var imidlertid blevet afvist af de tyske domstole. Klageren havde ikke taget penge fra foreningens konti. De pågældende beløb stammede fra velgørenhedsarrangementer og var blevet samlet ind til klageren af foreningen.

AFGØRELSEN

1 Afslag på at frigive midlerne

1.1 Klageren, en tysk fond, gjorde gældende, at Kommissionen burde frigive et beløb på 70.443 EUR, som den havde indvilliget i at betale i en aftale fra juni 1997 om et udviklingsprojekt i Chile.

1.2 Kommissionen svarede, at den var berettiget til at tilbageholde betalingen, da den havde et krav på 210.000 EUR mod klagerens forening Verein der Freunde und Förderer ("foreningen"), som stammede fra et projekt i Brasilien, som klageren var ansvarlig for, og som det beløb, som klageren krævede, kunne modregnes i.

1.3 Med henblik på at underbygge udtalelsen om, at klageren kunne holdes ansvarlig for foreningens gæld, henviste Kommissionen til flere forhold, der pegede på, at der eksisterede en tæt forbindelse mellem klageren og foreningen, f.eks. at personalet i og medlemmerne af begge organisationer var indbyrdes forbundet, samt at foreningen anvendte samme adresse som klageren, herunder også telefonnummer og logo.

1.4 Ombudsmanden var ikke i stand til at vurdere, om klageren rent faktisk skulle holdes økonomisk ansvarlig for Kommissionens krav mod foreningen. Dette spørgsmål kunne i sidste ende kun afgøres af en domstol, som havde domsmyndighed i denne sag. Ved første gennemsyn syntes Kommissionens argumenter imidlertid ikke at være ubegrundede. Der blev således ikke påvist et tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

2 Indgåelse af en aftale på trods af eksisterende krav mod klageren

2.1 Klageren gjorde gældende, at den kun havde handlet på vegne af Sternenkinder e.V. ("organisationen"), en lille tysk velgørenhedsorganisation, som oprindeligt havde foreslået det pågældende projekt for Kommissionen. Kommissionen havde imidlertid meddelt, at organisationen endnu ikke var støtteberettiget. Kommissionen havde imidlertid foreslået, at organisationen muligvis kunne få tilskud gennem en anden ngo, som opfyldte de relevante kriterier. Klageren indvilligede derefter i at træde til og indsende ansøgningen i sit eget navn. Klageren gjorde gældende, at Kommissionen efter omstændighederne ikke skulle have indgået en aftale med klageren i 1997, hvis den mente, at den havde et krav om tilbagebetaling af visse beløb mod klageren.

2.2 Kommissionen svarede, at den ikke kendte organisationen og hverken havde forhandlet om projektet med den eller bevilget et tilskud til den. Kommissionen havde kun ført forhandlinger med klageren. Kommissionen havde i sit forhold til klageren arbejdet efter det princip, at det faktum, at parterne havde en tvist om ét projekt, ikke i sig selv udelukkede en videreførelse af det eksisterende samarbejde i andre sager, så længe Kommissionen kunne gå ud fra, at den handlede med en ærlig forretningspartner, som den

kunne indgå en acceptabel aftale med. Kommissionen havde først skærpet sin holdning, da det stod klart, at klageren ikke havde levet op til Kommissionens tillid.

2.3 Ombudsmanden bemærkede, at alle de forhold, som Kommissionen henholdt sig til for at begrunde sin udtalelse om, at klageren var forpligtet til at betale foreningens gæld til Kommissionen, syntes at være kendt, da kontrakten blev underskrevet i juni 1997.

2.4 Efter Ombudsmanden mening kunne Kommissionen ikke på tidspunktet for indgåelsen af den pågældende aftale i juni 1997 have været i tvivl om, at klageren ikke ville acceptere Kommissionens mening om, at klageren var forpligtet til at betale foreningens gæld. Kommissionen påpegede selv, at indtægtsordrerne mod foreningen allerede blev udstedt i oktober 1995 (dvs. længe før at aftalen blev indgået), men at det ikke havde været muligt at inddrive de pågældende beløb. Desuden havde klageren i en skrivelse til Kommissionen den 28. februar 1997 forklaret, at ansøgningen om tilskud blev indsendt af klageren og ikke af foreningen. Klageren fremhævede også i denne skrivelse, at foreningen var ved at blive opløst, og at den slet ikke havde nogen forbindelse til klageren. Klageren opfordrede desuden kraftigt Kommissionen til at skelne mellem disse to organer. Kommissionen kunne derfor dårligt forvente, at klageren ville indvillige i at betale foreningens gæld.

2.5 I sin udtalelse til Ombudsmandens forslag til henstilling i denne sag erkendte Kommissionen, at hverken den selv eller klageren havde gjort tilskuddet til projektet i Chile betinget af, at tvisten om projektet i Brasilien blev løst, men hævdede, at der uafvendeligt blev etableret en forbindelse, da klageren senere opfordrede kraftigt til, at tilskuddet blev frigivet uden at give nogen indrømmelser med hensyn til projektet i Brasilien. Ombudsmanden kunne ikke imødekomme dette krav, da det først blev rejst meget sent i proceduren og ikke blev dokumenteret af nogen beviser.

2.6 Hvad var endnu vigtigere, de dokumenter, som klageren havde fremsendt, viste, at Kommissionen vidste eller burde have vidst, at midlerne i sidste ende skulle gavne organisationen og dens arbejde og ikke klageren, hvilket var i strid med, hvad Kommissionen ellers havde hævdet i nærværende sag. Organisationens navn havde den 15. september 1995 skrevet til Kommissionen for at forespørge, om den kunne indsende en ansøgning om et tilskud til det pågældende projekt. Kommissionen havde svaret, at dette ikke var muligt, men at organisationen kunne henvende sig til en anden ngo, der kunne indsende ansøgningen. Klageren indvilligede derefter i at træde til og indsende ansøgningen i sit eget navn. De dokumenter, som klageren fremsendte, viste, at dette var blevet drøftet med Kommissionen. Faktisk er organisationens navn nævnt i både selve ansøgningen og i den korte følgeskrivelse, som klageren sendte til Kommissionen den 17. juli 1996.

2.7 Ombudsmanden mente, at Kommissionen således vidste eller burde have vidst, at beslutningen om ikke at frigive de midler, som den havde indvilliget i at betale, ville påvirke organisationens interesser. Desuden vidste eller burde Kommissionen have vidst, at klageren ikke ville indvillige i at betale foreningens gæld. Kommissionen burde derfor ikke have indgået den pågældende aftale, hvis den ikke agtede at frigive de berørte midler. Desuden skulle man nå til samme konklusion, hvis Kommissionen havde indgået aftalen uden på forhånd at få afklaret den juridiske situation. Kommissionen burde under alle omstændigheder have forsøgt at undgå, at denne strid med klageren om foreningens gæld, kunne forvolde skade på organisationen og projektet i Chile, som Kommissionen ikke syntes at have nogen indvendinger mod.

2.8 I sin udtalelse til Ombudsmandens forslag til henstilling i denne sag gjorde Kommissionen gældende, at organisationen havde fungeret som klagerens underleverandør, og at det derfor var klagerens ansvar at betale organisationen. Ombudsmanden mente, at dette synspunkt (som Kommissionen ikke havde givet udtryk for før) ikke ydede retfærdighed til de særlige omstændigheder i denne sag. Klageren havde ikke indsendt sit

eget projekt til Kommissionen, men havde kun trådt til, fordi organisationen ikke selv var berettiget til støtte.

2.9 På baggrund af ovenstående konkluderede Ombudsmanden, at set i lyset af omstændighederne i denne sag var Kommissionens beslutning om at indgå en aftale ikke god forvaltningsskik, hvorfor det udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

3 Forsinkelse i underretningen af klageren

3.1 Klageren gjorde gældende, at Kommissionen ikke burde have ventet i 18 måneder, før den oplyste klageren om årsagerne til, at den ikke havde frigivet de midler, som den havde indvilliget i at betale.

3.2 Kommissionen svarede, at den fra starten ved flere lejligheder havde nægtet at frigive Chile-tilskuddet, og at parterne havde drøftet de omtvistelige regnskaber siden efteråret 1997.

3.3 Ombudsmanden bemærkede, at ifølge de fremsendte beviser var det først i skrivelsen til medlemmet af Europa-Parlamentet den 17. juni 1998, at Kommissionen havde forklaret skriftligt, at den ikke agtede at frigive tilskuddet, før foreningens gæld var betalt. Desuden syntes klageren selv først at være blevet underrettet om Kommissionens holdning i skrivelsen af 15. december 1998. Kommissionen fremlagde ingen beviser for, at klageren var blevet underrettet om dette før disse datoer. Efter Ombudsmandens mening var det ikke god forvaltningsskik, at Kommissionen først forklarede årsagerne til, at den ikke havde opfyldt en forpligtelse, den havde påtaget sig, næsten et år efter, at den pågældende aftale blev indgået. Dette udgjorde derfor et yderligere tilfælde af fejl eller forsømmelser.

4 Konklusion

4.1 På baggrund af Ombudsmandens undersøgelser af denne klage var det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkninger:

Ombudsmanden mente, at Kommissionen vidste eller burde have vidst, at beslutningen om ikke at frigive de midler, som den havde indvilliget i at betale, ville påvirke organisationens interesser. Desuden vidste eller burde Kommissionen have vidst, at klageren ikke ville indvillige i at betale foreningens gæld. Det er en regel for god forvaltningsskik, at forvaltningen skal handle både konsekvent og retfærdigt. Kommissionen burde derfor ikke have indgået den pågældende aftale, hvis den ikke agtede at frigive de berørte midler. Den burde under alle omstændigheder have forsøgt at undgå, at denne strid med klageren om foreningens gæld kunne forvolde skade på organisationen og projektet i Chile, som Kommissionen ikke syntes at have nogen indvendinger mod.

Ombudsmanden bemærkede, at ifølge de fremsendte beviser var det først i skrivelsen til medlemmet af Europa-Parlamentet den 17. juni 1998, at Kommissionen havde forklaret skriftligt, at den ikke agtede at opfylde sine forpligtelser i medfør af aftalen fra juni 1997, før foreningens gæld var betalt. Desuden syntes klageren selv først at være blevet underrettet om Kommissionens holdning i skrivelsen af 15. december 1998. Efter Ombudsmandens mening er det ikke god forvaltningsskik, at Kommissionen først forklarede årsagerne til, at den ikke havde opfyldt en forpligtelse, den havde påtaget sig, næsten et år efter, at den pågældende aftale blev indgået. Dette udgjorde derfor et yderligere tilfælde af fejl eller forsømmelser.

4.2 Ombudsmanden foreslog i sit forslag til en mindelig løsning, at Kommissionen skulle overveje at godtgøre de skader, som organisationen havde lidt. Kommissionen afviste i sit svar dette forslag bl.a. med henvisning til, at dette ville forpligte den til at betale hele tilskuddet endnu engang. Ombudsmanden gentog derefter sit forslag i form af et forslag til henstilling til Kommissionen. Han påpegede, at Kommissionens fortolkning af forslaget var forkert, da han kun havde foreslået, at organisationen skulle have de skader, den faktisk

havde lidt, godtgjort. Kommissionen bekræftede i sin detaljerede udtalelse, at den fortsat afviste dette forslag. Denne gang syntes Kommissionen at henvise til, at den ikke havde gjort noget, der kunne regnes for fejl eller forsømmelser i forhold til organisationen. Ombudsmanden mente også, at en sådan fortolkning var forkert. Da Ombudsmanden havde konkluderet, at denne sag udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser, skulle han nu afgøre, hvordan dette tilfælde af fejl eller forsømmelser skulle bringes til ophør. I betragtning af striden mellem Kommissionen og klageren og set i lyset af, at Kommissionen ikke havde nogen indvendinger mod gennemførelsen af projektet i Chile, syntes det at være mest hensigtsmæssigt at foreslå, at Kommissionen skulle overveje at godtgøre den part, som ville lide det største tab i nærværende sag, dvs. organisationen, som på forhånd havde finansieret projektet.

4.3 Ombudsmanden beklagede, at Kommissionen ikke havde accepteret dette forslag. Kommissionens beslutning var til skade for en lille velgørenhedsorganisation og i sidste ende for de, der ville drage fordel af det projekt, som Kommissionen selv anså for at være berettiget til EU-støtte.

5 Rapport til Europa-Parlamentet

5.1 I artikel 3, stk. 7, i Ombudsmandens statut³⁵ fastlægges det, at når Ombudsmanden har fremlagt et forslag til henstilling og modtaget en detaljeret udtalelse fra den berørte institution eller det berørte organ, skal han sende en rapport til Europa-Parlamentet og til den berørte institution eller det berørte organ.

5.2 Ombudsmanden påpegede i sin årsberetning for 1998, at muligheden for at fremlægge en sådan særrapport for Parlamentet er af uvurderlig værdi for hans arbejde. Han tilføjede, at sådanne særrapporter derfor ikke burde fremlægges alt for ofte, men kun i vigtige sager, når Parlamentet kan gribe ind for at støtte Ombudsmanden i overensstemmelse med ombudsmandsstatutten³⁶. Årsberetningen for 1998 blev fremsendt til og godkendt af Europa-Parlamentet.

5.3 Ombudsmanden mente, at den nærværende sag, som berørte Europa-Kommissionens forpligtelser i forbindelse med en særlig kontrakt, ikke rejste nogen principproblemer, selv om sagen var vigtig for de berørte parter. Det stod heller ikke klart, hvordan Europa-Parlamentet kunne gribe ind for at støtte Ombudsmanden i denne sag. Derfor konkluderede Ombudsmanden, at det ikke var hensigtsmæssigt at fremlægge en særrapport for Europa-Parlamentet.

5.4 Ombudsmanden beslutter derfor at sende en kopi af denne afgørelse til Kommissionen og at medtage den i årsberetningen for 2001, som vil blive sendt til Europa-Parlamentet. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

5.5 Klageren bevarer naturligvis retten til at indgive sit kontraktlige krav mod Kommissionen om betaling af et beløb på 70.443 EUR til en domstol, som har domsmyndighed i denne sag.

³⁵ Europa-Parlamentets afgørelse af 9. marts 1994 vedrørende Ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv, EFT L 113 af 4.5.1994, s. 15.

³⁶ Årsberetning for 1998, s. 26.

OPSIGELSE AF EN EKSPERTS KON- TRAKT MED ECHO PÅ GRUND AF FORÆLDEDE HEL- BREDSUNDER- SØGELSER

*Afgørelse om klage
1033/99/JMA (fortrolig)
over Europa-
Kommissionen*

KLAGEN

Klageren påbegyndte i september 1997 sit arbejde som ekspert for Kontoret for Humanitær Bistand (ECHO), som er en del af Kommissionen. Siden da har han været ansat som konsulent på fire på hinanden følgende kontrakter. Han blev anmodet om at få foretaget en helbredsundersøgelse før den første kontrakt. Ved den lejlighed havde klageren oplyst Kommissionens tjenestegrene om sine helbredsproblemer, herunder især om sit dårlige hjerte samt den behandling, som var blevet ordineret.

I slutningen af marts 1999 meddelte klageren ECHO, at han ønskede at forlade sin daværende post i Colombia, og at han var villig til at flytte til Afrika. I april 1999 tilbød ECHO ham en stilling i Kinshasa (RDC), som han tog imod.

Klageren indgik i juli 1999 en ny kontrakt med ECHO, og fik han foretaget en helbredsundersøgelse. Helbredsundersøgelsen omfattede et elektrokardiogram, som ikke viste nogen problemer. Klageren oplyste den ansvarlige læge om sine tidligere hjerteproblemer og indvilligede i at fremsende sit seneste ultralydskardiogram, der blev taget i februar 1999, og som viste, at han var fuldstændig helbredt for sin tidligere hjertelidelse.

Klageren sendte ved en fejl et tidligere ultralydskardiogram til den ansvarlige læge. Dette var blevet taget i januar 1999, lige efter at hans hjerteproblem opstod.

Klageren rejste til Kinshasa den 15. juli 1999. Den følgende dag blev han ringet op af Kommissionens tjenestegrene i Bruxelles, som bad ham om at vende tilbage med det samme. Klageren rejste til Bruxelles, og ECHO meddelte ham, at hans kontrakt var blevet opsagt. Denne afgørelse blev formelt meddelt ham i en skrivelse fra Kommissionen, som anførte, at afgørelsen var truffet på grund af klagerens helbredstilstand.

Klageren tog tilbage til sit hjem og fandt der en skrivelse dateret den 9. juli 1999 fra den ansvarlige læge. I denne skrivelse meddelte lægen klageren, at han på baggrund af det ultralydskardiogram fra januar 1999, som klageren havde indsendt, havde konkluderet, at klageren helbredstilstand ikke var tilstrækkelig god til, at han kunne udføre sine opgaver.

I slutningen af juli skrev klageren til chefen for ECHO, Alberto Navarro, til den ansvarlige læge og til Kommissionens tjenestegrene med ansvar for bistand til ikke-medlemsstater. I sine skrivelser kritiserede han den behandling, han havde fået, og anmodede om, at hans helbredstilstand blev bedømt igen på baggrund af de nyeste helbredsundersøgelser. Denne anmodning blev ikke besvaret.

Klageren modtog en e-mail dateret den 4. august 1999 fra Kommissionens tjenestegrene med ansvar for bistand til ikke-medlemsstater, som anførte, at opsigelse af kontrakten af helbredsmæssige årsager var fastlagt i kontrakten, hvorfor klageren ikke havde ret til at kræve erstatning (artikel 22, Generelle bestemmelser i kontrakten).

På baggrund af ovenstående kendsgerninger gjorde klageren gældende:

(i) Kommissionen havde brat opsagt klagerens kontrakt vedrørende hans ansættelse som ekspert (Technical Assistant Correspondent) ved ECHO på grund af forældede helbredsundersøgelser, uden varsel eller forudgående høring. Derved havde Kommissionen ikke overholdt kontraktens bestemmelser, som fastlagde, at kontrakten først trådte i kraft, når den anden parts helbredstilstand var blevet vurderet med positivt resultat. Klageren gjorde ligeledes gældende, at institutionen skulle have kendt til hans tidligere helbredsproblemer, eftersom han allerede arbejdede for institutionen.

(ii) Kommissionen havde undladt at svare på hans skrivelser om sagen.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Kommissionen forklarede, at helbredsundersøgelser som hovedregel skal foretages, før en eventuel kontrakt underskrives. Denne regel kan imidlertid ikke altid overholdes, når det gælder missioner, der kræver hurtig humanitær bistand. Kontrakten indeholdt derimod en bestemmelse om, at Kommissionen kunne opsige den, hvis kontrahentens helbredstilstand betyder, at han ikke er i stand til at udføre de tildelte opgaver.

I nærværende sag erkendte Kommissionen, at det ikke var muligt at få foretaget en helbredsundersøgelse til tiden før kontrakten blev underskrevet, fordi den pågældende mission var presserende.

Da den læge, som havde ansvar for helbredsundersøgelsen, vurderede, at klageren ikke var egnet til at udføre de i kontrakten beskrevne opgaver, havde Kommissionens tjenestegrene ingen grund til at sætte spørgsmålstegn ved denne konklusion, hvorfor de var tvunget til at opsige kontrakten. Denne afgørelse burde under ingen omstændigheder afholde klageren fra at søge at indgå kontrakter med institutionen i fremtiden, hvis hans helbredstilstand ville tillade dette.

For så vidt angår klagerens påstand om, at Kommissionen skulle have foretaget en yderligere helbredsundersøgelse, før den opsagde kontrakten, mente Kommissionen ikke, at dette var hensigtsmæssigt, fordi det drejede sig om en kortvarig kontrakt. Kommissionen tilføjede, at dens afgørelser inden for rammerne af kontrakten altid kan anfægtes af den anden part ved en kompetent domstol.

Kommissionen erkendte, at det var uheldigt, at den ikke var i besiddelse af lægens udtalelse før klagerens afrejse, og anførte, at den fremover ville forsøge at undgå lignende tilfælde.

Klagerens bemærkninger

Klageren anførte i sine bemærkninger, at Kommissionen allerede havde indvilliget i at sende ham til Afrika lang tid før, hans tidligere kontrakt i Colombia udløb, og at den derfor havde haft rigelig tid til at foretage en helbredsundersøgelse.

Klageren påpegede, at skrivelsen fra den ansvarlige læge var dateret den 9. juli 1999. Eftersom klageren skulle rejse den 15. juli 1999, havde Kommissionen efter klagerens mening ikke forklaret, hvorfor den ikke havde kendskab til lægens konklusioner inden da. Han anførte, at Kommissionen skulle have tilladt, at der blev foretaget en ny helbredsundersøgelse efter, at klageren havde forklaret, hvorfor lægen var nået til en forkert konklusion.

Han gentog, at Kommissionen ikke havde overholdt kontraktens bestemmelse om, at den ikke kunne træde i kraft, før den anden parts helbredstilstand var blevet vurderet med positivt resultat.

Endelig anførte klageren, at Kommissionen havde nægtet at betale erstatning for de negative konsekvenser af dens manglende omhu. Han gjorde gældende, at han var berettiget til en sådan erstatning.

OMBUDSMANDENS FORSØG PÅ AT OPNÅ EN MINDELIG LØSNING

Efter en grundig gennemgang af udtalelsen og bemærkningerne fandt Ombudsmanden ikke, at Kommissionen i tilstrækkelig grad havde imødekommet klagerens krav.

1 Efter Ombudsmandens mening kunne Kommissionen naturligvis ikke gøres ansvarlig for, at klageren havde fremsendt et forkert ultralydskardiogram. De negative følger af denne fejl kunne imidlertid være blevet begrænset eller undgået, hvis helbredsundersøgelsen havde fundet sted på et tidligere tidspunkt. Kommissionen underskrev den nye kontrakt den 30. juni 1999 og aftalte, at helbredsundersøgelsen skulle foretages den følgende dag. Tjenestegrenene havde imidlertid allerede uformelt imødekommet klagerens ønske om at blive forflyttet til en ny post i Afrika i april 1999. Helbredsundersøgelsen kunne derfor være blevet foretaget, før kontrakten blev underskrevet, hvis Kommissionen havde handlet hurtigere. På denne måde ville klagerens fejl være blevet opdaget og rettet, før den dag han skulle rejse til Afrika.

2 Klageren gjorde gældende, at han havde lidt et stort økonomisk tab, fordi han allerede var flyttet til Afrika, da resultatet af hans helbredsundersøgelse forelå. Han anførte også, at Kommissionen havde nægtet at udbetale erstatning. Ombudsmanden foreslog derfor, at Kommissionen skulle genoverveje dette og betale erstatning til klageren for det tab, han havde lidt som følge af denne situation.

3 I sit svar af oktober 2000 meddelte Kommissionen, at den var villig til at overveje at udbetale erstatning, dog på visse betingelser, nemlig at et sådant ansvar skulle fastlægges i overensstemmelse med kriterierne i EF-traktatens artikel 288, som fortolket af Fællesskabets domstole. Kommissionen tilføjede imidlertid, at den ikke mente, at den havde et ansvar i denne sag, fordi dens tjenestegrene havde overholdt kontraktens bestemmelser. Til støtte for sine argumenter mindede Kommissionen om de relevante kontraktbestemmelser samt om de hændelser, der havde ført til dens afgørelse om at opsig kontrakten.

4 Ombudsmanden videresendte Kommissionens svar til klageren, som derefter gav Ombudsmanden nærmere oplysninger om de tab, han hævdede at have lidt (uventet afskedigelse, pludselig hjemsendelse, tab af sygesikring, flytning til hjemlandet), som efter hans mening beløb sig til i alt 19.567,41 EUR.

5 Ombudsmanden videresendte klagerens vurdering af hans erstatningskrav til Kommissionen. Kommissionen gentog, at den var villig til at overveje at udbetale erstatning, men kun i de tilfælde, hvor dens ansvar var utvetydigt fastslået, og ikke i de tilfælde, hvor tjenestegrenene havde handlet korrekt i overensstemmelse med deres rettigheder og forpligtelser. Kommissionen afviste til sidst klagerens erstatningskrav.

6 I marts 2001 fremsendte klageren sine bemærkninger. Han mente, at Kommissionens argumenter var skammelige, og kritiserede institutionens forslag om at lade striden løse af en domstolsinstans, fordi dette ville medføre store omkostninger. På baggrund af de fremlagte beviser konkluderede han, at det nu var op til Ombudsmanden at tage stilling til sagen.

AFGØRELSEN

1 Opsigelse af klagerens kontrakt med ECHO

1.1 Klageren havde gjort gældende, at Kommissionen brat havde opsagt hans kontrakt vedrørende hans ansættelse som ekspert (Technical Assistant Correspondent) ved ECHO på grund af forældede helbredsundersøgelser, uden varsel eller forudgående høring. Derved havde Kommissionen ikke overholdt kontraktens bestemmelse om, at den ikke kunne træde i kraft, før den anden parts helbredstilstand var blevet vurderet med positivt resultat. Endvidere gjorde klageren gældende, at institutionen skulle have kendt til hans tidligere helbredsproblemer, eftersom han allerede arbejdede for institutionen.

1.2 Kommissionen forklarede, at den som en undtagelse i denne sag ikke havde været i stand til at få foretaget helbredsundersøgelsen, før kontrakten blev underskrevet, fordi den

pågående mission var presserende. Den begrundede sine handlinger med, at kontrakten indeholdt en bestemmelse om, at Kommissionen kunne opsige den, hvis kontrahentens helbredstilstand betyder, at han ikke var i stand til at udføre de tildelte opgaver. Institutionen beklagede, at den ikke havde modtaget lægens udtalelse før klagerens afrejse, og meddelte, at den ville forsøge at undgå lignende situationer i fremtiden.

1.3 Ombudsmanden bemærkede, at Kommissionen ikke havde svaret på klagerens påstand om, at den burde have kendt til hans tidligere helbredsproblemer, eftersom han allerede arbejdede for institutionen.

1.4 Med hensyn til sagens kendsgerninger synes det ikke at være blevet anfægtet, at klageren efter helbredsundersøgelsen havde fremsendt et forældet ultralydskardiogram til den ansvarlige læge. På baggrund af disse forkerte oplysninger havde lægen konkluderet, at klageren ikke var i stand til at udføre de tildelte opgaver.

1.5 Selv om det var klagerens skyld, at det forældede ultralydskardiogram var blevet fremsendt, mente Ombudsmanden, at de negative følger af denne fejl kunne være blevet begrænset eller undgået, hvis helbredsundersøgelsen havde fundet sted på et tidligere tidspunkt, eller hvis Kommissionen havde handlet hurtigere, efter at resultatet forelå. Under alle omstændigheder kunne klagerens fejl være blevet opdaget og rettet, før den dag han skulle rejse til Afrika.

1.6 Ombudsmanden bemærkede, at Kommissionens tjenestegrene allerede i april 1999 uformelt havde imødekommet klagerens ønske om at blive forflyttet til en ny post i Afrika. Ombudsmanden kunne derfor ikke acceptere Kommissionens påstand om, at det, at missionen var presserende, gjorde det umuligt at gennemføre en helbredsundersøgelse, før kontrakten blev underskrevet den 30. juni 1999. Undladelse af at gennemføre helbredsundersøgelsen, før kontrakten blev underskrevet, i henhold til artikel 6 i bilag I til kontrakten udgjorde derfor et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

2 Klagerens erstatningskrav

2.1 Klageren havde hævdet, at han havde lidt et stort økonomisk tab som følge af Kommissionens handlinger. Ombudsmanden forsøgte i overensstemmelse med sine lovbestemte pligter³⁷ at nå frem til en mindelig løsning på klagen. Ombudsmanden beklagede Kommissionens undladelse af at fremsætte et konstruktivt forslag som svar på klagerens vurdering af beskaffenheden og størrelsen af det tab, han havde lidt.

2.2 I lyset af at Kommissionen anfægtede beskaffenheden og størrelsen af ethvert erstatningsansvar over for klageren og nægtede at forhandle sig frem til en mindelig løsning, mente Ombudsmanden, at klagerens erstatningskrav bedst kunne behandles af en kompetent domstol, som ville have mulighed for at påhøre parternes argumenter vedrørende den relevante nationale ret og vurdere modstridende bevismateriale vedrørende ethvert omtvistet realitetsspørgsmål. Ombudsmanden fandt derfor, at der ikke var grundlag for yderligere undersøgelser af denne påstand.

3 Besvarelse af klagerens skrivelser

3.1 Klageren havde anført, at Kommissionen havde undladt at svare på flere af hans skrivelser til institutionen af 21. juli 1999 og 5. august 1999. I sine skrivelser kritiserede han den uretfærdige behandling, han påstod at have fået, og anmodede om, at hans helbredstilstand blev bedømt igen på baggrund af de nyeste helbredsundersøgelser. Selv om han modtog en e-mail fra Kommissionens tjenestegrene dateret den 4. august 1999, blev der heri ikke refereret til klagerens anmodninger.

³⁷ Artikel 3, stk. 5, i Europa-Parlamentets afgørelse 94/262 af 9.3.1994 om Ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv, EFT 1994 L 113, s. 15.

3.2 Som Den Europæiske Ombudsmand havde anført i lignende sager, har Kommissionen som offentlig myndighed pligt til behørigt at besvare korrespondance fra borgerne.

3.3 Ombudsmanden bemærkede imidlertid, at Kommissionen i sin udtalelse havde taget stilling til klagerens væsentligste klagepunkter. Ombudsmanden fandt derfor, at der ikke var grundlag for yderligere undersøgelser af dette aspekt af klagen.

4 Konklusion

På grundlag af Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser af denne klage var det påkrævet at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

Ombudsmanden bemærkede, at Kommissionens tjenestegrene allerede i april 1999 uformelt havde imødekommet klagerens ønske om at blive forflyttet til en ny post i Afrika. Ombudsmanden kunne derfor ikke acceptere Kommissionens påstand om, at det, at missionen var presserende, gjorde det umuligt at gennemføre en helbredsundersøgelse, før kontrakten blev underskrevet den 30. juni 1999. Undladelse af at gennemføre helbredsundersøgelsen, før kontrakten blev underskrevet, i henhold til artikel 6 i bilag I til kontrakten udgjorde derfor et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Kommissionen anfægter beskaffenheden og størrelsen af ethvert erstatningsansvar over for klageren og har nægtet at forhandle om en mindelig løsning.

Ombudsmanden mener derfor, at klagerens erstatningskrav bedst kan behandles af en kompetent domstol, som kan påhøre parternes argumenter vedrørende den relevante nationale ret og vurdere modstridende bevismateriale vedrørende ethvert omtvistet realitetsspørgsmål.

Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

KOMMISSIONENS UNDLADELSE AF AT REGISTRERE EN ARTIKEL 226-KLAGE

*Afgørelse om klage
1267/99/ME over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

Klageren indgav i oktober 1999 en klage til Den Europæiske Ombudsmand på vegne af organisationen Fria Åland vedrørende en klage, som den i marts 1998 indgav til Europa-Kommissionen, GD XXI (nu: Generaldirektoratet for Beskatning og Toldunion).

I sin klage til Kommissionen gjorde klageren gældende, at handlen mellem Ålandsøerne og det finske fastland blev uretfærdigt favoriseret i forhold til handlen mellem Åland og de øvrige medlemsstater I henhold til artikel 3 i protokol 2 i Finlands tiltrædelsesakt er Åland ikke medregnet i Finlands territorium, når det gælder anvendelse af Rådets direktiv 77/338/EØF, hvilket indebærer, at der skal betales grænseafgift af handlen mellem Åland og alle medlemsstater. De finske toldmyndigheder har etableret en særskilt forenklet procedure for handlen mellem Åland og det finske fastland, hvilket ifølge klageren er i strid med EF-traktatens artikel 90 (tidligere 95) og 12 (tidligere 6), fordi den favoriserer handlen fra Finland og dermed diskriminerer handlen fra øvrige medlemsstater.

I sin klage til Ombudsmanden anførte klageren, at organisationen lige efter, at klagen var indgivet til Kommissionen, var blevet ringet op af en tjenestemand fra Kommissionen, som havde forsøgt at få den til at trække klagen tilbage. Siden da har organisationen ikke hørt noget fra Kommissionen, og den havde mistanke om, at Kommissionen bevidst forsinkede behandlingen af klagen eller endda, at den havde destrueret dokumenterne. Organisationens påstand, at Kommissionen unødigt havde forsinket behandlingen af klagen.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Klagen videresendtes til Kommissionen. Kommissionen angav i sin udtalelse, at den havde modtaget en skrivelse af 6. marts 1998 fra klageren vedrørende en påstand om overtrædelse af fællesskabsretten i forbindelse med grænseafgiftsformaliteter mellem Åland-søerne og det finske fastland. Skrivelsen havde forbindelse med en række andre spørgsmål vedrørende skattegrænsen mellem det finske fastland og Åland. Forskellige klager vedrørende forskellige aspekter af oprettelsen af skattegrænsen mellem Åland og det finske fastland er hovedsageligt samlet under arkivnummer IN/P/95/4812, og klagerens skrivelse blev føjet til denne sag. Denne sag blev afsluttet den 15. oktober 1997. Skrivelsen blev ikke registreret som en særskilt klage, eftersom det af de særlige omstændigheder, der blev påberåbt i skrivelsen, ikke fremgik, at fællesskabslovgivningen var blevet overtrådt.

Kommissionen beklagede, at man ikke havde sendt et svar til klageren. Den oplyste imidlertid, at klageren den 9. oktober 1998 pr. telefon var blevet informeret om de overordnede retlige rammer og om de oplysninger, som krævedes for at fastslå, hvorvidt fællesskabslovgivningen var blevet overtrådt. Efter denne telefonsamtale modtog man ikke yderligere oplysninger fra klageren, og eftersom det ikke var muligt at fastslå, hvorvidt fællesskabslovgivningen var blevet overtrådt, på baggrund af de oplysninger, som klageren allerede havde fremlagt, blev der ikke truffet yderligere foranstaltninger vedrørende dette aspekt af sagen.

Kommissionen fremhævede endvidere, at skrivelsen fra klageren drejede sig om ét aspekt af det overordnede spørgsmål om oprettelse af en skattegrænse mellem det finske fastland og Åland. Kommissionen har på baggrund af forskellige klager undersøgt og undersøger stadig de forskellige aspekter af denne sag. Eftersom formålet med overtrædelsesproceduren er at få en medlemsstat til at overholde fællesskabsretten, fortsætter den almindelige undersøgelsesprocedure uanset resultatet af enkelte klager, der drejer sig om samme spørgsmål.

Klagerens bemærkninger

Klageren påpegede i sine bemærkninger, at skrivelsen af 6. marts 1998 viste, at de finske myndigheders handlinger tydeligvis, efter klagerens mening, var i strid med EF-traktatens artikel 12 og 90 og med artikel 3 i protokol 2 i Finlands tiltrædelsesakt. Det var således bemærkelsesværdigt, at skrivelsen ikke var blevet registreret som en formel klage. Kommissionen burde i det mindste registrere skrivelsen som en klage og behandle klageren på lige fod med andre klagere. Hvis Kommissionen var uenig i klagerens synspunkter angående Finlands handlinger i forbindelse med Åland, opfordrede klageren Kommissionen til at sende en begrundet udtalelse om dette inden for rimelig tid. Endelig opfordrede klageren Ombudsmanden til at sikre, at Kommissionen handler i overensstemmelse med god forvaltningsskik og i det mindste svarer på klagerens skrivelse inden for rimelig tid.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Af en omhyggelig undersøgelse af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger fremgik det, at der var behov for yderligere undersøgelser. Ombudsmanden anmodede derfor Kommissionen om at forklare nærmere, hvorfor den ikke havde fundet det nødvendigt at registrere klagerens skrivelse som en klage og behandle den i overensstemmelse med de principper, der er beskrevet i Ombudsmandens undersøgelse på eget initiativ 303/97/PD om Kommissionens administrative procedurer ved behandling af klager over medlemsstaters overtrædelse af fællesskabsretten.

Kommissionens yderligere udtalelse

Kommissionen bekræftede i sin supplerende udtalelse, at den i sine bemærkninger til undersøgelsen på eget initiativ (303/97/PD) havde meddelt, at alle klager, der når frem til Kommissionen, bliver registreret uden undtagelse. Dette betød imidlertid ikke, at den registrerede alle skrivelser som klager, men snarere, at Kommissionen i overensstemmelse med sine interne procedurer kun registrerede skrivelser som klager, hvis det var sandsynligt, at de skulle undersøges som sådanne. Klagerens skrivelse blev grundigt undersøgt. Der blev imidlertid ikke fundet nogen nye omstændigheder i forhold til den undersøgelse, som Kommissionen for nylig havde afsluttet vedrørende dette spørgsmål (IN/P/95/4812). Kritikken i skrivelserne blev derfor betragtet som åbenbart ubegrundet, og Kommissionen havde derfor ikke til hensigt at registrere skrivelserne eller behandle dem som en klage. Kommissionen beklagede den misforståelse, der var opstået i denne sag, men konkluderede, at den selv mente at have handlet i overensstemmelse med principperne for god forvaltningsskik.

Klagerens yderligere bemærkninger

Klageren anførte i sine yderligere bemærkninger, at det var skødesløst af Kommissionen at udtale, at kritikken var åbenbart ubegrundet, og fremhævede, at Kommissionen også havde undladt at angive begrundelserne for sin konklusion. For så vidt angår skrivelserens indhold, var klageren overrasket over, at Kommissionen ikke anfægtede de finske myndigheders handlinger i forbindelse med spørgsmålet om en skattegrænse til Åland.

OMBUDSMANDENS FORSØG PÅ AT OPNÅ EN MINDELIG LØSNING

Efter en grundig gennemgang af udtalelserne og bemærkningerne fandt Ombudsmanden ikke, at Kommissionen i tilstrækkelig grad havde imødekommet klagerens krav.

Ombudsmanden fremsatte derfor følgende forslag til en mindelig løsning over for Kommissionen:

Kommissionen bør registrere klagerens skrivelse af 6. marts 1998 som en klage og behandle den i overensstemmelse med de garantier, der blev givet i Ombudsmandens undersøgelse på eget initiativ 303/97/PD. Hvis Kommissionen har en begrundet forklaring på, hvorfor den ikke registrerer skrivelserne som et klage, bør den besvare skrivelserne som almindelig korrespondance og dermed angive begrundelsen for sin afgørelse.

Kommissionens svar

Kommissionen fremhævede i sit svar, at den mente, at den havde handlet i overensstemmelse med principperne for god forvaltningsskik. Den var ikke desto mindre villig til at nå frem til en mindelig løsning sammen med klageren. Kommissionen havde derfor den 28. marts 2001 sendt en skrivelse til klageren, hvori den forklarede sin holdning.

I skrivelserne til klageren beskrev Kommissionen de fire vigtigste grunde til, at den ikke formelt havde behandlet klagerens skrivelse af 6. marts 1998. Grundene var følgende: (i) Åland er placeret uden for Fællesskabets skattemæssige territorium, (ii) det kunne ikke fastslås, at handlen mellem Åland og Finland blev favoriseret i forhold til handlen mellem Åland og andre medlemsstater, (iii) det kunne ikke fastslås, at varer fra andre medlemsstater blev pålagt højere afgifter end varer fra Finland, og (iv) artikel 3 i protokol 2 i Finlands tiltrædelsesakt omhandler fysiske og juridiske personer, og ikke varer. Kommissionen tilføjede, at den siden havde modtaget en lignende klage, som den var ved at undersøge. Kommissionen påtog sig at informere klageren, hvis undersøgelsen medførte, at den ændrede sin holdning.

Klagerens bemærkninger til Kommissionens svar

Klageren anførte, at han forstod Kommissionens svar sådan, at den ikke agtede at foretage sig yderligere med hensyn til skrivelsen af 6. marts 1998 af de angivne grunde. For så vidt angår indholdet, anførte klageren, at han havde fremlagt oplysninger, der viste, at handlen mellem Åland og Finland blev favoriseret i forhold til handlen mellem Åland og andre medlemsstater, at varer fra Åland blev pålagt lavere afgifter, end varer udefra, og at de fysiske og juridiske personer, der køber disse varer, blev berørt af afgiften. Klageren konkluderede, at han ikke var tilfreds med Kommissionens svar, og krævede, at Kommissionen skulle reagere på hans klage.

Det syntes derfor ikke at være muligt at nå frem til en mindelig løsning på klagen.

AFGØRELSEN

1 Unødig forsinkelse og manglende registrering af klagerens skrivelse

1.1 Klageren påstod, at Kommissionen unødigt havde forsinket behandlingen af den klage, han havde indsendt den 6. marts 1998. Da klageren fandt ud af, at skrivelsen ikke var blevet registreret som en klage, anførte han, at Kommissionen burde registrere skrivelsen som en klage og i det mindste svare på skrivelsen inden for rimelig tid. Klageren påpegede også, at Kommissionen ikke havde givet nogen begrundelse for sin konklusion.

1.2 Kommissionen anførte, at skrivelsen af 6. marts 1998 ikke var blevet registreret som en klage, men blev tilføjet den lukkede klagesag IN/P/95/4812. Kommissionen havde pr. telefon informeret klageren om de overordnede retlige rammer for overtrædelsesprocedurer. Denne skrivelse var ikke blevet registreret som en særskilt klage, fordi undersøgelsen af skrivelsen ikke viste nogen nye omstændigheder i forhold til den undersøgelse, som Kommissionen for nylig havde afsluttet vedrørende dette spørgsmål. Kommissionen anførte også, at den i overensstemmelse med sine interne procedurer kun registrerede skrivelser som klager, hvis det var sandsynligt, at de skulle undersøges som sådanne. Kommissionen angav i sit svar på Ombudsmandens forslag til en mindelig løsning de fire vigtigste grunde til, at den ikke formelt havde behandlet klagerens skrivelse af 6. marts 1998.

1.3 Ombudsmanden anførte i sit forslag til en mindelig løsning, at god forvaltningsskik foreskriver, at myndighederne behørigt besvarer borgernes skrivelser inden for rimelig tid, og at de angiver begrundelsen for en afgørelse. Ombudsmanden anerkender, at Kommissionen nu har svaret på klagerens skrivelse og har angivet de fire vigtigste grunde til, at den ikke formelt har behandlet klagerens skrivelse af 6. marts 1998. Ombudsmanden mener, at disse grunde drejer sig om klagens indhold. Selv om svaret kom på et sent tidspunkt, anerkender Ombudsmandens Kommissionens gode hensigter om at give klageren et svar. Ombudsmanden finder derfor, at der ikke foreligger fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

1.4 For så vidt angår den kendsgerning, at Kommissionen ikke formelt registrerede klagerens skrivelse af 6. marts 1998 som en klage, bemærker Ombudsmanden følgende:

1.5 I undersøgelsen på eget initiativ om Kommissionens administrative procedurer ved behandling af klager over medlemsstaters overtrædelse af fællesskabsretten (303/97/PD), som blev afsluttet den 13. oktober 1997, erkendte Kommissionen, at klagerne spiller en rolle i overtrædelsesprocedurer, da klager fra enkeltpersoner er den vigtigste kilde, Kommissionen kan trække på i sit arbejde med at overvåge, at fællesskabsrettens bestemmelser overholdes. I tidsrummet forud for et eventuelt sagsanlæg nyder klagerne godt af proceduremæssige garantier, som Kommissionen vedvarende har udviklet og forbedret. Kommissionen meddelte, at den havde til hensigt at fortsætte på denne måde. Kommissionen meddelte endvidere, at alle klager, der når frem til Kommissionen, bliver

registreret uden undtagelse. Når Kommissionen modtager en klage, anerkender den modtagelsen ved at sende klageren en skrivelse, og når en klage er blevet registreret, bliver klageren orienteret om, hvilke foranstaltninger klagen giver anledning til.

1.6 Kommissionen mente ikke, at klagerens skrivelse var en klage. Ombudsmanden er enig i, at Kommissionen har visse skønsbeføjelser i forbindelse med at afgøre, hvilke skrivelser der skal registreres som klager. Ombudsmanden er imidlertid ikke overbevist om, at Kommissionen i tilstrækkelig grad har forklaret, hvorfor skrivelsen ikke blev registreret som en ny klage eller under den aktuelle klagesag og derefter behandlet i overensstemmelse med de garantier, der er beskrevet i undersøgelsen på eget initiativ (303/97/PD). I sit svar på Ombudsmandens forslag til en mindelig løsning undlod Kommissionen endvidere at forklare, hvorfor den ikke havde registreret skrivelsen som en klage.

1.7 I skrivelsen af 6. marts 1998 anførte klageren, at den drejede sig om manglende overholdelse af EF-traktaten og af protokol 2 til Finlands tiltrædelsesakt, og anmodede Kommissionen om at træffe foranstaltninger mod Finland. Det må derfor have været tydeligt for Kommissionen, at klagerens hensigt var at indgive en formel klage i henhold til EF-traktatens artikel 226. I denne forbindelse skal det påpeges, at en formel registrering af skrivelsen ikke ville have forhindret Kommissionen i at konkludere, at den ikke ville undersøge sagen yderligere af de grunde, der var anført i dens skrivelse af 28. marts 2001 til klageren.

1.8 Kommissionen skal handle i overensstemmelse med sine løfter i undersøgelsen på eget initiativ, 303/97/PD³⁸. Manglende overholdelse af disse garantier udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser. I nærværende klage undlod Kommissionen at registrere klagerens skrivelse som en klage og handlede dermed ikke i overensstemmelse med god forvaltningsskik. Ombudsmanden vil derfor fremsætte en kritisk bemærkning over for Kommissionen.

2 Konklusion

På grundlag af Ombudsmandens undersøgelser af denne klage var det påkrævet at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

Kommissionen skal handle i overensstemmelse med sine løfter i undersøgelsen på eget initiativ, 303/97/PD³⁹. Manglende overholdelse af disse garantier udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser. I nærværende klage undlod Kommissionen at registrere klagerens skrivelse som en klage og handlede dermed ikke i overensstemmelse med god forvaltningsskik.

For så vidt angår dette aspekt af klagen, søgte Ombudsmanden en mindelig løsning. Det syntes imidlertid ikke at være muligt at nå frem til en mindelig løsning. Ombudsmanden afslutter derfor sagen.

TILBAGEBETALING AF TOLD

*Afgørelse om klage
1278/99/ME over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

Klageren, vicedirektøren for British Importers Association, indgav en klage til Den Europæiske Ombudsmand i september og oktober 1999 på vegne af ét af foreningens medlemmer, South Lodge (Imports) Ltd. Klagen vedrørte told på import af beklædningsgenstande af tekstil fra Cambodja i henhold til den generelle præferenceordning (GSP). GSP-ordningen gav mulighed for nedsættelse af told.

³⁸ Se også Den Europæiske Ombudsmands afgørelse af 7. juni 2001 om klage 1194/2000/JMA over Europa-Kommissionen. Denne afgørelse er tilgængelig på Ombudsmandens websted: <http://www.euroombudsman.eu.int>

³⁹ Se også Den Europæiske Ombudsmands afgørelse af 7. juni 2001 om klage 1194/2000/JMA over Europa-Kommissionen. Denne afgørelse er tilgængelig på Ombudsmandens websted: <http://www.euroombudsman.eu.int>

I perioden 23. august til 9. april 1999 indførte South Lodge 51 partier fra fire forskellige leverandører i Cambodja. Hvert parti var forsynet med et A-oprindelsescertifikat og var dermed fritaget for told i henhold til GSP.

For at kontrollere, at oprindelsesreglerne var blevet overholdt, aflagde South Lodge leverandørerne i Cambodja et besøg, og disse forsikrede South Lodge om, at de beklædningsgenstande, de fremstillede, overholdt oprindelsesreglerne. I 1996 fik South Lodge at vide, at de beklædningsgenstande af tekstil, der angiveligt stammede fra Cambodja, rent faktisk ikke overholdt oprindelsesreglerne. South Lodge blev derefter indstævnet for VAT and Duties Tribunal i Det Forenede Kongerige af toldmyndighederne (Commissioners of Customs and Excise) i Det Forenede Kongerige. I sin kendelse fra 1999 fandt "the Tribunal", at oprindelsesreglerne ikke var blevet overholdt, og at South Lodge skulle betale i alt 336.000 GBP i told og moms.

Ifølge klageren vidste Kommissionen allerede i 1994, at beklædningsgenstandene af tekstil ikke kunne stamme fra Cambodja og derfor ikke overholdt de påkrævede oprindelsesregler. Disse oplysninger var tilsyneladende kun tilgængelige for Kommissionen. Klageren anførte, at South Lodge ikke ville have købt beklædningsgenstande fra disse leverandører, hvis de havde haft adgang til de samme oplysninger som Kommissionen. South Lodge blev først underrettet i 1996, efter at Kommissionen havde aflagt besøg i Cambodja.

Ifølge klageren var Kommissionen forpligtet til at underrette de erhvervsdrivende i 1994, da Kommissionen blev bekendt med, at beklædningsgenstandene af tekstil ikke kunne stamme fra Cambodja og derfor ikke overholdt de påkrævede oprindelsesregler. Klageren hævdede, at Kommissionen ikke havde opfyldt denne forpligtelse.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Klagen videresendtes til Kommissionen. Kommissionen udtalte, at den i august 1994 sendte en meddelelse til medlemsstaterne for at gøre dem opmærksomme på mulige problemer i forbindelse med indførsel af visse tekstilvarer fra Cambodja. Meddelelsen blev offentliggjort i henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 1468/81 af 19. maj 1981 om gensidig bistand mellem medlemsstaternes administrative myndigheder og om samarbejde mellem disse og Kommissionen med henblik på at sikre den rette anvendelse af told- og landbrugsbestemmelserne (senere erstattet af forordning nr. 515/97).

I artikel 19⁴⁰ i forordning nr. 1468/81 fastlægges det, at "De oplysninger, der under den ene eller den anden form meddeles i medfør af denne forordning, er fortrolige. De er omfattet af den tjenstlige tavshedspligt (...) må navnlig ikke meddeles andre personer end dem, der i medlemsstaterne eller i fællesskabsinstitutionerne i kraft af deres stilling er bemyndiget til at kende dem." I lyset af denne bestemmelse, mente Kommissionen, at den ikke kunne sende denne meddelelse om gensidig bistand fra 1994 til klageren. Derudover anførte Kommissionen, at meddelelsen hverken indeholdt fakta eller en vurdering af omfanget af de mulige uregelmæssigheder. I meddelelsen bad Kommissionen medlemsstaterne om at indlede undersøgelser med det formål at fastslå varernes faktiske oprindelsesland, som kunne have været Cambodja, indtil det modsatte var bevist.

Efter meddelelsen og medlemsstaternes undersøgelser sendte Kommissionen i marts 1996 en delegation til Cambodja med det formål at kontrollere oprindelsescertifikaternes gyldighed. Rejsen viste, at 1463 certifikater var falske, og at 1716 oprindelsescertifikater var udstedt på forkert baggrund.

⁴⁰ Artikel 45 i Rådets forordning (EF) nr. 515/97 af 13.3.1997, som i øjeblikket er gældende.

Resultaterne blev videregivet til de relevante medlemsstater i april 1996 i overensstemmelse med forordning nr. 1468/81, så der kunne indledes opkrævningsprocedurer. Kommissionen påpegede, at de erhvervsdrivende informeres af de kompetente nationale myndigheder i overensstemmelse med de nationale juridiske bestemmelser. Kommissionen understregede ligeledes, at klageren var blevet informeret af toldmyndighederne i Det Forenede Kongerige i oktober 1995 og i januar og april 1996, før og efter resultaterne af rejsen til Cambodja forelå.

Kommissionen konkluderede, at den havde handlet i overensstemmelse med gældende rammelovgivning.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fastholdt klageren sin klage. Han fandt Kommissionens erklæring om, at dens meddelelse fra 1994 til medlemsstaterne var fortløbig og omfattet af den tjenstlige tavshedspligt, latterlig. Klageren henviste til de advarsler, Kommissionen havde offentliggjort i EF-Tidende om oprindelsescertifikater fra Israel og Bangladesh. Klageren hævdede ligeledes, at Rådet i 1996 havde pålagt Kommissionen straks at undersøge GSP-problemet (Rådets afgørelse af 28.5.1996, EFT 1996 C 170, s. 1), men at Kommissionen indtil videre havde undladt at handle. På grund af Kommissionens manglende underrettelse af South Lodge havde virksomheden måttet lukke, og 46 ud af 50 ansatte var blevet afskediget. Klageren konkluderede, at det springende punkt i klagen var, at Kommissionen vidste, at der var et problem, men ikke underrettede de erhvervsdrivende, selv om Kommissionen var forpligtet til det.

Yderligere oplysninger

I en senere skrivelse fra januar 2000 henviste klageren til, at Kommissionen i sin beretning om rejsen til Cambodja af den 28. marts 1996 henviste til forespørgsler, som medlemsstaterne havde foretaget i 1994. Klageren mente, at disse forespørgsler måtte have henledt Kommissions opmærksomhed på uregelmæssigheder i forbindelse med GSP-ordningen. Klageren anførte også, at efter Kommissionens konklusioner i rejseberetningen fra 1996 gik der yderligere tre måneder, før Kommissionen underrettede de erhvervsdrivende. Klageren henviste til South Lodges besøg i Cambodja i 1995, hvor virksomheden mødtes med premierministeren og andre højtstående regeringsrepræsentanter og blev forsikret om, at beklædningsgenstandene overholdt oprindelsesreglerne i GSP-ordningen. Trods ihærdige forespørgsler kunne South Lodge ikke have fastslået de faktiske forhold.

I en anden skrivelse fra august 2000 påpegede klageren, at der de seneste år var blevet udstedt ugyldige oprindelsescertifikater i Bangladesh. De bangladeshiske myndigheder havde nægtet at svare på kontrolforespørgsler. Toldmyndighederne i Det Forenede Kongerige foreslog, at der ikke skulle tilbagebetales told, hvilket klageren glædede sig over, eftersom EU-importører ikke havde mulighed for at kontrollere gyldigheden af et oprindelsescertifikat i overensstemmelse med GSP-ordningen. Hvad angår den aktuelle klages status, måtte South Lodge dog tilbagebetale told og blev ruineret, fordi de cambodjanske myndigheder samarbejdede med Kommissionen. Fordi de bangladeshiske myndigheder ikke samarbejdede med Kommissionen, skulle EU-importørerne slet ikke tilbagebetale told. Klageren gjorde gældende, at der var tale om uretfærdig behandling.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Af en omhyggelig undersøgelse af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger og yderligere korrespondance fremgik det, at der var behov for yderligere undersøgelser. Ombudsmanden anmodede derfor om Kommissionens bemærkninger til følgende tre punkter:

1 Ombudsmanden henviste til Rådets afgørelse af 28. maj 1996 om efterfølgende opkrævning af toldskyld, ifølge hvilken Kommissionen anmodes om at foretage en undersøgelse med henblik på at finde en samlet løsning på opkrævningsproblemerne og forelægge et forslag, der omfatter såvel den hidtidige som den fremtidige situation. Ombudsmanden anmodede Kommissionen om at oplyse ham om, hvorvidt en sådan undersøgelse var blevet foretaget og i bekræftende fald om resultatet heraf og undersøgelsens betydning for South Lodge. Ombudsmanden anmodede ligeledes Kommissionen om at oplyse ham om eventuel anden udvikling på dette område, som ville være af betydning for South Lodge.

2 Ifølge Rådets afgørelse af 28. maj 1996 var ordningen og de i maj 1996 gældende regler uretfærdige for EF's virksomheder. Ifølge Rådets afgørelse skulle Kommissionens forslag også omfatte den hidtidige situation. Ombudsmanden anmodede om Kommissionens bemærkninger til disse udtalelser.

3 Sidst anmodede Ombudsmanden om Kommissionens bemærkninger til oplysningerne i klagerens skrivelser af 20. januar og 2. august 2000.

Kommissionen fik ligeledes tilsendt en kopi af klagerens bemærkninger.

Kommissionens anden udtalelse

I sin anden udtalelse anførte Kommissionen i det væsentligste følgende:

Efter Rådets afgørelse af 28. maj 1996 om efterfølgende opkrævning af toldskyld udarbejdede Kommissionen den 23. juli 1997 en meddelelse om forvaltningen af toldpræferenceordningerne, KOM(1997) 402. I meddelelsen foreslås en række aktioner, der kan iværksættes. I forhold til den hidtidige situation anfører Kommissionen, at det vil være nødvendigt at afgøre tidligere sager på baggrund af de regler, der var gældende på det tidspunkt, da omstændighederne blev fastslået, i overensstemmelse med juridisk præcedens, der fastlægger, at tiltro til oprindelsescertifikatet normalt ikke er beskyttet, men udgør en normal erhvervsrisiko.

Kommissionen forklarede, at EF-toldkodeksen var blevet ændret for at tage højde for problemer i forbindelse med god tro⁴¹. Artikel 220, stk. 2, litra b) blev ændret for at definere betegnelserne fejl, som toldmyndighederne har begået, og god tro fra debtors side. Importører, der handler i god tro, vil fremover i højere grad blive beskyttet og under visse omstændigheder fritaget for at betale afgifter.

I forhold til klagerens skrivelser fra januar og august 2000 påpegede Kommissionen først, at de erhvervsdrivende, der drager fordel af toldpræferenceordningen, og de toldmyndigheder i medlemsstaterne, der kontrollerer indførsler og fortoldningsbegæringer, også er dem, der håndterer præferenceordningerne. Kommissionen er ikke direkte involveret i dette arbejde, men hvis den får kendskab til svig eller fejl eller forsømmelser (via de undersøgelser, der er foretaget af toldmyndighederne i medlemsstaterne, eller via oplysninger fra de erhvervsdrivende), er der intet til hinder for, at Kommissionen udarbejder en meddelelse til importørerne i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om underrettelse af de erhvervsdrivende og medlemsstaternes administration, når der foreligger begrundet mistanke vedrørende oprindelsen af varer, KOM(2000) 550. I den sammenhæng og under henvisning til det andet punkt i Ombudsmandens yderligere undersøgelser anførte Kommissionen som påpeget i Kommissionens meddelelse om forvaltningen af toldpræferenceordningerne, at hidtidige sager skal afgøres på baggrund af de regler, der var gældende på det tidspunkt, da den pågældende toldafgift påløb.

Kommissionen konkluderede, at ændringen af artikel 220, stk. 2, litra b), i EF-toldkodeksen trådte i kraft den 19. december 2000. Situationer, hvor toldafgiften påløb før den

⁴¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2700/2000 af 16.11.2000 om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 om indførelse af en EF-toldkodeks, EFT 2000 L 311, s. 17.

19. december 2000, skal behandles i overensstemmelse med den tidligere lovgivning, som Domstolen utallige gange har fortolket.

Klagerens bemærkninger til den anden udtalelse

I sine bemærkninger til Kommissionens anden udtalelse understregede klageren endnu en gang, at det var skandaløst, at Kommissionen betragtede de oplysninger, som den var i besiddelse af i 1994 om problemer med oprindelsescertifikater i Cambodja, som fortrolige. Kommissionen har en omsorgspligt over for alle de små og mellemstore virksomheder i EU og skal sikre, at sådanne oplysninger videregives til erhvervslivet. Klageren anførte, at han ingen steder i nogen af Kommissionens udtalelser kunne finde en henvisning til en berettigelse for den manglende underrettelse af erhvervslivet. Derudover havde klageren bevist, at Kommissionen allerede i 1994 kendte til problemerne, men at Kommissionen ikke havde kommenteret dette.

Klageren henviste til skrivelsen fra handelsministeren i Cambodja til formanden for Kommissionen, hvori de cambodjanske myndigheder påtager sig ansvaret for fejlene i oprindelsescertifikaterne. I Bangladesh blev der ikke krævet tilbagebetaling af told, da myndighederne ikke samarbejdede med Kommissionen. Klageren fandt dette urimeligt.

Klageren påpegede, at Kommissionens anden udtalelse drejede sig om spørgsmålet om fremtidige situationer, som nu var blevet medtaget i EF-toldkodeksen, som trådte i kraft den 19. december 2000, fire år efter Rådet havde pålagt Kommissionen at behandle spørgsmålet. Kommissionen havde dog ikke fulgt opfordringen om også at finde en løsning på hidtidige situationer.

Klageren anførte ligeledes, at Kommissionen ikke havde kommenteret, at den situation der opstod for de erhvervsdrivende, der indførte varer fra Bangladesh, blev behandlet anderledes end den cambodjanske situation.

Klageren konkluderede, at klagens grundlæggende elementer først og fremmest drejede sig om, at Kommissionen i 1994 vidste, at der var et problem med de oprindelsescertifikater, der blev udstedt i Cambodja, og dernæst, at Rådet havde pålagt Kommissionen at finde en løsning på såvel hidtidige som fremtidige problemer.

AFGØRELSEN

1 Påstand om Kommissionens manglende underrettelse af de erhvervsdrivende

1.1 Ifølge klageren var Kommissionen forpligtet til at informere de erhvervsdrivende i 1994, da Kommissionen blev bekendt med, at beklædningsgenstandene af tekstil ikke kunne stamme fra Cambodja og derfor ikke overholdt de påkrævede oprindelsesregler. Klageren hævdede, at Kommission ikke opfyldte denne forpligtelse. I sine bemærkninger henviste klageren til de advarsler, Kommissionen havde offentliggjort i EF-Tidende om oprindelsescertifikater fra Israel og Bangladesh. Klageren hævdede, at South Lodge som en erhvervsenhed var blevet behandlet uretfærdigt på grund af Kommissionens manglende offentliggørelse af en tilsvarende advarsel om beklædningsgenstande af tekstil fra Cambodja.

1.2 Kommissionen anførte, at den i august 1994 sendte en meddelelse til medlemsstaterne for at gøre dem opmærksomme på mulige problemer i forbindelse med indførsel af visse tekstilvarer fra Cambodja. Meddelelsen kunne ikke sendes til klageren, eftersom den var udstedt i henhold til forordning nr. 1468/81, hvori det fastlægges, at sådanne oplysninger er fortrolige og omfattet af den tjenstlige tavshedspligt. Efter at Kommissionen havde sendt en delegation til Cambodja og kontrolleret gyldigheden af oprindelsescertifikaterne, underrettede den medlemsstaterne. Ifølge Kommissionen underrettes de erhvervsdrivende af de kompetente nationale myndigheder i overensstemmelse med de nationale

juridiske bestemmelser. Kommissionen havde ingen specifikke bemærkninger til advarslerne om bangladeshiske og israelske forhold, men anførte, at der ikke er noget til hinder for, at Kommissionen offentliggør en meddelelse til importørerne i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse af 8. september 2000 om underrettelse af de erhvervsdrivende og medlemsstaternes administration, når der foreligger begrundet mistanke vedrørende oprindelsen af varer.

1.3 Ombudsmanden bemærker, at Kommissionen i henhold til de relevante juridiske bestemmelser var forpligtet til at videregive oplysninger til medlemsstaterne. Lovgivningen indeholder dog ingen udtrykkelig forpligtelse for Kommissionen til at underrette de erhvervsdrivende⁴².

1.4 Ombudsmanden bemærker dog også, at Kommissionen erkender, at den tavshedspligt, der henvises til i forordning nr. 1468/81, ikke forhindrer Kommissionen i at offentliggøre advarsler til de erhvervsdrivende i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse herom, som blev offentliggjort i år 2000⁴³. Da en meddelelse ikke ændrer lovgivningen, kunne Kommissionen have offentliggjort sådanne advarsler før, som det skete i tilfældet med Bangladesh og Israel⁴⁴. Ombudsmanden bemærker også, at Rådet pålagde Kommissionen at undersøge problemerne i 1996 for at finde frem til en løsning på den uretfærdige behandling af EF's virksomheder, der ikke har nogen rimelig mulighed for at afsløre skævheder begået af myndigheder i tredjelande⁴⁵. Endvidere blev der allerede i 1997 gjort opmærksom på behovet for at udarbejde advarsler i Kommissionens meddelelse om forvaltningen af toldpræferenceordningerne⁴⁶, samt i Europa-Parlamentets beslutning om denne meddelelse⁴⁷.

1.5 God forvaltningsskik kræver, at der handles konsekvent. Under Ombudsmandens undersøgelse af denne klage gav Kommissionen ingen forklaring på, hvorfor den ikke offentliggjorde en advarsel i 1994 om indførsel af beklædningsgenstande af tekstil fra Cambodja, selv om den offentliggjorde tilsvarende advarsler til fordel for importørerne af bestemte varer fra Bangladesh og Israel i 1997. Det ville derfor have været rigtigt af Kommissionen også inden for rimelig tid at have offentliggjort en advarsel om beklædningsgenstande af tekstil fra Cambodja.

2 Rådets afgørelse om at anmode Kommissionen om at foretage en undersøgelse

2.1 Klageren hævdede, at Rådet i 1996 havde pålagt Kommissionen straks at undersøge GSP-problemet (Rådets afgørelse af 28.5.1996, EFT 1996 C 170, s. 1), men at Kommissionen indtil videre havde undladt at handle.

2.2 Kommissionen anførte, at den havde vedtaget en meddelelse om forvaltningen af toldpræferenceordningerne, KOM(1997) 402. I forhold til hidtidige sager anføres det i

⁴² Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12.10.1992 om indførelse af en EF-toldkodeks, EFT 1992 L 302, s. 1, og Rådets forordning (EØF) nr. 1468/81 af 19.5.1981 (ændret ved forordning (EØF) nr. 945/87, EFT 1987 L 90, s. 3) om gensidig bistand mellem medlemsstaternes administrative myndigheder og om samarbejde mellem disse og Kommissionen med henblik på at sikre den rette anvendelse af told- og landbrugsbestemmelserne, EFT 1981 L 144, s. 1. (Den til enhver tid gældende forordning, dog senere erstattet af Rådets forordning (EF) nr. 515/97 af 13.3.1997 om gensidig bistand mellem medlemsstaternes administrative myndigheder og om samarbejde mellem disse og Kommissionen med henblik på at sikre den rette anvendelse af told- og landbrugsbestemmelserne, EFT 1997 L 82, s. 1).

⁴³ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om underrettelse af de erhvervsdrivende og medlemsstaternes administrationer, når der foreligger begrundet mistanke vedrørende oprindelsen af varer, der omfattes af præferencetoldordninger, EFT 2000 C 348, s. 4.

⁴⁴ Se Kommissionens meddelelse til importørerne om tekstilvarer indført fra Bangladesh til Fællesskabet i henhold til den generelle præferenceordning (GSP), EFT 1997 C 107, s. 16, og meddelelse til importørerne om indførsler fra Israel til Fællesskabet, EFT 1997 C 338, s. 13.

⁴⁵ Rådets afgørelse af 28.5.1996 om efterfølgende opkrævning af toldskyld, EFT 1996 C 170, s. 1.

⁴⁶ KOM(1997) 402.

⁴⁷ Beslutning om meddelelse fra Kommissionen om forvaltningen af toldpræferenceordningerne (KOM(1997) 402 - C4-0447/97), EFT 1998 C 341, s. 145.

meddelelsen, at det vil være nødvendigt, at disse afgøres på baggrund af de regler, der var gældende på det tidspunkt, da omstændighederne blev fastslået, i overensstemmelse med juridisk præcedens, der fastlægger, at tiltro til oprindelsescertifikatet normalt ikke er beskyttet, men udgør en normal erhvervsrisiko.

2.3 Ombudsmanden bemærker, at efter Rådets afgørelse om efterfølgende opkrævning af toldskyld⁴⁸ udarbejdede Kommissionen den 23. juli 1997 en meddelelse om forvaltningen af toldpræferenceordningerne, KOM(1997) 402. Ombudsmanden har noteret sig konklusionen i denne meddelelse, og bemærker, at rammelovgivningen er blevet tilpasset, så den fremover bedre kan imødekomme lignende situationer. Denne del af klagen synes ikke at udgøre et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

3 Konklusion

På grundlag af Ombudsmandens undersøgelser af denne klage var det påkrævet at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

God forvaltningsskik kræver, at der handles konsekvent. Under Ombudsmandens undersøgelse af denne klage gav Kommissionen ingen forklaring på, hvorfor den ikke offentliggjorde en advarsel i 1994 om indførsel af beklædningsgenstande af tekstil fra Cambodja, selv om den offentliggjorde tilsvarende advarsler til fordel for importørerne af bestemte varer fra Bangladesh og Israel i 1997. Det ville derfor have været rigtigt af Kommissionen også inden for rimelig tid at have offentliggjort en advarsel om beklædningsgenstande af tekstil fra Cambodja.

Da dette aspekt af sagen vedrørte et overstået hændelsesforløb, var det ikke relevant at finde en mindelig løsning. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

MANGLENDE BEGRUNDELSE AF NÆGTET AKTIND- SIGT I DOKUMEN- TER PÅ BAGGRUND AF KOMMISSIO- NENS BESLUTNING 94/90

*Afgørelse om klage
374/2000/ADB (fortro-
lig) over Europa-
Kommissionen*

KLAGEN

Klageren er borger i Den Europæiske Union, men opholder sig regelmæssigt på en vestindisk ø. Han hørte om et projekt, der sigtede mod at rehabilitere et vejafsnit på øen. Da han troede, at Den Europæiske Union havde til hensigt at finansiere rehabiliteringen, kontaktede han Europa-Kommissionen for at forespørge om offentlighedens interesse i projektet og udbede sig nogle dokumenter i forbindelse med det.

Klageren mente, at der ikke var behov for denne vej i dette område på øen, at der var andre prioriteter, at det lokale parlament ikke havde ressourcerne til at vedligeholde denne vej, og endelig at hele projektet havde en negativ miljømæssig og sociologisk indvirkning. Klageren mente i det væsentlige, at projektet ikke burde finansieres af EU.

Eftersom han ikke fik aktindsigt i de ønskede dokumenter, og da projektet ikke var blevet vurderet behørigt, indgav klageren en klage til Den Europæiske Ombudsmand.

UNDERSØGELSEN

Europa-Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse om klagen anførte Europa-Kommissionen i det væsentligste følgende:

Rehabiliteringen af den vej, som klageren henviste til, var blevet udpeget af den lokale regering som en mulig kandidat til finansiering fra EUF (Den Europæiske Udviklingsfond). Formålet var at forbedre den økonomiske aktivitet i et attraktivt område på øen, som blev bremsset af en vanskelig grusvej.

⁴⁸

Rådets afgørelse af 28.5.1996 om efterfølgende opkrævning af toldskyld, EFT 1996 C 170, s. 1.

Klageren havde klaget over projektet siden slutningen af 1998. De betragtninger, han fremlagde i sine skrivelser, blev besvaret ved tre lejligheder, den 26. januar, den 15. februar og den 8. marts 1999. I lyset af, at projektet stadig var under forberedelse, fik klageren udleveret tilstrækkelige oplysninger.

Kommissionen anførte: *De dokumenter, som klageren udbad sig, er alle interne Kommissionsdokumenter, som har til formål at lette identifikationen og instruktionen af projektet. Dokumenterne til projektidentifikationsstadiet er foreløbige dokumenter, som omhandler forskellige aspekter af projektidéen. Indtil man er nået til et vist stadium i et projekt, kan det virke mod hensigten og nogle gange være vildledende at udlevere sådanne dokumenter.*

Kommissionen erklærede, at den var opmærksom på projektets mulige negative indvirkning, og at den ikke havde til hensigt at finansiere projektet under disse betingelser. Det arbejde, som var blevet udført på stedet, måtte være blevet finansieret ved hjælp af lokale midler.

Klagerens bemærkninger

Klageren fremsatte ingen bemærkninger.

AFGØRELSEN

1 Oplysninger udleveret til klageren

1.1 Klageren gjorde gældende, at Kommissionen ikke udleverede de dokumenter, han havde udbedt sig.

1.2 Kommissionen anførte, at klageren havde modtaget tilstrækkelige oplysninger, og at det kunne virke mod hensigten og endda være misvisende at udlevere foreløbige dokumenter.

1.3 I en afgørelse af 8. februar 1994 vedtog Kommissionen en adfærdskodeks for aktindsigt i Kommissionens og Rådets dokumenter⁴⁹. Formålet med afgørelsen er at følge princippet om videst mulig aktindsigt i dokumenter med henblik på at styrke institutionernes demokratiske karakter samt offentlighedens tillid til myndighederne. Ifølge Fællesskabets domstole tillægger afgørelse 94/90 borgerne retten til aktindsigt i Kommissionens dokumenter⁵⁰, og skal gælde generelt for anmodninger om aktindsigt i dokumenter⁵¹.

1.4 I adfærdskodeksen vedrørende aktindsigt i Kommissionens og Rådets dokumenter angives et begrænset antal undtagelser til aktindsigten i dokumenter. Kommissionen lagde ikke nogen af disse undtagelser til grund for sin afvisning af at udlevere de dokumenter, som klageren havde udbedt sig. Da der ikke forelå en sådan begrundelse, mente Ombudsmanden ikke, at Kommissionen havde vurderet klagerens anmodning i overensstemmelse med sin afgørelse 94/90. Dette udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

2 Projektets formålstjenlighed og Europa-Kommissionens finansiering

2.1 Klageren mente, at projektet havde en negativ indvirkning, og at det ikke burde finansieres af EUF-midler. Kommissionen meddelte Ombudsmanden, at den var opmærksom på situationen, og at projektet ikke var blevet finansieret.

2.2 Ombudsmanden fandt derfor intet tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til disse aspekter af sagen.

⁴⁹ Kommissionens afgørelse af 8. februar 1994 om aktindsigt i Kommissionens dokumenter (94/90/EKSF, EF, Euratom), EFT L 046 af 18.2.1994, s. 58-61.

⁵⁰ Sag T-105/95; *WWF UK mod Kommissionen*, Sml. 1997 II, s. 313, afsnit 55.

⁵¹ Sag T-124/96; *WWF UK mod Kommissionen*, Sml. 1998 II, s. 231, afsnit 48.

3 Konklusion

På baggrund af Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser af denne klage var det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

I adfærdskodeksen vedrørende aktindsigt i Kommissionens og Rådets dokumenter angives et begrænset antal undtagelser til aktindsigten i dokumenter. Kommissionen lagde ikke nogen af disse undtagelser til grund for sin afvisning af at udlevere de dokumenter, som klageren havde udbedt sig. Da der ikke forelå en sådan begrundelse, mente Ombudsmanden ikke, at Kommissionen havde vurderet klagerens anmodning i overensstemmelse med sin afgørelse 94/90. Dette udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Eftersom klageren som følge af de oplysninger, han modtog i løbet af nærværende undersøgelse, ikke synes at udvise nogen særlig interesse i at få udleveret de dokumenter, han oprindeligt havde udbedt sig, afslutter Ombudsmanden behandlingen af sagen.

KOMMISSIONENS BEGRUNDELSES- PLIGT I EN ARTIKEL 226-KLAGE

*Afgørelse om klage
493/2000/ME over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

Klageren, formanden for foreningen "Väst kustbanans Framtid", klagede til Ombudsmanden i april 2000. Klageren havde indgivet en klage til Europa-Kommissionen om Sveriges overholdelse af direktiv 85/337/EØF⁵² og direktiv 92/43/EØF⁵³ om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter. Hendes klage til Ombudsmanden omhandlede Kommissionens håndtering af hendes klage.

Den 2. juni 1997 indgav klageren en klage til Kommissionen om en vurdering af indvirkning på miljøet (VVM), der var foretaget for togforbindelsen Väst kustbanan i Sydsverige. Der var blevet foretaget to VVM'er for forbindelsen: (i) Väst kustbanan Förslöv-Ängelholm, Miljøkonsekvensbeskrivning för sträckan Förslöv-Norra delen av Skälderviken af 10. februar 1995, og (ii) Väst kustbanan Förslöv-Ängelholm, Miljøkonsekvensbeskrivning för sträckan Lingvallen-Ängelholms stationsområde af 21. maj 1996. Klagen drejede sig primært om den anden VVM. Klagen blev registreret af Kommissionen som klage P-97/4837. I skrivelser af 19. januar og 9. februar 1998 klagede klageren endvidere over klassificeringen af Skälderviken-området, også i Sydsverige, i henhold til det såkaldte habitatdirektiv. Denne klage blev behandlet af Kommissionen sammen med klagen af 2. juni 1997. Fra marts til juni 1998 sendte klageren yderligere oplysninger til Kommissionen.

I en skrivelse af 10. august 1998 konkluderede Kommissionen, at Fællesskabets miljølovgivning ikke var blevet overtrådt og foreslog at afslutte sagen inden for en måned, medmindre klageren fremlagde nye oplysninger.

I april 2000 indgav klageren en klage til Ombudsmanden. I sin klage til Ombudsmanden anførte klageren, at den VVM, der var udarbejdet til togforbindelsen Väst kustbanan i Lingvallen-Ängelholms stationsområde, var utilstrækkelig, eftersom vurderingen ikke omhandlede alle relevante faktorer. Sverige havde derfor overtrådt direktiv 85/337/EØF. Endvidere var VVM'en for Lingvallen-Ängelholms stationsområde tilsyneladende blevet indgivet for sent af de svenske myndigheder. Klageren hævdede, at Kommissionen derfor ikke skulle have godkendt VVM'en.

Klageren hævdede endvidere, at Kommissionen skulle sikre, at Skälderviken-området blev udpeget som Natura-område i henhold til direktiv 92/43/EØF.

Klagen indeholdt detaljerede beskrivelser af det pågældende områdes miljø og omgivelser.

⁵² Rådets direktiv 85/337/EØF af 27.6.1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, EFT 1985 L 175, s. 40.

⁵³ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21.5.1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, EFT 1992 L 206, s. 7.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Klagen videresendtes til Kommissionen. I sin udtalelse anførte Kommissionen, at den havde bekræftet modtagelsen af den til Kommissionen sendte klage af 2. juni 1997 den 25. november 1997. Klageren var desuden blevet underrettet om Kommissionens undersøgelser og aktioner i skrivelser af 9. og 23. februar, 10. august, 3. og 10. september 1998, samt af 15. februar og 8. juni 1999. Kommissionen påpegede ligeledes, at hvorvidt der skal indledes en overtrædelsesprocedure mod en medlemsstat ligger inden for Kommissionens skønsmæssige beføjelser, og at klageren var underrettet herom. Kommissionen forstod klagen således, at den ikke drejede sig om behandlingen af den tilsendte klage, men om Kommissionens vurdering.

I forhold til de af de svenske myndigheder foretagne VVM'er af 10. februar 1995 og 21. maj 1996 mente Kommissionen, at disse opfyldte kravene i direktiv 85/337/EØF om det pågældende jernbaneprojekt. Efterfølgende indlæg fra klageren påviste endvidere ikke, at vurderingerne var forkerte. Kommissionen anførte, at den i sin undersøgelse af VVM'erne var særlig opmærksom på spørgsmålene om procedure, eftersom direktiv 85/337/EØF i højere grad indeholder bestemmelser om procedure end indhold og kvalitet af vurderingerne.

I forhold til klassificeringen af Skälderviken-området i henhold til direktiv 92/43/EØF mente Kommissionen, at de oplysninger, klageren havde stillet til rådighed, ikke var bevis for overtrædelse af direktivet.

Den 10. august 1998 underrettede Kommissionen klageren om sin holdning i forhold til både direktiv 85/337/EØF og direktiv 92/43/EØF og gav hende mulighed for at indsende nye oplysninger, før sagen blev afsluttet. I august, september og oktober 1998 sendte klageren yderligere oplysninger til Kommissionen. Den 15. februar 1999 underrettede Kommissionen igen klageren om, at den ikke mente, at fællesskabslovgivningen var blevet overtrådt og opfordrede klageren til at fremlægge yderligere beviser inden for en måned. En efterfølgende skrivelse fra klageren af 12. marts 1999 indeholdt ikke nye beviser, og den 8. juni underrettede Kommissionen klageren om, at den havde afsluttet sagen.

Kommissionen mente derfor, at den havde opfyldt sine forpligtelser om underrettelse af klageren.

Kommissionen henviste til sidst til oplysninger i klagen til Ombudsmanden om bestemte baggrundsfakta og beskrivelser af, hvordan sagen var blevet håndteret i forhold til de nationale myndigheder. Kommissionen anførte, at den ville undersøge de yderligere oplysninger og underrette klageren, såfremt undersøgelsen afslørede nogle sider af sagen, der ville ændre Kommissionens tidligere konklusion.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fastholdt klageren sin klage og beskrev i detaljer miljøet i området samt identificerede, i hvilket omfang direktiv 85/337/EØF og direktiv 92/43/EØF ikke var blevet respekteret af de svenske myndigheder. Klageren anførte, at det måtte have været muligt for Kommissionen at påvise de identificerede overtrædelser gennem de svar, Kommissionen modtog fra de svenske myndigheder.

Klageren understregede, at den VVM, der blev foretaget for togforbindelsen Västakustbanan, Lingvallen-Ängelholms stationsområde, blev afsluttet den 21. maj 1996, hvorimod beslutningen om at godkende anlæggelsen af den pågældende forbindelse blev truffet allerede den 15. maj 1995 af de svenske myndigheder. Dette var i sig selv en overtrædelse. Hvis myndighederne havde respekteret fællesskabslovgivningen ville foreningen

Väst kustbanans Framtid og andre involverede, have haft mulighed for at fremsætte bemærkninger om den foretagne VVM.

Klageren anførte endvidere, at Kommissionen skulle have identificeret det juridiske grundlag, der understøttede synspunktet om, at der ikke var tale om nogen overtrædelse.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter en omhyggelig undersøgelse af Kommissionens udtalelse og klagerens bemærkninger fremgik det, at der var behov for yderligere undersøgelser.

Ombudsmanden anmodede derfor om Kommissionens bemærkninger, først og fremmest til, at beslutningen om at godkende anlæggelsen af togforbindelsen Väst kustbanan blev truffet af de svenske myndigheder den 15. maj 1995, hvorimod VVM'en for Lingvallen-Ängelholms stationsområde først blev afsluttet den 21. maj 1996. Klageren hævdede, at dette var en overtrædelse af fællesskabslovgivningen (direktiv 85/337/EØF). Ombudsmanden anmodede om Kommissionens bemærkninger til dette og bad Kommissionen forklare sin konklusion om, at der ikke var tale om nogen overtrædelse. I forhold til påstandene i forbindelse med klassificeringen af Skälderviken-området i henhold til direktiv 92/43/EØF anmodede Ombudsmanden dernæst Kommissionen om at underrette ham om de undersøgelser, der var foretaget hidtil, som nævnt i Kommissionens udtalelse.

Ombudsmanden anmodede ligeledes Kommissionen om en kopi af den foretagne VVM for Lingvallen-Ängelholms stationsområde og sendte en kopi af klagerens bemærkninger til Kommissionen med henblik på mulige bemærkninger.

Kommissionens anden udtalelse

Med hensyn til, at beslutningen om at godkende anlæggelsen af togforbindelsen Väst kustbanan blev truffet af den svenske myndigheder den 15. maj 1995, mens VVM'en for Lingvallen-Ängelholms stationsområde blev afsluttet den 21. maj 1996, anførte Kommissionen, at den havde underrettet klageren om dens skønsmæssige beføjelser til at indlede overtrædelsesprocedurer. Efter at have modtaget de relevante vurderinger fra Sverige og undersøgt disse underrettede Kommissionen den 10. august 1998 og den 15. februar 1999 klageren om, at der ikke var fremlagt beviser for, at de foretagne vurderinger ikke opfyldte kravene i direktiv 85/337/EØF.

Med hensyn til klassificeringen af Skälderviken anførte Ombudsmanden, at Kommissionen efter at have undersøgt de oplysninger, der blev fremsat i klagen til Ombudsmanden samt i en bestemt klage stilet til Kommissionen af 31. oktober 2000, havde indledt en ny klagesag, (P-00/5160/Sverige). Den nye klage drejede sig om flere emner, herunder klassificeringen af Skälderviken-området som Natura 2000-område i henhold til direktiv 92/43/EØF. Den 6. december 2000 fremlagde klageren nye oplysninger og i skrivelser af 29. november og 12. december 2000 underrettede Kommissionen klageren om dens undersøgelser af hendes oplysninger, og at den endnu ikke havde afsluttet sin vurdering af de fremsatte påstande. Kommissionen understregede, at den efter tilbundsgående undersøgelser af oplysningerne ville underrette klageren om den videre behandling.

Med hensyn til den generelle vurdering af det svenske forslag om en liste over Natura 2000-områder i henhold til habitatdirektivet besluttede Kommissionen endvidere den 22. december 2000 at indbringe Sveriges manglende udarbejdelse af en komplet liste for Domstolen. Kommissionen havde efterfølgende modtaget oplysninger om, at Sverige er i gang med at udarbejde en ny områdeudpegelse og et nyt forslag for Skälderviken-området.

I udtalelsen var vedlagt kopier af de to VVM'er, der henvistes til i klagen.

Klagerens bemærkninger til den anden udtalelse

I sin anden bemærkning fremsatte klageren endnu en gang detaljerede oplysninger om, i hvilket omfang vurderingerne ikke opfyldte kravene i direktiv 85/337/EØF og beskrev endvidere nogle proceduremæssige kontakter med de svenske myndigheder om klassificeringen af Skälderviken-området i henhold til habitatdirektivet.

AFGØRELSEN

1 Kommissionens konklusion om, at direktiv 85/337/EØF ikke var overtrådt

1.1 Klageren anførte, at den VVM, der var udarbejdet til togforbindelsen Västskustbanan i Lingvallen-Ängelholms stationsområde, var utilstrækkelig, eftersom vurderingen ikke omhandlede alle relevante faktorer. Sverige havde derfor overtrådt direktiv 85/337/EØF. Endvidere var VVM'en tilsyneladende blevet indleveret for sent af de svenske myndigheder. Klageren hævdede, at Kommissionen derfor ikke skulle have godkendt VVM'en.

1.2 Kommissionen anførte, at den i forhold til de to af de svenske myndigheder foretagne VVM'er mente, at disse opfyldte kravene i direktiv 85/337/EØF om det pågældende jernbaneprojekt. Ifølge Kommissionen var der ikke blevet fremlagt beviser på det modsatte. Da klageren havde påpeget, at beslutningen om at godkende anlæggelsen af togforbindelsen Västskustbanan blev truffet af de svenske myndigheder den 15. maj 1995, mens VVM'en for Lingvallen-Ängelholms stationsområde først blev afsluttet den 21. maj 1996, svarede Kommissionen ved at underrette klageren om sine skønsmæssige beføjelser til at indlede overtrædelsesprocedurer.

1.3 Med hensyn til klagerens argumenter om VVM'ens tilstrækkelighed bemærker Ombudsmanden, at medlemsstaterne i henhold til direktiv 85/337/EØF skal udøve et skøn over, hvilke oplysninger der skal fremskaffes. I nærværende sag var der i Ombudsmandens undersøgelse ikke fremlagt beviser for, at Kommissionen ikke var berettiget til at mene, at medlemsstaten havde opfyldt sin forpligtelse i henhold til direktiv 85/337/EØF med hensyn til tilstrækkeligheden af de oplysninger, der blev fremlagt i VVM'en.

1.4 Med hensyn til klagerens argument om den dato, hvor VVM'en blev udarbejdet, bemærker Ombudsmanden, at Kommissionen henviste til sine skønsmæssige beføjelser til at indlede overtrædelsesprocedurer. Hvis Kommissionen mente, at den havde truffet en skønsmæssig beslutning om at afslutte sagen trods beviser på, at der havde fundet en overtrædelse sted, skulle Kommissionen have sagt dette klart og tydeligt. Hvis Kommissionen på den anden side mente, at der ikke havde været tale om en overtrædelse, var det ikke et spørgsmål om skønseudøvelse. Det konkluderes, at grundene til, at Kommissionen afsluttede sagen, var uklare.

1.5 God forvaltningsskik kræver, at en beslutning begrundes. Begrundelserne skal være fyldestgørende, klare og tilstrækkelige. I nærværende sag er Ombudsmanden af den mening, at Kommissionen ikke havde begrundet sin beslutning. Ombudsmanden vil derfor fremsætte en kritisk bemærkning over for Kommissionen.

2 Klassificeringen af Skälderviken-området i henhold til direktiv 92/43/EØF

2.1 Klageren hævdede, at Kommissionen skulle sikre, at Skälderviken-området udpeges som Natura-område i henhold til direktiv 92/43/EØF.

2.2 Kommissionen forklarede først, at de oplysninger, klageren havde fremlagt, ikke var bevis på overtrædelse af direktiv 92/43/EØF. På grund af de oplysninger, klageren har fremlagt over for Ombudsmanden, samt senere fremlagte oplysninger havde Kommissionen indledt en ny klagesag om klassificeringen af Skälderviken-området som Natura 2000-område i henhold til direktiv 92/43/EØF. Kommissionen havde endnu ikke

afsluttet sin vurdering, men understregede, at den efter tilbundsgående undersøgelser af oplysningerne ville underrette klageren om den videre behandling.

2.3 Ombudsmanden bemærker, at Kommissionen stadig er i gang med at vurdere denne del af klagen på baggrund af yderligere oplysninger, som klageren har fremlagt. Kommissionen har forpligtet sig til at underrette klageren om resultatet. Der kan derfor ikke konstateres fejl eller forsømmelser i forbindelse med denne del af klagen.

3 Konklusion

På grundlag af Ombudsmandens undersøgelser af denne klage var det påkrævet at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

Med hensyn til klagerens argument om den dato, hvor VVM'en blev udarbejdet, bemærker Ombudsmanden, at Kommissionen henviste til sine skønsmæssige beføjelser til at indlede overtrædelsesprocedurer. Hvis Kommissionen mente, at den havde truffet en skønsmæssig beslutning om at afslutte sagen trods beviser på, at der havde fundet en overtrædelse sted, skulle Kommissionen have sagt dette klart og tydeligt. Hvis Kommissionen på den anden side mente, at der ikke havde været tale om en overtrædelse, var det ikke et spørgsmål om skønsudøvelse. Det konkluderes, at grundene til, at Kommissionen afsluttede sagen, var uklare.

God forvaltningsskik kræver, at en beslutning begrundes. Begrundelserne skal være fyldestgørende, klare og tilstrækkelige. I nærværende sag er Ombudsmanden af den mening, at Kommissionen ikke havde begrundet sin beslutning.

Da dette aspekt af sagen vedrørte et overstået hændelsesforløb, var det ikke relevant at finde en mindelig løsning. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

MANGLENDE SVAR PÅ KLAGERENS KLAGE

*Afgørelse om klage
729/2000/OV over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

J. indgav i maj 2000 en klage til Den Europæiske Ombudsmand over Europa-Kommissionen vedrørende den åbne udvælgelsesprøve KOM/A/12/98, som han deltog i. Kontorchefen i Enheden for Udvalgsprøver meddelte den 30. april 1999 klageren, at han kun havde opnået 19.867/40 (krævet pointtal 20/40) i prøve (a), og at han derfor var blevet udelukket fra de skriftlige prøver. Klageren gjorde gældende, at Kommissionen med henblik på at sikre lighed mellem ansøgerne havde neutraliseret visse spørgsmål (herunder spørgsmål 27) i prøve (A), som havde været uklare. Klageren bemærkede, at spørgsmål 27, som var blevet neutraliseret, men som han havde besvaret korrekt, var fuldstændig klart og ikke kunne misforstås. Han angav, at det ikke var retfærdigt, at han ikke fik adgang til næste runde i udvælgelsesprøven som følge af Kommissionens fejl (annulleringen af et uklart spørgsmål). I en tidligere åben udvælgelsesprøve blev spørgsmålet ikke annulleret, men alle ansøgerne fik et ekstra point.

Klageren, som var hjælpeansat i Kommissionen, indbragte den 13. juli 1999 en klage over Kommissionens beslutning om at neutralisere spørgsmålene i henhold til artikel 90 i tjenestemandsvedtægten (R 463/99). I fortsættelse af en høring på tværs af tjenestegrenene den 29. september 1999, i hvilken han deltog med henblik på at give udtryk for sine synspunkter, præciserede klageren sin oprindelige klage i en yderligere skrivelse af 14. oktober 1999. Ansættelsesmyndigheden afviste den 18. februar 2000 klagen, hvilket dermed bekræftede klagerens udelukkelse fra udvælgelsesprøven. Klageren gjorde imidlertid gældende, at ansættelsesmyndigheden i forbindelse med sin endelige afgørelse ikke tog oplysningerne fra høringen på tværs af tjenestegrenene eller fra klagerens seneste skrivelse med i sine overvejelser. Desuden svarede Kommissionen ikke inden fire måneder.

Klageren skrev derfor til Ombudsmanden og gjorde gældende, 1) at Kommissionen ufor-skriftsmæssigt havde annulleret spørgsmål 27 fra stopprøve a) og skulle have givet ham en

begrundelse herfor, især hvad angår det faktum, at et lignende spørgsmål ikke var blevet annulleret i en tidligere åben udvælgelsesprøve, 2) at ansættelsesmyndighedens afgørelse af 18. februar 2000 ikke tog oplysningerne fra høringen på tværs af tjenestegrenene eller fra klagerens skrivelse af 14. oktober 1999 med i sine overvejelser, og 3) at Kommissionen ikke havde svaret inden fire måneder på klagerens klage af 13. juli 1999.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Klagen videresendtes til Kommissionen. For så vidt angår det første klagepunkt vedrørende påstanden om uforskriftsmæssig annullering af spørgsmål 27 fra stopprøve (a), henviste Kommissionen til Den Europæiske Ombudsmands afgørelse i klage 761/99/BB over Kommissionen. Denne klage fra en ansøger, som deltog i den åbne udvælgelsesprøve KOM/A/11/98, lignede klagen fra den nærværende klager. Derfor henviste Kommissionen til punkt 2.3 i Ombudsmandens afgørelse, hvori der står, at "Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser af denne klage viste ingen tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Europa-Kommissionens side". Kommissionen bemærkede, at udvælgelseskomitéen havde besluttet at neutralisere spørgsmål nr. 27 fra stopprøve (a) for alle ansøgere, da det havde vist sig at være uklart. Kommissionen tilføjede, at alle udvælgelseskomitéer er uafhængige.

For så vidt angår det andet og tredje klagepunkt, anførte Kommissionen, at klageren havde indgivet en klage til ansættelsesmyndigheden i henhold til artikel 90, stk. 2, i tjenestemandsvedtægten. Denne klage blev registreret af generalsekretariatet den 23. juli 1999. I henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 2, skal myndigheden meddele den pågældende sin begrundede beslutning inden fire måneder. Hvis klageren ikke har modtaget et svar inden for denne periode, anses det for at være en stiltiende afvisning af klagen, som kan bestrides ved hjælp af en klage i henhold til artikel 91.

I en skrivelse af 30. november 1999 underrettedes klageren om, at hans anmodning var blevet afvist som stiltiende afvisning den 23. november 1999, og at det officielle svar ville følge senere. Efter at have modtaget denne skrivelse kunne klageren have besluttet at indgive en klage til Retten i Første Instans, hvilket han selv nævnte i sin skrivelse af 14. oktober 1999.

Derefter blev klagen afvist ved en udtrykkelig beslutning af 18. februar 2000. Ifølge artikel 91, stk. 3, andet led, starter fristen for indgivelsen af en klage til Retten i Første Instans forfra fra denne dato. Derfor kunne klageren, hvis han ikke anså ansættelsesmyndighedens svar for at være tilfredsstillende eller fyldestgørende, igen have overvejet at henvende sig til domstolen inden for tre måneder fra denne dato. Klageren besluttede sig igen for ikke at gøre dette.

Klagerens bemærkninger

Klageren fremsatte ingen bemærkninger til Kommissionens udtalelse.

AFGØRELSEN

1 Påstand om uforskriftsmæssig annullering af spørgsmål 27 fra stopprøve a)

1.1 Klageren gjorde gældende, at Kommissionen uforskriftsmæssigt havde annulleret spørgsmål 27 fra stopprøve (a), og at den burde give ham en begrundelse herfor, især hvad angår det faktum, at et lignende spørgsmål ikke var blevet annulleret i en tidligere åben udvælgelsesprøve. Kommissionen henviste til en afgørelse fra Den Europæiske Ombudsmand i klage 761/99/BB vedrørende en lignende sag om en ansøger, som havde

deltaget i en åben udvælgelsesprøve KOM/A/11/98, hvori Ombudsmanden havde konkluderet, at der ikke forelå et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

1.2 I sin afgørelse i klage 761/99/BB fandt Ombudsmanden, at i et sådant tilfælde, hvor et spørgsmål i en prøve viser sig at være uklart, er beslutningen om at lade dette spørgsmål ude af betragtning rimelig, under forudsætning af at dette gøres på en sådan måde, at det sikres, at ansøgernes interesser ikke påvirkes negativt. På baggrund af de beviser, som klageren fremsendte, mente Ombudsmanden ikke, at noget tydede på, at denne forudsætning ikke blev overholdt i nærværende sag, eftersom Kommissionen syntes at have ladet det pågældende spørgsmål ude af betragtning for alle ansøgere.

1.3 På baggrund af ovenstående syntes der ikke at have foreligget fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side, for så vidt angik den første påstand, som klageren havde fremsat.

2 Påstand om undladelse af at tage hensyn til oplysninger fra høringen på tværs af tjenestegrenene

2.1 Klageren gjorde gældende, at ansættelsesmyndigheden i forbindelse med sin afgørelse af 18. februar 2000 ikke tog oplysningerne fra høringen på tværs af tjenestegrenene eller fra klagerens skrivelse af 14. oktober 1999 med i sine overvejelser. Kommissionen bemærkede, at hvis klageren ikke anså ansættelsesmyndighedens svar for at være tilfredsstillende eller fyldestgørende, kunne han have valgt at henvende sig til domstolen inden for tre måneder.

2.2 Det fremgik af dokumenterne i sagen, at klageren den 13. juli 1999 indgav en klage i henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 2. Denne klage blev registreret den 23. juli 1999 (R/463/99). Klageren deltog den 29. september 1999 i en høring på tværs af tjenestegrenene, hvor han fik mulighed for at forklare sine synspunkter. I forlængelse af denne høring sendte klageren en ny skrivelse den 14. oktober 1999, hvori han uddybede sin oprindelige klage.

2.3 Ombudsmanden analyserede omhyggeligt ansættelsesmyndighedens afgørelse af 18. februar 2000. Det var sandt, at beslutningen hverken henviste til høringen på tværs af tjenestegrenene eller til klagerens skrivelse af 14. oktober 1999. Klagerens skrivelse blev imidlertid fremsendt tre måneder efter, at han havde indgivet den første klage.

2.4 Ombudsmanden bemærkede, at de omstændigheder, der lå til grund for klagen, blev beskrevet først i ansættelsesmyndighedens afgørelse. Derefter blev klagerens klagepunkter fra skrivelsen af 13. juli 1999 beskrevet. Ansættelsesmyndigheden gav derefter to siders juridisk vurdering af klagerens påstande, før den afviste klagen. På baggrund af ovenstående konkluderede Ombudsmanden, at den ansættende myndigheds afgørelse gav klageren alle de begrundelser, der var nødvendige for, at han forstod, hvorfor hans klage var blevet afvist. Der blev således ikke påvist et tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

3 Påstand om manglende besvarelse af klagerens klage af 13. juli 1999

3.1 Klageren gjorde gældende, at Kommissionen ikke havde svaret inden fire måneder på hans klage af 13. juli 1999. Kommissionen bemærkede, at klageren i en skrivelse af 30. november 1999 underrettedes om, at hans klage var blevet afvist som stiltiende afvisning den 23. november 1999, og at det officielle svar ville følge senere. Kommissionen anførte, at klageren kunne have indgivet en klage til Retten i Første Instans, efter at han havde modtaget denne skrivelse. Den udtrykkelige beslutning om afvisning blev sendt til klageren den 18. februar 2000.

3.2 I henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 2, skal myndigheden meddele den pågældende sin begrundede beslutning inden fire måneder fra den dag, hvor klagen blev indgivet. Hvis klageren ikke har modtaget et svar inden for denne periode, anses det

for at være en stiltiende afvisning af klagen, som kan bestrides ved hjælp af en klage i henhold til artikel 91.

3.3 I sin afgørelse i klage 1479/99/(OV)MM mente Ombudsmanden, at ifølge denne bestemmelse skal ansættelsesmyndigheden meddele den pågældende sin begrundede beslutning inden fire måneder fra den dag, hvor klagen blev indgivet. Dette er i overensstemmelse med principperne for god forvaltningsskik. Hvis ansættelsesmyndigheden ikke handler på denne måde, dvs. hvis den ikke følger principperne for god forvaltningsskik, er den pågældende beskyttet mod en yderligere forsinkelse på grundlag af bestemmelsen om, at et manglende svar udgør en negativ beslutning. Formålet med denne sidstnævnte bestemmelse er at give en borger et muligt retsmiddel, selv i de tilfælde, hvor ansættelsesmyndigheden ikke overholder sine retslige forpligtelser. Den giver på ingen måde ansættelsesmyndigheden ret til fritagelse for forpligtelsen til at følge principper for god forvaltningsskik.

3.4 I nærværende sag blev klagen indgivet den 13. juli 1999. Den 30. november 1999, dvs. to uger efter, at den fire-måneders periode, som angives i tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 2, var udløbet, meddelte Kommissionen klageren, at den implicit havde afvist hans klage den 23. november 1999. Den udtrykkelige beslutning blev først sendt til klageren den 18. februar 2000, dvs. mere end syv måneder efter klagens indgivelse, og mere end tre måneder efter udløbet af den frist, som angives i tjenestemandsvedtægten. Ombudsmanden fandt, at dette forsinkede svar udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser, og fremsatte nedenstående kritiske bemærkning.

4 Konklusion

På baggrund af Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser af tredje del af denne klage var det nødvendigt af fremsætte følgende kritiske bemærkning:

I henhold til tjenestemandsvedtægtens artikel 90, stk. 2, skal ansættelsesmyndigheden meddele den pågældende sin begrundede beslutning inden fire måneder. Dette er i overensstemmelse med principperne for god forvaltningsskik. Hvis ansættelsesmyndigheden ikke handler på denne måde, dvs. hvis den ikke følger principperne for god forvaltningsskik, er den pågældende beskyttet mod en yderligere forsinkelse på grundlag af bestemmelsen om, at et manglende svar udgør en negativ beslutning. Formålet med denne sidstnævnte bestemmelse er at give en borger et muligt retsmiddel, selv i de tilfælde, hvor ansættelsesmyndigheden ikke overholder sine retslige forpligtelser. Den giver på ingen måde ansættelsesmyndigheden ret til fritagelse for forpligtelsen til at følge principper for god forvaltningsskik.

Da dette aspekt af sagen vedrørte et overstået hændelsesforløb, var det ikke relevant at søge en mindelig løsning. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

MANGLLENDE SKRIFTLIG BEGRUNDELSE

*Afgørelse om klage
821/2000/GG over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

I januar 1998 indgik klageren, et portugisisk selskab, en kontrakt om levering af 1.800 ton solsikkeolie til Angola som et led i EU's fødevarerhjælp. Varerne skulle leveres til lagre i Angola. Til at kontrollere at kontrakten blev opfyldt, udpegede Kommissionen et selskab ved navn Socotec som tilsynsførende. Kommissionens ville betale kontraktbeløbet ved fremlæggelse af et leveringscertifikat udstedt af Socotec. Ifølge klageren skal Socotec betragtes som Kommissionens repræsentant eller agent. Klageren skulle tegne en forsikring for at dække eventuelle tab.

I certifikatet, der efterfølgende blev udstedt af Socotec, nævntes en mangel på 8.089 kartoner à 12 liter (dvs. 97.068 flasker à 1 liter) svarende til 83.820 EUR, som Kommissionen derfor nægtede at betale. Kommissionen idømte endvidere selskabet en bod på 7.916 EUR som følge af manglen.

Klageren hævdede, at den havde sendt hele den mængde, der var angivet i kontrakten. I denne sammenhæng påpegede klageren, at den havde modtaget leveringsfakturaer udstedt af selskabets speditør i Angola og behørigt undertegnet af "modtagerens arbejdstagere" i Luanda (hvor ét af lagrene var). Klageren hævdede endvidere, at Socotecs kontrol havde været mangelfuld. Ifølge klageren underrettede Socotec først selskabet om manglerne den 5. maj 1998 (hvorimod de pågældende containere var blevet leveret inden den 5. april) og den 19. maj 1998 (hvorimod hovedparten af containerne var blevet leveret i løbet af april og resten inden den 14. maj). Dette betød, at forsikrings-selskabet ikke kunne undersøge årsagerne til manglen. Forsikrings-selskabet ville derfor kun betale et beløb på 30.510 EUR på grund af de manglende kartoner i nogle af de containere, som der ifølge Socotec var blevet brudt ind i under transporten. Klageren hævdede, at såvel Socotec som EU's delegation i Luanda havde været klar over, at det var vigtigt for Socotec straks at underrette klageren.

Klageren hævdede, at Kommissionen skulle betale det udestående beløb, dvs. 53.310 EUR, og tilbagebetale den bod, klageren var blevet idømt. Klageren hævdede endvidere, at Kommissionen ikke på noget tidspunkt skriftligt havde begrundet, hvorfor den nægtede at betale, trods flere påmindelser fra klageren.

I sin klage til Ombudsmanden i juni 2000, fremsatte klageren følgende påstande:

- (1) Kommissionen skulle betale klageren et endnu udestående beløb på 61.226 EUR som følge af en kontrakt om levering af solsikkeolie til Angola.
- (2) Kommissionen havde ikke skriftligt begrundet, hvorfor den nægtede at betale det pågældende beløb.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Spørgsmålet om, hvorvidt og på hvilken baggrund Kommissionen rent faktisk skulle betale klageren for en given mængde solsikkeolie, der aldrig var blevet leveret til modtagerne i henhold til kontakten, skulle drøftes og afgøres af de relevante domstole. Kommissionen begrænsede derfor sine kommentarer til spørgsmålet om fejl eller forsømmelser, der skyldtes en hvilken som helst af Kommissionens tjenestegrene.

Socotec havde kontrolleret forsendelserne ved ankomsten og havde attesteret en mangel på godt 102,5 ton, der enten var blevet beskadiget eller gået tabt under transporten eller slet ikke var blevet afsendt. Klageren havde fået fuld betaling i henhold til kontrakten for de varer, der var blevet leveret, med fradrag af en mindre konventionalbod for forsinket og mangelfuld levering.

Socotec var blevet udvalgt og betalt for sine ydelser af Kommissionen, men optrådte som en uafhængig tjenesteudbyder, der drev forretning under eget professionelt ansvar. Eventuelle fejl og mangler i forbindelse med dette selskabs udøvelse af sine forpligtelser kunne ikke tilskrives administrativ forsømmelse fra Kommissionens side.

Kommissionens reaktion på klagerens krav om fuld betaling var udgangspunkt for omfattende korrespondance mellem parterne. Kommissionens holdning var ligeledes blevet drøftet med klagerens repræsentant på et møde den 25. november 1999 og var blevet bekræftet i en fax af 12. maj 2000.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger til Kommissionens udtalelse var klageren af den mening, at selv om Socotec handlede selvstændigt i henhold til kontrakten med Kommissionen, var selskabet stadig forpligtet til at opfylde sine betingelser som tilsynsførende. Ifølge klageren så Kommissionen fuldstændigt bort fra, at Socotec ikke havde opfyldt sine betingelser. Klageren insisterede ligeledes på, at Kommissionen ikke på noget tidspunkt skriftligt havde tilkendegivet sin holdning og begrundet, hvorfor den nægtede at betale.

AFGØRELSEN

1 Manglende betaling af et beløb på 61.226 EUR

1.1 Klageren, et portugisisk selskab, indgik en kontrakt om levering af 1.800 ton solsikkeolie til Angola som et led i EU's fødevarerhjælp. Varerne skulle leveres til lagre i Angola. Kommissionen ville betale kontraktbeløbet mod fremlæggelse af et leveringscertifikat udstedt af Socotec, som Kommissionen havde udnævnt som tilsynsførende. Da Socotec havde rapporteret om mangler, betalte Kommissionen kun klageren for den mængde, der i henhold til den tilsynsførendes certifikat var blevet leveret, med fradrag af en konventionelbod på grund af manglen. Ifølge klageren underrettede Socotec for sent klageren om manglerne, hvilket betød, at klagerens forsikringselskab kun betalte for en del af disse. Klageren hævder, at Kommissionen skulle betale klageren for resten af manglen (53.310 EUR) og endvidere tilbagebetale den bod, klageren havde betalt (7.916 EUR).

1.2 Kommissionen hævder, at Socotec var blevet udvalgt og betalt for sine ydelser af Kommissionen, men optrådte som en uafhængig tjenesteudbyder, der drev forretning under eget professionelt ansvar. Eventuelle fejl og mangler i forbindelse med dette selskabs udøvelse af sine forpligtelser kunne derfor ikke tilskrives administrativ forsømmelse fra Kommissionens side.

1.3 Den foreliggende påstand vedrørte i alt væsentligt forpligtelserne i henhold til kontrakter, der var indgået mellem Kommissionen og klageren.

1.4 I henhold til EF-traktatens artikel 195 er Den Europæiske Ombudsmand beføjet til at modtage klager "over tilfælde af fejl eller forsømmelser i forbindelse med handlinger foretaget af Fællesskabets institutioner eller organer". Ombudsmanden mener, at der foreligger fejl eller forsømmelser, når en offentlig myndighed ikke handler i overensstemmelse med en bindende regel eller et bindende princip⁵⁴. Der kan således også, i modsætning til, hvad Kommissionen tilsyneladende mener, foreligge fejl eller forsømmelser, for så vidt angår opfyldelsen af forpligtelser på grundlag af kontrakter, der er indgået af Fællesskabets institutioner eller organer.

1.5 Ombudsmanden mener imidlertid, at omfanget af den undersøgelse, som han kan foretage i sådanne sager, nødvendigvis er begrænset. I særdeleshed er Ombudsmanden af den opfattelse, at det ikke er hans opgave at forsøge at fastslå, om nogen af parterne har gjort sig skyldige i et eventuelt kontraktbrud. Dette spørgsmål henhører udelukkende under en kompetent domstol, som kan påhøre parternes argumenter vedrørende den relevante nationale lovgivning og vurdere modstridende beviser vedrørende de forhold, der er genstand for tvister.

1.6 Ombudsmanden er derfor af den opfattelse, at i sager vedrørende aftaleretlige tvister er det begrundet at begrænse hans undersøgelse til at påvise, om fællesskabsinstitutionen eller fællesskabsorganet har givet ham en sammenhængende og rimelig redegørelse for retsgrundlaget for sine handlinger og for, hvorfor den eller det mener, at vedkommendes opfattelse af den aftaleretlige stilling er berettiget. Hvis det er tilfældet, vil

⁵⁴ Se Årsberetning 1997, s. 22 ff.

Ombudsmanden konkludere, at hans undersøgelse ikke har afsløret et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Denne konklusion vil ikke berøre parternes ret til at få deres aftaleretlige tvist undersøgt og endeligt afgjort ved en kompetent domstol.

1.7 I nærværende sag er klagerens argument, at den af Kommissionen udpegede tilsynsførende ikke i god tid underrettede klageren om manglerne. Kommissionen er dog af den mening, at Socotec var en uafhængig tjenestudbyder, der drev forretning under eget professionelt ansvar, og at eventuelle fejl og mangler fra Socotecs side ikke kunne tilskrives Kommissionen.

1.8 Ombudsmanden mener, at Kommissionen holdning tilsyneladende ikke er ubegrundet.

1.9 Under disse omstændigheder kan Ombudsmanden ikke konstatere et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side i forhold til den første påstand.

2 Manglende skriftlige begrundelser

2.1 Klageren hævder, at Kommissionen ikke skriftligt havde tilkendegivet sin holdning og begrundet, hvorfor den nægtede at betale.

2.2 Kommissionen henviser til korrespondancen i forhold til klagerens påstande. Kommissionen mener ligeledes, at Kommissionens holdning var blevet drøftet med klagerens repræsentant på et møde den 25. november 1999 og bekræftet i en fax af 12. maj 2000.

2.3 Ombudsmanden bemærker, at ud af de forskellige dokumenter, Kommissionen har sendt til ham, er der kun fire skrivelser, som Kommissionen har sendt til klageren. Den første af disse (af 22. oktober 1998) er en foreløbig skrivelse. I den anden (af 1. marts 1999) anføres Socotecs holdning kort, og klageren opfordres til at kontakte selskabet. Den tredje skrivelse (af 29. juni 1999) er også en foreløbig skrivelse. Den tredje skrivelse af 12. maj 2000 er angiveligt Kommissionen svar på klagerens skrivelse af 8. maj 2000, hvori klageren udbad sig Kommissionen "skriftlige og endelige holdning". I denne skrivelse anfører Kommissionen blot, at den allerede har tilkendegivet sin holdning på mødet den 25. november 1999.

2.4 Ombudsmanden konkluderer, at på trods af forskellige forespørgsler fra klageren, har Kommissionen ikke skriftligt begrundet, hvorfor den afviste klagerens påstande. Kommissionen har ikke forklaret denne manglende begrundelse.

2.5 God forvaltningsskik kræver, at myndighederne giver skriftlige begrundelser, hvor en borger eller et selskab udbeder sig sådanne. Da Kommissionen ikke har givet sådanne skriftlige begrundelser i nærværende sag, er der således tale om et tilfælde af fejl og forsømmelser. Ombudsmanden finder det derfor nødvendigt at fremsætte en kritisk bemærkning i denne henseende.

3 Konklusion

På grundlag af Ombudsmandens undersøgelser af denne klage var det påkrævet at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

God forvaltningsskik kræver, at myndighederne giver skriftlige begrundelser, hvor en borger eller et selskab udbeder sig sådanne. Da Kommissionen ikke har givet sådanne skriftlige begrundelser i nærværende sag, er der således tale om et tilfælde af fejl og forsømmelser.

Da dette aspekt af sagen vedrørte et overstået hændelsesforløb, og da Kommissionen i sin udtalelse har givet en skriftlig begrundelse, var det ikke relevant at finde en mindelig løsning. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

**DISKRIMINERENDE
UDELUKKELSE FRA
UDBUDSPRO-
CEDURE**

*Afgørelse om klage
1043/2000/GG over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN**Baggrund**

Klageren er administrerende direktør i et nederlandsk selskab, der er aktivt på miljøområdet.

I 1996 udbød Kommissionen en kontrakt om konsulentytelser vedrørende drikkevand i licitation, især for så vidt angår Rådets direktiv 80/778/EØF af 15. juli 1980 om kvaliteten af drikkevand. I punkt 4 i det tekniske bilag anførtes det, at den valgte kontrahent skulle være i besiddelse af "bred viden og ekspertise og dokumenteret erfaring inden for vandvidenskab, herunder mikrobiologi, toksikologi, vandbygning og teknisk hygiejne." Der krævedes ligeledes indgående kendskab til direktivet og den foreslåede revision heraf. Et af udvælgelseskriterierne i punkt 5 i det tekniske bilag var, at tilbudsgiverne skulle vise, at de havde "den fornødne dokumenterede erfaring inden for vandvidenskabsområdet". Klageren afgav et bud. Den 7. januar 1997 underrettede Kommissionen klageren om, at hans firmas tilbud ikke var blevet accepteret. I skrivelser af 13. januar, 31. januar og 15. februar 1997 anmodede klageren om en forklaring.

Den 13. marts 1997 underrettede Kommissionen klageren om, at hans firma ikke havde fået kontrakten, fordi de ikke havde den fornødne erfaring inden for vandvidenskabsområdet. Kommissionen gjorde gældende, at den specifikt havde søgt et firma med "erfaring inden for forskning og udvikling og konstruktion af rensningsanlæg". I en yderligere skrivelse af 10. april 1997 fremhævede Kommissionen, at den havde søgt et firma med "*praktisk erfaring inden for konstruktion af rensningsanlæg*".

I mellemtiden havde klageren henvendt sig til Ombudsmanden (klage 199/97/PD). Klagen videresendtes til Kommissionen. I sin udtalelse gjorde Kommissionen gældende, at det klart burde have fremgået, at tilbudsgiverne skulle have dokumenteret den fornødne tekniske erfaring inden for vandbygning og teknisk hygiejne, der nævnes i direktivforslaget. Ifølge Kommissionen betød dette, at tilbudsgiverne eksempelvis skulle vise, at de havde den fornødne erfaring med hensyn til udvikling af teknisk underbyggede standarder for trihalomethaner i drikkevand uden kompromittering af desinfektion.

I sin afgørelse af 3. december 1997 behandlede Ombudsmanden tre påstande, som han havde uddraget:

(1) *Kommissionen havde gengivet udvælgelseskriterierne forkert ved at medtage erfaring inden for vandbygning og teknisk hygiejne*: Ombudsmanden fandt, at Kommissionens fortolkning af udvælgelseskriterierne var acceptabel.

(2) *Kommissionen havde fejlagtigt antaget, at klageren ikke havde den fornødne erfaring*: Ombudsmanden mente ikke, at der var tegn på, at Kommissionens vurdering ikke var blevet udført korrekt.

(3) *Kommissionen havde ikke overholdt den i direktiv 92/50 fastlagte tidsfrist*: Ombudsmanden mente ikke, at direktivet var relevant for nærværende sag.

Klagen blev derfor afvist.

Den 7. december 1997 og den 20. februar 1998 skrev klageren til Ombudsmanden og bad ham revidere sin holdning. I sit svar af 24. marts 1998 afviste Ombudsmanden klagerens argumenter med hensyn til fortolkningen af udvælgelseskriterierne. Han accepterede imidlertid, at direktiv 92/50 var relevant, og at Kommissionen ikke havde overholdt den i direktivet fastlagte tidsfrist. Ombudsmanden mente dog ikke, at dette retfærdiggjorde nogen genoptagelse af sagen.

Den 30. marts 1998 og den 12. januar 1999 skrev klageren igen til Ombudsmanden og bad ham revidere sin holdning. Ombudsmanden afviste denne anmodning den 6. maj 1999.

Klagen

I sin nye klage, som blev indgivet i juli 2000, gentog klageren sin anmodning til Ombudsmanden om at genoptage sagen. Han fremsatte følgende påstande:

Kommissionens anvendelse af udvælgelseskriterierne var ulovlig.

Udvælgelsesproceduren var ikke gennemsigtig.

Tilbudsgiverne blev behandlet forskelligt.

(4) Kommissionen havde ikke overholdt den i artikel 12 i direktiv 92/50 fastlagte tidsfrist.

Klageren gjorde gældende, at den relevante ekspert i det firma, der havde vundet kontrakten, havde et godt personligt forhold til mindst én af de af Kommissionens tjenestemænd, der var ansvarlig for kontrakten. Han mente desuden, at de udvælgelses- og tildelingskriterier, som Kommissionen anvendte ved tildelingen af sådanne kontrakter, ofte ikke var tilstrækkeligt klare og gennemsigtige, og at de blev anvendt på en vilkårlig og uigennemsigtig måde. Klageren fremsendte ligeledes en kopi af det bud, som EDC, en af hans firmas konkurrenter, havde afgivet til Kommissionen, som mente, at det pågældende bud havde opfyldt udvælgelseskriterierne. Han gjorde gældende, at dokumentet viste, at EDC ikke havde den erfaring, som hans eget firma angiveligt heller ikke havde, og som havde været grunden til buddets afvisning. Klageren gjorde desuden gældende, at dette også gjaldt en anden konkurrent, Eunice, og han opfordrede Ombudsmanden til at fremskaffe en kopi af det pågældende firmas bud.

Ombudsmandens fremgangsmåde

I sin skrivelse af 31. august 2001 underrettede Ombudsmanden klageren om følgende resultat af hans foreløbige undersøgelse af klagen:

Påstand (1) var allerede blevet undersøgt af Ombudsmanden i forbindelse med hans undersøgelser vedrørende klage 199/97/PD. Ombudsmanden mente ikke, at klageren havde fremlagt nye beviser, der ville have fået ham til at revidere denne holdning. Der var derfor ingen grund til at genoverveje dette spørgsmål.

Påstand (4) var ligeledes blevet undersøgt af Ombudsmanden i forbindelse med hans afgørelse om klage 199/97/PD. Ombudsmanden havde kommenteret denne påstand yderligere i sin skrivelse af 24. marts 1998 til klageren. Han mente derfor ikke, at der var grund til at indlede nogen undersøgelse af denne påstand.

Ombudsmanden mente imidlertid, at der var grund til en undersøgelse med hensyn til påstand (2) og (3) i klagen.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse anførte Kommissionen, at klageren ikke havde fremlagt beviser for sin påstand om, at proceduren ikke havde været gennemsigtig. Kommissionen henviste til de relevante afsnit i det tekniske bilag og fremhævede, at dens anvendelse af udvælgelseskriterierne havde været forelagt ACPC (Det Rådgivende Udvalg for Indkøb og Kontrakter) til eftersyn og godkendelse. Kommissionen var derfor af den mening, at den havde handlet i overensstemmelse med de angivne kriterier og inden for sine skønsmæssige beføjelser ved vurderingen af de relevante faktorer.

Med hensyn til påstanden om, at tilbudsgiverne blev behandlet forskelligt, gjorde Kommissionen gældende, at klageren ikke havde fremlagt beviser, der understøttede hans påstand om, at der var et godt personligt forhold mellem ansatte hos den valgte tilbudsgiver og hos Kommissionen, eller som viste den virkning, dette ville have haft med hensyn til ligebehandling af tilbudsgiverne. Kommissionen angav også, hvorfor den mente, at det afgivne bud fra klagerens firma ikke havde opfyldt udvælgelseskriterierne.

Med hensyn til budet fra EDC gjorde Kommissionen gældende, at den var nået til den konklusion, at eksperten i dette firma havde en erfaring og viden, der dækkede de krævede områder, herunder de tekniske områder inden for vandbygning og teknisk hygiejne. Kommissionen anførte, at denne konklusion var baseret på vurderingen af ekspertens viden, erfaring og faglige karriereforløb. Kommissionen understregede, at EDC's bud i langt større grad havde henvist til erfaringer inden for tekniske områder som f.eks. vandrensning, herunder undersøgelse vedrørende forurening af floder og drikkevandsforsyninger fra disse floder med evaluering af mulighederne for at kontrollere forureningskilderne samt vedrørende mere sofistikeret vandrensningsteknik.

Kommissionen gjorde ligeledes gældende, at dette efter en grundig gennemgang af alle dele af budet havde ført den til den konklusion, at EDC's bud opfyldte kravene i udvælgelseskriterierne.

Kommissionen understregede, at den var nået til den samme konklusion med hensyn til budet fra Eunice. Kommissionens betragtninger var i denne henseende praktisk talt identiske med betragtningerne vedrørende EDC's bud.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger anførte klageren, at Kommissionens udtalelse viste, at udvælgelseskriterierne ikke var blevet anvendt på en gennemsigtig, ensartet, konsekvent og ikke-diskriminerende måde. Ifølge klageren fremgik det tydeligt af hans firmas bud, at han i sine 20 år som ekspert inden for drikkevandsforsyning bl.a. havde skullet bedømme og godkende rensningssystemer, revidere drikkevandsforsyninger osv. Klageren mente, at det var lige netop denne slags aktiviteter, der krævede faglig og teknisk erfaring og ekspertise.

Klageren gjorde desuden gældende, at Kommissionens argument om, at hans firmas kvalifikationer ikke svarede til de to andre tilbudsgiveres kvalifikationer, var mangelfuld, eftersom hensigten med de kvalitative udvælgelseskriterier ikke var at prioritere tilbudsgiverne, men ganske enkelt at fastlægge nogle minimumsstandarder, der skulle opfyldes for at kunne komme i betragtning til kontrakten.

Efter klagerens opfattelse fremgik det af EDC's bud, at dette firmas ekspert ikke selv havde den tekniske erfaring. Klageren anførte, at når man sammenlignede hans erfaring og ekspertise med den omtalte eksperts erfaring og ekspertise, var det uforståeligt, at Kommissionen havde konkluderet, at EDC's bud opfyldte kriterierne, mens klagerens firmas bud ikke opfyldte kriterierne.

Klageren bad derfor Ombudsmanden afvise Kommissionens svar og konkludere, at dette var et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Alternativt bad klageren Ombudsmanden udføre en indgående procedure- såvel som indholdsmæssig undersøgelse af den måde, hvorpå Kommissionen havde vurderet alle de afgivne bud.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Anmodning om yderligere oplysninger

På baggrund af ovenstående nåede Ombudsmanden til den konklusion, at han behøvede yderligere oplysninger for at kunne behandle klagen. Han anmodede derfor Kommissionen om (1) at bekræfte, at de valgte tilbudsgivere skulle have "praktisk erfaring

inden for konstruktion af rensningsanlæg”, og (2) på grundlag af præcise henvisninger til de relevante dele af buddene at angive, hvorfor den mente, at EDC og Eunice opfyldte denne betingelse.

Kommissionens svar

I sit svar bekræftede Kommissionen, at de valgte tilbudsgivere skulle have ”praktisk erfaring inden for konstruktion af rensningsanlæg”.

Kommissionen gengav endvidere de dele af buddene fra EDC og Eunice, der lå til grund for Kommissionens betragtning om, at disse to firmaer opfyldte den pågældende betingelse. Disse dele af buddene lød som følger:

EDC

- *”[Person A] var i 10 år ansat i [firma X] i et forskningsmæssigt og teknisk samarbejde, hvor fødevarerforurening og -sikkerhed samt kvaliteten af råvarer (herunder vand) var en vigtig faktor.”*
- *”Laboratoriet oprettede ligeledes en nødtjeneste, der rådgav vandforsyningselskaber om forureningsulykker.”*
- *”[Person A] blev ligeledes bekendt med den rensningsproces, der anvendes i forbindelse med drikkevand ...”*
- *”De tekniske muligheder ved rensning af vand med henblik på at fjerne pesticider, ... osv.”*

Eunice

- *”Teknisk rådgivning om gennemførelsen af en række vandkvalitetsdirektiver.”*
- *”Hjælp med forberedelserne til drikkevandskonferencen i Bruxelles den 23.-24. september 1993, deltagelse i konferencen og evaluering heraf.”*
- *”Forberedelse af de tekniske bilag til et forslag om ændring af drikkevandsdirektivet (80/778/EØF).”*
- *”Videnskabelig og teknisk rådgivning under præsentationen af dette forslag til ØSU og Regionsudvalget.”*
- *”Forberedelse af det tekniske forhandlingsoplæg til direktivet om byspildevand (91/271/EØF).”*
- *”Rådgivning om tilladelser til udledning af spildevand til overfladevand.”*

Kommissionen underrettede Ombudsmanden om, at den efter at have gennemgået klagerens curriculum vitae igen ikke havde fundet beviser på dokumenteret erfaring med især vandbygning eller teknisk hygiejne. Den havde heller ikke fundet beviser på klagerens påstand om, at han i sine 20 år som ekspert inden for drikkevandsforsyning bl.a. havde skullet bedømme og godkende rensningssystemer, revidere drikkevandsforsyninger osv. Ifølge Kommissionen fremgår hans opgaver i CV’et som ”national koordinering og overvågning af hygiejneproblemer”.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger gjorde klageren gældende, at det klart fremgik af Kommissionens svar, at hverken EDC eller Eunice havde nogen praktisk erfaring inden for konstruktion af rensningsanlæg.

AFGØRELSEN

1 Afgørelsens rækkevidde

1.1 Klagen omhandler tildeling af en kontrakt om konsulentytelser for så vidt angår Rådets direktiv 80/778/EØF af 15. juli 1980 om kvaliteten af drikkevand, som klagerens firma afgav bud på. Kontrakten blev imidlertid tildelt en konkurrent til klagerens firma. Ombudsmanden har allerede taget stilling til visse aspekter af denne sag i sin afgørelse af 3. december 1997 om klage 199/97/PD.

1.2 Klageren fremsatte følgende påstande: (1) Kommissionens anvendelse af udvælgelseskriterierne var ulovlig, (2) udvælgelsesproceduren var ikke gennemsigtig, (3) tilbudsgiverne blev behandlet forskelligt, og (4) Kommissionen havde ikke overholdt den i artikel 12 i direktiv 92/50 fastsatte tidsfrist.

1.3 Ombudsmanden fandt, at han allerede havde undersøgt påstand (1) i forbindelse med sine undersøgelser i klage 199/97/PD. Ombudsmanden mente ikke, at klageren havde fremlagt nye beviser, der kunne have fået ham til at revidere denne holdning. Der var derfor ingen grund til at genoverveje denne sag.

1.4 Påstand (4) var ligeledes blevet undersøgt af Ombudsmanden i forbindelse med hans afgørelse om klage 199/97/PD. Ombudsmanden havde kommenteret denne påstand yderligere i sin skrivelse af 24. marts 1998 til klageren. Han mente derfor ikke, at der var grund til at indlede nogen undersøgelse af denne påstand.

1.5 Den nærværende undersøgelse omhandler således kun påstand (2) og (3) i klagen.

2 Mangel på gennemsigthed i udvælgelsesproceduren

2.1 Klageren gør gældende, at udvælgelsesproceduren ikke var gennemsigtig, idet ansøgerfirmaerne i henhold til udvælgelseskriterierne skulle have ”den fornødne dokumenterede erfaring inden for vandvidenskabsområdet” og det af klagerens firma afgivne bud var blevet afvist af Kommissionen med den begrundelse, at firmaet ikke havde ”praktisk erfaring med konstruktion af rensningsanlæg”.

2.2 Kommissionen er af den mening, at den handlede i overensstemmelse med de angivne kriterier og inden for sine skønsmæssige beføjelser ved vurderingen af de relevante faktorer.

2.3 Udbudsprocedurer skal være gennemsigtige. I sådanne procedurer er det derfor god forvaltningsskik fra forvaltningens side så klart som muligt at angive de betingelser, som ansøgerne skal opfylde. I nærværende sag var det afgørende kriterium, at ansøgerne skulle have ”praktisk erfaring inden for konstruktion af rensningsanlæg”. Dette krav nævnes ikke udtrykkeligt i licitationsmaterialet. Det fremgik heller ikke klart, at dette var det afgørende kriterium for ansøgerne. Ved ikke at understrege dette kriterium har Kommissionen undladt at gøre udvælgelsesproceduren så gennemsigtig, som den kunne og skulle have været. Dette må betragtes som et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Ombudsmanden finder det derfor nødvendigt at fremsætte en kritisk bemærkning i denne henseende.

3 Forskelsbehandling af tilbudsgiverne

3.1 Klageren gør gældende, at Kommissionen behandlede tilbudsgiverne forskelligt. I denne sammenhæng fremførte han tre argumenter: (1) Den relevante ekspert i det firma, der fik tildelt kontrakten, havde et godt personligt forhold til mindst én af de af Kommissionens tjenestemænd, der var ansvarlig for kontrakten, (2) klagerens firma havde den fornødne erfaring til at opfylde Kommissionens krav om, at ansøgerne skulle have ”praktisk erfaring inden for konstruktion af rensningsanlæg”, og (3) hverken EDC eller Eunice opfyldte dette krav.

3.2 Kommissionen afviser disse påstande. Den mener ikke, at der er beviser til støtte for klagerens første argument. Kommissionen afviser endvidere, at klagerens påstand om, at hans firma opfyldte det relevante kriterium, er korrekt. Endelig mener Kommissionen, at både EDC og Eunice opfyldte det pågældende kriterium. Den understreger desuden, at kontrakten ikke blev tildelt nogen af de to firmaer.

3.3 Det er god forvaltningsskik fra forvaltningens side at behandle tilbudsgivere lige. Ombudsmanden bemærker, at klageren ikke har fremlagt nogen beviser til støtte for sin påstand om, at den relevante ekspert i det firma, der fik tildelt kontrakten, havde et godt personligt forhold til mindst én af de af Kommissionens tjenestemænd, der var ansvarlig for kontrakten. Denne påstand kan derfor ikke betragtes som værende godtgjort.

3.4 Klagerens påstand om, at hans firma opfyldte det relevante kriterium, er baseret på en passus i det af firmaet afgivne bud om, at han, ifølge ham selv, havde erfaring inden for bedømmelse og godkendelse af rensningssystemer. Kommissionen afviser, at den pågældende passus viser, at klagerens firma opfyldte kravet om, at firmaerne skulle have ”praktisk erfaring inden for konstruktion af rensningsanlæg”. Ombudsmanden mener ikke, at Kommissionens fortolkning af det af klagerens firma afgivne bud synes urimelig.

3.5 Med hensyn til EDC og Eunice er det sandt, at ingen af disse firmaer fik tildelt kontrakten. Kommissionen vurderede imidlertid, at begge firmaers bud havde opfyldt det relevante kriterium. Hvis dette ikke havde været tilfældet, ville Kommissionen have behandlet tilbudsgiverne forskelligt, som klageren gør gældende.

3.6 Det er naturligtvis først og fremmest op til det forvaltningsorgan, der arrangerer et udbud, at vurdere, om ansøgerne opfylder betingelserne i udbudsmaterialet. Ombudsmanden må ikke tilsidesætte denne vurdering til fordel for sin egen, men udelukkende kontrollere, om forvaltningens vurdering er åbenlyst urimelig. Ombudsmanden finder imidlertid, at dette rent faktisk er tilfældet her. Ombudsmanden mener ikke, at nogen af uddragene fra de af EDC og Eunice afgivne bud viser, at disse firmaer havde ”praktisk erfaring inden for konstruktion af rensningsanlæg”. Ombudsmanden bemærker, at der ikke en gang er henvist til konstruktion af rensningsanlæg i disse uddrag. Under disse omstændigheder finder Ombudsmanden, at de beviser, Kommissionen henholdt sig til, ikke berettiger den konklusion, at disse to firmaer opfyldte det pågældende krav. Ombudsmanden konkluderer derfor, at Kommissionen synes at have forskelsbehandlet tilbudsgiverne. Dette må betragtes som et tilfælde af fejl eller forsømmelser, og Ombudsmanden finder det nødvendigt at fremsætte en kritisk bemærkning i denne henseende.

4 Konklusion

På baggrund af Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser af denne klage er det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

Udbudsprocedurer skal være gennemsigtige. I sådanne procedurer er det derfor god forvaltningsskik fra forvaltningens side så klart som muligt at angive de betingelser, som ansøgerne skal opfylde. I nærværende sag var det afgørende kriterium, at ansøgerne skulle have ”praktisk erfaring inden for konstruktion af rensningsanlæg”. Dette krav nævnes ikke udtrykkeligt i licitationsmaterialet. Det fremgik heller ikke klart, at dette var det afgørende kriterium for ansøgerne. Ved ikke at understrege dette kriterium har Kommissionen undladt at gøre udvælgelsesproceduren så gennemsigtig, som den kunne og skulle have været. Dette må betragtes som et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Det er god forvaltningsskik fra forvaltningens side at behandle tilbudsgivere lige. Ombudsmanden mener ikke, at nogen af uddragene fra de af EDC og Eunice afgivne bud viser, at disse firmaer havde ”praktisk erfaring inden for konstruktion af rensningsanlæg”. Under disse omstændigheder finder Ombudsmanden, at de beviser, Kommissionen henholdt sig til, ikke berettiger den konklusion, at disse to firmaer opfyldte det pågældende

krav. Ombudsmanden konkluderer derfor, at Kommissionen synes at have forskelsbehandlet tilbudsgiverne. Dette må betragtes som et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Da disse aspekter af sagen vedrører et overstået hændelsesforløb, er det ikke relevant at søge en mindelig løsning. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

PROCEDURER, KOMMISSIONEN SKAL FØLGE VED BEHANDLING AF KLAGER

*Afgørelse om klage
1194/2000/JMA over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

Klagerne, to advokater i advokatfirmaet SJ Berwin & Co, der repræsenterer en gruppe franske skibsejere med en overvægt af spansk kapital, havde indgivet en formel klage til Kommissionen i december 1999. I deres klage, som henviste til Kommissionens rolle i henhold til artikel 226 i EF-traktaten, hævdede de, at den franske lovgivning, der fastlagde, at potentielle ansøgere til en stilling som skibsfører eller overstyrmand på et fransk fiskerfartøj skulle være franske statsborgere, var i strid med fællesskabsretten.

Kommissionens ansvarlige tjenestegren (GD Beskæftigelse og Sociale Anliggender) svarede i februar 2001 og anførte, at de påståede forhold i klagernes skrivelse ikke udgjorde nogen overtrædelse af fællesskabsretten, og foreslog, at klagerne indbragte sagen direkte for de franske domstole. Klagerne hævdede, at Kommissionen ikke havde beskæftiget sig tilstrækkeligt med deres klage, og at institutionen ikke havde overholdt proceduren for behandling af formelle klager. De kontaktede Kommissionens ansvarlige tjenestegren igen i en skrivelse i maj 2000. I sit svar i juni 2000 bekræftede Kommissionen sine tidligere argumenter.

I deres skrivelse til Ombudsmanden hævdede klagerne, at Kommissionens behandling af deres klage var upassende med hensyn til såvel (i) den fulgte procedure som (ii) argumentationen.

Med hensyn til proceduren påpegede klagerne, at deres skrivelse til Kommissionen i december 1999 var blevet fremsendt til Kommissionens generalsekretær som en formel klage i overensstemmelse med artikel 226 i EF-traktaten. De forventede, at deres skrivelse blev registreret som en klage af Kommissionens tjenestegrene og dermed ville følge proceduren for klager indgivet af borgerne. De påpegede, at Kommissionen i sin udtalelse om Ombudsmandens undersøgelse på eget initiativ om administrative procedurer ved behandling af klager (OII 303/97/PD) havde erkendt, at alle klager, der når frem til Kommissionen, bliver registreret uden undtagelse. De hævdede, at disse regler i deres tilfælde ikke var blevet overholdt. Desuden mente klagerne, at Kommissionens Generalsekretariat ud over at sende deres skrivelse til Generaldirektoratet for Beskæftigelse og Social Anliggender også skulle have rådført sig med andre tjenestegrene som f.eks. GD Energi og Transport eller GD Fiskeri.

Med hensyn til Kommissionens argument for ikke at indlede nogen undersøgelse af den i klagernes skrivelse anførte sag anførte klagerne, at institutionen havde set bort fra Fællesskabets domstoles relevante retspraksis. De tilføjede, at Kommissionens standpunkt stod i en skærende kontrast til det standpunkt, den havde indtaget med hensyn til flypiloter. Klagerne understregede imidlertid, at dette aspekt af sagen ikke var genstand for deres klage til Ombudsmanden.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Kommissionen forklarede først baggrunden for sagen. Den henviste til klagernes to klagpunkter, nemlig at dens tjenestegrene ikke havde behandlet deres skrivelse korrekt, hverken med hensyn til den fulgte procedure eller med hensyn til argumentationen.

Kommissionen understregede, at argumenterne fra GD Beskæftigelse og Sociale Anliggender i denne sag afspejlede den holdning, institutionen længe har indtaget i dette spørgsmål. I en række overtrædelsessager mod flere medlemsstater i begyndelsen af 1990'erne havde Kommissionen anført, at begrænsninger baseret på nationalitet ved ansættelse af sømænd var uforenelig med princippet om fri bevægelighed for arbejdskraft. Institutionen tilføjede imidlertid, at den i løbet af de overtrædelsesprocedurer, som den havde påbegyndt mod forskellige medlemsstater, altid havde understreget, at disse argumenter ikke gjaldt stillingerne som skibsfører og overstyrmand. De fleste relaterede søgsmål var blevet løst i mindelighed af de ansvarlige medlemsstater med undtagelse af sagen mod Frankrig, som det var nødvendigt at bringe for Domstolen. Domstolen muliggjorde med sin afgørelse af 7. marts 1996 i denne sag, at Kommissionens argumenter blev offentliggjort.

Med hensyn til intern rådføring med andre tjenestegrene mente Kommissionen, at den havde enekompetence til at behandle denne sag. Den tilføjede imidlertid, at den havde rådført sig med andre tjenestegrene, især tjenestegrene med ansvar for energi og transport, i forbindelse med institutionens generelle holdning samt i den relevante sag indgivet af klagerne.

Endelig forklarede Kommissionen, at dens tjenestegrene havde besluttet ikke at registrere klageres skrivelse som en formel klage, eftersom institutionen havde indtaget en utvedtlig og konsekvent holdning i den i klageres skrivelse anførte sag.

Klagers bemærkninger

I deres bemærkninger til Kommissionens udtalelse påpegede klagerne, at Kommissionen ikke havde kommenteret deres påstand, nemlig den manglende registrering af deres formelle klage. De forklarede, at en sådan registrering giver borgerne flere proceduremæssige garantier, som i dette tilfælde ikke var blevet overholdt.

Klagerne anfægtede også Kommissionens materielle argumenter for ikke at have indledt en undersøgelse omkring deres klage. De forklarede, at institutionen havde anvendt forskellige kriterier for tilladelige begrænsninger i den frie bevægelighed for arbejdskraft, afhængigt af det berørte erhverv og af, hvilke af Kommissionens ansvarlige tjenestegrene der var involveret. Ifølge klagerne har institutionen ikke grundigt vurderet anvendelsen af de i artikel 39, stk. 3 og 4, i EF-traktaten fastlagte undtagelser for arbejdskraftens frie bevægelighed i forhold til skibsførere. De anførte imidlertid, at deres betragtninger angående Kommissionens argumentation var sekundære og kom i anden række i forhold til deres eneste klage til Ombudsmanden, nemlig over Kommissionens upassende behandling af deres formelle klageskrivelse.

AFGØRELSEN

1 Procedurer, der skal følges ved behandling af klager

1.1 Klagerne gjorde gældende, at Kommissionen ikke havde overholdt de fastlagte procedurer i behandlingen af deres klage. Institutionen havde ikke registreret deres skrivelse som en klage, hvilket var en overtrædelse af dens offentlige forpligtelser efter Ombudsmandens undersøgelse på eget initiativ, 303/97/PD, og der havde ikke været nogen passende rådføring med alle de involverede tjenestegrene i Kommissionen.

1.2 Kommissionen forklarede, at dens tjenestegrene havde besluttet ikke at registrere klageres skrivelse som en formel klage, da de ikke mente, at skrivelsernes genstand var en overtrædelse af fællesskabsretten. Med hensyn til den manglende interne rådføring mente Kommissionen, at den havde enekompetence til at behandle sagen. Den tilføjede imidlertid, at der rent faktisk havde fundet en sådan rådføring sted.

1.3 En af Kommissionens grundlæggende opgaver i rollen som ”traktatens vogter” i medfør af artikel 211 i EF-traktaten er at drage omsorg for, at fællesskabsretten anvendes korrekt i alle medlemsstater. I udførelsen af sine opgaver undersøger Kommissionen mulige overtrædelser af fællesskabsretten, som den primært bliver opmærksom på gennem klager fra borgerne.

Hvis Kommissionen som følge af sine undersøgelser mener, at en medlemsstat ikke har opfyldt sine forpligtelser i henhold til traktaten, giver artikel 226 den beføjelse til at indlede overtrædelsesprocedurer mod den pågældende medlemsstat og om nødvendigt indbringe sagen for Domstolen.

De alvorlige konsekvenser af denne fremgangsmåde gør det nødvendigt, at anvendelsen heraf fuldt ud respekterer de relevante materielle og proceduremæssige regler for at sikre alle de involverede parter rettigheder.

1.4 Med hensyn til de proceduremæssige regler, som Kommissionen skal følge i behandlingen af formelle klager fra borgerne, bemærker Ombudsmanden, at det relevante kriterium var anført i institutionens svar på Ombudsmandens undersøgelse på eget initiativ om administrative procedurer ved behandling af klager over medlemsstaters overtrædelse af fællesskabsretten⁵⁵, samt i bilaget til dens standardklageformular⁵⁶.

I sit svar på Ombudsmandens undersøgelse på eget initiativ havde Kommissionen fastslået følgende:

“[...] Klager fra enkeltpersoner [...] nyder godt af proceduremæssige garantier, som Kommissionen vedvarende har udviklet og forbedret [...].

[..]Alle klager, der når frem til Kommissionen, bliver registreret uden undtagelse. Når Kommissionen modtager en klage, anerkender den modtagelsen ved at sende klageren en skrivelse med et bilag, der forklarer traktatbrudsproceduren i enkeltheder.”

Bilaget til Kommissionens klageformular forklarer i enkeltheder de proceduremæssige garantier, der gives, når en skrivelse registreres som en klage:

“(a) Når klagen er blevet registreret i Kommissionens Generalsekretariat, tildeles den et officielt nummer [...]; klageren får straks tilsendt et modtagelsesbevis med angivelse af dette nummer, som bør anføres i al korrespondance.

(b) Hvis Kommissionen er nødt til at henvende sig til myndighederne i den medlemsstat, som klagen vedrører, respekterer den det valg, som klageren har foretaget under punkt 15 i denne klageformular [fortrolighed].

(c) Kommissionen bestræber sig på at træffe en beslutning i sagen [...] senest 12 måneder efter den dato, hvor klagen registreres i Generalsekretariatet.

(d) Den ansvarlige tjenestegren i Kommissionen underretter på forhånd klageren, når den påtænker at foreslå Kommissionen, at sagen henlægges.”

1.5 Disse proceduremæssige garantier har dog ingen umiddelbar betydning for, hvilke skridt institutionen skal tage som svar på klagerens påstande.

Som institutionen selv påpegede i bilaget til standardklageformularen:

”Det skal desuden bemærkes, at Kommissionens tjenestegrene på grundlag af de regler og prioriteter, som Kommissionen har fastlagt for iværksættelsen og videreførelsen af overtrædelsesprocedurerne, kan vurdere, om en klage skal følges op eller ej.”

⁵⁵ Afgørelse om undersøgelse på eget initiativ 303/97/PD, Den Europæiske Ombudsmands årsberetning for 1997, s. 271-272.

⁵⁶ En medlemsstats manglende overholdelse af fællesskabsretten: Standardformular til brug ved indgivelse af klage til Europa-Kommissionen, EFT C 119 af 30.4.1999, s. 5.

Uanset hvilke skridt Kommissionen skal tage, betyder de proceduremæssige garantier sikkerhed for, at klagerne behandles korrekt.

1.6 Klagerne indgav en formel klage til Kommissionen i medfør af artikel 226 i EF-traktaten. I sin udtalelse om Ombudsmandens undersøgelse på eget initiativ 303/97/PD om administrative procedurer ved behandling af klager havde Kommissionen påtaget sig uden undtagelse at registrere alle klager, der nåede frem til institutionen. Trods dette offentlige løfte fraveg den ansvarlige tjenestegren den pågældende regel i nærværende sag.

Ved ikke at registrere klagen havde Kommissionen tilsidesat de proceduremæssige garantier, som institutionen selv havde fastlagt for at sikre en korrekt procedure.

Ombudsmanden fandt derfor, at dette måtte betragtes som et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side.

1.7 Med hensyn til den manglende rådføring med Kommissionens forskellige tjenestegrene fandt Ombudsmanden, at sager vedrørende f.eks. koordineringen af de forskellige tjenestegrene og disses grad af involvering i en bestemt beslutning i sagens natur hører under institutionens beføjelser til at tilrettelægge den interne organisation.

I denne type sager var Ombudsmanden derfor af den mening, at en undersøgelse kun er berettiget, når disse sager er opstået som en umiddelbar og direkte følge af, at institutionen ikke har handlet i overensstemmelse med en bindende regel eller et bindende princip.

I denne sag fremgik det imidlertid, at Kommissionen rent faktisk havde rådført sig internt med sine tjenestegrene. Ombudsmanden konkluderede derfor, at der ikke syntes at foreligge noget tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

2 Behandling af klagernes påstande

2.1 Klagerne anførte, at Kommissionen ikke havde foretaget nogen grundig vurdering af påstandene i deres formelle klage især ved ikke at have taget passende hensyn til eksisterende retspraksis. I deres bemærkninger anførte klagerne imidlertid, at deres udtalelse om, hvorvidt Kommissionens argumenter var velbegrundede, ikke var genstand for deres klage til Ombudsmanden, men var sekundær og kom i anden række i forhold til deres påstand.

2.2 I betragtning af ovenstående mente Ombudsmanden ikke, at der var grundlag for at indlede nogen undersøgelse med hensyn til dette aspekt af sagen.

3 Konklusion

På baggrund af Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser af denne klage var det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

Klagerne indgav en formel klage til Kommissionen i medfør af artikel 226 i EF-traktaten. I sin udtalelse om Ombudsmandens undersøgelse på eget initiativ 303/97/PD om administrative procedurer ved behandling af klager påtog Kommissionen sig uden undtagelse at registrere alle klager, der nåede frem til institutionen. Trods dette offentlige løfte havde den ansvarlige tjenestegren fraveget den pågældende regel i nærværende sag.

Ved ikke at registrere klagen havde Kommissionen tilsidesat de proceduremæssige garantier, som institutionen selv havde fastlagt for at sikre en korrekt procedure.

Ombudsmanden fandt derfor, at dette måtte betragtes som et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side.

Da dette aspekt af sagen vedrørte et overstået hændelsesforløb, var det ikke relevant at søge nogen mindelig løsning. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

OPFØLGNING FRA INSTITUTIONENS SIDE

I oktober 2001 sendte Europa-Kommissionen sin udtalelse om Ombudsmandens kritiske bemærkning.

Kommissionen henviste først til de løfter, den havde afgivet i sit svar på Ombudsmandens konklusion i afgørelse 995/98/OV (sagen om Macedonian Metro Joint Venture)⁵⁷. Kommissionen forpligtede sig dengang til at udarbejde et udkast til konsoliderede regler vedrørende forholdet mellem klageren og Kommissionens tjenestegrene i den forudgående administrative sagsbehandling i henhold til artikel 226.

Institutionen indvilligede i at behandle genstanden for den kritiske bemærkning i nærværende sag inden for rammerne af de procedureregler, den er i gang med at udarbejde.

MANGLENDE BETALING AF GODKENDT TILSKUD UNDER ECIP-PROGRAMMET

Afgørelse om klage 396/2001/ME over Europa-Kommissionen

KLAGEN

Klageren skrev i marts 2001 til Ombudsmanden på vegne af det marokkanske selskab Suède-Maroc Marzipan. Klagen vedrørte "European Community Investment Partners" (Ecip), et program under Europa-Kommissionen i henhold til forordning 213/96⁵⁸. Den 20. marts 1998 ansøgte klageren gennem sit finansieringsinstitut, BMCE Bank i Marokko, om et Ecip-tilskud til etablering af tekstilindustri i Marokko med svensk teknologi. Den 26. november 1998 blev der truffet beslutning om at finansiere klageren (ref. 3495), og den 15. december 1998 underrettede Kommissionen finansieringsinstituttet BMCE Bank herom.

Ifølge klageren blev tilskuddet trods Kommissionens beslutning af 26. november 1998 aldrig udbetalt. Etableringen i Marokko skulle være påbegyndt i juni 1999, men stod nu over for store forsinkelser. Klageren havde forsøgt at kontakte Kommissionen pr. telefon, men havde ikke fået nogen forklaring. Selskabet kontaktede Kommissionen i skrivelser af 27. januar og 28. marts 2000, men modtog intet svar. Den 2. november 2000 skrev Suède-Maroc Marzipan igen til Kommissionen. Den 15. november 2000 henvendte klageren sig til Ombudsmanden på grund af manglende svar fra Kommissionen (klage nr. 1467/2000/ME). Efter Ombudsmandens indgriben i den pågældende sag sendte Kommissionen den 23. november et foreløbigt svar og den 30. november 2000 et fyldestgørende svar på fransk og den 21. december 2000 et fyldestgørende svar på svensk. Kommissionen bekræftede, at projektet var blevet anset som berettiget til finansiering den 26. november 1998, men forklarede, at Kommissionen ikke kunne gå videre med kontrakten, eftersom rammeaftalen mellem Kommissionen og finansieringsinstituttet BMCE Bank var udløbet i juni 1997.

Den 21. november og 4. december 2000 skrev Kommissionen til BMCE Bank for at forklare, at der ikke længere var nogen rammeaftale mellem dem. Den 15. januar 2001 skrev BMCE Bank til Kommissionen og anførte, at den var villig til at underskrive en aftale for at muliggøre finansieringen af klagerens projekt. Derudover skrev klageren den 26. januar 2001 til Kommissionen og oplyste, at BMCE Bank var villig til at underskrive en aftale. Den 9. marts 2001 skrev Kommissionen til både klageren og BMCE Bank. Den understregede, at Ecip-programmet var baseret på forordning 213/96, der udløb den 31. december 1999. Kommissionen havde derfor ikke noget retsgrundlag til at gå videre med finansieringen af klagerens projekt.

⁵⁷ Se afgørelse nummer to i dette afsnit af årsberetningen.

⁵⁸ Rådets forordning (EF) nr. 213/96 af 19. januar 1996 om gennemførelse af det finansielle instrument "European Communities Investment Partners" til fordel for lande i Asien, Latinamerika, Middelhavsområdet samt Sydafrika, EFT L 28 af 6.2.1996, s. 2.

På den baggrund indgav klageren en klage til Ombudsmanden. Klagerens påstand var, at Kommissionen (i) ikke havde underrettet finansieringsinstituttet BMCE Bank om, at der krævedes en aftale mellem instituttet og Kommissionen, (ii) at Kommissionen ikke havde sendt BMCE Bank en ny aftale, og (iii) at Kommissionen ikke havde underrettet klageren om grunden til, at selskabet ikke fik det godkendte tilskud.

Klageren gjorde gældende, at tilskuddet skulle betales.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelse

Klagen videresendtes til Europa-Kommissionen. I sin udtalelse henviste Kommissionen til forordning 213/96 som retsgrundlaget for Ecip og til, at forordningen udløb den 31. december 1999. Den 22. december 1999 besluttede Kommissionen, at den ikke ville foreslå Europa-Parlamentet og Rådet for Den Europæiske Union nogen forlængelse af forordningen, hvilket betød, at programmet ophørte. I april 2001 vedtoges en ny forordning⁵⁹, men i denne forordning fastlægges kun finansiering i forbindelse med afslutning og afvikling af igangværende projekter.

Den 20. marts 1998 ansøgte Suède-Maroc Marzipan om et tilskud under Ecip-programmet (facilitet nr. 4) gennem finansieringsinstituttet BMCE Bank. Efter en positiv udtalelse af 26. november 1998 fra Ecip's styringskomité underrettede Kommissionen den 15. december 1998 finansieringsinstituttet BMCE Bank om, at den gerne ville yde et tilskud på 150.000 EUR til klagerens projekt. Gennemgangen af sagsakterne afslørede, at Kommissionen ikke kunne gå videre og underskrive kontrakten om tilskuddet, eftersom den krævede rammeaftale mellem Kommissionen og BMCE Bank var udløbet den 30. juni 1997 og ikke var blevet fornyet. Kommissionen kunne derfor hverken underskrive kontrakten med BMCE Bank eller beslutte at finansiere det af Suède-Maroc Marzipan præsenterede projekt. Desuden var det ikke muligt at indgå nogen ny finansiel forpligtelse, eftersom forordning 213/96 var udløbet og der dermed ikke var noget retsgrundlag, hvilket Kommissionen underrettede BMCE Bank og klageren om i skrivelser af 21. og 30. november, 4. og 21. december 2000 og 9. marts 2001.

Kommissionen påpegede, at rammeaftalen, der i medfør af forordning 213/96 var underskrevet mellem finansieringsinstituttet og Kommissionen ikke etablerede nogen juridisk forbindelse mellem Kommissionen og den endelige modtager, i dette tilfælde klageren. Desuden gav aftalen ikke den endelige modtager nogen rettigheder, som f.eks. retten til at modtage et tilskud eller compensation, hvis ansøgningen blev afvist. I skrivelsen af 15. december 1998 forklaredes det udtrykkeligt, at dette var med forbehold af Kommissionens formelle godkendelse af projektet, og at skrivelsen som sådan ikke udgjorde nogen forpligtelse fra Kommissionens side.

Med hensyn til klagerens første påstand om, at Kommissionen ikke havde underrettet BMCE Bank om, at der krævedes en aftale mellem Kommissionen og BMCE Bank, påpegede Kommissionen, at der rent faktisk var en aftale, men at denne imidlertid udløb den 30. juni 1997. Kommissionen henviste til artikel 13, stk. 4, i aftalen, hvori det anførtes, at finansieringsinstituttet efter aftalens udløb ikke længere var berettiget til at fremsende nye ansøgninger. Kommissionen var derfor af den mening, at BMCE Bank som finansieringsinstitut vidste, at der ikke kunne godkendes nogen projektansøgninger uden en gældende aftale.

⁵⁹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 772/2001 af 4. april 2001 om afslutning og afvikling af projekter, der tidligere er godkendt af Kommissionen i medfør af Rådets forordning (EF) nr. 213/96 om det finansielle instrument "European Communities Investment Partners" til fordel for lande i Asien, Latinamerika, Middelhavsområdet samt Sydafrika, EFT L 112 af 21.4.2001, s. 1.

Med hensyn til den anden påstand om, at Kommissionen ikke havde sendt BMCE Bank en ny aftale, henviste Kommissionen til aftalens artikel 11, hvori det fastlagdes, at aftalen trådte i kraft på datoen for aftalens underskrivelse og var gældende indtil den 30. juni 1997. Aftalen kunne forlænges i på hinanden følgende perioder på et år ved en udtrykkelig udveksling af skrivelser mellem aftaleparterne. Kommissionen anførte, at BMCE Bank derfor vidste, hvornår aftalen udløb. BMCE Bank underrettede på intet tidspunkt Kommissionen om, at den ønskede at forlænge aftalen. Eftersom Kommissionen på det tidspunkt behandlede 150 tilsvarende aftaler, tog den ikke selv initiativ til at forlænge aftalen, men mente, at et sådant initiativ naturligt skulle udgå fra finansieringsinstituttet.

Med hensyn til den tredje påstand om, at Kommissionen ikke havde underrettet klageren om grunden til, at det godkendte tilskud ikke blev udbetalt, anførte Kommissionen, at den havde kontakt med finansieringsinstituttet, i dette tilfælde BMCE Bank, og ikke med klageren som den endelige modtager.

Det fremgik af Kommissionens udtalelse, at den afviste klagerens krav om betaling.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fastholdt klageren sin klage. Klageren påpegede, at Kommissionen i sin skrivelse af 15. december 1998, hvori den godkendte tilskuddet, ikke havde nævnt, at rammeaftalen var udløbet. Ifølge klageren havde Kommissionen pligt til straks efter at have modtaget ansøgningen at underrette BMCE Bank om, at aftalen var udløbet. Klageren henviste også til, at der fra januar til september 2000 var gjort forsøg på at kontakte den ansvarlige for Ecip-programmet. Først da klageren kontaktede Ombudsmanden, reagerede Kommissionen. Klageren var af den mening, at skrivelsen af 15. december 1998 var en juridisk bindende kontrakt, som Kommissionen forventedes at opfylde.

Derudover havde klageren i en telefonsamtale med Ombudsmandens sekretariat foreslået, at projektet i tilfælde af en negativ beslutning kunne finansieres gennem et andet af Kommissionens programmer.

Ombudsmanden bemærker, at det ikke er Ombudsmandens opgave at forsøge at opnå finansiering til bestemte projekter for klagerne. Det står imidlertid klageren frit for at søge Kommissionen om finansiering.

AFGØRELSEN

1 Manglende orientering om behovet for en aftale

1.1 Klagerens påstand var, at Kommissionen ikke havde underrettet finansieringsinstituttet BMCE Bank om, at der krævedes en aftale mellem det og Kommissionen.

1.2 Kommissionen påpegede, at der rent faktisk var en aftale, men at den udløb den 30. juni 1997. Kommissionen henviste til artikel 13, stk. 4, i aftalen, hvori det anførtes, at finansieringsinstituttet efter aftalens udløb ikke længere var berettiget til at fremsende nye ansøgninger. Kommissionen var derfor af den mening, at BMCE Bank som finansieringsinstitut vidste, at der ikke kunne godkendes nogen projektansøgninger uden en gældende aftale.

1.3 Ombudsmanden bemærker, at Kommissionen i henhold til forordning 213/96⁶⁰ underskrev en rammeaftale med finansieringsinstituttet. Der blev underskrevet en aftale med BMCE Bank, som udløb den 30. juni 1997. Blot ved at underskrive aftalen burde BMCE Bank være blevet opmærksom på, at den var nødvendig, men i selve aftalen fast-

⁶⁰ Rådets forordning (EF) nr. 213/96 af 19. januar 1996 om gennemførelse af det finansielle instrument "European Communities Investment Partners" til fordel for lande i Asien, Latinamerika, Middelhavsområdet samt Sydafrika, EFT L 28 af 6.2.1996, s. 2.

lægges det også, at den var nødvendig. Desuden indeholder forordningen ingen forpligtelser for Kommissionen til at underrette om behovet for aftalen.

1.4 Ombudsmanden finder derfor ikke, at dette aspekt af klagen kan betragtes som noget tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side.

2 Manglende fremsendelse af en ny aftale

2.1 Klageren gjorde gældende, at Kommissionen ikke havde sendt BMCE Bank nogen ny aftale.

2.2 Kommissionen henviste til aftalens artikel 11, hvori det anførtes, at aftalen trådte i kraft på datoen for aftalens underskrivelse og var gældende indtil den 30. juni 1997. Aftalen kunne forlænges i på hinanden følgende perioder på et år ved en udtrykkelig udveksling af skrivelser mellem aftalens parter. Kommissionen anførte, at BMCE Bank derfor vidste, hvornår aftalen udløb. BMCE Bank underrettede på intet tidspunkt Kommissionen om, at den ønskede at forlænge aftalen.

2.3 Ombudsmanden bemærker, at hverken forordning 213/96 eller rammeaftalen synes at indeholde nogen forpligtelse for Kommissionen til at forlænge aftalen. I aftalen henvises der til *"en udtrykkelig udveksling af skrivelser mellem parterne."* Under disse omstændigheder kan Kommissionen ikke kritiseres for ikke at have sendt nogen ny aftale til BMCE Bank.

2.4 Ombudsmanden finder derfor ikke, at dette aspekt af klagen kan betragtes som noget tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side.

3 Manglende underrettelse om den manglende betaling

3.1 Klageren gjorde gældende, at Kommissionen havde undladt at underrette klageren om grunden til, at det godkendte tilskud ikke blev udbetalt.

3.2 Kommissionen anførte, at den i henhold til rammeaftalen havde kontakt med finansieringsinstituttet, i dette tilfælde BMCE Bank, og ikke med klageren som endelig modtager.

3.3 Ifølge Ombudsmanden har Kommissionen et ansvar ikke blot over for finansieringsinstituttet, men også over for klageren som endelig modtager⁶¹. I nærværende sag underrettede Kommissionen den 15. december 1998 BMCE Bank om, at klagerens projekt kunne finansieres efter underskrivelsen af kontrakten. Klageren kontaktede Ombudsmanden i skrivelser af 27. januar og 28. marts 2000. Kommissionen svarede først i november og december 2000 efter endnu en skrivelse fra klageren af 2. november 2000 og Ombudsmandens indgriben.

3.4 Ombudsmanden erkender, at Kommissionen nu i sine skrivelser fra november og december 2000 og marts 2001 har underrettet klageren om grunden til den manglende udbetaling af tilskuddet. Dette skete imidlertid ikke inden for en rimelig tid.

3.5 God forvaltningsskik kræver, at Fællesskabets institutioner og organer svarer på skrivelser fra borgerne. I nærværende sag svarede Kommissionen ikke på klagerens skrivelser og underrettede derfor ikke i rimelig tid klageren om store vanskeligheder, som ville kunne få betydning for klagerens interesser. Dette må betragtes som et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Ombudsmanden vil derfor fremsætte en kritisk bemærkning over for Kommissionen.

3.6 Det følger af denne afgørelse, at klagerens påstand ikke kunne imødekommes.

⁶¹ Se yderligere bemærkninger i Den Europæiske Ombudsmands afgørelse af 12. december 2000 om klage 573/2000/GG over Europa-Kommissionen. Denne afgørelse er tilgængelig på Ombudsmandens websted: <http://www.euro-ombudsman.eu.int>.

4 Konklusion

På baggrund af Ombudsmandens undersøgelser af denne klage var det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

God forvaltningssskik kræver, at Fællesskabets institutioner og organer svarer på skrivelser fra borgerne. I nærværende sag svarede Kommissionen ikke på klagerens skrivelser og underrettede derfor ikke i rimelig tid klageren om store vanskeligheder, som ville kunne få betydning for klagerens interesser. Dette må betragtes som et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Da dette aspekt af sagen vedrører et overstået hændelsesforløb, var det ikke relevant at søge nogen mindelig løsning. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

VILDLEDENDE ORDLYD I OFFENT- LIGT UDBUD

*Afgørelse om klage
866/2001/GG over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

Klageren, en oversætter, havde afgivet bud som svar på et offentligt udbud (ref. 2000/S 144-094468 – Oversættelser til tysk) fra Europa-Kommissionen.

I udbudsbetingelsernes punkt 2.1 anførtes det, at tilbudsgiverne skal fremsende en "amtliche Bescheinigung" (et officielt dokument), der beviser, at de har betalt skatter og bidrag til sociale sikringsordninger i deres medlemsstat. Klageren kontaktede sin skatterådgiver, som fortalte, at han ikke kunne udstede noget "officielt" dokument. Klageren henvendte sig derefter til bopælsstedets skattemyndighed i Tyskland, som underrettede ham om, at de ikke kunne udstede sådanne dokumenter til selvstændige erhvervsdrivende som klageren. Skattemyndigheden gav imidlertid klageren et dokument, der bekræftede dette. Klageren fremsendte dette dokument sammen med sit bud.

Den 29. marts 2001 blev klageren underrettet om, at hans bud var blevet afvist, eftersom han ikke havde fremsendt det fornødne dokument. Den 4. april 2001 klagede klageren over denne beslutning, idet han anførte, at han ikke selv var skyld i, at han ikke havde kunnet fremskaffe det fornødne officielle dokument, eftersom skattemyndigheden ikke havde kunnet udstede et sådant dokument, og eftersom der ikke var andre myndigheder, der kunne fremlægge sådan attestations. Han erklærede på tro og love, at han altid havde opfyldt sine forpligtelser, hvad angår betaling af skatter og bidrag til sociale sikringsordninger. Klageren fremhævede endvidere, at han i en årrække havde arbejdet for Kommissionen og EU's Oversættelsescenter. Kommissionen afviste klagen den 30. maj 2001, idet den anførte, at den ikke havde insisteret på, at der skulle fremsendes et certifikat fra skattemyndighederne, "men udtrykkelig havde fremhævet, at det var muligt at fremsende andre dokumenter (f.eks. en erklæring fra skatterådgiveren)".

I sin klage til Ombudsmanden i juni 2001 afviste klageren, at han var blevet underrettet om dette. Han tilføjede, at den relevante tjenestegren pr. telefon havde underrettet ham om, at den tyske oversættelse af det offentlige udbud syntes at have været "uheldig" og havde opfordret ham til at gå til Ombudsmanden.

Klageren gjorde gældende, at han med urette var blevet udelukket fra udbuddet.

UNDERSØGELSEN

Klagen videresendtes til Kommissionen til udtalelse.

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

I juli 2000 havde Kommissionens Oversættelsestjeneste indledt i alt 11 udbudsprocedurer med henblik på at oprette en ny liste over eksterne oversættere. Udbuddet vedrørende oversættelser til tysk var blevet offentliggjort i EF-Tidende den 29. juli 2000 under referencen 2000/S 144-094468⁶². De relevante dokumenter – det offentlige udbud, de tekniske specifikationer (udbudsbetingelserne) og et udkast til en kontrakt – havde været offentligt tilgængelige i elektronisk form på Kommissionens *Europa*-server. Desuden var der blevet sendt en skrivelse, hvori modtagerne opfordredes til at afgive bud, til de personer (herunder klageren), hvis navn var registreret i databasen over freelance-oversættere, der arbejder for Kommissionen. Buddene skulle være modtaget den 2. oktober 2000.

Der blev modtaget i alt 117 bud som svar på det pågældende udbud. Disse bud blev vurderet i to etaper. I første etape blev det kontrolleret, at de formelle krav var overholdt. De resterende ansøgninger blev derefter gennemgået af en udvælgelseskomité bestående af erfarne embedsmænd, som vurderede, om ansøgningerne opfyldte de kriterier og betingelser, der var angivet i udbuddet (cahiers des charges).

Udbudsbetingelsernes artikel 2, stk. 1, indeholdt de fem kriterier, der afgjorde, om ansøgerne blev udelukket. For fire af disse kriteriers vedkommende var det tilstrækkeligt for ansøgerne at fremlægge en erklæring. Med hensyn til det femte kriterium anførtes det i udbudsbetingelserne, at ansøgerne skulle indsende et "officielt dokument" ("amtliche Bescheinigung"), der viste, at de havde opfyldt deres forpligtelser, hvad angår betaling af skatter og bidrag til sociale sikringsordninger i den relevante medlemsstat. Udtrykket "officielt dokument" skulle dermed sidestilles med "erklæring". Det betød, at der krævedes en attestation fra en kompetent myndighed for at vise, at de relevante forpligtelser var blevet opfyldt. Det blev imidlertid ikke præcist angivet, hvilken myndighed der var tale om. Eftersom udbuddet var adresseret til ansøgere i 15 medlemsstater, var det nødvendigt at give ansøgerne et vist spillerum i denne henseende.

I udbuddet, der blev offentliggjort i EF-Tidende, og som var den eneste bindende juridiske tekst i tilfælde af en tvist, øgedes ansøgernes muligheder, idet det anførtes, at en ansøger skulle indgive en erklæring som dokumentation for at have opfyldt sine forpligtelser med hensyn til betaling af skatter og bidrag til sociale sikringsordninger i sit land (punkt 14, litra b).

Udvælgelseskomitéen havde fundet, at klageren trods sine henvendelser til skattemyndighederne ikke havde fremlagt beviser for, at han havde betalt sin skat. Klageren var den 29. marts 2001 blevet underrettet om, at hans ansøgning var blevet afvist. Samtidig havde han fået at vide, at han kunne klage over beslutningen inden den 30. april 2001.

Klageren havde derefter kontaktet Kommissionens kompetente tjenestegren pr. telefon for at anmode om en forklaring samt tilkendegive sin utilfredshed. Kommissionens tjenestegren havde givet ham de fornødne oplysninger, så han kunne indgive en anmodning om at få sin ansøgning genoptaget. Klageren indgav derefter en skriftlig klage af 4. april 2001, der blev afvist af Kommissionen.

Kommissionen var af den mening, at klageren havde fortolket "officielt dokument" for snævert. Dokumentet fra den tyske skattemyndighed, som klageren havde fremsendt til Kommissionen, bekræftede, at denne myndighed ikke kunne udstede nogen "amtliche Bescheinigung". Dette betød dog ikke, at der ikke var andre myndigheder, der kunne have udstedt et sådant dokument. Kommissionen mente, at klageren skulle have forsøgt at fremskaffe det pågældende dokument andetsteds. I denne sammenhæng bemærkede Kommissionen, at en undersøgelse af 57 ud af de 84 godkendte bud havde vist, at de valgte ansøgere havde fremlagt en attestation fra deres skatterådgiver, en attestation fra en advokat eller et "Lohnsteuerkarte" (skattekort). Kommissionen mente endvidere, at klageren havde været for sent ude, idet han først havde henvendt sig til den pågældende skattemyndighed den 2. oktober 2000, dvs. den dag ansøgningsfristen udløb. Endvidere

⁶² EFT S 144 af 29.7.2000

var Kommissionen af den mening, at klageren ikke havde rådført sig med den relevante tjenestegren, der havde de bedste forudsætninger for at hjælpe ham. Samtidig fremhævede Kommissionen, at det i den skrivelse, hvor modtagerne opfordredes til at afgive bud, var anført, at den berørte tjenestegren stod til rådighed med yderligere oplysninger vedrørende tekniske aspekter af udbuddet.

Klagerens bemærkninger

Klageren fremsendte ingen bemærkninger.

AFGØRELSEN

1 Uretmæssig udelukkelse fra udbud

1.1 Klageren afgav bud som svar på et offentligt udbud fra Europa-Kommissionen (reference 2000/S 144-094468 – Oversættelser til tysk). I udbudsbetingelsernes punkt 2.1 anførtes det, at tilbudsgiverne skal fremsende en "amtliche Bescheinigung" (et officielt dokument), der beviser, at de har betalt skatter og bidrag til sociale sikringsordninger i deres medlemsstat. Klageren kontaktede sin skatterådgiver, som fortalte, at han ikke kunne udstede noget "officielt" dokument. Klageren henvendte sig derefter til bopælsstedets skattemyndighed i Tyskland, som underrettede ham om, at de ikke kunne udstede sådanne dokumenter til selvstændige erhvervsdrivende som klageren. Skattemyndigheden gav imidlertid klageren et dokument, der bekræftede dette. Klageren sendte dette dokument med sin ansøgning. Kommissionen afviste ansøgningen med den begrundelse, at klageren ikke havde fremsendt de fornødne dokumenter. Klageren gør gældende, at han med urette blev udelukket fra udbuddet.

1.2 Kommissionen er af den mening, at klageren fortolkede "officielt dokument" for snævert. Kommissionen mener endvidere, at klageren havde været for sent ude, idet han først henvendte sig til den pågældende skattemyndighed den 2. oktober 2000, dvs. den dag ansøgningsfristen udløb. Endvidere er Kommissionen af den mening, at klageren ikke havde rådført sig med den relevante tjenestegren, der havde de bedste forudsætninger for at hjælpe ham. I den forbindelse fremhæver Kommissionen, at det i den skrivelse, hvori modtagerne opfordredes til at afgive bud, var anført, at den berørte tjenestegren stod til rådighed med yderligere oplysninger vedrørende tekniske aspekter af udbuddet.

1.3 Klageren fremsatte ingen bemærkninger til Kommissionens udtalelse.

1.4 Inden sagens kendsgerninger gennemgås, skal det bemærkes, at Ombudsmanden havde anmodet Kommissionen om at fremsende en udtalelse om klagen inden for tre måneder. Kommissionens meget detaljerede udtalelse blev rent faktisk fremsendt allerede lidt over en måned, efter at Kommissionen havde modtaget klagen. En omfattende samling af alle relevante dokumenter var vedlagt denne udtalelse. Ombudsmanden vil gerne understrege, at han værdsætter den betydelige indsats, Kommissionen har ydet for at fremskynde behandlingen af denne klage.

1.5 Ombudsmanden bemærker, at ansøgerne i henhold til udbudsbetingelserne skulle fremsende en "amtliche Bescheinigung" (et officielt dokument), der viste, at de havde opfyldt de relevante forpligtelser. Selv om det ikke var angivet, hvilken person eller institution der kunne udstede et sådant dokument, fremgik det tydeligt på baggrund af det anvendte udtryk, at der blev henvist til en offentlig myndighed eller en person eller institution, der har status som offentlig myndighed. Kommissionen synes at acceptere, at dokumentet fra den tyske skattemyndighed, som klageren havde fremsendt til Kommissionen, bekræftede, at denne myndighed ikke kunne udstede nogen "amtliche Bescheinigung". Kommissionen gør imidlertid gældende, at dette dog ikke betød, at der ikke var andre myndigheder, der kunne have udstedt et sådant dokument. Kommissionen mente, at klageren skulle have forsøgt at fremskaffe det pågældende dokument andetsteds. I denne

sammenhæng henviser Kommissionen til andre ansøgere, der havde fremlagt en attestation fra deres skatterådgiver, en attestation fra en advokat eller et "Lohnsteuerkarte" (skattekort). Hverken en attestation fra en skatterådgiver eller en attestation fra en advokat kan imidlertid betegnes som værende nogen "amtliche Bescheinigung" inden for den accepterede betydning af udtrykket på tysk. Desuden er det kun lønmodtagere, der kan få et "Lohnsteuerkarte". Klageren er imidlertid selvstændig erhvervsdrivende. Ombudsmanden konkluderer derfor, at Kommissionen ikke har kunnet afvise klagerens påstand om, at han ikke kunne fremsende nogen "amtliche Bescheinigung", som det tilsyneladende blev krævet i udbudsbetingelsernes artikel 2, stk. 1.

1.6 Det er sandt, at der i udbuddet, der blev offentliggjort i EF-Tidende, og som var den eneste bindende juridiske tekst i tilfælde af en tvist, ikke krævedes noget sådant dokument, men at det udelukkende anførtes, at en ansøger skulle indgive en erklæring, der dokumenterede, at ansøgeren havde opfyldt sine forpligtelser med hensyn til betaling af skatter og bidrag til sociale sikringsordninger i sit land (punkt 14, litra b), uden at det blev angivet, hvilken type dokumentation der var tale om. I sin skrivelse af 29. marts 2001 begrundede Kommissionen imidlertid afvisningen af klagerens ansøgning med, at han ikke havde fremsendt den i udbudsbetingelsernes artikel 2, stk. 1, angivne "amtliche Bescheinigung". For fuldstændighedens skyld skal det tilføjes, at der ikke er noget, der bekræfter Kommissionens påstand i skrivelsen af 30. maj 2001 om, at den ikke havde insisteret på at få fremlagt attesting fra skattemyndighederne, "men udtrykkelig havde fremhævet, at det var muligt at fremsende andre dokumenter (f.eks. en erklæring fra skatterådgiveren)"⁶³.

1.7 Ombudsmanden bemærker, at klageren ikke fremsendte dokumentation for, at han havde opfyldt sine forpligtelser, hvad angår betaling af skatter og bidrag til sociale sikringsordninger i sin medlemsstat. Ombudsmanden mener dog, at dette skyldtes den vildledende ordlyd af den relevante betingelse i udbudsbetingelsernes artikel 2, stk. 1. Kommissionen bemærker selv i sin udtalelse, at seks ansøgninger (herunder klagerens) blev afvist på grund af manglende fremsendelse af en "amtliche Bescheinigung". Det er derfor meget sandsynligt, at klageren ikke var den eneste ansøger, der havde haft problemer med den pågældende betingelses vildledende ordlyd.

1.8 I forbindelse med udbudsprocedurer er det god forvaltningsskik fra forvaltningens side på en klar måde at angive de betingelser, som ansøgerne skal opfylde. I nærværende sag krævede Kommissionen, at ansøgerne skulle fremsende en "amtliche Bescheinigung" (et officielt dokument), der beviser, at de har betalt skatter og bidrag til sociale sikringsordninger i deres medlemsstat. Det var tilsyneladende ikke muligt for en person som klageren at fremskaffe et sådant dokument fra en offentlig myndighed eller en person eller institution, der har status som offentlig myndighed, således som den nævnte ordlyd lod forstå. Kommissionen havde ikke klart angivet, at en attestation fra andre personer eller institutioner, f.eks. en skatterådgiver eller advokat, ville være tilstrækkelig. Udelukkelsen af klageren med den begrundelse, at han ikke havde fremsendt et sådant dokument, må derfor betragtes som et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Ombudsmanden finder det derfor nødvendigt at fremsætte en kritisk bemærkning i denne henseende.

2 Konklusion

På baggrund af Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser af denne klage er det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

I udbudsprocedurer er det god forvaltningsskik fra forvaltningens side på en klar måde at angive de betingelser, som ansøgerne skal opfylde. I nærværende sag krævede

⁶³ Kommissionen har fremlagt en fransk udgave af denne skrivelse, hvor den pågældende passus lyder som følger: "Cependant, nous ne demandions pas nécessairement un document délivré par le Finanzamt; d'autres moyens de preuve étaient possibles en ce qui concerne votre situation fiscale, et notamment une déclaration de votre Steuerberater." Hvis den franske udgave er den oprindelige og skrivelsen til klageren en oversættelse heraf, er Kommissionens bestræbelser på at opstille en liste over eksterne oversættere fuldt forståelige.

Kommissionen, at ansøgerne skulle fremsende en "amtliche Bescheinigung" (et officielt dokument), der beviser, at de har betalt skatter og bidrag til sociale sikringsordninger i deres medlemsstat. Det var tilsyneladende ikke muligt for klageren at fremskaffe et sådant dokument fra en offentlig myndighed eller en person eller institution, der har status som offentlig myndighed, således som den nævnte ordlyd lod forstå. Kommissionen havde ikke klart angivet, at en attestation fra andre personer eller institutioner, f.eks. en skatterådgiver eller advokat ville være tilstrækkelig. Udelukkelsen af klageren med den begrundelse, at han ikke havde fremsendt et sådant dokument, må derfor betragtes som et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Da disse aspekter af sagen vedrører et overstået hændelsesforløb, er det ikke relevant at søge en mindelig løsning. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.4.4 KLAGEN

Regionsudvalget

MANGLENDE OPLYSNINGER VEDRØRENDE RESERVELISTE

*Afgørelse om klage
660/2000/GG over
Regionsudvalget*

I maj 1996 offentliggjorde Regionsudvalget en meddelelse om en ledig stilling som fuldmægtig, som skulle arbejde under ledelse af formanden for Gruppen Europæisk Alliance. Meddelelsen angav, at den valgte ansøger ville blive ansat i en midlertidig stilling i lønklasse A7, og videre at: "Andre ansøgere, som har bestået udvælgelsesprøverne, vil blive placeret på en reserveliste. Hvis andre lignende stillinger bliver ledige, vil disse ansøgere blive taget i betragtning." Klageren bestod udvælgelsesprøven, men blev ikke valgt til stillingen. Sammen med andre udvalgte ansøgere blev hun placeret på den reserveliste, der blev oprettet i 1997. I sin skrivelse af 9. januar 1997, hvori Kommissionen meddelte klageren sin beslutning, fremkom den med følgende udtalelse: "Vi vil imidlertid kontakte dig, så snart der opstår en mulighed for ansættelse." Klageren blev efterfølgende oplyst om, at der ikke var fastlagt nogen udløbsdato for denne reserveliste, og at "hendes ansøgning ville blive genovervejet, hvis der oprettes en ny stilling i Gruppen Europæisk Alliance, eller hvis den eksisterende stilling bliver ledig". Udvalget henviste til og bekræftede sin skrivelse af 9. januar 1997.

Klageren arbejdede som hjælpeansat for udvalget mellem oktober 1997 og oktober 1998.

Klageren hørte i marts 2000, at den fuldmægtig, som havde fået stillingen, havde fratrukket den igen. Derfor skrev hun den 10. april 2000 til både formanden for Gruppen Europæisk Alliance og til generalsekretæren for Regionsudvalget for at udtrykke sin interesse i stillingen og påpege, at hun stod på reservelisten. Klageren opdagede derefter, at den relevante stilling allerede var blevet besat af O., som ikke havde stået på reservelisten.

Klageren henvendte sig derefter den 19. maj 2000 til Den Europæiske Ombudsmand, som videresendte klagen til Regionsudvalget den 30. maj 2000.

I en skrivelse af 23. juni 2000 meddelte generalsekretæren for Regionsudvalget klageren, at reservelisten, som blev oprettet i 1997, var udløbet den 20. juni 2000, og at en ny meddelelse om en ledig stilling nu var blevet offentliggjort med henblik på at besætte stillingen fra den 16. oktober 2000. Ifølge den nye meddelelse (som også var dateret den 23. juni 2000) skulle ansøgningerne være modtaget senest den 12. juli 2000. Klageren indsendte en ansøgning den 11. juli 2000.

Klageren blev kaldt til samtale den 25. juli 2000. I en skrivelse af 3. august 2000 meddelte generalsekretæren for Regionsudvalget, at klageren ikke var blevet valgt til stillingen.

Klageren fremsatte følgende påstande:

- 1) Regionsudvalget skulle have oplyst de ansøgere, som stod på reservelisten, om at stillingen igen var ledig.
- 2) Regionsudvalget skulle have valgt den person, som skulle indtage stillingen, blandt de ansøgere, som stod på reservelisten.

- 3) Regionsudvalgets valg af udløbsdato for reservelisten var vilkårlig.
- 4) Regionsudvalget skulle have informeret de personer, som stod på reservelisten, før den udløb.

UNDERSØGELSEN

Klagen videresendtes til Regionsudvalget.

Regionsudvalgets udtalelse

I sin udtalelse af fremsatte Regionsudvalget følgende bemærkninger:

Udvalget havde ikke været forpligtet til at informere de personer, som stod på reservelisten, eftersom stillingen ikke var blevet endeligt, men kun midlertidigt besat. Udvalget havde derfor ret til at vælge en person, som ikke stod på reservelisten.

Valget af udløbsdato for reservelisten var omfattet af myndighedernes skønsbeføjelser. De personer, som havde stået på reservelisten, kunne først oplyses om listens udløb, da beslutningen blev taget den 20. juni 2000.

Klagerens bemærkninger

Klageren udtrykte i sine bemærkninger overraskelse over, at stillingen var blevet besat på midlertidig basis. Hun gjorde desuden gældende, at Regionsudvalget havde haft rigelig tid til at konsultere reservelisten, i stedet for at ansætte en person, som ikke havde bestået den oprindelige udvælgelsesprøve. Klageren påpegede, at hun ville have været i stand til at indtage stillingen fra den dag, hvor den var blevet ledig. Udvalget havde efter hendes mening handlet vilkårligt, da den besluttede at lukke reservelisten. Klageren gjorde gældende, at eftersom listen stadig var gældende, da stillingen blev ledig i slutningen af marts 2000, burde udvalget have konsulteret listen og oplyst de personer, som stod på listen, om, at en stilling var blevet ledig.

Ifølge klageren var den anden ansættelsesprocedure blevet arrangeret i al hast, da hun havde gjort indvendinger mod ansættelsen af O., og den havde været kortfattet sammenlignet med den oprindelige procedure, eftersom den kun bestod af en enkelt samtale. Klagerens samtale havde fundet sted den 25. juli 2000, og der var kun afsat denne ene dag til samtalerne. Samme dags eftermiddag blev der imidlertid afholdt samtaler til en anden stilling i Gruppen Europæisk Alliance, og den person, som var blevet udnævnt i marts 2000, var medlem af ansættelsespanelet.

Klageren konkluderede, at man havde gennemført den anden ansættelsesprocedure kunstigt med henblik på at legitimere en ansættelse, som allerede var besluttet nogle måneder tidligere.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Anmodning om yderligere oplysninger

På baggrund af ovenstående nåede Ombudsmanden til den konklusion, at han behøvede yderligere oplysninger for at kunne behandle klagen. Derfor bad han Regionsudvalget om at forklare årsagerne til, at det havde besluttet at besætte den pågældende stilling midlertidigt; at præcisere, hvornår denne ansættelse faktisk havde fundet sted; at indsende kopier af relevante dokumenter og oplyse Ombudsmanden om, hvem der var blevet ansat efter det stillingsopslag, der blev offentliggjort i juni 2000.

Udvalgets svar

I sin udtalelse afgav Regionsudvalget følgende oplysninger:

Den pågældende stilling var blevet besat midlertidigt efter ønske fra formanden for Gruppen Europæisk Alliance. På det tidspunkt var gruppens krav udvidet betydeligt, da der var gået lang tid mellem, at reservelisten blev oprettet (1997), og at stillingen som fuldmægtig blev ledig (2000). Gruppen besluttede derfor at tage sine administrative krav op til fornyet overvejelse og i mellemtiden ansætte en medarbejder for en kort periode, som straks ville kunne gå i gang med arbejdet.

Regionsudvalgets administration var på ingen måde berettiget til at gribe ind i den politiske gruppes skønsmæssige valg med henblik på at ansætte en fuldmægtig på kontrakt og for en fastsat periode.

Gruppen Europæisk Alliances midlertidige medarbejder var ansat i perioden fra 16. marts til 15. oktober 2000 på en normal kontrakt. På trods af den hastighed, hvormed ansættelsen blev gennemført, blev de lovbestemte procedurer nøje overholdt.

Den person, som var blevet ansat i forbindelse med den meddelelse om en ledig stilling, som blev offentliggjort den 23. juni 2000, var O.

Udvalget vedlagde kopier af de dokumenter, som Ombudsmanden havde udbedt sig. Disse dokumenter viste, at der den 21. februar 2000 var indgivet en ansøgning om at ansætte O. i perioden mellem 16. marts og 15. oktober 2000, hvilket var blevet godkendt af udvalget den 23. februar 2000, samt at O. var blevet tilbudt stillingen den 1. marts 2000, og at O. havde sagt ja til stillingen den 7. marts 2000.

Klagerens bemærkninger

Udvalgets svar på Ombudsmandens anmodning om yderligere oplysninger videresendtes til klageren. Klageren fastholdt klagen i sine bemærkninger. Klageren påpegede især, at da O. blev ansat fra og med 16. oktober 2000, havde formanden for Gruppen Europæisk Alliance anmodet om, at hans kontrakt skulle gælde for en ubestemt periode, eftersom han allerede havde gennemført en tilstrækkelig prøveperiode siden den 16. marts 2000. Efter klagerens mening bekræftede dette påstanden om, at O. var blevet ansat på midlertidig basis fra og med den dato.

AFGØRELSEN

1 Undladelse af at informere om den ledige stilling

1.1 I maj 1996 offentliggjorde Regionsudvalget en meddelelse om en ledig stilling som fuldmægtig, som skulle arbejde under ledelse af formanden for Gruppen Europæisk Alliance. Meddelelsen angav, at den valgte ansøger ville blive ansat i en midlertidig stilling i lønklasse A7, og videre at: ”Andre ansøgere, som har bestået udvælgelsesprøverne, vil blive placeret på en reserveliste. Hvis andre lignende stillinger bliver ledige, vil disse ansøgere blive taget i betragtning.” Klageren bestod udvælgelsesprøven, men blev ikke valgt til stillingen. Sammen med andre udvalgte ansøgere blev hun placeret på den reserveliste, der blev oprettet i 1997. Hun fik senere oplyst, at udvalget ville kontakte hende, ”så snart der opstår en mulighed for ansættelse”. Hun blev desuden oplyst om, at der ikke var fastlagt nogen udløbsdato for denne reserveliste, og at ”hendes ansøgning ville blive genovervejet, hvis der oprettes en ny stilling i Gruppen Europæisk Alliance, eller hvis den eksisterende stilling bliver ledig”. Da denne stilling igen blev ledig, ansatte udvalget imidlertid O., som ikke havde stået på reservelisten, i marts 2000. Klageren gjorde gældende, at udvalget ikke havde oplyst hende om den ledige stilling.

1.2 Regionsudvalget gjorde gældende, at det ikke havde været forpligtet til at informere de personer, som stod på reservelisten fra 1997, eftersom stillingen kun var blevet midlertidigt besat i marts 2000.

1.3 Ombudsmanden bemærker, at udvalget har meddelt klageren, at hendes ansøgning ville blive taget op til genovervejelse, hvis en relevant stilling bliver ledig, og at hun ville få besked, "så snart der opstår en mulighed for ansættelse".

1.4 Udvalget anførte, at det ikke havde været forpligtet til at informere klageren, eftersom ansættelsen kun var midlertidig. I udvalgets skrivelse af 9. januar 1997 erklærede man imidlertid, at udvalget ville "kontakte dig, så snart der opstår en mulighed for ansættelse". Ombudsmanden mener, at en sådan mulighed for ansættelse også opstod, da man besatte en stilling midlertidigt. Selv om detastede med at besætte stillingen, burde udvalget ikke have undladt at informere klageren, set i lyset af at hun boede i Bruxelles, og at udvalget kendte hendes adresse.

1.5 På baggrund af ovenstående konkluderer Ombudsmanden, at udvalget ved at undlade at informere klageren, så snart stillingen som fuldmægtig i Gruppen Europæisk Alliance blev ledig, ikke indfrie det løfte, det havde givet til klageren. Det er et udtryk for god forvaltningsskik, at myndighederne overholder de forpligtelser, de har påtaget sig over for borgerne. Udvalgets manglende overholdelse af sin forpligtelse udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Ombudsmanden finder det derfor nødvendigt at fremsætte en kritisk bemærkning i denne henseende.

2 Undladelse af at vælge en ansøger fra reservelisten

2.1 Klageren gjorde gældende, at udvalget burde have valgt en person til den ledige stilling fra den reserveliste, der blev oprettet i 1997.

2.2 Udvalget anførte, at stillingen kun var blevet midlertidigt besat i marts 2000, at reservelisten var udløbet i juni 2000, og at en ny udvælgelsesprocedure blev gennemført i juli 2000, hvilket havde ført til den endelige besættelse af stillingen.

2.3 Ombudsmanden mener, at ansættelsesmyndigheden var berettiget til at besætte en stilling midlertidigt, hvis der var gode grunde hertil. I nærværende sag anførte udvalget, at stillingen skulle besættes hurtigt, og at den pågældende gruppes krav til en medarbejder havde ændret sig væsentligt i løbet af de mere end tre år, der var gået, siden reservelisten blev udarbejdet. Efter Ombudsmandens mening havde udvalget således fremsat gyldige grunde til at besætte den pågældende stilling midlertidigt. Eftersom denne beslutning er omfattet af myndighedernes skønsmæssige beføjelser, er Ombudsmanden ikke berettiget til at erstatte sidstnævntes vurdering med sin egen vurdering.

2.4 Klageren anførte, at den første ansættelse ikke kun havde været midlertidig, og at man havde gennemført den anden ansættelsesprocedure kunstigt med henblik på at legitimere en ansættelse, som allerede var besluttet nogle måneder tidligere. Ombudsmanden mener imidlertid ikke, at hans undersøgelser har afdækket noget materiale til støtte for denne påstand. Det bør især bemærkes, at O.'s kontrakt fra marts 2000 var begrænset til en varighed på seks måneder, hvilket bekræftede udvalgets påstand om, at ansættelsen kun var midlertidig.

2.5 På baggrund af ovenstående synes der ikke at have foreligget et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra udvalgets side, for så vidt angår klagerens anden påstand.

3 Valg af udløbsdato for reservelisten

3.1 Klageren gjorde gældende, at valget af udløbsdato for reservelisten fra 1997 var vilkårlig.

3.2 Udvalget mente, at beslutningen var omfattet af myndighedernes skønsmæssige beføjelser.

3.3 Ombudsmanden mener ligeledes, at valget af udløbsdato for reservelisten er en beslutning, der er omfattet af myndighedernes skønsmæssige beføjelser. Udvalget ville nok have overskredet deres skønsmæssige beføjelser i denne sag, hvis dets eneste formål, som klageren hævdede, havde været at gå videre med en ny ansættelsesprocedure med henblik på at legitimere en ansættelse, der lå nogle måneder tilbage. Som anført ovenfor mener Ombudsmanden imidlertid ikke, at hans undersøgelser har afdækket noget materiale til støtte for denne påstand.

3.4 På baggrund af ovenstående synes der ikke at have foreligget et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra udvalgets side, for så vidt angår klagerens tredje påstand.

4 Undladelse af at informere om reservelistens udløbsdato

4.1 Klageren gjorde gældende, at udvalget burde have informeret de personer, som stod på reservelisten fra 1997, før det besluttede at lade listen udløbe.

4.2 Udvalget mente, at den først kunne informere disse personer, når beslutningen var taget.

4.3 Ombudsmanden kender ikke til nogen hindringer, der ville have hindret udvalget i at informere de berørte personer, før det besluttede at lade reservelisten udløbe, hvilket ville have været høfligt. Ombudsmanden kender imidlertid ikke til nogen bestemmelser, der forpligter myndighederne til at informere personer, som står på en reserveliste, før listen udløber.

5 Konklusion

På baggrund af Ombudsmandens undersøgelser af denne klage var det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

Ved at undlade at informere klageren, så snart stillingen som fuldmægtig i Gruppen Europæisk Alliance blev ledig, indfrie Regionsudvalget ikke det løfte, som det havde givet til klageren. Det er et udtryk for god forvaltningsskik, at myndighederne overholder de forpligtelser, de har påtaget sig over for borgerne. Udvalgets manglende overholdelse af sin forpligtelse udgjorde således et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Da dette aspekt af sagen vedrørte et overstået hændelsesforløb, var det ikke relevant at søge en mindelig løsning. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

BESÆTTELSE AF EN STILLING UDEN AT UNDERRETTE PERSONERNE PÅ RESERVELISTEN FOR DENNE STILLING OM DEN LEDIGE STILLING

Afgørelse om klage 1376/2000/OV over Regionsudvalget

KLAGEN

I oktober 2000 indgav I. en klage til Den Europæiske Ombudsmand om Regionsudvalgets ansættelse af en fuldmægtig til Gruppen Europæisk Alliance. Ifølge klageren var de faktiske omstændigheder følgende:

Den 10. april 2000 blev det på Regionsudvalgets websted nævnt, at der var ansat en fuldmægtig (midlertidig stilling) til Gruppen Europæisk Alliance. Klageren hævder imidlertid, at den ansatte fuldmægtig ikke stod på den reserveliste, der var blevet udarbejdet for den pågældende stilling den 9. januar 1997 for en ubestemt periode. Endvidere blev ansøgerne på reservelisten ikke underrettet om den ledige stilling.

Den 14. maj 2000 skrev klageren til generalsekretæren for Regionsudvalget, men fik intet svar. Den 23. juni sendte generalsekretæren klageren en skrivelse, hvori der ikke henvistes til klagerens skrivelse af 14. maj 2000, men hvori det anførtes, at reservelisten for den pågældende stilling var udløbet den 20. juni 2000.

Den 9. juli 2000 skrev klageren tilbage til Regionsudvalget, idet han gjorde gældende, at han i skrivelsen af 23. juni 2000 ikke havde fået svar på sine påstande om uregelmæssigheder i ansættelsesproceduren. Regionsudvalget besvarede ikke klagerens skrivelse.

Klageren skrev derfor til Ombudsmanden den 22. oktober 2000, idet han fremførte følgende:

- 1 Regionsudvalget ansatte i april 2000 til stillingen som fuldmægtig for Gruppen Europæisk Alliance en person, der ikke stod på den reserveliste, der blev udarbejdet for den pågældende stilling i januar 1997.
- 2 Regionsudvalget underrettede ikke klageren, som stod på reservelisten (gældende indtil den 20. juni 2000), om den pågældende ledige stilling.
- 3 Regionsudvalget besvarede ikke hans skrivelser af 14. maj og 9. juli 2000.

UNDERSØGELSEN

Regionsudvalgets udtalelse

Klagen videresendtes til Regionsudvalget i november 2000. Med hensyn til den første påstand anførte Regionsudvalget, at det ikke var forpligtet til at underrette de personer, der stod på reservelisten for den pågældende stilling, eftersom stillingen ikke var blevet endeligt, men kun midlertidigt besat i forventning om en endelig ansættelse. Da udvalget ikke stilede efter en endelig ansættelse, stod det desuden udvalget frit for at vælge en person, der ikke stod på reservelisten.

Med hensyn til den anden påstand bemærkede udvalget, at klageren i skrivelsen af 9. januar 1997 blev underrettet om, at hans navn stod på reservelisten. Dernæst påpegede udvalget, at dets beslutning om at lukke reservelisten ikke var tilfældig, men derimod lå inden for ansættelsesmyndighedens skønsmæssige beføjelser, hvilket bekræftes i såvel tjenestemandsvedtægten som i retspraksis. Udvalget anførte endvidere, at det først kunne informere om reservelistens udløb (den 23. juni 2000), efter beslutningen var truffet den 20. juni 2000. I skrivelsen til klageren af 23. juni 2000 blev det endvidere anført, at der ville blive slået en ny stilling op den 23. juni 2000 til besættelse fra den 16. oktober 2000 og fremefter.

Med hensyn til den tredje påstand mente udvalget, at den nye ansættelsesprocedure ville give klageren mulighed for at blive fyldestgjort. Udvalget ønskede derfor ikke at reagere på klagerens skrivelser af 14. maj og 9. juli 2000.

Klagerens bemærkninger

Klageren bemærkede, at udvalgets begrundelser om, at det kun drejede sig om en midlertidig ansættelse, ikke var overbevisende, da dette ikke var anført i meddelelsen på webstedet. Det forekom derfor at være en post facto-begrundelse.

Klageren anførte, at da den tidligere fuldmægtigs fratrædelse kunne forudses, var den ledige stilling ikke en uventet hændelse. Udvalget havde derfor den nødvendige tid til at konsultere reservelisten og respektere de berettigede forventninger hos personerne på reservelisten. Med hensyn til de berettigede forventninger bemærkede klageren, at udvalget i sin skrivelse af 9. januar 1997 havde anført, at det ville kontakte klageren, "så snart der opstår en mulighed for ansættelse". Klageren henviste endvidere til tilsvarende berettigede forventninger på baggrund af en skrivelse fra udvalget af 17. juli 1997, hvoraf det fremgik, at eftersom klageren stod på reservelisten, ville hans ansøgning blive taget op til fornyet overvejelse, hvis der blev oprettet en ny stilling, eller hvis der opstod en ledig stilling.

Klageren bemærkede, at da den omtalte stilling blev ledig i marts 2000, var reservelisten stadig gyldig, og han burde derfor have været hørt. Klageren konkluderede, at hele hændelsesforløbet viste, at udvalget ikke ville følge den normale procedure, fordi det ønskede at give stillingen til én, der ikke havde deltaget i den oprindelige udvælgelsesprocedure.

AFGØRELSEN

1 Påstand om ansættelse af en ansøger, der ikke stod på reservelisten

1.1 Klageren gjorde gældende, at Regionsudvalget i april 2000 til stillingen som fuldmægtig for Gruppen Europæisk Alliance ansatte en person, der ikke stod på den reserveliste, der var blevet udarbejdet for den pågældende stilling i januar 1997. Regionsudvalget var af den mening, at stillingen ikke var endelig, men kun midlertidig med forventning om endelig ansættelse. Da udvalget ikke stilede efter en endelig ansættelse, stod det udvalget frit for at vælge en person, der ikke stod på reservelisten.

1.2 Ombudsmanden mener, at ansættelsesmyndigheden er berettiget til at besætte en stilling midlertidigt, hvis der er gode grunde hertil. I nærværende sag argumenterede udvalget, at det var vigtigt, at stillingen blev besat, og at det, eftersom det ikke stilede efter en endelig besættelse, stod udvalget frit for at vælge en person, der ikke stod på reservelisten. Efter Ombudsmandens mening har udvalget således fremsat en gyldig grund til at besætte den pågældende stilling midlertidigt. Eftersom denne beslutning er omfattet af myndighedernes skønsmæssige beføjelser, er Ombudsmanden ikke berettiget til at foretage sin egen vurdering.

1.3 Klageren gjorde gældende, at hele hændelsesforløbet viste, at udvalget ikke ville følge den normale procedure, fordi det ønskede at give stillingen til én, der ikke havde deltaget i den oprindelige udvælgelsesprocedure. Ombudsmanden mener imidlertid ikke, at klageren har afdækket noget materiale til støtte for denne påstand. På baggrund af ovenstående synes der ikke at have foreligget fejl eller forsømmelser fra Regionsudvalgets side vedrørende dette aspekt af sagen.

2 Påstand om manglende underrettelse af personer på reservelisten

2.1 Klageren gjorde gældende, at Regionsudvalget ikke underrettede klageren om den ledige stilling, selv om han stod på reservelisten (gældende indtil den 20. juni 2000). Udvalget mente ikke, at det var forpligtet til at underrette de personer, der stod på reservelisten, om den pågældende ledige stilling. Dernæst påpegede udvalget, at dets beslutning om at lukke reservelisten ikke var tilfældig, men derimod lå inden for ansættelsesmyndighedens skønsmæssige beføjelser, hvilket bekræftes i såvel tjenstemandsvedtægten som i retspraksis.

2.2 God forvaltningsskik kræver, at Fællesskabets institutioner og organer overholder de løfter, de afgiver til borgerne. I nærværende sag underrettede udvalget i sin skrivelse af 9. januar 1997 klageren om, at det ville kontakte ham, så snart der opstod en mulighed for ansættelse. I sin skrivelse af 17. juli 1997 anførte udvalget igen, at klagerens ansøgning ville blive taget op til fornyet overvejelse, hvis der skulle blive oprettet en ny stilling, eller hvis der opstod en ledig stilling. Da udvalget ikke havde underrettet klageren om den ledige stilling, havde det derfor ikke holdt sit løfte. Dette udgjorde et tilfælde af fejl og forsømmelser, og Ombudsmanden fremsætter nedenstående kritiske bemærkning.

3 Påstand om manglende besvarelse af klagerens skrivelse af 14. maj og 9. juli 2000

3.1 Klageren gjorde gældende, at Regionsudvalget ikke besvarede hans skrivelser af 14. maj og 9. juli 2000. I betragtning af, at den nye ansættelsesprocedure ville give klageren mulighed for at blive fyldestgjort, ønskede Regionsudvalget ikke at reagere på klagerens skrivelser af 14. maj og 9. juli 2000.

3.2 God forvaltningsskik kræver, at Fællesskabets institutioner og organer svarer på skrivelser fra borgerne. I nærværende sag besvarede Regionsudvalget ikke klagerens skrivelser af 14. maj og 9. juli 2000. Udvalgets argument om mulig fyldestgørelse i en fremtidig ansættelsesprocedure kan ikke retfærdiggøre det manglende svar på klagerens

skrivelser. Den manglende besvarelse udgør derfor et tilfælde af fejl og forsømmelser, og Ombudsmanden fremsætter nedenstående kritiske bemærkning.

4 Konklusion

På grundlag af Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser af anden og tredje del af denne klage var det påkrævet at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

God forvaltningsskik kræver, at Fællesskabets institutioner og organer overholder de løfter, de afgiver til borgerne. I nærværende sag underrettede udvalget i sin skrivelse af 9. januar 1997 klageren om, at det ville kontakte ham, så snart der opstod en mulighed for ansættelse. I sin skrivelse af 17. juli 1997 anførte udvalget igen, at klagerens ansøgning ville blive taget op til fornyet overvejelse, hvis der skulle blive oprettet en ny stilling, eller hvis der opstod en ledig stilling. Da udvalget ikke havde underrettet klageren om den ledige stilling, havde det derfor ikke holdt sit løfte. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

God forvaltningsskik kræver, at Fællesskabets institutioner og organer svarer på skrivelser fra borgerne. I nærværende sag besvarede Regionsudvalget ikke klagerens skrivelser af 14. maj og 9. juli 2000. Udvalgets argument om mulig fyldestgørelse i en fremtidig ansættelsesprocedure kan ikke retfærdiggøre et manglende svar på klagerens skrivelser. Den manglende besvarelse udgør derfor et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Da disse aspekter af sagen vedrørte et overstået hændelsesforløb, var det ikke relevant at finde en mindelig løsning. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.4.5 Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse

PÅSTAND OM FORSKELSBEHANDLING I OFFENTLIGGØRELSEN AF EN LEDIG STILLING/PÅSTAND OM URETFÆRDIG OG TILFÆLDIG VURDERING

Afgørelse om klage 705/2000/OV over CEDEFOP (Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse)

KLAGEN

I maj 2000 indgav T. en klage til Den Europæiske Ombudsmand på vegne af M. (i det følgende benævnt "klageren") om påstået forskelsbehandling og uretfærdig behandling i en ansættelsesprocedure. Ifølge klageren var de faktiske omstændigheder følgende:

Klageren deltog i en ansættelsesprocedure til en stilling som kvindeligt flersproget omstillingspersonale på CEDEFOP's kontor i Thessaloniki, som CEDEFOP havde opslået i begyndelsen af 2000. I stillingsopslaget i avisen blev de græske ord "τηλεφωνήτρια" og "υποψήφιας" anvendt, som på engelsk svarer til betegnelserne "kvindeligt omstillingspersonale" og "kvindelige ansøgere". Klageren bemærkede, at en sådan skelnen er i modstrid med både fællesskabslovgivningen og græsk lovgivning. Den skriftlige prøve fandt sted den 27. marts 2000, og trods stillingsopslaget var der også en mand blandt ansøgerne.

Det endelige resultat viste, at klageren havde de højeste karakterer i de skriftlige prøver, mens den mandlige ansøger havde de højeste karakterer i de mundtlige prøver. Det var imidlertid den mandlige ansøger, der til sidst blev valgt til stillingen.

Ifølge klageren var CEDEFOP's vurdering af ansøgerne tilfældig og uretfærdig, idet den ansøger, der fik tilbudt stillingen, havde fået meget lave karakterer i de skriftlige prøver (2/10 i fransk og 0/10 i engelsk). Klageren bemærkede, at eftersom fremmedsprog var det vigtigste krav til stillingen, var det ikke acceptabelt at ansætte en person, der havde opnået så lave karakterer i de skriftlige prøver i fransk og engelsk.

Med hensyn til den del af prøven, der omhandlede vurderingen af ansøgernes tidligere erhvervs erfaring, havde klageren kun opnået karakteren 4/10 til trods for de mange referencer, hun havde vedlagt, samt hendes erfaring som officiel oversætter for flere virksomheder. Til den mundtlige prøve blev klageren endvidere vurderet på grundlag af spørgsmål, der ikke var relevante i forhold til den pågældende stilling (som f.eks. hvilke film hun havde set for nylig).

Klageren påpegede endvidere, at der var begået mange forsømmelighedsfejl. CEDEFOP's skrivelse med prøveresultaterne til klageren var eksempelvis dateret den 14. marts 2000, dvs. 13 dage før prøverne rent faktisk blev afviklet. Ifølge klageren havde CEDEFOP ikke svaret tilfredsstillende på hendes spørgsmål om de endelige resultater af prøverne. Hun gør ligeledes gældende, at hun i en telefonsamtale med CEDEFOP's embedsmænd fik en meget fjendtlig behandling, og at embedsmændene opfordrede hende til at holde op med at rippe op i sagen. Den 10. maj 2000 sendte klageren en skriftlig indsigelse til CEDEFOP, men fik aldrig noget svar.

Endelig anførte klageren, at hun gennem kontakt med den centrale tjeneste i CEDEFOP i Bruxelles var blevet advaret om, at hun på grund af sin opførsel var blevet "sortlistet" sammen med andre, der havde anket afgørelser fra fællesskabsorganer, og at hun dermed ikke ville blive ansat i en af EU's institutioner i fremtiden.

Klageren skrev derfor til Ombudsmanden den 25. maj 2000 og fremsatte følgende påstande:

1 I stillingsopslaget blev de græske ord "τηλεφωνήτρια" og "υποψήφιες" anvendt, som på engelsk svarer til betegnelserne "kvindeligt omstillingspersonale" og "kvindelige ansøgere". Dette var i modstrid med såvel fællesskabslovgivningen som græsk lovgivning, hvori det fastlægges, at enhver forskelsbehandling på grund af køn er forbudt.

2 CEDEFOP's vurdering af ansøgerne var tilfældig og uretfærdig: Den ansøger, der til sidst blev valgt til stillingen, havde meget lave karakterer i de skriftlige prøver (2/10 i fransk og 0/10 i engelsk), hvorimod klageren havde de højeste karakterer i de skriftlige prøver. Med hensyn til vurderingen af ansøgernes tidligere erhvervs erfaring havde klageren kun opnået karakteren 4/10 til trods for de mange referencer, hun havde vedlagt, samt hendes erfaring som officiel oversætter for flere virksomheder.

3 Til den mundtlige prøve var ansøgeren blevet vurderet på baggrund af spørgsmål, som ikke var relevante i forhold til den pågældende stilling.

4 CEDEFOP havde ikke svaret tilfredsstillende på klagerens spørgsmål om de endelige prøveresultater og svarede aldrig på klagerens skriftlige indsigelse af 10. maj 2000.

5 Meddelelsen om prøveresultaterne var dateret den 14. maj 2000, hvilket er 13 dage før prøverne rent faktisk blev afviklet.

UNDERSØGELSEN

CEDEFOP's udtalelse

Klagen videresendtes til CEDEFOP i juni 2000. I sin udtalelse bekræftede CEDEFOP, at der i stillingsopslaget i de lokale dagblade henvises til kvindeligt omstillingspersonale, men forklarede, at dette skyldtes en fejl fra sekretariatets side. CEDEFOP bemærkede imidlertid, at der let kan opstå en sådan fejl, eftersom dette ord på græsk ændres fra hankøn til hunkøn, hvis blot få bogstaver i slutningen af ordet ændres (*τηλεφωνητής/τηλεφωνήτρια*). CEDEFOP forklarede endvidere, at eftersom der tidligere var to kvinder ansat til at passe omstillingsbordet, var denne fejl opstået som følge af forveksling og bestemt ikke på et eksplicit, frivilligt grundlag. Eftersom en sådan beskrivelse var i modstrid med både fællesskabslovgivningen og græsk lovgivning, var CEDEFOP forpligtet til at medtage enhver mandlig ansøger i udvælgelsesprøven.

CEDEFOP anførte, at ud af de 41 ansøgere var der 12, der fik adgang til de skriftlige prøver, der bestod af en diktat på græsk, engelsk og fransk (med maksimalt 10 point pr. sprog, altså i alt 30 point), hvorimod der i den mundtlige prøve blev givet karakterer ud af 125 point med mulighed for ekstra point for de sprog, der taltes ud over græsk, engelsk og fransk. CEDEFOP anførte, at målet med de prøver var at vurdere ansøgernes sproglige

færdigheder, IT-færdigheder samt evne til at kommunikere flydende og ubesværet på de talte sprog. På den anden side viste vægtningen af den mundtlige del af prøverne, hvilke praktiske færdigheder omstillingspersonalet skulle besidde: 1) evne til at kommunikere effektivt på så mange sprog som muligt og som minimum på græsk, engelsk og fransk, 2) evne til at håndtere opkald på en rolig og diplomatisk måde samt 3) relevant erhvervs erfaring.

Ud over at skulle besvare sættet med de fem standardspørgsmål blev alle ansøgerne ifølge CEDEFOP til den mundtlige prøve opfordret til at fortælle om deres interesser (biograf-film, litteratur, sport) på et andet sprog end deres modersmål. CEDEFOP understregede, at stillingen som omstillingspersonale i en multikulturel organisation forudsætter en evne til at forstå og kommunikere flydende og ubesværet på så mange sprog som muligt samt en evne til at håndtere opkald på en diplomatisk og imødekommende måde.

Resultatet af prøverne viste, at den valgte ansøger og klageren henholdsvis havde opnået karaktererne 132/155 og 82,5/155. CEDEFOP påpegede også, at der var to andre ansøgere (med karaktererne 120/155 og 115,5/155), der stod på reservelisten til eventuelle fremtidige ledige stillinger. En af ansøgerne havde deltaget i en tidligere udvælgelsesprøve og havde klaget til Den Europæiske Ombudsmand. Alligevel havde centret ikke oprådt fjendtligt eller hævnerrigt over for hende, men tværtimod registreret hende som den tredjebedste ansøger til en stilling som omstillingspersonale. CEDEFOP gav dette eksempel som svar på klagerens påstande om uvenlig og arrogant behandling af ansøgerne.

CEDEFOP bemærkede, at erfaringen fra de forskellige fællesskabsorganer viser, at utal-lige personer kan kommunikere yderst effektivt mundtligt på et utal af sprog uden at kunne formulere sig skriftlig på alle disse sprog. Med hensyn til den valgte ansøgers karakter (0) i de skriftlige prøver anførte CEDEFOP, at der i disse prøver blev givet karakteren 0 for et ord, der var stavet forkert, uanset hvor ubetydelig en stavefejl det måtte dreje sig om. CEDEFOP er ikke enig i, at en høj karakter i en mundtlig prøve ikke er berettiget, blot fordi der er givet en lav karakter i en skriftlig prøve, især under hensyntagen til omfanget af de pågældende mundtlige prøver.

CEDEFOP påpegede, at der til den pågældende ledige stilling krævedes mundtlige færdig-heder i så mange sprog som muligt kombineret med et behageligt og roligt væsen. I nærværende sag forløb den mundtlige samtale med den valgte ansøger meget mere tilfredsstillende end samtalen med klageren. Efter samtalen med klageren konkluderede medlemmerne af udvælgelseskomitéen enstemmigt at a) hun har et godt kendskab til engelsk og fransk ud over hendes modersmål, b) al hendes tidligere erhvervs erfaring gennem tre år havde været som oversætter i private virksomheder, c) hendes meget assertive facon meget vel kunne være en ulempe for den pågældende stilling, og d) at klageren selv under samtalen havde indrømmet, at hendes primære mål var at blive over-sætter i CEDEFOP, hvorfor der opstod tvivl om hendes motivation i forhold til den pågæl-dende stilling. Den valgte ansøger viste under samtalen, at a) han havde meget gode fransk-, engelsk- og italiensk kundskaber ud over hans modersmål, b) han taler godt spansk og rimeligt tysk, c) han i perioden 1991-1995 havde arbejdet i fællesskabsinstitutioner i Luxembourg, hvorfra han havde erfaring med håndtering af sådanne situationer, der kunne opstå i den pågældende stilling, og d) at hans facon er diskret, diplomatisk og passende i forhold til stillingen.

Med hensyn til datoen på det dokument, som klageren fik tilsendt med prøveresultaterne, anførte CEDEFOP, at denne skyldtes computerproblemer. Den 14. marts 2000 sendte administrationen udvælgelseskomitéen en skabelon til udfyldning af ansøgernes karakterer. Da skabelonen var blevet udfyldt med de endelige karakterer, blev den sendt tilbage til administrationen pr. e-mail, men computeren slettede ikke datoen på det ændrede dokument.

Endelig påpegede CEDEFOP, at både CEDEFOP's administrationschef og formanden for udvælgelseskomitéen tog imod klageren med den fornødne høflighed og forståelse, mens de begrundede, hvorfor hun ikke var blevet valgt, på en rolig og forstående måde. CEDEFOP henviste til de "notitser til sagens akter", hvori det faktiske hændelsesforløb gengives. Det faktum, at klageren selv under disse omstændigheder fra administrationens side fik tilsendt dokumenter, der indeholdt de samlede resultater (og ikke blot hendes egne karakterer), viser tydeligt, at CEDEFOP havde til hensigt ikke at skjule noget samt på en gennemsigtig og åben måde søgte at imødekomme eventuelle årsager til tvivl hos de ansøgere, der ikke blev valgt. CEDEFOP afviste påstandene om, at klageren skulle være blevet sortlistet.

CEDEFOP henviste også til interventionerne fra to græske ministerier samt kommissionær Diamantopoulou før prøverne, der skulle gøre administrationen opmærksom på klagerens ansøgning. Lignende interventioner fandt sted, efter udvælgelsesprøven var afsluttet, og resultaterne blev offentliggjort.

CEDEFOP beklagede både de fejl, som havde ført til den upræcise jobbeskrivelse, der blev offentliggjort i pressen, og til fejlen i dateringen af meddelelsen med prøveresultaterne.

Klagerens bemærkninger

Klageren fastholdt sin klage. Hun bemærkede, at fejlen i stillingsopslaget let kunne have været rettet blot ved at offentliggøre et nyt opslag og at en institution som CEDEFOP under alle omstændigheder ikke burde lave den slags fejl. Klageren havde samme bemærkning med hensyn til den forkerte dato på det dokument, der indeholdt prøveresultaterne, hvilket CEDEFOP igen forklarede som værende en fejl.

Klageren bemærkede også, at hvis skriftlige prøver, som CEDEFOP har givet udtryk for, ikke er lige så vigtige som mundtlige, skulle de slet ikke have været afholdt. Klageren påpegede, at den eneste ansøger, der ikke bestod den skriftlige prøve, blev valgt til stillingen.

Klageren anførte, at CEDEFOP er en europæisk institution, der skal forholde sig objektivt og i overensstemmelse med lovgivningen. At en ansøger, der tidligere havde indgivet en klage til Den Europæiske Ombudsmand, blev behandlet på lige fod med resten af ansøgerne, kunne derfor ikke bruges som argument for CEDEFOP's upartiske og korrekte opførsel.

Klageren konkluderede, at hun hverken var tilfreds med eller følte sig overbevist af CEDEFOP's forklaringer.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Den 11. juli 2001 kontaktede Ombudsmandens kontor klageren pr. telefon og udbad sig en kopi af meddelelsen om udvælgelsesprøven. Klageren svarede, at den eneste henvisningstekst, hun havde, var den lille meddelelse fra avisen. Samme dag kontaktede Ombudsmandens kontor ligeledes John Young, formanden for udvælgelseskomitéen for den pågældende udvælgelsesprøve, og udbad sig meddelelsen om udvælgelsesprøven. Den meddelelse om udvælgelsesprøven, som CEDEFOP sendte, var rent faktisk opslaget fra avisen.

AFGØRELSEN

1 Påstanden om forskelsbehandling i stillingsopslaget

1.1 Klageren hævdede, at de græske ord “*τηλεφωνήτρια*” og “*υποψήφιας*”, som på engelsk svarer til betegnelserne “kvindeligt omstillingspersonale” og “kvindelige ansøgere”, blev anvendt i stillingsopslaget. Dette var i modstrid med såvel fællesskabslovgivningen som græsk lovgivning, hvori det fastlægges, at enhver forskelsbehandling på grund af køn er forbudt.

1.2 CEDEFOP bekræftede, at der i stillingsopslaget i de lokale aviser henvistes til kvindeligt omstillingspersonale, men forklarede, at dette skyldtes en fejl fra sekretariatets side. CEDEFOP bemærkede imidlertid, at der let kan opstå en sådan fejl, eftersom dette ord på græsk ændres fra hankøn til hunkøn, hvis blot få bogstaver i slutningen af ordet ændres (*τηλεφωνητής/τηλεφωνήτρια*). CEDEFOP forklarede endvidere, at eftersom der tidligere var to kvinder ansat til at passe omstillingsbordet, var denne fejl opstået som følge af forveksling og bestemt ikke på et eksplicit, frivilligt grundlag. CEDEFOP beklagede imidlertid fejlen, som havde ført til den upræcise jobbeskrivelse i dagspressen.

1.3 Ombudsmanden bemærker, at det i artikel 27 i tjenestemandsvedtægten fastlægges, at tjenestemænd udvælges uden hensyn til race, tro eller køn. Ansættelsesprocedurer, der organiseres af fællesskabsinstitutioner og -organer skal følgelig bekendtgøres uden henvisning til køn.

1.4 I nærværende sag henvistes der i stillingsopslaget til “kvindeligt omstillingspersonale” (*τηλεφωνήτρια*) og “kvindelige ansøgere” (*υποψήφιας*). CEDEFOP har derfor tilsyneladende overtrådt princippet om ligebehandling. Selv om CEDEFOP selv mener at have beklaget fejlen, har det ikke rettet fejlen ved at offentliggøre et nyt stillingsopslag. Til trods for, at det i sidste ende var en mandlig ansøger, der blev valgt, var stillingsopslaget formuleret således, at det kun var kvindelige ansøgere, der kunne søge den pågældende stilling. Dette udgjorde et tilfælde af fejl og forsømmelser, og Ombudsmanden fremsætter en kritisk bemærkning nedenfor.

2 Påstanden om tilfældig og uretfærdig vurdering af kandidaterne

2.1 Klageren gjorde gældende, at CEDEFOP's vurdering af ansøgerne var tilfældig og uretfærdig: Den ansøger, der til sidst blev valgt til stillingen, havde meget lave karakterer i de skriftlige prøver (2/10 i fransk og 0/10 i engelsk), hvorimod klageren havde højeste karakterer i de skriftlige prøver. Med hensyn til vurderingen af ansøgernes tidligere erhvervs erfaring, havde klageren kun opnået karakteren 4/10 til trods for de mange referencer, hun havde vedlagt, samt hendes erfaring som officiel oversætter for flere virksomheder.

2.2 CEDEFOP bemærkede, at der maksimalt kunne gives 30 point i de skriftlige prøver, mens der kunne gives 125 i de mundtlige. CEDEFOP anførte ligeledes, at vægtningen af den mundtlige del af prøverne viste, hvilke praktiske færdigheder omstillingspersonalet skulle besidde: Med hensyn til de skriftlige prøver bemærkede CEDEFOP, at der i diktaten blev givet 0 point for et ord, der var stavet forkert, uanset hvor ubetydelig en stavefejl det måtte dreje sig om. CEDEFOP begrundede ligeledes, hvorfor udvælgelseskomitéen på grundlag af den mundtlige prøve konkluderede, at den valgte ansøger var bedre end klageren med hensyn til sprog, relevant erhvervs erfaring, motivation og egnethed til stillingen.

2.3 På baggrund af det dokument, der indeholder den endelige vurdering af ansøgerne, bemærker Ombudsmanden, at ud af de samlede mulige 155 point blev 30 point tildelt diktaten i henholdsvis græsk, engelsk og fransk (10 point til hvert sprog), og 125 point blev tildelt den mundtlige prøve med en underinddeling på henholdsvis 20, 40, 20 og 45 point til de fem standardspørgsmål, præsentationen, erhvervs erfaringen, og de tre obliga-

toriske fremmedsprog, med mulighed for yderligere point for andre fremmedsprog (5 for hver). De mundtlige prøver syntes derfor at være tillagt relativ større vigtighed i vurderingen. De talte rent faktisk ca. 80% i vurderingen af ansøgerne, hvorimod de skriftlige prøver kun talte ca. 20% i vurderingen.

2.4 Klageren opnåede 18/30 point i diktaten og 64,5/125 i den mundtlige prøve, hvorimod den valgte ansøger opnåede 9/30 point i diktaten og 123/125 i den mundtlige prøve. Selv om klageren opnåede det bedste resultat af alle ansøgerne i den skriftlige prøve, var der 6 ud af 10 ansøgere, heriblandt den ansøger, der i sidste ende blev valgt til stillingen, der fik en bedre karakter både i den mundtlige prøve og i den endelige vurdering.

2.5 Klagerens påstand om, at udvælgelseskomitéens vurdering var tilfældig og uretfærdig, synes derfor ikke at være berettiget. Der blev således ikke påvist et tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

3 Påstanden om ikke-relevante spørgsmål til den mundtlige prøve

3.1 Klageren hævdede, at hun til den mundtlige prøve var blevet vurderet på baggrund af spørgsmål, der ikke var relevante i forhold til stillingen, og ikke på baggrund af de spørgsmål, der var fastlagt i betingelserne for udvælgelsesprøven. Som eksempel henviste hun til et spørgsmål om, hvilke film hun havde set for nyligt. CEDEFOP bemærkede, at ud over at skulle besvare sættet med de fem standardspørgsmål blev alle ansøgerne til den mundtlige prøve opfordret til at fortælle om deres interesser (biograffilm, litteratur, sport) på et andet sprog end deres modersmål.

3.2 Af dokumenterne i sagen om den mundtlige prøve fremgik det, at alle ansøgere først blev stillet fem standardspørgsmål; ét om, hvorfor de havde søgt stillingen; ét om navnene på fællesskabsinstitutionerne og tre om hypotetiske, praktiske opkaldssituationer (20 point). Ansøgerne blev dernæst spurgt om deres erhvervs erfaring (20 point). Til sidst blev ansøgere vurderet (40 point) på baggrund af spørgsmål om deres almene kulturelle baggrund og interesser. Udvalgelseskomitéen var derfor tilsyneladende berettiget til at stille spørgsmål om klagerens interesser som f.eks. biograffilm. Der blev således ikke påvist et tilfælde af fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

4 Påstanden om manglende svar

4.1 Klageren gjorde gældende, at CEDEFOP ikke på tilfredsstillende vis svarede på hendes spørgsmål om de endelige resultater af udvælgelsesprøven og aldrig havde svaret på hendes skriftlige indsigelse af 10. maj 2000. CEDEFOP mente, at det havde begrundet karaktererne til såvel klageren som til den valgte ansøger. Med hensyn til det manglende svar havde CEDEFOP ingen bemærkninger.

4.2 God forvaltningsskik kræver, at Fællesskabets institutioner og organer svarer på skrivelser fra borgerne⁶⁴. I nærværende sag svarede CEDEFOP ikke på klagerens skrivelse af 10. maj 2000. Den manglende besvarelse udgør derfor et tilfælde af fejl og forsømmelser, og Ombudsmanden fremsætter en kritisk bemærkning nedenfor.

5 Forkert dato på meddelelsen om resultaterne af udvælgelsesprøven

5.1 Klageren gjorde gældende, at meddelelsen om prøveresultaterne var dateret den 14. maj 2000, hvilket er 13 dage før prøverne rent faktisk blev afviklet. CEDEFOP mener, at det har beklaget fejlen, som skyldtes et computerproblem med skabelonen. Klageren bemærkede, at en institution som CEDEFOP ikke burde begå den slags fejl.

5.2 Ombudsmanden bemærker, at CEDEFOP har beklaget fejlen. Det synes derfor ikke nødvendigt at undersøge dette aspekt af sagen yderligere.

⁶⁴ Se artikel 13 i CEDEFOP's *Adfærdskodeks for god forvaltningsskik* af 15.12.1999.

6 Konklusion

På grundlag af Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser af første og fjerde del af denne klage var det påkrævet at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

I artikel 27 i tjenestemandsvedtægten fastlægges det, at tjenestemændene udvælges uden hensyn til race, tro eller køn. Ansættelsesprocedurer, der organiseres af fællesskabsinstitutioner og -organer skal følgelig bekendtgøres uden henvisning til køn.

I nærværende sag henvistes der i stillingsopslaget til "kvindeligt omstillingspersonale" (τηλεφωνήτρια) og "kvindelige ansøgere" (υποψήφιες). CEDEFOP har derfor tilsyneladende overtrådt princippet om ligebehandling. Selv om CEDEFOP selv mener at have beklaget fejlen, har det ikke rettet fejlen ved at offentliggøre et nyt stillingsopslag. Til trods for, at det i sidste ende var en mandlig ansøger, der blev valgt, var stillingsopslaget formuleret således, at det kun var kvindelige ansøgere, der kunne søge den pågældende stilling. Dette udgør et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

God forvaltningsskik kræver, at Fællesskabets institutioner og organer svarer på skrivelser fra borgerne. I nærværende sag svarede CEDEFOP ikke på klagerens skrivelse af 10. maj 2000. Den manglende besvarelse udgør derfor et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

Da disse aspekter af sagen vedrørte et overstået hændelsesforløb, var det ikke relevant at finde en mindelig løsning. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.4.6 Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur

HENSYN TIL ALDER VED INDPLACERING AF LOKALT ANSAT

Afgørelse om klage 1056/2000/JMA over Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur

KLAGEN

Klageren blev rekrutteret som lokalt ansat af Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur i juni 1998. I artikel 3 i kontrakten fastlægges det, at reglerne i Kommissionens forordning om ansættelsesvilkårene for lokalt ansatte i Spanien [forordning om lokalt ansatte] skulle finde anvendelse. I artikel 4.II.a i denne forordning fastlægges det, at der skal tages hensyn til den lokalt ansattes alder ved den første indplacering af ham/hende. Klageren hævdede, at agenturet havde set bort fra dette kriterium, da det fastsatte hans indledende lønklasse og -trin.

I december 1999 fremsendte klageren i fællesskab med andre lokalt ansatte et notat til direktøren for agenturet, hvori de anmodede om, at artikel 4.II.a i forordningen om lokalt ansatte blev anvendt effektivt ved indplacering af de lokalt ansatte, og følgelig at de i denne henseende allerede truffne afgørelser blev revideret. I sit svar i marts 2000 forklarede direktøren for agenturet, at der ikke skulle tages hensyn til alder i den indledende indplacering, eftersom en sådan praksis ville være i modstrid med den spanske retsorden.

Klageren anmodede derefter om et møde med agenturets personalechef. Da agenturet nægtede at ændre holdning, fremsendte klageren en intern administrativ klage i overensstemmelse med forordningen om lokalt ansatte. I et notat af 17. april 2000 afviste direktøren for agenturet klagerens anmodning, og fremsatte flere betragtninger om lokalt ansattes klagemuligheder. Notatet anførte også, at agenturets personalechef havde anbefalet klageren ikke at indgive en klage til Den Europæiske Ombudsmand, eftersom han mente, at en sådan procedure var meget u hensigtsmæssig i denne sag.

I det væsentlige hævdede klageren, at agenturets indplacering af ham som lokalt ansat ikke var i overensstemmelse med forordningen om lokalt ansatte, især artikel 4.II.a, hvori det fastlægges, at der skal tages hensyn til den ansattes alder ved fastsættelsen af hans indledende lønklasse og -trin.

UNDERSØGELSEN

Det Europæiske Arbejdsmiljøagenturs udtalelse

I sin udtalelse henviste agenturet først til sin ansættelsespolitik for lokalt ansatte samt de relevante bestemmelser. Agenturet forklarede, at det havde været nødt til at rekruttere lokalt ansatte, eftersom dets budget kun gav mulighed for et begrænset antal C-stillinger, hvilket ikke var tilstrækkeligt til at dække agenturets behov. Agenturet hævdede, at det ved fastlæggelsen af ansættelsesvilkårene for de lokalt ansatte sigtede mod at tilbyde attraktive vilkår. Derfor besluttede agenturet at anvende de eksisterende ansættelsesvilkår for lokale EU-ansatte i Spanien i overensstemmelse med Europa-Kommissionens forordning om lokalt ansatte ved dens kontorer i Spanien. Disse bestemmelser er en gennemførelse af afsnit IV (artikel 79-81) i ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i De Europæiske Fællesskaber, som giver hver enkelt institution ret til at fastlægge ansættelsesvilkårene for de lokalt ansatte i overensstemmelse med gældende regler og praksis på det sted, hvor de lokalt ansatte udfører deres opgaver.

Med hensyn til de beslutninger, agenturets ansættelsesmyndighed traf om indplaceringen af lokalt ansatte, forklarede det i udtalelsen, at det ikke fandt det relevant at tage hensyn til alder, eftersom denne praksis ville have været i modstrid med det spanske lovsystem. Agenturet bemærkede, at forordningen om lokalt ansatte er underordnet spansk lovgivning, især den spanske arbejdsmiljølov, hvori ligebehandling er indarbejdet som et af de grundlæggende principper. Derfor ville det være diskriminerende at anvende forskellige indplaceringskriterier på grundlag af alder, og det ville, som de spanske domstole gentagne gange har fastslået, være i modstrid med spansk lovgivning. Agenturet anførte i sin udtalelse, at det skulle tages i betragtning, at Kommissionens forordning om lokalt ansatte er ved at blive revideret.

Agenturet gjorde ligeledes rede for sin holdning til klagerens klage og især hans klage til Ombudsmanden. Agenturet anførte, at klageren havde indgivet en klage uden hensyntagen til klageprocedurerne i artikel 29 og 31 i forordningen om lokalt ansatte. I henhold til denne procedure skulle han have indsendt en klage til agenturets direktør gennem sin foresatte senest tre måneder, efter at der var truffet beslutning om indplaceringen. Selv om fristen for anvendelsen af denne interne procedure var overskredet, besluttede direktøren sig for at svare på klagerens klage og forklare ham agenturets synspunkter vedrørende ansættelsespolitikken for lokalt ansatte. Han anførte endvidere, at det relevante retsmiddel, hvis klageren besluttede at forfølge sagen yderligere, var at indgive en klage til den kompetente spanske domstol i overensstemmelse med artikel 31 i forordningen om lokalt ansatte.

I udtalelsen understregede agenturets direktør, at han havde forsøgt at håndtere sagen på en konstruktiv måde ved at underrette klageren om den korrekte juridiske fremgangsmåde, nemlig den kompetente spanske arbejdsret, for at afgøre tvisten. Han mente ikke, at der var tale om nogen fejl eller forsømmelser, der burde undersøges af Den Europæiske Ombudsmand.

Endelig indeholdt udtalelsen nogle baggrundsoplysninger om forholdet mellem klageren og agenturet under ansættelsen. Den indeholdt også et notat med en detaljeret juridisk analyse af den relevante spanske arbejdslovgivning vedrørende forskelsbehandling på grundlag af alder.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger takkede klageren Ombudsmanden for undersøgelsen og udtrykte, at han var uenig i agenturets udtalelser.

Først og fremmest fandt han det uforskriftsmæssigt, at agenturet havde rekrutteret lokalt ansatte til opgaver, som ikke passede til denne type ansatte. Han påpegede endvidere, at

den midlertidige karakter af lokalt ansattes kontrakter betød, at de var uvillige til at konfrontere deres arbejdsgiver i eventuelle tvister.

I forbindelse med hensynet til alder ved hans indledende indplacering forklarede klageren, at agenturet havde valgt at anvende Kommissionens forordning om lokalt ansatte, der var vedlagt som kopi til hver enkelt kontrakt med en lokalt ansat. Agenturet kunne have vedtaget sin egen forordning eller ændret Kommissionens, men besluttede ikke desto mindre ikke at gøre dette. Ved at gøre dette havde agenturet efter klagerens opfattelse selv gjort sig skyldig i kontraktbrud. Han tilføjede, at Kommissionen endnu i dag anvender sin egen forordning.

Klageren tilbageviste også agenturets udtalelser om hans arbejdspræstation. Han anførte, at agenturets negative vurdering af hans erhvervskarriere havde til sigte at fjerne opmærksomheden fra det virkelige problem.

AFGØRELSEN

1 Sagens antagelse til behandling

1.1 I sin udtalelse anførte agenturet, at selv om klageren ikke havde overholdt fristen for at indgive en klage i henhold til de i artikel 29 og 31 i forordningen om lokalt ansatte fastlagte klageprocedurer, havde agenturet svaret på klagerens klage. I svaret havde agenturet rådet klageren til at indbringe tvisten for den spanske arbejdsret. Agenturet underrettede også klageren om, at det mente, at det ville være meget uhensigtsmæssigt for klageren at henvende sig til Den Europæiske Ombudsmand

1.2 I henhold til artikel 2, stk. 8, i Den Europæiske Ombudsmands statut kan klager, der vedrører arbejdsforholdene mellem Fællesskabets institutioner eller organer og deres tjenestemænd eller øvrige ansatte, kun indbringes for Ombudsmanden, hvis de interne ansøgnings- eller klagemuligheder er udtømt. Klageren måtte derfor benytte sig af klagemulighederne i forordningen for lokalt ansatte, før han indgav en klage til Ombudsmanden. Selv om agenturet hævdede, at klageren ikke overholdt tidsfristen for klagemuligheder, havde det alligevel behandlet klagen. Ombudsmanden finder derfor, at klagen opfylder kravet vedrørende indgivelse i henhold til artikel 2, stk. 8, i statuten.

1.3 Ombudsmanden mener, at det var fornuftigt af agenturet at indbringe tvisten for den spanske arbejdsret, da de interne klagemuligheder var udtømt. Ombudsmanden beklager imidlertid, at agenturet synes at have forsøgt at overtale klageren til ikke at udøve sin ret til at indgive en klage til Ombudsmanden, og at det havde beskrevet udøvelsen af denne ret som "meget uhensigtsmæssig".

2 Manglende overholdelse af forordningen om lokalt ansatte

2.1 Klageren hævdede, at agenturet ikke havde overholdt artikel 4.II.a i forordningen om lokalt ansatte, da det traf afgørelse om hans indplacering som lokalt ansat. I artikel 4.II.a fastlægges det, at der skal tages hensyn til den ansattes alder, når hans indledende lønklasse og -trin fastsættes.

2.2 Agenturet hævder, at reglerne i forordningen om lokalt ansatte er underlagt spansk lovgivning. Det hævder ligeledes, at det ifølge spansk lovgivning er ulovligt at tage hensyn til alder som indplaceringskriterium.

2.3 Ombudsmanden bemærker, at agenturet anvendte Kommissionens forordning om lokalt ansatte om ansættelsesvilkårene for de lokalt ansatte i Spanien. Det vedlagde forordningen, herunder artikel 4.II.a, som bilag til klagerens kontrakt.

2.4 God forvaltningsskik kræver, at agenturet handler lovformeligt og konsekvent. Før agenturet indgik en kontrakt med klageren, skulle det have sikret sig, at kontrakten var i

overensstemmelse med spansk arbejdslovgivning. Ved at indgå en kontrakt med klageren og derpå nægte ham at anvende en af bestemmelserne havde agenturet optrådt inkonsekvent. Ombudsmanden finder derfor, at sagen må betragtes som et tilfælde af fejl eller forsømmelser, og der vil blive fremsat en kritisk bemærkning over for agenturet.

2.5 Spørgsmålet om, hvorvidt klageren kunne gøre artikel 4.II.a i forordningen om lokalt ansatte gældende over for agenturet som en bestemmelse i hans ansættelseskontrakt, kan kun behandles af en kompetent domstol, som har mulighed for at høre parternes argumenter vedrørende fortolkning og anvendelse af spansk lovgivning.

3 Konklusion

På baggrund af Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser af denne klage skønnes det nødvendigt at fremsætte følgende kritiske bemærkning:

God forvaltningsskik kræver, at agenturet handler loyformeligt og konsekvent. Før agenturet indgik en kontrakt med klageren, skulle det have sikret sig, at kontrakten var i overensstemmelse med spansk arbejdslovgivning. Ved at indgå en kontrakt med klageren og derpå nægte ham at anvende en af bestemmelserne optrådte agenturet inkonsekvent.

Da dette aspekt af sagen vedrører et overstået hændelsesforløb, var det ikke relevant at søge en mindelig løsning. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.5 FORSLAG TIL HENSTIL- LINGER, DER ER GODKENDT AF INSTITUTIONEN

NB: Ombudsmanden er nået til samme konklusion i tre andre sager (457/99/IP, 610/99/IP og 1000/99/IP)

KLAGEN

L. indgav den 7. januar 2000 en klage til Den Europæiske Ombudsmand over Europa-Parlamentet vedrørende sin deltagelse i den åbne udvælgelsesprøve EUR/C/135, der blev afholdt af Europa-Parlamentet.

En af klagerens påstande vedrørte udvælgelseskomitéens afvisning af at give hende aktindsigt i hendes rettede eksamenspapirer.

FORSLAGET TIL HENSTILLING

I overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Ombudsmandens statut⁶⁵ efter en undersøgelse af klagen, hvori han havde konkluderet, at Parlamentets afvisning af at give klageren en kopi af hendes egne eksamenspapirer udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser, fremsatte Ombudsmanden den 27. juli 2000 følgende forslag til henstilling over for Parlamentet:

Parlamentet skal give klageren aktindsigt i hendes egne rettede eksamenspapirer.

Parlamentets detaljerede udtalelse

Ombudsmanden oplyste Parlamentet om, at det i henhold til statutens artikel 3, stk. 6, skulle fremsætte en detaljeret udtalelse inden den 31. oktober 2000, og at den detaljerede udtalelse kunne bestå i en godkendelse af Ombudsmandens forslag til henstilling og en beskrivelse af, hvordan henstillingen ville blive blevet gennemført.

*Afgørelse om klage
25/2000/IP over
Europa-Parlamentet*

EUROPA-PARLA-
MENTET ACCEPTE-
RER AT GIVE
ANSØGERE
AKTINDSIGT I
DERES EGNE RETTE-
DE EKSAMENSPAPI-
RER

⁶⁵ Europa-Parlamentets afgørelse af 9. marts 1994 vedrørende Ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv, EFT L 113 af 4.5.1994 s. 15.

Den 27. november 2000 sendte Parlamentet sin detaljerede udtalelse til Ombudsmanden. Det forklarede, at institutionen har accepteret princippet om at give ansøgere en kopi af deres egne rettede eksamensprøve, og at det agter at gennemføre dette i følgende trin:

Hvad angår alle udvælgelsesprøver, der offentliggøres fra 1. januar 2001, vil ansøgerne på skriftlig anmodning modtage en kopi af deres egne multiple choice-prøver.

Hvad angår alle udvælgelsesprøver, der offentliggøres fra 1. juli 2001, vil ansøgere, som ikke bestod en skriftlig prøve, på anmodning modtage en kopi af retteskemaet fra deres eksamen med forklaring fra udvælgelseskomitéen.

Der vil blive udført en evaluering af den praktiske konsekvens af disse nye regler i slutningen af 2001, og man vil eventuelt overveje at tilføje et tredje trin.

Parlamentets detaljerede udtalelse videresendtes til klageren den 28. november 2000. Ombudsmanden modtog ingen bemærkninger fra klageren.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Efter en undersøgelse af Parlamentets detaljerede udtalelse fandt Ombudsmanden, at det var nødvendigt at minde Parlamentet om en væsentlig del af forslaget til henstilling⁶⁶. Derfor sendte han en yderligere skrivelse til institutionen den 8. februar 2001. På den ene side glædede han sig over Parlamentets beslutning om at acceptere princippet om at give ansøgere aktindsigt i deres egne rettede eksamenspapirer. På den anden side bemærkede han, at Parlamentet endnu ikke havde behandlet Ombudsmandens særlige henstilling om at give klageren en kopi af hendes egne rettede eksamenspapirer.

Eftersom Parlamentet undlod at gøre dette, og da Ombudsmanden mente, at det ville være muligt for institutionen at rette sig efter henstillingen, bad han Parlamentet om at handle, dvs. imødekomme klagerens forespørgsel.

Ombudsmanden mindede om, at Juridisk Tjeneste i Parlamentet den 27. juli 2000 havde fremsat en juridisk udtalelse om visse forhold vedrørende procedurerne for de åbne udvælgelsesprøver ved Fællesskabets institutioner. Heri fremhævedes det, at i mangel af instrumenter vedrørende procedurerne for de åbne udvælgelsesprøver, der er vedtaget af Fællesskabets institutioner, som udstikker passende regler for aktindsigt i rettede prøvebesvarelser, er det i princippet ikke muligt at nægte aktindsigt i en ansøgers egne rettede prøvebesvarelser, hvis han/hun anmoder om en sådan aktindsigt.

Desuden henviste Ombudsmanden til den betænkning, som er udarbejdet af Herbert Bösch (MEP), og som blev vedtaget den 12. oktober 2000 af Udvalget for Andragender i Europa-Parlamentet, hvori man godkendte Ombudsmandens særrapport til Europa-Parlamentet i fortsættelse af undersøgelsen på eget initiativ om fortrolighed i Kommissionens ansættelsesprocedurer.

Endelig påpegede Ombudsmanden, at Europa-Parlamentet den 17. november 2000 godkendte beslutningen om Ombudsmandens særrapport af 18. oktober 1999, som indeholdt følgende henstilling: ”Kommissionen bør i fremtidige udvælgelsesprøver, og senest fra og med den 1. juli 2000, give ansøgere, der deltager i skriftlige prøver, og som anmoder herom, aktindsigt i deres egne rettede besvarelser”. Parlamentet henstillede i sin beslutning til, at ansøgere skal have aktindsigt i deres rettede eksamenspapirer, og opfordrede alle institutioner og organer i Den Europæiske Union til at følge Europa-Kommissionens eksempel.

⁶⁶ ”Parlamentet skal give klageren aktindsigt i hendes egne rettede eksamenspapirer”.

På baggrund af ovenstående opfordrede Ombudsmanden Parlamentet til at reagere på ovennævnte forslag til henstilling.

Den 5. april 2001 modtog Ombudsmanden Parlamentets svar på sin skrivelse af 8. februar 2001. Parlamentet fremhævede, at den pågældende udvælgelsesprøves udvælgelseskomité havde afsluttet dens arbejde den 21. oktober 1999, og at den eneste udtalelse, der var afgivet, var den, der fremgik af den sidste meddelelse. Institutionen meddelte imidlertid Ombudsmanden, at den havde accepteret Ombudsmandens forslag til henstilling, og at den havde pålagt Enheden for Udvalgteprøver at fremsende en kopi af klagerens originale eksamenspapirer til hende.

Parlamentet meddelte også Ombudsmanden, at Enheden for Udvalgteprøver er indstillet på at fremsende en kopi af egne rettede eksamenspapirer til alle ansøgere, som anmoder herom.

AFGØRELSEN

Den 27. juli 2000 fremsatte Ombudsmanden følgende forslag til henstilling over for Europa-Parlamentet:

Parlamentet skal give klageren aktindsigt i hendes egne rettede eksamenspapirer.

Den 5. april 2001 modtog Ombudsmanden Parlamentets svar på sin skrivelse af 8. februar 2001. Parlamentet fremhævede, at den pågældende udvælgelsesprøves udvælgelseskomité havde afsluttet sit arbejde den 21. oktober 1999, og at den eneste udtalelse, der var afgivet, var den, der fremgik af den sidste meddelelse. Institutionen meddelte imidlertid Ombudsmanden, at den havde accepteret Ombudsmandens forslag til henstilling, og at den havde pålagt Enheden for Udvalgteprøver at fremsende en kopi af klagerens originale eksamenspapirer til hende.

Parlamentet meddelte også Ombudsmanden, at Enheden for Udvalgteprøver er indstillet på at fremsende en kopi af egne rettede eksamenspapirer til alle ansøgere, som anmoder herom.

De af Parlamentet beskrevne foranstaltninger syntes tilstrækkelige. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

3.5.2 Rådet for Den Europæiske Union

KLAGEN

Klagen blev indgivet af den private organisation Statewatch i juli 2000.

Baggrund

Klageren havde allerede i 1997 anmodet Rådet om aktindsigt i (bl.a.) dagsordener for møderne i Gruppen på Højt Plan og i EU-US Task Force. Rådet nægtede at give aktindsigt i disse dokumenter, idet det anførte, at de var forfattet af Rådets formandskab, Kommissionen og de amerikanske myndigheder i fællesskab, og derfor ikke kun henhørte under Rådets ansvarsområde. Efter Rådets mening fandt artikel 2, stk. 2, i Rådets afgørelse 93/731/EF af 20. december 1993 om aktindsigt i Rådets dokumenter⁶⁷ derfor anvendelse.

Denne bestemmelse lyder som følger:

“Vedrører begæringen om aktindsigt dokumenter, der er oprettet af en fysisk eller juridisk person, en medlemsstat, en anden fællesskabsinstitution eller et andet fællesskabsorgan eller af enhver anden national eller international myndighed, skal den ikke stiles til Rådet, men direkte til vedkommende, der har oprettet dokumenterne.”

⁶⁷ EFT 1993 L 340, s. 43; som ændret ved Rådets afgørelse 96/705/EF, EKSF, Euratom af 6.12.1996 (EFT 1996 L 325, s. 19).

AKTINDSIGT I RÅDETS DOKUMENTER

Afgørelse om klage 916/2000/GG over Rådet for Den Europæiske Union

Klageren henvendte sig derefter til Den Europæiske Ombudsmand (klage 1056/25.11.96/Statewatch/UK/IJH). I forbindelse med undersøgelsen meddelte Rådet udtrykkeligt, at den anså sit formandskab for at være "en anden fællesskabsinstitution eller et andet fællesskabsorgan", som beskrevet i artikel 2, stk. 2, i afgørelse 93/731. I sin afgørelse af 30. juni 1998⁶⁸ udtrykte Ombudsmanden den holdning, at hverken ordlyden af denne bestemmelse eller retspraksis for Fællesskabets domstole støttede Rådets påstand om, at dokumenter, som det er medforfatter til, er omfattet af bestemmelser i artikel 2, stk. 2. Ombudsmanden konkluderede, at Rådets holdning syntes at være baseret på en fejlagtig anvendelse af afgørelse 93/731, og fremsatte en kritisk bemærkning, hvori han anmodede Rådet om at foretage en fornyet behandling af klagerens begæring og give aktindsigt i de pågældende dokumenter, medmindre disse var omfattet af en eller flere af de i afgørelse 93/731, artikel 4, fastlagte undtagelser.

Den foreliggende klage

Klageren skrev til Rådet den 9. juli 1998 for at forny sin begæring om aktindsigt. I sit svar af 29. juli 1998 påpegede Rådet, at det, fordi der var gået lang tid, ville betragte denne skrivelse som en ny begæring. Med hensyn til indholdet mente Rådet stadig, at artikel 2, stk. 2, fandt anvendelse. Klageren indsendte den 27. august 1998 en bekræftende begæring. I sin afgørelse af 28. september 1998 om denne begæring bemærkede Rådet, at de foreslåede dagsordener til de pågældende møder blev udarbejdet af mødedeltagerne og forblev forslag, indtil de blev vedtaget. Ifølge Rådet blev disse dagsordener aldrig behandlet i Rådet som sådant og blev derfor aldrig registreret eller arkiveret systematisk i Rådets arkiver. Rådet konkluderede, at disse dokumenter ikke var "i Rådets besiddelse" som beskrevet i artikel 1, stk. 2, i afgørelse 93/731, men kun i Generalsekretariatets tjenestemænds besiddelse, hvorfor de faldt uden for anvendelsesområdet for afgørelse 93/731.

Klageren henvendte sig derefter til Ombudsmanden igen og fremsatte følgende påstande:

- 1) Rådet overholdt ikke Ombudsmandens afgørelse af 30. juni 1998, da den fremsatte helt nye begrundelser for at afvise begæringen om aktindsigt i de pågældende dokumenter.
- 2) Rådet tog fejl, da det påstod, at Generalsekretariatet ikke var en del af Rådet.
- 3) Rådet overholdt ikke sin pligt til at føre optegnelser, da den ikke systematisk registrerede og arkiverede de pågældende dokumenter.
- 4) Rådet gav ikke tilstrækkelige begrundelser for sin afgørelse.

UNDERSØGELSEN

Klagen videresendtes til Rådet for Den Europæiske Union til udtalelse.

Rådets udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Rådet følgende bemærkninger:

- 1) Rådet overholdt Ombudsmandens afgørelse af 30. juni 1998.

Som Ombudsmanden selv havde påpeget, var Domstolen den eneste myndighed med kompetence til at træffe en endelig afgørelse om fortolkning af fællesskabsretten. Ombudsmandens synspunkter ville helt sikkert fungere som vejledning for den pågældende institution i denne forbindelse, og institutionen ville almindeligvis genoverveje sin holdning på baggrund af Ombudsmandens synspunkter. I denne sag genovervejede Rådet rent faktisk sin første afgørelse. Rådet lod sin holdning vedrørende problemet med de dokumenter, som det var medforfatter til, stå åben, men konkluderede efter grundig overvejelse, at aktindsigt i de pågældende dokumenter stadig skulle afvises, dog af andre

⁶⁸ Ombudsmandens årsberetning for 1998, s. 174.

grunde end dem, der blev fremsat i den første afgørelse. Den nye afgørelse kunne blive genstand for en ny klage til Ombudsmanden.

2) Generalsekretariatet var ikke “en del af Rådet”.

Retten i Første Instans var i færd med at undersøge dette spørgsmål (i sag T-205/00, Spa Renco mod Rådet). Indtil resultatet af denne undersøgelse forelå, ville Rådet derfor afholde sig fra at kommentere spørgsmålet yderligere i forbindelse med denne klage.

3) Pligten til at registrere dokumenter og føre optegnelser.

Rådet mente ikke, at det var nødvendigt eller hensigtsmæssigt at føre en komplet, central protokol og et tilsvarende register over hvert enkelt papir, som en af dets tjenestemænd var i besiddelse af. Dette var begrundet i detaljer i Rådets svar vedrørende klage 917/2000/GG, som var indgivet af samme klager.

4) Rådet gav tilstrækkelige begrundelser for sin afgørelse.

Tilstrækkeligheden af begrundelserne for en afgørelse var et spørgsmål, der påvirkede afgørelsens lovlighed, hvilket ikke henhørte under Ombudsmandens kompetence.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fastholdt klageren sin klage og fremsatte følgende supplerende bemærkninger:

Rådets mening om, at det frit kunne nægte aktindsigt i de pågældende dokumenter med nye begrundelser, og at der derefter kunne klages over denne nye afgørelse, medførte en risiko for, at processen kørte i ring i al evighed, og dette kunne muligvis underminere Ombudsmandens rolle. Klageren havde intet kendskab til sag T-205/00. Det var muligt, at Rådet blot fremførte samme argument i denne sag, som den gjorde i nærværende sag. Under alle omstændigheder var det utænkeligt, at Domstolen ville beslutte, at Generalsekretariatet ikke var en del af Rådet. Dette argument kunne derfor kun anses som værende et forsøg fra Rådets side på at forhale afgørelsen.

For så vidt angår begrundelsespligten, var spørgsmålet her, om der var tale om et tilfælde af fejl eller forsømmelser, og i dette spørgsmål var Ombudsmanden den lovbestede myndighed. Under alle omstændigheder var det nødvendigt, at en institution fremlagde tilstrækkelige begrundelser for at give mulighed for retlig behandling. Rådet havde gentagne gange undladt at gøre dette i nærværende sag.

FORSLAGET TIL HENSTILLING

Ved afgørelse af 1. marts 2001 fremsatte Ombudsmanden et forslag til henstilling over for Rådet i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Ombudsmandens statut⁶⁹. Grundlaget for forslaget til henstilling var følgende:

1 Manglende overholdelse af Ombudsmandens afgørelse af 30. juni 1998

1.1 Klageren anmodede Rådet for Den Europæiske Union om aktindsigt i visse dokumenter (herunder bl.a. dagsordener fra Gruppen på Højt Plan og EU-US Task Force) i overensstemmelse med Rådets afgørelse 93/731/EF af 20. december 1993 om aktindsigt i Rådets dokumenter⁷⁰. Rådet anførte oprindeligt, at de pågældende dokumenter ikke kun var udarbejdet af Rådet, og at artikel 2, stk. 2, i Rådets afgørelse 93/731 om aktindsigt i

⁶⁹ Europa-Parlamentets afgørelse af 9.3.1994 vedrørende Ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv, EFT 1994 L 113, s. 15.

⁷⁰ EFT 1993 L 340, s. 43; som ændret ved Rådets afgørelse 96/705/EF, EKSF, Euratom af 6.12.1996 (EFT 1996 L 325, s. 19).

dokumenter derfor fandt anvendelse. Klageren henvendte sig derefter til Den Europæiske Ombudsmand (klage 1056/25.11.96/Statewatch/UK/IJH). I sin afgørelse af 30. juni 1998 udtrykte Ombudsmanden den holdning, at hverken ordlyden i artikel 2, stk. 2, i afgørelse 93/731 eller retspraksis for Fællesskabets domstole støttede Rådets påstand om, at dokumenter, som det er medforfatter til, er omfattet af bestemmelser i artikel 2, stk. 2. Da klageren senere fornyede sin begæring om aktindsigt, oplyste Rådet, at de pågældende dokumenter aldrig var blevet behandlet af Rådet som sådant, men kun af de tjenestemænd i Generalsekretariatet, der arbejdede med sagen, og som havde kopier til brug i deres arbejde. Rådet konkluderede på den baggrund, at disse dokumenter ikke var "i Rådets besiddelse" som beskrevet i artikel 1, stk. 2, i afgørelse 93/731, men kun i Generalsekretariatets tjenestemænds besiddelse, hvorfor de faldt uden for anvendelsesområdet for afgørelse 93/731. Klageren gjorde gældende, at Rådet overholdt Ombudsmandens afgørelse af 30. juni 1998, da den fremsatte helt nye begrundelser for at afvise begæringen om aktindsigt i de pågældende dokumenter.

1.2 Rådet påpegede, at selv om Ombudsmandens synspunkter kunne fungere som en nyttig vejledning, var Domstolen den eneste myndighed med kompetence til at træffe en endelig afgørelse om fortolkning af fællesskabsretten. Rådet anførte yderligere, at det faktisk havde genovervejet sin holdning på baggrund af Ombudsmandens afgørelse af 30. juni, og at det var nået til den konklusion, at der fortsat skulle nægtes aktindsigt i de pågældende dokumenter, dog af andre grunde end dem, der blev fremsat i den første afgørelse.

1.3 I sin afgørelse af 30. juni 1998 om klage 1056/25.11.96/Statewatch/UK/IJH fremsatte Ombudsmanden en kritisk bemærkning, hvori han opfordrede Rådet til at genoverveje klagerens begæring og give aktindsigt i de ønskede dokumenter, medmindre én eller flere af undtagelserne i artikel 4 i Rådets afgørelse 93/731 fandt anvendelse. Ombudsmanden mente, at Rådet rent faktisk havde genovervejet sin holdning i sin afgørelse af 28. september 1998. Selv om Rådet ikke havde påberåbt artikel 1, stk. 2, i afgørelse 93/731 som svar på klagerens første begæring om aktindsigt i de pågældende dokumenter, mente Ombudsmanden ikke, at hans afgørelse af 30. juni 1998 forhindrede Rådet i senere at gøre denne bestemmelse gældende, hvis det efter at have genovervejet sin holdning på baggrund af Ombudsmandens bemærkninger konkluderede, at den kunne finde anvendelse. Ombudsmanden bemærkede klagerens bekymring for, at det kunne betyde, at processen kørte i ring i al evighed. Efter hans mening forhindrede principperne for god forvaltningsskik myndighederne i vilkårligt at udskifte begrundelserne for deres afgørelse med nye. Ombudsmanden mente imidlertid ikke, at der var bevis for, at dette var sket i forbindelse med nærværende sag.

1.4 På baggrund af ovenstående syntes der ikke at have foreligget et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Rådets side, for så vidt angår klagerens første påstand.

2 Generalsekretariatet som en del af Rådet

2.1 Rådet anførte, at de pågældende dokumenter aldrig var blevet behandlet af Rådet som sådant, men kun af de tjenestemænd i Generalsekretariatet, der arbejdede med sagen, og som havde kopier til brug i deres arbejder. På den baggrund mente Rådet ikke, at disse dokumenter var "i Rådets besiddelse", som beskrevet i artikel 1, stk. 2, i afgørelse 93/731. Klageren hævdede, at dette var ukorrekt.

2.2 Rådet gjorde gældende, at spørgsmålet om, hvorvidt Generalsekretariatet var en institution, der var adskilt fra Rådet, var i færd med at blive undersøgt af Retten i Første Instans (i sag T-205/00, Spa Renco mod Rådet). Indtil resultatet af denne sag forelå, ville Rådet derfor afholde sig fra at kommentere spørgsmålet yderligere i forbindelse med denne klage.

2.3 I artikel 1, stk. 3, i Ombudsmandens statut⁷¹ bestemmes det, at Ombudsmanden ikke kan gribe ind i en sag, der er anlagt ved en domstol. Dette betyder, at Ombudsmanden må afvise eller afslutte sin behandling af en klage, hvis de relevante *kendsgerninger* også er blevet indgivet til en domstol⁷². Ombudsmanden bemærkede imidlertid, at den sag, som Rådet henviste til, drejede sig om andre kendsgerninger, hvilket fremgik af sammendraget af sag T-205/00, som blev offentliggjort i EF-Tidende⁷³. Det var muligt, at Rådet i denne sag havde fremført det samme argument som i den nærværende sag, dvs. at der skulle skelnes mellem Rådet og dets Generalsekretariat i forbindelse med anvendelse af afgørelse 93/731. Ombudsmanden mente imidlertid ikke, at det var nødvendigt eller hensigtsmæssigt at udsætte undersøgelsen af dette spørgsmål, til resultatet af retssagen forelå.

2.4 I artikel 1, stk. 1, i Rådets afgørelse 93/731 fastlægges det, at: "Offentligheden har aktindsigt i Rådets dokumenter på de betingelser, der er fastsat i denne afgørelse." 'Rådets dokumenter' defineres i artikel 1, stk. 2, som "ethvert skriftligt materiale, der indeholder eksisterende oplysninger, og som er i Rådets besiddelse, uanset på hvilket medium det foreligger, jf. dog artikel 2, stk. 2."

2.5 Rådets afgørelse 93/731 skulle ses inden for rammerne af adfærdskodeksen for aktindsigt i Rådets og Kommissionens dokumenter⁷⁴ som vedtaget af Rådet og Kommissionen den 6. december 1993, hvortil der henvistes i Rådets afgørelse 93/731. I denne adfærdskodeks fastlægges blandt andet følgende: "Offentligheden skal have størst mulig adgang til de dokumenter, som Kommissionen og Rådet ligger inde med." På denne baggrund konkluderede Retten i Første Instans følgende: Formålet med Rådets afgørelse 93/731 er at følge princippet om videst mulig aktindsigt i dokumenter med henblik på at styrke institutionernes demokratiske karakter samt offentlighedens tillid til myndighederne."⁷⁵

2.6 Ombudsmanden mente ikke, at dette formål kunne opfyldes, hvis det blev accepteret, at dokumenter, som Rådet var forfatter (eller medforfatter) af, ikke skulle omfattes af afgørelse 93/731 af den simple grund, at de ikke var i selve Rådets besiddelse, men i Generalsekretariatets besiddelse. Ifølge EF-traktatens artikel 207, stk. 2, skal Rådet bistås af et generalsekretariat. Ombudsmanden havde imidlertid ikke kendskab til nogen bestemmelse i traktaten eller i fællesskabsrettens love, som indebar, at Generalsekretariatet skulle betragtes som værende en institution eller et organ, som var adskilt fra Rådet. I afgørelse 93/731 blev Generalsekretariatet ligeledes tildelt en vigtig rolle for så vidt angår aktindsigt i dokumenter, da ansøgere blev anmodet om at skrive til "de vedkommende tjenestegrene i Generalsekretariatet", og eftersom Generalsekretariatet overhovedet fik til ansvar at behandle sådanne begæringer (jf. artikel 7 i afgørelse 93/731). Efter Ombudsmandens mening var der ikke noget, der berettigede den konklusion, at Rådets Generalsekretariat skulle betragtes som en "anden fællesskabsinstitution eller et andet fællesskabsorgan" som beskrevet i artikel 2, stk. 2, i afgørelse 93/731. Ombudsmanden mente derfor, at de dokumenter, som var i Rådets Generalsekretariats besiddelse, var dokumenter, som var "i Rådets besiddelse", og dermed omfattet af afgørelse 93/731. Ombudsmanden mindede dog om, at Domstolen er den højeste myndighed, hvad angår spørgsmål om fortolkning af fællesskabsretten.

⁷¹ Europa-Parlamentets afgørelse af 9.3.1994 vedrørende Ombudsmandens statut og de almindelige betingelser for udøvelsen af hans hverv, EFT 1994 L 113, s. 15.

⁷² Jf. artikel 2, stk. 7, i Ombudsmandens statut, som har følgende ordlyd: "Må Ombudsmanden afvise klagen eller afslutte sin behandling heraf på grund af en igangværende eller afsluttet retssag vedrørende det anførte forhold, henlægges resultaterne af de undersøgelser, han måtte have foretaget forinden".

⁷³ EFT 2000 L 285, s. 19.

⁷⁴ EFT 1993 L 340, s. 41.

⁷⁵ Sag T-174/95, *Svenska Journalistförbundet mod Rådet*, Sml. 1998 II, s. 2289, præmis 66.

3 Undladelse af systematisk at registrere og arkivere de pågældende dokumenter

3.1 Klageren gjorde gældende, at Rådet ikke overholdt sin pligt til at føre optegnelser, da den ikke systematisk registrerede og arkiverede de pågældende dokumenter.

3.2 Rådet svarede, at det ikke var nødvendigt eller hensigtsmæssigt at føre en komplet, central protokol og et tilsvarende register over hvert enkelt papir, som en af dets tjenestemænd var i besiddelse af. Dette var begrundet i detaljer i Rådets svar vedrørende klage 917/2000/GG, som var indgivet af samme klager.

3.3 Dette spørgsmål blev også rejst i klage 917/2000/GG. Både Rådet og klageren havde fremsat detaljerede bemærkninger om dette spørgsmål i denne klage, og Ombudsmanden ville tage stilling til disse argumenter, når han behandlede klage 917/2000/GG. Ombudsmanden mente derfor ikke, at det var nødvendigt at undersøge dette nærmere i forbindelse med den foreliggende undersøgelse.

4 Manglende begrundelse

4.1 Klageren gjorde gældende, at Rådet havde undladt at fremsætte tilstrækkelige begrundelser for sin afgørelse i lyset af, at det i løbet af proceduren havde ændret sin begrundelse for at nægte aktindsigt i de ønskede dokumenter, og at begrundelsen havde været urimeligt vag og forvirrende.

4.2 Rådet mente, at tilstrækkeligheden af begrundelserne for en afgørelse var et spørgsmål, der påvirkede afgørelsens lovlighed, hvilket ikke henhørte under Ombudsmandens kompetence.

4.3 I EF-traktatens artikel 195 overlades opgaven med at undersøge mulige tilfælde af fejl eller forsømmelser til Ombudsmanden. Begrebet "fejl eller forsømmelser" er ikke defineret i EF-traktaten eller i Ombudsmandens statut. Det skal bemærkes, at Ombudsmanden i sin årsberetning for 1997⁷⁶ angav, at han anså følgende fortolkning af begrebet "fejl eller forsømmelser" for passende: "Der foreligger fejl eller forsømmelser, når en offentlig myndighed ikke handler i overensstemmelse med en bindende regel eller et bindende princip." Ombudsmanden tilføjede⁷⁷, at når han undersøger, om en af Fællesskabets institutioner eller et af Fællesskabets organer har handlet i overensstemmelse med bindende regler og principper, "*består hans vigtigste opgave således i at fastslå, om de gældende retsregler er overholdt*". Europa-Parlamentet vedtog den 16. juli 1998 en beslutning, hvori det glædede sig over denne definition af fejl eller forsømmelser. Ombudsmanden mente derfor, at hans mandat gav ham mulighed for at undersøge klager, hvori det blev påstået, at en institution havde undladt at begrunde en afgørelse tilstrækkeligt.

4.4 Ombudsmanden mente imidlertid, at den begrundelse, Rådet gav i sin afgørelse af 28. september 1998, var tilstrækkelig, eftersom Rådet havde gjort det klart, at det havde nægtet aktindsigt i de ønskede dokumenter på baggrund af artikel 1, stk. 2, i afgørelse 93/731. Spørgsmålet om, hvorvidt Rådet havde handlet korrekt, da det ændrede begrundelsen for at nægte aktindsigt under proceduren, var allerede blevet undersøgt (se 1.3 ovenfor).

4.5 På baggrund af ovenstående syntes der ikke at have foreligget et tilfælde af fejl eller forsømmelser fra Rådets side, for så vidt angår klagerens tredje påstand.

5 Konklusion

Ombudsmanden mente derfor, at Rådets fremgangsmåde i nærværende sag udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser, for så vidt angår dets afvisning af klagerens begæring om aktindsigt på baggrund af artikel 1, stk. 2, i afgørelse 93/731.

⁷⁶ Side 23.

⁷⁷ Side 24.

Ombudsmanden stillede derfor følgende forslag til henstilling til Rådet i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Den Europæiske Ombudsmands statut:

Rådet for Den Europæiske Union skal genoverveje klagerens begæring og give aktindsigt i de ønskede dokumenter, medmindre én eller flere af undtagelserne i artikel 4 i Rådets afgørelse 93/731 finder anvendelse.

RÅDETS DETALJEREDE UDTALELSE

Ombudsmanden oplyste Rådet om, at det i henhold til statuttens artikel 3, stk. 6, skulle fremsætte en detaljeret udtalelse inden den 30. juni 2001, og at den detaljerede udtalelse kunne bestå i en godkendelse af Ombudsmandens forslag til henstilling og en beskrivelse af, hvordan henstillingen var blevet gennemført.

I sin detaljerede udtalelse fremsatte Rådet følgende bemærkninger:

“Rådet noterer sig Ombudsmandens afgørelse vedrørende den første, anden, tredje og fjerde påstand i klage (...).

For så vidt angår Ombudsmandens afgørelse og forslag til henstilling vedrørende den anden påstand, som drejer sig om, hvorvidt de dokumenter, som Generalsekretariatets tjenestemænd har i deres besiddelse, og som ikke er blevet omdelt til Rådets medlemmer eller deres delegerede i et af de forberedende organer, skal betragtes som Rådets dokumenter som beskrevet i afgørelse 93/731/EF, beslutter Rådet at frigive de ønskede dokumenter, da det viser sig, at indholdet ikke er omfattet af nogen af de undtagelser, der er nedskrevet i artikel 4 i afgørelse 93/731/EF”.

Rådets detaljerede udtalelse videresendtes til klageren. Klageren bekræftede i sine bemærkninger, at han havde modtaget de ønskede dokumenter. Klageren mente imidlertid, at det var op til Ombudsmanden at afgøre, hvorvidt Rådet havde rettet sig efter hans henstilling, da Rådet ikke havde svaret direkte på den tredje påstand. For så vidt angår den anden påstand, antog klageren, at eftersom Rådet havde påberåbt afgørelse 93/731, kunne det udledes, at Rådet accepterede henstillingen, selv om det ikke direkte gav udtryk herfor.

AFGØRELSEN

1 Den 1. marts 2001 fremsatte Ombudsmanden følgende forslag til henstilling til Rådet i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Den Europæiske Ombudsmands statut:

Rådet for Den Europæiske Union skal genoverveje klagerens begæring og give aktindsigt i de ønskede dokumenter, medmindre én eller flere af undtagelserne i artikel 4 i Rådets afgørelse 93/731 finder anvendelse.

2 Den 28. maj 2001 meddelte Rådet Ombudsmanden, at det havde besluttet at frigive de ønskede dokumenter, fordi det havde konkluderet, at indholdet ikke var omfattet af nogen af undtagelserne i artikel 4 i afgørelse 93/731/EF. Ombudsmanden mente derfor, at Rådet havde accepteret hans forslag til henstilling. De foranstaltninger, som Rådet beskriver i sin skrivelse af 28. maj 2001, syntes at være tilfredsstillende og at have tilfredsstillet klageren⁷⁸. Ombudsmanden afsluttede derfor behandlingen af sagen.

⁷⁸ Som nævnt ovenfor vil klagerens tredje påstand blive undersøgt i forbindelse med Ombudsmandens afgørelse om klage 917/2000/GG, som er indgivet af samme klager.

3.5.3 Europa-Kommissionen

SUPPLERENDE FORSIKRINGS- DÆKNING FOR LOKALE MEDARBEJDERE

*Afgørelse om klage
367/98/(VK)/GG over
Europa-Kommissionen*

KLAGEN

Klagen blev indgivet i april 1998 af to lokale medarbejdere i Europa-Kommissionens repræsentation i Wien, Østrig. Repræsentationen er efterfølgeren til den delegation, som Kommissionen havde i Østrig, før landet tiltrådte De Europæiske Fællesskaber den 1. januar 1995. Klageren gør gældende, at Kommissionen har undladt at oprette en supplerende forsikringsordning for dets lokale personale i Østrig.

I artikel 14 i rammereglerne om ansættelsesvilkår for lokale medarbejdere i Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, der arbejder i ikke-medlemslande ("Framework rules laying down the conditions of employment of local staff of the Commission of the European Communities serving in non-member countries", i det følgende benævnt "rammereglerne"), som blev omdelt den 22. juni 1990, fastlægges følgende:

"Kommissionen er ansvarlig for de socialsikringsbidrag, der skal betales af arbejdsgivere i henhold til de gældende regler i de lande, hvor den lokale medarbejder skal udøve sit hverv.

Kommissionen skal oprette supplerende eller uafhængige forsikrings- eller pensionsordninger gældende for sygdom, ulykke eller invaliditet i de tilfælde, hvor der ikke findes lokale ordninger, eller hvor de lokale ordninger vurderes at være utilstrækkelige.

Det bidrag, som Kommissionen og de lokale medarbejdere skal betale for at dække udgifterne til enhver supplerende eller uafhængig ordning, skal fastlægges af den myndighed, der har beføjelse til at indgå ansættelseskontrakter."

Kommissionen vedtog den 26. april 1994 regler om de særlige ansættelsesvilkår for lokale medarbejdere, der arbejder i Østrig ("Rules laying down the specific conditions of employment of local staff serving in Austria", i det følgende benævnt "de særlige ansættelsesvilkår"), som trådte i kraft den 1. maj 1994.

I artikel 25, stk. 1, i de særlige ansættelsesvilkår fremgår det, at med forbehold af den lovpligtige forsikringsordning, der gælder i Østrig, har en lokal medarbejder, som bliver uarbejdsdygtig som følge af sygdom eller ulykke, ret til løn i de første seks, otte eller tolv uger, afhængig af hvor længe vedkommende har været i tjenesten. Når medarbejderen har været uarbejdsdygtig i enten seks, otte, ti eller tolv uger, får vedkommende udbetalt 50% af sin løn gennem en supplerende periode på fire uger. Fra den periode, hvor den lovpligtige forsikringsordning er gældende, og indtil den 180. dag får den lokale medarbejder sociale sikringsydelse, der berettiger vedkommende til at få udbetalt et beløb svarende til 100% af den sidste månedsløn, som blev optjent, før medarbejderen blev uarbejdsdygtig. I henhold til artikel 25 skal betingelserne for den compensation, der skal udbetales efter de perioder, hvor den lovpligtige forsikringsordning udbetaler sociale sikringsydelse, fastlægges sammen med det forsikringsselskab, som den lokale medarbejder anvender.

I artikel 27 i de særlige ansættelsesvilkår fastlægges det, at i tilfælde af vedvarende og total invaliditet, der skyldes sygdom eller en arbejdsulykke, eller i tilfælde af dødsfald er de lokale medarbejdere berettiget til sikringsydelse i medfør af den forsikringspolice, som Kommissionen har udarbejdet i denne forbindelse.

I henhold til artikel 28 i de særlige ansættelsesvilkår modtager en lokal medarbejder pension i medfør af den forsikringspolice, som Kommissionen har udarbejdet i denne forbindelse.

Bidragene til disse forsikringsordninger er fastlagt i artikel 30 i de særlige ansættelsesvilkår. I henhold til artikel 30, stk. 2, skal de lokale medarbejdere indbetale et bidrag svarende til en tredjedel af de udgifter til forsikringen, der henvises til i artikel 25. I artikel 30, stk. 3, fastslås det, at hvad angår de risici, der henvises til i artikel 27 og 28 i de særlige

ansættelsesvilkår, beløber bidragene til pension og invaliditet/død sig til 60% for Kommissionen og 40% for den lokale medarbejder.

I artikel 38 i de særlige ansættelsesvilkår hedder det, at bestemmelserne i artikel 25, 27 og 28 ”skal træde i kraft og gælde fra den dato, hvor de forsikringspolicer, der henvises til i disse artikler, træder i kraft”.

Ifølge klagerne kan den efterfølgende udvikling beskrives således:

De lokale medarbejdere havde den 5. maj 1994 fremsendt detaljerede tilbud fra tre forsikringsselskaber til administrationen. I december 1994 anmodede den ansvarlige enhed i Kommissionens generaldirektorat IA⁷⁹ Kommissionens delegation om at fremsende erklæringer fra de lokale medarbejdere, der skulle have dækning, hvori de indvilligede i at få en forsikring til dækning af sygdom, ulykke og uarbejdsdygtighed fra forsikringsselskabet Van Breda. Derefter underskrev de lokale medarbejdere kort tid efter de relevante formularer for så vidt angår garanti for indtægt i tilfælde af uarbejdsdygtighed og overgav dem til assistenten ved delegationen i Wien. Denne fremsendte disse formularer til GD IA den 1. juni 1995.

GD IA angav i et notat til assistenten ved delegationen dateret den 4. juli 1995, at de lokale medarbejdere, der arbejdede i Wien, ikke var dækket af Van Bredas forsikringspolice. Delegationen blev opfordret til sammen med GD X⁸⁰ at fremsende nye forslag til GD IA og GD IX (Generaldirektoratet for Personale og Administration).

På et møde mellem alle de lokale medarbejdere i Wien i starten af marts 1996, som havde deltagelse havde repræsentationens assistent, opfordrede Walker, personalechef i GD X, de lokale medarbejdere til at fremlægge nye forslag. Disse forslag skulle baseres på to valgmuligheder, som havde tilbagevirkende kraft fra henholdsvis den 1. maj 1994 og den 1. januar 1996. I et notat til repræsentationens assistent den 26. marts 1996 udtrykte Walker det synspunkt, at spørgsmålet om de supplerende forsikringspolicer ikke var blevet yderligere behandlet af GD IA, fordi ansvaret for lokale medarbejdere var overdraget til GD IX og GD X. Walker anmodede assistenten om at prioritere denne sag højt.

I august 1996 fremsendte de lokale medarbejdere i Wien tre opdaterede forslag, der omhandlede de to ovennævnte valgmuligheder, til repræsentationen. De lokale medarbejdere fremlagde i december 1996 en sammenligning af de ydelser, som de tre forsikringsselskaber tilbød, og anførte, at de fortrak to af disse tilbud. De anmodede endnu engang om, at de supplerende forsikringspolicer blev oprettet hurtigt. En sådan anmodning blev ligeledes fremsat i et notat, som de lokale medarbejdere fremsendte til repræsentationen den 21. april 1997.

Käfer, som var administrationschef for repræsentationen, anmodede i et notat af 21. april 1997 de lokale medarbejdere om inden den 28. april 1997 at give ham navnet på et enkelt forsikringsselskab, således at forhandlingerne kunne indledes. De lokale medarbejdere skrev den 24. april 1997 til Käfer og foreslog, at forhandlingerne skulle føres på grundlag af to af selskabernes tilbud. De lokale medarbejdere mente ikke, at de var i stand til at beslutte, hvilket tilbud der skulle vælges, og mente, at denne beslutning skulle overlades til Kommissionens eksperter på dette område. Käfer gav Walker navnene på de to selskaber i et notat af 13. maj 1997. Walker fremhævede i sit svar af 16. maj 1997, at beslutningen om, hvilket selskab der skulle vælges, skulle tages af repræsentationen, for at processen kunne fortsætte.

I et notat til Käfer af 22. oktober 1997 anførte de lokale medarbejdere, at der skulle indledes forhandling med forsikringsselskabet BVP, og at Kommissionens tjenestegrene skulle prioritere denne sag højt.

⁷⁹ Det generaldirektorat, som (sammen med GD IB) før var ansvarlig for eksterne forbindelser.

⁸⁰ Det generaldirektorat, som før var ansvarlig for information, kommunikation, kultur og av-sektoren.

UNDERSØGELSEN

Klagen videresendtes til Kommissionen til udtalelse.

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Efter at Østrig den 1. januar 1995 tiltrådte EU, blev Kommissionens delegation en repræsentation, hvilket medførte forskellige ændringer med hensyn til de regler, der skulle anvendes. Inden for disse rammer var Kommissionen i færd med at revidere de særlige ansættelsesvilkår for de lokale medarbejdere i Østrig. Medarbejderrepræsentanterne og administrationen forsøgte at nå til enighed om alle disse problemer inden for rammerne af en fælles studiegruppe. Indtil denne revision var fuldført, var de særlige ansættelsesvilkår, der var vedtaget for de lokale medarbejdere i en ikke-medlemsstat, gældende.

I henhold til artikel 14 i rammereglerne blev der kun oprettet supplerende forsikringsordninger, hvor de lokale ordninger var utilstrækkelige. I medfør af rammereglernes artikel 14 kunne Kommissionen derfor ikke stilles til ansvar for, at artikel 25, 27 og 28 i de særlige ansættelsesvilkår ikke blev gennemført.

Kommissionens fortolkningsmargen i denne sag skulle også tages i betragtning. Set i lyset af at oprettelse af supplerende forsikringsordninger afhæng af den lokale ordnings utilstrækkelighed, skulle Kommissionen handle forsigtigt, især i forbindelse med et land, der nu var blevet medlem af EU. Oprettelse af supplerende forsikringsordninger, der kun var gældende for et vist antal medarbejdere (i dette tilfælde de lokale medarbejdere), kunne skabe strid mellem modtagerne og andre medarbejdere og skulle derfor behandles med særlig stor forsigtighed.

Kommissionen skulle sikre, at overgangen stemte overens med den lovgivning, der var gældende i de øvrige medlemsstater. Af denne grund og med henblik på at sikre personalet et højt socialt sikringsniveau tilkendegav Kommissionen, at den havde til hensigt at oprette supplerende forsikringsordninger i så vid udstrækning som muligt, under forudsætning af at systemets ensartethed blev bevaret. Denne hensigt var siden 1994 blevet ført ud i livet gennem Kommissionens foranstaltninger i denne henseende. Det havde imidlertid endnu ikke været muligt at nå til enighed om de tekniske og finansielle betingelser for sådanne supplerende forsikringsordninger.

Kommissionen ville sikre, at de lokale medarbejdere i Wien kunne drage fordel af de supplerende forsikringsordninger, så snart de nye regler var vedtaget. Spørgsmålet om, hvilken dato disse ordninger skulle gælde fra, og om deres økonomiske indvirkning, blev behandlet i drøftelserne i de ovennævnte studiegrupper.

Klagernes bemærkninger

I sine bemærkninger fastholdt klagerne deres klage og fremsatte følgende yderligere bemærkninger:

De særlige ansættelsesvilkår var trådt i et kraft på et tidspunkt, hvor det stod klart for både Kommissionen og dens lokale medarbejdere i Wien, at Østrig ville tiltræde De Europæiske Fællesskaber inden for kort tid. Østrigs tiltrædelse havde ikke ændret på det faktum, at den beskyttelse, som den lovpligtige ordning sikrede, var utilstrækkelig. For så vidt angår de lokale medarbejdere ved delegationerne i Finland og Sverige var man nået til enighed om supplerede sociale ydelser kort tid før, disse to lande tiltrådte Unionen. Disse ydelser stod til rådighed for de lokale medarbejdere ved repræsentationen i Stockholm fra 1. januar 1997. For så vidt angår repræsentationen i Helsinki, var sådanne forsikringspolicer endnu ikke indgået, hvilket udelukkende skyldtes, at de lokale medarbejdere mente, at de ikke var i stand til at betale det økonomiske bidrag, der var fastlagt i de særlige ansættelses-

vilkår, der gjaldt for dem. Der var derfor tydeligvis tale om forskelsbehandling af de lokale medarbejdere, der arbejder for Kommissionen i Wien.

Udbetalingen af supplerende ydelser til de lokale medarbejdere ville ikke skabe strid med Kommissionens andre ansatte i Wien. De andre ansatte var embedsmænd, som var langt bedre sikret end de lokale medarbejdere. Det var overraskende, at Kommissionen først havde fremlagt dette og andre argumenter nu.

Forsinkelsen skyldtes ikke tekniske problemer, men at Kommissionens tjenestegrene havde undladt at afsætte de nødvendige midler i budgettet. Det var ikke hensigtsmæssigt at drøfte nye regler, så længe de gamle regler ikke blev anvendt korrekt.

OMBUDSMANDENS FORSØG PÅ AT OPNÅ EN MINDELIG LØSNING

Ombudsmandens analyse af de omstridte spørgsmål

Efter en grundig gennemgang af udtalelsen og bemærkningerne fandt Ombudsmanden ikke, at Kommissionen i tilstrækkelig grad havde imødekommet klagerens krav.

Muligheden for en mindelig løsning

Ombudsmanden sendte derfor den 31. marts 1999 et forslag til en mindelig løsning til Kommissionen. Ombudsmanden opfordrede i sin skrivelse Kommissionen til at gøre sit yderste for at oprette supplerende forsikringspolicer med tilbagevirkende kraft.

I sit svar af 1. juni 1999 påpegede Kommissionen, at de relevante spørgsmål var blevet drøftet indgående med de lokale medarbejdere den 16. og 17. marts 1999. Ved den lejlighed havde man truffet en formel beslutning om at oprette en supplerende forsikringspolice for midlertidig uarbejdsdygtighed i overensstemmelse med artikel 25 i de særlige ansættelsesvilkår. For så vidt angår de andre supplerende forsikringsordninger, drøftede man fortsat spørgsmålet om tilbagevirkende kraft på baggrund af konkrete tilbud fra forsikringsselskaber. På mødet i marts havde administrationen foreslået, at denne sag skulle afsluttes senest i juli 1999.

Klagerne meddelte i deres bemærkninger til denne skrivelse, at repræsentationen i Wien den 4. september 1999 havde fremsendt et notat til de lokale medarbejdere, hvori den forklarede, at der endnu ikke var indgået aftale om en supplerende forsikringspolice for midlertidig uarbejdsdygtighed. Ifølge dette notat havde man anmodet syv forsikringsselskaber om at fremsætte tilbud. Seks af disse tilbud var ikke egnede, da de ikke dækkede de ydelser, der var beskrevet i artikel 25 i de særlige ansættelsesvilkår. Det sidste tilbud dækkede disse ydelser, men kunne ikke godkendes af repræsentationen, da det ville have medført ydelser, der var højere end den månedlige grundløn. Ifølge klagerne syntes der ikke at være blevet gjort fremskridt med hensyn til de andre supplerende forsikringsordninger.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Anmodning om yderligere oplysninger

På baggrund af ovenstående nåede Ombudsmanden til den konklusion, at han behøvede yderligere oplysninger for at kunne behandle klagen. Han anmodede derfor Kommissionen om (1) at angive, hvorvidt den mente, at artikel 14 i rammereglerne, enten alene eller sammen med artikel 25, 27 og 28 i de særlige ansættelsesvilkår, forpligtede den til at tilbyde supplerende forsikringspolicer til sine lokale medarbejdere i Østrig, (2) at oplyse Ombudsmanden, om hvilke tiltag Kommissionen havde planlagt med henblik på at gennemføre den beslutning, der blev truffet i marts 1999, om at oprette en supplerende forsikringspolice for uarbejdsdygtighed i overensstemmelse med artikel 25 i de særlige

ansættelsesvilkår, (3) at oplyse, hvordan drøftelserne om de supplerende ydelser for så vidt angår pensionsydelser, invaliditet og død var forløbet siden Kommissionens skrivelse af 1. juni 1999 og (4) at fremlægge en klar tidsplan for yderligere tiltag i sagen.

Kommissionens svar

I sin udtalelse fremsatte Kommissionen følgende bemærkninger:

Selv om artikel 25, 27 og 28 i de særlige ansættelsesvilkår også blev taget i betragtning, medførte artikel 14 i rammereglerne ikke automatisk en forpligtelse, eftersom oprettelsen af supplerende forsikringsordninger afhæng af, om de lokale ordninger ikke gav tilstrækkelig dækning. Kommissionen gentog, at den havde til hensigt at oprette supplerende forsikringsordninger for de lokale medarbejdere i så vid udstrækning som muligt under forudsætning af, at der opretholdtes en vis ensartethed i ordningen i alle medlemsstaterne.

For så vidt angår de lokale medarbejdere i Wien, havde Kommissionen allerede besluttet, at de skulle have fordel af de supplerende forsikringsordninger.

For så vidt angår den supplerende forsikringspolice for midlertidig uarbejdsdygtighed, havde ingen af de østrigske forsikringsselskaber været i stand til tilbyde ydelser i overensstemmelse med reglerne i artikel 25 i de særlige ansættelsesvilkår. Takket være administrationens vedholdende indsats kunne selskabet Merkur imidlertid til sidst fremsætte et passende tilbud, der blev fremsendt til repræsentationen i Wien den 8. marts 2000 med henblik på at opnå foreløbig godkendelse fra de lokale medarbejdere. Ti af de elleve lokale medarbejdere havde den 5. april 2000 meddelt, at de ville godkende dette tilbud med forbehold af besvarelsen på de spørgsmål, som blev stillet i notatet fra Leicht den 26. april 2000. Selskabet Merkur besvarede alle disse spørgsmål den 16. maj 2000, og svarene var samme dag blevet fremsendt til de lokale medarbejdere. Trods flere rykkerskrivelser havde de lokale medarbejdere imidlertid endnu ikke givet udtryk for, om de ville godkende Merkurs tilbud.

I forbindelse med de relevante tjenestegrenes besøg i Wien den 16. og 17. maj 2000 havde de lokale medarbejdere udtrykt ønske om, at der skulle foretages en ny markedsundersøgelse med henblik på at finde frem til de forsikringsselskaber, der kunne tilbyde supplerende forsikringspolicer for så vidt angår invaliditet, død og pension, som var i overensstemmelse med bestemmelserne i de særlige ansættelsesvilkår. Dette forslag blev accepteret. Markedsundersøgelsen skulle gennemføres af administrationen. Det bør erindres, at de lokale medarbejdere gentagne gange var blevet anmodet om, at give udtryk for deres præferencer på baggrund af en liste med fem selskaber. Det blev også besluttet, med forbehold for at midlerne var til rådighed i budgettet, at anvende et beløb på 1.500 EUR på at antage en ekspert i forsikringsspørgsmål, hvilket de lokale medarbejdere i Wien havde anmodet om. På baggrund af resultatet af denne markedsundersøgelse ville der inden for kort tid blive fremsendt et endeligt tilbud til de lokale medarbejdere. Kommissionen kunne imidlertid ikke oplyse de præcise datoer for sine fremtidige tiltag, da den ikke selv var herre over alle elementerne, som f.eks. svarene fra forsikringsselskaberne,

Klageres bemærkninger

Klagerne påpegede i bemærkningerne med hensyn til den supplerende forsikringspolice for midlertidig uarbejdsdygtighed, at Kommissionen i et notat af 8. juni 2000 havde anmodet repræsentationen i Wien om at bekræfte, at de lokale medarbejdere havde godkendt den supplerende forsikring fra Merkur. Repræsentationen i Wien havde fremsendt dette notat til de lokale medarbejdere den 15. juni 2000. Ifølge klagerne bekræftede de lokale medarbejdere i et notat af 15. juni 2000, at de godkendte det pågældende tilbud. En af disse medarbejdere havde godkendt det med forbehold, mens en anden havde erklæret, at han ikke ønskede denne forsikring.

For så vidt angår de supplerende forsikringspolicer for invaliditet, død og pension, påpegede klagerne, at de lokale medarbejdere allerede i maj 1994 havde fremsendt tre detaljerede tilbud fra forsikringsselskaber, og at de allerede i et notat af 22. oktober 1997 havde oplyst navnet på det forsikringsselskab, de foretrak.

Klagerne fremhævede, at de var mest interesseret i, at de supplerende forsikringsordninger blev oprettet så hurtigt som muligt, og at disse ordninger skulle have tilbagevirkende kraft.

FORSLAGET TIL HENSTILLING

På baggrund af de beviser, som klagerne fremsendte, konkluderede Ombudsmanden, at Kommissionens undladelse af at oprette supplerende forsikringsordninger for sine lokale medarbejdere i delegationen (fra 1. januar 1995: repræsentationen) i Østrig, i overensstemmelse med de særlige ansættelsesvilkår, udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Eftersom det ikke var muligt at opnå en mindelig løsning, fremsatte Ombudsmanden følgende forslag til henstilling over for Kommissionen i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Ombudsmandens statut:

Europa-Kommissionen bør gøre sit yderste for at sikre, at der så hurtigt som muligt og med tilbagevirkende kraft oprettes supplerende forsikringsordninger for de lokale medarbejdere i Østrig i overensstemmelse med de særlige ansættelsesvilkår for lokale medarbejdere, der arbejder i Østrig, som blev vedtaget af Kommissionen den 26. april 1994.

Kommissionen henviste i sin detaljerede udtalelse til en beslutning, den havde vedtaget i 2000. I henhold til denne beslutning skulle der indgås en forsikringsaftale med selskabet Merkur i overensstemmelse med artikel 25 i de særlige ansættelsesvilkår. To tredjedele af bidraget skulle betales af Kommissionen, mens én tredjedel skulle betales af de lokalt ansatte. Kommissionen anførte i sin detaljerede udtalelse, at denne aftale allerede var indgået, og at det i betragtning af den forsikrede risiko ikke var nødvendigt, at forsikringen havde tilbagevirkende kraft.

For så vidt angår de supplerende forsikringspolicer for invaliditet, død og pension, forklarede Kommissionen, at den havde indhentet tilbud fra lokale forsikringsselskaber. Disse tilbud skulle nu gennemgås af en uafhængig ekspert for Kommissionens regning. På baggrund af denne gennemgang ville det mest hensigtsmæssige tilbud blive valgt, og de lokale medarbejdere ville modtage et aftaleudkast for hver af de relevante forsikringspolicer med henblik på godkendelse. Disse tilbud ville have tilbagevirkende kraft i overensstemmelse med Ombudsmandens forslag til henstilling. Udgifterne i forbindelse med at sikre, at forsikringspolicerne havde tilbagevirkende kraft fra 1. januar 1995, skulle deles mellem Kommissionen (60%) og de lokale medarbejdere (40%) i overensstemmelse med artikel 30, stk. 3, i de særlige ansættelsesvilkår. De praktiske foranstaltninger i forbindelse med betalingen af disse udgifter skulle aftales med de lokale medarbejdere og det valgte forsikringsselskab, når aftalerne skulle gennemføres.

Klagerne påpegede i deres bemærkninger, at så vidt de vidste, og i modsætning til hvad Kommissionen havde angivet, var der endnu ikke oprettet en supplerende forsikringspolice for midlertidig uarbejdsdygtighed. De udtrykte imidlertid håb om, at en sådan forsikring ville træde i kraft så hurtigt som muligt.

For så vidt angår de supplerende forsikringspolicer for invaliditet, død og pension, var de lokale medarbejdere i februar 2001 nået til enighed om, hvilket forsikringsselskab der skulle vælges. Ingen af klagerne skriftlige forespørgsler om dette spørgsmål til ledelsen for repræsentationen i Wien var imidlertid blevet besvaret. Klagerne var derfor ikke i stand til at fremsætte yderligere bemærkninger om sagens nuværende status. De forventede imidlertid, at det ville tage adskillige uger eller endda måneder, før forsikringsordningerne ville træde i kraft. Klagerne anmodede derfor Ombudsmanden om kraftigt at opfordre Kommissionen til at oprette disse ordninger så hurtigt som muligt.

AFGØRELSEN

1 Manglende oprettelse af supplerende forsikringsordninger

1.1 Klagerne, to lokale medarbejdere ved Kommissionens repræsentation i Wien, gjorde gældende, at Kommissionen ikke havde oprettet supplerende forsikringsordninger for sine lokale medarbejdere i delegationen (fra 1. januar 1995: repræsentationen) i Østrig. De henviste til reglerne om de særlige ansættelsesvilkår for lokale medarbejdere, der arbejder i Østrig ("Rules laying down the specific conditions of employment of local staff serving in Austria", i det følgende benævnt "de særlige ansættelsesvilkår"), som Kommissionen havde vedtaget den 26. april 1994. I henhold til disse særlige ansættelsesregler skulle supplerende forsikringsordninger oprettes i forbindelse med midlertidig uarbejdsdygtighed (artikel 25), invaliditet og død (artikel 27) samt pension (artikel 28). Ifølge klagerne var ingen af disse supplerende forsikringsordninger endnu blevet oprettet.

1.2 Kommissionen gjorde gældende, at Østrigs tiltrædelse til EU medførte forskellige ændringer med hensyn til de regler, der skulle anvendes. Ifølge Kommissionen var den stadig i færd med at revidere de særlige ansættelsesvilkår for de lokale medarbejdere i Østrig. Kommissionen henviste også til rammereglerne om ansættelsesvilkår for lokale medarbejdere i Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, der arbejder i ikke-medlemslande ("Framework rules laying down the conditions of employment of local staff of the Commission of the European Communities serving in non-member countries", i det følgende benævnt "rammereglerne"), som dannede grundlag for vedtagelsen af de særlige ansættelsesvilkår. I artikel 14 i rammereglerne fastlægges det, at Kommissionen skal oprette supplerende eller uafhængige forsikrings- eller pensionsordninger gældende for sygdom, ulykke eller invaliditet i de tilfælde, hvor der ikke findes lokale ordninger, eller hvor de lokale ordninger vurderes at være utilstrækkelige. Kommissionen anførte, at den derfor ikke kunne gøres ansvarlig for den manglende gennemførelse af artikel 25, 27 og 28 i de særlige ansættelsesvilkår. Den gjorde gældende, at set i lyset af, at oprettelsen af supplerende forsikringsordninger afhang af den lokale ordnings utilstrækkelighed, skulle den handle forsigtigt, især i forbindelse med et land, der senere var blevet medlem af EU. Kommissionen påpegede imidlertid, at den agtede at oprette supplerende forsikringsordninger i så vid udstrækning som muligt, under forudsætning af at systemets ensartethed blev bevaret. Det havde imidlertid endnu ikke været muligt at nå til enighed om de tekniske og finansielle betingelser for sådanne supplerende forsikringsordninger. Endelig henviste Kommissionen til sin fortolkningsmargen i denne sag og gjorde gældende, at oprettelsen af supplerende forsikringsordninger, der kun var gældende for et vist antal medarbejdere, kunne skabe strid mellem modtagerne og de andre medarbejdere.

1.3 Ombudsmanden bemærkede, at Kommissionen var enig i, at de særlige ansættelsesvilkår fortsat skulle gælde for de lokale medarbejdere i Wien, indtil de blev erstattet af nye regler. Det var derfor *disse* regler, der skulle undersøges her. Ombudsmanden mente derfor, at Kommissionens erklæring i sin udtalelse om, at den ville sikre, at de lokale medarbejdere i Wien kunne drage fordel af de supplerende forsikringsordninger, så snart de *nye* regler var vedtaget, ikke havde nogen relevans for undersøgelsen af nærværende klage.

1.4 Kommissionen påpegede korrekt, at i henhold til artikel 14 i rammereglerne skulle supplerende forsikringsordninger oprettes i de tilfælde, hvor der ikke fandtes en lokal ordning, eller hvor den lokale ordning vurderedes at være utilstrækkelig. Ombudsmanden tilsluttede sig også Kommissionens holdning om, at den havde visse skønsbeføjelser i denne sag, og at den skulle handle forsigtigt, især i forbindelse med et land, der senere var blevet medlem af EU. Ombudsmanden var imidlertid af den holdning, at disse argumenter ikke syntes at være relevante i denne forbindelse. Kommissionen accepterede i de særlige ansættelsesvilkår, som blev vedtaget i 1994, at de lokale medarbejdere i Østrig skulle drage fordel af de supplerende forsikringsordninger i overensstemmelse med artikel 25, 27 og 28 i disse bestemmelser. De skønsbeføjelser, som Kommissionen havde på dette

område i medfør af artikel 14 i rammereglerne, syntes derfor at være anvendt i den forstand, at Kommissionen havde besluttet, at det var nødvendigt at oprette supplerende forsikringsordninger. Det var svært at se, hvorfor disse bestemmelser skulle udarbejdes, hvis Kommissionen havde vurderet, at den lovpligtige ordning, som var gældende i Østrig, var tilstrækkelig til at sikre et socialt sikringsniveau, som var passende til de lokale medarbejdere. Et gennemsyn af artikel 25 i de særlige ansættelsesvilkår underbyggede denne konklusion. I denne bestemmelse blev detaljerne i forbindelse med de ydelser, som Kommissionen agtede at sikre deres lokale medarbejdere i tilfælde af uarbejdsdygtighed, beskrevet med al tydelighed uden at give Kommissionen megen spillerum til at udøve nogen skønsbeføjelser. For øvrigt syntes Kommissionens svar på Ombudsmandens anmodning om yderligere oplysninger at vise, at Kommissionen ikke længere benægtede, at den havde pligt til at oprette disse supplerende forsikringsordninger.

1.5 Selv om Kommissionen ikke direkte støttede sig til artikel 38 i de særlige ansættelsesvilkår, hvorefter bestemmelserne i artikel 25, 27 og 28 ”skal træde i kraft og gælde fra den dato, hvor de forsikringspolicer, der henvises til i disse artikler, træder i kraft”, mente Ombudsmanden, at det var hensigtsmæssigt at påpege, at denne artikel ikke kunne fortolkes sådan, at Kommissionen havde frie hænder med hensyn til, hvorvidt og hvornår den skulle oprette de pågældende forsikringsordninger. En sådan fortolkning ville i realiteten betyde, at artikel 25, 27 og 28 ikke tjente noget formål. Det måtte derfor antages, at denne bestemmelse skulle sikre, at Kommissionen skulle have tilstrækkelig tid til at oprette disse supplerende forsikringsordninger.

1.6 Ombudsmanden mente ikke, at Kommissionen havde vist, hvorfor oprettelsen af supplerende forsikringsordninger for sine lokale medarbejdere skulle skabe strid med de andre ansatte. Klagernes argument om, at disse andre ansatte var embedsmænd, som var langt bedre sikret end de lokale medarbejdere, var plausibelt og var ikke blevet afvist af Kommissionen.

1.7 Ombudsmanden bemærkede desuden, at det, at Kommissionens manglende oprettelse af yderligere supplerende forsikringsordninger for medarbejderne i Østrig ikke skyldtes, at dette land tiltrådte EU og de ændringer, som dette ville medføre, syntes at blive bekræftet af Kommissionens fremgangsmåde i forbindelse med sine lokale medarbejdere i Sverige. Klagerne forklarede, at de supplerende sociale ydelser for de lokale medarbejdere ved delegationen i Stockholm var blevet indført kort tid før Sveriges tiltrædelse til EU og var blevet udbetalt siden 1. januar 1997, hvilket ikke blev afvist af Kommissionen.

1.8 Under disse omstændigheder konkluderede Ombudsmanden, at de særlige ansættelsesvilkår, som trådte i kraft den 1. maj 1994, forpligtede Kommissionen til inden for rimelig tid at oprette supplerende forsikringsordninger for sine lokale medarbejdere i Østrig. Ombudsmanden var af den holdning, at en periode på mere end seks år var langt mere, end hvad der kunne betragtes som rimelig tid, medmindre der var særlige forhold, der talte for en sådan forsinkelse.

1.9 Kommissionen syntes i sin udtalelse, at henvise til tekniske og finansielle vanskeligheder. Ombudsmanden mente imidlertid ikke, at Kommissionen havde godtgjort, at den voldsomme forsinkelse skyldtes sådanne vanskeligheder. Det eneste konkrete eksempel, som Kommissionen gav, drejede sig om et notat, som Kommissionen havde udarbejdet i sommeren 1999, der angav, at seks ud af syv forsikringsselskaber havde været uegnede, eftersom de ikke kunne overholde bestemmelserne i de særlige ansættelsesvilkår. Det skulle imidlertid påpeges, at dette eksempel kun omhandlede én af de berørte forsikringsordninger, nemlig den ordning, der var indeholdt i artikel 25 i de særlige ansættelsesvilkår. I betragtning af at de relevante tilbud først syntes at være indhentet i 1999, mente Ombudsmanden desuden, at det, at disse tilbud ikke var egnede, ikke forklarede den forsinkelse, som allerede havde fundet sted før 1999.

1.10 Kommissionen syntes også at antyde, at den forsinkede oprettelse af de supplerende forsikringsordninger til en vist grad skyldtes, at de lokale medarbejdere i Østrig ikke ønskede at samarbejde. Ombudsmanden mente ikke, at Kommissionen havde fremlagt nogen afgørende beviser til støtte for en sådan konklusion. Tværtimod bemærkede Ombudsmanden, at de lokale medarbejdere ikke kun ved flere lejligheder havde opfordret Kommissionen til at behandle sagen som et prioriteret anliggende, men at de også havde fremlagt konstruktive forslag, først og fremmest i maj 1994 (hvor specifikke tilbud fra forsikringselskaber blev indsendt) og i oktober 1997 (hvor de lokale medarbejdere oplyste administrationen om, hvilket forsikringselskab de foretrak).

1.11 Ombudsmandens konklusion var derfor, at Kommissionen ikke havde oprettet supplerende forsikringsordninger for sine lokale medarbejdere ved delegationen (fra 1. januar 1995: repræsentationen) i Østrig i overensstemmelse med de særlige ansættelsesvilkår, og at dette udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

2 Konklusion

2.1 På baggrund af sine undersøgelser fremsatte Ombudsmanden et forslag til henstilling, hvori han foreslog, at Kommissionen skulle gøre sit yderste for at oprette de relevante forsikringsordninger med tilbagevirkende kraft. Kommissionen oplyste i sin detaljerede udtalelse Ombudsmanden om, at den havde besluttet at indgå en aftale om en supplerende forsikringspolice for midlertidig uarbejdsdygtighed med selskabet Merkur, og at denne aftale derefter var indgået. Kommissionen meddelte desuden Ombudsmanden, at supplerende forsikringspolicer vedrørende invaliditet, død og pension ville blive oprettet, og at disse forsikringspolicer ville få tilbagevirkende kraft fra 1. januar 1995.

2.2 Ombudsmanden mener, at Kommissionen således har accepteret hans forslag til henstilling, og at de foranstaltninger, som Kommissionen har truffet eller agter at træffe, synes at være tilfredsstillende. Selv om forsikringspolicerne vedrørende invaliditet, død og pension (samt muligvis også den supplerende forsikringspolice for midlertidig uarbejdsdygtighed) endnu ikke var på plads i slutningen af marts 2001, da klagerne indsendte deres bemærkninger til Kommissionens detaljerede udtalelse, har Ombudsmanden ingen grund til at tro, at disse forsikringspolicer ikke bliver oprettet inden for meget kort tid. Ombudsmanden mener derfor, at det er berettiget at afslutte behandlingen af sagen. Han fremhæver imidlertid, at klagerne er velkomne til at forny deres klage, hvis Kommissionen, i modsætning til Ombudsmandens opfattelse, ikke opretter de relevante forsikringspolicer inden for kort tid.

2.3 Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

KOMMISSIONENS AFVISNING AF AT GIVE FULD AKTINDSIGT I TO UNDERSØGELSER VEDRØRENDE OVERTRÆDELSES- PROCEDURER

*Afgørelse om klagerne
271/2000/(IJH)JMA og
277/2000/(IJH)JMA
over Europa-
Kommissionen*

KLAGERNE

Klageren havde anmodet Kommissionen om kopier af to forskellige rapporter udarbejdet af en uafhængig konsulent på Kommissionens opfordring vedrørende Det Forenede Kongeriges og Gibraltars overholdelse af to EF-direktiver om affald (direktiv 75/442/EØF) og farligt affald (direktiv 91/689/EØF) samt af habitatdirektivet (92/43/EØF).

For så vidt angår rapporten om Det Forenede Kongeriges og Gibraltars overholdelse af direktiverne om affald og farligt affald, skrev klageren i august 1998 til Kommissionens tjenestegrene og anmodede om en kopi af dokumentet. Kommissionens tjenestegrene indvilligede i sit svar i januar 1999 kun i at frigive udvalgte dele af dokumentet med den begrundelse, at nogle af oplysningerne i rapporten var omfattet af undtagelsen om beskyttelse af offentlige interesser (inspektioner og undersøgelser), der er fastlagt i adfærdskodeksen vedrørende aktindsigt i Kommissionens dokumenter (afgørelse 94/90/EF). I det dokument, der blev fremsendt til klageren, var de oplysninger, som kunne antages at være omfattet af denne undtagelse, slettet i forhold til den oprindelige rapport. Klageren indgav

en bekræftende begæring i februar 1999. Kommissionens generalsekretær ratificerede i marts 1999 den beslutning, som den ansvarlige tjenestegren (GD Miljø) havde truffet, med den begrundelse, at de udeladte oplysninger blev anvendt i Kommissionens foreløbige undersøgelser af en medlemsstats overholdelse af fællesskabslovgivningen, og at de derfor kunne resultere i en overtrædelsesprocedure.

I januar 1999 fremsendte klageren endnu en begæring til Kommissionens tjenestegrene om aktindsigt i rapporten om Det Forenede Kongeriges og Gibraltars overholdelse af habitatdirektivet. I sit svar fra marts 1999 imødekom GD Miljø denne begæring om aktindsigt, dog kun delvist. Nogle af afsnittene i den frigivne tekst var blevet slettet med den begrundelse, at oplysningerne var omfattet af undtagelsen om beskyttelse af offentlige interesser (inspektioner og undersøgelser) i medfør af afgørelse 94/90/EF. Carlo Trojan ratificerede i maj 1999 den beslutning, der var truffet af den ansvarlige tjenestegren (GD Miljø).

Klageren gjorde derfor i sine klager til Ombudsmanden gældende, at Kommissionens beslutninger om delvist at afvise hans begæring om aktindsigt i de to dokumenter var ulovlige.

Han fremførte følgende grunde:

(i) Undtagelsen om beskyttelse af offentlige interesser burde ikke gælde for et uafhængigt og objektivt dokument fra tredjemand. Uafhængige rapporter kan ikke betragtes som værende interne kommissionsdokumenter, og derfor burde undtagelserne i afgørelse 94/90/EF ikke gælde for denne type dokumenter. For at Kommissionen kan gøres ansvarlig i sin rolle som traktatens vogter, bør offentligheden få aktindsigt i den uafhængige rådgivning, som Kommissionen modtager.

(ii) De dokumenter, som klageren udbad sig, omhandlede ikke en konkret ”undersøgelse”, men var hovedsageligt en optakt til en mulig undersøgelse. Rapporterne var derfor ikke kun udarbejdet med sigte på en specifik undersøgelse, og de var heller ikke interne dokumenter om en undersøgelse af en sag, der var under behandling af domstolene. Til støtte for sine argumenter henholdt klageren sig til Retten i Første Instans’ dom i sag T-92/98 (*Interporc Im- und Export GmbH mod Kommissionen*, Sml. 1999 II, s. 3521, afsnit 40), hvori domstolen begrænsede definitionen af dokumenter, der har forbindelse til retslige procedurer, til kun at omfatte dokumenter, som Kommissionen har udfærdiget alene med henblik på en konkret retslig procedure. Klageren gjorde tilsvarende gældende, at en rapport, der skal omfattes af undersøgelsesundtagelsen, skal være udfærdiget af Kommissionen alene med henblik på en konkret undersøgelse.

(iii) I betragtning af dokumenternes indhold burde Kommissionen kun have nægtet aktindsigt i dele af dokumenterne med henvisning til undtagelsen om behovet for at beskytte institutionens interesser for så vidt angår tavshedspligten om forhandlingerne. Under alle omstændigheder var Kommissionen forpligtet til at foretage en egentlig afvejning af de forskellige interesser, før den tog en beslutning om klagerens begæring.

(iv) Kommissionen fremlagde ikke tilstrækkelige begrundelser, eftersom den hverken oplyste klageren om grundene til, at det slettede materiale havde forbindelse til en mulig overtrædelsesprocedure, eller om emnet i det slettede materiale.

(v) Kommissionen overtrådte Århus-konventionen om offentlighedens miljørettigheder, som blev undertegnet af institutionen i juni 1998. Artikel 4(4), pkt. c, i konventionen indeholder en snævert defineret undtagelse vedrørende offentlige myndigheders undersøgelser.

UNDERSØGELSEN

Kommissionens udtalelser

I sine udtalelser forklarede Kommissionen først baggrunden for begge sager.

Den anførte følgende grunde til sine beslutninger om kun at give delvis aktindsigt i de pågældende rapporter:

(i) Anvendelsen af undtagelserne i forbindelse med et uafhængigt og objektivt dokument fra tredjemand: Kommissionen mente, at de dokumenter, som klageren havde anmodet om, var blevet bestilt og betalt af Kommissionen, hvorfor de skulle betragtes som dokumenter, der var udfærdiget af Kommissionen. Hvis institutionen havde konkluderet, at dokumenterne var fra tredjemand, ville aktindsigten være blevet afvist i henhold til bestemmelserne i afgørelse 94/90/EF.

(ii) Rapporterne omhandlede ikke konkrete ”undersøgelser”: Kommissionen fastholdt, at rapporterne omhandlede konkrete undersøgelser, nemlig Det Forenede Kongeriges og Gibraltars myndigheders korrekte gennemførelse af direktiverne om affald og farligt affald samt af habitatdirektivet. Efter at have gennemgået konklusionerne i disse dokumenter, og i høj grad som følge af disse konklusioner, lancerede Kommissionens tjenestegrene tre undersøgelser på eget initiativ, som kunne resultere i, at der blev indledt overtrædelsesprocedurer.

For så vidt angår de konkrete oplysninger, der er blevet slettet fra rapporterne, fremhævede Kommissionen, at de omhandlede en medlemsstats overholdelse af fællesskabslovgivningen. Den påpegede, at der var blevet rejst tre sager på eget initiativ (B-1998/2391, B-1998/2392 og B-1999/2119) for at foretage en yderligere vurdering af gennemførelsen af direktiverne om affald og farligt affald samt habitatdirektivet i Det Forenede Kongerige og Gibraltar. Rapporterne var en del af en undersøgelse, som kunne resultere i, at der blev indledt overtrædelsesprocedurer i medfør af EF-traktatens artikel 226.

Institutionen henviste til Fællesskabets domstoles retspraksis. Den nævnte sag T-105/95 (*WWF UK mod Kommissionen*), hvor Retten i Første Instans mente, at den fortrolighed, medlemsstaterne har ret til at forvente fra Kommissionens side i sådanne situationer, ud fra hensynet til beskyttelse af offentlige interesser begrundes, at der gives afslag på aktindsigt i dokumenter vedrørende undersøgelser, der eventuelt kan føre til en overtrædelsesprocedure. Kommissionen nævnte også sagen T-309/97 (*Bavarian Lager Co. mod Kommissionen*), hvor Domstolen afgjorde, at en offentliggørelse af dokumenter vedrørende undersøgelsesfasen, mens der finder forhandlinger sted mellem Kommissionen og den berørte medlemsstat, ville kunne være til skade for en korrekt afvikling af overtrædelsesproceduren. Med henblik på at sikre korrekt afvikling er det derfor Kommissionens holdning, at den må nægte aktindsigt i et forberedende dokument, der vedrører undersøgelsesfasen i proceduren i henhold til traktatens artikel 226.

(iii) Behov for en afvejning af interesser: Institutionens beslutninger om at nægte fuld aktindsigt i de ønskede dokumenter var kun baseret på undtagelsen om beskyttelse af offentlige interesser. Institutionen påpegede, at undtagelsen om beskyttelse af tavshedspligten om forhandlinger i institutionen ikke blev anvendt til at nægte aktindsigt i de ønskede dokumenter.

(iv) Mangel på tilstrækkelige begrundelser: Hvis Kommissionen skulle udlevere mere detaljerede oplysninger om de dele af dokumenterne, der var blevet slettet, ville det efter Kommissionens mening have krævet, at indholdet skulle afsløres, hvilket ville stå i vejen for institutionens beslutninger.

(v) Brud på Århus-konventionens artikel 4: Kommissionen fremhævede, at afvisningen af at give fuld aktindsigt i rapporterne var baseret på afgørelse 94/90/EF. Den forklarede, at Kommissionens undertegnelse af Århus-konventionen i juni 1998 blev ledsaget af en erklæring, hvori Fællesskabets institutioner aftalte, at anvende konventionen inden for rammerne af de eksisterende og fremtidige bestemmelser om aktindsigt. Desuden antydede Kommissionen, at konventionen ikke giver en absolut aktindsigt i miljøoplysninger, men fastlægger visse undtagelser om offentlige og private interesser, som kan lægges til

grund for at afvise begæringer om aktindsigt i miljøoplysninger. Afslutningsvis, påpegede Kommissionen, at konventionen endnu ikke er ratificeret.

Klagerens bemærkninger

I sine bemærkninger fastholdt klageren de påstande, der var fremført i de oprindelige klager.

Efter klagerens mening kunne Kommissionen ikke betragte rapporten som del af en undersøgelse, men kun som en optakt til den. Klageren påpegede Kommissionens undladelse af at angive undersøgelsens datoer samt af at angive, at rapporten udgjorde grundlaget for en sådan undersøgelse. Han mente, at en undersøgelse kun kan følge efter konklusionerne i en rapport. Ved at karakterisere alle dens handlinger i forbindelse med håndhævelse af sin rolle som traktatens vogter som en "undersøgelse", selv om der ikke fandtes nogen korrespondance mellem Kommissionen og medlemsstaten, og selv om der ikke blev ført nogen forhandlinger, forsøgte institutionen at undgå, at dens sine handlinger skulle komme i offentlighedens søgelys.

YDERLIGERE UNDERSØGELSER

Med henblik på at bekræfte rapporternes indhold gennemgik to medarbejdere fra Ombudsmandens sekretariat de relevante dokumenter i Kommissionens lokaler i juni 2000.

FORSLAGET TIL HENSTILLING

1 Indholdet i rapporterne fra tredjemand

1.1 Klageren havde anmodet Kommissionen om kopier af to forskellige rapporter, som var udarbejdet af en uafhængig konsulent på anmodning af Kommissionen. Emnerne for disse rapporter var Det Forenede Kongeriges og Gibraltars overholdelse af to EF-direktiver om affald (direktiv 75/442/EØF⁸¹, ændret ved direktiv 91/156/EØF⁸²) og farligt affald (direktiv 91/689/EØF⁸³) samt habitatdirektivet (92/43/EØF⁸⁴).

Eftersom de ønskede dokumenter var udarbejdet af en tredjemand, anfægtede klageren Kommissionens anvendelse af afgørelse 94/90/EF. Han mente, at uafhængige rapporter ikke kan betragtes som interne kommissionsdokumenter, og derfor burde undtagelserne i afgørelse 94/90/EF ikke gælde for denne type dokumenter.

1.2 Kommissionen fremhævede, at de dokumenter, som klageren havde anmodet om, var blevet bestilt og betalt af institutionen, hvorfor de skulle betragtes som dokumenter, der var udfærdiget af Kommissionen. Desuden tilføjede institutionen, at hvis den havde konkluderet, at dokumenterne var fra tredjemand, ville aktindsigten være blevet afvist i henhold til bestemmelserne i afgørelse 94/90/EF.

1.3 Ombudsmanden bemærkede, at Kommissionen havde det overordnede ansvar for udarbejdelsen, anvendelsen og vurderingen af de pågældende dokumenter. Institutionen havde valgt konsulenten og bestilt rapporterne. Tjenestegrenene var de eneste modtagere af det endelige resultat. Det fremgik også, at det konsulentfirma, som udarbejdede dokumenterne, ikke kunne frigive dokumenterne uden tilladelse fra Kommissionen.

⁸¹ EFT L 194 af 25.7.1975, s. 39.

⁸² EFT L 78 af 26.3.1991, s. 32.

⁸³ EFT L 377 af 31.12.1991, s. 20.

⁸⁴ EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7.

I betragtning af dokumenternes karakter og af Kommissionens rolle, var det derfor rimeligt at betragte disse rapporter som kommissionsdokumenter, som skulle være underlagt bestemmelserne i afgørelse 94/90/EF⁸⁵.

1.4 Ombudsmanden konkluderede derfor, at der ikke forelå fejl eller forsømmelser med hensyn til dette aspekt af sagen.

2 Afvisning af at give aktindsigt af hensyn til beskyttelse af offentlige interesser

2.1 Klageren havde anfægtet Kommissionens anvendelse af undtagelsen om beskyttelse af den offentlige interesse (inspektioner og undersøgelser) som begrundelse for ikke at udlevere dele af rapporten. Efter klagerens mening omhandlede de pågældende dokumenter ikke en konkret ”undersøgelse”, men var hovedsageligt en optakt til en mulig undersøgelse.

2.2 Kommissionen mente, at de slettede dele af rapporterne omhandlede en medlemsstats overholdelse af fællesskabslovgivningen, hvilket blev illustreret af, at Kommissionen havde indledt tre sager på eget initiativ mod Det Forenede Kongerige på grundlag af konklusionerne i disse rapporter. Institutionen fremhævede, at rapporterne var en del af en undersøgelse, som kunne resultere i, at der blev indledt en overtrædelsesprocedure.

2.3 For at vurdere anvendelsesområdet for undtagelsen om beskyttelse af offentlige interesser var det først nødvendigt at beskrive aktindsigten i dokumenter, som den er fastlagt i afgørelse 94/90/EF, og indholdet af eventuelle undtagelser til håndhævelsen af denne aktindsigt.

Formålet med afgørelse 94/90/EF om aktindsigt i Kommissionens dokumenter er at følge princippet om videst mulig aktindsigt i dokumenterne med henblik på at styrke institutionernes demokratiske beskaffenhed samt offentlighedens tillid til myndighederne. I medfør af afgørelse 94/90 gives borgerne ret til aktindsigt i Kommissionens dokumenter, og afgørelsen skal gælde generelt for anmodninger om aktindsigt i dokumenter.

2.4 Aktindsigt i et kommissionsdokument kan kun afvises af institutionen på baggrund af de undtagelser, der er opført i adfærdskodeksen i afgørelsens bilag. Undtagelserne henviser til beskyttelse af de offentlige interesser (den offentlige sikkerhed, internationale forbindelser, valutastabilitet, retlige procedurer, inspektioner og undersøgelser), enkeltpersoner og privatlivets fred, drifts- og forretningshemmelighed, Fællesskabets finansielle interesser og fortrolighed.

Fællesskabets domstole fortolker det således, at disse undtagelser skal fortolkes og anvendes restriktivt med henblik på ikke at fordreje anvendelsen af det generelle princip om at offentligheden skal have ”størst mulig adgang til de dokumenter, som Kommissionen ligger inde med”⁸⁶.

2.5 I sin fortolkning af begreberne inspektioner og undersøgelser har Fællesskabets domstole givet tilladelse til anvendelse af netop denne undtagelse, når de pågældende dokumenter omhandler undersøgelser, som kan medføre en overtrædelsesprocedure⁸⁷. I disse sager er undersøgelsesfasen blevet sammenlignet med forhandlingsperioden mellem

⁸⁵ Ombudsmanden havde givet udtryk for en lignende holdning på baggrund af Kommissionens rolle i udarbejdelsen af et dokument (afgørelse om klage 1045/21.11.96/BH/IRL/JMA over Europa-Kommissionen; Den Europæiske Ombudsmand – Årsberetning 1998, s. 156).

⁸⁶ Forenede sager C-174/98P og C-189/98P, *Kongeriget Nederlandene og Van der Wal mod Kommissionen*, Sml. 2000 I, s. 1, afsnit 45; sag T-20/99, *Denkavit Nederland mod Kommissionen*, Sml. 2000 II, s. 3011, afsnit 45.

⁸⁷ Sag T-105/95; *WWF UK mod Kommissionen*, Sml. 1997 II, s. 313, afsnit 63.

Kommissionen og den pågældende medlemsstat⁸⁸. En sådan udveksling finder sted, når først Kommissionen har konkluderet, at en medlemsstat ikke har gennemført fællesskabslovgivningen korrekt.

2.6 En fortolkning af anvendelsesområdet for ”inspektioner og undersøgelser”, som foreslået af Kommissionen, kunne have udelukket offentliggørelse af nogen af institutionens dokumenter, som kunne have været relevante for dens rolle som traktatens vogter i medfør af EF-traktatens artikel 211⁸⁹. Følgende kunne man afvise at give aktindsigt i hele kategorier af dokumenter, der indeholder oplysninger om medlemsstaternes overholdelse af fællesskabslovgivningen, og som derfor kunne give Kommissionen faktuelle eller juridiske begrundelser for at indlede overtrædelsesprocedurer i fremtiden.

Det kunne også have sået tvivl om aktindsigten i ét af de mest effektive instrumenter til at overvåge anvendelsen af Fællesskabets miljølovgivning: Kommissionens og medlemsstaternes rapporter om gennemførelse af en række miljødirektiver⁹⁰. Offentliggørelsen og udbredelsen af disse dokumenter i befolkningen var blevet imødekommet af Kommissionen⁹¹, selv om indholdet omhandler en vurdering af medlemsstaternes overholdelse af fællesskabslovgivningen og følgende kunne resultere i, at Kommissionen indleder overtrædelsesprocedurer.

2.7 Ombudsmanden mente derfor, at undtagelsen om inspektioner og undersøgelser kun burde anvendes, når de ønskede dokumenter var udarbejdet i løbet af en undersøgelse, der havde forbindelse til en overtrædelsesprocedure.

De to rapporter i denne sag blev bestilt før undersøgelsen og alene med henblik på at vurdere Kommissionens valgmuligheder. Desuden syntes Kommissionen ikke have indledt nogen overtrædelsesprocedure i henhold til traktatens artikel 226 eller nogen af de forberedende stadier på det tidspunkt, hvor klageren indgav sin begæring om aktindsigt i rapporterne.

2.8 Ombudsmanden konkluderede, at Kommissionen uretmæssigt havde nægtet aktindsigt i Kommissionens dokumenter med den begrundelse, at de pågældende dokumenter havde forbindelse til inspektioner og undersøgelser. Dette udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser.

2.9 Klageren havde også fremlagt yderligere begrundelser i sit brev til Ombudsmanden. Eftersom Ombudsmanden konkluderede, at Kommissionen uretmæssigt havde nægtet aktindsigt i de ønskede dokumenter, og at den burde genoverveje sine beslutninger i denne sag, var det ikke nødvendigt at vurdere disse begrundelser yderligere.

Set i lyset af ovenstående og i henhold til artikel 3, stk. 6, i Ombudsmandens statut fremsatte Ombudsmanden følgende forslag til henstilling over for Kommissionen:

⁸⁸ Sag T-309/97, *Bavarian Lager Co. mod Kommissionen*, Sml. 1999 II, s. 3217, afsnit 46. Fællesskabets domstole har anvendt forskellige standarder for at vurdere, om et dokument tilsiger anvendelsen af én af undtagelserne om de offentlige interesser. Den juridiske standard, der anvendes ved dokumenter til retlige procedurer, er derfor, at Kommissionen skal have udfærdiget dokumentet alene med henblik på en konkret retlig procedure (se sag T-92/98, *Interporc Im- und Export GmbH mod Kommissionen*, Sml. 1999 II, s. 3521, afsnit 40).

⁸⁹ Ombudsmanden mente, at det var værd at bemærke, at Kommissionen har anvendt et andet kriterium i sit forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om aktindsigt i dokumenter fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen (KOM(2000) 30 endel./2). Forslaget til forordning sidestiller ikke dokumenter vedrørende en overtrædelsesprocedure med de dokumenter, der udarbejdes i løbet af inspektioner og undersøgelser. Der defineres i stedet to forskellige kategorier, inden for rammerne af undtagelsen om de offentlige interesser, der henholdsvis er forbundet med inspektioner og undersøgelser samt overtrædelsesprocedurer.

⁹⁰ Se Rådets direktiv 91/692/EØF af 23. december 1991 om standardisering og rationalisering af rapporterne om gennemførelse af en række miljødirektiver; EFT L af 31.12.1991, s.48.

⁹¹ 13. årsrapport om overvågning af anvendelsen af fællesskabslovgivningen – 1995, EFT C 303, 14.1.1996, s. 48.

Kommissionen bør genoverveje klagerens begæringer af 16. februar 1999 og 17. maj 1999 og give aktindsigt i de pågældende dokumenter, medmindre de undtagelser, der er fastlagt i afgørelse 94/90/EF, finder anvendelse.

Kommissionen og klageren blev informeret om dette forslag til henstilling. Kommissionen blev i henhold til statuttens artikel 3, stk. 6, anmodet om at fremsætte en detaljeret udtalelse inden den 30. juni 2001. Den detaljerede udtalelse kunne bestå i en godkendelse af Ombudsmandens forslag til henstilling og en beskrivelse af, hvordan henstillingen er blevet gennemført.

Kommissionens detaljerede udtalelse

Kommissionen sendte i maj 2001 sin detaljerede udtalelse til Ombudsmanden. Heri forklaredes det, at Kommissionen havde godkendt Ombudsmandens forslag til henstilling. Følgende havde institutionen fremsendt en skrivelse til klageren med en fuldstændig kopi af de ønskede undersøgelser.

Klagerens bemærkninger til Europa-Kommissionens detaljerede udtalelse

Ombudsmandens sekretariat kontaktede klageren for at sikre, at hans begæring var blevet imødekommet af Kommissionen til hans fulde tilfredsstillelse. Han bekræftede, at Kommissionen havde fremsendt rapporterne i deres helhed. Klageren udtrykte ligeledes tilfredshed med Ombudsmandens effektive behandling af denne klage.

AFGØRELSEN

1 Den 12. marts 2001 fremsatte Ombudsmanden følgende forslag til henstilling over for Kommissionen:

Kommissionen bør genoverveje klagerens begæringer af 16. februar 1999 og 17. maj 1999 og give aktindsigt i de pågældende dokumenter, medmindre de undtagelser, der er fastlagt i afgørelse 94/90/EF, finder anvendelse.

2 Den 21. maj 2001 oplyste Kommissionen Ombudsmanden om sin godkendelse af Ombudsmandens forslag til henstilling og om de foranstaltninger, den havde truffet for at gennemføre henstillingen. De af Kommissionen beskrevne foranstaltninger syntes tilstrækkelige. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.6 SAG AFSLUTTET EFTERFØLGENDE EN SÆRLIG RAPPORT

MISBRUG AF REG- LER OM DATABE- SKYTTELSE – EUROPA-PARLA- MENTET VEDTAGER EN BESLUTNING TIL STØTTE FOR OMBUDSMANDENS HENSTILLING

*Afgørelse om klage
713/98/(IJH)/GG over
Europa-Kommissionen*

I juli 1998 indgav en britisk statsborger en klage over Europa-Kommissionen vedrørende Kommissionens afslag på at give ham visse oplysninger i forbindelse med klage P/93/4490/UK, som han havde indgivet til Ombudsmanden.

Den 23. november 2000 sendte Ombudsmanden efter en indgående undersøgelse af klagen Europa-Parlamentet en særlig rapport, jf. ombudsmandsstatuttens artikel 3, stk. 7. En kopi af denne særlige rapport blev sendt til Kommissionen. I denne særlige rapport henstillede Ombudsmanden til Kommissionen at underrette klageren om navnene på de repræsentanter for *Confédération des brasseurs du marché commun*, som havde deltaget i et møde arrangeret af Kommissionen den 11. oktober 1996, samt navnene på de virksomheder og personer i de 14 kategorier, der er nævnt i klagerens oprindelige begæring om aktindsigt i dokumenter, og som havde fremsat bemærkninger til Kommissionen i forbindelse med reference P/93/4490/UK.

Den 27. november 2001 vedtog Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender en betænkning (A5-0423/2001), hvori det tilsluttede sig konklusionerne i Ombudsmandens særlige rapport og stillede et forslag til en beslutning herom. Betænkningen blev udarbejdet af Jean Lambert, MEP.

Den 11. december 2001 vedtog Europa-Parlamentet beslutningen om Ombudsmandens særlige rapport. I sin beslutning anførte Europa-Parlamentet, at Kommissionen skulle stille de ønskede oplysninger til rådighed for klageren. Europa-Parlamentet anbefalede også visse yderligere tiltag, f.eks. at der blev udarbejdet standardadfærdskodekser for at indføre normer med det formål at forebygge misbrug af databeskyttelse.

Eftersom Europa-Parlamentet nu har afsluttet sin behandling af Ombudsmandens særlige rapport og tilsluttet sig konklusionerne heri, afslutter Ombudsmanden sagen.

3.7 UNDER- SØGELSER PÅ EGET INITIATIV FORETAGET AF OMBUDS- MANDEN

FORSINKET BETA- LING

*Afgørelse om under-
søgelse på eget initiativ
OI/5/99/(IJH)/GG ved-
rørende Europa-
Kommissionen*

BAGGRUND

Kommissionens holdning

Kommissionen har konstateret, at forsinket betaling af Kommissionens kreditorer er et vedvarende problem. I maj 1991 fastsatte Kommissionen en samlet tidsfrist på 60 dage for betaling efter modtagelsen af en faktura. De 60 dage omfatter 40 dage afsat til den anvisningsberettigedes fastsættelse af udgifterne og udstedelse af betalingsordren og 20 dage til finansinspektørens godkendelse og regnskabsafdelingens kontrol og gennemførelse af betalingen⁹².

I juni 1995 satte Kommissionen sig som mål, at 95% af betalingerne skulle ske inden for 60 dage, og at betalinger principielt aldrig måtte ske senere end efter 90 dage. Endvidere fik de anvisningsberettigede påbud om at informere kreditorerne inden 25 dage, hvis der på nogen måde var risiko for en overskridelse af fristen på 60 dage⁹³.

Kommissionen behandlede på ny spørgsmålet om forsinket betaling i meddelelse af 27. marts 1996⁹⁴. Dog måtte Kommissionen i en senere meddelelse af 10. juni 1997 erkende, at situationen ikke var forbedret. Det fremgik desuden af meddelelsen, at Kommissionen pr. 1. oktober 1997 ville betale renter til sine kreditorer ved overskridelse af tidsfristen på 60 dage. Fristen på 60 dage suspenderes, hvis Kommissionen anser, at kreditoren ikke har forelagt de nødvendige dokumenter, eller at yderligere verifikation er nødvendig. Endvidere udbetales renterne kun i tilfælde af en kontraktmæssig forbindelse, hvor kontrahenten leverer en klart identificerbar ydelse⁹⁵.

⁹² SEK (1991) 1172.

⁹³ SEK (1995) 1122.

⁹⁴ SEK (1996) 564.

⁹⁵ SEK (1997) 1205.

Klager til Ombudsmanden

Lige fra starten af sit første mandat modtog Den Europæiske Ombudsmand klager over Kommissionens forsinkede betalinger. Klagerne har vedrørt honorarer og udgifter og andre kontraktmæssige betalinger såvel som legater og støtte. Antallet af klager såvel som andre sager, som Ombudsmanden har fået forelagt af medlemmer af Europa-Parlamentet, viser, at Kommissionens forsinkede betalinger fortsat betragtes som et væsentligt problem

Følgerne af forsinket betaling

Punkt 7 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/35/EF af 29. juni 2000 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner⁹⁶ beskriver de negative følger af forsinket betaling på følgende måde:

“Virksomhederne, især de små og mellemstore, pålægges store administrative og finansielle byrder som følge af uforholdsmæssigt lange betalingsfrister og overskridelse af betalingsfrister. Disse problemer er også en vigtig årsag til insolvens, der kan føre til virksomhedslukning og tab af mange arbejdspladser”.

Dette argument gælder også for Kommissionen. Desuden skader Kommissionens forsinkede betalinger dens omdømme og, mere generelt, forholdet mellem borgere og EU's institutioner og organer. Disse betragtninger er ikke kun relevante for transaktioner af en forretningsmæssig karakter, men også for betaling af bevillinger og støtte⁹⁷.

Ombudsmanden bemærkede, at Kommissionen siden oktober 1997 har betalt renter til kreditorer ved overskridelse af tidsfristen på 60 dage på visse betingelser. Denne foranstaltning reducerede givet følgerne af de forsinkede betalinger for mange kontrahenter. Imidlertid vil visse mindre virksomheder muligvis ikke være i stand til at overleve deres cash-flow-problemer som følge af de forsinkede betalinger, mens andre kun overlever ved at låne til højere renter end dem, Kommissionen betaler. Ombudsmanden bemærkede endvidere, at udbetalingen af renter overfører den finansielle byrde, der opstår ved forsinkede betalinger, fra kontrahenterne til Fællesskabets budget og som sådan til skatteborgerne. Det er således ikke indlysende, at beslutningen om at betale renter på nogen måde tilskynder Kommissionens forskellige tjenestegrene til at foretage betalinger inden for de fastsatte tidsfrister.

Generelt fremgår det således, at selv om udbetalingen af renter kan reducere - men ikke fjerne - de ulemper, der er forbundet med forsinkede betalinger, medvirker de ikke til at klarlægge eller løse de problemer, der måtte ligge til grund herfor.

UNDERSØGELSEN

Ombudsmanden besluttede derfor i december 1999, at indlede en undersøgelse på eget initiativ vedrørende problemet med Kommissionens forsinkede betalinger.

Han anmodede Kommissionen om at oplyse, hvilke foranstaltninger den havde truffet for at klarlægge og fjerne årsagerne til de forsinkede betalinger af kontrahenter og modtagere af bevillinger og støtte. Ombudsmanden påpegede endvidere, at Kommissionen kunne opnå større forståelse hos offentligheden i dette spørgsmål, hvis den forelagde en analyse af de gennemgående årsager til problemet med forsinkede betalinger såvel som en analyse af mulige løsninger. Endelig anmodede Ombudsmanden Kommissionen om at oplyse, hvilke klageprocedurer, kontrahenterne har adgang til i tilfælde af tvister med Kommissionen vedrørende kontrahenternes ydelser eller den dokumentation, de skal forelægge Ombudsmanden anmodede endvidere Kommissionen om at oplyse, hvorvidt den

⁹⁶ EFT L af 8.8.2000, s. 35.

⁹⁷ Se Europa-Parlamentets beslutning om skader forårsaget af Kommissionens forsinkede betalinger, EFT C 341 af 1998, s. 379.

anså, at klagemulighederne er tilstrækkeligt hurtige og effektive, og om forbedringer heraf kunne overvejes.

Bemærkninger fra tredjeparter

Som svar på sin opfordring til at fremsende indlæg vedrørende beslutningen om at indlede en undersøgelse på eget initiativ modtog Ombudsmanden et betragteligt antal bemærkninger fra tredjeparter. Alle bifaldt Ombudsmandens initiativ, og mange af de tredjeparter, der fremsendte bemærkninger, gav eksempler på sager, hvor Kommissionens forsinkede betalinger havde forårsaget problemer. Nogle af tredjeparterne påpegede, at de mente, at juridisk bindende regler var nødvendige for at bekæmpe problemet.

Kommissionens foreløbige udtalelse

Kommissionen oplyste i sin foreløbige udtalelse, at den havde bestilt en ekstern undersøgelse hos Grant Thornton, et revisionsfirma, som i september 1998 fremlagde en rapport.

Undersøgelsen er offentligt tilgængelig på Ombudsmandens websted (www.euroombudsman.eu.int). Konsulenternes primære henstillinger kan sammenfattes på følgende måde:

- betalingsanmodningerne bør modtages og registreres centralt hos de økonomiske enheder;
- de checklister, der anvendes for at styre behandlingen af betalingsanmodninger, bør revideres, og deres anvendelse bør udbredes til de operationelle og økonomiske tjenestegrene i samtlige generaldirektorater (GD);
- der bør i hvert generaldirektorat udnævnes en ledende tjenestemand, der skal være ansvarlig for overholdelsen af betalingsfristerne;
- der bør udarbejdes en standardformular med angivelse af den dokumentation, der skal ledsage alle betalingsanmodninger. Formularerne skal anvendes af alle Kommissionens tjenestegrene og vedføjes kontrakterne og aftalerne;
- der bør udvikles et uafhængigt edb-system til at følge betalingsanmodningerne hele vejen fra modtagelsen af anmodningen til bankens betaling;
- på mellemlang sigt bør der fastsættes et mål på 45 dage i stedet for 60 dage.

Kommissionen påpegede også, at der i december 1999 blev nedsat en ad hoc-arbejdsgruppe inden for netværket af finansielle enheder med følgende mandat:

”På baggrund af henstillingerne i Grant Thorntons undersøgelse af Kommissionens betalingsfrister har gruppen til opgave:

- *at kortlægge Kommissionens betalingsmønster for at fastslå, hvilke kategorier af transaktioner 60-dages reglen skal gælde for;*
- *at fastlægge de operationelle og de finansielle enheders specifikke ansvar inden for de kompetente generaldirektorater i forbindelse med behandlingen af betalings-sager og at foreslå eventuelle nødvendige ændringer i kontraktarrangementerne for at tydeliggøre ansvarsfordelingen;*
- *at sørge for, at der for alle kategorier af betalinger, hvor fristen skal kontrolleres, fastsættes en tydelig og indiskutabel dato, fra hvilken betalingsfristen løber;*
- *at foreslå administrative eller edb-støttede foranstaltninger, som kunne bidrage til at afkorte betalingsfristerne eller lette kontrollen;*

- *at udarbejde et notat til Kommissionen med gruppens konklusioner og henstillinger til tjenestegrenene*".

Kommissionen mente, at gruppens konklusioner sammen med henstillingerne i Grant Thorntons undersøgelse måtte formodes at give anledning til en intern omorganisering efter et enkelt sæt retningslinjer. En af foranstaltningerne vil være, at der i hvert generaldirektorat udpeges en tjenestemand med ansvar for betalinger, som regelmæssigt aflægger rapport til generaldirektøren om situationen med hensyn til betalingsfrister. Denne person skal også have ansvaret for i første omgang at behandle eventuelle klager over uforholdsmæssigt lange betalingsfrister.

Kommissionens endelige udtalelse

Kommissionen henviste i sin endelige udtalelse til meddelelsen "Retningslinjer vedrørende Kommissionens betalingsfrister", som blev vedtaget af Kommissionen på mødet den 19. juli 2000. Dette dokument er også tilgængeligt på Ombudsmandens websted.

Kommissionen fremsatte følgende bemærkninger vedrørende forsinkede betalinger:

1 Foranstaltninger truffet af Kommissionen med henblik på at identificere og behandle årsagerne til forsinkede udbetalinger til kontrahenter og modtagere af tilskud og subsidier

Kommissionen havde ved flere lejligheder behandlet problemet med betalingsfrister.

I maj 1991 vedtog Kommissionen den regel, at Kommissionens betalinger skulle finde sted senest 60 dage efter modtagelsen af fakturaen (eller anden tilsvarende betalingsanmodning).

I 1995 bestemte den, at 95% af alle betalingstransaktioner skulle afsluttes inden for 60 dage, og at ingen transaktion principielt måtte vare mere end 90 dage. Kommissionen pålagde endvidere de anvisningsberettigede at give betalingsmodtagerne besked inden 25 dage, såfremt der – uanset årsagen – var risiko for, at fristen på 60 dage ville blive overskredet. Generaldirektørerne blev anmodet om månedligt at kontrollere, at deres betalingsfrister opfyldte det fastsatte mål.

I juni 1997 besluttede Kommissionen at ændre sin kontraktspolitik ved i kontrakterne at indføre en klausul, der officielt sætter betalingsfristen til 60 dage, og som derudover giver mulighed for, at der efter krav fra kreditor betales morarenter, hvis betalingen ikke sker inden udløbet af denne frist, medmindre fristen er blevet afbrudt på Kommissionens initiativ.

I april 2000 indføjede Kommissionen i den handlingsplan, der indgår i hvidbogen om reformen, en erklæring, hvori det hedder, at "det er Kommissionens politik, at alle udstedte fakturaer skal forelægges til betaling inden for 60 dage. Af flere forskellige grunde overholdes denne frist kun for 60% af udbetalingerne. Reformen tager sigte på at bringe denne sats op på 95% i 2002".

Endelig indføjede Kommissionen i juli 2000 i sit forslag til omarbejdning af finansforordningen (artikel 77) princippet om tidsfrister for betalinger og morarenter ved for sen betaling. Detaljerne vil blive anført i gennemførelsesbestemmelserne.

Der er foretaget to undersøgelser med henblik på at identificere og behandle årsagerne til forsinkede betalinger, én foretaget af Grant Thornton og en anden af en ad hoc-gruppe i Kommissionen.

2 Analyse af de fortsatte årsager til problemet med for sen betaling samt en analyse af eventuelle måder, hvorpå problemet kunne behandles

Afregning af en betalingsanmodning består ofte i en procedure for refusion af udgifter, som kræver en omhyggelig gennemgang og en omfattende dokumentation. Det foreslås nu at forenkle de finansielle bestemmelser i kontrakter og reducere omfanget af den dokumentation, der skal fremlægges, ved at fastsætte beløb for visse udgiftskategorier som f.eks. rejseudgifter.

Mange betalinger afhænger af godkendelsen af en teknisk rapport eller en udgiftsopgørelse. Dette giver anledning til klager over for sen betaling, fordi det i kontrakterne ikke er klart nok, hvornår betalingsfristen på 60 dage begynder, og hvilken pligt de to parter har til at fremlægge oplysninger.

Det foreslås nu:

- at der i kontrakterne indføres to særskilte begreber, nemlig ”frist for godkendelse af rapporten” og ”betalingsfrist” (for fakturaen), og at Kommissionens tjenestegrene i kontrakterne forpligtes til at reagere hurtigt, hvis den tekniske rapport ikke er tilfredsstillende, eller hvis betalingsanmodningen ikke kan godkendes; der er fastsat tidsfrister for godkendelse af forskellige typer rapporter; hvorefter betalingsanmodningen kan behandles, medmindre den godkendelsesfrist, der gælder ifølge kontrakten, er afbrudt af Kommissionen ved en formel meddelelse herom til kontrahenten;
- at det sikres, at de tekniske bilag til kontrakterne, som indeholder en beskrivelse af de ydelser, kontrahenten skal levere til Kommissionen i de forskellige projektfaser, formuleres præcist og på en måde, der kan verificeres af begge parter;
- at de obligatoriske påtegninger, der skal påføres betalingsanmodningerne, skal fastlægges i kontrakterne.

Kommissionens edb-værktøjer og -rutiner må forbedres. Kommissionen har fastsat frister for installering af værktøjer, som:

- sætter tjenestegrene i stand til at føre en strengere kontrol med deres betalingsfrister;
- giver tjenestegrene et fælles system til registrering og opfølgning af fakturaer.

Kommissionen har også pålagt sine tjenestegrene at forenkle reglerne for refusion af omkostningerne ved ekspertmøder og at forbedre de værktøjer, de anvisningsberettigede tjenestegrene har til rådighed til styring af hele refusionsforløbet. Der tilstræbes en yderligere decentralisering over til de operationelle GD'er.

Generaldirektoratet for Budget vil træffe foranstaltninger til at fremskynde starten på regnskabsåret og reducere den tid, der er nødvendig til registrering af forpligtelser fra det foregående regnskabsår.

Alle ovennævnte foranstaltninger er af administrativ art. Den eneste foranstaltning, der kræver et lovgivningsmæssigt indgreb fra Fællesskabet, er det forslag, der er fremsat i forbindelse med omarbejdningen af finansforordningen med henblik på at fastsætte betalingsfrister og stadfæste kreditorernes ret til morarenter ved for sen betaling.

3 Kontrahentens klagemuligheder i tilfælde af uenighed med Kommissionen

I tilfælde af uenighed om kvaliteten af kontrahenternes ydelser kan disse i første omgang henvende sig til cheferne for de ansvarlige tjenestegrene og derefter forelægge deres klager for generaldirektøren. Kontrahenterne har også mulighed for at underrette den ansvarlige kommissær og endog Kommissionens formand. Disse forskellige muligheder indebærer således, at kontrahenterne kan få deres klager undersøgt på højeste plan i Kommissionen. Endelig kan de anlægge sag ved de domstole, som ifølge kontrakterne har kompetence til at afgøre eventuelle stridsspørgsmål.

Endelige bemærkninger fra tredjeparter

Ombudsmanden modtog tre bemærkninger fra tredjeparter. To af disse glædede sig over Kommissionens foranstaltninger. En af dem påpegede imidlertid, at gennemførelsesprocessen for de foreslåede foranstaltninger var langsommelig, og anmodede Kommissionen om at overveje at etablere klage- og tvistbilæggelsesprocedurer. Samme part foreslog også, at Kommissionen og konsulenterne skulle nedsætte en fælles arbejdsgruppe med henblik på at drøfte mulige foranstaltninger til forenkling af procedurerne. Endelig blev det foreslået, at en forenkling af faktureringen, herunder især med hensyn til godtgørelsesberettigede omkostninger, – f.eks. ved i større grad at anvende budgetter med en samlet sum – ville betyde, at såvel Kommissionens som kontrahentens administrative byrde ved at behandle fakturaer ville blive lettet. Den sidste tredjepart udtrykte tvivl med hensyn til Kommissionens foranstaltninger, idet han hævdede ikke at være blevet oplyst om, hvornår de skyldige beløb var blevet forsinkede eller suspenderede.

AFGØRELSEN

1 Problemet med Kommissionens forsinkede betalinger

1.1 Den Europæiske Ombudsmand indledte en undersøgelse på eget initiativ vedrørende problemet med Europa-Kommissionens forsinkede betalinger. Ombudsmanden tog dette skridt, fordi han havde modtaget et stigende antal klager vedrørende dette problem, og fordi han vurderede, at det som følge af den skadelige virkning, som de forsinkede betalinger havde for især de små og mellemstore virksomheder, var hensigtsmæssigt og nødvendigt at foretage en indgående undersøgelse. Efter Ombudsmandens mening stod det klart, at myndighedernes manglende evne til at betale rettidigt udgjorde et tilfælde af fejl eller forsømmelser. Dette synspunkt blev delt af et stort antal interesserede tredjeparter, som fremlagde bemærkninger til sagen.

1.2 Ombudsmanden mente, at det var ønskeligt at sikre en bred offentlig deltagelse i undersøgelsesproceduren. Derfor fik de repræsentative organisationer meddelelse om, at Ombudsmanden havde indledt en undersøgelse. Desuden blev alle de vigtigste dokumenter, som var blevet udvekslet mellem Ombudsmanden og Kommissionen i løbet af denne procedure, offentliggjort på Ombudsmandens websted, og tredjeparter blev opfordret til at forelægge deres bemærkninger for Ombudsmanden.

1.3 Kommissionen fremlagde en detaljeret udtalelse samt dokumentation, hvori den erkendte problemet og beskrev de foranstaltninger, den allerede havde iværksat eller var ved at iværksætte med henblik på at afhjælpe problemet.

1.4 De vigtigste af disse foranstaltninger var tilsyneladende en forenkling, præcisering og generel forbedring af Kommissionens procedure med sigte på at sikre, at betalingerne blev foretaget så hurtigt som muligt.

1.5 Ombudsmanden mente, at de foranstaltninger, Kommissionen havde foreslået, eller som allerede var iværksat, kunne udgøre et væsentligt skridt i retning af at bekæmpe problemet med Kommissionens forsinkede betalinger, hvis de blev gennemført korrekt. Ombudsmanden mente derfor, at hans undersøgelse på eget initiativ havde fået et tilfredsstillende resultat.

1.6 Ombudsmanden anerkendte, at de synspunkter, som en af de tredjeparter, der havde fremlagt bemærkninger til Kommissionens udtalelse, var noget mere kritiske. Ombudsmanden bemærkede imidlertid, at ingen andre borgere eller organer havde givet udtryk for lignende holdninger. Tredjepartens kritiske synspunkter syntes endvidere at dreje sig om en specifik sag (som Ombudsmanden var i færd med at behandle inden for rammerne af en særskilt undersøgelse). Som Ombudsmanden havde antydnet i begyndelsen af denne proces, skulle der i nærværende undersøgelse imidlertid udelukkende fokuseres

på det generelle problem med forsinkede betalinger uden at behandle individuelle sager. Ombudsmanden forventede endvidere, at Kommissionen ville tage hensyn til bemærkningerne fra tredjeparterne vedrørende sin endelige udtalelse med henblik på at forbedre de foranstaltninger, der skulle iværksættes, eller som den allerede havde iværksat, hvor dette er nødvendigt. Endelig skulle der tages højde for, at det uvægerligt ville tage nogen tid, før Kommissionens reformer gav udbytte. Ombudsmanden mente derfor, at det var berettiget at afslutte nærværende undersøgelse på eget initiativ, i betragtning af at de foranstaltninger, som Kommissionen skulle iværksætte eller allerede havde iværksat, gik i rigtig retning og tilsyneladende ville indebære, at problemet med forsinkede betalinger blev løst. Hvis det i fremtiden skulle vise sig, at Kommissionens forsinkede betalinger fortsat udgjorde et alvorligt problem på trods af disse foranstaltninger, ville Ombudsmanden overveje at genoptage undersøgelsen.

2 Konklusion

På baggrund af Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser af denne klage har det vist sig, at Europa-Kommissionen har iværksat foranstaltninger til at løse problemet med forsinkede betalinger, som tilsyneladende er tilfredsstillende. I Ombudsmandens undersøgelser var der derfor ingen tegn på fejl eller forsømmelser under gennemførelsen af dette initiativ. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

UNDERSØGELSE PÅ EGET INITIATIV VEDRØRENDE FOR- VALTNINGEN AF FFC I ISPRA

*Afgørelse til afslutning
af undersøgelse på eget
initiativ OI/3/2001/SM*

ÅRSAGERNE TIL UNDERSØGELSEN

I henhold til artikel 195 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab kan Ombudsmanden på eget initiativ foretage undersøgelser i forbindelse med mulige tilfælde af fejl eller forsømmelser foretaget af Fællesskabets institutioner eller organer.

Det Fælles Forskningscenter (FFC) er et af Kommissionens generaldirektorater. Dets mission er at yde kundeorienteret videnskabelig og teknisk støtte til formulering, udvikling, gennemførelse og overvågning af fællesskabspolitikker: kort sagt at yde videnskabelig støtte på de forskellige politikområder.

FFC's videnskabelige aktiviteter samler sig om tre søjler: (i) fødevarer, kemikalier og sundhed; (ii) miljø og bæredygtig udvikling; (iii) nuklear sikkerhed og sikkerhedskontrol. Disse søjler understøttes af yderligere tre tværgående kompetenceområder: videnskabelig og teknologisk fremtidsforskning; referencematerialer og -målinger; offentlig sikkerhed og bekæmpelse af svig. FFC beskæftiger 2.100 medarbejdere, heraf 1.500 forskere. Det videnskabelige arbejde udføres i syv institutter fem forskellige steder i Europa⁹⁸.

FFC's Direktorat for Ressourcer ligger i Ispra i Italien. Direktoratet har ansvaret for at sikre, at institutterne får den fornødne logistiske støtte til udførelsen af deres opgaver. Direktoratets mission er at sikre en sund og effektiv forvaltning af de ressourcer, der tildeles FFC, og sikre en sammenhængende og ensartet anvendelse af de procedurer, der er nødvendige for at nå FFC's mål.⁹⁹

Den Europæiske Ombudsmand har undersøgt en række klager over FFC i Ispra, og disse undersøgelser førte til seks kritiske bemærkninger.¹⁰⁰ Ombudsmanden besluttede derfor at bruge sine beføjelser til at indlede en undersøgelse på eget initiativ for at finde ud af, om der er tale om et mere generelt problem, og i bekræftende fald finde en effektiv løsning.

⁹⁸ Geel, Belgien (Institut for Referencematerialer og -målinger), Ispra, Italien (Institut for Borgernes Beskyttelse og Sikkerhed, Institut for Miljø og Bæredygtig Udvikling samt Institut for Sundheds- og Forbrugerbeskyttelse), Karlsruhe, Tyskland (Institut for Transuraner), Petten, Nederlandene (Institut for Energi) og Sevilla, Spanien (Institut for Teknologiske Fremtidsstudier).

⁹⁹ Se FFC's websted på <http://www.jrc.cec.eu.int/index.asp>.

¹⁰⁰ Sag 1479/99/(OV)MM, sag 878/96/TT/it/PD og 905/96/AGS/it/PD (fælles undersøgelse), sag 1057/97/PD, sag 855/97/PD, sag 307/2000/IP og sag 922/2000/IP.

UNDERSØGELSEN

I en skrivelse af 25. juni 2001 underrettede Ombudsmanden Kommissionen om undersøgelsen på eget initiativ. Han bad Kommissionen undersøge, om der er behov for mere effektiv rådgivning og vejledning af medarbejderne eller ændringer af de administrative regler for at undgå fejl eller forsømmelser i fremtiden.

Kommissionens udtalelse

I sin udtalelse underrettede Kommissionen Ombudsmanden om de skridt, der var taget for at forbedre forvaltningen af FFC's direktorat for ressourcer i Ispra. Ifølge udtalelsen er de seks nu afsluttede sager, der har givet anledning til kritiske bemærkninger, blevet undersøgt grundigt af FFC, der har truffet to genopretningsforanstaltninger: (i) Paragraffen om kontraktændringer i FFC's standardkontrakt er blevet ændret, og (ii) der er givet vejledning i at undgå store forsinkelser, når der svares på ansøgernes indsendte bud.

Med hensyn til de forsinkede besvarelser har FFC installeret et internt computersystem (Adonis), som holder styr på frister for besvarelse af korrespondance. Derudover er medarbejderne blevet instrueret i nøje at følge den adfærdskodeks, som Kommissionen har vedtaget, og der vil blive afholdt interne seminarer for at fremme dette. Som nyudnævnt generaldirektør er det McSWEENEYS mission at tilpasse FFC's aktiviteter til brugernes behov. I denne sammenhæng og set i lyset af næstformand Neil Kinnocks reform planlægger FFC at forbedre de administrative procedurer ved at gennemføre Kommissionens adfærdskodeks og "Charte des ordonnateurs et des nouveaux circuits financiers". I 1998 introduceredes kvalitetssystemet "Total Quality Management" (TQM), som siden er blevet gennemført. Der afholdes interne medarbejderseminarer for at gøre FFC's aktiviteter mere effektive i praksis.

FFC er desuden i gang med at etablere en decentraliseret klageprocedure, som iværksættes i efteråret 2001. Der føres et obligatorisk register, den direktør, der er ansvarlig for et bestemt område, underrettes, de faste svarfrister overholdes, og endelig kontrolleres det løbende, om proceduren fungerer.

Besøg i Ispra af medarbejdere fra Den Europæiske Ombudsmands kontor

Den 27. september 2001 besøgte to medarbejdere fra Den Europæiske Ombudsmands kontor, Ian HARDEN og Ida PALUMBO, FFC i Ispra i Italien efter en invitation til Ombudsmanden fra FFC's generaldirektør Barry McSWEENEY. Under besøget blev de underrettet om nye og løbende ledelsesændringer i FFC af de ansvarlige tjenestemænd, herunder McSWEENEY, Hugh RICHARDSON, vicegeneraldirektør for FFC, og Freddy DEZEURE, kontorchef for intern revision. De deltog også i et ledelsesmøde, hvor indførelsen af en intern klageprocedure og computersystemet til håndtering af dokumenter og korrespondance (Adonis) blev fremlagt for FFC's kontorchef.

Da det viste sig, at de oplysninger, der var fremkommet under besøget, kunne anvendes i undersøgelsen på eget initiativ, blev rapporten fra besøget og en række interne FFC-dokumenter, herunder generaldirektørens foreløbige rapport af 30. juni 2001, føjet til sagens akter.

Ifølge oplysningerne fra FFC til Ombudsmanden udførte FFC's interne revisionsafdeling en revision af de finansielle kredsløb med henblik på at identificere metoder til at forbedre forvaltningen af betalingerne i FFC. I slutningen af oktober 2001 skal FFC iværksætte et decentraliseret finanskontrollsystem, herunder en struktur med uddelegering, hvorved ledelsens beføjelser styrkes. Ligeledes sættes der atter fokus på den rolle, som Direktoratet for Ressourcer i Ispra spiller, og særlig på etableringen af klare skriftlige procedurer og overvågningen af den korrekte gennemførelse heraf. FFC udfører en revision af det finansielle system og gennemførelsen heraf umiddelbart efter den 1. oktober 2001. Desuden

revideres de finansielle kredsløb efter seks måneder. De reviderede finansielle procedurer indarbejdes i FFC's ledelsesvejledning.¹⁰¹

AFGØRELSEN

1 Oplysninger om ledelsesændringer i FFC

1.1 Efter seks tilfælde, hvor Ombudsmanden fandt fejl eller forsømmelser fra Kommissionens Fælles Forskningscenters (FFC's) side, iværksatte Ombudsmanden en undersøgelse på eget initiativ, hvor han bad Kommissionen undersøge, om der var behov for mere effektiv rådgivning og vejledning af medarbejderne eller ændringer af de administrative regler for at undgå fejl eller forsømmelser i fremtiden.

1.2. I sin udtalelse underrettede Kommissionen Ombudsmanden om de to genopretningsforanstaltninger, der var truffet som svar på Ombudsmandens kritiske bemærkninger: (i) En paragraf om kontraktændringer i FFC's standardkontrakt er blevet ændret, og (ii) der er givet vejledning i at undgå store forsinkelser, når der svares på ansøgernes indsendte bud.

1.3 Desuden har FFC ifølge Kommissionens udtalelse og de til Ombudsmanden af FFC indsendte oplysninger installeret et internt computersystem (Adonis), som holder styr på frister for besvarelse af korrespondance, ligesom medarbejderne er blevet instrueret i at følge den adfærdskodeks, som Kommissionen har vedtaget. FFC er desuden i gang med at etablere en decentraliseret klageprocedure, som iværksættes i efteråret 2001.

1.4 Ombudsmanden bemærker, at klageproceduren og Adonis-systemet blev fremlagt for FFC's kontorchefer på et ledelsesmøde i FFC den 27. september 2001.

1.5 FFC har ligeledes underrettet Ombudsmanden om den interne revisionsafdelings arbejde og om planerne om at installere et decentraliseret finanskontrolsystem, hvorved ledelsens beføjelser styrkes. Ligeledes er der atter sat fokus på den rolle, som Direktoratet for Ressourcer i Ispra spiller, og særlig på etableringen af klare skriftlige procedurer og overvågningen af den korrekte gennemførelse heraf.

2 Ombudsmandens vurdering af ledelsesændringerne i FFC

2.1 Ombudsmanden glæder sig over de skridt, Kommissionen og FFC's ledelse har taget, og bemærker, at FFC's klageprocedure ventes at blive iværksat i efteråret 2001. Ombudsmanden bemærker ligeledes, at Adonis-systemet indeholder registre over tildeling af korrespondance og et automatisk system, der advarer om forestående og overskredne frister og tager hensyn til de frister, der er fastlagt i Kommissionens administrative adfærdskodeks¹⁰².

2.2 Ombudsmanden glæder sig også over, at FFC's ledelse anser indførelsen af klageproceduren og Adonis-systemet for at være vigtige elementer for at kunne ændre ledelseskulturen i FFC. Ombudsmanden anfører ligeledes, at indførelsen af et decentraliseret finanskontrolsystem gennem en styrkelse af ledelsens beføjelser kunne fremme og konsolidere ændringer i ledelseskulturen i FFC og dermed hjælpe med at forhindre fejl eller forsømmelser i fremtiden.

2.3 I lyset af ovenstående mener Ombudsmanden, at Kommissionen og FFC's ledelse har handlet positivt og konstruktivt som svar på undersøgelsen på eget initiativ, og at de trufne foranstaltninger kan hjælpe med at forhindre fejl eller forsømmelser i fremtiden.

¹⁰¹ FFC's generaldirektørs foreløbige rapport, 30.6.2001, s. 8.

¹⁰² Se EFT L 308 af 8.12.2000, s. 32, og http://www.europa.eu.int/comm/secretariat_general/code/index_da.htm.

3 Konklusion

Ombudsmanden fandt i sin undersøgelse på eget initiativ ingen beviser på fejl eller forsømmelser fra Kommissionens side i dennes svar på undersøgelsen på eget initiativ. Ombudsmanden afslutter derfor behandlingen af sagen.

3.8 SÆRLIGE RAPPORTER TIL EUROPA- PARLAMENTET

FORSKELSBEHAND- LING PÅ GRUND AF KØN I KOMMISSIONENS REGLER FOR UDSTATIONERING AF NATIONALE TJENESTEMÆND

*Særlig rapport fra Den
Europæiske
Ombudsmand til
Europa-Parlamentet
efter forslag til henstil-
ling til Europa-
Kommissionen i klage
242/2000/GG*

Klageren, der er embedsmand i Det Forenede Kongerige, blev opmærksom på et stillingsopslag, hvor Europa-Kommissionen søgte udstationerede nationale eksperter, som skulle arbejde i Kommissionens Generaldirektorat VII (Transport). Da klageren tidligere havde arbejdet inden for transportsektoren, sendte hun en ansøgning. Hendes arbejdsgiver indvilligede i at støtte hendes ansøgning og betale hendes løn under udstationeringen.

Klageren har en søn, der på daværende tidspunkt var 11 måneder gammel. Hun ønskede derfor at arbejde på deltid. I artikel 2, stk. 1, i Europa-Kommissionens regler for nationale eksperter, der udstationeres ved Kommissionen, fastlægges det imidlertid, at nationale eksperter, der udstationeres ved Kommissionen i hele udstationeringsperioden skal "gøre tjeneste på fuldtid". Klageren måtte derfor trække sin ansøgning tilbage.

Klageren mente, at reglen mod deltidsarbejde var kønsdiskriminerende, da den ville ramme langt flere kvinder end mænd, eftersom kvinder generelt i større grad end mænd tager sig af børnepasningen.

Ombudsmanden foretog en indgående undersøgelse, som førte ham til den konklusion, at den relevante foranstaltning faktisk var diskriminerende.

Ombudsmanden sendte derfor den 31. januar 2001 et forslag til en mindelig løsning til Kommissionen. Heri foreslog Ombudsmanden, at Kommissionen ophævede sin regel om at forbyde nationale eksperter, der var udstationeret ved Kommissionen, at arbejde på deltid. I sin svar af 22. marts 2001 underrettede Kommissionen Ombudsmanden om, at den planlagde at ophæve den regel, der forbød nationale eksperter, der var udstationeret ved Kommissionen, at arbejde på deltid inden for rammerne af dens generelle reformproces.

Ombudsmanden bemærkede, at Kommissionen planlagde at ophæve sin regel om at forbyde nationale eksperter, der var udstationeret ved Kommissionen, at arbejde på deltid. Der blev dog ikke angivet nogen konkret dato. Dette betød, at Kommissionen havde til hensigt at fortsætte med at anvende den pågældende regel uden at begrunde, hvorfor den af Ombudsmanden foreslåede ændring skulle udskydes. Ombudsmanden mente ikke, at dette var tilfredsstillende. Den 10. maj 2001 sendte han derfor i overensstemmelse med artikel 3, stk. 6, i Den Europæiske Ombudsmands statut et forslag til henstilling til Kommissionen, hvori han anmodede Kommissionen om at ophæve den relevante regel senest den 30. september 2001.

Eftersom Kommissionen ikke syntes at have fulgt dette forslag til henstilling, besluttede Ombudsmanden at videresende sagen til Europa-Parlamentet. I sin særlige rapport af 15. november 2001 fremsatte han følgende henstilling:

Europa-Kommissionen bør hurtigst muligt ophæve den regel, der forbyder udstationerede nationale eksperter ved Kommissionen at arbejde på deltid.

AKTINDSIGT I RÅDETS DOKU- MENTER – ENDNU EN GANG

*Særlig rapport fra Den
Europæiske
Ombudsmand til
Europa-Parlamentet
efter forslag til henstil-
ling til Rådet for Den
Europæiske Union i
klage 917/2000/GC*

Klageren, en privat organisation (Statewatch), gjorde gældende, at Rådet for Den Europæiske Union havde undladt at (1) give aktindsigt i visse dokumenter, der var blevet forelagt på forskellige møder i Rådet i september 1998 og januar 1999, og (2) føre en liste over alle de dokumenter, der forelægges på disse møder.

Ombudsmanden var af den mening, at åbenhedsprincippet forpligtede Rådet til at give aktindsigt i alle de dokumenter, det behandler, medmindre én af de undtagelser, der er fastlagt i Rådets afgørelse 93/731, gælder. En sådan aktindsigt er imidlertid kun mulig, hvis borgerne ved eller kan finde ud af, hvilke dokumenter Rådet har behandlet. Ombudsmanden mente derfor, at god forvaltningsskik forpligtede Rådet til at føre en liste over alle disse dokumenter. Han bemærkede endvidere, at der var beviser, som tydede på, at Rådet ikke havde inddraget alle de relevante dokumenter, da det tog stilling til klagerens begæring om aktindsigt.

Under disse omstændigheder fremsatte Ombudsmanden et forslag til henstilling, hvor han opfordrede Rådet til at (1) tage klagerens begæring op til fornyet overvejelse og (2) oprette en liste over alle de dokumenter, der forelægges på Rådets møder, samt give borgerne adgang til denne liste eller dette register.

I sin detaljerede udtalelse underrettede Rådet Ombudsmanden om, at den accepterede de to forslag til henstillinger.

Ombudsmanden mente imidlertid, at Rådet i praksis tilsyneladende endnu ikke fuldstændig havde gennemført hans første forslag til henstilling om at give borgerne aktindsigt i de fornødne dokumenter. Han besluttede derfor at videresende sagen til Europa-Parlamentet.

Ombudsmanden glædede sig over, at Rådet havde accepteret det andet forslag til henstilling, men bemærkede, at betragtningerne i Rådets udtalelse rejste tvivl om, hvorvidt forslaget til henstilling rent faktisk ville blive gennemført. I Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter¹⁰³ fastlægges det, at disse tre institutioner skal give adgang til et register over dokumenter. Efter Ombudsmandens mening kunne denne forordning fortolkes således, at der skulle gives aktindsigt i alle dokumenter, der forelægges Rådet med henblik på at blive taget i betragtning eller blive behandlet af Rådet. Ombudsmanden fandt derfor, at det ikke var nødvendigt eller formålstjenligt for ham at fortsætte sin undersøgelse af dette aspekt af klagen.

Den 30. november 2001 sendte Ombudsmanden en særlig rapport til Europa-Parlamentet, hvor han fremsatte følgende forslag til henstilling til Rådet:

Rådet for Den Europæiske Union bør tage klagerens begæring op til fornyet overvejelse og give aktindsigt i de ønskede dokumenter, medmindre én eller flere af undtagelserne i artikel 4 i Rådets afgørelse 93/731 gælder.

¹⁰³ EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43.

4 FORBINDELSER MED ANDRE AF DEN EUROPÆISKE UNIONS INSTITUTIONER

4.1 EUROPA-PARLAMENTET

Den 17. januar mødtes Jacob SÖDERMAN med Enrico BOARETTO og Heinz-Hermann ELTING fra sekretariatet for Udvalget for Andragender. På mødet behandlede forskellige aspekter i samarbejdet mellem Ombudsmanden og Udvalget for Andragender.

Jacob SÖDERMAN fremlagde den 12. februar Ombudsmandens kodeks for god forvaltningsskik for Udvalget om Retlige Anliggender og det Indre Marked. Roy PERRY, som er rådgivende ordfører i dette spørgsmål for Udvalget for Andragender, talte også på mødet. Med henvisning til sin særlige rapport til Parlamentet af april 2000 forklarede Jacob SÖDERMAN, hvorfor alle Fællesskabets institutioner og organer bør anvende en fælles kodeks. Jean-Maurice DEHOUSSE, som er Udvalgets rådgivende ordfører vedrørende den særlige rapport, Ana PALACIO, som er for formand for Udvalget, og adskillige andre udvalgsmedlemmer deltog i de omfattende drøftelser efter fremlæggelsen.

Den 10. april fremlagde Jacob SÖDERMAN sin årsberetning for 2000 for Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender.

Jacob SÖDERMAN havde den 5. maj et møde om Ombudsmandens budget for 2002 med Kathalijne Maria BUITENWEG, MEP, som er ordfører for 2002-budgettet. João SANT'ANNA, chef for den administrative og finansielle afdeling, deltog også i mødet.

Herbert Bösch, MEP og Jacob Söderman, drøfter Ombudsmandens årsberetning for 2000.

Den 9. juli deltog Jacob SÖDERMAN i et møde i Udvalget for Andragender i Bruxelles, under forsæde af Nino GEMELLI, hvor udvalgets udkast til betænkning om Ombudsmandens årsberetning for 2000 blev behandlet. Jacob SÖDERMAN deltog i drøftelser med Udvalgets medlemmer, herunder ordføreren for udvalgets betænkning, Herbert BÖSCH, og besvarede spørgsmål.

Den 4. september inviterede Ombudsmanden koordinatorene fra Udvalget for Andragender til middag i anledning af udgivelsen af årsberetningen for 2000. Enrico BOARETTO, afdelingsleder i sekretariatet for Udvalget for Andragender, Jean-Claude EECKHOUT, direktør for Europa-Kommissionens generalsekretariat, samt Ian HARDEN og João SANT'ANNA fra Ombudsmandens kontor deltog også i middagen.

Jacob SÖDERMAN mødtes den 2. oktober med Julian PRIESTLEY, generalsekretær for Europa-Parlamentet. De drøftede blandt andet Den Europæiske Ombudsmands statut og statuten for den kommende tilsynsførende for databeskyttelse.

Den 4. oktober deltog Jacob SÖDERMAN i en arbejdsfrokost med Michael CASHMAN, medlem af Europa-Parlamentet og Udvalget om Borgernes Friheder og Rettigheder og

Retlige og Indre Anliggender. Ian HARDEN deltog også i mødet, hvor spørgsmål vedrørende fremme af gennemsigtighed, aktindsigt i dokumenter og EU-borgernes rettigheder blev drøftet.

Den 24. oktober deltog Jacob SÖDERMAN i drøftelser med Gregorio GARZÓN CLARIANA, Europa-Parlamentets juridiske konsulent.

4.2 EUROPA-KOMMISSIONEN

Den 9. juli mødtes Jacob SÖDERMAN i Bruxelles med Michel PETITE, generaldirektør for Kommissionens Juridiske Tjeneste, og Allan ROSAS, vicegeneraldirektør. Jacob SÖDERMAN blev ledsaget af Ian HARDEN. Jacob SÖDERMAN og Michel PETITE drøftede mulighederne for at sikre et mere effektivt tilsyn med gennemførelsen af fællesskabslovgivningen i medlemsstaterne med henblik på at sikre borgerne deres rettigheder i medfør af fællesskabslovgivningen.

Den 27. september mødtes Jacob SÖDERMAN med David O'SULLIVAN, generalsekretær for Europa-Kommissionen. Jacob SÖDERMAN takkede David O'SULLIVAN for Kommissionens samarbejde og fremhævede, at et sådant samarbejde var afgørende for, at Ombudsmanden kunne behandle borgernes klager effektivt og hurtigt. De spørgsmål, som Ombudsmanden forelagde, og som blev drøftet med generalsekretæren, omfattede Ombudsmandens undersøgelse på eget initiativ om anvendelsen af aldersgrænser i ansættelsesprocedurerne, chartret om grundlæggende rettigheder og den europæiske kodeks for god forvaltningsskik, tjenestemænds ytringsfrihed, borgernes ret til retlig beskyttelse i medfør af fællesskabslovgivningen og udkastet til en statut for den europæiske tilsynsførende for databeskyttelse.

Den 27. september besøgte Ian HARDEN og Ida PALUMBO Europa-Kommissionens Fælles Forskningscenter (FFC) i Ispra, Italien, og mødte de ansvarlige tjenestemænd, herunder Barry McSWEENEY, generaldirektør for FFC, Hugh RICHARDSON, vicegeneraldirektør, og Freddy DEZEURE, kontorchef for intern revision. De deltog også i et ledelsesmøde, hvor McSWEENEY fremlagde planer for ledelsesændringer i FFC, herunder indførelse af et internt klagesystem og et computersystem til håndtering af dokumenter og korrespondance (ADONIS). Ian HARDEN holdt en tale om Den Europæiske Ombudsmands rolle og beskrev de overordnede principper for effektiv klagebehandling. Under deres besøg i FFC fik Ian HARDEN og Ida PALUMBO også oplysninger fra det videnskabelige personale i de tre institutter ved Ispra (Institut for Borgernes Beskyttelse og Sikkerhed, Institut for Miljø og Bæredygtig Udvikling samt Institut for Sundhed og Forbrugerbeskyttelse) vedrørende fem igangværende projekter.

Den 24. oktober deltog Jacob SÖDERMAN i en arbejdsmiddag med Jérôme VIGNON fra Europa-Kommissionens generalsekretariat, som er midlertidigt ansvarlig for forbindelserne med Ombudsmandens kontor, efter at den tidligere direktør Jean-Claude ECKHOUT gik på pension.

Den 13. december mødtes Ian HARDEN og João SANT'ANNA med Andrea PIERUCCI og Philippe GODTS fra Kommissionens generalsekretariat. De drøftede procedurerne for Kommissionens svar på Ombudsmandens undersøgelser.

5 FORBINDELSER MED OMBUDSMÆND OG TILSVARENDE ORGANER

Den 10. april besøgte Jacob SÖDERMAN, ledsaget af Ian HARDEN og Olivier VERHEECKE, den belgiske føderale ombudsmands kontor i Bruxelles og mødtes med den flamsktalende ombudsmand WUYTS og dennes assistent Myriam FAGNOUL. Jacob SÖDERMAN og WUYTS drøftede det seminar med nationale og regionale ombudsmænd, som var planlagt til at finde sted i september 2001, og udvekslede synspunkter og oplysninger om spørgsmål vedrørende samarbejdet mellem de europæiske ombudsmænd.

Den 20. og 21. september blev der afholdt et seminar for nationale og regionale ombudsmænd under overskriften "Ombudsmen against discrimination", som var arrangeret af Den Europæiske Ombudsmand og de føderale og regionale ombudsmænd i Belgien i fællesskab (se afsnit 6.1).

5.1 FORBINDELSER MED NATIONALE OG REGIONALE OMBUDSMÆND

5.2 KONTAKTNETTET

Kontaktnettet blev etableret i 1996 med henblik på at fremme udveksling af oplysninger om fællesskabsretten og dens gennemførelse og at gøre det muligt at videresende klager til det organ, der har de bedste forudsætninger for at foretage en sagsbehandling.

Kontaktnettet har gennem seminarer, nyhedsbreve og daglig kontakt udviklet sig til et effektivt samarbejdsværktøj for hele Den Europæiske Unions nationale ombudsmænd og deres medarbejdere. Erfaringer og bedste praksis er blevet udvekslet mellem netværkets medlemmer med henblik på at yde bedre service til borgerne. Navnlig har man drøftet forhold vedrørende gennemførelse af fællesskabslovgivningen i medlemsstaterne.

Hen imod slutningen af 2000 blev der etableret en online-version af kontaktnettet under titlen EUOMB-National med henblik på at lette kommunikationen mellem medlemmerne af kontaktnettet yderligere. EUOMB-National består af et websted og et Internet-forum, hvor der kan føres interaktive drøftelser og udveksles dokumenter.

I november 2001 indførte man en ny sektion i forummet kaldet "Ombudsman Daily News". Den virtuelle avis har vist sig at være meget populær blandt medlemmerne af kontaktnettet og har resulteret i, at de nu kan holde sig informeret om ombudsmændenes og de tilsvarende organers aktiviteter i og uden for EU. Over halvdelen af kontaktnettets medlemmer læser regelmæssigt "Ombudsman Daily News" og får derved oplysninger om, hvordan andre organer har behandlet sager, som de også kan være i færd med at behandle.

5.3 FORBINDELSER MED LOKALE OMBUDSMÆND

Calvià, De Baleariske Øer

I forbindelse med sit besøg på De Baleariske Øer (se 6.2) blev Jacob SÖDERMAN inviteret til at besøge den lokale ombudsmand, Antonio PALLICER, i byen Calvià i den sydvestlige del af Palma, Spanien. Jacob SÖDERMAN havde nogle interessante drøftelser med den lokale ombudsmand.

5.4 SAMARBEJDE MED NATIONALE OMBUDSMÆND I TILTRÆDELSESLANDENE

Møde mellem Den Rumænske Ombudsmands delegation og Den Europæiske Ombudsmand

Den 18. januar besøgte Micea MOLDOVAN og Lucia NEGOITA fra Den Rumænske Ombudsmands kontor Den Europæiske Ombudsmand i Strasbourg. Jacob SÖDERMAN, João SANT'ANNA og Ida PALUMBO deltog i mødet. Astrid THORS, MEP og formand for Delegationen til Det Blandede Parlamentariske Udvalg EU-Rumænien, deltog i den sidste del af mødet.

Hovedemnet for drøftelserne på mødet var programmet for seminaret for ombudsmænd fra ansøgerlandene den 23. og 24. april 2001, som skulle arrangeres af Den Rumænske Ombudsmands kontor i samarbejde med det svenske formandskab.

Møde med en delegation fra Den Rumænske Ombudsmands kontor og Astrid Thors, MEP, den 18. januar.

Møde mellem Den Polske Ombudsmands delegation og Den Europæiske Ombudsmand

Den 15. marts besøgte Rafael PELC og Joanna PISARCZYK fra Den Polske Ombudsmands kontor Den Europæiske Ombudsmand i Strasbourg. Filip JASINSKI fra Udvalget om Europæisk Integration var også med i delegationen. Jacob SÖDERMAN, João SANT'ANNA, Peter BONNOR og Ida PALUMBO deltog i mødet.

Seminar om "The Ombudsmen and the Law of the European Union"

Den 23. og 24. april deltog Jacob SÖDERMAN og Ida PALUMBO i seminaret "The Ombudsmen and the Law of the European Union", som fandt sted i Bukarest, Rumænien. Dette var en opfølgning på det seminar, der afholdtes i Slovenien i 1999 for de nationale ombudsmænd i kandidatlandene, som blev arrangeret af Den Rumænske Ombudsmands kontor i samarbejde med Den Europæiske Ombudsmand og det svenske formandskab.

Blandt deltagerne var ombudsmænd, repræsentanter fra ombudsmandskontorer eller tjenestemænd fra ambassader fra Cypern, Tjekkiet, Estland, Malta, Polen, Slovenien, Bulgarien, Ungarn og Rumænien.

Seminaret startede den 23. april i International Conference Centre i parlamentspaladset med en åbningsceremoni ledet af Paul MITROI, Den Rumænske Ombudsmand, som bød alle deltagerne velkommen. Valer DORNEANU, formand for Deputeretkammeret, Hans Excellence, Nils REVELIUS, Sveriges Ambassadør i Rumænien, Astrid THORS, MEP, og

formand for Europa-Parlamentets Delegation til Rumænien, Kristina RENNERSTEDT, statssekretær i det svenske justitsministerium, Kerstin ANDRÉ, Den Svenske Parlamentsombudsmand, og André LYS, leder af Europa-Kommissionens delegation i Rumænien, deltog også.

Seminar om "Ombudsmændene og Den Europæiske Unions retsakter" i Bukarest den 23. og 24. april. Jacob Söderman, Paul Mitroi, Rumæniens Ombudsmand, Lucia Negoita, rådgiver ved Den Rumænske Ombudsmands kontor, og Joseph Sammut, Maltas Ombudsmand.

RENNERSTEDT talte på det første arbejds møde. Hendes indlæg omhandlede udviklingen inden for retlige og indre anliggender i Den Europæiske Union og blev efterfulgt af en åben drøftelse. Senere på eftermiddagen talte THORS om Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

Den 24. april holdt Jacob SÖDERMAN en tale om, hvad der udgør god forvaltningsskik, og Den Europæiske Ombudsmands kodeks for god forvaltningsskik. Han forklarede også sin rolle og sine beføjelser som Europæisk Ombudsmand.

Senere på morgenen modtog den rumænske præsident, Ion ILIESCU, deltagerne i præsidentpaladset.

Det sidste møde omhandlede ombudsmændene i kandidatlandene og de særlige instrumenter, som de har til rådighed til sikring af, at menneskerettighederne beskyttes, og ANDRÉ fremlagde et dokument om dette emne.

6 PR-AKTIVITETER

6.1 ÅRETS HØJDEPUNKTER

TILDELING AF ALEXIS DE TOCQUEVILLE PRISEN 2001 TIL DEN EUROPÆISKE OMBUDSMAND

Alexis de Tocqueville Prisen 2001 gik til Den Europæiske Ombudsmand, Jacob SÖDERMAN.

Prisen, som er opkaldt efter Grev Alexis de Tocqueville (1805-1859), bliver uddelt hvert andet år af Det Europæiske Institut for Offentlig Administration (EIPA) til én eller flere personer, hvis arbejde og engagement har bidraget til at forbedre den offentlige administration i Europa. Blandt tidligere modtagere af prisen er den italienske professor Sabino Cassese og den spanske professor Eduardo García de Enterría, to fremragende videnskabsmænd på området forfatnings- og forvaltningsret, som blev tildelt prisen i henholdsvis 1997 og 1999.

Beslutningen om at tildele den ottende Alexis de Tocqueville Pris til Den Europæiske Ombudsmand blev taget af EIPA's forskningsråd og bestyrelse. Ombudsmanden fik prisen for *"hans utrættelige indsats for at forbedre aktindsigt for Europas borgere, såvel som for hans indsats for at forbedre åbenheden omkring EU-institutionernes virke. Som Europæisk Ombudsmand siden 1995 har han hjulpet til at forbedre EU-forvaltningens respekt for folks rettigheder. Han har bidraget til at forbedre kendskabet til EU-forvaltningen. Endvidere er hans årsberetninger et betydeligt element i den europæiske forvaltningsvidenskab."*

Prisuddelingen fandt sted i Provincial Government House i Maastricht den 21. november 2001.

Jan VOSKAMP, generalsekretær for EIPA's bestyrelse og ceremonimester, bød publikum velkommen og gav ordet til Berend-Jan baron VAN VOORST TOT VOORST, guvernør for provinsen Limburg, som holdt åbningstalen. Professor Gérard DRUESNE, generaldirektør for EIPA, holdt lovtalen for prismodtageren, og Henning CHRISTOPHERSEN, formand for EIPA's bestyrelse, overrakte prisen til Jacob SÖDERMAN.

I sin takketale lykønskede Jacob SÖDERMAN EIPA med 20-års jubilæet og med dets arbejde for at fremme gode forvaltningsværdier. Til slut citerede Jacob SÖDERMAN de Tocquevilles analyse af lighedsprincippet, som efter hans mening var essensen i det europæiske statsborgerskab:

"Den gradvise udvikling af lighedsprincippet er derfor styret af forsynet. Den har alle de vigtigste egenskaber, som er kendetegnende for forsynets indblanding: Den er universel, den er vedvarende, den lader sig ikke forstyrre af menneskelig indblanding og alle hændelser og mennesker bidrager til dens udbredelse".

EUROPEAN VOICE'S EV50

Den 4. december deltog Jacob SÖDERMAN i prisuddelingen EV 50 "Årets europæere" i Bruxelles. Ombudsmanden var nomineret i kategorien "Årets forkæmper" for sit arbejde for borgerne i forholdet til EU-institutionerne. Den britiske premierminister Tony Blair og kommissær med ansvar for eksterne forbindelser, Chris Patten, var også nomineret til prisen som "Årets europæer". Begivenheden var arrangeret af The European Voice, og efter prisuddelingen blev der afholdt gallamiddag.

ÅBENT HUS I BRUXELLES OG STRASBOURG

I forbindelse med "Europadagen" deltog Den Europæiske Ombudsmand i den årlige åbent hus-dag tilrettelagt af Europa-Parlamentet. Dette arrangement fandt sted den 5. maj i Bruxelles og den 8.-9. maj i Strasbourg. Der var et stort antal besøgende på

CEREMONIEN VED OVERRÆKKELSEN AF ALEXIS DE TOCQUEVILLE-PRISEN.

(Fotos: Henny Snijder - EIPA)

Henning Christophersen, formand for EIPA's (Det Europæiske Institut for Offentlig Administration) bestyrelse overrækker Jacob Söderman Alexis de Tocqueville-Prisen.

Gérard Druesne, generaldirektør for EIPA (Det Europæiske Institut for Offentlig Administration), Jacob Söderman og Jean-Claude Eeckhout, særlig rådgiver for Europa-Kommissionens formand, ved receptionen efter ceremonien for overrækkelsen af Alexis de Tocqueville-Prisen.

Ombudsmandens stand, herunder Europa-Parlamentets formand, FONTAINE, som tog del i begivenhederne i Strasbourg. Personale fra Ombudsmandens kontorer i Bruxelles og Strasbourg gav generelle oplysninger om Ombudsmandens arbejde og uddelte brochurer samt årsberetninger.

Borgere, der besøger Ombudsmandens stand ved Europa-Parlamentets åbenthusarrangement i Strasbourg den 8. maj.

ÅRSBERETNINGEN FOR 2000

Den Europæiske Ombudsmand fremlagde sin årsberetning for 2000 for Europa-Parlamentet på dets plenarmøde den 6. september 2001. To andre betænkninger blev også drøftet på mødet. Den ene drejede sig om den særlige rapport fra Den Europæiske Ombudsmand om EU-institutionernes og -organernes vedtagelse af en kodeks for god forvaltningsskik, og den anden omhandlede en ændring af artikel 3 i Ombudsmandens statut. Mødet blev ledet af Parlamentets næstformand, Renzo IMBENI.

Jacob SÖDERMAN takkede i sin tale i Parlamentet ordføreren Herbert BÖSCH, MEP, for hans arbejde og anerkendte behovet for at behandle klager så hurtigt som muligt. Med henvisning til det spørgsmål, der blev rejst i Herbert BÖSCHS betænkning vedrørende Udvalget for Andragenders vanskeligheder med at få de oplysninger, der er nødvendige for at behandle borgernes andragender effektivt, tilbød Jacob SÖDERMAN at styrke samarbejdet med Udvalget for Andragender, herunder især i forbindelse med andragender vedrørende medlemsstaternes overtrædelse af fællesskabslovgivningen. Han udtrykte ligeledes et ønske om, at Roy PERRYs betænkning om Ombudsmandens særlige rapport om

en kodeks for god forvaltningsskik hurtigt skulle følges op af vedtagelsen af en forordning. For så vidt angår betænkningen om ændringen af artikel 3 i Ombudsmandens statut, takkede Ombudsmanden ordføreren ALMEIDA GARRETT for hendes arbejde og fremhævede behovet for større åbenhed med henblik på at opnå befolkningens tillid og fremme en tidssvarende administrativ kultur på fællesskabsplan.

På vegne af Udvalget for Andragender lykønskede Herbert BÖSCH, MEP, ordføreren for Ombudsmandens årsberetning, Ombudsmanden og hans personale med det arbejde, de havde udført i løbet af år 2000. Blandt talerne var Roy PERRY, MEP, Luciana SBARBATI, MEP, Rainer WIELAND, MEP, Proinsias DE ROSSA, MEP, Andrew DUFF, MEP, Heidi HAUTALA, MEP, Laura GONZÁLEZ ÁLVAREZ, MEP, Eurig WYN, MEP, som alle komplementerede Ombudsmanden for hans arbejde og de opnåede resultater. Den ansvarlige kommissær Loyola de PALACIO gav udtryk for Kommissionens holdning til de spørgsmål, der blev rejst.

SEMINARET FOR NATIONALE OG REGIONALE OMBUDSMÆND I EU

Som opfølgning på møderne på nationalt plan i Strasbourg (1996) og Paris (1999) og på regionalt plan i Barcelona (1997) og Firenze (1999) mødtes de europæiske, nationale og regionale ombudsmænd og tilsvarende organer i Den Europæiske Union i Bruxelles den 20.-21. september 2001 i forbindelse med et seminar kaldet "The Ombudsmen against discrimination". Seminaret var tilrettelagt under det belgiske EU-formandskab af de regionale og føderale ombudsmænd i Belgien i samarbejde med Den Europæiske Ombudsmand med støtte fra Europa-Kommissionen.

Næsten 100 deltagere deltog i mødet, herunder nationale og regionale ombudsmænd eller udvalgsformænd for udvalg for andragender fra alle medlemsstater.

Seminarets åbningstaler blev holdt af Herman DE CROO, formand for Deputeretkammeret i Belgien, Loyola DE PALACIO, næstformand for Europa-Kommissionen og Herman WUYTS, Den Belgiske Føderale Ombudsmand og regional næstformand for Europa i Det Internationale Ombudsmandsinstitut.

*Åbningsmøde for seminaret for nationale og regionale ombudsmænd den 20. september. Herman De Croo, formand for det belgiske Repræsentanternes Hus, Loyola de Palacio, . næstformand i Europa-Kommissionen, og Herman Wuyts, Belgisk Føderal Ombudsmand . og Det Internationale Ombudsmandsinstituts (IOI) regionale næstformand for Europa. .
(Foto: Den Europæiske Kommission.)*

På morgenmødet den 20. september holdt António CAVACO SERVINHO, kabinetschef for kommissær Vitorino, en tale om *chartret om grundlæggende rettigheder*, og Bernard STASI, Den Franske Ombudsmand, talte om *princippet om ligebehandling*. Om eftermiddagen holdt Adam TYSON, administrator for enheden for ligebehandling, grundlæggende sociale rettigheder og civilsamfundet i GD Beskæftigelse og Sociale Anliggender i Europa-Kommissionen, en tale om *fællesskabsdirektiver om ligebehandling*.

Den 21. september deltog de nationale og regionale ombudsmænd i forskellige møder. Blandt talerne på mødet for nationale ombudsmænd var Henrique NASCIMENTO RODRIGUES, Den Portugisiske Ombudsmand (*Ombudsmanden og fængslerne*), Ewald STADLER, Den Østrigske ombudsmand (*Ombudsmanden og udlændinges rettigheder*), Roel FERNHOUT, Den Nederlandske Ombudsmand, og Giovanni BUTTARELLI, Generalsekretær for de Italienske Databeskyttelsesmyndigheder (*Åbenhed og databeskyttelse*).

Talerne på mødet for regionale ombudsmænd blev holdt af Ian HARDEN, Leder af Den Europæiske Ombudsmands Juridiske Afdeling (*Forholdet mellem europæisk lovgivning og regional lovgivning*), Anton CAÑELLAS, Ombudsmand for Catalonien og Formand for Den Europæiske Ombudsmandsinstitution (*Menneskerettigheder og ligebehandling og Ombudsmanden*) og Ullrich GALLE, Regional Ombudsmand for Den Tyske Delstat Rheinland-Pfalz (*De sociale og økonomiske rettigheder og Ombudsmanden*).

Deltagerne i seminaret for nationale og regionale ombudsmænd.
(Foto: Den Europæiske Kommission)

Alle deltagerne samledes til det afsluttende møde, hvor DIAMANDOUROS, Den Græske Ombudsmand, berettede om de nationale ombudsmænds arbejde, og GALLE berettede om de regionale ombudsmænds arbejde. Pierre-Yves MONETTE, Føderal Ombudsmand i Belgien, fremlagde den endelige resolution fra seminaret, som blev vedtaget af ombudsmændene. Seminarets afsluttende tale blev holdt af Jacob SÖDERMAN.

6.2 KONFERENCER OG MØDER

FINLAND

Den 9. januar holdt Jacob SÖDERMAN en forelæsning om, *hvordan man opnår åbenhed i EU-administrationen*, for finske informationsmedarbejdere fra alle ministerier. Mødet blev afholdt i Finlands statsråds lokaler i Helsinki og var tilrettelagt af Sanna KANGAS-HARJU, EU-informationsmedarbejder ved premierministerens kontor. Oplysninger om

Den Europæiske Ombudsmands aktiviteter og dokumenter vedrørende hans arbejde blev omdelt til deltagerne.

Den 12. januar gav Jacob SÖDERMAN en forelæsning om gennemsigtighed i EU's administration i forbindelse med den 33. årskongres for den finske sammenslutning af advokater. Kongressen blev afholdt i Aulanko, tæt på byen Hämeenlinna, Finland, og blev åbnet af sammenslutningens formand, Thomas LINDHOLM. Højesteretspræsidenterne, justitskansleren og Den Parlamentariske Ombudsmand var blandt de indbudte gæster. Publikum bestod af flere hundrede jurister og eksperter på det juridiske område, der også hørte indlæg fra formanden for Rådet for Advokaterne i Det Europæiske Fællesskab (CCBE), Rupert WOLF, og Matti WUORI, MEP.

Den 3. september holdt Jacob SÖDERMAN en forelæsning om åbenhed og EU for deltagerne på det nordiske møde i International Press Institute. Mødet blev afholdt i Sanomatalo, Helsinki, og forelæsningen blev introduceret af Janne VIRKKUNEN, chefredaktør på dagbladet Helsingin Sanomat. Blandt de andre talere var Per-Erik LÖNNFORS og Jon BING. Deltagerne, som repræsenterede næsten 40 af de almindelige massemedier, kom fra Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Direktør for International Press Institute, Johann P. FRITZ, deltog også i dette møde.

BELGIEN

Bruxelles

Kollokvium "De Ombud - la Médiation publique"

Den 15. januar deltog Olivier VERHEECKE i kollokviet "De Ombud - la Médiation publique" tilrettelagt af Den Flamske Forening for Samfundsvidenskab og Forvaltning, Den Fransktalende Forening for Forvaltning og Offentlig Forvaltningsvidenskab og Det Belgiske Institut for Forvaltningsvidenskab. Kollokviet fokuserede på forskellige praktiske aspekter ved de nationale, regionale og lokale ombudsmænd samt sektorombudsmænd.

Kollokviet blev officielt åbnet af Herman DECROO, formand for Deputeretkammeret. Blandt deltagerne var Herman WUYTS og Pierre-Yves MONETTE fra Rådet for Føderale Ombudsmænd, Bernard HUBEAU, Flamsk Ombudsmand og Frédéric BOVESSE, Ombudsmand i Den Wallonske region. Blandt de andre deltagere var Ombudsmanden for Telekommunikation, Ombudsmanden for Postvæsen, Ombudsmanden for Pensioner, Ombudsmanden for Jernbaner samt flere andre kommunale ombudsmænd. Kollokviet havde også deltagelse af V. DECROLY og L. GOUTRY, henholdsvis formand og næstformand for Udvalget for Andragender, adskillige parlamentsmedlemmer og forskellige universitetsprofessorer.

Åbningstalen på kollokviet blev holdt af professor Geert BOUCKAERT fra Leuven Universitet. Professor Rudolf MAES fra samme universitet talte om de praktiske problemer, som ombudsmandsinstitutionen i Belgien havde fremført. Disse taler blev efterfulgt af en drøftelse mellem de forskellige ombudsmænd. Om eftermiddagen holdt Olivier VERHEECKE en tale om Den Europæiske Ombudsmands arbejde og erfaringer med særlig fokus på undersøgelserne på eget initiativ, kodeksen for god forvaltningsskik og chartret om grundlæggende rettigheder. Professor William LAMBRECHTS fra Antwerpen Universitet fremlagde de endelige konklusioner fra kollokviet.

Konferencen "Sammen igen, Europa"

Den 1. marts deltog Benita BROMS i en konference om udvidelsen med titlen *Sammen igen, Europa*. Konferencen var arrangeret af SMV-Unionen, PPE's europæiske middeltands- og erhvervsforening. Blandt talerne var premierministeren i Den Slovakiske

Republik, Mikulás DZURINDA, formanden for det litauiske parlament, Vytautas LANDSBERGIS, og MEP, tidligere formand for Europa-Kommissionen, Jacques SANTER.

Offentlig høring "European Governance: moving toward a better use of Subsidiarity and Proportionality"

Den 16. marts deltog Olivier VERHEECKE i en offentlig høring tilrettelagt af Kommissionen med titlen "European Governance: moving toward a better use of Subsidiarity and Proportionality". Høringen, som fandt sted i Charlemagne-bygningen i Europa-Kommissionen, havde ca. 400 deltagere og omfattede tre rundbordskonferencer: 1) De politiske aktørers rolle på forskellige planer, 2) regulering af udøvelsen af roller og 3) fremme af bedre interaktion mellem politiske aktører på forskellige regeringsplaner. Ved høringen omdelte Olivier VERHEECKE et dokument med Ombudsmandens synspunkt vedrørende borgernes stilling i artikel 226-proceduren. Jérôme VIGNON, konsulent for Prodi vedrørende nye styreformer i EU, meddelte VERHEECKE, at Kommissionen ville tage stilling til dokumentet i forbindelse med sin hvidbog senere på året.

Blandt talerne var Frans ANDRIESEN, tidligere kommissær og næstformand i Kommissionen, BOCKLET, minister for europæiske anliggender i Bayern, professor Kalypso NICOLAIDIS fra Oxford Universitet, Jeremy SMITH, direktør i de lokale myndigheders kontor for internationale anliggender (LGIB), Andrew DUFF, MEP, professor Gráinne DE BÚRCA fra Det Europæiske Universitetsinstitut i Firenze, Anntti PELTOMÄKI, statssekretær i den finske premierministers kabinet, Jack McCONNELL, den skotske undervisnings-, europa- og udenrigsminister, Jean-Louis QUERMONNE fra Institut d'Etudes Politiques i Grenoble, Detlev SAMLAND, minister for europæiske anliggender i Nordrhein-Westfalen, professor Renaud DEHOUSSE fra Institut d'Etudes Politiques i Paris, DELEBECQUE, næstformand for europæiske anliggender i Communauté Urbaine de Lille. Rundbordskonferencerne blev ledet af henholdsvis Jérôme VIGNON, Philippe DE SCHOUTHEETE, rådgiver for kommissær Barnier og tidligere Belgiens faste repræsentant ved EU, og Jean-Louis DEWOST, generaldirektør i Den Juridiske Tjeneste i Kommissionen.

ECAS' 10-års jubilæumskonference

Jacob SÖDERMAN holdt en tale under titlen "*The struggle for openness in the European Union*" ved ECAS' 10-års jubilæumskonference i Bruxelles den 21. marts 2001. Ngo'er, repræsentanter fra lokale myndigheder, advokatfirmaer og medieeksperter deltog i konferencen. Den fokuserede på tre vigtige aspekter inden for europæiske styreformer: høring, kommunikation og borgernes klager.

Konferencen blev åbnet af Jérôme VIGNON, konsulent på hvidbogen om nye styreformer i EU, Europa-Kommissionen, hvorefter der var spørgetid med Mary BANOTTI, Michael CASHMAN og Heidi HAUTALA, som alle er medlemmer af Europa-Parlamentet.

Blandt paneldeltagerne var Andrew CROOK, chef i ECAS, Martin KRÖGER, generalsekretær for Europa-Kommissionen, Anne-Marie SIGMUND, Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Richard UPSON, konsulent i ECAS, Agnès HUBERT, Europa-Kommissionen, Tony VENABLES og Bernardus SMULDERS, fra kommissionsformand Romano Prodis kabinet. Konklusionerne blev fremlagt af professor Deirdre CURTIN, Utrecht Universitet.

Workshop "European citizenship: beyond borders, across identities"

Den 24. april deltog Ian HARDEN i en workshop med titlen "*European citizenship: beyond borders, across identities*" arrangeret af Europa-Kommissionens Generaldirektorat for Forskning i Bruxelles inden for rammerne af Kommissionens arbejdsprogram om styreformer i Den Europæiske Union. Han forklarede Den Europæiske Ombudsmands rolle i forbindelse med fremme og beskyttelse af unionsborgernes rettigheder. Blandt de

andre deltagere var professor P. SCHMITTER fra Det Europæiske Universitetsinstitut, Haitze SIEMERS, Europa-Kommissionen, GD Handel, og Susannah VERNEY fra den græske ombudsmands kontor.

Det Europæiske Miljøkontors årsmøde

Den 27.-28. september deltog José MARTÍNEZ ARAGÓN fra Ombudsmandens sekretariat i Det Europæiske Miljøkontors (EEB) årsmøde. EEB er den største europæiske sammenslutning af ngo'er inden for miljøområdet. Efter udgivelsen af Kommissionens hvidbog blev styreformer mødets tema.

Det møde, som Juan MARTÍNEZ ARAGÓN talte på, drejede sig om forbedring af styringen med henblik på at gennemføre effektive miljøpolitikker. Han talte om Ombudsmandens rolle i forbindelse med overvågning af Kommissionens behandling af miljømæssige klager med henblik på at fremme god forvaltningsskik og gennemsigtighed. De forskellige taler omhandlede behovet for at forbedre Kommissionens overvågning af EF's miljødirektiver, og om hvorvidt andre organer på nationalt eller EU-plan kunne bidrage hertil. Panelets drøftelse fokuserede på, hvordan man kan give borgerne en mere relevant rolle i denne procedure.

Europa 2004: "Le Grand Débat: Setting the Agenda and Outlining the Options"

Den 15. og 16. oktober deltog José MARTÍNEZ ARAGÓN fra Ombudsmandens sekretariat i Jean Monnet-professorernes årsmøde arrangeret af Kommissionens GD Uddannelse og Kultur. Mødet, som blev afholdt i Bruxelles, omhandlede reformen af traktaterne i 2004 samt andre emner i den forbindelse. De emner, der blev behandlet, var behovet for en nedskrevet forfatning i EU, den institutionelle struktur og magtfordeling, status for chartret om grundlæggende rettigheder og Kommissionens hvidbog om nye styreformer i EU.

Kommissær Viviane REDING og José María GIL-ROBLES, MEP, åbnede mødet, hvor Jacques DELORS, tidligere formand for Europa-Kommissionen, holdt åbningstalen. Blandt de andre deltagere var Giorgio NAPOLITANO, MEP, generaladvokat TIZZANO og Michel PETITE, chef for Kommissionens Juridiske Tjeneste.

Årsmøde om videregående EF-konkurrencer

Den 15.-16. november deltog Sigyn MONKE i det ottende årsmøde om videregående EF-konkurrencer arrangeret af *IBC Global Conferences* i Bruxelles. Et panel bestående af ledende eksperter informerede deltagerne om de vigtigste begivenheder inden for EF's konkurrencer i de sidste tolv måneder.

ECAS: Drøftelse om chartret om grundlæggende rettigheder

Den 29. november deltog Ian HARDEN i en drøftelse om chartret om grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union arrangeret af ECAS (European Citizen Action Service). Ian HARDEN beskrev Ombudsmandens aktiviteter til fremme af overholdelsen af de rettigheder, der er indeholdt i chartret. De andre talere var Andrew DUFF, MEP, og Alain BRUN fra Kommissionens Generaldirektorat for Retlige og Indre Anliggender.

FRANKRIG

Nainville-Les-Roches

Den 7.-8. marts deltog Jacob SÖDERMAN, ledsaget af Olivier VERHEECKE, i seminaret "L'avenir de l'Europe: L'Union européenne face à ses défis administratifs, institutionnels et citoyens" arrangeret af *Direction de la recherche et de la formation permanente* ved *Ecole Nationale d'Administration* (ENA). Seminaret fandt sted på "Institut National d'Etudes de la Sécurité Civile" i Nainville-Les-Roches og var tilrettelagt for de embeds-

mænd, der var i gang med den 1-årige uddannelse for højtstående embedsmænd, samt de internationale studerende ved "Cycle de Promotion et de Réorientation des Fonctionnaires (CPRF 2000-2001)". Deltagerne, som var fra forskellige verdensdele, var udsendt af administrationen og ministerierne i deres respektive lande.

Jacob SÖDERMAN holdt en forelæsning med titlen "Fundamental Rights and the Administration in the Europe of Tomorrow". Blandt de andre talere var Claude CHENE, ledende konsulent for Kommissionens næstformand, og ansvarlig for taskforcen for administrative reformer, Simone VEIL, tidligere minister og tidligere formand for Europa-Parlamentet, Yves-Thibault DE SILGUY, tidligere europæisk kommissær, og Luigi CARBONE, medlem af det italienske statsråd.

Strasbourg

Den 28. juni blev der afholdt et uddannelsesseminar i Strasbourg for Den Europæiske Ombudsmands personale. På morgenmødet holdt Piet VERLEYSEN og Ives REMACLE fra Europa-Kommissionens GD Personale og Administration et foredrag om Fællesskabets sygesikringsordning.

Om eftermiddagen afholdt personalet fra den administrative og den juridiske afdeling særskilte møder.

Carl Otto LENZ, tidligere generaladvokat ved Domstolen, talte om generaladvokatens rolle og hverv ved Domstolen, og Alfonso MATTERA, vice-direktør i Kommissionens GD for Det Indre Marked, holdt en forelæsning om overtrædelsesprocedurer for personalet fra den juridiske afdeling.

François-Xavier CAMENEN, ekspeditionssekretær i Generaldirektoratet for Forskning i Europa-Parlamentet, holdt et foredrag for personalet i den administrative afdeling om udviklingen i foreningsprocessen i Den Europæiske Union, og Gerda POSTELMANS fra Kommissionens generalsekretariat beskrev Kommissionens administrative procedure for behandling af klager, som fremsendes af Ombudsmanden.

Seminarer for MEP-assistenter

Den 3. juli holdt Ombudsmanden en reception og en briefing for britiske og irske MEP-assistenter i Strasbourg. Mere end fyre assistenter deltog i seminaret, hvor Jacob SÖDERMAN beskrev kontorets arbejde og forbindelsen mellem Ombudsmandens rolle, MEP-assistenternes arbejde og borgeren. Roy PERRY, viceformand for Udvalget for Andragender holdt ligeledes et kort foredrag om forskellen mellem Ombudsmandens arbejde og det arbejde, der udføres i Udvalget for Andragender. Det tilstedeværende personale talte med assistenterne, beskrev Ombudsmandens arbejde, besvarede spørgsmål og drøftede sager. Assistenterne fik udleveret materiale til omdeling i Bruxelles og i deres lokale kredse.

Den 13. november afholdt Ombudsmanden et seminar for tyske og østrigske MEP-assistenter i Strasbourg. Formålet med seminaret var at oplyse assistenterne om de forskellige muligheder for behandling af klager fra de europæiske borgere. Seminaret startede med en multimedie-præsentation af Ben HAGARD, Internet-kommunikationsmedarbejder for Den Europæiske Ombudsmand, der gennemgik forbindelserne mellem Den Europæiske Ombudsmand, Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender og de nationale ombudsmande og tilsvarende organer i Tyskland og Østrig. Herefter fulgte et foredrag af Herbert BÖSCH om Udvalget for Andragenders rolle. João SANT'ANNA beskrev Den Europæiske Ombudsmands arbejde. Ewald ZIMMERMANN skitserede udvalget for andragenders rolle i den tyske Forbundsdag, mens de østrigske ombudsmands arbejde blev beskrevet af Michael MAUERER. Mere end tyve assistenter deltog i seminaret, som blev efterfulgt af en middag. Dette gav assistenterne, talerne og repræsentanterne fra Ombudsmandens kontor mulighed for at tale sammen på uformel vis. Assistenterne fik

udleveret materiale til omdeling i Bruxelles og i deres lokale kredse. De assistenter, som ikke var til stede ved seminaret, fik tilsendt en formular til bestilling af materiale.

Den 14. november afholdt Ombudsmanden et tilsvarende seminar for franske, italienske, belgiske og luxembourgske MEP-assistenter i Strasbourg. Ian HARDEN beskrev Den Europæiske Ombudsmands arbejde. Formanden for Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender, Vitaliano GEMELLI, beskrev udvalgets arbejde. Philippe BARDIAUX beskrev Den Franske Ombudsmands rolle, mens Den Belgiske Føderale Ombudsmands arbejde blev præsenteret af Philippe VAN DE CASTEELE. Endelig skitserede Isabelle BARRA udvalget for andragenders rolle i Luxembourg. Jacques SANTER, MEP og tidligere formand for Europa-Kommissionen, deltog også i seminaret. Under middagen havde assistenterne mulighed for at stille spørgsmål og drøfte emnet yderligere med talerne og repræsentanterne fra Den Europæiske Ombudsmands kontor.

Seminar for MEP-medarbejdere fra Frankrig, Belgien, Luxembourg og Italien den 14. november.

ØSTRIG

Wien

Om formiddagen den 16. marts aflagde Jacob SÖDERMAN officielt besøg på Europa-Parlamentets Informationskontor i Wien. Jacob SÖDERMAN blev modtaget af Monika STRASSER, fuldmægtig, som han udvekslede oplysninger med.

Om eftermiddagen den 16. marts mødtes Jacob SÖDERMAN med direktøren for Europa-Kommissionens repræsentation i Wien, Wolfgang STREITENBERGER.

Den 17. marts deltog Jacob SÖDERMAN i 20-års jubilæumskonferencen for ELSA (European Law Students Association). Konferencens overordnede tema var "Visions of Europe", og den havde deltagelse af over 600 advokater. Jacob SÖDERMANs tale havde titlen "Promoting the Rule of Law for the European Citizens". Blandt de andre nøgledeltagere var David IBOLYA, Ungarns justitsminister, professor Gorazd TRPIN, fakultet for offentlig forvaltningsret ved Ljubljana Universitet, Slovenien, Christine MOSER, vicechef for almindelige og institutionelle anliggender, udenrigsministeriet, Jonathan FENBY, redaktør for *BusinessEurope.com*, og Michael SULLIVAN, formand for ELSA. Deltagerne fik udleveret informationspakker på forskellige sprog med baggrundsinformation om Den Europæiske Ombudsmand.

NEDERLANDENE

Eindhoven

Den 6. april deltog Olivier VERHEECKE i ”European Week Eindhoven – Unity in diversity”, en international konference tilrettelagt af de studerende ved Eindhovens Tekniske Universitet, som løb af stablen 2.-6. april 2001. 450 studerende fra Øst- og Centraleuropa samt fra EU’s medlemsstater deltog i konferencen.

Debatten den 6. april under titlen ”The influence of the stakeholders of the European Union” blev ledet af Henk BEEREBOOM, direktør for Kommissionens repræsentation i Haag. Olivier VERHEECKE holdt en tale om Den Europæiske Ombudsmands opgaver og erfaringer. Blandt de andre talere var hans Excellence B.R. BOT, Nederlandenes faste repræsentant ved EU, Lousewies van der LAAN, MEP, Marijke KORTEWEG, ekspeditionssekretær ved Det Europæiske Agentur for Lægemedelvurdering (EMEA), Patrizio FIORILLI, pressesekretær i Regionsudvalget, og Bart SCHELFHOUT fra virksomheden Philips.

Maastricht

EIPA-konference om gennemsigtighed

Den 8. oktober talte Ian HARDEN, Leder af Den Juridiske Afdeling, om Ombudsmandens bestræbelser på at øge gennemsigtigheden på konferencen ”Transparency on the Agenda: the Agenda of Transparency” arrangeret af Det Europæiske Institut for Offentlig Administration i Maastricht den 8.-9. oktober.

Rosita AGNEW, pressesekretær for Den Europæiske Ombudsmand, deltog også i konferencen.

Veerle DECKMYN, informationschef, EIPA’s dokumentations- og publikationsafdeling, forestod den officielle åbning af konferencen. Blandt de andre talere var Steve PEERS fra det juridiske fakultet ved Essex Universitet, Dennis ABBOTT, chefredaktør for European Voice, Caroline NAÔME, referendar ved De Europæiske Fællesskabers Domstol, og Mark MAES, ekspeditionssekretær i Kommissionen (Gennemsigtighed, adgang til dokumenter og forbindelser med interessegrupper).

Konference om europæisk information

Den 19.-20. november deltog Rosita AGNEW, pressesekretær for Den Europæiske Ombudsmand, i en konference med titlen ”Keep Ahead with European Information”. Konferencen var arrangeret af Det Europæiske Institut for Offentlig Administration og Europæisk Forening for Informationsformidling og blev afholdt i Maastricht.

Veerle DECKMYN, informationschef, EIPA’s dokumentations- og publikationsafdeling, forestod den officielle åbning af konferencen. Blandt talerne var Ian THOMSON, chef for Europæisk Dokumentationscenter, Cardiff Universitet (Det Forenede Kongerige); chefredaktør for KnowEurope; formand for Europæisk Forening for Informationsformidling, Lea VATANEN fra enheden Gennemsigtighed, adgang til dokumenter og forbindelser med interessegrupper, Generalsekretariatet, Europa-Kommissionen, Tony VENABLES, direktør for ECAS (Euro Citizen Action Service), Bruxelles, og Philippe LEBAUPE, OPOCE.

*SVERIGE**Lund*

Den 5.-6. april deltog Jacob SÖDERMAN og Maria ENGLESON i konferencen "Access to official documents and archives" arrangeret af Sveriges Rigsarkiv og afholdt på Lund Universitet. Jacob SÖDERMAN holdt åbningstalen på konferencen. På konferencens første dag fokuserede man på det demokratiske aspekt ved aktindsigt og på andendagen på det kulturelle og forskningsmæssige aspekt. Konferencen havde deltagelse af cirka 200 deltagere fra 23 europæiske lande.

Sveriges kulturminister, Marita Ulvskog, og Jacob Söderman ved en konference i Lund den 5. april.

Talerne ved åbningsceremonien den 5. april var Erik NORBERG, Generaldirektør for Sveriges Rigsarkiv, Marita ULVSKOG, Den Svenske Kulturminister, og Bernard SMITH, kontorchef i Europa-Kommissionens GD for Informationssamfundet.

Ved plenarmødet den 5. april, som blev ledet af Erik NORBERG, holdt Jacob SÖDERMAN åbningstalen om aktindsigt i dokumenter i Den Europæiske Union. Herefter fulgte et indlæg af Hans-Eric HOLMQVIST, statssekretær i det svenske justitsministerium, som specifikt takkede Jacob SÖDERMAN for at have ført den svensk-finske tradition med gennemsigtighed videre i sit vigtige arbejde.

Den 5. april blev der afholdt tre sideløbende møder. For det første "Development of Administration in the ICT-age", som blev ledet af Peter ANDERSEN fra Skotlands Rigsarkiv. Knut REXED, generaldirektør for Statskontoret i Sverige, holdt en tale på dette møde. Det andet møde havde titlen "The Importance of Archival Activities for Democracy" og blev ledet af Claes GRÄNSTRÖM fra Det Svenske Rigsarkiv. Der var indlæg fra Peter SEIPEL, juraprofessor ved Stockholms Universitet. Det tredje møde omhandlede "Records Management, Its Importance for Transparency and Accountability in the Administration" og blev ledet af Lorenz MIKOLETZKY fra Det Østrigske Rigsarkiv. Der var indlæg af Philippe BARBAT fra Det Franske Rigsarkiv.

Den 6. april blev der afholdt et plenarmøde ledet af Daria NALECZ fra Det Polske Rigsarkiv. Hovedtalerne var Richard J. EVANS, historieprofessor ved Cambridge Universitet, og Hartmut WEBER, generaldirektør for Det Tyske Nationalarkiv.

Samme dag blev der afholdt tre sideløbende møder. For det første "Presentation of European Union Archives Projects" ledet af Josef ZWICKER fra Statsarkivet i Basel,

Schweiz. Der var indlæg af Inge SCHOUPE fra Byarkivet i Antwerpen, Belgien, og Göran KRISTIANSSON fra Sveriges Rigsarkiv. Det andet møde havde titlen "Ways of Dealing with the Problems of Registration and Description of Archives" og blev ledet af Raimo POHJOLA fra Det Finske Rigsarkiv. Der var indlæg af Alan BORTHWICK, Scottish Archives Network, og Per-Gunnar OTTOSSON fra Sveriges Rigsarkiv. Det sidste møde havde titlen "Archival Co-operation with Libraries and Museums for Joint Solutions to Mutual Problems" og blev ledet af Björn LINDH fra Rigsantikvarembudet i Sverige. Her talte John HERSTAD, Norges Rigsarkiv, Justin FROST, RE:SOURCE London, og Patricia MANSON, Europa-Kommissionen.

Konferencen blev opsummeret af Trudy HUSKAMP PETERSON, UNHCR Genève.

I forbindelse med sit besøg i Lund holdt Jacob SÖDERMAN også den 6. april en forelæsning for studerende på den videregående uddannelse om menneskerettigheder ved Raoul Wallenberg Institute ved Lund Universitet. Jacob SÖDERMAN talte om sit arbejde som Europæisk Ombudsmand og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

Den 6. december holdt Maria ENGLESON en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands arbejde på Raoul Wallenberg Institute ved Lund Universitet, Sverige. Forelæsningen var en del af et program med titlen "The Role of National Independent Institutions in the Protection and Promotion of Human Rights", et regionalt uddannelsesprogram for deltagere fra Østeuropa, Kaukasus og Centralasien.

Malmø

Den 5. april holdt Jacob SÖDERMAN en tale i fagforbundet "Statstjänstemannaförbundet", som indgik i et særligt kursus om åbenhed. Jacob SÖDERMANs tale blev efterfulgt af en pressekonference.

Göteborg

Den 8. maj beskrev Jacob SÖDERMAN sine opgaver og aktiviteter på Angereds Bibliotek, Göteborg.

Den 9. maj talte Jacob SÖDERMAN om sin rolle på Göteborgs Hovedbibliotek i centrum af byen. Borgerne havde også mulighed for at stille ham spørgsmål på tomandshånd om mulighederne for at klage til Den Europæiske Ombudsmand. Om aftenen den 9. maj holdt Jacob SÖDERMAN en tale på *Folkuniversitetet* med titlen "European Union, friend or enemy?". Disse begivenheder blev dækket i den regionale presse og i radioen.

European Law Conference, Stockholm

Den 12. juni fremlagde Jacob SÖDERMAN et skrift med titlen "The citizen, the rule of law and openness" på European Law Conference, som blev afholdt i Stockholm den 10.-12. juni. Konferencen var tilrettelagt af VJS, Det Svenske Institut for Videreuddannelse af Jurister, på vegne af den svenske Rigsdag og regering. Blandt de andre talere på konferencen var den svenske justitsminister, Thomas BODSTRÖM, formanden for den svenske Rigsdag, Birgitta DAHL, EF-Domstolens præsident, Gil Carlos RODRÍGUEZ IGLESIAS, præsidenten for Retten i Første Instans, Bo VESTERDORF, tidligere præsident for Domstolen, Ole DUE, og tidligere kommissær, Anita GRADIN. Jacob SÖDERMAN blev ledsaget af Ian HARDEN og João SANT'ANNA.

GRÆKENLAND

Workshop om Ombudsmandens rolle i forbindelse med miljøbeskyttelse, Athen, 17.-19. maj 2001

Den 18.-19. maj var Den Græske Ombudsmand, i samarbejde med Europa-Kommissionen, vært ved en workshop i Athen med deltagelse af repræsentanter fra EU's ombudsmandsinstitutioner, herunder fra seks af ansøgerlandene, samt fra Den Europæiske Ombudsmand. José MARTÍNEZ ARAGÓN deltog i mødet på vegne af Den Europæiske Ombudsmand. På workshoppen kunne deltagerne udveksle erfaringer med behandling af miljørelaterede klager og eventuelle muligheder for forbedring.

I løbet af workshoppen foreslog Kommissionens repræsentant, at der skulle etableres et netværk til udveksling af miljøoplysninger og klager med deltagelse af Kommissionen, Den Europæiske Ombudsmand og de nationale ombudsmænd eller tilsvarende organer. Man aftalte at arbejde på forslaget med henblik på at udarbejde en mere klar definition af gyldighedsområdet og foretage de nødvendige forberedelser til netværkets etablering.

IIAS Conference

Benita BROMS afholdt en forelæsning med titlen 'En kodeks for god forvaltningsskik for EU embedsfolks forbindelser med offentligheden: en præventiv mekanisme' på den tyvende internationale kongres afholdt af 'the International Institute of Administrative Sciences (IIAS)'. Kongressen blev afholdt fra 9. til 13. juli 2001, under titlen 'Governance and Public Administration in the 21st Century: New Trends and New Techniques' ('Styringssystemer og offentlig forvaltning i det enogtyvende århundrede: nye tendenser og nye teknikker'). Kongressen blev åbnet af Constantinos STEFANOPOULOS, den græske præsident.

SPANIEN

Palma

Den 28. maj gav Jacob SÖDERMAN en forelæsning om "The Fundamental Right to Good Administration", hvilket var hans bidrag til opfyldelsen af målet om at oprette en regional ombudsmandsinstitution på De Baleariske Øer. Forelæsningen fandt sted i De Baleariske Øers regionale parlaments lokaler og blev introduceret af Maximilià MORALES, formand for det regionale parlament. Blandt deltagerne var overdommere, personale og medlemmer af det regionale parlament og den regionale regering samt universitetsstuderende og borgere. Deltagerne fik udleveret dokumenter med oplysninger om Den Europæiske Ombudsmands aktiviteter.

Maximilià Morales, formand for De Baleariske Øers regionale parlament, introducerer Jacob Södermans foredrag den 28. maj.

Madrid

Kollokvium om Den Spanske Ombudsmand før, nu og i fremtiden

Den 8.-9. oktober 2001 blev der i Madrid afholdt et kollokvium for at markere den spanske ombudsmandsinstitutions 20-års jubilæum. Kollokviet var arrangeret af Den Spanske Ombudsmand og Det Spanske Center for Forfatningsmæssige og Politiske Studier. Jacob SÖDERMAN deltog i den første rundbordskonference, som omhandlede ombudsmænds rolle som garanter for menneskerettighederne. I panelet sad også Antón CAÑELLAS, Regional Ombudsmand i Catalonien, og Fernández MIRANDA, tidligere spansk ombudsmand. I sin tale beskrev Jacob SÖDERMAN Den Europæiske Ombudsmands mandat og skitserede betydningen af menneskerettighederne som en vigtig del af sit arbejde.

I forbindelse med sin mission besøgte Jacob SÖDERMAN desuden Den Spanske Ombudsmands kontor, hvor han blev modtaget af ombudsmanden, MÚGICA, hans stedfortræder og vicedestfortræder, Cava de LLANO og Aguilar BELDA, samt institutionens generalsekretær, AZNAR. Han aflagde også besøg hos Europa-Parlamentets og Kommissionens repræsentationer i Spanien.

TYSKLAND

Magdeburg – Berlin

Den 17.-20. juni 2001 besøgte Den Europæiske Ombudsmand, Jacob SÖDERMAN, Tyskland. Han blev ledsaget af Gerhard GRILL, ledende juridisk rådgiver for Den Europæiske Ombudsmand.

Den 17.-18. juni deltog Jacob SÖDERMAN i det halvårige møde med formændene og viceformændene de tyske udvalg for andragender, som blev holdt i Magdeburg.

Møde mellem formændene og næstformændene for de tyske udvalg for andragender, der blev afholdt i Magdeburg den 17. og 18. juni. I første række (fra venstre mod højre) Heinz-Hermann Elting (medarbejder i Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender), Nino Gemelli, MEP (formand for Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender), Gerhard Grill (Ombudsmandens kontor) og Jacob Söderman.

Den 19. juni deltog Jacob SÖDERMAN i et møde i udvalget for andragender i *Abgeordnetenhaus* i Berlin og beskrev sit arbejde og mandat for udvalgsmedlemmerne. Samme dags aften holdt han en tale under titlen "*Transparency as a fundamental principle of the European Union*" på Humboldt Universitet i Berlin og besvarede efterfølgende en lang række spørgsmål. Ombudsmanden var inviteret af professor dr. Ingolf PERNICE, som er administrerende direktør for Walter Hallstein-Institutet for Europæisk Forfatningsret der.

Om formiddagen den 20. juni deltog Jacob SÖDERMAN i det almindelige møde i Udvalget for Andragender i den tyske Forbundsdag, hvor han fortalte udvalgsmedlemmerne om sit arbejde med fokus på vigtigheden af samarbejde mellem de forskellige ombudsmænd og udvalg for andragender.

Senere på formiddagen aflagde han høflighedsvisit hos dr. SEITERS, næstformand i Forbundsdagen.

Tidligt på eftermiddagen afholdt Den Europæiske Ombudsmand pressekonference på Europa-Parlamentets Informationskontor i Berlin. Pressekonferencen havde deltagelse af journalister fra seks aviser eller nyhedsbureauer.

Den sidste begivenhed under Ombudsmandens besøg i Tyskland var et debatforum med borgerne. Sammen med Jacob SÖDERMAN talte Margot KESSLER, MEP og medlem af Udvalget for Andragender i Europa-Parlamentet, og Claudia KELLER, Europa-Kommissionens rådgiver for borgerne i Tyskland, til mere end 70 mennesker.

Diskussionsforum med borgere i Berlin den 20. juni. (Foto: Doriane Gaertner)

Trier – Det Europæiske Retsakademi

Den 12.-13. juli deltog Ida PALUMBO i et seminar med titlen ”The citizen’s right of access to documents in the EU”, som var tilrettelagt af Det Europæiske Retsakademi (ERA). Blandt deltagerne i seminaret var repræsentanter fra EU’s institutioner, Europarådet, EFTA-tilsynsmyndigheden, universiteter samt justitsministre, undervisningsministre og udenrigsministre fra forskellige medlemsstater.

Seminarets underemner var: Den nye kodeks for aktindsigt: institutionelle synspunkter; borgerne i Den Europæiske Union og en ny kodeks for aktindsigt: civilsamfundets synspunkt; udvalgte nationale perspektiver og aktindsigt som retsprincip.

Seminaret blev officielt åbnet af Wolfgang HEUSEL, formand for ERA. Blandt talerne var MAES (Europa-Kommissionen), Jiménez FRAILE (Rådet for Den Europæiske Union), Astrid THORS, MEP, og Heidi HAUTALA, MEP, Pedro BABRAL (Domstolen) samt BUNYAN (Statewatch).

Den europæiske juristkongres i Nürnberg

Gerhard GRILL deltog den 13.-15. september 2001 i den første europæiske juristkongres i Nürnberg.

Kongressen blev åbnet af professor Hans-Jürgen RABE, arrangøren. Der var desuden indlæg fra professor dr. Herta DÄUBLER-GMELIN, den tyske justitsminister, Marylise LEBRANCHU, den franske justitsminister, dr. Edmund STOIBER, Bayerns ministerpræsident, Ludwig SCHOLZ, borgmester i Nürnberg, professor dr. Gil Carlos RODRÍGUEZ IGLESIAS, præsident for Domstolen, og António VITORINO, medlem af Europa-Kommissionen.

Tre forskellige emner blev drøftet på kongressen: 1) Borgerne i Unionen; 2) erhvervsaktiviteter i Fællesskabet og 3) retligt samarbejde i Unionen.

Mødet om det første emne blev ledet af professor dr. Spiros SIMITIS fra Frankfurt Universitet. Professor dr. Stefan RODOTÁ (Rom), et af medlemmerne af forsamlingen, talte om Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Professor dr. Grainne DE BURCA (Firenze) talte derefter om videreudviklingen af det europæiske statsborgerskab. Gerhard GRILL brød ind i drøftelserne og gav et overblik over

Ombudsmandens rolle og mandat. Professor dr. Antoine LYON-CAEN (Paris), hovedordføreren, opsummerede drøftelsernes konklusioner.

Potsdam

Den 8.-9. oktober deltog Gerhard GRILL og Alessandro DEL BON i et symposium om offentlighed i forvaltningen og databeskyttelse i EU efter udvidelsen. Konferencen, som fandt sted i Potsdam, var tilrettelagt af Alexander DIX, delstatskommissær for databeskyttelse og aktindsigt i Brandenburg (Tyskland). Gerhard GRILL beskrev Ombudsmandens rolle under overskriften: "Access to documents on the EU level – the European Ombudsman's Perspective".

Saarbrücken

Den 19. oktober besøgte Jacob SÖDERMAN, under ledsagelse af Maria ENGLESON, det europæiske informationscenter i Saarbrücken, Tyskland, hvor han talte med en gruppe studerende om sit arbejde som europæisk ombudsmand.

Senere samme dag var Jacob SÖDERMAN hovedtaler på konferencen "Transparency and Citizen Proximity in Europe – Ways towards this Goal", som var arrangeret af FIME (Fédération Internationale des Maisons de l'Europe) i *Europäische Akademie Otzenhausen*, Tyskland. Formanden for FIME, Arno KRAUSE, ledede mødet.

DET FORENEDE KONGERIGE

Birmingham Universitet

Gerhard GRILL fra Ombudsmandens kontor deltog i et seminar med titlen "*Legitimacy and Accountability in the European Union after Nice*", som var arrangeret af Institute of European Law ved Birmingham Universitet, og som blev afholdt den 5.-6. juli 2001.

Blandt talerne på seminaret var Philippe ROLAND fra den belgiske ambassade i London (som beskrev det belgiske EU-formandskabs prioriteter), professor Alan DASHWOOD fra Cambridge Universitet (som talte om beslutningstagning i EU efter Nice), professor Jörg MONAR fra Leicester Universitet (som talte om beslutningstagning inden for frihed, sikkerhed og retfærdighed), professor Anthony ARNULL fra Birmingham Universitet (som talte om retsstatsprincippet i EU), og professor Evelyn ELLIS fra Birmingham Universitet (som talte om de nye ligebehandlingsdirektiver). Et af arbejds møderne blev ledet af generaladvokat Francis JACOBS fra EF-Domstolen.

University College, London

Den 11. oktober holdt Ian HARDEN, Leder af Den Juridiske Afdeling, en åben forelæsning på University College, London, under titlen "What future for the centralised enforcement of Community law?". Forelæsningen omhandlede Ombudsmandens bestræbelser på at fremme åbenhed i artikel 226-proceduren, i medfør af hvilken Kommissionen udfører sin opgave som traktatens vogter, for så vidt angår medlemsstaterne. Forelæsningen blev ledet af Lord HOFFMANN, juridisk medlem af Overhuset, og vil blive offentliggjort i serien "Current Legal Problems", som professor Michael FREEMAN er redaktør af.

CYPERN

Den 12.-16. september deltog Jacob SÖDERMAN i et internationalt seminar om ombudsmænd i Nicosia, Cypern. Jacob SÖDERMAN talte om "Prospects and Challenges for the 21st Century". Blandt andre talere var Michael BUCKLEY, Det Forenede Kongeriges Parlamentskommissær for Administration, som talte om "The Effectiveness of the

Ombudsman in the Oversight of the Administrative Conduct of Public Bodies”, Nikiforos DIAMANDOUROS, Den Græske Ombudsmand, som talte om ”Democracy, Accountability and the Institution of the Ombudsman”, Pierre-Yves MONETTE, Føderal Ombudsmand i Belgien, som fremlagde et indlæg med titlen ”Moving from Adversarial to Non-Adversarial Approaches – a contemporary Approach in Ombudsmanship”. Lauri LEHTIMAJA, Den Finske Parlamentsombudsmand, talte om ”The Pro-active, preventive and educative role of the Ombudsman”, mens Kertin ANDRÉ, Den Svenske Parlamentsombudsmand, fremlagde et indlæg om ”The Role of the Ombudsman in Balancing the Exercise of Governmental Power and its Accountability”. Ombudsmænd og eksperter fra 15 EU-lande, ansøgerlande og andre europæiske lande deltog i seminaret, som var arrangeret af Eliana NICOLAU, Cyperns Ombudsmand. Der var flere sociale arrangementer, som bl.a. Cyperns præsident, justitsministeren, udenrigsministeren og borgmesteren i Paphos var værter for. Jacob SÖDERMAN blev ledsaget af Alexandros KAMANIS.

ANDORRA

Anden vedtægtsbestemte kongres i organisationen for fransktalende ombudsmænd

Den 14.-18. oktober deltog Jacob SÖDERMAN, ledsaget af Olivier VERHEECKE, i den anden vedtægtsbestemte kongres i organisationen for fransktalende ombudsmænd (*2ème Congrès Statutaire de l'Association des Ombudsmans et Médiateurs de la Francophonie*, ”AOMF”) i Andorra La Vella (Andorra). Kongressens titel var ”Protection des Droits de l'Homme et proximité avec le citoyen: les prérogatives de l'Ombudsman et du Médiateur” (beskyttelse af menneskerettighederne og nærhedsprincippet: Ombudsmandens beføjelser).

Kongressen blev officielt åbnet den 16. oktober om formiddagen under overværelse af de andorranske myndigheder. Dagen før var Bernard STASI, Den Franske Ombudsmand, og Maria Grazia VACCHINA, Ombudsmanden i Regionen Val d'Aosta, blevet valgt til henholdsvis formand og generalsekretær for organisationen.

Den 17. oktober holdt Jacob SÖDERMAN en tale om Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og den seneste udvikling i forbindelse med Fællesskabets institutioners og organers vedtagelse af en kodeks for god forvaltningsskik. Den 15. oktober deltog Olivier VERHEECKE i et uddannelsesseminar for ombudsmænds medarbejdere.

Kongressens delegation bestående af 70 deltagere fra 26 lande blev modtaget af den franske ambassadør i Andorra, Dominique LASSUS, af Hans Excellence den episkopale medfyrste, Monsignor Joan MARTÍ ALANÍS, af regeringslederen, Marc FORNÉ MOLNÉ, og af parlamentsformanden, Francesc ARENY CASAL.

Generalforsamlingen i AOMF godkendte seks nye medlemmer, nemlig ombudsmændene fra Republikken Congo, Catalonien, Moldova, Paris, Tjekkiet og Kantonen Vaud (Schweiz).

SCHWEIZ

Den 7. november holdt Ian HARDEN en tale om europæisk statsborgerskab, Den Europæiske Ombudsmand og aktindsigt på kollokviet ”European Integration: history and perspectives”, som var arrangeret af Det Schweiziske Institut for Komparativ Ret og Fondation Jean Monnet pour l'Europe i Lausanne, Schweiz. Blandt andre talere var professor J. F. AUBERT (Neuchâtel), professor R. BIEBER (Lausanne), professor V. CONSTANTINESCO (Strasbourg), professor Th. COTTIER (Bern), P. DANKERT, tidligere formand for Europa-Parlamentet, professor R. L. HOWSE (Michigan, USA), E. LANDABURU, generaldirektør for Kommissionens GD for Udvidelse, Ph. LÉGER,

generaladvokat ved Domstolen, professor J. NERGELIUS (Lund), J. POOS, MEP, professor G. REICHELDT (Wien) og professor H. RIEBEN (formand for Fondation Jean Monnet pour l'Europe). Den afsluttende tale på kollokviet blev holdt af Jacques DELORS, tidligere formand for Europa-Kommissionen.

ITALIEN

Om formiddagen den 23. november blev der fremlagt en disputats om Den Europæiske Ombudsmand ved fakultet for statskundskab ved LUISS Universitet i Rom. Bedømmelsesudvalget bestod af Den Europæiske Ombudsmand, Jacob SÖDERMAN, professor Angela DEL VECCHIO, formand, professor Paolo DE CATERINI, professor Alfonso MATTERA, professor Ugo VILLANI, professor Jean CARLO, professor Antimo VERDE, professor Alfonso MASUCCI, professor Ermano BOCCHINI og professor Roberto VIRZI. Serena CINQUEGRANA fremlagde sin disputats med titlen "The European Ombudsman as a Guarantee of the Rights of the Citizens and Against the Maladministration by Community Institutions and Bodies". Ordføreren var professor Alfonso MATTERA, og medordføreren var professor Alfonso MASUCCI.

Om eftermiddagen den 23. november blev der afholdt en rundbordskonference om *The Protection of Citizens and Economic Operators before Community Institutions*, som var arrangeret af Forskningscentret for Offentlig Forvaltning, "Vittorio Bachelet", og Observatoriet for Internationale og Fællesskabsinstitutioner ved LUISS Universitet. Blandt paneldeltagerne var Jacob SÖDERMAN, Alberto DE ROBERTO, formand for Statsrådet, Vitaliano GEMELLI, formand for Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender, Alfonso MATTERA, vice-direktør i Kommissionens GD for Det Indre Marked, samt professor Gregorio ARENA, Trento Universitet, professor Sabino CASSESE, La Sapienza Universitet, professor Mario CHITI og professor Enzo CHELI, Firenze Universitet, og professor Marcelo CLARICH, LUISS Universitet. Dokumenter med oplysninger om Den Europæiske Ombudsmands aktiviteter og rolle blev omdelt til deltagerne ved begge lejligheder.

6.3 ANDRE ARRANGEMENTER

Den 16. januar besøgte en delegation fra Nordisk Råd under ledelse af Jesper T. SCHWARZ, chefkonsulent, og Jonna SANDØ, sekretær, Jacob SÖDERMAN. De drøftede bl.a. mødet mellem Den Europæiske Ombudsmand og Europaudvalget i Nordisk Råd, som skulle afholdes i Strasbourg i marts.

Den 17. januar holdt José MARTÍNEZ ARAGÓN en forelæsning for en gruppe studerende fra *Institut des Hautes Etudes Européennes* ved Robert Schuman Universitet i Strasbourg.

Den 26. januar deltog Maria ENGLESON i en forelæsning ved Richard WHISH, professor ved King's College i London, med titlen: "EC-Competition Law: The Latest Trends and Developments". Mødet var arrangeret af Institut for Europæiske Studier ved Universitet i Zürich, Schweiz.

I forbindelse med Europa-Parlamentets Europa-Uge holdt José MARTÍNEZ ARAGÓN den 7. februar en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle til en stor gruppe internationale studerende fra *Institut d'Etudes Politiques* ved Robert Schuman Universitet i Strasbourg. Mange af de studerende var med i Fællesskabets *Erasmus*-program.

Den 14. februar mødtes Thierry CORNILLET, MEP, og Claude BRULANT fra Europa-Parlamentets Udvalg om Borgernes Friheder og Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender med Jacob SÖDERMAN og Maria ENGLESON i Ombudsmandens lokaler i Strasbourg. De drøftede spørgsmål vedrørende grundlæggende rettigheder i fællesskabslovgivningen, navnlig Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettig-

heder, som blev proklameret i Nice, forslaget til en kodeks for god forvaltningsskik og sager, som Ombudsmanden har behandlet, der vedrører påstande om overtrædelse af de grundlæggende rettigheder.

Den 15. februar besøgte Timo MÄKELÄ, chef for Europa-Kommissionens kontor i Helsinki, Ombudsmanden.

Ligeledes den 15. februar holdt Jacob SÖDERMAN en tale om sin rolle som Den Europæiske Ombudsmand for en gruppe studerende fra Danmarks Journalisthøjskole. Han blev ledsaget af Peter BONNOR, som også talte til gruppen om Ombudsmandens rolle med hensyn til åbenhed og gennemsigtighed i Den Europæiske Union. Efter talerne besvarede Jacob SÖDERMAN adskillige interessante spørgsmål.

Den 15. februar deltog João SANT'ANNA i et seminar om emnet "*The importance of mediation*", der var arrangeret for "DESS"-studerende (diplôme d'études supérieures spécialisées) af Marc Bloch Universitet i Strasbourg. Mødet fandt sted på Palais Universitaire i Strasbourg. Ud over João SANT'ANNA, som repræsenterede Den Europæiske Ombudsmand, var der indlæg fra bl.a. Gérard LINDBACHER, Mohammed CHEHHAR, Reine DANGEVILLE, Jean-louis KIEHL, Marie-Reine MULLER og Nadine REITER, som alle var delegerede fra Den Franske Ombudsmand.

Den 26. februar holdt Benita BROMS en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle for en gruppe retsforskere fra Forskningsafdelingen ved det Juridiske Fakultet ved Turku Universitet i Finland (*Turun Oikeustieteen tutkijakoulu*).

Den 8. marts holdt Benita BROMS en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle i forbindelse med at forbedre åbenheden i Den Europæiske Unions administration for en gruppe medlemmer af Det Finske Advokatforbund.

Den 15. marts holdt Jacob SÖDERMAN en tale i Strasbourg til Europaudvalget i Nordisk Råd, som består af parlamentsmedlemmer fra Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Jacob SÖDERMAN beskrev sin rolle som Den Europæiske Ombudsmand med fokus på spørgsmål vedrørende gennemsigtighed, åbenhed og aktindsigt. Efter talen stillede medlemmer af Nordisk Råd spørgsmål.

Den 15. marts holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 30 studerende fra *Fremdspracheninstitut* ved *Landeshauptstadt München* anført af Klaus GLOCKZIN og Odile SCHINNER. Besøget var tilrettelagt af *Bayerische Staatskanzlei* i München.

Den 15. marts modtog Olivier VERHEECKE Fotini AVARKIOTI, der er studerende ved Europakollegiet i Brugge, og som var i færd med at skrive speciale om Den Europæiske Ombudsmand.

Den 20. marts modtog Olivier VERHEECKE Kelly BROUGH, American Marshall Memorial Fellow og direktør for *Rocky Mountain leadership programme* ved Colorado Universitet, for hvem han beskrev Den Europæiske Ombudsmands aktiviteter.

Den 21. marts holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for syv dommere fra *Amtsgericht Bingen* anført af Dieter KERNCHEN, direktør ved *Amtsgericht Bingen*.

Den 22. marts mødtes Jacob SÖDERMAN i Strasbourg med en gruppe nordiske journalister anført af Geo STENIUS fra det finske radio- og tv-selskab *YLE*. Besøget var tilrettelagt inden for rammerne af et seminar arrangeret af *Nordisk Journalistcenter* i Århus, Danmark. Jacob SÖDERMAN beskrev sit arbejde og besvarede spørgsmål fra journalisterne.

Den 28. marts holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 20 studerende fra *Holbein-Gymnasium* i Augsburg anført af dr. Eva-Maria HEINLE. Besøget var tilrettelagt af *Bayerische Staatskanzlei* i München.

Den 4. april holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 35 studerende og voksne fra *Politischer Jugendring Dresden* anført af Michael HEIDRICH.

Den 26. april besøgte Helle DEGN, kommissær for Østersørådet, Jacob SÖDERMAN. De drøftede deres respektive roller og mulighederne for yderligere samarbejde.

Den 26. april holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 60 personer fra omkring 12 europæiske lande i forbindelse med et seminar arrangeret af *International Kolping Society*. Seminaret blev ledet af Anton SALESNY, som er ansvarlig for europæiske anliggender i *International Kolping Society*.

Den 15. maj holdt Jacob SÖDERMAN en forelæsning om sit arbejde for en gruppe svenske besøgende fra Östergötland-regionen.

Jacob Söderman taler til besøgende fra regionen Östergötland den 15. maj.

Den 15. juni besøgte en delegation bestående af højtstående advokater fra Den Finske Landsorganisation af Fagforbund Jacob SÖDERMAN. Delegationen bestod af jurister, der repræsenterede flere fagorganisationer, og blev anført af Heikki SIPILÄINEN.

Den 21. juni holdt Alessandro DEL BON en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 43 tyske lærerstuderende, som deltog i et seminar om Den Europæiske Union tilrettelagt af "Europäische Akademie Bayern". Gruppen blev anført af Rolf KIMBERGER.

Den 2. juli holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for cirka 45 studerende fra Regensburg Universitet i Tyskland. Gruppen var blevet inviteret på anmodning fra *Bayerische Staatskanzlei*.

Den 5. juli holdt Peter BONNOR en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for to tyske grupper. Den ene gruppe bestod af 29 studerende fra Erlangen-Nürnberg Universitet og blev ledsaget af FISCHER fra *Bayerische Staatskanzlei*,

München. Den anden gruppe bestod af 40 lærerstuderende og blev ledsaget af Alke BÜTTNER fra *Europäische Akademie Bayern*.

Den 6. september mødtes Jacob SÖDERMAN med næstformanden for Andesparlamentet, Jhannett MADRIZ, i Strasbourg. På mødet drøftedes forskellige aspekter af Den Europæiske Ombudsmands aktiviteter, mandat, statut og andre spørgsmål af interesse for parterne. Jhannett MADRIZ var rejst fra Caracas på en mission, som skal føre til oprettelsen af en fælles ombudsmandsinstitution i Andesfællesskabet. Hun blev ledsaget af sin assistent, José GÓMEZ.

Den 19. september holdt Maria MADRID en tale om Den Europæiske Ombudsmands rolle og funktioner for 19 tjenestemænd, der deltog i et seminar arrangeret af *Bundesakademie für öffentliche Verwaltung im Bundesministerium des Innern* (Brühl, Tyskland).

Den 21. september holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for 30 studerende fra *Bosporus-Gesellschaft* i Bonn anført af Sachka STEFANOVA, projektleder.

Den 27. september holdt Jacob SÖDERMAN en forelæsning for svenske kontorchefer og konsulenter i EU's institutioner i Bruxelles. Mødet var arrangeret af Anja EK og var velbesøgt, og deltagerne fik udleveret baggrundsmateriale om Den Europæiske Ombudsmands aktiviteter.

Den 11. oktober holdt Maria MADRID en tale om Den Europæiske Ombudsmands rolle og aktiviteter for 29 social- og sundhedsstuderende ved Magdeburg Universitet, Tyskland.

Den 12. oktober mødtes Jacob SÖDERMAN, Maria ENGLESON og Sigyn MONKE i Strasbourg med Martin BRANDORF, Roger J. KARLSSON og Erik NORLANDER fra den svenske Rigsdags forskningstjeneste. Jacob SÖDERMAN beskrev sit arbejde og den seneste udvikling og besvarede spørgsmål fra deltagerne fra den svenske Rigsdag.

Den 19. oktober holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for cirka 20 embedsmænd fra Tyskland. Besøget var tilrettelagt af *Bundesakademie für öffentliche Verwaltung* i Brühl.

Den 23. oktober besøgte Tony VENABLES, formand for ECAS (European Citizen Action Service) Ombudsmanden. Blandt de spørgsmål, der blev drøftet, var ydelse af ensartede tjenester til borgerne, borgernes lobbyisme og finansiering af befolkningens forbedrede adgang til deres rettigheder. Mødet blev afholdt i Strasbourg, og man drøftede desuden Jacob SÖDERMANs deltagelse i ECAS's europæiske borgerforum og -debat i Bruxelles den 29. november 2001.

Den 21. november holdt Gerhard GRILL en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands rolle og arbejde for cirka 30 højtstående embedsmænd fra Frankrig.

Den 27. november holdt Olivier VERHEECKE en forelæsning om Den Europæiske Ombudsmands aktiviteter og den seneste udvikling i forbindelse med kodeksen for god forvaltningsskik for repræsentationen for Tyrol i Bruxelles.

Den 4. december aflagde Giovanni BUTTARELLI, generalsekretær for de italienske databeskyttelsesmyndigheder, et besøg hos Den Europæiske Ombudsmand. De drøftede spørgsmål af fælles interesse.

6.4 KONTAKTER TIL MEDIERNE

Den 23. januar blev Jacob SÖDERMAN interviewet af Eva NYBERG fra den finske Ålands Radio.

Den 12. februar blev Jacob SÖDERMAN og flere af hans medarbejdere interviewet af Anne PASTOR til et radioprogram med titlen *Les Bâisseurs de l'Europe*, som blev sendt på *France Inter* den 24. marts.

Den 13. februar interviewede Kristina HELENIUS Jacob SÖDERMAN til det finske radio- og tv-selskab *YLE - TVI*.

Den 13. marts blev Jacob SÖDERMAN interviewet af den tyske tv-station *ARD* i forbindelse med sin undersøgelse på eget initiativ af EU's tjenestemænds ytringsfrihed. Uddrag af interviewet skulle vises i aftenyhederne samme dag.

Den 16. marts blev Jacob SÖDERMAN under sit besøg i Wien interviewet af Margaretha KOPEINING til den østrigske avis *Kurier*.

Den 17. marts rejste Inger ARENANDER og Tomas RAMBERG til Wien for at interviewe Jacob SÖDERMAN til *Sveriges Radios* program *Ekots lördagsintervju*.

Den 23. marts gav Jacob SÖDERMAN et interview til Metka CELIGOJ, producer af de slovenske programmer for *BBC World Service*.

Den 26. marts interviewede Aija-Leena LUUKKANEN Jacob SÖDERMAN til bladet *Socius*, som udgives af det finske sundheds- og socialministerium.

Den 30. marts gav Jacob SÖDERMAN et telefoninterview til Lars STRÖMAN, redaktør af *Europa-Posten*, som udgives af Europa-Kommissionens repræsentation i Sverige, til april-nummeret af denne publikation, hvis tema var åbenhed.

Den 2. april blev Jacob SÖDERMAN interviewet af Marja JOHANSSON til den svenske avis *Nya Ludvika Tidning*.

Den 3. april interviewede Joonas ROMPPANEN Jacob SÖDERMAN til den finske avis *Keski-Uusimaa*.

Den 4. april blev Jacob SÖDERMAN interviewet af Javier PASTORIZA til den spanske avis *Faro de Vigo*.

Den 5. april blev Jacob SÖDERMAN i forbindelse med sit besøg i Sverige interviewet af Matilda HANSSON til det svenske dagblad *Sydsvenskan* og af Niklas LINDSTEDT til det svenske fagforeningsblad *SKTF-tidningen*.

Den 10. april blev der i anledning af Den Europæiske Ombudsmands fremlæggelse af sin årsberetning for 2000 for Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender holdt et pressemøde i Bruxelles med henblik på at præsentere årsberetningen for finske journalister. I pressemødet deltog Anna KARISMO og en anden journalist fra *Helsingin Sanomat*, Katja BOXBERG fra *Kauppalehti*, Risto JUSSILA fra *STT* og Marit INGVES-BACIA fra *Hufvudstadsbladet*.

Pressemødet blev efterfulgt af en pressefrokost, hvor Jacob SÖDERMAN præsenterede sin årsberetning for 2000 for følgende journalister: Olivier JÉHIN fra *Agence Europe*, Brian BEARY fra *European Report*, Denis MCGOWAN og Ben JONES fra *Commission en Direct*, María GARCÍA BUSTELO fra *Aquí Europa*, Paul HOFHEINZ fra *The Wall Street Journal Europe*, Cornelia BOLESCH fra *Süddeutsche Zeitung*, Erik RYDBERG fra *Le Matin*, Marisandra OZOLINS fra *Tageblatt*, Rolf FREDRIKSSON fra *Sveriges Television* og David HOWARTH fra *The Daily Telegraph*.

Den 26. april talte Ian HARDEN til en gruppe svenske journalister fra *Pressinstitutet* i Stockholm, som var på besøg i Bruxelles anført af Ulla KINDENBERG. Han beskrev Den

Europæiske Ombudsmands arbejde i forbindelse med behandling af borgernes klager over fejl og forsømmelser fra Fællesskabets institutioners og organers side.

Den 27. maj gav Jacob SÖDERMAN i forbindelse med sit besøg i Palma et interview til *Ultima Hora*, den største avis på De Baleariske Øer.

Den 28. maj afholdt Jacob SÖDERMAN en pressekonference i det baleariske parlaments lokaler. Den Europæiske Ombudsmands besøg var genstand for omfattende presse-dækning.

Den 26. juni gav Jacob SÖDERMAN et interview til Véronique LEBLANC fra det belgiske dagblad *La Libre Belgique*.

Den 4. september gav Jacob SÖDERMAN et telefoninterview til John SHELLEY fra *European Voice*, hvori han udtrykte forbehold over for Kommissionens hvidbog om nye styreformer i EU og skitserede nogle af de områder, hvor borgernes rettigheder i EU kunne forbedres.

Den 5. september interviewede en lokal tv-station fra det sydvestlige Tyskland Jacob SÖDERMAN i anledning af årsberetningen for 2000. Jacob SÖDERMAN beskrev de fremskridt, der var sket i 2000 med hensyn til behandling af klager og forbedring af institutionernes funktion. Ombudsmanden gav også et interview om samme emne til Asa NYLUND fra den svensksprogede tv-station TV1, Finland.

Ligeledes den 5. september holdt Den Europæiske Ombudsmand en pressemiddag for journalister for at understrege vigtigheden af kodeksen for god forvaltningsskik. Roy PERRY (Det Forenede Kongerige, PPE), Europa-Parlamentets ordfører for kodeksen, gav en detaljeret redegørelse for dens indhold, mens Jean-Maurice DEHOUSSE (Belgien, PSE) beskrev holdningen i Europa-Parlamentets Udvalg om Retlige Anliggender og det Indre Marked. Følgende journalister deltog i middagen: Olivier JÉHIN (Agence Europe), Véronique LEBLANC (*La Libre Belgique*), Klaas BROEKHUIZEN (Het Financieele Dagblad), Pauliina PULKKINEN (Helsingin Sanomat), Elisabetta JUCCA (Reuters) og Denis ROUSSEAU (Agence France Presse).

Den 6. september gav Olivier VERHEECKE et interview til Elke MEEÛS fra det belgiske nyhedsbureau, Belga, hvori han beskrev Den Europæiske Ombudsmands rolle og indholdet i de klager, som institutionen behandler.

Den 20. september gav Jacob SÖDERMAN et interview til TALKE fra den tyske avis *Bocholter Borkener Volksblatt*. Interviewet fokuserede på Den Europæiske Ombudsmands rolle, navnlig med hensyn til forskelsbehandling.

Som afslutning på seminaret i Bruxelles den 20.-21. september under titlen "The Ombudsmen against discrimination" afholdt Jacob SÖDERMAN en pressekonference sammen med de belgiske parlamentsombudsmænd. Den Europæiske Ombudsmand redegjorde for seminarets formål og dets konklusioner. Derefter besvarede han spørgsmål fra journalisterne om sin rolle i forbindelse med bekæmpelse af forskelsbehandling.

Den 21. september gav Jacob SÖDERMAN et interview til Eva BLÄSSAR, chefredaktør for *Eurolang*. Interviewet fokuserede på Den Europæiske Ombudsmands rolle og navnlig på hans arbejde i forbindelse med forskelsbehandling og beskyttelse af mindretalssprog i EU.

Den 26. september blev Jacob SÖDERMAN interviewet af Geo STENIUS til det svensk-sprogede program OBS, TV1, Finland.

Den 13. november gav Den Europæiske Ombudsmand et interview til Willy SILBERSTEIN fra svensk tv.

Den 14. november gav Jacob SÖDERMAN et interview til den finsksprogede kanal på svensk tv. Under interviewet, som fandt sted i Europa-Parlamentets tv-studie i Strasbourg, drøftede man emner såsom Ombudsmandens aktiviteter og udsigterne for de europæiske mindretalsgrupper i Unionen. Interviewet blev gennemført af Veli RAASAKKA.

I slutningen af november 2001 gav Den Europæiske Ombudsmand et interview til december-nummeret af det blad, der udgives af den spanske sammenslutning af provins- og lokalmyndigheder. Blandt de hovedemner, man drøftede, var Den Europæiske Ombudsmands rolle, hans arbejde for gennemsigtighed og den nyligt godkendte europæiske kodeks for god forvaltningsskik.

6.5 ONLINE-KOMMUNIKATION

I år 2001 oplevedes den største vækst til dato i Den Europæiske Ombudsmands tilstedeværelse på Internettet. Der er tilføjet flere nye sektioner på Ombudsmandens websted, og de eksisterende sektioner er blevet fornyet og udvidet.

Elektronisk klageformular

Den væsentligste nyskabelse på webstedet er formodentlig indførelsen af en klageformular, som kan indsendes elektronisk. I april 2001 blev formularen tilgængelig på tolv sprog. Siden da er stadig stigende antal klager blevet indsendt på denne måde. Den største fordel ved den elektroniske formular i forhold til klager, der indsendes pr. post eller som almindelige e-mails, er, at den kun kan indsendes, hvis den er udfyldt korrekt. Hvis nogle af de obligatoriske felter på formularen ikke udfyldes, accepterer computeren ikke formularen, men fortæller brugeren, hvilke felter der mangler at blive udfyldt. Hermed er der større sandsynlighed for, at Ombudsmanden får de oplysninger, som er nødvendige for at behandle en klage.

I lyset af, at væksten i brugen af Internettet fortsætter med uformindsket styrke i hele Europa, er det ikke overraskende, at antallet af borgere, som kontakter Ombudsmanden pr. e-mail, igen er steget i 2001. Klager, der indsendes via Internettet, udgør nu over en tredjedel af alle de klager, som Ombudsmanden modtager. Dette skal sammenlignes med lidt under en fjerdedel i 2000 og blot en sjettedel i 1999. Væksten skyldes til dels indførelsen af den elektroniske klageformular på webstedet, men antallet af klager, der indsendes i almindelige e-mails, er også steget.

Den største vækst er imidlertid sket i antallet af anmodninger om oplysninger, som er modtaget pr. e-mail i 2001. I alt har man i 2001 modtaget over 2335 sådanne anmodninger på Den Europæiske Ombudsmands hovedkonto for e-mails, sammenlignet med 1260 i 2000.

Nye sektioner på webstedet

Den Europæiske Ombudsmands websted har fået nogle nye, store sektioner i 2001. I oktober introduceredes en sektion med månedlige statistikker, som giver oplysninger om, hvilken slags klager der modtages, og hvilke foranstaltninger de foranlediger. Der er indført en bibliografi-sektion med en oversigt over disputatser, bøger og artikler om Den Europæiske Ombudsmand. Der er tilføjet link til regionale ombudsmænd og lignende organer i EU, til nationale ombudsmænd og tilsvarende organer i ansøgerlandene for medlemskab af Den Europæiske Union og til Europa-Parlamentets Udvalg for Andragender. Der findes også en kalender, som opdateres jævnligt, og som indeholder oplysninger om, hvilke begivenheder Den Europæiske Ombudsmandsinstitution skal deltage i. Generelle baggrundsoplysninger om Ombudsmandens rolle kan findes i en ny sektion under "Kort fortalt". Endelig er der lagt vægt på de to væsentligste publikationer, som Den Europæiske Ombudsmand har udarbejdet i 2001 – årsberetningen for 2000 og den europæiske kodeks for god forvaltningsskik.

I oktober 2001 blev der indledt en e-mail-kampagne på elleve sprog med henblik på at oplyse borgerne om retten til at klage til Den Europæiske Ombudsmand. Den Europæiske Ombudsmandsinstitution udsendte over 2000 e-mails til interesserede modtagere med en opfordring til, at de skulle sende e-mailen videre til alle, som måtte være interesseret. Således håber man, at e-mailen vil være nået ud til en lang række mennesker, som følger med i EU's anliggender og derfor kan have en klage til Ombudsmanden.

For at sikre, at Den Europæiske Ombudsmands websted forbliver et af de førende EU-websteder, har Den Europæiske Ombudsmandsinstitution i hele 2001 deltaget i arbejdet i det interinstitutionelle redigeringsudvalg for Internettet.

7 BILAG

A STATISTIK OVER DEN EUROPÆISKE OMBUDSMANDS ARBEJDE I PERIODEN 01.01.2001 TIL 31.12.2001

1 BEHANDLEDE SAGER I 2001

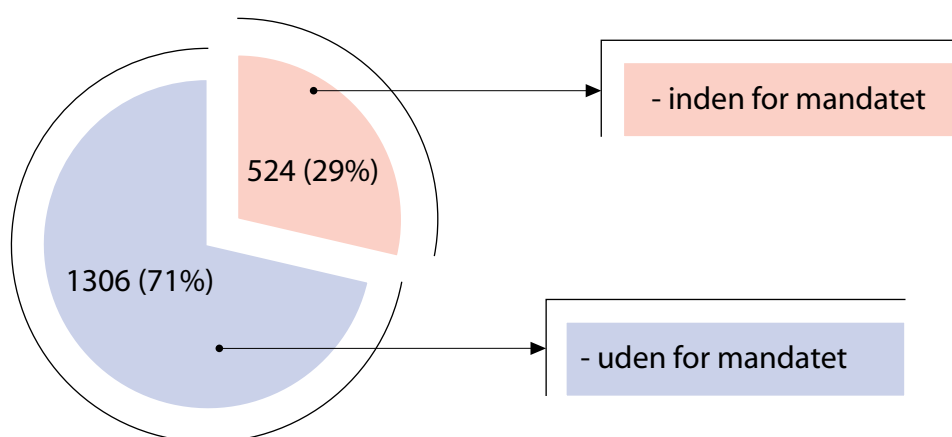
1.1 SAMLET SAGSMÆNGDE I 2001 2179

	- klager og undersøgelser, der ikke var afsluttet pr. 31.12.2000	301 ¹
	- klager modtaget i 2001	1874
	- Den Europæiske Ombudsmands undersøgelser på eget initiativ	4

1.2 AFSLUTTET UNDERSØGELSE AF ANTAGELIGHED/ UANTAGELIGHED 92%

1.3 KLASSIFICERING AF KLAGERNE

1.3.1 Klager i overensstemmelse med Den Europæiske Ombudsmands mandat

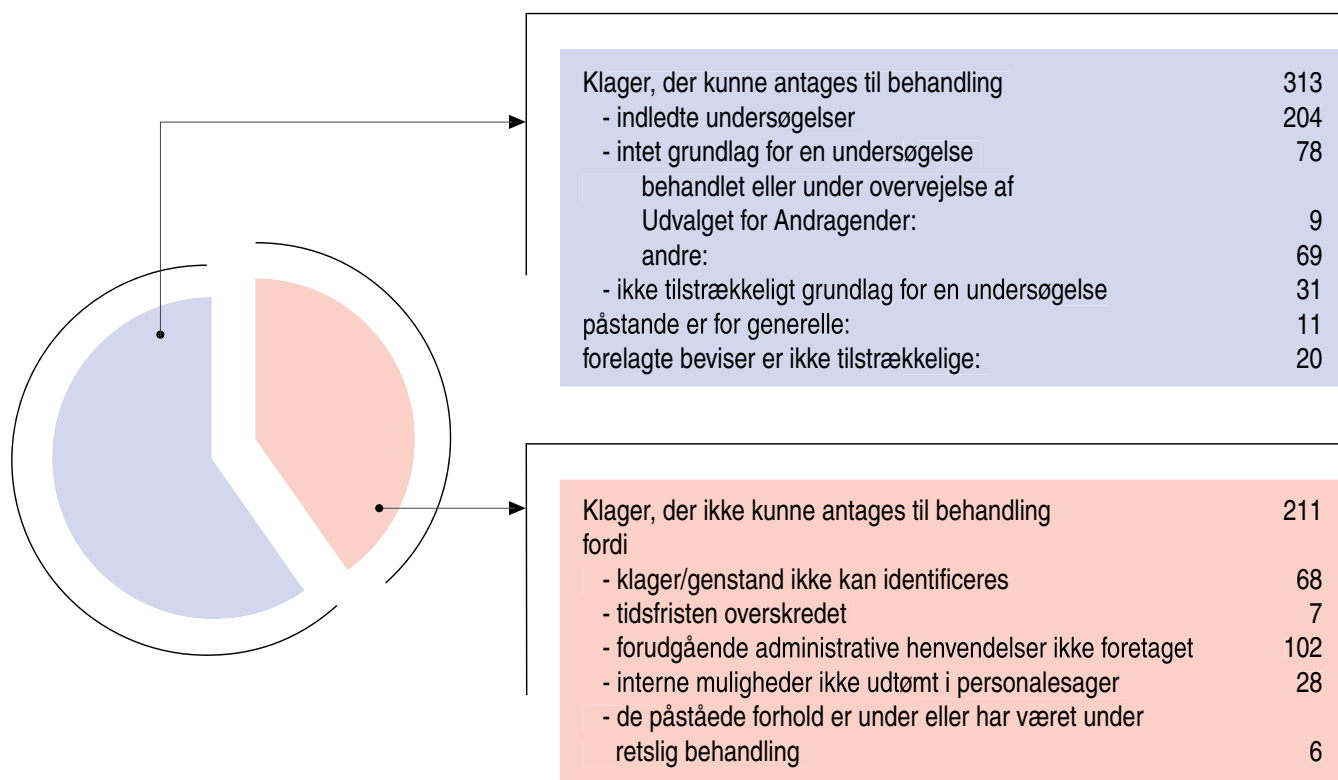

¹ Heraf 3 undersøgelser på eget initiativ foretaget af Ombudsmanden og 177 antagelige klager.

1.3.2 Begrundelser for at falde uden for mandatet

- ikke en autoriseret klage	22
- ikke imod en fællesskabsinstitution eller et fællesskabsorgan	1227
- ikke vedrørende fejl eller forsømmelser	55
- Domstolen og Retten i Første Instans under udøvelsen af deres domstolsfunktioner	2

1.3.3 Analyse af klager inden for mandatet

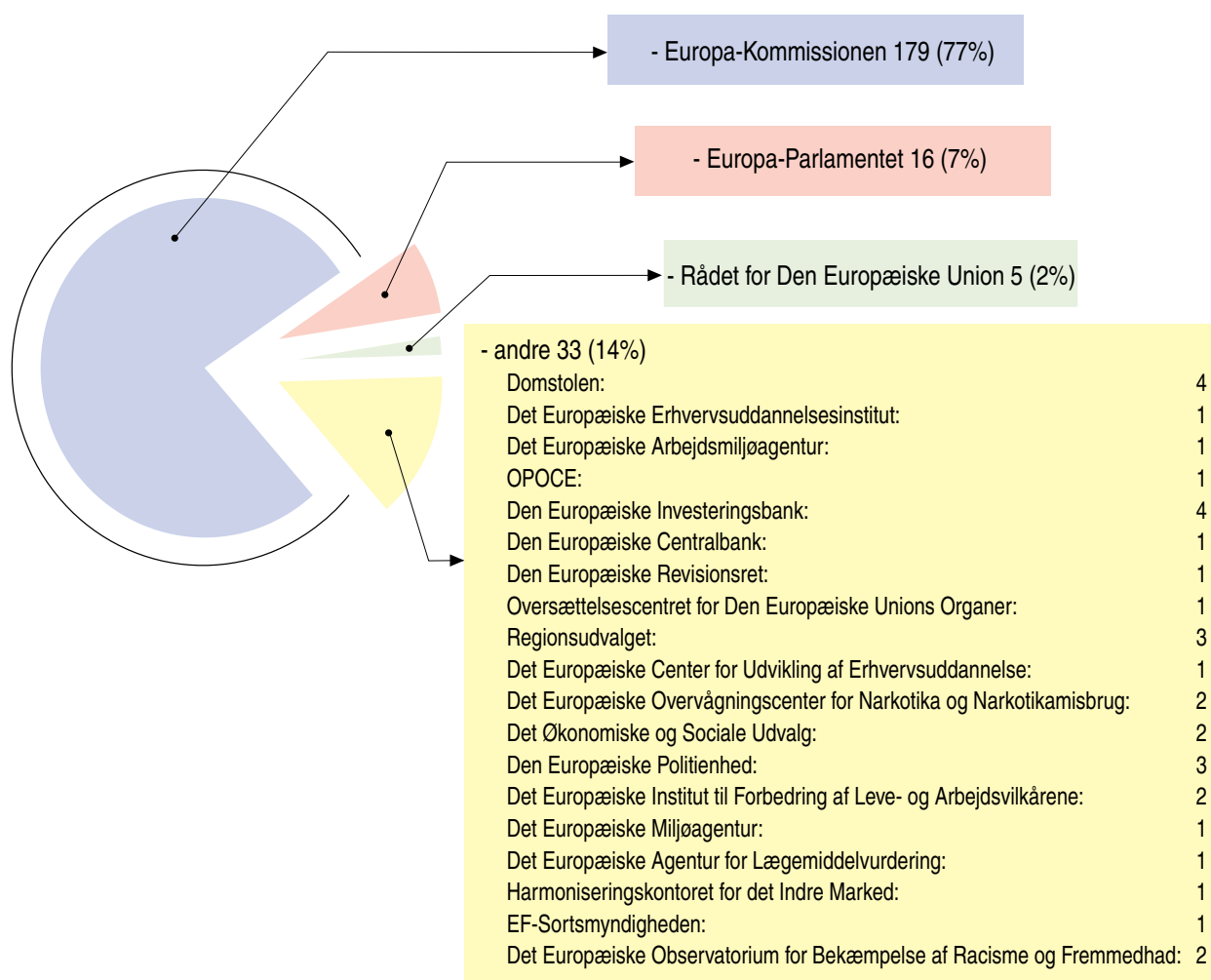

2 INDLEDTE UNDERSØGELSER I 2001

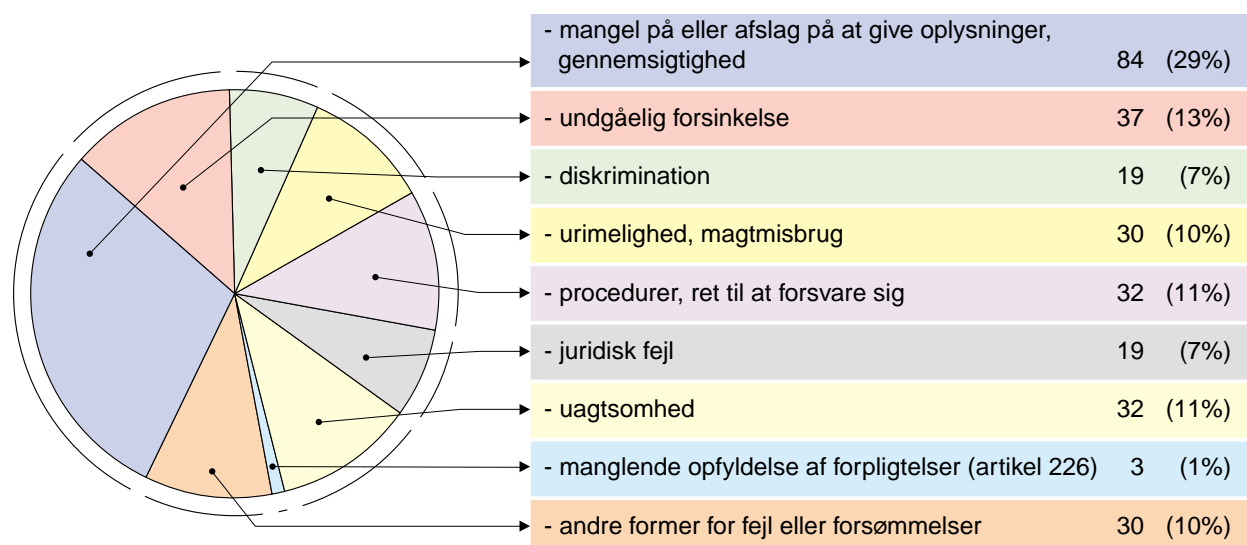
208

(204 antagelige klager og 4 undersøgelser på eget initiativ af Ombudsmanden)

2.1 UNDERSØGTE INSTITUTIONER OG ORGANER²

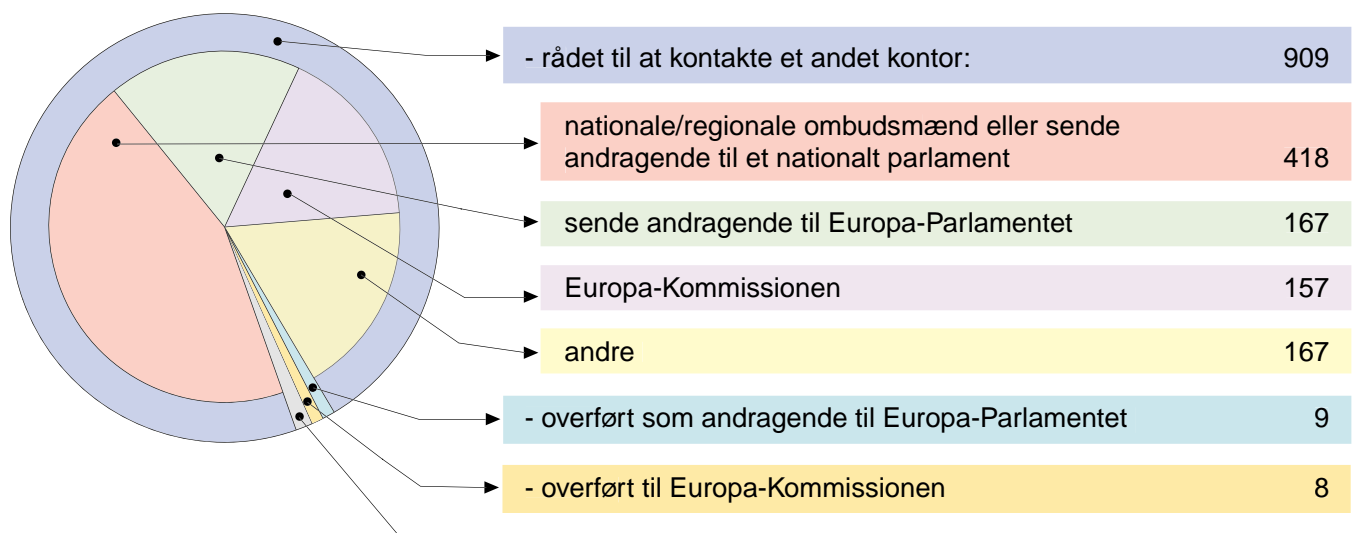

2.2 PÅSTÅET TYPE FEJL ELLER FORSØMMELSER

3 AFGØRELSE, DER AFSLUTTER EN KLAGESAG ELLER AFSLUTTER EN UNDERSØGELSE 1879

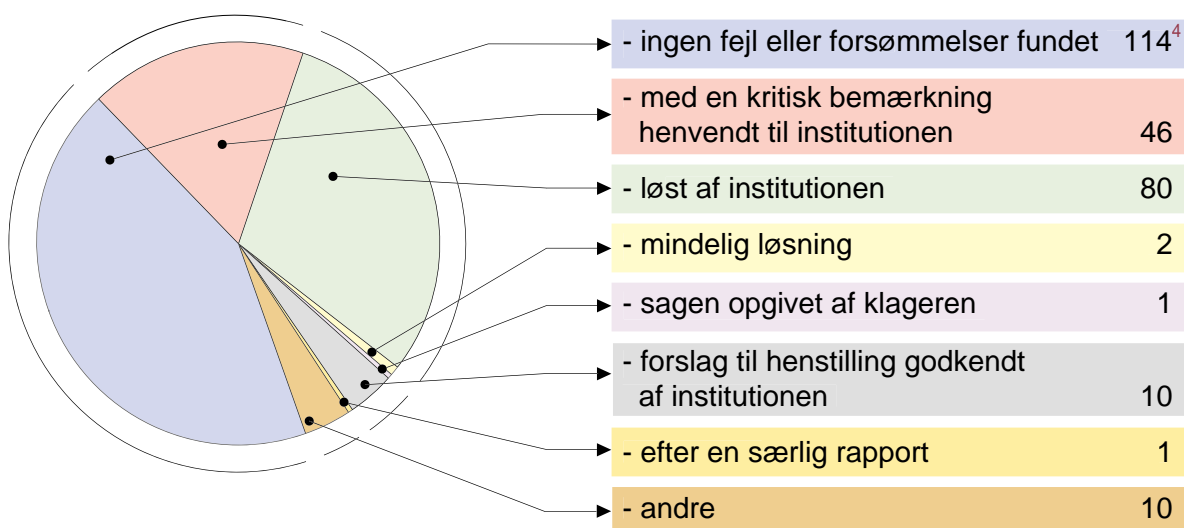
3.1 KLAGER UDEN FOR MANDATET 1306

3.2 KLAGER INDEN FOR MANDATET, SOM IKKE KAN ANTAGES TIL BEHANDLING 211

3.3 KLAGER INDEN FOR MANDATET, SOM KAN ANTAGES TIL BEHANDLING, MEN INTET GRUNDLAG FOR EN UNDERSØGELSE 109

3.4 UNDERSØGELSER AFSLUTTET MED BEGRUNDET AFGØRELSE 253³

³ Heraf 3 foretaget på eget initiativ af Ombudsmanden.

⁴ Heraf 3 foretaget på eget initiativ af Ombudsmanden.

4 FORSLAG TIL HENSTILLINGER UDARBEJDET I 2001 OG SÆRLIGE RAPPORTER TIL EUROPA-PARLAMENTET

- undersøgelser, der har ført til konstatering af fejl eller forsømmelser og forslag til henstillinger 13

- forelæggelse af en særlig rapport for Europa-Parlamentet 2

5 BAGGRUND FOR KLAGER REGISTRERET I 2001

5.1 KLAGENS KILDE

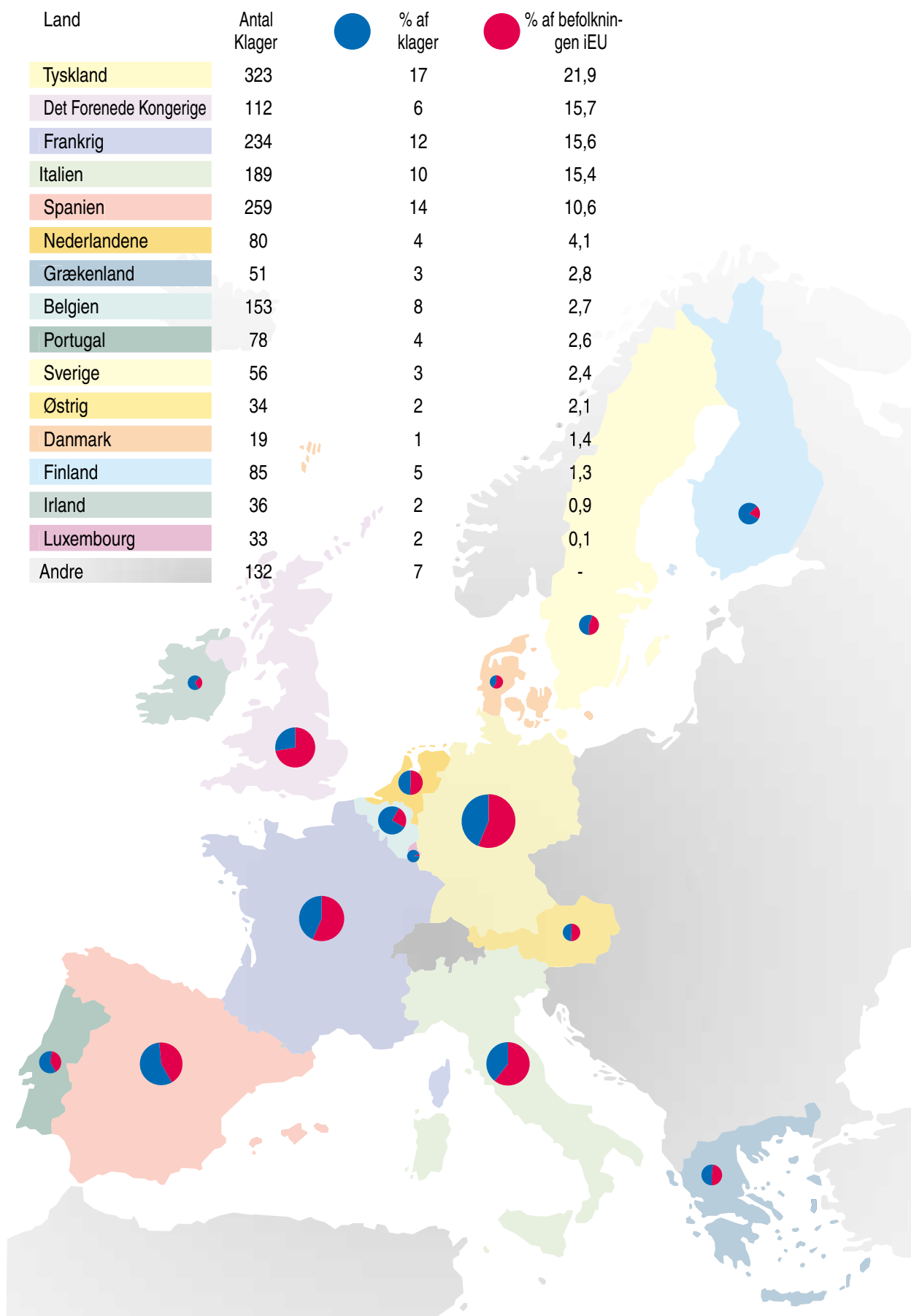
	- sendt direkte til Den Europæiske Ombudsmand	1863
fra:	individuelle borgere	1694
	virksomheder	86
	sammenslutninger	83

- overført via et medlem af Europa-Parlamentet 4

- overført via en national eller regional ombudsmand 5

- andragende overført til Den Europæiske Ombudsmand 2

5.2 GEOGRAFISK GRUNDLAG FOR KLAGERNE

B OMBUDS- MANDENS BUDGET

Et uafhængigt budget

Statutten for Den Europæiske Ombudsmand fastsatte oprindeligt, at dennes budget skulle tilføjes som bilag til sektion 1 (Europa-Parlamentet) i den Europæiske Unions almindelige budget.

I december 1999 vedtog Rådet et forslag om, at Ombudsmandens budget skulle være uafhængigt, og foretog de nødvendige ændringer af finansforordningen med virkning fra 1. januar 2000⁵. Ombudsmandens budget er nu en uafhængig sektion (sektion VIII) i Den Europæiske Unions budget.

Efter disse ændringer af finansforordningen iværksatte Den Europæiske Ombudsmand en procedure med henblik på at få slettet artikel 12 og 16 i statutten, der ikke længere var relevante. Europa-Parlamentet vedtog i en betænkning de nødvendige ændringer, som træder i kraft, når Rådet har godkendt dem.

Budgettets struktur

Ombudsmandens budget er opdelt i tre afsnit. Afsnit 1 i budgettet omfatter lønninger, godtgørelser og andre udgifter til personale. Denne post omfatter også alle udgifter til tjenesterejser foretaget af Ombudsmanden og hans personale. Afsnit 2 i budgettet dækker bygninger, udstyr og diverse driftsudgifter. Afsnit 3 indeholder kun et enkelt kapitel, hvorfra kontingenter til internationale ombudsmandsorganisationer betales.

Samarbejde med Europa-Parlamentet

For at undgå unødvendig overlappning af administrativt og teknisk personale leveres mange af de tjenester, Ombudsmanden har brug for, af eller via Europa-Parlamentet. De områder, hvor Ombudsmanden i større eller mindre grad er afhængig af assistance fra Parlamentets tjenestegrene, omfatter:

- personale, herunder kontrakter, lønninger, godtgørelser og social sikring
- økonomistyring og regnskabsføring
- forberedelse og gennemførelse af afsnit 1 i budgettet
- oversættelse, tolkning og trykning
- sikkerhed
- edb, telekommunikation og posthåndtering.

Samarbejdet mellem Den Europæiske Ombudsmand og Europa-Parlamentet har ført til store effektivitetsbesparelser for fællesskabsbudgettet. Samarbejdet med Europa-Parlamentet har faktisk betydet, at Ombudsmanden ikke har haft behov for at øge sin administrative stab væsentligt. De tjenester, som ydes af Europa-Parlamentet og betales af Ombudsmanden, skønnes at ville have krævet 5,5 ekstra stillinger i Ombudsmandens stillingsfortegnelse.

Omfatter tjenesterne til Ombudsmanden ekstra direkte udgifter for Europa-Parlamentet, udskrives en regning, og betalingen udføres via en forbindelseskonto. Kontorer og oversættelsestjenester er de største udgiftsposter, der behandles på denne måde.

2001-budgettet omfattede et éngangsbeløb til dækning af Europa-Parlamentets udgifter til tjenester, der udelukkende består af personaletimer, såsom administration af kontrakter, lønninger og godtgørelser samt en række edb-tjenester.

⁵ Rådets forordning 2673/1999 af 13.12.1999, EFT L 326, s. 1

Samarbejdet mellem Europa-Parlamentet og Den Europæiske Ombudsmand blev indledt ved en rammeaftale af 22. september 1995, der blev indgået gennem aftaler om administrativt samarbejde og om budgetsamarbejde og økonomisk samarbejde underskrevet den 12. oktober 1995. Disse aftaler skulle udløbe ved udgangen af valgperioden for det Parlament, som blev valgt i 1994.

I juli 1999 underskrev Ombudsmanden og Europa-Parlamentets formand en aftale, der forlængede de oprindelige samarbejdsaftaler til udgangen af 1999.

I december 1999 underskrev Ombudsmanden og Europa-Parlamentets formand en aftale, der fornyede samarbejdsaftalerne med ændringer for år 2000 og mulighed for en automatisk forlængelse derefter.

2001-budgettet

I 1999 havde Ombudsmanden på anmodning fra Europa-Parlamentets formand forelagt en handlingsplan for en omstrukturering af kontoret, som omfattede en adskillelse af det juridiske og det administrative arbejde ved etablering af separate afdelinger. 2000-budgettet frigjorde de bevillinger, der var nødvendige for at ansætte en ny A3-tjenestemand, hvorved denne nye struktur kunne gennemføres. I Ombudsmandens stillingsfortegnelse indgik i alt 26 stillinger.

I forbindelse med proceduren for vedtagelse af 2002-budgettet i 2001 anmodede Ombudsmanden budgetmyndigheden om at genoverveje sin beslutning fra 1999 om handlingsplanen for omdannelse af de midlertidige stillinger i stillingsfortegnelsen til faste stillinger. I december 2001, da 2002-budgettet blev vedtaget, accepterede budgetmyndigheden Ombudsmandens holdning om, at alle A-stillinger i den juridiske afdeling burde være midlertidige, bortset fra to overordnede A4-stillinger, som forbliver faste. Derimod skulle alle stillinger i den administrative og økonomiske afdeling generelt være faste.

Det samlede beløb af bevillinger, der stod til rådighed på Ombudsmandens budget for 2001, var på € 3.902.316. Afsnit 1 (Udgifter vedrørende personer, der arbejder for institutionen) beløb sig til € 3.111.390 EUR. Afsnit 2 (Bygninger, udstyr og diverse driftsudgifter) beløb sig til € 787.926. Afsnit 3 (Udgifter ved institutionens udførelse af særlige opgaver) beløb sig til 3.000 EUR.

Nedenstående skema viser udgifter i 2001 udtrykt i forpligtelsesbevillinger.

Afsnit 1	€	2.965.799,50
Afsnit 2	€	647.340,12
Afsnit 3	€	1.336,53
I alt	€	3.614.476,15

Indtægterne består hovedsagelig af fradrag fra aflønningen af Ombudsmanden og hans personale. Udtrykt i modtagne indbetalinger var de samlede indtægter i 2001 € 362.475,25.

2002-budgettet

2002-budgettet, der blev udarbejdet i løbet af 2001, indeholder en stillingsfortegnelse på 27, hvilket er en stigning på én i forhold til stillingsfortegnelsen for 2001.

De samlede bevillinger for 2002 er 3.912.326 EUR. Afsnit 1 (Udgifter vedrørende personer, der arbejder for institutionen) beløber sig til 3.197.181 EUR. Afsnit 2 (Bygninger, udstyr og diverse driftsudgifter) beløber sig til 712.145 EUR. Afsnit 3 (Udgifter ved institutionens udførelse af særlige opgaver) beløber sig til 3.000 EUR.

De samlede indtægter i 2002-budgettet er på 406.153 EUR.

C PERSONALE

DEN EUROPÆISKE OMBUDSMAND

Jacob SÖDERMAN

DEN EUROPÆISKE OMBUDSMANDS SEKRETARIAT

STRASBOURG

JURIDISK AFDELING

Ian HARDEN

Leder af Den Juridiske Afdeling
Overflyttet til Bruxelles fra 1.12.2001
Tlf. +33 3 88 17 2384

José MARTÍNEZ ARAGÓN

Ledende juridisk rådgiver
Tlf. +33 3 88 17 2401

Gerhard GRILL

Ledende juridisk rådgiver
Tlf. +33 3 88 17 2423

Ida PALUMBO

Juridisk sagsbehandler
Tlf. +33 3 88 17 2385

Alessandro DEL BON

Juridisk sagsbehandler
Tlf. +33 3 88 17 2382

Maria ENGLESON

Juridisk sagsbehandler
Tlf. +33 3 88 17 2402

Peter BONNOR

Juridisk sagsbehandler
(Hjælpeansat indtil 30.09.2001)
(Midlertidigt ansat fra 1.10.2001)
Tlf. +33 3 88 17 2399

Sigyn MONKE

Juridisk sagsbehandler
(Midlertidigt ansat fra 5.6.2001)
Tlf. +33 3 88 17 2429

Laurent BUI-DINH

Juridisk sagsbehandler
(Hjælpeansat indtil 31.7.2001)

Murielle RICHARDSON

Assistent for Lederen af Den Juridiske Afdeling
Tlf. +33 3 88 17 2388

Hans CRAEN

Praktikant (indtil 30.6.2001)

Mette Lind THOMSEN

Praktikant (indtil 8.3.2001)

Marjorie FUCHS

Praktikant (fra 15.2.2001)
Tlf. +33 3 88 17 4078

Bernardo FERRER

Praktikant (fra 3.9.2001)
Tlf. +33 3 88 17 2542

ADMINISTRATIV OG FINANSIELLE AFDELING**João SANT'ANNA**

Leder af den administrative og finansielle afdeling
Tlf. +33 3 88 17 5346

Ben HAGARD

Fuldmægtig/kommunikation Internet
Tlf. +33 3 88 17 2424

Rosita AGNEW

Pressesekretær
(Midlertidigt ansat fra 7.6.2001)
Tlf. +33 3 88 17 2408

Xavier DENOËL

Fuldmægtig
(Hjælpeansat indtil 28.2.2001)

Nathalie CHRISTMANN

Overassistent
Tlf. +33 3 88 17 2394

Alexandros KAMANIS

Økonomisk medarbejder
Tlf. +33 3 88 17 2403

Marie-Claire JORGE

Edb-medarbejder
(Midlertidigt ansat indtil 31.5.2001)

Juan Manuel MALLEA

Ombudsmandens assistent
Tlf. +33 3 88 17 2301

Isabelle FOUCAUD-BOUR

Sekretær
Tlf. +33 3 88 17 2540

Isabelle LECESTRE

Sekretær
Tlf. +33 3 88 17 2393

Félicia VOLTZENLOGEL

Sekretær
Tlf. +33 3 88 17 2422

Isgouhi KRIKORIAN

Sekretær
Tlf. +33 3 88 17 2391

Evelyne BOUTTEFROY

Sekretær
(Hjælpeansat fra 15.2.2001)
Tlf. +33 3 88 17 2413

Rachel DOELL

Sekretær
(Hjælpeansat fra 17.3.2001)
Tlf. +33 3 88 17 2398

Séverine BEYER

Sekretær
(Hjælpeansat indtil 31.10.2001)

Julie MERCIER

Sekretær
(Hjælpeansat indtil 31.12.2001)

Charles MEBS

Betjent
Tlf. +33 3 88 17 7093

Ombudsmanden og medarbejderne ved hans kontor i Strasbourg.

BRUXELLES**Benita BROMS**

Leder af Bruxelles-kontoret
Ledende juridisk rådgiver
Tlf. +32 2 284 2543

Olivier VERHEECKE

Ledende juridisk rådgiver
Tlf. +32 2 284 2003

Vicky KLOPPENBURG

Juridisk sagsbehandler
Tlf. +32 2 284 2542

Evanthia BENEKOU

Juridisk sagsbehandler
(Hjælpeansat indtil 31.3.2001)

Maria MADRID

Assistent
Tlf. +32 2 284 3901

Anna RUSCITTI

Sekretær
Tlf. +32 2 284 6393

Ursula GARDERET

Sekretær (indtil 30.4.2001)

Alexandros TSADIRAS

Praktikant (fra 3.9.2001)
Tlf. +32 2 284 3897

Medarbejderne ved Ombudsmandens kontor i Bruxelles.

D INDEKS OVER AFGØRELSER

1 EFTER SAGSNUMMER

1998

0367/98/GG	.198
0713/98/GG	.213
0960/98/PB	.108
0995/98/OV	.116
1338/98/ME	.61

1999

0471/99/ME	.68
0511/99/GG	.119
0579/99/JMA	.29
0664/1999/BB	.56
0860/99/MM	.93
0863/99/ME	.88
1033/99/JMA	.128
1267/99/ME	.132
1275/99/IJH	.34
1278/99/ME	.136
1298/99/BB	.39
1364/99/OV	.71
1393/99/BB	.44
1554/99/ME	.47
OI/5/99/GG	.213

2000

0025/2000/IP	.189
0081/2000/ADB	.74
0206/2000/MM	.106
0227/2000/ME	.47
0242/2000/GG	.222
0271/2000/JMA	.206
0277/2000/JMA	.206
0327/2000/PB	.32
0374/2000/ADB	.142

0423/2000/JMA	.76
0469/2000/ME	.77
0493/2000/ME	.144
0562/2000/PB	.78
0634/2000/JMA	.50
0660/2000/GG	.173
0705/2000/OV	.180
0729/2000/OV	.148
0780/2000/GG	.96
0821/2000/GG	.151
0833/2000/BB	.81
0916/2000/GG	.191
0917/2000/GG	.223
1043/2000/GG	.155
1056/2000/JMA	.186
1139/2000/JMA	.82
1194/2000/JMA	.161
1250/2000/IJH	.100
1376/2000/OV	.177
1591/2000/GG	.84

2001

0396/2001/ME	.165
0457/2001/OV	.85
0866/2001/GG	.169
OI/3/2001/SM	.219

2 EFTER KLAGENS GENSTAND

Landbrug (Den fælles landbrugspolitik (CAP))

1298/99/BB39

Borgernes rettigheder

0713/98/GG213

1194/2000/JMA161

Kontrakter

0960/98/PB108

0995/98/OV116

0471/99/ME68

0511/99/GG119

1364/99/OV74

OI/5/99/GG213

0081/2000/ADB74

0562/2000/PB78

0634/2000/JMA50

0780/2000/GG96

0821/2000/GG151

0833/2000/BB81

1043/2000/GG155

1591/2000/GG84

0457/2001/OV85

0866/2001/GG169

Udviklingssamarbejde

0374/2000/ADB142

0396/2001/ME165

Uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdom

0664/99/BB56

Miljø

1338/98/ME61

0271/2000/JMA206

0277/2000/JMA206

0374/2000/ADB142

0493/2000/ME144

Den frie bevægelighed for varer

1554/99/ME47

0227/2000/ME47

Industripolitik

0860/99/MM93

Institutionernes interne regler

OI/3/2001/SM219

Institutioner

1250/2000/IJH100

Diverse

1278/99/ME136

Aktindsigt

0713/98/GG213

0271/2000/JMA206

0277/2000/JMA206

0327/2000/PB32

0374/2000/ADB142

0916/2000/GG191

0917/2000/GG223

Folkesundhed

0423/2000/JMA76

Forskning og teknologi

1393/99/BB44

Personale

- Ansættelse

0579/99/JMA29

1033/99/JMA128

0025/2000/IP189

0206/2000/MM106

0242/2000/GG222

0660/2000/GG173

0705/2000/OV180

0729/2000/OV148

1056/2000/JMA186

1376/2000/OV177

- Andre spørgsmål

0367/98/GG198

0863/99/ME88

1275/99/IJH34

0469/2000/ME77

1139/2000/JMA82

Fiskale bestemmelser

1267/99/ME132

Transport

0995/98/OV116

3 EFTER PÅSTÅET TYPE FEJL ELLER FORSØMMELSER

Magtmisbrug

0960/98/PB108

Undgåelig forsinkelse

0367/98/GG198
 0995/98/OV116
 0471/99/ME68
 0664/99/BB56
 1267/99/ME132
 1364/99/OV71
 OI/5/99/GG213
 0423/2000/JMA76
 0469/2000/ME77
 0562/2000/PB78
 0729/2000/OV148
 0780/2000/GG96
 1591/2000/GG84
 0457/2001/OV85

Forsvar

0995/98/OV116
 1250/2000/IJH100

Diskrimination

0579/99/JMA29
 0664/99/BB56
 0863/99/ME88
 1393/99/BB44
 0206/2000/MM106
 0242/2000/GG222
 0705/2000/OV180
 1043/2000/GG155
 1056/2000/JMA186

Fejl i artikel 226-procedure

0995/98/OV116
 1554/99/ME47
 0227/2000/ME47
 0493/2000/ME144

Mangel på eller afslag på at give oplysninger

0713/98/GG213
 0995/98/GG116
 0471/99/ME68
 0664/99/BB56
 1278/99/ME136
 0206/2000/MM106
 0271/2000/JMA206

0277/2000/JMA206
 0327/2000/PB32
 0374/2000/ADB142
 0821/2000/GG151
 1376/2000/OV177
 0396/2001/ME165

Juridisk fejl

1298/99/BB39
 1393/99/BB44
 0271/2000/JMA206
 0277/2000/JMA206
 0327/2000/PB32
 0866/2001/GG169

Uagtsomhed

0995/98/OV116
 1033/99/JMA128
 0634/2000/JMA50
 0729/2000/OV148
 1139/2000/JMA82
 0396/2001/ME165
 OI/3/2001/SM219

Procedurer

0960/98/PB108
 0025/2000/IP189
 0374/2000/ADB142
 0833/2000/BB81
 1194/2000/JMA161
 0396/2001/ME165
 OI/3/2001/SM219

Begrundelse

0995/98/OV116
 0664/99/BB56
 0327/2000/PB32
 0729/2000/OV148
 0833/2000/BB81

Gennemsigthed

0995/98/OV116
 0025/2000/IP189
 0327/2000/PB32
 0916/2000/GG191
 0917/2000/GG223
 1043/2000/GG155
 1376/2000/OV177

Urimelighed

0511/99/GG	119
0860/99/MM	93
1275/99/IJH	34
1393/99/BB	44
0081/2000/ADB	74
0660/2000/GG	173
0705/2000/OV	180

Andre former for fejl eller forsømmelser

1338/98/ME	61
0860/99/MM	93
0374/2000/ADB	142

SÅDAN KONTAKTER DE DEN EUROPÆISKE OMBUDSMAND

STRASBOURG

• Pr. post
 Den Europæiske Ombudsmand
 1, av. du Président Robert Schuman
 B.P. 403
 F - 67001 Strasbourg Cedex

STRASBOURG

• Pr. telefon
 0033 3 88 17 2313

• Pr. fax
 0033 3 88 17 90 62

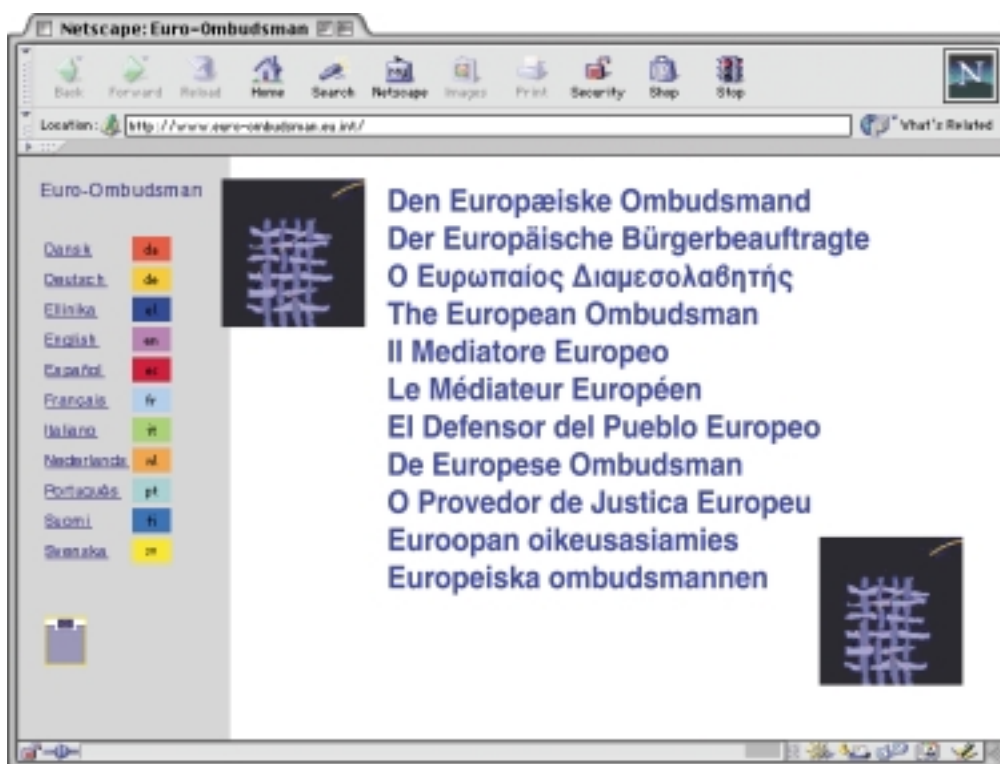
• Pr. e-mail
euro-ombudsman@europarl.eu.int

BRUXELLES

• Pr. telefon
 0032 2 284 2180

• Pr. fax
 0032 2 284 4914

• Internetside
<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

Pris i Luxembourg (moms ikke medregnet): 10 EUR

KONTORET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABERS OFFICIELLE PUBLIKATIONER
L-2985 LUXEMBOURG

ISBN 92-95010-16-7

9 789295 010161 >
